

༡༡། ཁྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་

འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་

རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་

བཞུགས་སོ།།

མཛད་པ་པོ། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

དང་པོ་༼ སྐྱབ་པ་པོ་རྟེན་གྱི་མཚན་ཉིད། ༽ནི།	12
གཉིས་པ་དེས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་	
དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི།	21
གསུམ་པ་གང་དུ་སྐྱབ་པའི་གནས་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི།	38
བཞི་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱབ་པའི་མངོན་རྟོགས་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ།	39
གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་པའི་མངོན་རྟོགས་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ།	42
དང་པོའི་སྦྱོར་བ།	42
མངོན་རྟོགས་གྱི་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་དང་།	42
ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་བ་དང་།	42
གཉིས་པ་མཐུན་སྟེན་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆོག་གས་ཞིང་མཆོད་ཅིང་	
སྟོམ་པ་སོགས་བཟུང་བ་ནི།	48
གསུམ་པ་ལ་འགལ་སྟེན་འགོག་པའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་པའི་འཁོར་ལོ་	
བསྐྱོམ་པ་ནི།	63
གཉིས་པ་དང་པོ་སྦྱོར་བའི་མངོན་རྟོགས་དངོས་བཤད་པ་ལ།	92

འཆི་བ་ཆོས་སྐྱར་འབྲེར་བའི་ནལ་འབྱོར་ལྷག་མོས།	92
གང་དུ་འཁོར་བྱ་བའི་གནས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ།	92
སྒོད་སྒྲ་མ་ཞིག་ནས་སྒོར་བའི་བསྐྱལ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་བསྐྱོམ་པ།	93
བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྒོར་ཉིད་བསྐྱོམ་མི་དགོས་པའི་དོགས་པ་དགག་... 93	
གཉིས་པ་སྒོར་ཉིད་ཇི་ལྟར་སྐྱོམ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ནི།	114
གསུམ་པ་སྐབས་འདིར་སྒོར་ཉིད་བསྐྱོམ་པའི་དགོས་པ་ནི།	121
གཉིས་པ་སྒོད་སྒྲ་མ་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་དོ་རྗེའི་ ས་བསྐྱེད་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱོམ་པ་ནི།	127
གཉིས་པ་དེར་འཁོར་བྱ་བའི་ཉེན་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ལ།	200
ལྷག་མོས་གྱི་ལྷ་དགོད་པ།	200
འགྲོ་བ་གང་དང་མཐུན་པར་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ།	200
གཉིས་པ་དེར་འཁོར་བྱ་བའི་ཉེན་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ལ།	212
ལྷག་མོས་གྱི་ལྷ་དགོད་པ།	212

འགོ་བ་གང་དང་མཐུན་པར་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ།	212
གཉིས་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་ནི།	224
གསུམ་པ་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྤྱད་གཞི་སྤྱོད་བའི་དོན་བཤད་པ་ལ།	245
གཉིས་པ་ལྟག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ་ནི།	266
གསུམ་པ་ལྟག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱེད་པ་ནི།	269
བཞི་པ་ལྟག་མོས་དོན་དམ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པ་ནི། ..	273
གཉིས་པ་བར་དོ་ལོངས་སྤྱོད་འབྱེད་བའི་ནལ་འབྱོར་དང་པོའི་ མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ།	290
དང་པོ་༼ སྤྱད་གཞི་བར་དོའི་ནམ་གཞག ༽ལ།	290
གཉིས་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ།	302
གསུམ་པ་སྐྱེ་བ་སྤྱལ་སྤྱོད་འབྱེད་བའི་ནལ་འབྱོར་སྤྱལ་སྤྱོད་ རྫོང་སེམས་སུ་བསྐྱེད་པ་ལ།	321
དང་པོ་༼ སྤྱད་གཞི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ ༽ནི།	321

གཉིས་པ་དེའི་ཆ་གང་དང་སྒྲིང་བྲེད་ཀྱི་ཆ་གང་ཆོས་མ་བླན་པར་	
སྒྲོམ་པ་བཤད་པ་ལ།	331
དང་པོ་༼ དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྱལ་སྤྱོད་ལེ་མཁས་སུ་བསྐྱུར་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ ༽ལ། ..	332
གཉིས་པ་བསྐྱུར་བའི་ལུས་ལ་ལྟ་འགོད་པ་སོགས་སྐྱུང་གཞི་དང་	
སྒྲིང་ཚུལ་བཤད་པ་ནི།	342
གསུམ་པ་ལུས་དཀྱིལ་བསྒྲོམ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ།	345
བཞི་པ་སྒྲོགས་པ་བྱེད་ཀྱིས་བརྒྱབ་ཞིང་སེམས་དཔའ་སུམ་	
བརྟེན་གསུམ་བྱ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས།	388
གཉིས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ་ནི།	433
གསུམ་པ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་ལ།	467
དང་པོ་༼ ཐུན་དངོས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ ༽ལ།	467
དང་པོ་༼ ལྷ་ཐེག་གི་རྣལ་འབྱོར་ ༽ནི།	468
གཉིས་པ་བརྒྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ།	476
དང་པོ་༼ རྫོང་འཛིན་བརྒྱས་པ་ ༽ནི།	477

ངག་གི་བཟླས་པ་ནི།	479
གསུམ་པ་ཞུ་བ་ལ་གླུས་བསྐྱལ་བའི་ངོར་བཞེངས་པ་ནི།	483
བཞི་པ་དེ་ལ་བསྟོད་མཆོད་བདུད་ཅི་ཐུང་བ་གསུམ་ལས།	486
ལྷ་པ་ཉེ་བར་བསྐྱ་བའི་ཆོ་ག་ནི།	506
གཉིས་པ་ཐུན་མཛམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ།	508
དང་པོ་༼ ལུས་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཆོ་ག་ ༽ནི།	509
གཉིས་པ་ཁ་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི།	511
བཞི་པ་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་ གོམས་པར་བྱེད་ཚུལ་ལ།	532
དང་པོ་༼ ཐུན་བཞི་ལ་མངོན་ཏྟགས་ཇི་ཅམ་ཞིག་བསྟོམ་པ་ ༽ནི།	533
གཉིས་པ་དམིགས་པ་སྐྱོང་ཚུལ་དངོས་ནི།	534
ལྷ་པ་དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆོད་བཤད་པ་ལ། ...	540
དུག་པ་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་དངོས་བྱུང་བསྐྱབ་པའི་ རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ནི།	546

༢ གོང་ས་༢ སྐབས་མགོན་ཆུལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེ་
བཀྲིན་འོག་ཕྱན་གྱིས་གཞོན་སྐྱེས་སློབ་གསལ་རྒྱུ་ལྟེན་ཅན་རྣམས་ལ། ཀྱི་
ཤུ་ཉུགས་ཅན་གྱི་ལག་ཐོག་ཁ་པར་དང་ iPad སློབ་ཁྲིད་སོགས་བརྒྱུད་ནས་
དཔེ་དེབ་འདི་བཞིན་བོད་ཡིག་ལམ་ནས་གཟིགས་བདེ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་བཅོས་
བ་ཡིན། སླད་ནས་ཀྱང་རིམ་བས་དཔེ་དེབ་དོ་བཤུས་ལག་ཏུ་འབྱོར་ཆེ་དེབ་
གངས་མང་དུ་གཏོང་ཆུང་གོ་སྐབས་འོང་སྲིད་ན་དེར་སྐྱོན་བའི་ལམ་སྟོན་
བཀའ་སློབ་དགོངས་འཆར་ལྟག་སྒྲིལ་ཡོང་བར་རེ་བསྐྱེད་ཅུ་ཆུ་དང་། ཅུ་
དག་བསྐྱར་མ་སོགས་ལ་རང་རྒྱས་གང་ཡོད་གྱིས་འབད་ཚོལ་གྱིས་ཁུལ་
བྱས་ཀྱང་ཆུད་ཆད་ཞན་སྐབས་ནོར་འབྱུང་གང་ཞོར་རྣམས་བཅོད་གསོལ་
ཅུ་ཆུ་བཅས།

སེར་སླད་དམར་དགོ་བཤེས་འཇམ་དབྱངས་བསོད་ནམས་ཀྱིས།

དེབ་བཅོས་ཟིན་བ་རྣམས་སྤུ་ལ་དགོས་ན་བུ་ཆུ་ཆུད་ནས་རིན་མེད་དུ་ཤུལ་ཆོག།

བུ་ཆུ་ཁྱུང་། marjamson618@gmail.com

༡༡། །རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་
འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་
ཞེས་བྲ་བ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། །རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་
པའི་རིམ་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ། བསྐྱེད་པའི་ཐབས་རྣམ་པར་བཤད་པ། དངོས་
གྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྲ་བ། རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱགས་རྗེ་
ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་དེ་ཡི་ཞབས་ཀྱི་པད་མོ་དང་། འཕགས་མཆོག་སྐུ་སྐྱབ་
ཡབ་སྲས་བརྒྱུད་པ་དང་བཅས་པའི་ཞབས་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཆའ་
ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་རྗེས་སུ་གཟུང་
དུ་གསོལ་ལོ། །

རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བདག་པོ་དོ་རྗེ་འཆང་། །
དམིགས་མེད་བཅེ་བས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་རེལ་གྱིས། །
གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་འཇིན་པ། །
བཀའ་དྲིན་མཉམ་མེད་དེ་ལ་མགོས་ཕྱག་འཆའ། །

དག་ཅིང་འོད་གསལ་མཁའ་ལྟར་དེ་མ་མེད། །
དབང་པོའི་གཞུ་ལྟར་དྲངས་པའི་རྫོ་རྗེའི་སྒྲ། །
བྱང་འབྲུག་ལྟན་སྒྲེས་དགའ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད། །
འཁོར་ལོའི་བདག་པོ་དེ་ཡིས་བདག་སྐྱོངས་ཤིག །

མགོན་དེས་ཐབས་མཁས་མཆོག་གི་ལམ་བསྟན་ཕྱིར། །
འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གྱི་ཉིང་འཛིན་གྱིས། །
ཁྱོད་ཐུགས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད། །
ཉེན་དང་བཉེན་པར་སྦྱལ་ལ་བདག་ཕྱག་འཆོལ། །

རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ། །
མཐའ་དྲུག་འཆིང་བས་བཅིངས་པའི་རྒྱད་གྱི་དོན། །
གསལ་མཛད་རྫོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ས་བརྟེས་པ། །
ལྷ་སྒྲུབ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་ལ་མགོས་ཕྱག་འཆོལ། །

སྒྲེ་ཤི་བར་དོ་རྒྱལ་བའི་སྒྲ་གསུམ་དུ། །
སྒྱུར་བྱེད་རྫོགས་རིམ་བཟའ་མོའི་སྒྲིན་བྱེད་ལམ། །

དོ་མེ་འཆང་དབང་སྤྲེལ་མའི་མན་ངག་གིས། །

རྒྱུད་དོན་གྲུབ་ཆེན་གཞུང་བཞིན་འདིར་བཤད་བྲ། །

ལྟར་སྤང་ལམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་མི་བྱེད་པར། །

རྒྱུད་དོན་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཟབ་མོའི་ལམ། །

གྲུབ་པ་མཆོག་བརྟེན་འཕགས་པའི་མན་ངག་བཞིན། །

ཤེས་འདོད་སྐལ་ལྷན་ཡོད་ན་གྲུབ་པས་ཉོན། །

དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་གདུལ་བྱ་མཐའ་དག་འཁོར་བ་ལས་
བྱངས་ཏེ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཁང་བཟང་མཆོག་ལ་བཞག་པར་བཞེད་ནས།
རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཆོམས་པར། ལམ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་མི་འདྲ་བ་དུ་
མ་ཞིག་བཀའ་སྩལ་བ་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་དམན་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་
གཉིས་སུ་ངེས་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་། སྤྲགས་དང་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང་། དེ་གཉིས་ལས་སྤྲགས་ཀྱི་ཐེག་པ་བྱུང་
པར་གང་གིས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། སྤྲགས་ལའང་རྒྱུད་སྡེ་རིམ་པ་
བཞིར་ཇི་ལྟར་འབྱེད་ཚུལ། དེ་དག་འོག་མ་འོག་མ་ལས་གོང་མ་གོང་མ་བྱུང་
པར་གང་གིས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཚུལ། སྤྲེལ་བའི་རྒྱུད་སྡེ་ལ་ཡང་པ་རྒྱུད་

མ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་རྗེ་ལྷ་ར་བྱེ་བའི་ཚུལ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཐབས་ཤེས་གཉིས་
སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་ཡིན་པར་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཚུལ། སྒྲ་མེད་གྱི་ལམ་རིམ་པ་
གཉིས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པའི་སྤྱི་འཛུགས་པར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་
མཐའ་དག་པར། བདག་གི་སྒྲ་མ་དོ་རྗེ་འཆང་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་དེ་ཉིད་
གྱི་གསུང་རབ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང་། འདིར་ནི་མངས་པར་འགྱུར་
བས་མ་བྱིས་ལ། རྒྱལ་བས་ལམ་གྱི་འདུག་སྒོ་དང་། ཐེག་པ་དང་རྒྱུད་སྤྱི་
རིམ་པ་མི་འདྲ་བ་རྗེ་སྟོན་ཅིག་གསུངས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱི་མཐར་ཐུག་
པ་ནི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྩ་བའི་རྒྱུད་གྱི་མཆོན་
བརྗོད་པ་ན་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་གནད་ཐམས་ཅད་འདིར་འདུས་པར་བསྟན་ཅིང་།
རྒྱུད་བྱི་མ་ལས།

ཨེ་མ་ཏོ་ཤེན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་བ། །

བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་འདི་ཡིན། །

རྒྱུད་གྱི་བྱི་མའི་བྱི་མར་གྱུར། །

གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བྱའི་རྒྱུད། །

ཅས་དང་། འདི་ཤེན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་ཞིང་དོན་ཆེ་བས། འདིའི་བསྐྱེད་
རྗེ་གས་ལ་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་བྱེད་པ་དང་། ཉན་པ་དང་འདྲི་བ་དང་འདོན་
པ་དང་། མཆོད་པ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུད་འདིའི་ལམ་སྒོ་མ་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་དང་།

དེ་གང་གིས་མཐོང་བའམ། ཐོས་པའམ། དམ་ཅིང་རེག་པ་དང་། དང་ཅིང་རྒྱད་
གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་ཞིག་ཡན་ཆད་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་
དོན་རྟེན་འཆང་དང་འདྲ་བར་བལྟས་ནས་བདག་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་
རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས་གསུངས་ཤིང་། ཙ་བའི་རྒྱད་ཉིད་ལས་ཀྱང་། དུས་གསུམ་གྱི་
སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། དོན་རྟེན་འཆང་གི་ས་བརྟེས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་། འདུས་པའི་ལམ་མ་ཞོར་བར་སྟོན་པའི་སྟོབ་དཔོན་དང་ཕྱད་ན།
མཆོད་ཅིང་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་། འདི་ནི་བདག་ཅག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་གྱི་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་འབྱིན་པར་གསུངས་
ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་དུ་འདུས་པའི་ལམ་ལ་མ་བརྟེན་པར་འཆང་རྒྱ་བའི་ཐབས་
མེད་པར་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་སྤྲུལ་ལྷ་བརྒྱུ་བ་ལས།

དབང་བསྐྱར་མཆོག་ཐོབ་དོན་རྟེན་ཡི། །

སྟོབ་དཔོན་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །

ཕྱོགས་བརྒྱའི་འཛིན་ཏེན་ཁམས་བཞུགས་པས། །

དུས་གསུམ་དུ་ནི་མངོན་ཕྱག་འཆལ། །

ཞེས་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་དང་པོ་ལམ་ལ་སྟོབ་པའི་ཆེ་དབང་བསྐྱར་བའི་

སྤྲུལ་ལ་ཕྱིས་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་ཕྱག་འཆལ་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་
མ་ཡིན་གྱི་འདུས་པའི་ལམ་མ་ཞོར་བར་སྟོན་པའི་དོན་རྟེན་སྟོབ་དཔོན་ཙམ་གྱི་

དབང་དུ་བྱས་པའོ། །གཞན་ཡང་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་གྱི་ལུང་ལས་ཀྱང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུས་པའི་རྒྱད། །
གསང་ཆེན་གསང་བ་ཆེས་གསང་བ། །
གོང་ན་མེད་པའི་ལུང་ཆེན་པོ། །
ཞེས་བསྒྲགས་ཤིང་། བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་གནས་མི་གནས་ཀྱང་འདི་
ཉིད་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།
འདི་དོན་ན་བར་འཕོ་བྱེད་པ། །
གང་གི་དུས་སུ་གནས་པ་དེར། །
སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་ཀྱང་། །
གནས་པར་རབ་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན། །
བརྒྱད་པའི་རིམ་པ་འདི་ཆད་པས། །
སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་རྒྱབ་པ་རུ། །
ཀྱིས་གྱིས་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། །
ཞེས་སོ། །གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་།
དཔལ་ལྷན་འདུས་ལས་མཆོག་གཞན་མེད། །
འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་རིན་ཆེན་གྱར། །
སྙིང་པོ་ལས་ནི་སྙིང་པོ་མཆོག།

རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱེ་མའི་མཆོ།

བསྐྱེད་དང་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི།

རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱེ་མའི་རྣམས་ཀྱི་ཁྱེ་མཆོ།

འདུས་པ་གང་གིས་མི་ཞེས་པ།

དེ་ཡིས་དངོས་གྲུབ་ཅི་ལྟར་འབྱུང།

ཐེ་མོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་བྱེད་ཅིང།

མི་ཞེས་རབ་རིབ་སེལ་བྱེད་པ།

སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་བླ་མ་ཉིད།

དཔལ་ལྷན་འདུས་པ་ཡོངས་སྤངས་ནས།

རྣམས་ཉིད་ཀྱི་མས་བཏགས་པ་ཡིས།

མོངས་པ་དངོས་གྲུབ་འདོད་ཀྱི་པ།

མཁའ་ལ་ཁུ་ཚུར་བཅུག་པ་དང།

སྤྲིན་སྤྲིན་ལྟ་ལ་འབྱུང་བ་བཞིན།

ཞེས་གསུངས་ལ། སྤྲིན་གསལ་ལས་ཀྱང། རྒྱུད་སྤྲེ་གཞན་ཀྱི་ཅ་

བ་དང། མདོ་སྤྲེ་ཀྱི་ཅ་མ་ཉིད་ཀྱི་པས། རྒྱུད་སྤྲེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་

མོངས་མཆོག་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། རྒྱུད་འདི་རང་གི་སྤྲིན་ལྟ་བུ་མ་ཟེ། རྒྱུད་

སྤྲེ་གཞན་ལས་ཀྱང་མཆོག་ཀྱི་བསྐྱེད་ཀྱི་དཔལ་ལྷན་གྱི་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་

ལས།

རྒྱུད་གྱི་མཐར་ཐུག་འདུས་པ་སྟེ། །

མ་བྱུང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ནག་པོ་སྟོད་པས་བྱང་།

དཔལ་ལྷན་འདུས་རྗེས་ལམ་གྱིས་ནི། །

རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ལ། །

དཔལ་ལྷན་འདུས་པ་ལྷག་ཡིད་འོང་། །

རྒྱུད་རྣམས་ཀྱན་སོན་གཙུག་པོ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྒྱུད་སྡེ་དང་མཁས་གྲུབ་གྱི་གཞུང་མཐའ་

ཡས་པ་ཞིག་ལས། གསང་བ་འདུས་པ་མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་གྱི་མཆོག་དང་།

འདི་ཡི་ལམ་ལ་མ་བརྟེན་པར་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་པའི་ཐབས་མེད་

པ་དང་། རིམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འདི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པར་གསུངས་པའི་ཚུལ་

རྣམས་ལ། ཆོག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པ་རྟོག་པའི་སྟོན་ས་ལམ་འདི་ལ་དད་

པ་བརྟེན་པོ་སྟེ་བ་ལ་ནི། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་

གི་ཆེ་བ་དབྱུང་བའི་ཁ་ཟིན་རེ་འོང་བ་སྟེ་ལྷགས་ཡིན་པས། འདིའི་བསྐྱགས་

པ་བརྗོད་པ་ཡང་ཚུལ་དེ་ཡིན་ནོ། །སྙམ་པའི་མ་བརྟགས་པའི་ཕོ་ཆོད་དང་།

པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཉིས་མེད་གྱི་རྒྱུད་ཅེས་

བྱ་བ་ལོགས་པ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས། རྒྱ་གར་མཁས་པ་སུ་ལ་ཡང་མ་གྲགས་
པའི་ཐོད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྒྲུང་རང་འབའ་ཞིག་གིས། རང་ཉིད་རྒྱུད་གང་ལ་
ཞེན་ཆེ་བ་དེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལོགས་པར་སྐྱབ་པའི་སྤྱིང་པོ་མེད་པའི་
བཤད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་སྤངས་ཏེ། བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་དང་།
ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དགའ་བ་བཞི་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྗོག་
དང་། དེ་དག་བསྐྱོམ་པས་ཆེ་འདིར་འཆང་རྒྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་ཙམ་ལ་
ཡིད་ཆེ་མ་པའི་ཆོག་ཤེས་མི་བྱ་བར། དགའ་བ་བཞི་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་
ཀྱང་ཤེན་ཏུ་མེད་མི་རུང་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཆེ་འདིར་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་ནི། ཁ་སྐྱོར་
ཡན་ལག་བདུན་ལྷན་མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་
ཆེ་འདིར་འབྱུང་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྤྱི་མའི་ལས་ཉོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ལུས་
འདི་སྐྱེ་དེར་འབྱུང་འགྲོ་བ་ནི་ལོངས་མེད་ཅིང་། འདི་སྤངས་ནས་སྐྱེ་དེ་ཐོབ་པ་
ལ་ནི། ཆེ་བརྗེས་ནས་ལུས་འདི་སྤངས་ཏེ་སྐྱེ་དེ་འབྱུང་བ་ཡིན་ན། ཆེ་འདིར་
འཆང་རྒྱ་བའི་རྣམ་གཞག་ཉམས་ལ། ཆེ་མ་འཕོས་པར་ལུས་འདི་སྤངས་ཏེ་
མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐྱེ་དེ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན་ནི། སྐྱེ་དེ་རིགས་འདྲའི་རྒྱ་
མེད་པར་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པས། རིགས་འདྲའི་རྒྱ་རི་འདྲ་ཞིག་ལས་སྐྱབ་པ་
དང་། མ་དག་པའི་ལུས་འདི་གཉིན་པོ་གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་འདོར་བ་དང་།
འདི་དོར་ནས་ལོངས་སྤྱོད་དེ་སྐྱབ་ཚུལ་རི་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལེགས་

པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས། ལམ་དེ་དག་སྐྱབ་དགོས་ཀྱི། རྒྱལ་བའི་སྐྱ་མཚན་
དཔེས་བརྒྱན་པ་འགྲུབ་པའི་གཞི་ཙམ་ཡང་མེད་པར་སེམས་བདེ་གསལ་མི་
ཉོག་པ་ལ་གནས་པ་འདི་ཀ་གོམས་པར་བྱས་པས། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཚོས་སྐྱ་མཚན་དུ་གྱུར་ནས་འཛང་རྒྱུ། །ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་། མཚན་
དཔེ་དང་ལོངས་སྤྱུལ་སོགས་གང་ཡང་མེད་པའི་ཚོས་སྐྱ་རྒྱུ་བའི་སངས་
རྒྱས་སོ་སྐྱའི་ལུས་ཅན་ཞིག་ཁས་ལེན་དགོས་མོད་ཀྱི། ཆེ་འདིར་མཚན་
དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐྱ་མ་དག་པའི་ལུས་འདི་སྤངས་ནས་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ནི།
དཔལ་ལྷན་འདུས་པའི་རྒྱད་དུ་ཆེས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་
ཡབ་སྐས་ཀྱི་མན་ངག་གིས་གསལ་བར་སྤེ་བ། ཡང་དག་པའི་སྤྲ་མ་གཉིས་
པར་བྱས་པའི་དྲིན་ལས་ཁོང་དུ་ཆུད་དགོས་ཀྱི། རྒྱད་སྡེ་གཞན་ལས་བདེ་
སྟོང་སྟོར་བ་སོགས་རྒྱས་པར་བཤད་ཀྱང་། མ་དག་པའི་ལུས་འདི་སྤངས་
ནས། ཆེ་འདིར་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱབ་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་
མི་གསལ་ཞིང་མི་རྒྱས་པས་རྒྱད་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིན་ཏུ་ཉོག་ས་དཀའ་
བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ་མཐའ་ཚོད་པའི་ངེས་པ་རྙེད་དགོས་ཏེ། དེ་རྙེད་ན་ནི་
དཔལ་ལྷན་འདུས་པ་གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་མཚོག་དང་། ལམ་འདི་ལས་མཚོག་
ཏུ་གྱུར་པ་མེད་པར་མི་སྤེད་པའི་དད་པ་རྙེད་པར་འགྱུར་ལ། ཚུལ་དེ་མ་གོ་ན་
ནི། སྤྲགས་སྤྲ་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་ཆེ་འདིར་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐྱ་སྐྱབ་

ཚུལ་གྱི་སྤྱོད་གས་ཅམ་ཡང་མ་མཐོང་བར་སྤྲུགས་སྤྲོ་མེད་ལ་དད་པ་ཆེན་པོ་
ཡོད་པར་སྤྲུས་ཀྱང་། རང་ལ་ཡིད་བརྟན་ཅིའང་མེད་པར། གཞན་གྱི་ཆོག་
རྗེས་འབྲངས་པའི་གཡམ་ལ་རྒྱགས་ཅམ་ཡིན་པས། སྤྲོ་པོ་ཅིའང་མེད་པ་
གསལ་བར་བྱས་སོ། །

དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་འདུས་པའི་ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལ་ནི། བདག་
གི་དཔལ་ལྡན་སྤྲོ་མ་དམ་པ་དོ་རྗེ་འཆང་གི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། སྤྲོ་བྱེད་ཀྱི་
དབང་གི་ཆོ་ག་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་ཆོ་ག་། དེ་ཉིད་སྐྱབ་གཞི་
དང་སྐྱོར་ཚུལ་གསལ་བར་མཛད་པ་རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད།
རྫོགས་རིམ་གྱི་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཁྲིད་ཡིག་ངོ་སྟོན་
དང་བཅས་པ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ཀྱང་། སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་རེ་རེ་
ནས་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་སོགས་ཞིབ་ཏུ་སྤྲོ་བ་མ་མཛད་པས།
སྟོ་དམན་པ་དག་གིས་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་། སྟོ་མཆོག་ཏུ་རྫོམ་པ་དག་
གིའང་དོགས་པ་བཅད་པ་དང་། སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་དག་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ་
དང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་རྗེ་སྤྲོ་མའི་གསུང་དག་མ་བརྗེད་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་
བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་རེ་རེ་ནས་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས། དམིགས་
པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་བཅས། མན་ངག་གིས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ་
དང་བཅས་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ། །

འདི་ལ་དུག །སྐྱབ་པ་པོ་ཉིན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེས་རྫོགས་རིམ་གྱི་གོང་
དུ་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། གང་དུ་བསྐྱབ་པའི་གནས་གྱི་
མཚན་ཉིད། ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་མངོན་ཉིད་གས་གྱི་རྣམ་གཞག །དེ་ལྟར་
བསྐྱབས་པས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད། མཐར་ཕྱིན་ནས་དངོས་གྲུབ་
བསྐྱབ་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་༼ སྐྱབ་པ་པོ་ཉིན་གྱི་མཚན་ཉིད། ༽ནི།

རྒྱད་རྗེ་རྗེ་ཐེང་བ་ལས།

སྒོ་བ་མ་ཡོན་ཏན་གང་ལྡན་ན། །

རྣམ་འབྱོར་རྒྱད་གྱི་སྒོ་ད་དུ་འགྱུར། །

ཞེས་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་ཐོག་མར་འཇུག་པའི་ཉིན་ལ་ཇི་འདྲ་ཞིག་དགོས་
པ་དྲིས་པའི་ལན་དུ།

དད་ཅིང་སྒྲ་མ་ལ་ཡང་གྲུས། །

ཉག་ཏུ་དགེ་བའི་ལམ་ལ་གནས། །

ཉོག་པ་ངན་པ་རྣམ་པར་སྤངས། །

ལུང་ནི་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། །

གསོད་པ་དང་ནི་འཆེ་བ་སྤངས། །

སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་གདོན་པའི་སྒོས། །

ཀུན་ཏུ་བཙོན་དང་ཡང་དག་ལྟ། །

དེ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟ། །

དད་པ་ཆེན་པོའི་སློབ་མ་བཟང་། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཆོན་ཉིད་འདི་རྣམས་ནི་དང་པོ་ནས་རང་འབྱུངས་
སྤྱི་ལྟར་བས། སློ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ནས་བསྐྱེད་དགོས་ལ་སློ་སྦྱོང་བའི་
རིམ་པ་ཡང་། དང་པོར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། དེ་ནས་དལ་
འབྱོར་དོན་ཆེ་བ་དང་། རྟེན་དཀའ་བ་དང་། རིང་དུ་མི་གནས་པ་དང་། ཞི་ནས་
ཀྱང་ལས་དབང་གིས་ངན་སོང་དུ་འབྱུངས་ཚུལ་རྣམས་རྒྱུད་ལ་གོ་བ་རྒྱང་
པར་མ་ལུས་པའི་སྦྱོང་བ་རེ་མ་སྦྱེས་བར་དུ་བསྒྲོམས་ནས། དེའི་མཐུས་
བྱངས་པའི་སྦྱབས་འགྲོ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་རེ་ལེགས་པར་སྦྱངས། དེ་ནས་
ལས་འབྲས་ལ་ཞིབ་ཏུ་སེམས་པ་ལ་འབད་ནས་དགེ་སྤྲེག་ལ་སྦྱང་དོར་སྤྲོ་
སྤྲོ་བ་ནས་བསྐྱབ། དེ་ནས་འཁོར་བ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཉེས་དམིགས་ལ་
ལེགས་པར་བསམས་ནས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སློབ་ཙམ་མ་མ་ཡིན་པ་
ཞིག་སྦྱེ་བར་བྱ།

དེ་ནས་རང་ཉིད་སྤྲིད་པའི་སྦྱག་བསྐྱེད་གྱིས་གདུངས་པ་ལྟར་འགྲོ་བ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྦྱག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་ཚུལ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་བློན་ཅན་
གྱི་མ་ཤ་སྦྱག་ཡིན་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་ཏུ་སེམས་པའི་མན་ངག་ལ་སློབ་རིང་དུ་

སྐྱེངས་ནས་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་གདོན་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་གོ་ཡུལ་དུ་མ་ལུས་པ་ཅིག་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་བར་དུ་
འབད་དགོས་ཏེ། འདི་སྐྱེས་ན་ཐེག་ཆེན་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེས་ཟིན་པའི་དགེ་
བ་གང་བྱས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་འགྱུར། འདིའི་སྤྱོད་བ་ཅིག་རྣལ་མ་མ་སྐྱེས་
ན་གང་ཟག་དེ་ཐེག་ཆེན་པར་འགྱུར་བའི་སྐབས་མེད་ཅིང་། དེས་མ་ཟིན་ན།
སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པས་རྒྱས་ཐེབས་པའི་སྒོ་ནས། དཀྱིལ་འཁོར་
གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པ་དང་། སྒྲགས་བརྒྱས་པ་དང་། ཅ་རྒྱུད་གི་ལམ་སྐྱོམ་པ་
སོགས་ལ་རྩི་ཅ་མ་འབད་ཀྱང་། གསང་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་བྱུང་པར་ཅན་དུ་
འགྱུར་བ་ལྟ་ཞོག །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཅ་མ་དུ་འགྱུར་བར་བཞག་ཤིན་ཏུ་
དཀའ་སྟེ། སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་ཡང་
ཡོད་པས། ལམ་དེ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་སོང་མ་སོང་ཀྱན་རྩོབ་སེམས་
བསྐྱེད་འདིས་བཞག་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ། སེམས་འདི་ནི་
ཡུན་རིང་དུ་སྒོ་སྐྱེངས་ནས་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱི། སྒོ་མ་སྐྱེངས་པར། དབང་
བསྐྱུར་སོགས་ཀྱི་ཐོག་མར། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ཀྱིས་བརྩུང་། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་ཆོག་གི་རྩིས་སྒྲོས་ཅ་མ་གྱིས་སེམས་འདི་སྐྱེ་ན། ལམ་གཞན་
རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བས། ཉི་མ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་
རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་བས་ན་སྒོ་དེ་སྒྲོང་བ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེས་ནས། དེའི་མཐུས་
བྱངས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོད་པ་ནམས་ལ་སྒྲོབ་འདོད་སྒྲིང་ཐག་པ་
ནས་སྐྱེས་པ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཆོ་གས་ཚུ་ལ་བཞིན་དུ་བབྱང་སྒྲེ།
སྒྲོད་པ་ཕྱིན་དུག་ལ་ལེགས་པར་སྒྲོབ་པ་ཉིད་ནི་རྩེ་ཐེག་པ་ལ་ཐོག་མར་
འཇུག་པའི་ཉེན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སྒྲུགས་ལ་འཇུག་པར་འདོད་
ན་ཐོག་མར་ལམ་ཐུན་མོང་བ་ལ་སྒོ་སྒྲོང་བ་ཉིད་མན་ངག་གི་མཆོག་ཏུ་
བྱངས་ཤིག །སྒྲུགས་སྒྲུ་མེད་ཀྱི་ལམ་ཟབ་མོ་སྒྲོབ་མ་སྒྲོད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་
བཤད་ན། སྒྲོབ་མ་འདི་ཕྱིར་ཕྱང་བ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ལམ་སྐྱེ་
བ་དང་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པ་ཆེས་རིང་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་ནི་རྩེ་
སྒྲོང་བ་ལས།

རྩེ་ལྷར་སང་གའི་འོ་མ་ནི། །
ས་ཡི་སྒྲོད་དུ་བཞག་མི་བྲ། །
དེ་བཞིན་ནལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད། །
སྒྲོད་མིན་དག་ལ་སྐྱིན་མི་བྲ། །
སྒྲོབ་མ་སྐྱད་ཅིག་དེ་ལ་འཆི། །
འདི་དང་པ་རོལ་ཏུ་ནི་ཕྱང་། །
སྒྲོད་མིན་མན་ངག་རབ་བཤད་ན། །

སྟོབ་དཔོན་དངོས་གྲུབ་ཉམས་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་ལག་ན་དོ་རྗེ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྫོགས་པར་མ་གྱུར་པ་ལ་དབང་མི་བསྐྱར་བར་གསུངས་
ཤིང་། སྟོད་བསྐྱུས་སུ་ཡང་། སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་ལ་རིམ་ཅན་དུ་འཇུག་པ་དགོས་
ཀྱི་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་བར་གསུངས་པའི་འོག་ཏུ་རིམ་གྱིས་འཇུག་
ཚུལ། དང་པོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་བསམ་པ་ལ་བསྐྱབས། དེ་ལ་ལོབས་
པ་ན་བསྐྱེད་རིམ་དང་། དེ་ལ་ལོབས་ནས་རྫོགས་རིམ་ལ་སྟོབ་དགོས་པར་
གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལོ།
གཞན་ཡང་འདི་ལྟར་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་ཚུལ་འདི་ལ་ངེས་པ་རྙེད་
པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་སྐྱུངས་པ་དེས་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ན་ཡང་ཐོག་མར་
དབང་བསྐྱར་བ་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པ། རྒྱུད་སྡེ་ནས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་
པ། ལམ་བསྟོམ་པ་དང་། རྒྱུད་དང་མན་ངག་མཉན་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོད་རུང་དུ་
འགྱུབ་ངེས་པ། ལྷ་མ་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལས་སྐྱངས་ནས་སྒྲགས་ལ་
འཇུག་པ་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། ཕྱག་ཆེན་ཐེག་ལེ་ལས།

དང་པོར་རེ་ཤིག་གང་ཆེ་སྟོབ། །

ལན་ཅིག་དབང་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བསྐྱུར། །

དེ་ཆེ་གསང་ཆེན་བཤད་པ་ཡི། །
དེས་པར་སྣོད་དུ་གྱུར་པའོ། །
དབང་མེད་ན་ནི་དངོས་གྲུབ་མེད། །
བྱེ་མ་བཙུར་ཡང་མར་མེད་ལྟར། །
གང་ཞིག་རྒྱུད་ལུང་ང་རྒྱལ་གྱིས། །
དབང་བསྐྱར་མེད་པར་འཆད་བྱེད་པ། །
སློབ་དཔོན་སློབ་མ་ཉི་མ་ཐག། །
དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱང་དཔྱལ་བར་འགོ། །
དེ་བས་འབད་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས། །
སྒྲ་མ་ལས་ནི་དབང་ལོད་ལྷ། །
ཞེས་དང་། རྒྱུད་རྗེ་རྗེ་བློང་བ་ལས་ཀྱང་།
དབང་བསྐྱར་བ་ནི་གཙོ་བོ་སྟེ། །
དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་རྟག་ཏུ་གནས། །
ང་ཡིས་ཇི་བཞིན་དོན་བཤད་གྱིས། །
དེ་སྤྱིར་ཐོག་མར་ཡང་དག་ཉིན། །
ཐོག་མར་སློབ་མ་གང་གི་ཆོ། །
སློ་ལྡན་ཡང་དག་དབང་བསྐྱར་ན། །

རྩོགས་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། །

དེ་ཡི་ཆེ་ན་སྣོད་དུ་འགྱུར། །

ཡང་དག་དབང་བསྐྱར་གྱིས་དབེན་ན། །

སྐྱབ་པོ་རྒྱད་གྱི་དོན་ཤེས་ཀྱང་། །

སློབ་དཔོན་སློབ་མ་མཚུངས་པར་ནི། །

མི་བད་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོར་འགོ། །

ཞེས་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་སངས་རྒྱས་ཐོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱད་
དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་དུ་མ་ཞིག་ལས་གསུངས་པས། ཐོག་མར་སྣོད་རུང་
དུ་སྐྱབ་པའི་དབང་ཅོད་པ་གལ་ཆེ་ལ། དབང་ཡང་ཐོག་མར་དགྱིལ་འཁོར་དུ་
ཞུགས་ཤིང་། དེ་ནས་བྱམ་དབང་ལ་སོགས་དབང་བཞི་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲངས་
པ་དགོས་ཀྱི། ཕྱིའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་མ་ཞུགས་ཤིང་། བྱམ་དབང་མ་བསྐྱར་
བར། དབང་གོང་མ་གསུམ་ཙམ་བསྐྱར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། མཉམ་
སྦྱོར་ལས།

དགྱིལ་འཁོར་དུ་ནི་མ་ཞུགས་ཤིང་། །

དམ་ཆོག་རྣམས་ཀྱང་སྤངས་པ་དང་། །

གསང་བའི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པས། །

བསྐྱབས་ཀྱང་ཅིའང་མི་འགྱུབ་པོ། །

ཞེས་དང་། གྲུང་ལས་ཀྱང་།

དགྲིལ་འཁོར་དུ་ནི་མ་ཞུགས་དང་། །

དབང་བསྐྱར་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །

གང་གིས་རབ་གནས་མ་མཐོང་ཞིང་། །

གང་གིས་སྦྱིན་སྲེག་མ་བྱས་ན། །

འཛིག་ཉེན་འདི་དང་གཞན་དུ་ཡང་། །

དེ་ལ་དངོས་གྲུབ་མཚོག་ཉིད་མེད། །

ཞེས་དང་། བདེ་མཚོག་ཙྴ་རྒྱུད་ལས།

སྒྲགས་པས་དགྲིལ་འཁོར་མ་མཐོང་བར། །

གང་ཞིག་རྣལ་འབྱོར་བ་ཉིད་འདོད། །

མཁའ་ལ་ཁུ་ཚུར་བརྟེན་པ་དང་། །

སྦྱིག་སྦྱེའི་ཚུ་ནི་འཕྱང་དང་མཚུངས། །

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་མཐའ་ཡས་པ་ནས།

དགྲིལ་འཁོར་དུ་མ་ཞུགས་པར་སྒྲགས་ལ་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་བར་གསུངས་

ཞིང་། དེ་ཡང་གང་དུ་ཞུགས་ནས་སྟོང་སྟོན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཉིད་ཡིན་གྱི།

ཟླ་ག་སོགས་དགྲིལ་འཁོར་གཞན་ལ་བཞུགས་ཏུ་མི་རུང་བས། དགྲིལ་འཁོར་

དུ་ཞུགས་ཞིང་བུམ་དབང་རྫོགས་པར་བསྐྱར་བ་མ་བྱས་པར་དབང་གོང་མ་

ཅམ་ཞིག་བསྐྱར་བ་ནི་གཞུང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་ལོ། །རང་གིས་
དང་པོར་དབང་ཞུ་བའི་ཆེ། སློབ་དཔོན་གྱིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གསང་བ་འདི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྒྲི་
བར་མི་བྱ་སྟེ། བྱོད་དམ་ཆོག་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་དམ་ལ་བཞག་
ཅིང་། ཚུལ་དེ་རྒྱད་དང་དགྱིལ་ཆོག་ཆད་ལྡན་དུ་མ་ཞིག་ལས་གསུངས་པས།
ཚུལ་དེ་དང་འགལ་བའི་དམ་ཆོག་ཉམས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་
དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་སློབ་དཔོན་དེ་ལ་སྤར་སྤགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཡོད་ན། ཡོངས་སུ་
མ་སློན་སེམས་ཅན་ལ། གསང་བ་བསྒྲགས་པའི་ཅ་ལྟར་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་། རུམ་དབང་མ་བསྐྱར་བ་ལ་གསང་དབང་བསྐྱར་དུ་རུང་ན།
གསང་དབང་མ་བསྐྱར་བ་ལ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དང་། དེ་མ་བསྐྱར་
བ་ལ་དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་དུ་རུང་བ་དང་། རིག་པའི་དབང་ལྷ་མ་བསྐྱར་བ་ལ་
རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་དུ་རུང་བ་སོགས་སུ་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །དེའི་
ཕྱིར་དགྱིལ་འཁོར་དུ་མ་ཞུགས་ཤིང་། རུམ་དབང་རྫོགས་པར་མ་ཐོབ་པ་ལ་
དབང་གོང་མ་བསྐྱར་གྱང་། དེས་དབང་གོང་མ་ཐོབ་པའི་གོ་ཡང་མི་ཆོད་ཅིང་།
དེ་ལ་རྫོགས་རིམ་བསྟན་ན་དབང་གཏན་མ་ཐོབ་པ་ལ་རྫོགས་རིམ་བསྟན་པ་
དང་བྱེད་མེད་པས། དཔོན་སློབ་ཐམས་ཅད་དཔྱལ་བ་མི་བཟད་པར་འགྲོ་བའི་
སྒྲུབ་ཐབས་མཆོག་ཡིན་པས། ཟང་ཟིང་ཆ་སྤོམ་ཅམ་དང་། སློབ་མ་བསྐྱུ་བར་

འདོད་པའི་བསམ་བསམ་དབེན་བཅོས་ནས། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལྷུང་བར་
མ་བྱེད་ཅིག །དེ་བས་ན་དང་པོར་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་བསམ་བ་ལེགས་པར་
སྐྱེད་སྒྲུབ་པ། བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་མོ་རེ་ཅམ་དང་། སློབ་དཔོན་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལས་
མ་མི་མཁས་ཤིང་། བསྟེན་སོགས་དག་པར་མ་བྱས་པས། ཆོ་ག་གང་བྱུང་
བྱུང་བྱས་པའི་གཟུགས་བརྟན་ལ་དབང་དུ་ཐ་སྟོད་བཏགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་
པའི། དབང་རྒྱུད་སྡེ་དང་མཐུན་པ་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བར་ཐོབ་པས་རྒྱུད་སྡོད་དུ་
རུང་བར་བྱས་པ་ཉིད་བསྐྱེད་རིམ་ལེགས་པར་སྒྲོམ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་
མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་བསྒྲོམ་དགོས་པར་
བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་དབང་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དེས། ལམ་ལ་སློབ་པའི་རིམ་པ་ཇི་
ལྟར་བྱ་སྟམ་ན། དབང་ཐོབ་བྱིན་ཆད། ལམ་གང་ལ་སློབ་ཀྱང་། དབང་གི་དུས་
སྟེ་ཇི་ལྟར་ཁས་སྒྲུབ་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་
པར་བྱས་ནས། ཁས་སྒྲུབ་པ་ཅམ་ལ་མ་བཞག་པར། སྟོག་ལྟར་དུ་གཅེས་
པར་བསྐྱེད་པ་ཉིད་གཞིར་བཞག་ནས། དེ་ནས་དགྲིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པའི་

རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་མན་ངག་བསྒྲམས་ན་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་ཀྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་
པར་བསྐྱེད་སྒྲུལ་ཡལ་བར་དོར་ནས་བསྐྱལ་བ་མང་པོར་འབད་ཀྱང་མི་འགྲུབ་
སྟེ། སྒྲུལ་འགྲུང་ལས།

རི་ལྟར་ཉེ་བར་བསྐྱར་བ་བཞིན། །

ཕྱི་ནས་དམ་ཆིག་སྒྲིད་པར་བཅོན། །

སྒྲིད་དུ་བྱས་པའི་རྒྱན་ལས་ནི། །

འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་བསྒྲམས་རིམ་གྱིས། །

ཡང་དག་མན་ངག་ཕུན་ཆོག་གས་གྱིས། །

འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་གཞན་དུ་མིན། །

ཞེས་དང་། རྗེ་རྗེ་ཅེ་མོ་ལས་ཀྱང་།

བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་དག་དུ་ནི། །

ཅི་སྟེ་མངོན་པར་བཅོན་བྱས་ཀྱང་། །

གང་ཟག་བཞི་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ། །

བསྐྱབས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་ཉིད་མི་འགྱུར། །

བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི་མ་སྐྱེས་དང་། །

ཐེ་ཆོམ་ལྡན་པ་ཉིད་དང་ནི། །

བཀའ་བཞིན་དུ་ནི་མི་སྒྲིད་པ། །

དད་པ་མེད་ཉིད་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །
ཞེས་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་པས། སྒོམ་འབྱུང་ལས།
ཇི་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་བཞིན། །
ཅི་སྟེ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་འདོད་ན། །
སོག་ནི་ཡོངས་སུ་གཏོང་ཡང་སླ། །
འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་ཀྱང་སླ། །
ཏྱག་ཏུ་དམ་ཆོག་བསྐྱུང་བར་བྱ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དམ་ཆོག་བསྐྱུང་བ་ལ་འབད་བར་བྱ་ལ། དེ་ལྟར་
འབད་ན་ནི། དམ་ཆོག་ལྡ་པ་ལས།
གལ་ཏེ་ལྟང་བ་མེད་གྱུར་ན། །
སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་དག་ན་འགྲུབ། །
ཅས་དང་། རྣམ་གྲོལ་ཆེ་བས།
མ་བསྐྱོམས་གྱུར་ཀྱང་ལྟང་མེད་ན། །
སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་དག་ན་འགྲུབ། །
ཅས་པ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལྟར་དམ་ཆོག་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གནས་པ་དེས། ལམ་རིམ་པ་
གཉིས་སྒོམ་པའི་སྒོན་དུ། རིམ་གཉིས་ཇི་ལྟར་སྒོམ་ཚུལ་ཡན་ལག་དང་བཅས་

བ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་གྱིས་མཐའ་ཚད་པར་སྦྱང་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་
ན་རི་ལྟར་ཉམས་སྒྲུབ་ལེན་ཚུལ་གོལ་ས་དང་བཅས་པ་གང་ཡང་མི་ཤེས་པས།
ཉམས་སྒྲུབ་སྤངས་ཀྱང་འབད་པ་འབྲས་བྱ་མེད་པའས། འབྲས་བྱ་མི་འདོད་པ་
འབྱེན་པ་གང་རུང་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་བས་ན། གྱི་རྗེར་གྱི་དཀའ་
འགེལ་ལྟ་ཉིག་སྤང་བ་ལས།

སྒྲོ་གོས་མེད་ལ་ཐོས་མེད་མ་ཐོས་པ་ལའང་བསམ་པ་མེད། །

གཉིས་བྲལ་རྣལ་འབྱོར་མེད་ཅིང་རྣལ་འབྱོར་བྲལ་ལའང་དངོས་གྲུབ་མེད།

ཅེས་དང་། རིམ་ལྡེའི་དཀའ་འགེལ་དོན་གསལ་ལས།

ཐོས་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཤེས་རབ་སྟེ། །

བསམ་པ་དང་ནི་གཉིས་པོ་ཡོད་གྱུར་ན། །

སྒྲོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཡིན། །

དེ་ལས་དངོས་གྲུབ་སྒྲན་མེད་པའོ། །

སྒྲོ་དང་ལྟན་པས་འདི་ལྟར་བསམས་ནས་ནི། །

ཐོག་མར་ཐོས་པའི་དོན་ལ་འབད་པ་ཡིས། །

ཏྱག་ཏུ་བཙོན་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ། །

དེ་ཡི་ལག་ཏུ་དངོས་གྲུབ་ངེས་པར་འཐོབ། །

གང་ཞིག་ཆིག་ལ་ཐེ་ཆོམ་བྲ་གྱུར་པ། །

དེ་ཡིས་དོན་ནི་རི་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར། །

ཞེས་དང་། རིམ་ལྡེ་ལས་ཀྱང་།

གང་ཞིག་སྒྲ་མ་ལ་གྲུས་དད་དང་ལྡན། །

མོས་པས་བསྟེན་བཀྱར་ལ་ནི་རྟག་ཏུ་བཅོན། །

ཐོས་པ་འཇིན་གང་སྟོབ་མ་དམ་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རིམ་གཉིས་ཀྱི་གནད་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྟོ་
འདོགས་ཆོད་པར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་རང་དགར་རྟོག་གི་ལ་སྦྱངས་པ་དང་ཤེས་
རབ་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཞུགས་ཀྱང་། སྟོབ་དཔོན་ལ་རག་ལས་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱད་དུ་དོ་རྗེའི་ཆོག་ཟབ་མོས་སྤྲས་པ་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་བཟུང་ནས། རང་གཞན་སྤང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། རྒྱད་དོན་ལ་
མཁས་པའི་སྒྲ་མ་དམ་པ་བསྟེན་ནས། དེ་ཉིད་མཉེས་པར་བྱས་པའི་མན་ངག་
གིས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་གནད་ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། རིམ་ལྡེ་ལས།

དཔལ་ལྡན་འདུས་པའི་རྒྱད་དུ་ནི། །

དེ་ཉིད་འདི་དག་རྒྱས་བཏབ་གནས། །

བཤད་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ནས། །

སྒྲ་མའི་ཁ་ལས་རྟོགས་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བས་ན་ཅ་རྒྱད་རྣམས་སུ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་

གནད་རྒྱས་བཏབ་པ་དེ། བཤད་རྒྱུ་གི་སྒོ་ནས་ཙ་རྒྱུ་གི་དོན་གསལ་བར།
གྲུབ་ཆེན་གི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་འབྲེད་ཤེས་པའི་སྒྲ་མས་དེ་ལྟར་བསྟན་
པའི་ཞལ་གི་མན་ངག་ལས་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་རྒྱུ་སྤྱི་འོག་རྒྱ་
གཙུག་པ་ཙ་མ་དུ་བྱས་ནས། དེ་རྒྱུ་སྤྱི་འོག་པའི་སྤྱི་འོག་ལག་ལེགས་
རྒྱ་བ་ནས་བརྒྱུད་པའམ། དེ་ཤོག་ཤིལ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་རྒྱུ་གཙུག་ཏུ་བཀོད་ནས་
བྱར་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་མན་ངག་ཏུ་གོ་ཞིང་། དེ་འདྲ་གང་ལ་ཡོད་པ་སྒྲ་མའི་མཆོག་
ཏུ་བཟུང་སྟེ། འབད་པས་བསྟན་ནས། མན་ངག་དེ་རྒྱུ་དང་རྒྱ་གཞུང་རྒྱ་
དག་དང་བསྟན་པ་ན་རྒྱ་བ་ལག་ལ་དུ་སོང་ཡང་། འདི་ཉིད་མན་ངག་ཡིན་པས་
དེ་རྒྱུ་སྤྱི་འོག་བཤད་པ་ལས་མཆོག་གོ་སྟུང་དུ་འཛིན་པ་ནི། རྒྱུ་སྤྱི་འོག་པོ་
ཆེ་མཐའ་དག་མིང་ཙ་མ་ཡང་མེད་པར་བྱུང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་
པས་དུག་བཞིན་དུ་སྤྱོད་བར་བྱ་ཞིང་། མན་ངག་སྒྲ་མས་བསྟན་པ་དེའི་རྗེས་
སྤྱི་འབྲངས་པ་ན་རྒྱུ་དོན་ཟབ་མོ་སྤྱར་མ་རྟོགས་པ་བདེ་སྒྲ་ཏུ་རྟོགས་པའི་
གྲོགས་སྤྱི་འགོ་ཡིན་འདུག་ན་མན་ངག་མཆོག་ཏུ་ཤེས་པར་གྱིས་ལ། ཉམས་
ལེན་གི་གནད་ཟབ་ཤོས་ཀྱི་རྒྱུ་སྤྱི་འོག་པོ་ཆེ་དག་ན་བཞུགས་པ་རྒྱུ་སྤྱི་
སྒྲ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་ལ་བཞེན་ནས་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ། སྒོ་ཐམས་ཅད་
ནས་རྒྱུ་དོན་ལ་མཁས་པའི་སྒྲ་མ་མཉམས་པར་གྱིས་ལ་ཐོས་བསམ་ལ་
འབད་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ལྟར་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཉམས་སྤྱི་འོག་ལྟལ་ལ་

མཁས་པར་བྱས་པའི་འོག་ཏུ། འབྲས་བུ་མེད་པའི་སྤྱན་པ་འཕྱར་བ་ལྟར་དོན་
མེད་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བཅན་ཆོད་དུ་སྤངས་ནས། སྐྱེས་བུའི་རྩ་ལ་ཅི་ཡོད་
ཀྱིས་རིམ་བཤག་ཉིས་ཉམས་སུ་སྤང་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་རིམ་བཤག་ཉིས་གོ་རིམ་ངེ་ལྟར་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞེ་ན། བོད་ཀྱི་སྤྲ་
མ་ཁ་ཅིག །བསྐྱེད་རིམ་ནི་སྤྱན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པ་ཙམ་ཞེག་གི་ཕྱིར་
དུ། རྒྱལ་བས་གདུལ་བྱ་སྒོ་དམན་པ་དག་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། མཆོག་གི་
དངོས་གྲུབ་འདོད་པས་ནི། དང་པོ་ནས་ཇོགས་རིམ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་སྤྲུགས་སྤྲོ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
རྒྱུར་མི་འགྱུར་ན། རྒྱུད་སྤྱེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལྟ་ཡི་ནལ་འབྱོར་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཤིང་། རྒྱུད་སྤྱེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་ཇོགས་རིམ་ནི་
མེད་པས། སངས་རྒྱས་ཐོས་པའི་རྒྱལ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལས་ཁྱད་
པར་དུ་འཕགས་པ་རྒྱུད་སྤྱེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་ཅིའང་མེད་དོ། །ཞེས་སྤྲད་གོས་
པས་དེ་འདྲ་བའི་གསང་སྤྲུགས་པ་ནི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ། །བསྐྱེད་རིམ་
ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་ན་བུམ་དབང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་
འགྱུར་བ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། དེས་ན་རིག་པའི་དབང་ལྡན་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྟ་ཐོབ་
པའི་རྒྱས་པ་འཛོག་ཅིང་། དེའི་གོགས་ཀྱི་ངེ་མ་འབྱུང་པ་དང་། དུས་འཁོར་གྱི་
དབང་བདུན་གྱིས་ས་བདུན་ཐོབ་པའི་རྒྱས་པ་འཛོག་པ་སོགས་སུ་རང་ཉིད་

ཀྱང་སྒྲིལ་ཞིང་། རྒྱུད་སྡེ་ལས་ཀྱང་བཤའ་བ་ཐམས་ཅད་དང་དངོས་སུ་འགལ་
བས་དྲན་བ་རྣམ་དུ་མ་བཞག་པའོ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྷན་འཁོར་ལོ་
བསྐོམས་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་ཅིང་རྒྱས་བཏབ་ནས་མཆོད་པ་དང་བསྟོད་
པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་ན། ལྷགས་མ་དང་གྲིས་སྐྱ་སོགས་
ལ་མཆོད་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྲོ་བ་གནས་མེད་ཅིང་། དཀྱིལ་
འཁོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐོམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྲོ་ན། དཀྱིལ་འཁོར་
ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་རས་གྲིས་དང་བསྐྱང་བ་སོགས་བཞེངས་པ་དེ་བས་ཀྱང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་ག་ལ་འགྱུར། ལྷ་བསྐོམས་ནས་གཟུངས་སྒྲགས་བྱ་བ་
མའི་བཞུས་བརྗོད་བྱེད་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་ན། བསྐོམ་
རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་པར་གསུང་རབ་སྟོག་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་
དུ་རེ་བ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་པས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གང་ཡང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་སྐྱ་བ་ཡིན་ལ། ཀྱི་དོར་དང་བདེ་མཆོག་དང་།
དུས་འཁོར་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཞེས། རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབ་
ཐབས་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་ཡང་མ་ཤེས་ཤིང་། སྐྱབ་ཐབས་བསྐོམ་པ་
པལ་ཆེ་བའི་ཕྱོད་དུ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྐོམ་ཞེས་རང་ཉིད་ཀྱང་སྐྱ་བ་ཐམས་ཅད་ངའི་མ་མོ་
གཤམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་ཁྱད་མེད་པ་དང་། བདག་མདུན་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་

ཆེན་པོ་བསྐྱབས་ཤིང་མཆོད་པའི་རྗེས་སུ། དགེ་བ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོ་རྗེ་
འཆང་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པ་ཐམས་ཅད། དགེ་བ་
འདི་ལས་རི་བོང་གི་མགོ་ལ་དུ་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག་དང་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་གྱུར་
མེད་པས། འདི་ལས་རང་ཉིད་གསལ་བར་བྱ་བ་ཅི་ཡོད།

བརྟག་གཉིས་ལས་གྱུར།

རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཉིད། །

དེ་ཡི་བདེ་བ་བདེ་ཆེན་བརྗོད། །

རྫོགས་པ་བསྒྲོམ་པ་མེད་པ་སྟེ། །

བསྐྱེད་པ་ཡིས་ནི་ཅི་ཞིག་འཆ་ལ། །

ཞེས་རྫོ་རྗེ་སྙིང་པོས་རྫོགས་རིམ་གྱིས་ཆོག་གི་བསྐྱེད་རིམ་ཅི་ཞིག་
འཆ་ལ་ཞེས་བྱས་པའི་ལན་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་པ།

ཨེ་མ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེ། །

དད་པའི་ཤུགས་གྱིས་རབ་ཏུ་ཉམས། །

ལུས་གྱིས་དངོས་མེད་ག་ལ་བདེ། །

བདེ་བ་སྦྲ་བར་མི་རུས་སོ། །

བྱབ་དང་བྱབ་བྱེད་ཚུལ་གྱིས་ནི། །

བདེ་བས་འགོ་བ་བྱབ་པ་ཉིད། །

རྩི་ལྟ་མེ་ཉོག་ལ་གནས་ཟི། །

མེ་ཉོག་དངོས་མེད་ཤེས་མི་འགྱུར། །

དེ་བཞིན་གཟུགས་སོགས་དངོས་མེད་པས། །

བདེ་བ་ཉིད་ཀྱང་དམིགས་མི་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྩི་ལྟ་རྟེན་མེ་ཉོག་མེད་ན་བརྟེན་པ་དེའི་ཟི་མི་

འབྱུང་བ་ལྟར། རྟེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱེ་མེད་ན། བརྟེན་པ་བདེ་ཆེན་

ཀྱི་ཐུགས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བས། རྩི་གས་རིམ་རྒྱང་པས་མི་ཆོག་པར་བསྐྱེད་

རིམ་དགོས་པར་གསུངས་ལ། འདི་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་གཟུགས་སྐྱེའི་སྐྱབ་བྱེད་

དུ་བཤད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་རྒྱད་དང་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་གཞུང་མཐའ་ཡས་པ་

དང་འགལ་ནའང་འདིར་མངས་པས་མ་གྲིས་ལ། འདི་ལྟར་སྐྱབ་བའདི་དག་ནི་

རྩི་གས་རིམ་རྒྱང་མཐར་གཏུགས་ན་ངེས་དོན་བསྐྱོམ་པ་ལ་བྱེད། ངེས་དོན་

བསྐྱོམ་པའང་ཅིའང་མི་སེམས་པར་འཛོག་པ་ལ་བྱེད་བར་སྒྲུང་བས། རྒྱ་ནག་

ཏུ་ཤང་གི་སྐྱོམ་མིན་པ་གཞན་གང་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་བར་

འདོད་པ། ཏ་ཅང་མི་འཆོམ་པའི་ལོག་ཉོག་ཁམ་ཅན་ཡིན་པས་མཁས་པ་རྒྱད་

དོན་ཤེས་པ་དག་གིས་འབད་ནས་དགག་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

ཁ་ཅིག་དངོས་རྒྱ་མིན་ཞེས་བྱ་བའི་བརྗོད་ཚུལ་འཆོས་པར་བྱེད་མོད་

ཀྱི། དངོས་རྒྱ་ཡིན་མིན་གྱིས་བསྐྱེད་རྩི་གས་ཀྱི་བཟང་ངན་འབྱེད་པར་འདོད་

བ་དེ་བས་ཀྱང་རྣམ་པ་མ་ཉར་བ་ཡིན་ཏེ། རྫོགས་རིམ་སྒྱུར་བ་ཡན་ལག་
དྲུག་ལྟ་བུའི་ཡང་ཡན་ལག་དང་པོ་ལྟ་བུ་དངོས་ཀྱི་མ་ཡིན་ལ། ཉིང་དེ་འཛིན་
གྱི་ཡན་ལག་གི་ཡང་། སྐད་ཅིག་ཐ་མ་རང་མ་གཏོགས་དངོས་ཀྱི་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བས་ན་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ངེས་པར་
བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྒྲིན་གསལ་ལས། དེ་ལྟར་ཏྲག་པ་ཉིད་
གྱིས་ཐུན་བཞིར་བསྐྱབ་པ་བྱས་ན། དག་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པས་དོ་རྩེ་
ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མངོན་པར་རྫོགས་ནས། ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
པོའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྐྱེད་རིམ་
ཐུན་བཞིར་བསྐྱོམས་པས་རྒྱད་སྒྲིན་པར་བྱས་ནས་རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམ་ན།
མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པ་ཡིན་པས་རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམ་པའི་སྒྲིན་བྱེད་
དུ་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བཏྲག་གཉིས་ལས།

བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །

བརྟལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་སྒྲོས་པ་བསྐྱོམ། །

སྒྲོས་པ་མི་ལམ་ལྟར་བྱས་ནས། །

སྒྲོས་པ་ཉིད་ཀྱང་སྒྲོས་མེད་བྱ། །

ཅས་དང་། རིམ་ལྡེ་ལས།

བསྐྱེད་པའི་རིམ་ལ་ལེགས་གནས་ཤིང་། །

རྫོགས་པའི་རིམ་པ་འདོད་རྣམས་ལ། །

ཐབས་འདི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །

སྐས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས། །

ཞེས་དང་། སྐྱོད་བསྐྱེད་ལས།

སེམས་ཅན་དང་པོའི་ལས་ཅན་རྣམས། །

དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ལ། །

ཐབས་འདི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །

སྐས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་བཞག །

ཅེས་དང་། གྲུབ་ཆེན་ཏཱ་ལྷེ་ཏེ་རུ་ཀས།

སྒོ་བཟང་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྒྲུལ་པར་བྱེད་དང་ལག་པའི་

ཕྱག་རྒྱ་དང་། །སྐྱགས་ནི་རྣམ་དག་གྲུག་སྐྱེད་ཆོ་ག་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱན་

པ་འབྲལ་མི་བྱ། །ཕྱི་ནས་སྒོ་བཟང་རངས་ཤིང་སྐྱད་ཅིག་རྒྱན་དུ་དེ་ཉིད་ཅིག་

གི་སེམས་དང་ལྡན། །རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བསྒྲུལ་པས་སྤྱིད་པ་རྣམ་སྤང་ལྟན་

ཅིག་སྐྱེས་པ་ཉག་དུ་བསམ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་རིམ་སྒྲིན་དུ་བཏང་

ནས་རྫོགས་པའི་རིམ་བསྒྲུལ་དགོས་པར་རྒྱད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལས་

མཐའ་ཡས་པ་ཅིག་གསུངས་པས། །རིམ་པ་དང་པོ་ལ་མ་བྲིད་པར་རིམ་པ་

གཉིས་པ་ལ་འབྲིང་བ་རྒྱུད་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་དང་
འགལ་ཞིང་། འོ་ན་རིམ་པ་དང་པོ་མ་བརྟན་བར་དུ་རིམ་པ་གཉིས་པ་མི་
བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནམ། ཐུན་སྟོང་ལ་རིམ་པ་དང་པོ་བསྐྱོམས་ནས་ཐུན་གཞུག་
ལ་རིམ་པ་གཉིས་པ་བསྐྱོམ་པ་དང་པོ་ནས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་
གང་ཡིན་སྟུམ་ན། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་མཉེད་བཞེད་དེ། སྟོང་བསྐྱུས་
ལས། གང་གི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་བསམ་པ་ལ་ལོབས་པར་གྱུར་བ་
དེའི་ཆེ། ཐེག་པ་གསར་པ་ལ་བརྟན་པ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་སྟོབ་པོ།
གང་གི་ཆེ་ཐེག་པ་གསར་པ་ལ་བརྟན་པ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ལོབས་པ་
དེའི་ཆེ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སྟོབ་པོ། །གང་གི་ཆེ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་
ལོབས་པ་དེའི་ཆེ་ལས་དང་པོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པར་
འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཆེ་ལས་དང་པོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་དེའི་ཆེ་
རིགས་བརྒྱའི་དབྱེ་བ་ལ་འཇུག་གོ །གང་གི་ཆེ་རིགས་བརྒྱའི་དབྱེ་བས་
ལུས་རྣམ་པར་དབེན་པ་ཤེས་པ་དེའི་ཆེ་སྐྱོད་རྗེའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་གནས་
པར་འགྱུར་རོ། །ལུས་རྣམ་པར་དབེན་པ་ལ་གནས་ནས་ཞུ་ལི་ཀླ་ལིའི་སྟོ་
ནས་ངག་དབེན་པ་ལ་འཇུག་གོ །གང་གི་ཆེ་རྗེ་རྗེ་བཟླས་པའི་རིམ་གྱིས་སྟོག་
དང་རྩེ་ལ་བ་ཤེས་པ་དེའི་ཆེ་གསུང་རྗེ་རྗེའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་རབ་ཏུ་གནས་
པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས། རིམ་པ་དང་པོ་ལ་ལོབས་པ་ན་རིམ་པ་

གཉིས་པ་དང་། རིམ་པ་གཉིས་པའི་ཡང་ལུས་དབེན་སོགས་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལ་
ལོབས་ནས་བྱི་མ་བྱི་མ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་རིམ་པ་
སྒྲ་མ་ལ་ལོབས་ནས་བྱི་མ་ལ་སྒྲོབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་མཐར་ཐུག་པ་མང་
དུ་ཡོད་དོ། །འོན་ཀྱང་བོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་གི་ཐུག་ལེན་ལ་ཐུན་སྟོད་ལ་
བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམས་ནས་ཐུན་སྟོད་ལ་རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམ་བ་བྱེད་པར་སྒྲུང་
དོ། །

དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྒྲིན་བྱེད་དུ་འགོ་བའི་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་
སྟུམ་ན། ལྟག་པའི་ལྟས་རྒྱད་ཀྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་དང་། ལས་གྱི་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་
ནམས་སྦྱོང་ཞིང་། བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པའི་
སྟོན་སྟེ། རྫོགས་རིམ་ཟབ་ལོ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བའི་མ་ཐུན་རྒྱུ་ཕིང་འགལ་
རྒྱུ་སེལ་བའང་ཡིན་མོད་ཀྱི། གཙོ་བོ་ནི། གཞི་དུས་གྱི་སྐྱེ་ཞི་བར་དོའི་ནམ་
པ་རི་བཞིན་དུ་དངོས་སུ་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱིས། ཐ་མལ་སྐྱེ་ཞི་
བར་དོའི་སྒྲུང་ཞེན་གྱི་ས་བོན་མ་ལུས་པར་སྦྱངས་ནས། སྐྱ་གསུམ་དུ་དངོས་
སུ་སྐྱར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྟོན་དུ་གཞི་དུས་གྱི་སྐྱེ་ཞི་བར་དོ་དང་
ནམ་པ་མཚུངས་པར་དངོས་སུ་མ་སོང་ཡང་ཡིད་དོར་མཚུངས་པ་དང་།
དངོས་སུ་སྐྱ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པར་མ་སོང་ཡང་། ཡིད་དོར་དེ་དང་མཚུངས་
པའི་ནམ་པ་ཅན། རྫོགས་རིམ་དང་ནམ་པ་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་

གྲིས། ཐ་མལ་སྐྱེ་ཤི་བར་དོའི་སྒྲང་ཞེན་མངོན་གྱུར་མགོ་མནན་པའི་སྒོ་ནས་
རྫོགས་རིམ་གྱི་སྒྲིན་བྱེད་དུ་འགོ་བ་ཡིན་ལ།

གཞན་ཡང་། ད་ལྟ་རང་གི་ལུས་སྤྱི་དང་ལུས་གྱི་ནང་གི་གནས་སོ་སོ་
ནམས་སུ་ལྟ་བུ་གོད་པ་ལུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་
མོས་ཤིང་། དེ་དག་འོད་གསལ་དུ་བརྒྱག་པར་མོས་པ་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་མས་
བས། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཆེ་ལུས་གྱི་རྒྱང་ཐམས་ཅད་གནས་དེ་དང་དེ་ནས་སྤྱད་
སྤྱ་བ་དང་། འདུས་ནས་འོད་གསལ་འཆར་བ་སོགས་ཆེས་སྤྱི་ཞིང་སྤྱར་བའི་
སྒྲིན་བྱེད་དུ་འགོ་བ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པའི་བདེ་སྟོང་སྟོར་བ་མ་གྲུབ་པར་
རྫོགས་རིམ་པའི་བདེ་སྟོང་སྟོར་བ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་མི་འབྱུང་བ་དང་།
བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྟའི་ནལ་འབྱོར་ལ་གོམས་པ་བརྟན་པོ་མེད་ན། རྫོགས་རིམ་
པའི་ལུས་དབེན་གྱི་ཆེ་རིགས་བརྒྱ་ནས་རིགས་གཅིག་གི་བར་གྱི་ལྟའི་སྤྱར་
གང་སྤྱང་ཐམས་ཅད་འཆར་བ་དང་། སེམས་དབེན་མན་ཆད་གྱི་སྟོང་པ་
བཞིའི་མཐར་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་རྗེས་མ་བྱུན་པར་ཡིད་ངོར་སྐྱད་ཅིག་གིས་ལྷང་བ་
དང་། དེ་མན་ཆད་དུ་ཡེ་ཀྱེ་ལ་བརྟན་པའི་སྟོང་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞི་
མེད་ཅིང་། དེ་མེད་ན་དེ་བས་མཐོ་བའི་རྫོགས་རིམ་ནམས་དེ་བས་ཀྱང་མི་
འོང་བས། རྫོགས་རིམ་རྒྱད་སྟེ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་
སྟོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

འོ་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྒོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་རྗེ་ཙམ་ཞིག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་
ཞེ་ན། ཅ་རྒྱུད་གྱི་ལེ་འུ་བཅུ་གཉིས་པ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་
བཞིར་བཤད་པའི་དོན། ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་བསྐྱོམ་པ་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་
མཐར་ཐུག་པའི་བར་ལ་སྐྱོན་གསལ་ལས་བཤད་དོ། །ཡང་ལེ་འུ་དེ་ཉིད་དུ།
ཡང་ན་རྗེ་རྗེ་བཞི་དག་གིས། །བརྟལ་ཞུགས་བརྟན་པས་བསྐྱེན་པ་བྱ། །ཅེས་
པས་བསྐྱེན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དེ་བསྐྱེད་རིམ་མདོར་བསྐྱུས་སུ་སྐྱོན་གསལ་
ལས་གསུངས་ལ། དེ་ནི་རྒྱུད་སྤྱི་མ་ལས།

དང་པོ་སྟོང་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སྟེ། །

གཉིས་པ་ས་བོན་བསྐྱུས་པའོ། །

གསུམ་པ་གཟུགས་ཉིད་རྫོགས་པ་སྟེ། །

བཞི་པ་ཡི་གེ་དགོད་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་བཤད་ལ། དེའི་དོན་རྒྱ་རོ་པས། ཡེ་ཤེས་གྱི་
ས་བསྐྱེད་པ་ནས་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་བར་ལ་བཤད་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་
བཞིས་བསྐྱེད་རྒྱས་པ་ལ་དགོངས་ལ། བསྐྱུས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་བསྐྱེད་པ་
ནས། ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྗེ་རྗེ་དང་བརྒྱ་ལ་ཡི་གེ་དགོད་པའི་བར་རོ། །དེ་ཡང་
དངོས་སུ་གསུངས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེའི་རྗེས་སུ་སྤྲོ་མོ་དང་བཟླས་པ་སོགས་
ཀྱང་སྐྱར་དགོས་སོ། །ལེ་འུ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐྱོན་གསལ་ལས། ཡེ་ཤེས་གྱི་

ས་བསྐྱོམ་པ་ནས་སེམས་དཔའ་སྦྱུང་བཅེགས་ཀྱི་བར་རིགས་དྲུག་གི་བླ་
པ་གཅིག་པ་དྲུག་བཤའ་ནས། དེ་ལ་ཐུན་བཞིར་བསྐྱབས་པས་རྒྱུད་སྦྱིན་པར་
གསྦྱངས་པ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་མདོར་བསྦྱས་འདི་དང་གཅིག་གོ། །འཕགས་པ་
ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་ལས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྡོན་དུ་བསྐྱོམ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་
འདི་ལས་བསྦྱས་པ་གཞན་མ་བཤའ་པས། མར་ལུགས་ཀྱི་གདམས་ངག་པ་
དག། །རིམ་ལྡེའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྡོན་དུ་བསྐྱོམ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་གཙོ་བོ་
ཡབ་ཡུམ་རྒྱུད་བའམ། དཔའ་བོ་གཅིག་པ་ཅམ་བསྐྱོམས་པས་ཚོག་པར་
འདོད་པ་མང་དུ་བྱུང་བ་ནི། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་ཐམས་ཅད་དང་
འགལ་ཞིང་། རྗེ་རྒྱ་རོ་པ་རང་གིས་མཛད་པའི་རིམ་ལྡེའི་རྩ་ཆོག་རིམ་ལྡེ་
བསྦྱས་པ་གསལ་བ་ལས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྡན་སྒྲ་མ་དང་། །

ལྷག་པའི་ལྷ་ཡི་ནལ་འབྱོར་དང་། །

ཤིན་ཏུ་ནལ་འབྱོར་ནལ་འབྱོར་ཆེ། །

རྗེས་སུ་ནལ་འབྱོར་བཅས་པ་དག། །

ཉིང་འཛིན་རིམ་པ་ལྡན་པ་ཉིད། །

བསྐྱེན་པ་ཉིང་སྐྱབ་སྐྱབ་པ་ཆེ། །

སྐྱབ་པའི་ངོ་བོ། ཞེས་དང་།

བསྐྱེད་པའི་རིམ་འདི་ལྟ་ཡི་སྟུ། །

རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགྱེལ་འཁོར་མཆོག་།

ནམ་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་གང་། །

ལེགས་པར་བསྐྱབས་པས་མཐར་ཕྱིན་འགྲུལ། །

ཞེས་ནལ་འགྱོར་བཞི་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ།   བསྐྱེད་སྐྱབ་ཡན་ལག་

བཞིས་བསྐྱེད་པའི་ལྟ་འདི་དགྱེལ་འཁོར་རྫོགས་པར་བསྐྱོམས་ནས་བསྐྱེད་

རིམ་མཐར་དབྱུང་དགོས་པར་བཤམ་པ་དང་འགལ་ལ།   དེ་འདྲའི་ལྟ་སྐྱོམ་པ་

ལ་སྐྱེ་ཞི་བར་དོའི་སྦྱོང་བྱེད་ཆང་བ་མེད་པས།   རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐྱེན་བྱེད་དུ་

བསྐྱོམ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དོན་མེད་དོ། །

དེ་བས་ན་གོང་དུ་བཤམ་པའི་སྐྱབ་ཐབས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཙམ་ལ་མ་མཐའ་

བྱས་པའི་དགྱེལ་འཁོར་རྫོགས་པར་བསྐྱོམ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་སྐྱེན་

པར་བྱས་ནས། གདོད་རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་གང་དུ་སྐྱབ་པའི་གནས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི།

ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེ་བྱ་བ་ཅུ་གཉིས་པ་ལས།

དགོན་པ་ཆེན་པོའི་ས་ཕྱོགས་ནི། །

མེ་ཉོག་འབྲས་བུ་སོགས་པས་བརྒྱན། །

རི་བོ་དབེན་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ། །

དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད། །

ཅེས་གསུངས་པ་འདི་ལ། དངོས་བསྐྱེད་བྱང་དོན་གྱི་བཤའ་པ་གཅིག་
དང་། བཤའ་རྒྱུད་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱིས། སྤང་པོ་དགོན་པ་ཆེན་པོར་
འདོད། ཅེས་པ་ནས། དངོས་མེད་དབེན་པ་ཉམས་དགའོ། རྩོམ་ཞེས་བྱ་དེར་
བསྐྱེད་བྱ། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བཤའ་པའི་ངེས་པའི་དོན་ལ་སྦྱར་བ་གཉིས་
ལས། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་འདིར་སྐྱས་ཟིན་ཆོད་ལྟར་གྱི་བྱང་དོན་གྱི་བཤའ་
པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་གནས་ཉིད། བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱེད་པའི་གནས་གྱི་
མཚན་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་སྤྱིར་འཕགས་པས་སྐྱབ་ཐབས་གཉིས་
སུ་འདི་གནས་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་སྦྱར་རོ། །

བཞི་པ་རིམ་སྐྱབ་པའི་མངོན་ཉོགས་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ།

གཞུང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་པའི་
མངོན་ཉོགས་གྱི་རྣམ་གཞག་གོ།

དང་པོ་ནི། རྩོམ་འཆང་གིས་ཅ་བའི་རྒྱུད་དུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆ་དུ་མ་

ཞིག་སློབ་དཔོན་ལ་རག་ལས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་སྤྲས་ནས་གསལ་བར་མ་
གསུངས་པ་དང་། ཆ་དུ་མ་ཞིག་རྒྱད་ཀྱི་སྤྱོད་གས་གཅིག་དུ་མ་བསྟན་པར།
དབུ་ཞབས་ཀྱན་དུ་ཅི་རིགས་པར་འཛོར་ནས་གནས་པ་རྣམས། བཤད་པའི་
རྒྱད་རྒྱད་སྤྱི་མ་དང་དོ་རྗེ་སྤོང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྤྱི་
མའི་མན་ངག་གིས་བསྐྱེད་རིམ་བསྟེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞིའི་དོན་མཐའ་དག་
ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ཞེས་དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟར་ཅ་བཤད་སྐྱར་ནས་
ལེགས་པར་རྟེན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཚུལ་སྟོན་པ་འཕགས་པས་སྐྱབ་ཐབས་
མདོར་བྱས་དང་མདོ་བསྟེན་གཉིས་དང་། སློབ་དཔོན་སྐྱེ་བྱུང་གིས། གཙུ་བོར་
བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐྱར་གཞི་སྤྱོད་བྱེད་སྤྱོར་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་འཆད་ཅིང་།
རྗེ་གས་རིམ་ཀྱང་ཅུང་ཟད་སྟོན་པ་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་དང་། དཔལ་ལྷན་སྤྱི་བ་
གྲགས་པས་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་རྣམས་མཛད་དེ། སྤྱི་མ་འདི་ལ་
ཏ་ཐུ་ག་ཏ་རྟེན་ཏ་དང་། ལ་ལི་བཟླ་གཉིས་ཀྱིས་འགྲེལ་བ་མཛད་ཅིང་། མ་ག་
ཏའི་པརྟེན་ཏ་ཐུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོ་དང་། རོ་བོ་ཆེན་པོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་དག་
ཀྱང་སྤྱི་བའི་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པར་བྱེད་པས། དེ་ལྟར་དུ་གཟུང་བར་བྱའི།
སྤྱིས་ཀྱི་ཁ་ཅིག་འཕགས་པས་མཛད་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ཡོད་བཞིན་དུ། དེ་ལྟུག་
པར་བཏང་ཅ་མ་ལས་གཞན་མེད་པའི་སྐྱབ་ཐབས་འདི་འདྲ་སྤྱི་བས་མཛད་པ་
ག་ལ་འོང་ཞེས་སྐྱབ་བཞི་མི་འཐད་དེ། མདོར་བྱས་ན་དངོས་སུ་མི་གསལ་བའི་

ཕྱག་རྒྱ་འདུ་བྱ་བ་ལ་སྤྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་མ་རྟེན་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྤྱིང་ག་ནས་
སྤྱང་ནས་བྱ་བ་ལྟ་བུའི་བྱང་པར་མང་པོ་ཞིག་དང་། མདོ་བསྐྱེད་ན་མེད་པའི་
མདོ་དང་སྦྱོར་ཚུལ་ཡང་ཅི་རིགས་པ་ཞིག་བསྟན་རྒྱ་ཡོད་པས། འཕགས་
པའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་ལོགས་དབྱུང་རྒྱ་མེད་པའི་རྟགས་མི་འབྱུང་ལ། སྐྱབ་
ཐབས་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་འཕགས་པས་མཛད་པ་ལས་ལོགས་པ་མི་འདུག་
པའི་སྤྱིར་བེད་ན་ནི་བྱུང་བ་འགལ་བ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་སྐྱབས་མཛད་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་སོ། །

དེས་ན་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་བཞི་པོ་དེ་དང་། འགྲེལ་བ་
སྦྱོན་གསལ་དང་བཅས་པས་རྒྱུད་དོན་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
ནས་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། འཕགས་པས་
མཛད་ཟེར་བའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་དང་། དཀྱིལ་ཚོག་དང་། ལྷང་བྱང་གིས་
མཛད་ཟེར་བའི་ནོར་བུའི་སྤྱིང་བ་དང་། དོན་གསལ་དང་། རིམ་པ་ཁོངས་སུ་
བསྟུ་བ་དང་། སྐྱབས་མཛད་ཟེར་བའི་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་རྩ་བ་རང་འགྲེལ་
དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཁ་གཡར་བའི་རྩུས་མ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་
དེ་དག་ལ་ཡིད་བརྟན་པར་མི་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་
གཞུང་རྣམ་དག་གིས་རྩ་བ་འདྲེན་ཀྱི་རྒྱུད་དོན་བཀྲལ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
ནས། དེ་དག་གིས་དངོས་ཤུགས་སུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་ན་མི་གསལ་

བའི་ཡན་ལག་རེ་ཙམ་སྒྲགས་སྒྱི་འགྲོའི་རུང་མཐུན་སྒྱུར་བའི་སྒྲོ་ནས་ཇི་
ལྟར་བྱ་བ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ།

དང་པོའི་སྒྲུར་བ།

དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ ལས་རྒྱལ་མཆོག་ བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་དམིགས་
པ་ཡིད་ལ་བྱ་བས་ཇི་ལྟར་གོམས་པར་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ།

མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲུར་བའི་ཡན་ལག་དང་།

མངོན་རྟོགས་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ།

ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ་དང་།

མཐུན་རྐྱེན་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཆོགས་ཞིང་མཆོད་ཅིང་སྒྲུམ་པ་སོགས་
བཟུང་བ་དང་། འགལ་རྐྱེན་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་དུ་སྡོན་འགོ་གཏོར་མའི་བཤའ་བ་མ་
བྱུང་ཡང་། བདེ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་བྱུང་བར་གསལ་བྱེད་ལས། སྡོན་དུ་
གཏོར་མ་བྱ་བར་བཤའ་བ་ལྟར། མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཀྱང་ཞིང་སྦྱོང་ལ་
གཏོར་མ་སྦྱིན་བར་གསུངས་ཤིང་། བྱུང་ཆེན་མཆོ་སྦྱེས་ཀྱིས། གྱི་རྡོར་གྱི་
སྦྱབ་ཐབས་ཀྱི་ཐོག་མར། དུར་ཁྲོད་ལ་སོགས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གནས་སུ་
འདུག་ནས་མཆོད་པ་དང་གཏོར་མ་ལ་སོགས་པ་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ནས།
དེ་ནས་ཆོགས་ཞིང་མཆོད་པ་སོགས་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །གཏོར་མ་དེ་
གང་ལ་སྟེར་བ་ཡང་། དེའི་འགྲེལ་པར་བྱུང་ཆེན་རྩ་ལན་རྩ་རིམ་སྟེ། དུར་ཁྲོད་
ལ་སོགས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གནས་སུ་གནས་པའི་རྣམ་འབྱོར་གྱིས་
བསངས་ནས། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་གཏོར་མ་དང་མཆོད་པ་བྱས་ནས།
ཞེས་འོག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱོགས་སྦྱོང་སོགས་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་པའི་
གཏོར་མ་དེ་འདིར་བྱ་བ་དང་། དེ་ཡང་རང་རྣམ་འབྱོར་ལ་གནས་པས་
བསངས་ནས་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། གཞན་ཡང་སྦྱབ་ཐབས་གཞན་དང་གཞན་
ནས་སྡོན་དུ་གཏོར་མ་བྱ་བར་གསུངས་པ་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་པས། དེའི་
རིགས་འགོས་འདིར་ཡང་སྦྱར་ནས་སྡོན་དུ་གཏོར་མ་བྱེད་པ་ལ་འགལ་བ་
མེད་ཅིང་། སླ་མ་དག་གི་ཕྱག་ལེན་ལའང་སྒྲུང་ངོ་། །དེའི་བྱེད་ཚུལ་ནི། ཤེས་
བྱེད་དངས་མ་ཐག་པ་ལྟར་འོག་གི་ཕྱོགས་སྦྱོང་གི་གཏོར་མ་དེ་ཉིད་གྱིས་བྱ་

བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་རང་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བསང་སྦྱང་སོགས་བྱེད་
དགོས་པས། རང་ཉིད་ཆོ་ག་གསུམ་མམ་སྐད་ཅིག་གིས་ཞེ་སྒང་རྫོ་རྗེར་
བསྐྱེད་ནས་ནང་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ། དེས་སྡོན་འགྲོའི་གཏོར་མ་
རྣམས་བསང་བ་དང་སྦྱང་བ་བྱས་ནས། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱོགས་སྦྱོང་གི་
གཏོར་མ་དེ་ཉིད་གྱིས་གཏོར་མ་བྱིན་ཏེ་སྦྱབ་པའི་ཕྱོགས་བཙུལ་བར་བྱའོ། །

དེ་ནས་མདོར་བྱས་ལས།

འཇམ་པའི་སྟན་ལ་འདུག་ནས་ནི། །

སེམས་དཔའི་སྦྱིལ་དགྲུང་ལེགས་གནས་ཏེ། །

ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྫོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྦྱབ་ཐབས་ལས། ཡིད་དང་
རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གནས་སུ་ཤར་དུ་མདོན་པར་ཕྱོགས་པས་སེམས་དཔའི་
སྦྱིལ་དགྲུང་གིས་གནས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཇམ་པའི་སྟན་ལ་ཁ་
ཤར་དུ་ཕྱོགས་པས་སེམས་དཔའི་སྦྱིལ་དགྲུང་གིས་འདུག་ནས། འོག་ཏུ་
བདག་ཉིད་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལ་དབུལ་བར་བྱ་བའི་མཆོད་པ་རྣམས་འདིར་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི། ལྟེན་བ་པས།

དེ་རྗེས་ཡི་གེ་གསུམ་སྟགས་གྱིས། །

མདོན་པར་བསྟགས་པའི་དམ་ཆོག་ཚུས། །

མཆོད་རྗེས་དག་ལ་བསང་གཏོར་བྱ། །

ཅེས་དང་། ལྷ་བ་སྒོ་ལྷན་གྱིས།

བེ་ལུ་མ་ར་འདི་ལེགས་བཀའ་། །

བགེགས་ཀྱན་རྣམ་པར་སེལ་བར་བྱེད། །

ཅེས་བཤད་པ་ལྟར། མཆོད་རྩིས་རྣམས་ལ་བགེགས་བསང་དགོས་ལ།
དེ་ཡང་རང་རང་གི་ལས་སྒྲགས་གྱིས་བྱེད་པ་པལ་ཆེ་བ་ལྟར། འདིར་ཡང་
གོང་དུ་བསྐྱབས་པའི་ནང་མཆོད་གྱིས་གཏོར་ནས་བགེགས་མཐར་བྱེད་
གྱིས་བསངས་ཏེ། དེ་ནས་སྤང་བ་ནི་སྤྲེལ་ལམ་ལྷ་ཐུ་ཐུ་གང་གིས་བྱས་
ཀྱང་རུང་བས་དེའི་སྒྲགས་དོན་བློ་བའི་སྒོ་ནས། མཆོད་རྩིས་རྣམས་ཐམས་
ཅད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ངང་དུ་བརྒྱུག་སྟེ་ཐ་མལ་གྱི་
རྣམ་ཏོག་སྤངས་ནས། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངང་ལས་རྣམ་པ་མཆོད་རྩིས་
གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བར་བསྒྲོམས་ཏེ། ལྷ་མ་ལས་བྱང་བའི་ཐོད་པ་རྣམས་གྱི་ནང་
དུ། རང་རང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ཐེག་ལེས་བརྒྱན་པ་ལས་བྱང་བའི་མཆོད་
རྩིས་རྣམས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ། །རྣམ་པ་
མཆོད་རྩིས། བྱེད་ལས་དབང་པོ་བྱུག་གི་ཡུལ་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་ཆེན་
བསྐྱེད་པར་བསམས་ལ། མེ་ཏོག་སོགས་རང་རང་གི་མིང་སྒྲགས་ཡི་གེ་
གསུམ་དང་སྟེལ་བས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྟེལ་བ་ནི་དོ་རྩེ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་

པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། བུདྲེ་རྩེ་སོགས་ནི་འབྲུལ་བའི་སྒྲགས་ཡིན་པས་བྱིན་
གྱིས་སྒྲོབ་པའི་ཆེ་བྱེད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཉེར་སྦྱོད་ལྔ་དང་འདོད་ཡོན་ལྔ་
སྐབས་འདིར་བསང་སྦྱང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི་སྤྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་དུ་
སྦྱང་ལ། མདོར་བྱས་ལས།

འདོད་པ་ལྔ་ནི་ཡོངས་སྤངས་ནས། །

དཀའ་བྱུང་གྱིས་ནི་གདུང་མེད་པར། །

རྣལ་འབྱོར་རྒྱད་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ལ། །

བདེ་བས་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པར་བྱ། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདོད་ཡོན་ལྔ་འི་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་སྒྲོ་རྣམ་
ཡོངས་སྦྱོད་པ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྦྱང་ཞེན་གྱིས་མ་བསྐྱད་པ་
དང་། གང་ཤར་དང་གང་ཡོངས་སྦྱོད་པ་ཐམས་ཅད་བདེ་ཆེན་འབར་བའི་
གྲོགས་སུ་འགོ་བ་ཅིག་དགོས་པ་རྣམས་ལམ་འདིའི་བྱང་ཆོས་གལ་ཆེ་ཤོས་
ཡིན་པས། ཉེར་སྦྱོད་དང་འདོད་ཡོན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྦྱོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་
རྣམ་པ་དེ་དང་དེར་ཤར་བར་བསྒྲུམས་ནས། རང་ཡང་ཡོངས་སྦྱོད་ཅིང་། ལྟ་
དང་སྤྲ་མ་སོགས་ཀྱང་མཆོད་ལ། དེ་ལ་ཡོངས་སྦྱོད་པས་རང་དང་དགྱེལ་
འཁོར་པའི་ལྟ་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་
བསྒྲུམ་པ་ལ་སྒྲོ་སྦྱོང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མཆོད་རྗེས་སྦྱོད་པའི་དོན་

ནི་དེ་ལྟར་དུ་ཞེས་པར་བྱ་ལ། དེས་ན་བརྟག་གཉིས་ལས།

སྣ་ཚོ་གས་རྩྱ་ལས་རྫོགས་པ་དང་། །

མེ་ཉོག་ལ་སོགས་དབུལ་བར་བྱ། །

ཅེས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་བ་བརྒྱ་ཅན་ལས། སྣ་ཚོ་གས་རྩྱ་ལས་སྐྱེས་པ་
ཡི། །ཞེས་པ་ནི། སོ་སོར་མེ་ཉོག་ལ་སོགས་པ་རྩྱ་ལས་སྐྱེས་པའོ། །ཞེས་
བཤད་པའང་། རྩྱ་ནི་ཉེ་རུ་ཀའི་ཐུགས་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཞེས་གྱི་
མཆོན་བྱེད་ཡིན་ལ། མཆོད་རྫས་རྣམས་དེའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་རྩྱ་
ལས་མཆོད་རྫས་རྣམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་
མཆོད་རྫས་རྣམས་ཅི་མེད་གྱི་སྟོང་བར་སྦྱངས་ནས་དེ་ནས་བར་སྦྱང་ལ་ཐོལ་
སྐྱེས་སུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུར་བསྐྱོམ་པ་ལས་མ་ཞེས་ན་དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་
བསྐྱེད་པ་ལས་མེད་དོ། །

དེ་ནས་ཡི་གེ་བརྒྱ་བའི་བཞུས་པ་ནི། སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས།

སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་སྐུ་གཅིག་པོ། །

པད་དཀར་ལྷ་བའི་དབུས་གནས་ཤིང་། །

རྩྱ་རྩེ་འཕྲུ་རྒྱན་སྤྲས་པའི། །

རྩྱ་རྩེ་སེམས་དཔའ་ལེགས་དམིགས་ཤིང་། །

ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ཚོ་ག་བཞིན། །

ཉི་ཤུ་ཅུ་ནི་རེ་རེ་བཞུས། །

ལྷུང་སོགས་གྲིན་གྲིས་བརྒྱབས་གྱུར་བས། །

འཕེལ་བ་རུ་ནི་མི་འགྱུར་ཞེས། །

གྲུབ་པ་མཆོག་རྣམས་གྲིས་བཤའ་བས། །

ཐུན་མཆོམས་སུ་ནི་སྤྱད་པར་བྱ། །

འབྱམ་ཕྱག་ཏུ་ནི་བཞུས་གྱུར་ན། །

རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱད་དང་རྒྱ་གཞུང་གཞན་ནས་ཀྱང་ཐུན་དངོས་
གཞིའི་མཛུགས་ཏུ་བྱ་བར་གསུངས་པ་མང་ན་ཡང་། ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་
ལ་སྐྱབས་འདིར་མཛད་པར་སྤང་བ་ལྟར་བྱེད་ནའང་མི་རུང་བ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་མཐུན་རྒྱུན་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆོགས་ཞིང་མཆོད་ཅིང་སྡོམ་
པ་སོགས་བཟུང་བ་ནི།

བདེ་མཆོག་སོགས་གཞན་རྣམས་ལ་ཆོགས་ཞིང་མཆོད་པ་སོགས་
རྒྱས་པར་རྒྱ་གཞུང་རྣམས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་འདིར་མཛད་ཀྱས་མདོ་
བསྟེ་གཉིས་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འཆད་པར་
འགྱུར་བའི་རིམ་པས་བདག་དང་གཞན་ལ་པན་པའི་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་གོ་
འཕང་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྙིང་རྩེས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོམ་པ་བཟུང་བ་སོགས་ཀྱང་མཆོན་རྒྱས་ལ། སྐྱབ་ཐབས་
མདོར་བྱས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ཨ་ཟླ་ཡུས་མཛད་པ་དང་། ཟླ་བུ་གྲིའི་ས་མཛད་པའི་
འགྲེལ་ཚུང་ལས། རང་གི་བསྐྱེད་ཉི་མ་ལ་གནས་པའི་རྩྱ་དཀར་པོའི་འོད་ཟེར་
གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྐྱན་
བྱངས་ནས། མཆོད་པ་དང་ཕྱག་འཆའ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བྱས་ནས།
སྙིང་པ་ཉིད་དང་མཆོན་མ་མེད་པ་དང་སྒྲོན་པ་མེད་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་
བསྒྲོམས་ཏེ། ཞེས་ཆོགས་ཞིང་ལ་མཆོད་པའི་ཚུལ་བཤད་ཅིང་། དཔལ་ལྷན་
ཟླ་བས་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་ཀྱང་། དོ་རྩེ་སྒྲ་མའི་གནང་བ་
ཐོབ་ནས་རང་གི་འདོད་པའི་ལྷའི་བྱང་དུ་ཨ་ཟླ་ཕྱལ་ཏེ། ཞེས་པ་འདིས་ཆོགས་
ཞིང་ལ་མཆོད་ཡོན་འབྲུལ་བ་དངོས་སུ་གསུངས་པས་མཆོད་པ་གཞན་
རྣམས་མཆོན་རྒྱས་སོ། །དེ་ལ་རང་གི་སྙིང་ཀ་ནས་ཆོགས་ཞིང་སྐྱན་འབྱེན་
པའི་འོད་ཟེར་སྒྲོ་བསྐྱེད་དང་། མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་སྙིང་ག་ནས་སྐྱལ་བ་སོགས་
བྱེད་པ་ལ་ནི། སྐྱལ་བ་པོ་རང་ཉིད་ཐ་མལ་བའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་མི་རུང་ཞིང་།
སྒྲགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ། མཆོད་ལུལ་མཆོད་རྣམས་མཆོད་པ་པོ་གསུམ་ག་ལ་ཐ་

མལ་གྱི་སྒྲིང་ཞེན་མེད་པ་དགོས་ཏེ།   དཔེར་ན་པར་སྤྱོད་གྱི་ཐེག་ཆེན་ལ།
རྒྱལ་བ་མཆོད་པའི་འཁོར་གསུམ་ག་ལ་བདེན་མེད་གྱི་ཅིས་གྱིས་ཟིན་པ་
དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་དགོས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་རང་སྒྲུབ་
གསལ་བ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྒྲིང་གར་བཀོད་པའི་རྩྭ་དེ་རང་གང་དུ་བསྐྱོམས་
པའི་སྒྲིང་ས་བོན་དུ་བྱེད་དགོས་པས།   རྩྭ་དཀར་པོར་བྱེད་ན་རང་ཉིད་དོན་རྗེ་
འཆང་དཀར་པོར་བྱེད་དགོས་ནའང་དེ་སྒྲིང་རྩྭ་གི་གདན་སྒྲ་བར་རིགས་གྱི་
ཉི་མ་མི་འཐད་ལ། མངོན་ཏྲོགས་གྱི་སྐབས་གཞན་དུའང་རང་གི་ལུས་ལས་སྒྲ་
སྒྲོ་བ་རྒྱུ་པལ་ཆེ་བ།   རང་མི་བསྐྱོད་པའམ་ཞེ་སྒྲིང་དོན་རྗེ་གང་རུང་གི་ང་
རྒྱལ་གྱིས་སྒྲོ་བར་གསུངས་པས།   འདིར་ཡང་རང་སྐྱོད་ཅིག་གིས་མི་བསྐྱོད་
དོན་རྗེར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་སྒྲ་ཆོགས་པད་ཉི་ལ་གནས་པའི་རྩྭ་སྒྲོན་པོའི་
འོད་ཟེར་གྱིས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་སྒྲ་མ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མི་
བསྐྱོད་པའི་དགྱེལ་འཁོར་བདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྒྲིན་བྱངས་ནས།   འོད་ཟེར་
རང་གི་སྒྲིང་ཁར་བསྐྱེད།   །སྤྱོགས་གཞན་ལས་ནི་སྒྲིང་གའི་པད་མ་དམར་
པོར་བཞག་པའང་ཡོད་དོ། །

དེ་ལ་ཆོགས་ཞིང་སྒྲིན་འབྲེན་པ་ན་སྒྲ་མ་ཡང་སྒྲིན་འབྲེན་པར་རྒྱད་
མངོན་བརྗོད་སྒྲ་མ་དང་སྒྲིམ་འབྱུང་གཉིས་ལས་བཞག་ལ།   སྒྲ་མ་ངེ་སྒྲུབ་
བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི།   བདེ་མཆོག་གི་སྐབས་ཐབས་གཙུག་ནོར་ལས།   ཞུགས་

ཀྱི་དུར་ཁྱོད་ཀྱི་དབང་པོའི་མདུན་ན། སྒྲ་མ་སེང་གའི་བྲི་ལ་བཞུགས་པར་
བསྐྱོམ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ།
མངོན་བརྗོད་ལས། སྒྲ་མ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དོན་རིགས་དྲུག་པར་བཤད་
པ་དང་། དཔལ་འཛིན་གྱིས་ཀྱང་། དོན་འཆང་བདག་རྣམ་པ་ཅན། །སྒྲ་མ།
ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་བས། སྒྲགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལས་ཆེས་ཆེར་
འབྱམས་པའོ། །

དེས་ན་སྐྱབ་ཐབས་དེ་བྱེད་པ་པོའང་ལྷ་བ་པ་མ་ཡིན་པར་ངས་སོ། །ཞེས་
ཟེར་བ་ནི་མ་ངས་བཞིན་དུ་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་བཀག་པས་ཤིན་ཏུ་འང་མི་
རིགས་ཏེ། སྐྱབ་ཐབས་དེ་ལས་ཀྱང་། སྒྲ་མ་དོན་སེམས་དཔལ་ལྷ་འབྱོར་
བག་ཅན་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་ནས་བཞུགས་པ་གསལ་བར་བལྟས་
ལ། ཞེས་སྒྲ་མ་དོན་འཆང་དུ་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པས། སྒྲ་མ་དོན་འཆང་
དུ་བལྟ་བར་བཤད་པ་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འབྱེན་པ་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། དུར་ཁྱོད་དུ་བཞུགས་པ་དང་དོན་འཆང་དུ་བསྐྱོམ་པ་འགལ་ལོ་སྙམ་ན།
དེ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་སྒྲགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་
གྱི་ཁོར་ཡུག་དུ་བསྐྱོམ་པའི་དུར་ཁྱོད་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དོན་འཆང་
ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཤས་དུར་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དུར་ཁྱོད་ལ་དག་པ་སྦྱར་རྒྱ་མེད་པ་ལ་སོགས་

པ་སྒྲིན་དུ་མར་འབྱུར་རོ། །མངོན་བརྗོད་ལས་དུར་ཁྱོད་ན་གནས་པ་བཤད་
པའི་སྐབས་སུ།

དཔལ་བོ་འདུས་པའི་མཆོག་དག་དང་། །

རྣལ་འབྱོར་མ་ནི་མཆོག་སྣ་ཆོག་ས། །

ཞེས་དཔལ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་མཆོག་རྣམས་ཀྱང་དེ་ན་གནས་པར་
བཤད་ཅིང་། སྒྲོམ་འབྱུང་ལས།

གྲུབ་ཆེན་རྩ་འབྲུལ་ཡང་དག་ཐོབ་སྒྲོབ་དཔོན། །

ཆོག་ས་ནི་དུར་ཁྱོད་དབྱས་སུ་བལྟ་བར་བྱ། །

ཅེས་གསུངས་པས་ཚུལ་དེ་ལ་མ་རིགས་པ་ཅིའང་མེད་དོ། །དེས་ན་ཟླ་
མ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོའམ་རྗོ་རྗེ་འཆང་དང་ཐ་མི་དད་པར་མོས་པ་དང་།
གཙོ་བོའི་རིགས་བདག་ཏུ་མོས་པ་དང་། དུར་ཁྱོད་དུ་བཞུགས་པ་གསུམ་
གའང་མཁས་གྲུབ་ཆེན་ལྡན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་སྦྱིར་གང་བྱས་ཀྱང་
འགལ་བ་མེད་ལ། འདིར་ནི་གཙོ་བོ་དང་དབྱེར་མེད་པར་མོས་ནས་བྱའོ། །

གང་ནས་སྦྱུན་འདྲེན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ཞེས་པ་ནི། མངོན་
བརྗོད་ལས། སྒྲོན་གྲུབ་པ་ནི་བསྐྱལ་ནས་ནི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། དང་
པོ་གང་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་གནས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྗོགས་སྦྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བྱ་ཞིང་། རང་བཞིན་ཞེས་པ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་

བ་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་བྱས་ནས། དེའི་ངང་ལས་བཞེངས་
ནས་གཟུགས་སྐྱེའི་རྣམ་པར་སྦྱན་འཛེན་པ་ལའང་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་
སྦྱན་འཛེན་པར་འཆད་པ་ཡོད་ལ། འོག་མིན་ནས་སྦྱན་འཛེན་པ་ནི་གནས་བྱེ་
བྲག་པ་ཡིན་ནོ། །སྦྱན་བྲངས་པའི་འོད་ཟེར་རང་གི་སྙིང་ཁར་སྦྱད་པར་ལྷ་བ་
པ་དང་མན་སྟེ་སོགས་ཀྱིས་བཤའ་དོ། །

ཆོགས་ཞིང་ལ་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་སོགས་ཀྱི་གོ་རིམ་ལ་མི་འདྲ་བ་མང་
པོ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་
མཆོད་པ་དང་པོར་བྱས་ན། རང་གི་སྙིང་ཁའི་རྩྭ་ལས་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་དེ་
དང་དེ་འཛིན་པའི་ལྷ་མོ་རྣམ་མཁའི་ཁམས་གང་བ་སྟོས་ཏེ་མཆོད་པར་མོས་
ནས། སྒྲགས་དང་ཕྱག་ཀྱང་དང་བཅས་པས་མཆོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཆོད་པ་
འབྲུལ་བའི་སྒྲགས་ནི། བཤའ་རྒྱུད་ནོ་རྗེ་སྤེང་བ་ལས།

དེ་ནས་ཆོ་ག་བཞིན་ལེགས་མཆོད། །

སིལ་སྟན་སྒྲུ་སོགས་མཆོད་པ་དང་། །

བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་དབྱུལ་བར་བྲ། །

རང་རང་སྒྲགས་དང་གོ་རིམ་བཞིན། །

ཨོ་སྐྱ་ཏ་ལྷ་ག་ཏ།

ཕུལ་ཕུལ་མེ་ལྷ་དང་། །

ས་མུ་ཏ་དང་སྤྲ་ར་ཏ། །

ས་མ་ཡ་དང་ཤྲི་ཡེ་ཞུམ་། །

རྩྱ་མཆོད་པའི་སྤྲགས་ནི་རྗེ་ས་མུ་བརྗོད། །

རྩ་ས་རྣམས་ཀུན་ལ་རང་མིང་ནི། །

གཟུང་བ་ལ་སོགས་སྤྲ་མ་བཞིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དེ་ལ་སར་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་
པ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཕུའྲ་ནི་མེ་ཏོག། ཕུ་ཇ་ནི་མཆོད་པ། མེ་ལྟ་ས་མུ་ཏ་ནི་སྤྲིན་
གྱི་རྒྱ་མཆོ། སྤྲ་ར་ཏ་འཕྲོ་བ། ས་མ་ཡ་ཤྲི་ཡེ་ནི་དམ་ཆོག་བཞིན་དུ་བཞེས།
ཞེས་བ་སྟེ། དེས་ཉེར་སྦྱོད་དང་འདོད་ཡོན་སྤྲ་གཞན་རྣམས་ལ་འང་རིགས་
འགྲོའོ། །

དེ་ལྟར་མཆོད་པ་འབྲུལ་བའི་སྤྲགས་ནི། ཨོ་སར་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་ཕུའྲ་ཕུ་ཇ་
མེ་ལྟ་ས་མུ་ཏ་སྤྲ་ར་ཏ་ས་མ་ཡ་ཤྲི་ཡེ་ཞུམ་རྩྱ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་སྟེ། དེ་
ཡང་ཨོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལྟ་མོ་རྣམས་སྦྱོ་ཞིང་། རྩྱ་ཞེས་བརྗོད་
ཅིང་། ཕུག་རྒྱའི་མཐར་སེ་གོ་ལ་རྗེ་རྗེ་བསྐྱུ་བའི་ཚུ་ལ་དུ་བྱེད་པ་དང་དུས་མཉམ་
དུ་ལྟ་མོ་རྣམས་རང་གི་སྦྱིང་གའི་ས་བོན་ལ་བསྐྱུ་བར་བྱའོ། །མཆོད་པ་བྱིན་
གྱིས་རྫོབ་པའི་ཆེ་ནི། ཨོ་ཕུའྲ་ཞུམ་རྩྱ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲགས་
བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་མཆོད་ཆོག་ལས། དེ་ནས་ཨོ་ཕུའྲ་ཞུམ་

རྩྱུ་ཞེས་བྱ་བའམ་ཡི་གེ་གསུམ་བཞུས་པའི་མེ་ཉོག་གིས་མཆོད་པར་བྱའོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་མཆོད་ནས་ཕྱག་བྱ་བ་ནི། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས།
གང་ཞིག་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་དང་། །
རྣམ་པར་ཤེས་དང་སྦྱེ་མཆོད་དུག་དང་དབང་པོ་དུག །
ས་ལྷ་མེ་དང་རྒྱུད་དང་རྣམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་ནི། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་འདྲ་རྒྱ་ཆེན་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །
གཏི་མུག་ཉེས་པ་འདོད་ཆགས་དོ་རྩེ་ཆོས་བཅས་གང་། །
རིག་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་བྱང་ཉག་ཏུ་རབ་འབྲེལ་བར། །
རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གས་དགའ་བ་སྦྱང་བའི་དངོས་གྲུབ་པ། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་འདྲ་རྒྱ་ཆེན་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །
སྤྱད་དང་དགའ་དང་རྣམ་པ་དེ་བཞིན་མི་འགྱུར་དང་། །
རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་སེམས་སུ་རྩེས་ཐོགས་ཆོས། །
མོངས་དང་ཞེ་སྤང་འདོད་ཆགས་སྦྱིབ་པ་དོ་རྩེ་སྟེ། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་འདྲ་རྒྱ་ཆེན་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་དཀྱིལ་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་བྱའོ། །
དེ་དག་གི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་བྱང་ངོ། །གང་ལ་

ན། གང་ཞིག་དེ་ལཱོ། །ཞེས་སྒྲོར་རོ། །རི་ལྷ་བྱ་ལ་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱང་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྩོ་རྩོ་རྩོ་རྩོ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་སྤངས་རྩོགས་ཡོངས་སུ་
རྩོགས་པར་འདྲ་ཞིང་། ཟབ་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད། རྩ་
ཆེན་པོ་ལྷའི་འཁོར་ལོར་ཤར་བ་དེ་དག་ལཱོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་
དང་ཆོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་ཕུང་པོ་ལྷ་རྣམ་
པར་དག་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྷ་དང་། སྟེ་མཆེད་དུག །ཅེས་པ་
ལ། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་པ་ལྟར་ན། ཆོས་དབྱིངས་རྩོ་རྩོ་མ་ཞེས་བྱ་བ་དང་
རྩོ་རྩོ་མ་དུག་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི། གཟུགས་རྩོ་རྩོ་མ་སོགས་ལྷ་དང་། ཀུན་ཏུ་
བཟང་པོའོ། །དབང་པོ་དུག་ནི། མིག་དབང་དག་པ་ས་སྟོང་། རྣ་བ་ཕྱག་རྩོར།
སྣ་ནམ་སྟོང་། ལྷེ་འཛིག་རྩོར་དབང་ཕྱག །ལུས་སྒྲིབ་སེལ། ཡིད་བྱམས་པའོ།
བྱམས་པ་ཅ་རྩ་རྩ་དང་། ཀུན་བཟང་ཆོགས་དག་པར་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་
ལམ་ཞེ་ན། དག་པ། ལྷ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གཉིས་ཀ་ཡང་
ཕྱོགས་རེ་རེ་དང་སྒྲུར་བ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ། །ས་ཆུ་མེ་དང་རླུང་དང་།
ཞེས་པ་རིམ་བཞིན་དེ་དག་དག་པའི། སྒྲུན་མ། སྒྲུ་མ་གྱི། གོས་དཀར་མོ།
སྒོལ་མ་རྣམས་ཡིན་ལ། རྣམ་མཁའི་ཁམས་དག་པ་འཇམ་དཔལ་ལོ། །གཏི་
ཐུག་ཅེས་པས་གཏི་ཐུག་གི་རིགས་ཀྱི་ཁོ་བོ་གཤེན་རྩོ་གཤེད་དང་། ཉེས་པ་
ཞེས་པའི་སྟེ་མིང་དེ་སྐབས་འདིར་བྱེ་བྲག་ང་རྩལ་ལ་སྒྲུར་བས། ང་རྩལ་

དག་པའི་རིན་འབྲུང་གི་རིགས་ཀྱི་ཁྱོ་བོ་ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད་དང་། འདོད་
ཆགས་ཆོས་བཅས་ཞེས་པས། འདོད་ཆགས་དག་པའི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་
རིགས་ཀྱི་ཁྱོ་བོ་ཉ་མགིན་དང་། རྡོ་རྗེ། ཞེས་པ་དོན་གྲུབ་ཡིན་ཏེ། བཟླ་ར་ཏི།
ཞེས་པ་ལ་བྲང་དོན་གྱི་བཤའ་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲོན་གསལ་ལས། ར་ཏི་དགའ་
མ་ཞེས་པ་དང་། སུ་ལ་དགའ་ན། རང་གི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་སྟེ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་
ལའོ། །ཞེས་པར་བཤའ་པ་ལྟར་རོ། །

དེས་ན་འདིར་དེས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ཁྱོ་བོ་བགོགས་མཐར་བྱེད་
བསྟན་ནོ། །རིག་པ་ཞེས་པ་དོན་མང་པོ་ལ་སྦྱར་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་སྦྱར་མ་
སོགས་ལྟས་བྱམ་པ་འཇིན་པ་པོ་བྱས་ནས་བསྐྱར་བའི་དབང་ལ་རིག་པའི་
དབང་ལྔ་ཞེས་བཤའ་པ་ལྟར། དུག་ཀྱི་ལ་རིག་པར་བྱས་ནས་དེ་དང་མཉམ་
པར་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་རྟག་ཏུ་རབ་ཏུ་འབྲེལ་
བར་གྱུར་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས། རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་པའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་བདེ་སྟོང་གི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་ཤར་བར་
གྱུར་པའི་སྒྲོན་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་འདྲ་ཅེས་སྦྱར་རོ། །སྤྱད་དང་ཞེས་པས་
འདོད་རྒྱལ། དགའ་དང་ཞེས་པས་དབྱུག་སྒྲོན་ཅན། རྣམ་པ་ཞེས་པས་སྟོབས་
པོ་ཆེ། དེ་བཞིན་མི་འགྱུར་ཞེས་པས་མི་གཡོ་བ། རྒྱའི་རང་བཞིན་ཞེས་པས་
རྒྱ་ལམ་གྱི་ཆོས་འོག་ནས་རིམ་བཞིན་ཡར་འཕེལ་བས་མཆོན་པའི་གཞི་དང་

མངོས། འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་ཞེས་པས་འབྲས་བུ་མཐར་ཕྱིན་པས་མཆོན་
པའི་གཙུག་ཏྲར་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་རྣམས་བསྟན་ལ། ཐ་མ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་
རྣམ་ཤེས་དག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སེམས་སུ་རྗེས་ཐོགས་ཆོས། ཞེས་
སྟོས་སོ། །

དེ་ནས་ཁོ་བོ་ལྷག་མ་དུག་གི་རིགས་དབྱེ་བ་ནི། རྗེས་དང་ཞེས་པས་
མི་གཡོ་བ་རྣམ་སྤང་གི་རིགས་དང་། ཞེ་སྤང་ཞེས་པས་སྤང་འོག་གི་ཁོ་བོ་
གཉིས་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་དང་། འདོད་ཆགས་ཞེས་པས་དབྱུག་སྟོན་ཅན་
འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་དང་། སྐྱབ་པ་ཞེས་པ་སྤར་ཉེས་པ་ཞེས་བཤད་པ་
དང་དོན་གཅིག་སྟེ། དེས་འདོད་རྒྱལ་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་དང་། རྗེ་རྗེ་ཞེས་
པས་སྟོབས་པོ་ཆེ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་སུ་སྟོན་ནོ། །འདི་དག་ནི་རྒྱད་ཕྱེ་མའི་
འགྲེལ་པར་རྒྱ་རོ་པས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་བཤད་པའོ། །

དེ་ནས་བཤགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བས་ཐུན་མོང་གི་སྟོམ་
པ་སྟོན་པ་དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་འཛིན་པ་ལ། འཕགས་པ་ཡབ་
སྲས་ཀྱི་གཞུང་ནས་ཆིག་གཞན་མི་འབྱུང་བས། གསང་འདུས་འཇམ་དྲོར་ཀྱི་
སྐྱབ་ཐབས་ལས་འབྱུང་བའི་ཆིག་འདི་དག་གིས་བྱ་སྟེ།

གང་ཞིག་ཐོག་མེད་སྤྱིད་པའི་ཚུ་སྤྱང་དུ། །

མ་ཕུས་ཀྱན་ཏྲོག་གིས་བསགས་རྟོག་པ་རྣམས། །

ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་སྦྱན་སྤར་དེ་དག་ནི། །
ཆོ་ག་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་བཤུགས་པར་བགྱི། །
རྫོགས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །
འཕགས་པ་གཞན་གྱིས་དག་བ་གང་མཛད་པ། །
དེ་དག་ཀྱན་ལ་ཡང་དག་པའི་ཡི་རང་ཞིང་། །
བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་བཅུ། །
ཡིད་གྱི་རོལ་བ་དྲི་མེད་ལྷ་འདས་བསྐྱབས། །
སྙིང་རྗེ་དམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་མི་ཐབས། །
རང་གི་ཡིད་ལ་གནས་པར་གྱུར་པ་ཡི། །
བདེར་གཤེགས་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །
རྫོགས་པ་མ་ལུས་པ་ལས་ངེས་གྲོལ་ཞིང་། །
སེམས་དཔའ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་ཆོགས་གཞི། །
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རོ་གཅིག་ངོ་བོ་ཉིད། །
དམ་པའི་ཆོས་ལ་རྟག་ཏུ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །
འཆིང་བ་རྣམས་ལས་ཡང་དག་གྲོལ་གྱུར་ཅིང་། །
སྙིང་རྗེ་མཆོག་གིས་བསྐྱེད་པའི་དཔལ་དང་ལྷན། །
རབ་ཏུ་དགའ་སོགས་ས་ལ་རབ་བཞུགས་པ། །

བརྟུལ་ཞུགས་དབང་པོའི་ཚོགས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །

བསམ་དང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དག་གྱུར་པས། །

སྒྲིབ་པ་ཀུན་གྱི་བག་ཆགས་ཡང་དག་འབྱེན། །

ལྷག་པར་མོས་པས་རྣམ་པར་བརྟུན་པ་ཡི། །

སེམས་ནི་བྱང་ཆུབ་དམ་པར་བསྐྱེད་པར་བགྱེ། །

བདེར་གཤེགས་སྤྲས་བཅས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་གཅིག་སྟེ། །

སྒྲིན་སོགས་རྣམ་བཅུ་དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་ཚུལ། །

རྫོགས་སངས་རྒྱས་བདག་མ་ལུས་ངོ་བོའི་སྒྲོས། །

ཡང་དག་ཉིད་དུ་དེ་གནས་པར་བགྱེ། །

ཞེས་པའོ། །དེ་དག་གི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། ཐོག་མར་བཤགས་པ་
ནི་བཤགས་པར་བགྱེ། ཞེས་པ་བཤད་པའི་གཞིར་བྱས་ནས། དེ་འཆད་པ་ནི་
གང་ཞིག །དུས་ཐོག་མེད་ནས། གནས་སྤིད་པའི་ཆུ་ཁྲུང་དུ། ཀུན་སྒྲོང་མ་
ལུས་ཀུན་རྟོག་གིས་བསགས་པའི་ངོ་བོ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་རྟོག་པ་རྣམས། དུལ་
ཐུགས་རྩེ་ཆེ་ལྡན་སྒྲ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྒྱུན་སྤྲ། རྣམ་
པ་རེ་རེ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལུལ་དུ་བྱས་ནས། ཚུལ་
རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཚོ་ག་བཞིན་དུ་སྟོབས་བཞི་ཆང་ཞིང་འཁོར་གསུམ་
དུ་བདེན་པར་མི་རྟོག་པའི་སྒྲོ་ནས་བཤགས་པར་བགྱེའོ། །

ཡི་རང་ནི། རྫོགས་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་།
འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་། འཕགས་པ་ལས་གཞན་སོ་
སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བ་གང་མཛད་པ་དེ་དག་ཀྱན་ལ་ཡང་དག་པར་དགའ་
བས་ཡི་རང་ཞིང་། རང་གིས་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་དགོ་བ་ཐམས་
ཅད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་ཡོངས་སུ་བསྡོ་བར་བགྱིའོ། །

སྐྱབས་འགོ་ནི། བདེ་གཤེགས་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །
བདེ་གཤེགས་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་རོལ་བའམ། བཀོད་པའམ། རྣམ་
འགྱུར། གཉིས་སྒྲིབ་གི་དྲི་མ་མེད་པ་ལྷ་བ་འབྲ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་
བས་བསྐྱབས་པར་གྱུར་པའི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་དང་། སྙིང་རྗེ་དམ་པ་དང་
མཐའ་ཡས་པའི་ཐབས་རྣམས་མཐར་ཕྱིན་པས། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
མཐར་ཐུག་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་བདེ་གཤེགས་རང་གི་ཡིད་ལ་རྒྱན་མི་
འཆད་པར་གནས་པར་གྱུར་པ་ཡིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའོ། །གཉིས་སྒྲིབ་གི་
རྟོག་པ་མ་ལུས་པ་ལས་རང་དུས་ན་ངེས་པར་གྲོལ་ཞིང་། སེམས་དཔའ་དམ་
པ་རྣམས་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་
འབྱུང་བའི་གཞི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལམ་བདེན་དང་། ཆོས་ཅན་སྣ་
ཆོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གནས་ལུགས་ཀྱི་ངང་དུ་རོ་གཅིག་པར་
གྱུར་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་འགོག་པའི་བདེན་པ་སྟེ། དེ་

འབྲེལ་དམ་པའི་ཆས་ལ་རྟག་ཏུ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །སའི་ངོས་སྐྱལ་གྱི་འཆིང་
བ་རྣམས་ལས་ཡང་དག་གོལ་གྱུར་ཅིང་། སྙིང་རྗེ་མཆོག་གི་མ་མས་བསྐྱུན་
པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱི་དབང་དང་ལྡན་པ། རབ་ཏུ་དགའ་སོགས་ལ་རབ་
ཏུ་བཞུགས་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བརྟུལ་ཞུགས་སོ་སྐྱེའི་བྱང་
སེམས་ལས་དབང་པོའམ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོགས་སམ་དགེ་འདུན་ལ་
སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །

སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། སྒོན་པའི་བསམ་བློ་དང་། དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་
བའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའམ་འབྲས་བུ་སྒྲོར་བ་རྣམ་པར་དག་པར་གྱུར་པས་
སྒྲིབ་པ་ཀྱན་གྱི་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་འབྱེན་པ་འཇུག་པའི་སེམས་དང་།
དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་གཞན་དོན་ལ་ལྷག་པར་མོས་པས་བརྒྱན་པའི་སེམས་ནི་
ཐོབ་བྱ་བྱང་ཆུབ་དམ་པར་དམིགས་ཏེ་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ། །ལམ་ལ་བརྟེན་
པར་དམ་བཅའ་བ་ནི། བདེར་གཤེགས་སྤྲས་བཅས་རྣམས་གྱི་ལམ་གཅིག་
ལུ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་སྒྲིན་སོགས་པར་སྒྲིན་བྱུག་དང་།
དཀར་པོའི་ལས་ལམ་རྣམ་པ་བརྟུའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཡང་དག་
ཉིད་དུ་དེ་ནི་གནས་པར་བགྱིའོ། །གནས་ཚུལ་པར་སྒྲིན་གྱི་ཐེག་པ་ལས་
འདིར་བྱུང་པར་དུ་གྱུར་པ་ནི། ལམ་གྱི་གནས་སྐྱབས་སུ་ཡང་སྒྲིན་སོགས་མ་
ལུས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དག་གི་ངོ་བོར་མོས་པ་རྣམ་པ་ལམ་དུ་བྱེད་

པའི་སྒོས་བསྐྱབ་པར་བགྱེད། །ཞེས་པ་སྟེ། འདི་དག་ནི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་
བཟང་གི་འབྲེལ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཤའ་པའོ། །

དེ་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒོས་པ་བཟུང་བ་ནི།

སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀྱན། །

བདག་ལ་དགོངས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །

ཞེས་པ་ནས།

སེམས་ཅན་ཐུང་ན་འདས་ལ་དགོད། །

ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤར་སྒོམ་པ་ཐོབ་ཟིན་ཁྱད་པར་དུ་
འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། དབང་གི་ཆོ་ག་རྣམ་པར་དག་པས་དབང་ལེན་པའི་ཡན་
ལག་ཏུ་བཟུང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྒོས་བཟུང་འདི་འདྲ་བས་སྒོམ་པ་སྤར་མེད་
ཐོབ་པ་དང་། སྤར་ཡོད་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་འགལ་རྒྱུ་འགོག་པའི་ཕྱིར་བསྐྱང་བའི་འཁོར་ལོ་
བསྒྲོམ་པ་ནི།

མདོར་བྱས་ལས། ཞེ་སྤང་རྫོ་རྗེའི་ཉིང་འཇིན་གནས། །ཞེས་པ་ལས།
དེའི་སྤར་རོལ་ཏུ་འཁོར་ལོ་བསྒྲོམ་པ་སོགས་གང་ཡང་དངོས་སུ་མ་བཤའ་དོ། །
ཨ་ཟླ་ཡུས། བསྐྱང་འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་

སྟོང་པར་བསྒྲུབ་པ་འདི་སྟོང་པ་འདི་ངང་ལས་འཁོར་ལོ་སེར་པོ་མགྲོགས་པར་
འཁོར་བའི་རྩིབས་ལ་ཁྲོ་བོ་འགོད་པར་བཤད་པ་ལ། བྱིས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་ན་
རེ། དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ཀྱི་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་དགོངས་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བསྐྱུང་འཁོར་བསྒྲུབ་པ་ནི། བསྐྱུང་
འཁོར་གྱི་ནང་དུ་གཞུང་ཡས་ཁང་བསྒྲུབ་པ་འདི་ལུགས་གཞན་ཡིན་ཀྱི། འདིར་
ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པས་བསྒྲུབ་པ་མེད། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
བསྐྱུང་འཁོར་འོད་གསལ་དུ་བརྟག་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་པས།
བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་སྟོན་ལ་སྟོང་པ་བསྒྲུབ་ས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ལན་གཉིས་
བསྒྲུབ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །འཁོར་ལོ་ཡང་འདིའི་ལུགས་ལས་མ་བཤད་
ཅིང་། འཁོར་ལོ་མགྲོགས་པར་འཁོར་ན་སྟོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་ངས་པས་ཁྲོ་
བོ་རྣམས་སྟོགས་བསྐྱུང་བར་མི་འགྲུབ་བོ་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་
ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒྲུབ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། སྐྱུང་གཞི་ལ་སྟོན་སྟོང་པའི་
བསྐྱུང་བ་དང་ཆོས་མཐུན་སྐྱུང་བའི་ཆེད་དུ་སྟོང་ཉིད་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཟེར་བ་
ཡིན་ལ། འདིར་ནི་དེའི་ཆེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཀྱི། བསྐྱུང་འཁོར་བསྐྱེད་
པའི་སྟོན་དུ་ཐ་མལ་གྱི་སྐྱང་ཞེན་བསལ་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱའི་ངང་ལས་བསྐྱུང་
བའི་འཁོར་ལོ་ཉིན་དང་བཉིན་པར་བཞེངས་པའི་ཆེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒྲུབ་པར་ག་ལ་འགྱུར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་སྟོན་

དུ་མཚོད་པ་བསང་སྦྱང་བྱེད་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྒྲོམས་པ་དང་། འོག་ཏུ་ལྷག་
མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱུས་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྒྲོམ་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒྲོམས་པར་འགྱུར་བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ལན་དུ་མ་བསྒྲོམ་
དགོས་པར་ཐལ་བ་བྱེད་རང་ལ་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་བྱ་སྟོན་གྱི་ལྷ་རྒྱུད་པ་
གཅིག་ཙམ་བསྒྲོམ་པ་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་དུ་སྟོང་པ་རེ་བསྒྲོམ་པ་
ཡིན་པ་ལ། འདིར་བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་སྟོན་དུ་སྟོང་པ་བསྒྲོམ་དུ་མི་རུང་བར་སྦྱ་
བ་ནི་ཆེས་མི་རིགས་སོ། །

ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་དང་ཙ་རྒྱུད་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་།
བཤད་རྒྱུད་ལས་གསལ་བར་བཤད་དེ། རྒྱུད་བྱི་མ་ལས།
ཀུན་ནས་སེར་བའི་འཁོར་ལོ་ནི། །
ཅིབས་བཅུ་དེ་དབུས་རྣམ་པར་བསྒྲོམ། །
ཅིབས་ཀུན་ལ་ནི་ཁོ་བོ་བཅུ། །
ཡེ་ཤེས་བདག་ཉིད་བཅུ་ལས་བྱུང་། །
འགོག་པའི་དོ་རྩེ་བསྒྲོམ་བྱ་ཞིང་། །
མཚོག་ཏུ་མངོས་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ། །
དོ་རྩེ་འབར་བའི་སྒྲིན་སྒྲིས་པས། །
མི་གཡོ་བ་དང་མཚུངས་པར་འཁོར། །

ཞེས་འཁོར་ལོ་སེར་བོ་དང་འཁོར་བ་གཉིས་ཀ་གསུངས་ལ། རྒྱུད་ཕྱི་
མ་ནི་ཡབ་སྐུ་སྐྱུ་ལྷ་སྐྱུ་གྱིས་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བྲངས་ཤིང་། སྒྲོན་
གསལ་དུ་ཡང་། རྗེ་རྗེ་བཞི་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆ་དུ་མ་
ཞིག་དང་། སྒྱུར་བ་ཡན་ལག་དུག་ལ་སོགས་པའི་རྗེ་གསལ་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
ཆེས་མང་པོ་ཞིག་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ཉིད་བྲངས་ནས་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་བཤད་པས།
འཕགས་ལུགས་པ་རྒྱུད་ཕྱི་མ་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སྒྲ་བཞི་མ་བརྟགས་
པ་ཆེན་པོ་འོ། །འཁོར་ལོ་འཁོར་ཡང་ཁོ་བོས་སྤྱོད་པ་བསྐྱུང་བ་མི་ངེས་པའི་
སྒྲོན་མེད་དེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། མི་གཡོ་བ་དང་མཚུངས་པར་འཁོར། །ཞེས་
པའི་དོན། ཁོ་བོ་རྣམས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་གཡོ་བ་སྤྱོད་པ་འཁོར་བར་གནས་
ལ། དེ་དང་དུས་མཚུངས་པར་འཁོར་ལོ་འཁོར་ཞེས་པ་ཡིན་པས། འཁོར་ལོ་
འཁོར་གྱང་ཁོ་བོ་འཁོར་མི་དགོས་པས་སོ། །

དེས་ན་འཁོར་ལོ་འཁོར་བ་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲོན་འཛིན་པ་ནི་རྒྱུད་ལ་སྒྲོན་
འཛིན་པ་འོ། །དེའི་ཕྱིར་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ཡང་
འཁོར་ལོ་བསྒྲོམ་པར་བཤད་པ་དང་ཨ་ལྷ་ཡུས་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་ཀྱི།
བོད་སྤྱ་མ་མང་པོ་དང་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་དག་འཁོར་ལོ་མི་བསྒྲོམ་པ་ལེགས་
པར་འདོད་པ་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་སྤྱ་སྤྱ་ལའི་སྤྱགས་དོན་སེམས་པའི་སྒྲོན་སྤྱང་པ་ཉིད་སྒྲོམ་པ་

སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་སྒྲོང་པའི་ངང་ལས་པོ་ལས་སྒྲོལ་གས་པར་དང་། ལྷུང་ལས་
ཉི་མའི་སྒྲོང་དུ་བྱི་ལས་འཁོར་ལོ་སེར་པོ་ཅིབས་བཅུ་པ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་
མགྲོགས་པར་འཁོར་བ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས། རྫོ་རྩེ་འབར་བའི་སྒྲོན་
སྒྲོས་པས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྫོ་རྩེ་འབར་བའི་སྒྲོན་གྱི་སྒྲོང་བ་ཕྱོགས་
བཅུར་འཕྲོ་བ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །འོ་ན་འཁོར་ལོ་དབྱིབས་རི་ལྟར་བསྒྲོམ་པར་
བྱ་སྒྲུལ་ན། འདི་ལ་རྒྱད་དང་རྒྱ་གཞུང་གཞན་རྣམས་ནས་གསལ་བ་རང་དུ་
བཞག་པ་མེད་ཀྱང་། མན་སྟེ་ལས། འཁོར་ལོ་སེར་པོ་ཅིབས་བཅུ་པའི་སྟེ་
བའི་དབུས་ཀྱི་ནང་དུ། ཞེས་གསུངས་ལ། སྒྲིར་ནང་དུ་ཞེས་པ་ཅམ་གྱིས་སྟེ་
བ་སྐྱབས་ཅན་དུ་མི་འབྱུང་སྟེ། སྒྲོང་རྒྱད་ལས།

ཅིབས་ཀྱི་ནང་ནི་ཐམས་ཅད་ན། །

བཞུགས་པའི་རྫོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་སོགས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་ཀྱང་འདིར་ནི་དེ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། མན་
སྟེ་ལས། འཁོར་ལོ་སེར་པོ་གཡས་བསྒྲོར་དུ་འཁོར་བ་ཅིབས་བཅུ་པའི་སྟེ་
བའི་དབུས་ཀྱི་བར་སྐབས་སུ་གནས་པའི་བདག་ཉིད། ཅེས་སྟེ་བ་ཁོང་སྒྲོང་
གི་པན་ཚུན་གྱི་བར་སྐབས་སུ་རང་ཉིད་ལྟར་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས། སྟེ་
བའི་ཁོང་སེང་གི་ཡར་ཅེ་དང་མར་ཅེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་སྒྲོང་འོག་གི་ལྷ་བསྐྱེད་
པར་ཞེས་སོ། །དེས་ན་འཁོར་ལོའི་སྟེ་བ་དང་སྒྲོང་འོག་གི་ཅིབས་ནི། མདུང་

སོ་གཉིས་མཐུག་སྐྱད་པ་ལྟ་བུའི་དབུས་ཀྱི་སྒྲོམ་གྱི་ནང་དུ་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་
 ཅིང་། ཡར་ཅེ་མར་ཅེ་འི་ནང་དུ་སྟེང་འོག་གི་སྒོ་བོ་བསྐྱེད་པའོ། ། ཅིབས་བརྒྱད་
 ཀྱི་ནི་ཅིབས་ཀྱི་ཅེ་མའི་སྟེང་དུ་སྒོ་བོ་དགོད་པར་གསལ་བར་བཤའ་ལ།
 ཅིབས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགོད་པར་བཤའ་པ་གཞན་ཡང་མང་དུ་ཡོད་པས། སྒོ་བོའི་
 འོག་དུ་གནས་པ་སྐབས་མེད་པ་ཡིན་གྱི། འཁོར་ལོ་ཅིབས་ཐམས་ཅད་ཁང་
 བ་ལྟ་བུའམ་གྲུར་ཐབས་སུ་བྱེད་པ་དང་། སྒོ་བོ་རྣམས་དེའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་པ་
 ནི་རྒྱད་དང་རྒྱ་གཞུང་རྣམ་དག་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤའ་ཅིང་། སྒོ་བོ་རྣམས་
 ཅིབས་ཀྱི་ནང་དུ་བྱས་ནས་སྒོ་བོ་མི་འཁོར་ཞིང་འཁོར་ལོ་འཁོར་ན། འཁོར་
 ལོའི་ཅིབས་ཀྱིས་སྒོ་བོ་ལ་གཙོད་དགོས་ལ། སྒོ་བོ་ཡང་འཁོར་ན། སྒོ་བོ་འདི་
 རྩེགས་འདི་ན་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྒོ་བོ་
 ཅིབས་དང་ལྟེ་བའི་བར་དུ་འགོད་ན། ཅིབས་རྣམས་སྒོ་བོའི་གནས་སུ་རང་
 ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྦྱངས་པ་དང་། སྒོ་བོ་ཅིབས་ལ་དགོད་པར་བཤའ་པའི་རྒྱུ་
 རྒྱ་གཞུང་རྣམ་དག་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་ལོ། །

དེས་ན་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་ལྷགས་རྙིང་མ་བ་དག་གི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །
 འཁོར་ལོ་འཁོར་ཞིང་སྒོ་བོ་མི་འཁོར་བ་ནི། སྒོ་བོ་རྣམས་ནི་ཅུང་ཟད་འཁོར་
 ལོ་ལ་མ་རེག་པར་བྱ་སྟེ། འཁོར་ལོ་འཁོར་བའི་དགོས་པ་ནི། འཁོར་ལོའི་
 ཅིབས་ཀྱིས་གཏུག་པ་ཅན་རྣམས་གཙོད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནས་བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་ལྷ་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ལ། སྐྱབ་ཐབས་མདོ་བསྐྱེད་
ལས། ལེ་ཏུ་གསུམ་པ་ལས། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབྱུས་གནས་པར། །
ཞེས་པ་ནས། གཟུགས་ནི་དབྱུས་སུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ཅེས་མདོར་བསྐྱེད་
པར་གསུངས་པ་འདིས། དང་པོ་ཁོ་ནར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དོན་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་
ཅན་ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ལེ་ཏུ་གཙུག་ལྷ་པ་ལས།

རྣམ་པར་སྒྲུང་མཛད་འོད་འཕྲ་ཞིང་། །

དོན་རྣམས་དཔལ་རྒྱལ་པོ་ཆེ། །

སངས་རྒྱས་དོན་རྣམས་འཛིན་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་དོན་རྣམས་འཆང་ཆེན་པོ་སྐྱེ་མདོག་དཀར་པོར་རི་
ལྷ་བ་བཞིན་དུ་མོས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དོན་རྣམས་དཔལ་རྒྱལ་ཐབས་
ལས་ཀྱང་། དོན་རྣམས་འཆང་ཆེན་པོའི་གཟུགས་སུ་ཁ་དོག་དཀར་པོས་ལྷག་པར་
མོས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་འཁོར་ལོའི་དབྱུས་སུ་རང་ཉིད་དོན་རྣམས་
འཆང་དཀར་པོར་བསྐྱེད་པར་བྱུང་ལ། དཀར་པོ་རི་ལྷ་བྱ་ཞིག་དུ་བསྐྱེད་པ་
ལ། སྐྱོབ་དཔོན་ཨ་ལྷ་ལྷས་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པར་བསྐྱེད་པར་བཤད་
ཅིང་། དེ་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་སྐྱེ་མཁའ་ཅིག་ན་རེ། ཨ་ལྷ་ལྷས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་། ཐུབ་
པ་དཔལ་གྱི་འབྲེལ་པ་ལས། སྐྱོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པས་ཐ་མལ་བའི་
ང་རྒྱལ་བསལ་ལ། སྐད་ཅིག་གིས་བདག་ཉིད་དོན་རྣམས་འཆང་ཆེན་པོའི་གཟུགས་

ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཕྱག་གཉིས་པ། ཞལ་གཅིག་པ། བརྒྱ་དང་ཟླ་བའི་གདན་ལ་
བཞུགས་པ་ཞེས་བཤད་པས་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པར་རིགས་སོ། །ཞེས་
སྒྲ་བ་ནི། ཐུབ་པ་དཔལ་གྱི་ལུང་གིས་ཨ་ཟླ་ཡུ་འགོག་པ་བཞད་གད་གྱི་གནས་
ཡིན་ལ། རྒྱུད་གྱི་དོན་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པར་ངེས་ཏེ་འདི་ལྟར། མདོ་བསྟེ་
ལས། དེ་ནས་ལེ་ཏུ་དང་པོ་ལས་ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མ་དོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་
འཛིན་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་བསྐྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་
ཞེ་སྤང་དོ་རྗེར་གྱུར་ནས། ཞེས་རང་བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་དབྱུས་སུ་དོ་རྗེ་འཆང་
དཀར་པོར་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མ་དོ་རྗེའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཅུག་ནས་ཞེ་སྤང་དོ་རྗེར་བསྐྱུར་བར་བཤད་ལ།
དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །

དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མ་དོ་རྗེའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཚུལ་ནི་རྒྱུད་ལས་འདི་
ལྟར་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་བཙུམ་ལྟན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་
གྱི་སེམས་དོ་རྗེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱུ་དང་གསུང་དང་
ཐུགས་དོ་རྗེ་དམ་ཚིག་འབྱུང་བ་དོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་
པར་ཞུགས་ནས། རིག་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་འདི། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྒྲགས་གྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་སོ། །བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་མ་ཐག་ཏུ། བཙུམ་ལྟན་འདས་བྱང་ཆུབ་གྱི་

སེམས་རྗེ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད། ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཟིགས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་
ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་གཟིགས་
པ་དེ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
ཆེད་དུ་བརྗོད་ཅིང་མཆོད་ནས་བྱ་བ་འཆལ་ཏེ་འདུས་པ་སྟོན་པར་གསོལ་བ་
བཏབ་པའི་ཆོ། རྗེ་རྗེ་འཆང་གིས་ལེགས་སོ་གནང་སྟེ། འོན་ཀྱང་འདི་ནི་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐེ་ཆོམ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་གཞན་རྣམས་ལྟ་བུ་སྟོས། ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་གྱི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ངོ་མཆར་དུ་གྱུར་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་མཛད་དེ་ཡང་དག་
པར་བསྟན་དུ་གསོལ། །ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི་
དབང་བསྐྱར་བ་སྟེ། དབང་བསྐྱར་ནས་འདུས་པ་བསྟན་དུ་གསོལ་ཞེས་
གསོལ་བ་བཏབ་པའོ། །འདིས་ནི་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ལ་དབང་མ་བསྐྱར་བར་
རྒྱུད་བསྟན་དུ་མི་རུང་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་
ན། སྟོན་གསལ་ལས། དེ་རྣམས་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགྱིལ་
འཁོར་སྤྱལ་བར་མཛད་དེ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་
སྤྱལ་ནས་དབང་བསྐྱར་བར་བཞེད་དེ། རྗེ་རྗེ་འཆང་རང་ཉིད་ཞེ་སྤང་རྗེ་རྗེར་

བསྐྱར་བའི་ཆེད་དུ། ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མ་དོ་རྩེ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་
ཞུགས་ཏེ་མི་བསྐྱོད་པ་ཕྱང་ནས་རང་ལ་བརྟུག་པར་གསུངས་པ་ནི། དེ་ནས་
བཙུམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་
ཐུགས་དོ་རྩེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
གསོལ་བ་བཏབ་པ་དེ་མཁུན་ནས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་དོ་རྩེ་ཞེས་བྱ་བའི་
ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། ཞེ་སྒྲུབ་གི་རིགས་ཀྱི་སྒྲུགས། མཆོག་
གི་སྟོང་པོའི་སྟོང་པོ་འདི། ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་དོ་རྩེ་ལས་ཕྱང་
ངོ། །བཟླ་རྒྱུ་ དེ་ནས་འདི་ཕྱང་མ་ཐག་ཏུ་བཙུམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་རིགས་པའི་སྐྱེས་
བྱ་དེ་ཉིད། མི་བསྐྱོད་པའི་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོར་སྐྱོར་བའི་ཐབས་ཀྱིས། ནག་པོ་
དཀར་པོ་དམར་པོའི་ཚུལ་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་
གསུང་དང་ཐུགས་དོ་རྩེ་ལ་ཞུགས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་མི་བསྐྱོད་པ་
ཕྱང་ནས་བརྟུག་པ་ནི། སྒར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞལ་གསུམ་
པ་ལྟ་བུར་གཟིགས་པའི་དོ་རྩེ་འཆང་དེ་ལ་བརྟུག་པ་ཡིན་ཀྱི་ཡང་ཞལ་གཅིག་
ཐུག་གཉིས་པར་བར་སྐབས་སུ་བསྐྱར་ནས་དེ་ལ་བརྟུག་པ་གལ་ཡིན། དེས་
ན་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བས་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་སྐབས་འདིར་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་
མི་བསྐྱོད་པ་མཐུག་ཚུལ་རྒྱུད་ལས་ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མ་དོ་རྩེ་ཉིང་ངེ་འཛིན་

གྲིས་མི་བསྐྱེད་པ་ལྷུང་བ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་བར་གསུངས་པ་མཐོང་ཡང་།
རྒྱུད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཅེས་ལ་ཡང་མ་བརྟགས་པས་འབྲུལ་ལ། བརྗེ་ཏ་ཐུབ་པ་དཔལ་
གྲིས་བཤད་པ་ཡང་དེའི་ཕྱིར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དོན་འཆང་དཀར་
པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡུམ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོན་
གསལ་ལས། ལྷུང་ངོ་ཞེས་པ་ནི་སྟོམས་པར་འཇུག་པས་ཡང་དག་པར་འབྱེན་
པར་མཛད་པ་སྟེ། ཞེས་མི་བསྐྱེད་པ་འབྱེན་ལུགས་སྟོམས་པར་འཇུག་པས་
མངལ་འབྱེན་བྱེད་པར་གསུངས་པས་སོ། །

དེ་ལ་ཡུམ་ནི། ཐུབ་པ་དཔལ་གྲིས་དོན་མེད་བྱེད་སྒྲིབ་ཀྱི་དབང་ཕྱག་མར་
བཤད་པ་ལྟར་འཐད་པས། རྗེས་སུ་མི་བསྐྱེད་པ་བཅུག་སྟེ་ཡབ་ཞེས་པ་དོན་
མེད་བསྐྱར་བ་ན། ཡུམ་ཡང་རེག་བྱ་དོན་མེད་པར་བསྐྱར་དགོས་སོ། །གོང་དུ་
བྲངས་པའི། སངས་རྒྱས་འབར་བའི་འོད་དང་མཉམ། །ཞེས་པའི་འབྲེལ་བ་
སྒྲོན་གསལ་ལས། སངས་རྒྱས་འབར་བའི་འོད་དང་མཉམ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི།
རང་གི་བདག་པོའི་སྐྱེ་མདོག་དང་འབྲེལ་བའོ། །ཞེས་བཤད་པས་སྐྱབས་འདིར་
ཡབ་ཡུམ་སྐྱེ་མདོག་མཚུངས་པ་བྱེད་དགོས་ལ། ལེ་ཏུ་བཙོ་ལྷ་པ་ལས།

དོན་མེད་སེམས་དཔལ་རྒྱལ་པོ་ཆེ། །

ནམ་པར་སྒྲུང་མཛད་མཚུངས་པའི་འོད། །

ཅེས་པ་འདི་དོན་མེད་སེམས་དཔལ་འདི་སྐྱབས་ཐབས་སུ་དང་པོའི་མགོན་པོ་

བསྐྱེད་པ་དང་སྐྱར་ཞིང་། མདོ་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱར་འཁོར་གྱི་གཙུག་པོ་དོན་རྗེ་
འཆང་བསྐྱེད་པ་དང་སྐྱར་ལ། སྒྲོན་གསལ་ལས། དེ་ཉིད་སྐྱེད་པ་བྱས་པའི་
པན་ཡོན་ལ་སྐྱར་གྱང་། དགོངས་པ་ལྷུང་སྒྲོན་ལས། ཚིག་གཅིག་ལ་ཡང་སྒྲ་
ཚིགས་དོན། །ཞེས་པ་ལྷུང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་རྗེ་འི་ཚིག་རེ་རེ་ཡང་དོན་མི་འདྲ་བ་དུ་
མ་སྒྲོན་པས་འགལ་བར་མི་བསམ་ལ། འདིའི་དོན་རྗེ་འཆང་དང་དང་པོའི་
མགོན་པོ་སྐྱེ་མདོག་ཞལ་བྱག་འདྲ་བས་གཉིས་ཀ་ལ་བྱང་དུ་བྱང་བ་ལ་
དགོངས་ཤིང་། འདིར་བྱངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སངས་རྒྱུ་དོན་རྗེ་གསུམ་
འཛིན་འགྱུར། །ཞེས་པ་དོན་རྗེ་འཆང་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་དོན་རྗེ་
གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་ལ་བཤད་དགོས་སོ། །

རང་དོན་རྗེ་འཆང་དུ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་སུ་
ཡང་བྱེད་དགོས་ཏེ། རྒྱུད་བྱི་མ་ལས།

ལོངས་སྐྱེད་བཞི་དང་ཡང་དག་ལྷན། །

རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་དོན་རྗེ་ཅན། །

སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས། །

བྱུ་གསུམ་དུ་ནི་རྣམ་པར་བསྐྱོམ། །

ཞེས་གསུངས་ནས། དེ་ནས། གྱུན་ནས་སེར་བའི་འཁོར་ལོ་ནི། །ཞེས་
སོགས་སྐར་བྱངས་པ་དེ་དག་ཡོད་དོ། །དེ་ལ། རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་དོན་རྗེ་ཅན་

ཞེས་པ་ནི། བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་དབྱུས་སུ་བསྐྱོམ་པའི་དོ་རྩེ་འཆང་ཡིན་ལ། དེ་
ཉིད་ལོངས་སྤྱོད་བཞི་དང་ཡང་དག་ལྡན་པ་ནི་དོ་རྩེ་གསུམ་དང་ཡེ་ཤེས་
སེམས་དཔའ་དང་བཞི་ལྡན་པ་ལ་རྒྱ་རོ་བས་བཞད་ཅིང་། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་
བཟུ་བཞི་པ་ལས།

འོད་འཕྲོ་འཁྲུག་ཅིང་མདངས་བཟང་བའི། །

དོ་རྩེ་སེམས་དཔར་མཉམ་གཞག་ལ། །

དོ་རྩེ་སྐྱེ་བའི་གསུམ་གྱི་མཐར། །

གཟུགས་བརྟན་བསམས་ལ་སྐྱར་བར་བྱ། །

ཅེས་གསུངས་པའི་རྒྱུད་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཞེ་སྤང་དོ་རྩེ་བསྐྱེད་པ་
སྟོན་ལ། དོ་རྩེ་སྐྱེ་བའི་གསུམ་གྱི་མཐར། །ཞེས་པ་གཉིས་ནི་དོ་རྩེ་འཆང་སེམས་
དཔའ་སུམ་བཅེགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཐར་ཏེ་འོག་ཏུ། གཞོད་མཛེས་ཀྱི་གཟུགས་
བརྟན་བསམས་ལ་བགོགས་འགྲུགས་པ་སོགས་ལ་སྐྱར་བར་བྱ། ཅེས་པ་
ཡིན་པས་སོ། །

དེས་ན་འཁོར་ལོའི་དབྱུས་སུ་བདག་ཉིད་དོ་རྩེ་འཆང་དཀར་པོ་ཞལ་
གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་ཡུམ་དོ་རྩེ་དབྱིངས་ཕྱག་མ་དཀར་མོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་
དྲུག་མས་འཁྲུད་པར་བསྐྱེད་པའི་གནས་གསུམ་དོ་རྩེ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས། སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་སུ་བྱས། དེ་ནས་ཕྱགས་ཀའི་ཏིང་ངེ་

འདྲིན་སེམས་དཔའི་འོད་གྱིས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་ཁོ་
བོ་བརྩས་བསྐྱོར་བ་སྦྱར་བྱངས། སྤྱི་བོའམ་ཞལ་ནས་ཞུགས་ཅོད་མེད་ལམ་
ནས་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་ཞུ་བའི་ཐེག་ལེ་བརྩ་གཅིག་ཏུ་རིང་པོ་བརྩ་གཅིག་ཏུ་
གྱུར། དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། མི་བསྐྱོད་པ་དང་ཁོ་བོ་བརྩར་བསྐྱེད་
པའི་མི་བསྐྱོད་པ་ཐུགས་ཀར་བྱངས། བཟླ་རྟེན་གྱིས་སྤྱད། ཐུགས་བརྩར་
སྦྱོས་པས་སྤྱི་དགོས་གྱི་མཛད་པ་མཛད། སྤར་འདུས་ཡེ་ཤེས་པ་དང་འབྲེས་
ནས་རང་ལ་ཞུགས་པས། སྤར་གྱི་ཆེ་བ་ཉི་གདན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་དང་དུ་རང་ཞེ་
སྤར་ཅོད་མེད་སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་ཅན་དང་། ཡུམ་རེག་བྱ་ཅོད་མེད་མར་
གྱུར་པར་བསྐྱོམས་ནས། དེ་ནས་ཁོ་བོ་རྣམས་རང་རང་གི་འབྲེན་སྤྲུགས་
གྱིས་སྤྱད་སྟེ། ཅི་བས་བརྒྱད་གྱི་ཅེ་མོ་དང་། སྤྱི་འོག་གི་ཅི་བས་ལ་ཅུང་བྱང་
མ་རེག་པའི་ནང་གི་གནས་རྣམས་སུ་བད་ཉིད་གདན་ལ་དགོད་པར་བྱའོ། །

འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁོ་བོ་བརྩ་ཅི་བས་བརྩའི་གདན་གྱི་སྤྱི་དང་དུ་སྤྱི་
བསམས་པ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། མངལ་འབྲེན་བྱེད་པ་འཕགས་པ་ཡབ་
སྤས་གྱི་གཞུང་ལས་མ་བཤད་པས་མི་འཐད་དོ། །ཅེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ་མདོར་བྱས་ལས། ཁོ་བོ་བརྩ་ནི་སྦྱོ་བར་བྱ། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྦྱོ་
བའི་དོན་མངལ་དུ་བསྐྱེད་པ་ཐུགས་ཀར་བྱངས་ནས་སྤྱད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི།
སྤྱི་གྱུར་པ་ལས་ཁོ་བོ་བསྐྱེད་པ་ཅམ་ལ་ནི་སྦྱོ་བའི་དོན་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་

མདོ་བསྐྱེད་ལས། ལེ་ཏུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས།

ཁྱོ་བོ་ཞེ་སྒྲིང་གནས་ལས་སྐྱེས། །

གསོད་ལ་ཉག་ཏུ་བཅོན་པ་དག།

གྲུབ་པ་མཆོག་གི་ཆོས་ཅན་ལ། །

གསོད་པའི་དོན་གྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པས། ཡི་གེ་རྩྱུ་རིང་པོ་ལས་ཁྱོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་བཅུ་ཕྱུང་
ལ། ཞེས་དང་། གོང་དུ་བྲངས་པའི་ འོད་འཕྲོ་འཁྲུག་ཅིང་མདངས་བཟང་བའི།
།ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས། སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལས་འགྱུར་
བའི་ཚུལ་གྱིས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དྲོ་རྩེའི་སྒྲོར་བ་དང་ལྷན་པས། མི་
བསྐྱོད་པ་དབྱུང་ཞིང་རྩེས་སུ་ཞུགས་པས། འོད་འཕྲོ་འཁྲུག་ཅིང་མདངས་
བཟང་བའི། །ཞེས་བྲ་བ་སྟེ། ཞལ་ཅུང་ཟད་མཆེ་བ་གཅིགས་པ། འོད་ཀྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོའི་དབྱུས་སུ་ཚུད་པར་བདག་ཉིད་བསྒྲོམས་ལ། ཁྱོ་བོ་
བཅུ་ཕྱུང་སྟེ། རྩོགས་དང་མཆོམས་རྣམས་སུ་བཞག་ནས། ཞེས་ཁྱོ་བོ་ཕྱུང་
ནས་ཅིབས་ལ་དགོད་པར་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀས་དངོས་སུ་བཤད་པས།
ཡབ་སྲས་ཀྱིས་མ་བཤད་པར་འདོད་པ་ནི་མ་བཟླགས་པའོ། །དེས་ན། ཨ་མ་
དང་། རབ་ཏུ་སྒྲོན་གསལ་དང་། འགྲེལ་པ་རིན་ཐོང་དང་། དྲོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་
སྐྱབ་ཐབས་རྣམས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱོ་བོ་མངལ་འབྱེན་བྱེད་པར་

བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་སོ། །རྒྱད་ཀྱི། ཁྱོ་བོ་ཞེ་སྒྲུང་གནས་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་
པ་འགྲེལ་པས་སྟུ་ལས་སྐྱེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་ལ། མདོར་བྱས་ལས་ཀྱང་།

འབར་བའི་འོད་འཕྱོ་འཇིགས་པར་བྱེད། །

ཉི་མ་ལ་གནས་སྟུ་ལས་བྱུང་། །

གཡོན་བརྒྱུད་པ་ཡི་གནས་པས་གནས། །

ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ། མདོ་བསྐྱེད་དང་། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་
ཐབས་ལས་ཀྱང་སྟུ་ལས་བསྐྱེད་པར་བཤད་ཀྱི་ཕྱག་མཆན་ལས་བསྐྱེད་པར་
ཡབ་སྐུ་ས་གང་གིས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང་རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་མ་
བཤད་པས། ལྷ་མ་ཁ་ཅིག་ཁྱོ་བོ་རྣམས་ལ་ཆོ་ག་གསུམ་བསྐྱེད་བྱེད་པ་ལ་
ཤེས་བྱེད་ཅིའང་མེད་དོ། །

ཁྱོ་བོ་རྣམས་ལྷུང་ནས། མཛད་པ་མ་མཛད་པར་གདན་ལ་འགོད་པ་ནི།
ཁྱོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་ཡང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྟོགས་བརྩུའི་གདོན་
འཛུམས་པ་ཡིན་ལ། མཛད་པ་དེ་ཉིད་གདན་ལ་བཀོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པས་
ལྷུང་མ་ཐག་གདན་ལ་དགོད་པ་ཡིན་ནོ། །རང་ཞེ་སྒྲུང་རྗེ་རྗེ་བསྐྱར་བའི་
དགོས་པ་ནི་ཁྱོ་བོ་ལ་བཀའ་བསྟོ་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། མི་བསྐྱེད་པ་བརྩུག་པའི་
སྟོན་ས་བསྐྱར་བ་ནི། མི་བསྐྱེད་པ་ཞེ་སྒྲུང་གི་རིགས་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལ་
སྟེང་གི་ཁྱོ་བོ་ནི་གཙོ་བོའི་དབྱུང་ཐད་སོ་ལས་རྩུང་བད་ཤར་དུ་ཡོ་བའི་སྟེང་དུ་

ཞལ་རྒྱབ་ཏུ་གཟིགས་པ་དང་། འོག་གི་ཁྲོ་བོ་ནི་གཙུག་པོའི་སྐྱེད་འོག་ཐད་དང་
ལས་ཅུང་ཟད་རྒྱབ་ཏུ་ཡོ་བའི་རྒྱབ་ཀྱི་ཆར་ཞལ་ཤར་ལ་གཟིགས་པ་ཡིན་
ཞིང་། དེ་ཡང་གཙུག་པོ་དང་ཤར་རྒྱབ་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་ལས། གཙུག་པོ་དང་སྐྱེད་འོག་གི་
ཁྲོ་བོ་བར་ཐག་ཅུང་ཟད་རིང་ངོ་། །རྒྱ་མཚན་དེ་དག་གི་ཕྱིར། སྐྱེད་འོག་གི་ཁྲོ་
བོ་གཉིས་སམ་དེའི་མཚན་མ། རས་བྲིས་སམ། རྩལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
ལ་འགོད་པ་ན། སྐྱེད་འོག་གཉིས་རིམ་བཞིན་ཤར་གྱི་ཤར་དང་། རྒྱབ་ཀྱི་རྒྱབ་
ཏུ་འགོད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནས་བགོགས་ལ་ཕྱར་བྱས་གདབ་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས།

བགོགས་ཀྱན་ནམ་པར་གཞིག་པའི་ཕྱིར། །

གཞོད་མཛེས་བཀའ་སྩལ་ཕྱར་བྱས་གདབ། །

ཨ་སྲི་ལྷ་ནི་སྲི་ལྷ་ཏྲུ། གི་ལྷ་གི་ལྷ་ཏྲུ། གི་ལྷ་བ་ཡ་གི་ལྷ་བ་ཡ་ཏྲུ།—ཨྲ་ན་ཡ་

ཏྲུ། ལྷ་ག་ཨ་ན། བི་ལྷ་རྩ་ང་ཏྲུ་པལ།

ཁྲོ་བོའི་གཟུགས་ཅན་འདི་ཡིས་ནི། །

བགོགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཉིད་བཀྱག་ནས། །

སྐྱོད་ལྷན་པའི་སྐྱོར་བ་ཡིས། །

ཆོ་ག་བཞིན་དུ་ཕྱར་བྱས་གདབ། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞོད་མཛེས་ལ་བཀའ་བསྒྲོས་ནས་བགོགས་

རྣམས་དགྲུག་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཚུལ་ཡང་། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་
ལས། དེ་ནས་འོག་ན་གནས་པའི་གཞོན་མངོས་ལས་གཞོན་མངོས་རྒྱལ་པོ་
སྐྱུལ་བ་གཉིས་པ་འོངས་ནས། གཞོན་མངོས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་མདུན་དུ་
གནས་ཏེ་བཀའ་ཞོན་པར་བསམས་ནས། ལེ་ལུ་བཟུ་བཞི་པ་ལས་གསུངས་
པའི་རྩྭ་བཞི་པའི་སྤྲགས་ཀྱིས་བཀའ་བསྒྲོ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་
ཉིད་ཀྱིས་འོག་གི་གཞོན་མངོས་ལ་བལྟས་པས། དེས་སྐྱུལ་པའི་གཞོན་
མངོས་གཉིས་པ་ཞིག་མདུན་དུ་འོངས་ཏེ་བཀའ་ཞོན་པར་བསམས་ལ། དེ་ལ་
རྩྭ་བཞི་པའི་སྤྲགས་ཀྱིས་བགོགས་རྣམས་སྦྱར་དུ་བཟུང་ལ་ཁྲག་ཅིག་ཅིས་
བཀའ་བསྒྲོ་བར་བྱའོ། །སྤྲགས་དེའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཨ་དང་ཁྱ་དང་མ་
ཡིག་གསུམ་ནི་སྐྱ་རྗེ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མཆོན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དང་པོ་
གཉིས་འདུས་པ་ལས་ཨོ་ཞེས་པར་གྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་མ་ཡིག་གིས་བརྒྱན་
པས་ཨ་ཡིག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་རྗེ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་སྤེད་པའི་བདག་
ཉིད་དུ་མཆོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ཡི་གེ་དེས་མཆོན་པའི་དོན་དེ་ལྟ་གོ་
ནས་བརྗོད་པས་བསོད་ནམས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་ཞོར་བྱ་འཛིན་པའི་
སྤྲགས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྗེ་རྗེ་ཅེ་མོར།

ཨ་རྩི་ཅི་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད། །

མཆོག་དང་ཞོར་སྟེར་དཔལ་དང་གཡང་། །

སྐལ་བཟང་རྣམ་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། །

དམ་བཅའ་བ་དང་བཟླ་ཞེས་དོན། །

ནོར་བུ་འཛིན་པའི་ལྷགས་སུ་བཞུགས། །

ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ཉིད་འོག་གི་སྐབས་ཀྱི་ཉུང་ཞེས་པར་བྱའོ། །

སྟོན་ཅེས་པ་ངེས་པར་འདུལ་བ། བེ་སྟོན་ཅེས་པ་མ་ལུས་པ་ངེས་པར་
འདུལ་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་གཞོན་མཛེས་ལ་བོད་པའོ། །སྟོན་གསལ་བར་བྱེད་
པའོ། །གཞུང་གཞུང་ནི་བཟུང་བཟུང་ཞེས་པ་སྟེ་གཞོན་བྱེད་འབྲོས་པ་ལ་བཟུངས་
ཞེག་པའོ། །གཞུང་པ་ཡ་གཞུང་པ་ཡ་ནི་འཛིན་དུ་ཆུག་འཛིན་དུ་ཆུག་ཅེས་པ་སྟེ།
འཁོར་ཡང་འཛིན་དུ་ཆུག་ཅིག་པའོ། །སྟོན་བསྐྱེད་པའོ། །ཞུ་ན་ཡ་ཏོ། ཟླ་ག་
ཟ་ན། ཞེས་པ་ནི། གྱི་བཙེམ་ལྡན་འདས་ཁྲག་ཅིག ཅེས་པ་སྟེ། སྟོན་གསལ་
ལས། རྟོ་རྟེ་ཞགས་པས་ཆིངས་རྟོ་རྟེ་ལྷགས་ཀྱས་སྟོང་ཕྱག་སྟེ་ཁྲག་ཅིག་
པའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །བཱི་རྩ་ཇ་ནི་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་གཞོན་མཛེས་
ལ་དབུགས་འབྱེན་པའོ། །སྟོན་པར་ཞེས་པ་ནི་གསོད་པའི་བྱིར་བསྐྱེད་པའོ། །
གཞོན་མཛེས་འདིའི་ཕྱག་མཆན་ལ། རབ་དུ་སྟོན་གསལ་ལས། དང་པོ་
གཉིས་རྟོ་རྟེ་བྱིལ་བྱ། བར་བ་གཉིས་ཞགས་པ་དང་ལྷགས་ཀྱ། ཐ་མ་གཉིས་
རལ་གྱི་དང་རྟོ་རྟེ་ཐོ་བ་འཛིན་པར་བཤད། སྟོན་ཁ་ཅིག་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
ཉིས་པ། གཡས་རྟོ་རྟེ་ཐོ་བ། གཡོན་ལྷགས་ཀྱས་མཆན་པའི་ཞགས་པ་ཐོགས་

པར་བཞེད། སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་ལྷགས་ཀྱི་ཞགས་པ་ཐོགས་པའི་ཕྱག་གཉིས་པར་
བཞེད་ཀྱང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་ཅི་འང་མི་རུང་བར་སྤང་ཞིང་།

རྒྱུད་ལས།

དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཞབས་ཀྱིས་མནན། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀྱན་བདག་པོ། །

དོ་རྗེ་ལྷགས་ཀྱི་ཞགས་པ་ཡིས། །

བྱ་མོ་རྣམས་ནི་འགྲུགས་པའི་མཆོག །

ཅེས་པའི་སྐབས་སུ། གནོད་མཛེས་ཀྱི་ཕྱག་མཆོན་དོ་རྗེ་དེ་དོ་རྗེ་ལྷགས་

ཀྱུར་ཀྱུར་པས་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུགས་པར་བཤད་པ་ལྟར། ཕྱག་རྒྱུག་གི་ཕྱག་

མཆོན་གཞན་འདྲ་བ་ལ། གཡས་ཀྱི་དང་པོའི་དོ་རྗེ་དེ་དོ་རྗེ་ལྷགས་ཀྱུར་

བསྐྱར་ནས། བགོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཕྱོགས་སྤྱོད་བཅུའི་སྤྱིང་ནས་ལྷགས་ཀྱིས་

ཕྱག་མགྱིན་པ་ཞགས་པས་བཅིངས་ཏེ་བཀྲུག་ནས་ཁྲོ་བོ་བཅུ་ལ་གཏད་པར་

མོས་པ་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་ཁྲོ་བོ་བཅུའི་འོག་ཏུ་མནན་པ་དང་། ཁ་

ཅིག་མདུན་དུ་བཞག་པར་མོས་པ་བྱ་ཅེས་བཟེང་ཡང་། རྒྱ་པོ་དམ་ཆིག་དོ་

རྗེས་ཁྲོ་བོ་བཅུའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྩྱུ་རིང་པོ་ལས་གྲུབ་པའི་ཁྲོན་པ་འབྲུབ་ཁུང་གི་

རྣམ་པ་ཅན་བཅུར་བཅུག་པར་བསམ་པར་བཤད་པ་བཞིན་བྱའོ། །དེ་ལ་སྤྱིང་

འོག་གི་བགོགས་ནི་ཤར་གྱི་ཤར་དང་། རྒྱབ་ཀྱི་རྒྱབ་ཏུ་བཅུག་པར་བསམ་

ཞིང་། དེ་ནས་ཕུར་བ་གདབ་པའི་ཚུལ་ནི། མདོར་བྱས་ལས།

དོ་རྩེ་བདུད་ཅི་རྒྱལ་པོ་ཆེ། །

ཤུགས་སྒྲོན་པོའི་འདབ་མའི་མདོག།

འབར་སྤང་འབྲིགས་པའི་འོད་ལྷན་པས། །

དོ་རྩེ་ཕུར་བྱ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ། །

ལྷེ་བའི་ཕྱོགས་ནས་སྤང་གི་ཆ། །

ཅི་མོ་ལྷ་ཕུར་རྣམ་པར་བསམ། །

སྤང་ནི་ཁོ་བོའི་དབྱིབས་ཅན་ཏེ། །

ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་ལྷ་ཕུར་བསྐྱོམ། །

དེ་ཡི་གསང་སྤགས་ལེགས་བརྗོད་ལ། །

བགེགས་གི་ཆོགས་ལ་འོག་གཟིགས་པས། །

དོ་རྩེ་ཕུར་བྱས་ངས་བཏབ་ན། །

བགེགས་གི་ཆོགས་ནི་མི་གཡོ་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་དོན་ལ། སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག །ཕྱོགས་སྤྱོད་བཅུ་པོ་
རང་རང་གི་མགོ་བོར་རྩྱུ་རེ་རེ་བསྐྱོམ། དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་དོ་
རྩེ་ཕུར་བྱར་གྱུར་པར་བསམ་ཞེས་བཞེད་ཀྱང་། དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་
ཐབས་ལས། དེ་ནས་བདུད་ཅི་འབྲིལ་བ་གཉིས་པ་བྱང་ཕྱོགས་གི་སྒྲོར་སྒྲུལ་

ཏེ་བཞག་ནས། རང་ཉིད་ཕྱར་བུའི་རྣམ་པ་བཅུར་མངོན་པར་སྒྲུལ་ཏེ། བགེགས་
གྱི་བདག་པོ་བཅུའི་མགོ་བོར་གནས་པར་བསམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེར་
ཙ་རྒྱད་གྱི་ཕྱང་བྱངས་པ་ཡང་། འདིའི་མདོ་ནི་ལེ་འུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས།

དོ་རྗེ་བདུད་ཅི་ཁྲོ་བོ་ཆེ། །

དོ་རྗེ་ཕྱར་བུ་རབ་བསྐྱེམ་བྱ། །

ཤིན་རུ་འབར་ཞིང་ལེགས་པའི་འོད། །

ཕྱོགས་བཅུའི་ཅེ་མོར་སྒྲོ་བར་བྱ། །

ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་གི་བདུད་ཅི་འབྲིལ་བས་སྒྲུལ་
བའི་བདུད་ཅི་འབྲིལ་བ་གཉིས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། སྒྲོད་ཁྲོ་བོ་
བདུད་ཅི་འབྲིལ་བ་ལ་ལྷེ་བ་མན་ཆད་མདུང་ཅེ་གཅིག་པའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་
ཕྱར་བྱ། དེ་ཡང་རྒྱད་ལས།

མེ་སྟག་འབར་བ་འབྲ་བ་ཡིས། །

ཕྱོགས་བཅུའི་དགྱིལ་འཁོར་གདབ་པར་བྱ། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། མེ་རབ་རུ་འབར་བ་བཅུར་གྱུར་ཏེ་ཕྱོགས་སྒྲོང་
འཁོར་བཅས་ཀྱི་སྒྲི་བོར་བྱག་པར་མོས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཨ་ལྷ་ལྷ་སོགས་
གྱི་སྒྲགས་རང་གིས་བཏོན་ནས་གཞོད་མཛེས་ལ་བཀའ་བསྐྱོ་བར་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་
དག་བཞེད་ཀྱང་། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲགས་དེའི་དོན་སྒྲོན་གསལ་གྱིས་བཤད་

པ་ན། བརྩ་གྲི་ལ་ཡ་སོགས་གྲིས་དྲོ་ཆེ་ཕུར་བུ་ལ་འབོད་པར་བཤད་གྱི།
གཞོད་མཛེས་ལ་བོད་པར་མ་བཤད་ལ། གཞོད་མཛེས་ལ་བཀའ་བསྒྲོ་བ་
ཡིན་ན་གཞོད་མཛེས་ལ་བོད་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་དྲོ་ཆེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། དེ་ནས་གཞོད་མཛེས་
རྒྱལ་པོ་ལངས་ནས་སྒྲགས་བརྗོད་ཅིང་། དྲོ་ཆེ་ཐོ་བས་བརྟུང་བར་བསམ་
པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞོད་མཛེས་གྲིས་སྒྲགས་འདོན་ཅིང་
ཕུར་བུ་བརྟུང་བར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། གཞོད་མཛེས་གྲིས་ཕུར་བུ་ལ་བཀའ་
བསྒྲོ་བའི་སྒྲགས་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་མདོ་བསྐྱེད་ལས། ཨ་ལྷ་ལྷ་ཅེས་པ་ལ་སོགས་
པའི་སྒྲགས་གྲིས། གཞོད་མཛེས་ལ་བསྒྲོ་སྟེ་ཕུར་བུ་གདབ་བོ། །ཅེས་པ་དང་
མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ཡང་། རང་གི་ཡིད་གྲིས་གཞོད་མཛེས་ལ་
ཕུར་བུ་བསྐྱལ་ཞིག་ཅེས་བསྒྲོས་པས་གཞོད་མཛེས་ལངས་ཏེ། ལྷ་ལྷ་ཅེས་
སོགས་གྲིས་ཕུར་བུ་གདབ་བོ། །ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་བསྐྱེད་ལས་ཀྱང་། ཁྱོ་
བོ་བདུད་ཅི་ཐབས་སྦྱོར་གྱི་ཕུར་བུ་རྣམས་གྱི་སྒྲགས། ཞེས་བདུད་ཅི་འབྲིལ་
བའི་ངོ་བོ་ཕུར་བུ་རྣམས་བསྐྱལ་བའི་སྒྲགས་སུ་གསུངས་པས་སོ། །

དེ་ལ་སྒྲགས་དེའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཨ་ཞེས་བྱ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ལྷ་
ལྷ་ཅེས་པ་ནི་ལྷ་ཏ་ཀ་སྟེ་གསོད་བྱེད་ཅེས་བོད་པའོ། །ལྷ་ཏ་ཡ་སྐྱ་དུལྱན་
ཞེས་པ་ནི་མ་རུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོམས་ཤིག་ཅེས་ཟོད་པའོ། །པཎ་པཎ་

ཅེས་པ་ནི་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ས་བོན་ནོ། །གྲི་ལ་ཡ་གྲི་ལ་ཡ་ཞེས་པ་ནི་
 སྤར་བྱས་བཏབ་པ་ལ་མི་འགྲུལ་བར་གྱིས་ཤིག་པའོ། །སར་བྱ་པའི་ཞེས་པ་ནི་
 སྤིག་པ་དང་། སྤིག་པའི་བསམ་པ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་ལས་འདི་སྤྱི་མ་
 སྟེ། སྤིག་པའི་བསམ་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། །ཕའ་ཅེས་པ་ནི་དགས་པའོ། །རྩྱ་
 རྩྱ་ཞེས་པ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་སྐྱ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 བསྐྱལ་བའོ། །བརྩ་གྲི་ལ་ཡ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་དོ་རྗེ་སྤར་བྱ་ལ་
 བོད་པའོ། །བརྩ་རྩྱ་ར་ཨརྩྱ་བ་ཡ་ཉི་ཞེས་པ་ནི་དོ་རྗེ་འཆང་གི་བཀའ་ཉོན་ཅིག་
 ཅེས་པ་སྟེ། བདག་ཉིད་དོ་རྗེ་འཆང་དུ་ང་རྒྱལ་བྱས་ནས་བསྒོ་བའོ། །ཀྲ་ཡ་བྲ་
 ཀ་ཅི་རྩ་བརྩ་ཞེས་པ་ནི་ལྷས་ངག་ཡིད་དོ་རྗེ་སྟེ། བགེགས་ཀྱི་ལྷས་ངག་ཡིད་
 གསུམ་མོ། །རྩྱ་རྩྱ་ཕའ་ཕའ་ཅེས་པ་ནི་སྤར་ཡང་བསྐྱལ་བའོ། །སྐབས་འདིར་
 རྒྱད་དང་སྒོན་གསལ་གྱི་དཔེ་རྣམས་ལ་མི་འདྲ་བ་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་དོ། །
 ལྷགས་འདིའི་མིང་ནི་གང་དུ་བཞོད་པར་བྱ་ཅི་ན། བཟླས་པའི་ལྷགས་ཐམས་
 ཅད་རིགས་བཞིར་བསྐྱས་ནས། དོ་རྗེ་གཙུག་ཏྱར་དང་བཤད་རྒྱུད་དོ་རྗེ་སྤང་
 བ་ལས་གསུངས་པ་སྒོན་གསལ་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བཞི་སྟེ། ཨ་ཐོག་མར་ཡོད་
 ལ་མཐར་སྐྱེ་མེད་པའི་ལྷགས་ཀྱི་མིང་ནི་མཐའ་མེད་དང་། དེ་ལས་ལྷོག་པ་
 ནི་མགོ་མེད་དང་། གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ནི་སྐྱལ་དང་། གཉིས་ཀ་མེད་པ་ནི་
 བཏུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། འདིར་ནི་མིང་མཐའ་མེད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་སྐབས་

གཞན་རྣམས་སྤངས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་མདོར་བྲས་ལས།

དོ་རྩེ་མེ་ནི་བསྐྱེད་གས་བཅས་པས། །

རྣམ་པར་འཕྲོ་བ་ངེས་པར་བསྐྱོམ། །

གདུག་པ་ཆིག་པས་པན་ཚུན་དུ། །

བྲོས་པར་གྱུར་པར་རྣམ་པར་བསམ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤངས་ཡང་ཁྱོ་བོ་དང་ཕུར་བུ་ལས་དོ་རྩེ་མེ་འོད་

རབ་ཏུ་འབར་བ་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས། །འཁོར་གྱི་བགོགས་གདུག་པ་

ཅན་རྣམས་ཆིག་ཅིང་པན་ཚུན་དུ་བྲོས་པར་བསམ་པར་བྱའོ། །གཞོད་མཛེས་

གཅིག་གིས་སྤྲགས་ལན་བཅུ་བརྗོད་ཅིང་། །ཕུར་བུ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་བརྟུང་

བ་ཡིན་གྱི་གཞོད་མཛེས་བཅུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ། །སྐབས་འདིར་གཞོད་མཛེས་

གཉིས་པ་འོག་གི་གཞོད་མཛེས་ལ་བསྐྱུ་བར་བྱའོ། །

དེ་ནས་མདོར་བྲས་ལས།

ཕྱོགས་བཅུར་ཕུར་བུ་བཏབ་ནས་ནི། །

སྟངས་འོག་ཡང་དག་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབ། །

ཅེས་གསུངས་པའི་སྟངས་འོག་སོགས་བྱིན་བྱིས་རྫོབ་ཚུལ་ལ། །དོ་རྩེ་

སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། །དེ་ནས་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོའི་སྤྲགས་བྱིས་

སྤྲགས་དང་ཚུ་དང་མེ་དང་རྩྱུང་གི་རྩ་བ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱི་རོལ་ཏུ་

བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྒྲགས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འགྲི་རྩྱུ་རྩེ་ནས་རྩྱུ་གིས་
སྟེང་དུ་དོ་རྗེའི་གྲར་མཆོད་རྟེན་ལྟ་བུ་སྒྲགས་ཀྱི་རྩ་བའི་སྟེང་དུ་གནས་པའོ།
ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་གོ་ཆ་ལའོ། །རྩྱུ་གིས་སའི་ཆ་སྒྲ་ཆོགས་དོ་རྗེའི་རང་
བཞིན་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འགྲི་རྩྱུ་རྩེ་ནས་ལན་
བཞི་བརྗོད་པས་རིམ་བཞིན། ཁོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་རུ་སྒྲགས་ཀྱི་དོ་རྗེའི་རྩ་བ་
སྟེ་དེ་ཡང་དོ་རྗེ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁོང་སེང་ཡང་དོ་རྗེ་ཆུང་དུའི་རུལ་སྤ་རབ་
ཀྱིས་བར་མཆོམས་མེད་པར་གཏམས་པས་གོ་སྐབས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
པའོ། །དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཆུའི་རྩ་བ་ནི་ཆུའི་ཟེགས་མ་འཐོར་བ་ལྟ་བུའི་འོད་ཟེར་
ཀྱིས་བསྐྱོར་བའོ། །དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་མེའི་རྩ་བ་ནི་འོད་ཟེར་ལྟ་བུ་འཕྲོ་བ་ཤིན་དུ་
འབར་བ་གཡས་བསྐྱོར་དུ་འབྲིལ་བའོ། །དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཤིན་དུ་རྩ་བ་ཅིང་
དྲག་པོའི་སྤྱ་དང་བཅས་པ་མེ་དང་མ་ཐུན་པར་འགོ་བའི་ཆུང་གི་རྩ་བ་བསམ་
མོ། །སྒྲགས་ཀྱི་རྩ་བའི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་ལས་དོ་རྗེའི་གྲར་མཆོད་རྟེན་ལྟ་བུ་བསམ་
པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་མདོ་བསྟེ་ལས། རྩྱུ་མཛད་ཀྱིས་དོ་རྗེའི་རྩ་བ་ཅེས་འབྲུང་
བ་དང་རྩྱུ་མཛད་ཀྱི་སྐད་དོད་རྩྱུ་ཀ་ར་ཡིན་པ་ལ་བསམས་ནས། སྤྱི་མ་དག །
རྩྱུ་ཀ་ར་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་ལས་འོད་འཕྲོས་པས་དོ་རྗེའི་དྲ་གྲར་དུ་གྲུར་པར་
བསམ་ཞེས་འཆད་མོད་ཀྱི། ཀ་ར་མཛད་པ་དང་ཡི་གེ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་
པས། སྐབས་འདིར་ཡི་གེར་བསྒྱུར་དགོས་པ་མཛད་ཅེས་པར་བསྒྱུར་བའི་

འགྱུར་སྒྲོན་ཡིན་པས་རྩྱ་ཡིག་ཏུ་བྱེད་དགོས་སོ། །གྲུར་གྱི་འོག་རྩ་བའི་སྟང་
དུ་རྩྱ་ལས་དོ་རྩེའི་སྒྲ་རེ་སྟེ། རྩ་བ་གྲུར་སྒྲ་རེ་ནམས་བར་མཆོམས་མེད་པའོ། །
དེ་ལ་རྩ་བ་ནི་དགྱེལ་ཆོག་དོ་རྩེ་སྟང་བ་ལས་ཅེ་ལྷ་པའམ་ཅེ་གསུམ་པ་གདམ་
ང་ཅན་དུ་བཤད་ཀྱང་། འདིར་ནི་ཅེ་ལྷ་པར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་སྟོགས་གཞན་ནས་
སྒྲ་ཆོགས་དོ་རྩེར་བཤད་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་
སྒྲུབ་ཐབས་ལས་ལྷགས་གྱི་རྩ་བ་ཅེས་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་དོ་རྩེའི་རྩ་བ་ཉིད་
ཡིན་པས་དོ་རྩེ་སྒྲོན་པའི་རྩ་བར་བྱེད་དགོས་སོ། །རྩ་བའི་དབྱིབས་ནི། བདེ་
མཆོག་སོགས་ལ་གྲུབ་ཞིར་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་དང་རྩ་བའི་བསྐྱེད་
ཚུལ་མི་འདྲ་བས་འདིར་སྒྲུམ་པོར་བྱས་ན་ལེགས་ལ། བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་
དཔངས་ནི་གྲུབ་ཆེན་ལྷ་བ་པས་མཛད་པའི་བདེ་མཆོག་གི་སྒྲུབ་ཐབས་ལ་
སོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་ཏུ། སྟང་ཆངས་པའི་གནས་ནས་འོག་གསེར་གྱི་ས་
གཞི་ལ་ཐུག་གི་བར་དང་། དགྱེལ་ཆོག་དོ་རྩེ་སྟང་བ་ལས། སྟང་འོག་མིན་
ནས་འོག་སྒྲུང་གི་དགྱེལ་འཁོར་གྱི་བར་ལ་བཤད་དོ། །རྒྱར་ནི་རི་ཅམ་འདོད་
པར་ལྷ་བ་པས། བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱུད་གྱི་བཀའ་འགྲེལ་སོགས་སུ་གསུངས་
ཤིང་། རྒྱ་པོ་བའི་དགྱེལ་ཆོག་ལས།

ལྷགས་རིའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡི་བར། །

དོ་རྩེའི་སྟང་བས་མདོན་བསྐྱོར་ཞིང་། །

ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ལ། འདིའི་གཞུང་ནམས་ནས་རྒྱ་དཔངས་ཀྱི་ཚད་
ལ་སོགས་པ་མ་བཤད་དོ། །དེ་ནས་འོག་གཞི་རྒྱུ་ལས་སྣ་ཚོ་གས་དོ་རྗེའི་ས་
གཞི། སྤྱིའི་སྤྱོད་གས་མཚམས་ཀྱན་ཏུ་མདའི་བྱ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་རབ་ཏུ་འབར་
བ་བསམ་བར་བྱ་སྟེ། མདའ་ནི་དོ་རྗེ་ཅེ་ལྷ་པའི་ནམ་པ་ཅན། སྟང་འོག་སྤྱོད་གས་
མཚམས་ཀྱན་ཏུ་སྟོག་འབྲུག་པ་ལྟར་བསྟོལ་མར་བརྒྱག་པ་སྟེ། མཁས་པ་ཁ་
ཅིག་དོ་རྗེ་ཅེ་ལྷ་པའི་མདེའུ་ཅན་ཀྱི་མདའ་ལ་བཞེད་དོ། །དེ་དག་ནི་གནས་
བསྐྱེད་བ་དང་། ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་སྟོ་གསུམ་གྱིན་གྱིས་སྟོ་བ་པ་ནི་རང་
བསྐྱེད་བའོ། །ཞེས་སྒྲ་མ་དག་འཆད་ལ། མདོ་བསྟེ་དང་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་
སྒྲུབ་ཐབས་ལས། ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་གོ་ཆ་བྱ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་ལྟ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་གསུམ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཅིང་དག་
ཏུ་བརྗོད་པས། རང་གི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་དོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་མོས་
ལ་གོ་བགོ་བར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ཐབས་དངོས་གཞིའི་སྟོན་ཏུ་བསྐྱེད་འཁོར་བསྟོལ་པའི་
དགོས་པ་ནི། ཅུ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཙུ་གསུམ་པ་ལས།

བསམ་གཏན་ལས་བྱུང་དམ་བཅས་པས། །

གནས་གང་དུ་ནི་ཡང་དག་སྟུང་། །

བསམ་གཏན་སྟོར་བ་འདི་ཡིས་ནི། །

གནས་ནས་སངས་རྒྱས་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བ། །

ཅེས་པའི་འགྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་ལས།   བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པས་ནི།   ལས་དང་པོ་བའི་དགེ་བའི་བྱ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་
བསྐྱེད་བའི་ཆོ་ག་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིབ་
བ་དེས་གནས་ན། རྗེ་མེས་པོས་དཔལ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་བ་ལ་སྟོན་པ་ན།
སངས་རྒྱས་ཏེ་རང་གི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བ་ཅིང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་དང་། བསྐྱེད་འཁོར་ཕྱར་གདབ་དང་བཅས་པ་འདི་གསུང་བའི་ཏིང་
ངེ་འཛིན་གྱི་མིང་དོན་བཤད་པ་ན་སྟོན་གསལ་ལས། འགྲོ་བ་ནི་སྐྱབ་བ་པོ་ལ་
སོགས་པའོ། །དེ་ལོག་པར་བསྐྱེད་ཞིང་མེས་པོས་བསྐྱེད་བ་ལ་སོགས་པས་
འཁྲིད་ཅིང་འཛེན་པར་བྱེད་པས་ན། འགྲོ་བ་འདུལ་བ་སྟེ་བགེགས་རྣམས་སོ། །
དེ་རྣམས་ཞི་བ་ནི་ངེས་པར་ལྷོག་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱབ་ཐབས་
དངོས་གཞི་ཐུན་བཞིར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི། བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་
མ་ཐུས་རང་ཉིད་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ལྟ་དང་རུས་པ་མཚུངས་
པའམ་གཅིག་པ་ཞེས་པ་རུས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཏེ། བགེགས་རྣམས་ཀྱིས་
ཡིད་བསྐྱེད་ནས་སྐྱབ་ཐབས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་མི་སྟོན་བ་དང་། འདུ་འཛི་
ལྟར་བྱེད་པར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ལུས་སེམས་ལ་ནད་དང་
གཞོད་པ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱགས་མི་རྟེན་པར་ལྟའི་རྣལ་

འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བའི་སྒོ་ནས། ལས་དང་པོ་པ་
སྟེ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་དངོས་གཞི་བསྒྲུལ་
པའི་དགེ་བའི་ཡན་ལག་གམ་གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་
བྱའོ། །འགལ་རྒྱུན་འགོག་པའི་བསྐྱེད་བའི་འཁོར་ལོ་བསྒྲུལ་པ་བཤད་ཅིན་
ནོ།

གཉིས་པ་དང་པོ་སྦྱོར་བའི་མངོན་རྟོགས་དངོས་བཤད་པ་ལ།

འཆི་བ་ཆོས་སྐྱར་འབྱེད་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལྷག་མོས།

བར་དོ་ལོངས་སྐྱར་འབྱེད་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་
པ། རྟེན་བ་སྐྱལ་སྐྱར་འབྱེད་བའི་རྣལ་འབྱོར་སྐྱལ་སྐྱེད་རྟེན་སེམས་སུ་བསྐྱུར་པ་
ལ་ལུས་དཀྱིལ་བཀོད་ནས་སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཅིང་སེམས་དཔའ་
སུམ་བཅེགས་སུ་བྱ་བ། དེ་འབྲེལ་སྐྱེད་གསུམ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་
ཐོབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་རིག་མ་འདུ་བྱས་ནས་སྟོམས་པར་འདུག་པ་
སོགས་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ།

གང་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་གནས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ།

དེར་འཆང་རྒྱ་བའི་བརྟན་པ་ལྟ་བསྐྱེད་པ། རི་ལྟར་འཆང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་

ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པའོ། །དང་པོ་ལ།

སྒོད་སྤྲ་མ་ཞིག་ནས་སྒྲོང་པའི་བསྐྱེད་པ་དང་ཆོས་མ་ཐུན་པར་ཡེ་

ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱོམ་པ།

སྒོད་སྤྲ་མ་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མ་ཐུན་པར་དོ་རྗེའི་ས་བསྐྱེད་ནས་
གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ།

བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྒྲོང་ཉིད་བསྐྱོམ་མི་དགོས་པའི་

དོགས་པ་དགག་

སྒྲོང་ཉིད་ཇི་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་བཤད།   སྒྲོང་ཉིད་བསྐྱོམས་པའི་
དགོས་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འདིར་ལེགས་པར་མ་སྦྱངས་པ་སྒྲོའི་རྒྱས་པ་ཤིན་ཏུ་དམན་
པ།   ཡང་དག་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་བྲལ་བ་དག་འདི་སྙམ་དུ་
དོགས་ཏེ། རིམ་བུ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་སྒྲོང་སྤྱོད་སྤྱོད་ལོ་ཙམ་ཞིག་
བསྐྱོམས་ནས། སྒྲོང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་
སྐབས་སུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་གཞལ་ཡས་
ཁང་བསྐྱོམ་པའི་སྒོན་དུ་སྒྲོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་འདི་འདྲ་བ་ནི།   དབུ་མའི་ལྷ་བ་

སྟོན་ནས་བསྐྱོམ་པ་མ་ཡིན་གྱི། དག་པའི་རྟོན་དང་བརྟོན་པའི་སྒྲུང་བ་འཆར་
བ་ལ། ཐ་མལ་གྱི་རྟོན་དང་བརྟོན་པའི་སྒྲུང་བ་འདི་མི་འཆར་དགོས་པས། དེའི་
ཆེད་དུ་ད་ལྟའི་སྟོན་བཅུད་གྱི་སྒྲུང་བ་འདི། ལྷ་ཅུ་རྩ་ལ་སོགས་པ་འཕྲ། དངོས་
པོ་མེད་པས་བསྐྱོམ་པ་མེད། །ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྟོན་ནས་ནམ་མཁའ་
བཞིན་ཅང་མེད་དུ་སོང་བར་བསྐྱོམ་པ་ཅ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་བར་བྱེད་དོ། །
འདི་ནི་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པའི་ཆེད་དུ་འབད་པ་རྗེ་ཅ་མ་ཞིག་བྱས་པ་ཐམས་
ཅད་ངལ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པར་བྱེད་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཡིན་པས་བཤད་
པར་བྱའོ། །

འདི་ལྟར། འདི་སྐད་སྒྲ་བ་འདི་དག་ནི། རིགས་པ་དང་འགལ། ཁས་
སྒངས་དང་འགལ། ལུང་དང་འགལ་ལོ། །རིགས་པ་དང་རྗེ་ལྟར་འགལ་ན།
སྟོན་བཅུད་རྣམས་ཅང་མེད་དུ་སོང་བར་བསྐྱོམ་པ་ནི། སྟོན་བཅུད་འདི་རྣམས་
མངོན་སུམ་དུ་ཡོད་བཞིན་པ་ཅང་མེད་དུ་སོང་བར་བསྐྱོམས་པས་ཆད་ལྟ་
ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། ཆད་ལྟ་ནི་སྐྱེས་ཅ་མ་ནས་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོའི་
རྒྱ་ཡིན་པས་འབད་པས་འགོག་པར་རིགས་གྱི་འབད་ནས་བསྐྱོམ་པར་མི་
རིགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་འདྲ་བའི་དོན་བསྐྱོམ་པ་ན། ལྷ་ཅུ་རྩ་སོགས་བརྗོད་
པ་ཡང་། སྒྲགས་དེས་སྟོན་བཅུད་རྣམས་ཅང་མེད་དུ་བཏང་བར་སྐྱོམ་པ་ཡིན་
ནམ། སྟོན་བཅུད་རྣམས་ཅང་མེད་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་དོན་ཡིན་ནས་དེ་དག་

བརྗོད་པ་ཡིན་ནམ། གང་འདོད་གང་། དང་པོ་ལྟར་ན། སྒྲགས་དང་ཆོག་གས་
བཅད་དེ་དག་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཛིག་རྒྱར་བསྐྱོམས་པ་ཡིན་པས།
དབང་ཕྱུག་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོར་བསྐྱོམ་པ་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཐ་
ཆད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། དངོས་པོ་མེད་པའི་བསྐྱོམ་པ་མེད། །ཅེས་
སོགས་དེ་ཡིག་དོན་དང་སྤྱི་དོན་དུ་བཤད་པས་སྣོད་བཅུད་ཅི་ཡང་མེད་པར་
བསྟན་དགོས་ནའང་། དེ་ཉིད་ཡིག་སྤྱིར་བཤད་པས་སྣོད་བཅུད་ཅང་མེད་
ཡིན་པ་འགོག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དེ་འདྲ་བའི་ལོག་རྟོག་གི་གནས་མེད་ལ། ལྷ་
ཅུ་རྒྱའི་སྒྲགས་དོན་ལས་ཀྱང་ཆེས་རིང་དུ་གྱུར་མོད་ཀྱི་དེ་དག་གི་དོན་འོག་
ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཁས་སྐྱངས་དང་ཇི་ལྟར་འགལ་ན། འདིར་སྣོད་བཅུད་
ཅང་མེད་དུ་བསྐྱོམ་པ་དང་། དེ་ཐ་མལ་གྱི་སྐྱང་ཞེན་དགག་པའི་སྤྱིར་དུ་བསྐྱོམ་
པ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་དགག་པར་བྱ་བའི་ཐ་མལ་གྱི་ཞེན་པ་ཆེན་པོ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པའི་ཆད་ལྟ་ཡིན་
པས་སོ། །

གཞན་ཡང་བྱེད་རང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདིར་འདི་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ནི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཆོག་གས་དང་། གོང་དུ་ཆོག་གས་ཞིང་མཆོད་པ་སོགས་བསོད་ནམས་
ཀྱི་ཆོག་གས་ཡིན་པར་ཁས་སྐྱངས་ཤིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་གས་ཡིན་ན་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཤིན་ཏུ་འགལ་ལ། སྣོད་བཅུད་ཅང་མེད་དུ་

བསྒྲོམ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཡིན་ན།   སྒོད་བཅུད་ཅང་མེད་ཡིན་པ་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འགྱུར་དགོས་ལ། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བྱེད་པ་དང་། ད་ལྟའི་
སྒྲིབ་པ་འདི་མེད་པ་གནས་ལུགས་སུ་སྒྲིབ་ནི། རྒྱུད་པན་ལས་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་གོ་
བར་བྱེད་དོ། །ལུང་དང་འགལ་བ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ན། སྐྱེར་བསྐྱེད་རིམ་པས་སྒྲིབ་
ཉིད་བསྒྲོམ་དགོས་པ་དང་། རྒྱུད་པར་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་
མེད་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱུད་ཅིང་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཐབ་མོ་དབྱུ་
མའི་ལྟ་བ་བསྒྲོམ་དགོས་པར་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་ཏེ། དཔལ་སྟོབས་སྐྱུ་ཁྲའི་རབ་
བྱེད་དང་པོ་ལས།

དང་པོ་སྒྲིབ་ཉིད་རྣམ་བསམས་ལ། །

ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དྲི་མ་བཟུ། །

གཟུགས་ཁམས་ཞེས་བྱ་སྒྲིབ་པ་སྟེ། །

དེ་བཞིན་དུ་ནི་སྒྲིབ་ཡང་བྱ། །

ཅེས་སོགས་ཀྱིས།   མདོན་རྟོགས་བསྒྲོམ་པའི་ཐོག་མར་ཁམས་བཙོ་

བརྒྱུད་སྒྲིབ་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བསྒྲོམ་པར་གསུངས་ཤིང་། རྩེ་རྩེ་གདན་
བཞིའི་ལེ་ཏུ་གསུམ་པར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་ལ། ཡང་སྟོབས་སྐྱུ་ཁྲའི་རབ་
བྱེད་བཞི་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་ཁང་པར་གནས་ནས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། སྐྱེ་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་

འདི་དག་སེམས་ཉིད་གྱིས་བཞག་པ་སྟེ།   སེམས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ན་
མེད་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་
གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའོ་ཞེས་ཡིད་ལ་བརྗོད་ལ། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་
ཤིང་། འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱིས་ཀྱང་མདོར་བྲས་ལས།

དམ་པའི་དོན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས། །

སྤྱིད་གསུམ་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྐྱོམ། །

དངོས་པོ་མེད་པས་བསྐྱོམ་པ་མེད། །

བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་བསྐྱོམ་པ་མིན། །

དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་པས། །

བསྐྱོམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའོ། །

ཆོག་གས་བཅད་འདི་ཡིས་བརྒྱ་མི་བརྒྱའི། །

བདག་ཉིད་ཆེ་རྣམས་སྟོང་པར་བསྐྱོམ། །

ཆོ་གའི་སྒྱུར་བ་འདི་ཡིས་ནི། །

ཡེ་ཤེས་ས་གཞིར་བྱེན་གྱིས་བརྒྱབ། །

ཅེས་ཆོག་གས་བཅད་འདིའི་དོན་བསྐྱོམས་ནས།   བརྒྱ་བ་བརྒྱད་དང་མི་

བརྒྱ་བ་སྟོད་ཐམས་ཅད་དམ་པའི་དོན་དུ་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྐྱོམ་པར་
གསུངས་ཀྱི།   སྟོད་བརྒྱད་མེད་པར་བསྐྱོམ་པར་མ་གསུངས་ལ།   ཆོག་གས་

བཅད་དེའི་དོན་ཡིག་དོན་དུ་བཤད་པ་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་
གསུམ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དང་། སྤྱི་དོན་དུ་བཤད་པ་
ན་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ལ་སྟོན་གསལ་གྱིས་བཤད་ཅིང་། དེ་གཉིས་འདིར་
སྐབས་སུ་བབས་པ་ཡིན་ལ། སྟོང་བཅུད་ཅང་མེད་དུ་བསྒྲོམ་པ་རྣམ་ཐར་སྒོ་
གསུམ་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ན་ཏྱ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབ་ཐབས་ཀྱན་བཟང་
ལས་ཀྱང་།

སྟོང་རྗེས་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་མ་ལུས་པ། །
ལྟ་བའི་བྲ་བས་བཅིངས་ལ་དམིགས་ནས་ནི། །
ཡང་དག་བྱང་རྒྱབ་སེམས་ནི་མཉམ་མེད་པ། །
སྒྲགས་པས་ཆོ་ག་འདི་ལྟར་བསྒྲོམ་པར་བྱ། །
ཅེས་སྟོན་དུ་དོན་དམ་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་བསྒྲོམ་པར་གསུངས་ནས།
དེ་བསྒྲོམ་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་བྱ་ན།

ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་ཕྱིར་སྟོང་པ་སྟེ། །
དེ་བཞིན་རྒྱ་དང་བྲལ་བས་མཆན་མ་མེད། །
རྟོག་པ་རྣམས་དང་བྲལ་ཕྱིར་དངོས་པོ་ནི། །
མ་ལུས་སྟོན་པ་ལས་ནི་ངེས་པར་གྲོལ། །
ཞེས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་བཤད་པའི་མཐར་ལྷུ་རྒྱ་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་

སྒྲགས་གསུངས་ཏེ། དེ་འབྲུ་བའི་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དེ་སྒྲགས་དེའི་དོན་ཡིན་
པས་དེ་བསྒོམ་པའི་དོན་ནོ། །གྲུབ་ཆེན་མཆོ་སྐྱེས་ཀྱིས་ཀྱང་ཀྱི་དོར་གྱི་སྐྱབ་
ཐབས་སུ། ཨ་ལྷ་ཏུ་ཏུ་སོགས་ཀྱི་མཐར། དེའི་རྗེས་ལ་སྒྲགས་ཀྱི་དོན་བདག་
དང་ཁམས་གསུམ་པོ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་
དང་། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། དེ་ནས་ལེ་ཏུ་
གཉིས་པ་ལས་གསུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་ཀྱིས་
བསྐྱང་བའི་འཁོར་ལོ་དང་ཁམས་གསུམ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གཞུག་པར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་མ་བསྒོམ་པར་ཅང་མེད་དུ་བསྒོམ་
པས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་བཅུག་པར་འགྱུར་ན་ནི་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །

དེ་ལྟར་བདེན་མེད་དང་སྟོང་ཉིད་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། རྣམ་ཐར་
སྒོ་གསུམ་སོགས་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཅིག་ཡོད་ལ། བྱང་
པར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་སྒྲང་སྒྲིགས་སྟེའི་འཁོར་ལོ་
ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་གང་སྒོམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་ངེས་
པར་བསྒོམས་ནས། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟེའི་གཟུང་རྣམ་སྟེའི་རྣམ་པར་ཤར་
བའི་སྒྲང་སྟོང་ཆོགས་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཚུལ། དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་ཆེས་རྒྱས་
པར་དོགས་གཙོད་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་པ་འདི་ཉིད། སྒྲིགས་ཅམ་གོ་

ནའང་། རྟོག་དཔྱོད་དང་ལྡན་པའི་མཁས་པ་དག་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་པས་བཤད་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་བཟང་ལས།

ཐ་མལ་རྣམ་རྟོག་རྒྱུན་ལས་གཞན་པ་ཡི། །

སྤྱི་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གཞན་ཅིའང་ཡོད་མ་ཡིན། །

དེ་དང་རྣམ་པ་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་སེམས། །

འདི་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར། །

ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན། །

གང་ཡིན་དེར་ནི་ཀྱན་རྟོག་སྣང་མི་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིས་དོགས་པ་གང་གཅོད་ན། དེའི་འགྲེལ་པར་
སློབ་དཔོན་ཐ་ག་ནས། སྤར་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཆེད་འབའ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱོམ་
དགོས་པ་ཡིན་པ་ལ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་ནི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཞིང་། བསྐྱེད་
རིམ་ཇི་ཅམ་བསྐྱོམས་ཀྱང་འཁོར་བའི་རྩ་བ་དང་འཛིན་སྣངས་འགལ་བའི་
ལམ་བསྐྱོམ་པ་མི་འདུག་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གཞོད་
པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་རིམ་ཇི་ཅམ་བསྐྱོམས་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་མི་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དོགས་པ་དེ་བསྐྱེད་ནས། དེའི་ལན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་

པ་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཅམ་གྱི་རྒྱུར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་གྱི་མཆོག་གི་དངོས་
གྲུབ་གྱི་རྒྱུར་བསྐྱོམ་པ་མིན་པས་ངི་ཅམ་བསྐྱོམས་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་མི་
གྲོལ་བར་འདོད་པའི་ལན་དང་། འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་དང་འཛིན་
སྒྲུངས་འགལ་བའི་ལམ་བསྐྱོམ་པ་མེད་ཀྱང་། འདི་བསྐྱོམ་པས་འཁོར་བ་ལས་
གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་འཐད་ཅེས་བྲུབ་པ་མ་དེས་པའི་ལན་གང་ཡང་མ་བཟུབ་
པར། བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ལའང་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་དང་འཛིན་
སྒྲུངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ལམ་བསྐྱོམ་པ་ཡོད་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་
བདག་འཛིན་ལ་མི་གཞོད་པ་ཉགས་མ་གྲུབ་གྱི་ལན་བཟུབ་པ་ཡིན་པར་
བཤད་དོ། །

གཞུང་དེའི་མཆོམས་སྐུར་དུ། སློབ་དཔོན་སྣམ་པའི་ཞབས་གྱིས་ཀྱང་།
ད་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་མདོར་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་གསུངས་
པའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད།
སྲིད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ། ཞེས་གསུངས་ལ། ཐ་མལ་
རྣམ་ཏྲོག་རྒྱུན་ལས་གཞན་པ་ཡི། །ཞེས་པའི་ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་ཏྲོག་ནི་མ་དག་
པའི་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དུ་ཞེན་པ་ལ་མི་བཅེར་གྱི། སྐབས་འདིར་བདག་
དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་རྣམ་ཏྲོག་ལ་བཅེར་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་པར་ཐ་
ག་ནས། ཐ་མལ་བའི་རྣམ་པར་ཏྲོག་པ་ནི་བདག་དང་བདག་གིར་རྣམ་པར་

རྟོག་པའོ། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བར་ཤུའི་བས་གྲང་།
འདིར་ཐ་མལ་བའི་རྒྱན་ཏུ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་དང་བདག་གི་དང་
གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་གྱི་བརྗོད་པ་ལ་བྱ་བར་བཤའ་
ན། སྲིད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཞེས་བྱ་བར་ཉེ་བར་གདགས་
བས། སྲིད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དེ་ཡང་བདག་འཛིན་ནི་
སྲིད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་བས། དེ་ལས་གཞན་པ་ཡི་སྲིད་
པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གཞན་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་གདགས་པའི་དོན་ནོ། །
དེ་དག་གིས།

ཐ་མལ་རྣམ་རྟོག་རྒྱན་ལས་གཞན་པ་ཡི། །

སྲིད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གཞན་ཅིའང་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་པའི་དོན་བཤའ་བཞུགས་ཏེ། །དེ་དང་རྣམ་པ་འགལ་བར་གྱུར་བའི་
སེམས། །འདི་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་ནི།
བདག་འཛིན་དེ་དང་འགལ་བར་གྱུར་པའི་སེམས་ཞེས་པ་ཡང་དགྱིལ་འཁོར་
གྱི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་འགྲེལ་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བཤའ་
ལ། འགལ་ལྷགས་ནི་རྣམ་པ་འགལ་བར་གྱུར་པ་སྟེ། འཛིན་སྐྱངས་དངོས་སུ་
འགལ་བར་གྱུར་པའོ། །དེ་འདྲ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པ་ཅན་

གྱི་སེམས་དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་སྒྲོམ་པ་པོའི་རྣལ་འབྱོར་བ་རང་གིས་ཉམས་
སུ་མྱོང་བས་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །འཇིན་
སྤངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་རྒྱ་མཚོ་ནི།

ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན། །

གང་ཡིན་དེ་ནི་ཀུན་རྟོག་སྤང་མི་འགྱུར། །

ཞེས་པ་སྟེ། དགྱེལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་
གྱི་སེམས་དེ་སྐྱེས་པའི་དུས་ན་བདག་དང་བདག་གིར་འཇིན་པའི་ཀུན་རྟོག་
སྤང་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་མི་མཐོང་ཞེས་པའོ། །

འདི་ལ་ཁོ་ན་རེ། བསྐྱེད་རིམ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོ་ལ་དགྱེལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་
སྤང་བ་དེའི་ཆེ་བདག་འཇིན་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས། དེ་བདག་འཇིན་དང་
འགལ་བའི་གཉེན་པོར་མི་འགྱུར་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་
མཆེད་ཀྱང་བདག་འཇིན་གྱི་གཉེན་པོར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་པའི་ལན་དུ། ལྷན་
པས། དགྱེལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ནི་མི་བདེན་པའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་བསལ་བ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྟན་
ཅིག་མི་སྤང་བ་ཅམ་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་
མཆེད་ལ་སོགས་པ་ནི་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
བདག་དུ་སྟོབ་ལས་མི་སྒྲོག་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་དེའི་རྒྱ་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེལ་

ཡང་ལྷོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདི་ན་སྐྱེ་བ་ནས་སྐྱེ་བར་བརྒྱད་པའི་ཆ་བ་
དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པའོ། །དེའི་རྒྱར་གྱུར་པ་
བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པའོ། །དེའི་གཉེན་པོར་
གྱུར་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོར་གྱུར་པ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པའོ། །སྐྱག་
བསྐྱལ་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་མེད་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་མཆོན་ཉིད་
ཅན། གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་སྟེ་འདིར་དོན་དམ་
པའོ། །ཞེས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ནི་བདག་མེད་ལ་སྟོ་ཁ་མ་སྟོགས་པས་དེ་
བསྟོམ་པས་བདག་འཛིན་ལ་མི་གཞོད་པའི་སྤྱིར་དེ་བསྟོམས་གྲང་སྤྱིད་པའི་
སྐྱག་བསྐྱལ་ལས་མི་གྲོལ་བ་དང་། དགྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པ་ཅན་
གྱི་སེམས་ནི་བདག་འཛིན་གྱི་ཡུལ་བཀག་པའི་བདག་མེད་ལ་འཇུག་པས་
དེས་བདག་འཛིན་ལྷོག་རྒྱས་པའི་ཚུལ་ལེགས་པར་སྤྲེལ་སྐྱུངས་སོ། །

བདག་འཛིན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཛིན་སྟངས་
འགལ་བའི་སྟོ་ནས་འགོག་རྒྱས་པ་ཡང་། སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྟོ་ཡིན་མིན་གྱིས་
ཡིན་ལ། དེ་སྐྱབ་པ་ཡང་ཁོས་བཟུང་བ་ལྟར་དུ་དོན་ལ་གནས་པར་སྐྱབ་བྱེད་
གྱི་རྒྱབ་རྟེན་ཆད་མ་ཡོད་མེད་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེགས་པའི་དབང་སྐྱག་
གིས།

དེ་དག་གང་ལ་ཆད་མ་ཡོད། །

དེ་ནི་གཞན་ལ་གཞོད་བྱེད་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། རྟོགས་ལྡན་མཁས་པ་ལ་སྦྱེ་བའི་དོགས་
པའི་གནས། འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་པའི་བདག་
མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་མེད་ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་སྟོར་བར་
བརྩེད་པ་འདི་དང་འདིའི་ལན་བྱས་ཚུལ་འདི་འདྲ་བ་རྣམས་བསྐྱེད་ཇོགས་
གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་སྟོ་ལྡན་དག་གིས་ཤེས་དགོས་སོ། ། དེ་ལྟར་དམིགས་
པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་ལ་གཅིག་ལ་
རྒྱབ་རྟེན་ཆད་མ་ཡོད་ཅིང་། གཅིག་ལ་མེད་པའི་སྟོ་ནས་གཞོད་བྱ་གཞོད་
བྱེད་དུ་གྲུབ་པ་དེ་ནི། གཉིས་པོ་དེ་གོམས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་མ་བུལ་བར་
གོམས་པར་བྱས་ན། དེ་རི་ཅམ་འཕེལ་བ་ཅམ་གྱིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དེ་
རིམ་གྱིས་འགག་པའི་སྟོ་ནས་མཐར་རྩ་བ་ནས་འབྱེན་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐབ་
ཐབས་ཀྱན་བཟང་ལས།

གང་ཞིག་གང་དང་མི་མཐུན་པ་དག་ཏུ། །

ལན་ཅིག་འགྱུར་བའང་དེ་བྱོད་རྒྱས་འགྱུར་བར། །

མཐོང་དང་བསྐྱབ་པ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་དག། །

རང་གི་མི་མཐུན་ཤིན་ཏུ་འགག་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས།

འགྲིབ་དང་ཕུལ་བྱུང་བརྟེན་པ་ཀུན། །

མི་མ་ཐུན་སྟོགས་དང་བཅས་ཉིད་ཕྱིར། །

དེ་གོམས་པ་ལས་བདག་འགྱུར་བས། །

ལ་ལ་ཟག་པ་ཟད་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཤུའི་པས་གནས་གྱུར་སྐར་མི་
སྟོག་པ། རྣམ་འགྲེལ་གྱི། འཆེ་བ་མེད་དང་ཡང་དག་དོན། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་
པས་སྐྱབ་ཅིང་། འདིར་དཔལ་འབྲས་དོ་རྗེས། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་
ཞེས། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་དུ་སྐྱབ་ལ།
སྐྱབ་ཐབས་ཀུན་བཟང་གི་ལྟ་བ་གཏན་འབེབས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཐ་ག་ན་དང་
དཔལ་འབྲས་དོ་རྗེས། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་མང་དུ་བྲངས་ནས་ལྟ་བ་གཏན་ལ་
པབ་བོ། །གཞན་ཡང་སྟགས་ཀྱི་པརྟེན་མཁས་པ་མང་པོས་སྟགས་ཀྱི་སྐབས་
སུ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་ཁུངས་སུ་བྱས་ནས་བསྐྱབས་པ་ཞིན་ཏུ་མང་བས།
རིགས་པའི་དབང་ཕུག་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་སྦྱིར་ནང་རིག་མ་ཡིན་
ཞིང་ཁྱད་པར་སྟགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དོན་མེད་དོ་ཞེས། རང་གིས་རིགས་པ་མི་
ཞེས་པའི་ལན་དུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་མིག་སུན་འབྱིན་པར་མ་བྱེད་ཅིག །

དེས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པ་ཅན་སེམས་བདག་མེད་
པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཁྱགས་པ་དེ་ནི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དང་པོ་སྦྱིར་

བ་ལ་སོགས་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་ཀའི་སྤྱི་འགྲོར་དཔལ་འབྲས་དོ་རྗེས་
བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་སྤྱང་བ་དང་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་
དུ་བསྐྱས་པ་ལ་སོགས་པ་སྐབས་ཁ་ཅིག་དུ་གཉིས་སྤང་རྒྱབ་པར་མོས་ནས་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཙོ་བོར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དག་མ་གཏོགས་པའི་རིམ་བ་
དང་པོའི་སྐབས་པལ་ཆེར་དུ་སྤང་སྤྱོད་གསལ་ལྟའི་འཁོར་ལོ་གཙོ་བོར་བསྐྱོམ་པ་
ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་འདྲ་བའི་ལྟའི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་མེད་པའི་སྤྱང་བ་ཉིད་ལ་ངེས་པ་འབྱུགས་ཅན་བསྐྱེད་ནས་ཐམས་
ཅད་སྤྱི་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་། དམིགས་པ་ལྟ་ལ་དམིགས་ནས།
རྣམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ངེས་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་འབྱུང་རྣམ་ཉིད་དང་བཞིན་
པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཤར་བར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱོམ་པའི་ཐབ་གསལ་
གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འགྱོར་ལ་གོམས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་བསྐྱེད་རིམ་
ཀྱི་སྐབས་སུ་ལྟའི་འཁོར་ལོ་གང་བསྐྱོམས་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་རྩ་བ་
བདག་འཛིན་དང་འཛིན་སྤངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ལམ་དུ་སོང་ནས་སྤྱིད་
པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་བའི་རྒྱར་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་དོན་ཆེན་
པོ་དཔག་པར་དཀའ་བའི་གནས་འདི་ལ་ངེས་པ་རྙེད་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་བདག་འཛིན་ཀྱི་གཉིན་པོར་མི་འགྱུར་ན། མ་
དག་པའི་སྤང་བ་འདི་བདེན་མེད་སྤྱི་མ་ལྟ་བུར་སྐྱོམ་པ་ཡང་བདེན་འཛིན་དང་

འགལ་བའི་གཉེན་པོར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྐྱབ་མི་རུས་ལ། མ་དག་པའི་སྒྲུང་བ་
འདི་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་པབ་ནས་སྐྱ་མ་ལྟ་བུར་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོ་དེ་ཉིད་ནི་
ཤེས་རབ་རྒྱུད་པ་ཡིན་ལ། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་
པ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོ་དེ་ནི། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་
དམིགས་པའི་ཆ་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་
འཛིན་སྒྲུངས་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཆ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཀའི་ངོ་
བོར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་སྤྲགས་ཀྱི་ཐབས་
བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཟེན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་པས་པ་རོལ་དུ་
ཕྱིན་པའི་ཐེག་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལས་ཆེས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་
ལ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཇི་ཙམ་བྱུང་ཞུགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཚོགས་བྱུང་ཞུགས་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་པས། དམིགས་པ་ལྟའི་འཁོར་ལོ་ལ་
དམིགས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ངེས་པའི་སྒྲོ་དེ། ལྷ་གྲུ་ལ་དམིགས་ནས་
རང་བཞིན་མེད་པ་ངེས་པའི་སྒྲོ་ལྟ་བུ་ལས་བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་འགྲོ་
བའི་རུས་པ་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་སྤྲག་པ་ཡིན་པས། སྒྲོ་གཅིག་ཉིད་འཁོར་བའི་
རྩ་བ་གཙོད་པ་ལ་རུས་པ་མཐུ་ལྡན་གྱི་ཚོགས་གཉིས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ངོ་
བོར་སྐྱེ་བ་འདི་ལྟ་བུའི་ལམ་ལ་ལེགས་པར་འབད་ནས་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྦྱང་
པོ་ལོན་པར་གྱིས་ཤིག །

དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས། བརྟག་གཉིས་ལས་ཀྱང་།
བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །
བརྟལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་སྦྱོས་པ་བསྒྲུམ། །
སྦྱོས་པ་མི་ལམ་ལྟར་བྱས་ནས། །
སྦྱོས་པ་ཉིད་ཀྱང་སྦྱོས་མེད་བྲ། །
ཅས་དང་། གྲུར་ལས་ཀྱང་།
དཔེར་ན་ཚུ་ནང་སྒྲ་བ་ནི། །
གྲོགས་དག་བདེན་མིན་བརྟུན་པའང་མིན། །
དེ་བཞིན་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་འདིར། །
དྲངས་ཤིང་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་ངེས་པ་སྟོང་ཉིད་ལ་དྲངས་ཤིང་གཟུང་རྣམ་
ལྟར་ཤར་བའི་ཐབ་གསལ་གཉིས་མེད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་
ཞབས་གྱིས་བཤད་པ་འདི་ཉིད་རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་ཆེན་དག་གིས་ཀྱང་ཁྱངས་
སུ་བྱས་ནས་བཤད་དེ། གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱིས་དབྱ་ནག་གི་སྐུ་ཐབས་
ལས།

འདི་ལས་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་མེད། །

ཡེ་ཤེས་ཞབས་སོགས་མཚོག་རྣམས་གྱིས། །

འདི་དག་ཉིད་ནི་གསལ་བར་བཤད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །དེས་ན་སྤྲུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་གང་
སྟོམ་རྫོགས་རིམ་དུ་འདོད་པ་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་སྟོ་ཁ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
མ་སྟོགས་པའི་བབ་ཅོལ་ཡིན་ལ། བྱུང་པར་གྱིས་ཀྱང་ལྟའི་སྐྱེ་ཚུ་ནང་གི་ཟླ་
བའམ། རྣམ་མཁའི་འཇའ་ཆོན་དང་འབྲ་བའི་སྒྲིང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྐྱེ་
མའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་འོང་ཡང་། དེས་བདག་གིན་
སྐབས་ཀྱི་རིམ་པ་མི་ཤེས་པར་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་དངོས་སུ་གསུངས་
པས། དེ་འབྲ་བའི་སྐྱེ་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་བའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། བདག་གིན་སྐབས་ཀྱི་
སྐྱེ་ལུས་སུ་འདོད་པ་ནི་སྐྱེ་ལུས་ཞེས་བྱ་བའི་བབ་མའི་གནས་འདི་རྫོགས་
པའི་སྐལ་བ་དང་མི་ལྟན་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པས་བསྐྱེད་པར་བཟད་དེ། སྟོང་
བསྐྱེད་ལས། གང་མདོ་སྟེའི་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་
གནས་པའི་སྟོམ་པ་ལོ་རྣམས་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་བྱུང་དང་། མི་
ལམ་སྐྱེ་བྱུང་དང་། གཟུགས་བརྟན་སྐྱེ་བའི་ཞེས་དཔེར་བརྗོད་ཅིང་སྟག་པར་
མོས་ཀྱང་། དེ་རྣམས་དཔེས་བདག་ལ་གིན་གྱིས་སྟོབ་པའི་མན་ངག་ཡེ་ཤེས་
ཙམ་གྱིས་ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྟའི་སྐྱེ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཤེས་པར་མི་
འགྱུར་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་སྐྱེ་སྐྱེ་སྒྲིང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་
སྐྱེ་མ་སྐྱེ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་བྱ་སྟོང་ལ་མེད་མི་རུང་དུ་གསུངས་པས། དེ་

བདག་ཕྱིན་ཆུབས་ཀྱི་སྐྱུ་ལུས་ཡིན་ན།   བྱ་སྐྱོད་ལ་སྦྲ་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་
མཐར་ཐུག་པ་དག་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ།   བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་དྲུག་བསྐྱོམ་དགོས་
པའི་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་ཞེས་པ་ནི་བདག་ཉིད་ལྷར་གསལ་བའི་ཆོས་
ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གསུངས་པས་སོ།   །གཞན་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པར་རྫོགས་ནས་བསྐྱོམ་པ་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པས་ཉན་
རང་ལ་ཡང་ཡོད་ལ། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། ལྷ་
སྐྱུ་སྒྲུང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་བསྐྱོམ་པ་ཡང་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་
རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་དག་ལ་ཡང་ཡོད་ལ། དེར་མ་ཟད་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ལས།
མེ་ཡི་ནང་གནས་ཞི་བ་སྟེ། །

ཆོག་རྣམས་དག་པ་ཡང་དག་ལྟར། །

སྟོག་དང་རྩོལ་བ་བཀག་པའི་བདག །

གཉིད་སྤངས་ནས་ནི་རྣམ་པར་བསམ། །

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་མེ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱབས་སུ་མེ་
བསྐྱོམ་པ་དང་སྟོག་རྩོལ་བསྐྱོམ་པའི་རྒྱུ་སྐྱོར་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་
གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་བདེ་བློད་ལྷ་དྲུག་བསྐྱེས་ནས་དེའི་ཆེ་
སེམས་མི་རྫོག་པར་གནས་པའི་བདེ་གསལ་མི་རྫོག་པ་ཡང་འཇིགས་སུ་རུང་
བ་བྱ་སྐྱོད་ལ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། ཟུ་བདེ་དང་སྟོང་ཉིད་སྐྱར་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་

ཤེས་ནི་སྒྲ་མེད་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་པ་ལའང་སྐབས་ཤིག་ནས་ངེས་པར་འོང་
བས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲ་མེད་གྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་དོན་མེད་པའི་བྱད་པར་
ནམས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྟོང་པ་
ཉིད་གྱིས་ཟིན་པའི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པ་འདི་ནི་དཔལ་ལྷན་
འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱབ་གྱིས་ཀྱང་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། རིམ་ལྡེ་ལས།

ལྷགས་དང་ཕྱག་རྒྱའི་སྟོར་བ་དང་། །

དགྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་ནམ་ཉིག་དང་། །

སྦྱིན་སྟེག་གཏོར་མའི་བྱ་བ་ཀུན། །

ཏྱག་ཏུ་སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་བྲ། །

ཞི་བ་དང་ནི་རྒྱས་པ་དང་། །

དེ་བཞིན་དབང་དང་མངོན་སྟོན་དང་། །

དགྲ་ག་སོགས་གང་ཡང་རུང་བ་ཀུན། །

དབང་པོའི་གཞུ་དང་མཚུངས་པར་བྲ། །

སྟེག་སོགས་ཉེ་བར་སྟོན་པ་དང་། །

སྐྱུ་དང་རོལ་མོ་སོགས་བསྟེན་དང་། །

སྐྱུ་ཅེས་ནམས་ལ་རབ་འདུག་པ། །

ཅུ་སྒྲ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་བྲ། །

གཟུགས་དང་སྐྱ་དང་དེ་བཞིན་ནི། །

རོ་དང་རེག་བྱ་ཉིད་དག་ལ། །

མིག་ལ་སོགས་པ་རབ་འདུག་པ། །

སྐྱ་མ་ལྟ་བུར་ཉེ་བར་བརྟག། །

འདིར་ནི་མང་དུ་བཤད་ཅི་དགོས། །

རོ་རྩེ་ཐེག་པར་རྣལ་འབྱོར་པས། །

དེ་ཉིད་གང་གང་དམིགས་བྱ་བ། །

དེ་དེ་སྐྱ་མ་ཁོ་ནར་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་། བར་སྤྱན་ཐེག་པའི་གདུལ་བྱ་
དབང་པོ་རྣམས་པོ་ནི་དང་པོར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལེགས་བར་གཏན་
ལ་པབ་ནས། དེ་རྟོགས་པའི་རྩེས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་
པས་སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་གོང་རོལ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ལེགས་པར་ངེས་པ་
འོང་ལ། བར་རོལ་ཏུ་སྤྱན་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣམས་ཀྱང་
སྤྲགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་ཆེས་རྣེ་བ་ཡིན་ལ། སྤྲ་མེད་ཀྱི་
དབང་ཐོབ་སྤྱན་ཆད་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བུ་མ་བཅའ་བའམ་རྟེན་གྱང་
རྒྱན་ལྟར་དུ་མ་བསྐྱེད་ན།

མིང་སོགས་བྲལ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །

དེར་རྟོག་པ་ནི་བཅུ་གཅིག་པ། །

ཞེས་ཅུ་ལྟར་བཅུ་བཞི་པ་ལས་གསུངས་པའི་ལྟར་བ་དེ་འབྱུང་བ་ཡིན་
པས། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་མི་བསྒྲོམ་མོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་གནས་
མ་ཡིན་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་འཆང་བར་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་སྟོང་ཉིད་རྩི་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ནི།

འོན་པ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ་རྩི་ལྟ་
སྒྲམ་ན། དེ་ལ་སྦྱར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་གཞན་རྣམས་སུ་ལྟའི་འཁོར་ལོ་
དང་སྟོང་ཉིད་གཉིས་ཆོགས་སུ་བསྒྲོམ་ཚུལ་ནི་སྒྲ་བཤད་ཅིང་འཆད་པར་
ཡང་འབྱུང་ལ། འདིར་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་
ཚུལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས། ཅུ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེ་བྱ་
གཉིས་པ་ལས། རྩི་རྩི་འཆང་ཆེན་པོས་གསུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་བརྗོད་ནས། དེའི་དོན་བསྒྲོམ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་
ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཚུལ་བཞིར་བཤད་པའི་སྒྲས་མཐར་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྒྲོམ་པ་
འདིར་སྐབས་སུ་མ་བབས་པས། ཡིག་སྦྱར་བཤད་པའི་དོན་གཉིས་བསྒྲོམ་
པ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་འཆད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཡིག་དོན་དུ་བཤད་པ་ནི།
དངོས་པོ་མེད་པས་བསྒྲོམ་པ་མེད། །ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་བཞིའི་དོན་འདི་

ཡིན་ཏེ། སྒོད་བཅུད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་རིགས་པས་དབྱུད་ན་ཅི་ཡང་མ་ཉིད་པའི་
ཆོ། དེ་ཉིད་སྒོད་བཅུད་མེད་པའི་དོན་དུ་བཟུང་ནས། ཚུལ་དེ་ལྟར་བསྒྲུལ་བ་
དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒྲུལ་བ་མེད་པ་སྟེ། སྒྲུལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲུལ་བ་
པོ་དང་བསྒྲུལ་བྱ་ལ་སོགས་པ་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒྲུལ་
པའང་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་མི་
རུང་བར་མཐོང་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་རུང་བཟུང་ཅིག་ཡོད་པར་
བཟུང་ནས། དེ་ཉིད་བསྒྲུལ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་འདོད་ན་ཚུལ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་བསྒྲུལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་བྱ་བྱེད་གང་ཡང་མི་འཐད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅུ་ཤེས་ལས།

ལམ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ནི། །

བསྒྲུལ་བ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་གཏན་ནས་མེད་པ་དང་།
དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་གཉིས་ཀའི་གཞི་མ་ཐུན་དང་། གཉིས་ཀ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱང་གསུམ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན། གང་བསྒྲུལ་
པར་བྱ་བ་དང་། གང་གིས་སྒྲུལ་བ་པོ་དང་། ཇི་ལྟར་སྒྲུལ་བ་གསུམ་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པ་སྟེ། ཚུལ་འདི་ལྟར་བཤད་པ་ནི། རྒྱུད་ཀྱི་
ཆོག་དེའི་སྒྲིམ་བུ་གྱི་ཆོག་རང་གི་རྒྱས་པས་ཐོན་ཆོད་པོ་བཤད་པས་ཡིག་

དོན་དུ་བཤད་པ་ལོ། །

སྤྱི་དོན་དུ་བཤད་པ་ནི། ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱི་འོག་ལ་སོགས་པའི་
སྤྱོད་གས་ཆ་དང་། ཤེས་པ་རྣམས་ལ་དུས་ཆ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་
རྣམས་ལ་ཡུལ་དུས་གཞན་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་ཆ་དུ་མར་དབྱེ་བྱས་ལ།
དེའི་ཆེ་དེ་རྣམས་བདེན་ན་རང་གི་ཆ་ཤས་དང་ཆ་ཅན་རྣམས་བདེན་པའི་
གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་འགྱུར་དགོས་ལ། བདེན་པའི་གཅིག་ཡིན་ན་ཆ་ཐ་
དད་ཡེ་མེད་པའི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་པ་དང་། བདེན་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ན་
འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་དགོས་པའི་རིགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
བདེན་པར་གྲུབ་པ་བསལ་ནས། དེ་ལྟར་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་
ཆོས་གཞན་རྣམས་བདེན་པས་སྤྱི་ཡང་། བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་
སྤྱི་ཉིད་དེ་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པོ་སྤྲུལ་དུ་འཛིན་ན། དེ་ལ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
བསྒྲུལ་པ་མེད་དེ། སྤྱི་བ་ཉིད་ལ་ཡང་བདེན་པར་ཞེན་པ་ནི། གསོར་མི་རུང་
བའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདིའི་འབྲེལ་བ་སྒྲོན་གསལ་ལས། སྤྱི་འོག་
ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསལ་ནས། འདུས་
བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ནི་སྤྱི་བའོ་ཞེས་ཀྱང་བསྒྲུལ་པ་ནི་
མེད་དེ། སྤྱི་བ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །འདིས་སྤྱི་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བསྟན་ནོ། །གང་ཡང་

བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་མཚན་མ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ལ་བདེན་པར་
བརྩུང་ནས་བསྐྱོམ་ནའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་མིན་ཏེ། མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་
བ་འགོག་པའི་རིགས་པས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་པས་མཚན་མ་མེད་པ་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་གྲིས་བཏགས་
པ་ཅ་མ་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་སྟོན་པར་བྱ་བ་བདེན་པའི་
དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མེད་དེ། གང་ལ་སྟོན་པ་དང་གང་གིས་སྟོན་པ་སོགས་
ཐམས་ཅད་གང་གི་སྟོན་ནས་ཀྱང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་སྟོན་
པ་མེད་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་བས་ན་བཏགས་པ་ཅ་མ་ཡིན་པ་རང་བཞིན་གྲིས་
གྲུབ་པའི་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་གང་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་
འདྲ་བའི་སྟོང་ཉིད་ནི་སྤྲུགས་དང་པར་ཕྱིན་གཉིས་ཀ་དང་། སྤྲུགས་ཀྱིའང་
རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཀ་དང་། ལྷ་མེད་ཀྱིའང་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་སྐྱབས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་དོན་ཡིན་པས་སྤྱི་དོན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྟོང་ཉིད་སྐྱོམ་པ་ནི། འདི་འདྲ་བའི་དོན་སྟོན་དུ་ལེགས་པར་
ངེས་པ་བྱས་ནས། སྐྱབས་འདིར་ངེས་ཤེས་དེ་ཤྲུགས་ཅན་གསོས་བཏབ་སྟེ།
སྟོན་བརྩུད་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་དང་།
བསྐྱོམ་པ་དང་སྐྱོམ་པ་པོ་མི་དམིགས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་
དང་སྟོན་པ་མེད་པའི་དོན་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ལ། སྟན་ཞབས་དང་དཔལ་འབྲས་

དོ་རྗེས་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པས་སྟོང་ཉིད་གཏན་
ལ་པབ་ནས་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་སོ། །སྐབས་འདིར་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་ནི་
རྒྱད་སྡེ་གཞན་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་མང་པོར་ལྷ་ཅུ་རྩ་ལྷེ་སྤྲུགས་གྱིས་
བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པ་མང་ཞིང་། སྤྲུགས་དེའི་སྤྲུགས་དོན་ཤེས་ན་གཞལ་
ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་དུ་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་དང་། འོག་ཏུ་ལྷག་མོས་འོད་
གསལ་དུ་བསྐྱུས་པའི་ཆེ་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐབས་
གྱི་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལ་གོ་བ་བྱད་པར་ཅན་སྟེ་ཞིང་། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་
དུ་བསྐྱུས་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་ལ་ནི་རྒྱད་འདི་རང་ལས་ཀྱང་སྤྲུགས་འདི་
ཉིད་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་དེའི་སྤྲུགས་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཨ་ཞེས་བྱ་བ་
བཤད་ཅིན་ཏེ། །ལྷ་ཅུ་ནི་སྟོང་པ། རྩ་ནི་ཉིད། རྩ་ནི་ཡེ་ཤེས། བཟླ་ནི་དོ་རྗེ་
སྟེ། དོ་རྗེའི་དོན་ཡང་མི་ཆོད་པ་དང་མི་སྤྱེད་པ་དང་འཇོམས་པ་སོགས་མང་
པོ་ལ་འཇུག་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་མི་སྤྱེད་པ་སྟེ། ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཡུལ་
ཅན་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པ་བཞིན་གཉིས་སྒྲིང་སྤྲུགས་ཀྱང་མ་
ཆོད་པར་དབྱེར་མི་སྤྱེད་པར་གྱུར་པའོ། །སྤྲུགས་མ་གཅི་རང་བཞིན་ཏེ། རང་
བཞིན་ནམ་དག་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དུས་གཉིས་ཀའི་ཆེ་བྱད་པར་མེད་པར་
ཡོད་པར་སྟོན་པའོ། །ལྷུང་མ་གཅི་བདག་ཉིད་དོ། །ཨ་ཉི་ནི་རའོ་ཞེས་པ་སྟེ།
གོ་ཉི་ཞེས་པ་ལ་ཨ་མི་མདོན་པར་བྱས་ནས་མཆོམས་སྤྱར་བ་ཡིན་ལ། སྤལ་

བ་ན་ཀ་ཨ་ཏི། ཞེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་འདི་འདྲ་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཏུ་ཤེས་
པར་བྱའོ། །མདོར་བསྡུས་ན་སྒྲགས་དེའི་དོན་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་
དག་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་
པར་གྱུར་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ངའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་སྐབས་འདི་འདྲ་བ་རྣམས་སུ་སྟོང་ཉིད་བསྐྱེད་པའི་ཆོ། བ་རོལ་
ཏུ་བྱེན་པའི་ཐེག་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྐྱེད་ཚུལ་ལས་ཆེས་བྱུང་པར་དུ་གྱུར་བ་
ཡོད་དེ། དེ་དག་གིས་ནི་དང་པོར་རིགས་པས་དབྱེད་ནས་སྟོང་ཉིད་ལ་ངེས་
པ་ཉིད་པའི་ཆོ། ངེས་ཤེས་དེ་ཉིད་བྱིང་རྒྱུ་སྒྲིལ་གྱི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བར་
སྐྱེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་སྟོང་མཐུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་
པས་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་པ་དང་། སྟོང་མཐུ་ཆུང་བ་དག་གིས་ཀྱང་སྒྲུ་མས་བསྐྱེད་
པའི་དག་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་
ཐག་བཅད་དེ། དེ་འདྲ་བའི་ངེས་པ་ཤུགས་ཅན་དེ་ཡུན་མི་བྱུང་བར་བསྐྱེད་ས་
ནས། དེ་ནས་གཙོ་བོར་སྟོང་ཉིད་རྒྱུང་བ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྒྲགས་དོན་
བཤད་པ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དང་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་
དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་བདག་ཉིད་ངའོ། །སྐྱེས་དུང་རྒྱལ་འཛོགས་པ་
ངེས་པར་དགོས་ཏེ། ད་ལྟ་ནས་གཞུགས་སྐྱེལ་རྣམ་པ་མཐུན་པ་དང་ད་རྒྱལ་
འཛོགས་པ་གཉིས་ཀ་དགོས་ན་ཆོས་སྐྱེལ་འང་དགོས་པར་བྱུང་པར་མེད་པའི་

ཕྱིར་དང་། སྒྲགས་དོན་ལས་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་
དང་། གཞན་དུ་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་སྐྱེའི་རྣམ་པ་ལམ་བྱེད་གྱི་
ལམ་མ་ཆང་བས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྒྲིན་བྱེད་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
དང་། གཟུགས་སྐྱེའི་རྣམ་པ་ལམ་བྱེད་ཀྱང་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ཅིག་མི་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་སྐྱེའི་རྣམ་པ་ལམ་བྱེད་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་གཅིག་ལ་
ནི་ཆོས་སྐྱེའི་རྣམ་པ་ལམ་བྱེད་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཚུལ་ཤེས་བྱེད་གྱི་
ཁུངས་དང་བཅས་པ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྟོང་ཉིད་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཚུལ་ཚུ་
བཞག་བཞིན་དངོས་སུ་སྟོང་བ་ཡིན་ཀྱང་། འདིར་ནི་རང་གི་སེམས་ཡེ་ཤེས་
གྱི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་ཡུལ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་དང་གཉིས་སྒྲུང་སྤྲོ་མོས་
ཀྱང་བར་མ་ཆོད་པར་རོ་གཅིག་ཏུ་སྟོང་ཡོད་པར་མོས་པ་བྱས་ནས་བསྐྱོམ་
བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བསྐྱོམ་བྱའི་སྟོང་ཉིད་ལ་བྱུང་མེད་ཀྱང་། རི་ལྟར་སྐྱོམ་
པའི་དམིགས་རྣམ་སྟོང་ཚུལ་དང་། སྐྱོམ་བྱེད་གྱི་ཡུལ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལ་
པར་བྱིན་ཐེག་པ་ལས་འདིའི་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ཆེས་མི་
འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་ཤེས་དགོས་སོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་
སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་སྒྲུང་ངོར་གཉིས་སྒྲུང་མི་
ལྟོག་ཀྱང་ངེས་ངོར་གཉིས་སྒྲུང་རགས་པ་ལྟོག་པས་སྟོང་བཅུད་སྐྱུད་པའི་

དམིགས་པ་བྱུང་བ་མ་གྲུས་ཀྱང་ཆོག་ལ། འོན་ཀྱང་ཡིད་ངོར་གཉིས་སྒྲུང་
ལྷོག་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱེད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་ཆེད་དུ་གཏད་ནས་བྱེད་ན།
འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གིས་ཀྱང་སྐྱབས་འདིར་སྒྲོད་བཅུད་འོད་གསལ་དུ་
སྐྱེད་པར་བཞག་པས། རིམ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་ཚུལ་དུ་སྒྲོད་བཅུད་
འོད་གྱི་གོང་བྱུང་གྲུས་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་ཡལ་ནས་མི་སྒྲུང་པར་
མོས་པ་སྒྲོན་དུ་བཏང་སྟེ་དེའི་ངང་ནས་སྒྲོང་བ་ཉིད་གྱི་ལྷ་བ་བྱུང་བར་གྲུས་ཏེ་
ཆོས་གྱི་སྐྱེ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས་ཡུན་ཅི་རིང་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྒྲ་
མ་དམ་པའི་ཞལ་གྱི་གདམས་པ་སྟེ། འདི་ལ་གནད་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་དོ། །དེ་
ལྟར་བྱེད་པ་ནི་དགོས་པ་ཡིད་ངོར་གཉིས་སྒྲུང་རགས་པ་ལྷོག་སྐྱེད་པའི་ཆེད་ལ་
སོགས་པའི་བྱེད་དུ། སྒྲོད་བཅུད་ནམས་རང་གི་སྒྲོ་ལ་མི་སྒྲུང་པར་གྱུར་པའི་
མོས་པ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱེར་སྒྲོད་བཅུད་ཅང་མེད་དུ་སོང་བར་བསྐྱོམ་པ་
མིན་པས། སྒྲོད་བཅུད་ཅང་མེད་དུ་སོང་བར་བསྐྱོམ་པ་དང་ནམ་པ་ཐམས་
ཅད་དུ་མི་མཚུངས་པའི་བྱེད་འདི་ལ་ཆད་སྟོང་བསྐྱོམ་པར་སོང་གིས་དོགས་
ན་སྒྲོ་གོས་ཤིན་ཏུ་ཅིངས་པས་བྱུང་པར་ཆེས་ཆེ་བ་མི་རིག་པར་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་སྐྱབས་འདིར་སྒྲོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པའི་དགོས་པ་ནི།

གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོན་དུ་སྒྲོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་ལ་དགོས་པ་

ཅི་ཞིག་ཡོད་སྟུང་ན། རོ་བོ་ཆེན་པོ་རྗེས། ལྷ་ཨི་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་
པར། དེ་ལྟར་སྒྲགས་ནམ་པ་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་བརྗོད་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་
ཏྲིགས་རྒྱས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བླ་པ་གསོ་བ་དང་། གནས་པ་བརྟན་པ་
དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་རྗེགས་པ་དང་། ཐ་མལ་བའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་
ཀྱི་ཏྲིག་པ་སྟོང་བ་དང་། ཏེན་དང་བཏེན་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་ནམ་འབྲུལ་དུ་
ཏྲིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་གི་འགྲེལ་
ཆུང་ལས། དང་པོ་ནི་སྒྲགས་ཀྱི་མཐུས་དབང་པོ་རྒྱལ་པོས་སྟོང་པ་ཉིད་ཏྲིགས་
རྒྱས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་འབྲིང་པོས་སྟོང་པ་ཉིད་བརྗོད་པའི་བླ་པ་གསོ་རྒྱས་
པ་དང་། དགོས་པ་སྟག་མ་བཞི་ནི་དབང་པོ་རབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་འཆད་
དོ། །དེ་ཡང་ལུས་དང་ལོངས་སྟོང་དང་གནས་ལ་སོགས་པའི་གཞི་གང་སྟ་
དང་གཞུང་ཡས་ཁང་ལ་སོགས་པར་བསྐྱོམ་པའི་གཞི་དེ་མཆོག་གི་སྒྲུང་བ་
ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ན་གཞི་དེ་ལ་ཐ་མལ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་སྟོག་དགོས་ཏེ་སྒྲུང་
བ་དེ་གཞི་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འདྲེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐ་
མལ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་འདི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འགོག་དགོས་ལ། དེ་འགོག་པ་ཡང་ཐ་མལ་ཀྱི་
སྒྲུང་བ་འདི་ཅང་མེད་དུ་བསྐྱོམ་ནས་འགོག་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཐ་མལ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་
ཀྱན་རྗོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱུས་ནས། དོན་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་
ལ་སེམས་བབྱང་བའི་སྟོན་པ་ཐ་མལ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འཆར་བ་འགོག་

བ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དུ་འང་སྟོང་ཉིད་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་མལ་གྱི་སྒྲུང་བ་
སྟོ་ལ་འཆར་བ་འགོག་པ་དང་དོན་ལ་ཡོད་པ་འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་བར་
ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག། །དགོས་པ་གཙོ་བོ་གཅིག་ནི། རྫོ་བོས་གསུངས་པ་ལྟར།
འོག་ཏུ་སྒྲུང་བྱེད་པ་ལྟའི་འཁོར་ལོ་བསྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ནུས་
འབྱུང་དུ་འཆར་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཆོས་
ཉིད་ལ་ཡུན་རིང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་སྐྱོབ་དག་པ་
འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ཆོག་པས་པ་འདི་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་ལ་
རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་མཉམ་བཞག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་འཆར་བ་ལྟར།
འདིར་ཡང་སྟོན་དུ་སྟོང་ཉིད་བསྒྲུབ་ནས་དེ་ལས་ལངས་པའི་སྟོ་དེའི་ཅི་མ་
ཡལ་བ་ལ་བར་མ་ཆད་དུ་ལྟའི་འཁོར་ལོ་བསྒྲུབ་པ་ན། དེ་ནུས་ཐམས་ཅད་
སྒྲུང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ལྟའི་འཁོར་ལོར་འཆར་བ་ཡིན་པས་
དེའི་ཆེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

སྟོང་ཉིད་དུ་ཞུགས་པའི་སྒྲུང་མེད་ནི་ནུས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
དང་། དེ་ལས་སྐད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་འཁོར་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲུང་བར་ལངས་པ་ནི་
དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་གྱེ་རྫོང་གི་སྐྱབ་ཐབས་འབྱུང་སྟོང་ལས་
བཤད་པའི་དོན་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་བ་ནི་འདི་
ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་

སྐྱེ་ཉེན་དང་བཟློན་པའི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡེ་ཤེས་ཉིད་
གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་འཕེན་པའི་
དབང་གིས་གཟུགས་སྐྱེ་རྣམ་པར་ཤར་བ་ཡིན་གྱི། ད་ལྟའི་ཐ་མལ་གྱི་ལུས་
སེམས་བཞེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་གྱུར་བ་མེད་
དོ།

དེས་ན་སྐྱགས་ཀྱི་ཐེག་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་སྐྱབས་ཇི་འདྲ་
བ་ཞིག་ད་ལྟ་ནས་བསྐྱོམས་ནས་འབྲས་བུ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་ཐེག་པ་ཡིན་
པས་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཡང་སྟོང་ཉིད་
བསྐྱོམ་པའི་སྐྱབས་སུ་སྟོང་ཉིད་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ཆོས་སྐྱེ་ལ་
ང་རྒྱལ་བཞག་ནས། ཆོས་སྐྱེ་ངང་ལས་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པའི་སྟོན་ལམ་
བློན་པའི་དབང་གིས་གཟུགས་སྐྱེ་ཉེན་དང་བཟློན་པའི་དགྱེལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་
པར་བཞེངས་ཏེ། ཆོས་སྐྱེ་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ཉེན་དང་བཟློན་
པའི་དགྱེལ་འཁོར་དུ་ཤར་བར་བསྐྱོམ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་གྲུབ་ཆེན་མཆོ་
སྦྱེས་ཀྱིས། བདག་དང་ཁམས་གསུམ་པོ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བར་བསྐྱོམ་
པར་བྱའོ། །དེ་ནས་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་རྩེ་སུ་བློན་པ་ལས། རྣམ་མཁར་རྩི་དེ་
ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དགྱེལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ། ཞེས་དང་། ཏྲ་ལྷོ་ཉི་རུ་
གས།

རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་བསྟོམ་སྟོན་གྱི་ནི། །

རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་སྟོན་ལམ་རྗེས་སུ་དན་པར་བྲ། །

ཅེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་རྗེ་རྗེ་བུ་བས་ཀྱང་འདི་ལྟར་བཤད་ལ། འདི་
མ་ཞེས་ན་གཟུགས་སྐྱེད་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་བསྟོམ་པ་དང་། འབྲས་
བུ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་སོགས་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་མི་འོང་ལ། རྟོན་གཞལ་ཡས་
ཁང་དང་བརྟེན་པ་ལྟ་དུ་སྟེ་སྟོན་བཅུད་བཞིན་དུ་རོ་བོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་དང་།
ལྟ་གཙུག་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དུ་སྟེ་ཐ་མལ་གྱི་གཙུག་འཁོར་བཞིན་དུ་རྒྱད་
ཐ་དད་དང་རོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པ་མེད་པ་གཅིག་སྐྱབ་ཐབས་བསྟོམ་པའི་
སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་སྐྱེད་ཡེ་ཞེས་གཅིག་ཉིད་གྱི་
གཟུང་རྣམ་རྟོན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཤར་བར་བསྟོམ་པ་འདི་མེད་
ན་འོང་བའི་གནས་མེད་དོ། །བདེ་མཆོག་གྱི་རྗེས་སོགས་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་མང་
པོ་དང་། རྒྱུ་པའི་དབྱ་ནག་གི་མངོན་རྟོགས་དང་མན་སྟེ་སོགས་ལས།
ཆོགས་ཞིང་མཆོད་པ་དང་སྟོམ་པ་བཟུང་བ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་གྱི་
ཆོགས་དང་། འདིར་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པ་ཡེ་ཞེས་གྱི་ཆོགས་གསོག་པ་ཡིན་
པར་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ནི། གཙུག་ཆར་སྟོན་དུ་ཆོགས་གཉིས་གསོག་པ་
གཙུག་པོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་གཞི་དུས་གྱི་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་དང་འབྲ་བར་སྐྱོར་
བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་སྟོགས་ལ་ནི་ཆོགས་ཞིང་མཆོད་པ་སྐྱེ་

བ་སྒྲ་མའི་ལས་དང་། སྟོང་ཉིད་བསྒྲུལ་བ་འཆི་བ་དང་ཆོས་མ་ཐུན་སྟོར་བ་
ཡིན་ལ། འདིར་ནི། འབྲུང་བཞི་གཞུང་ཡས་ཁང་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་བ་
ནམས་སྟོད་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མ་ཐུན་པར་བསྒྲུལ་ས་ནས་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་
ཉེན་སྟོང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་སྟོན་དུ་སྟོད་སྒྲ་མ་ཞིག་པ་དང་ཆོས་མ་ཐུན་པར་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། གང་གི་ཆེ་འདིར་
འཛིག་ཉེན་དུ་འཛིག་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིང་། ཞེས་པ་ནས། ཁམས་གསུམ་པོ་
ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཀྱི་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་དུ་བྱེད་དོ། །དོན་འདི་ལྟར་
བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྒྲུལ་པས་གྲང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པའི་ཆོག་གས་སུ་བཅད་པ་བརྗོད་ཅིང་བསྒྲུལ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །དེ་ཡང་བསྐྱེད་པ་སྒྲ་མ་ཞིག་པའི་ཆེ་སྟོད་ཀྱི་སྟོང་བ་མེད་པ་དང་འདིར་
སྟོང་ཉིད་བསྒྲུལ་པའི་ངེས་ངོར་སྟོད་ཀྱི་སྟོང་བ་མེད་པ་གཉིས་ཆོས་མ་ཐུན་
སྟོར་བ་ཡིན་ཀྱི། དེའི་ཆེ་སྟོད་མེད་པར་སོང་བ་ལྟར་དུ། འདིར་ཡང་སྟོད་ཅང་
མེད་དུ་སོང་བར་བསྒྲུལ་པའི་དོན་མིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། རྩེ་རྩེ་སེམས་དཔའི་
སྒྲུབ་ཐབས་ལས། འདི་ཡང་དོན་དམ་པའི་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་གཞན་ཡང་མང་པོ་ལས་བཤད་དེ། སྟོང་ཉིད་བསྒྲུལ་བ་བགོགས་བསྐྱེད་
པའི་ཡང་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བའོ། །འདིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཚུལ་འདི་ལྟར་བསྒྲུལ་བ་
འདི་ལ་ཅིའི་སྤྱིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ཞེས་བྱ་བ་ན། ཨ་ཟླ་ཡུས། ཡེ་ཤེས་ནི་བདེ་

བ་ཆེན་པོ་འོ། །ས་ནི་རྟེན་ཏེ་ཆོས་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། བདེ་བ་
ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་སྦྱར་བའི་དོན་ལ་
མཉམ་པར་བཞག་ནས། སྟོང་བཅུད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་མ་ལུས་པ་ཡིད་ངོར་ཉེ་བར་ཞི་
བ་འདི་ནི། རྣམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་རིམ་
བས་ཆགས་པའི་སྟོན་ནས་རྣམ་མཁའ་འཇིག་རྟེན་ཆགས་པའི་རྟེན་ཡིན་པ་
ལྟར། འདི་ཡང་གཞུང་ཡས་ཁང་ཆགས་པའི་རྟེན་དུ་ཆོས་མཐུན་པས་ས་ཞེས་
བརྗོད་དེ། སའི་སྐད་དོད་བྱ་མི་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེལ་ས་བྲངས་པའི་ངེས་ཆོག་
གིས་བཤད་ན་རྟེན་བྱེད་པས་ས་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ས་བསྐྱེད་པ་བཤད་ཅིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་སྟོང་བྱི་མ་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་རྟོ་རྗེའི་ས་བསྐྱེད་
ནས་གཞུང་ཡས་ཁང་བསྟོམ་པ་ནི།

སྐབས་འདིར་མདོར་བྲས་སོགས་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ནས།
སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་བསྐྱུང་འཁོར་གསལ་འདེབས་
པའི་གསལ་ཁ་ཅིའང་མ་བཤད་ཅིང་། དེ་ལ་བསམས་ནས་བོད་ཀྱི་སྤྲེལ་སྤྲེལ་
དག་པལ་ཆེ་བས། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ལངས་པའི་ངང་ནས་འབྱུང་བཞི་བསྐྱེད་
ཀྱི་བསྐྱུང་འཁོར་གསལ་འདེབས་པ་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། བསྐྱུང་

འཁོར་བསྐྱོམ་པའི་དགོས་པ་ནི། སྐྱབ་ཐབས་དངོས་གཞི་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་
བགེགས་ཀྱི་བར་ཆད་བསྐྱང་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་
དམ་པའི་བསྐྱང་བ་གཉིས་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱོམ་པ་དོན་དམ་པའི་
བསྐྱང་བ་ཡིན་པས་དེའི་བར་ལ་བསྐྱང་འཁོར་གྱི་སྒྲུང་བ་བསྐྱས་ཀྱང་དགོས་
པ་དེ་མི་འགྲུབ་པའི་སྒྲོན་མེད་མོད་ཀྱི། སྒྲོང་ཉིད་ལས་ལངས་ནས་སྐྱབ་ཐབས་
དངོས་གཞི་བསྐྱོམ་པའི་ཆེ་བསྐྱང་འཁོར་གསལ་མ་བཏབ་ན་བར་ཆད་བསྐྱོག་
པའི་དགོས་པ་དེ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱོམ་པའི་ཆེ་
རྗེ་རྗེའི་རྩ་བ་མི་བསྐྱོམ་ན། གི་བྱ་ལའང་རྗེ་རྗེའི་རྩ་བ་འོང་དོན་མེད་པས་རྗེ་རྗེ་
རྩ་བ་མེ་རི་དང་བཅས་པ་གི་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ནི་ཆད་ལྡན་དུ་མའི་
གཞུང་དང་འགལ་ཞིང་། བྱིད་རང་ཡང་མི་འདོད་པར་སྐྱང་བས་ཚུལ་དེ་ནི་
འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱའི་ངང་ལས་སྐྱད་ཅིག་གིས། རྗེ་རྗེ་རྩ་བ་མེ་རི་དང་
བཅས་པའི་བསྐྱང་བའི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པར་ཤར་བར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ།
འཕགས་ལྷགས་ལ། གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱང་བའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བཅུ་པའི་
སྟེ་བའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་པ་མེད་པས་ཁོ་བོ་དང་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བཅུ་པ་གསལ་
འདེབས་མི་དགོས་སོ། །བདེ་མཆོག་ལྷ་ཨི་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་
གསུམ་དུ་ཡང་། གང་གི་ཆེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེའི་ཆེ་

དམ་ཚིག་གི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་སྣ་ཚོགས་ཅོ་ཇེའི་སྤང་བ་ཡང་
ཅོགས་པས་སོ། །ཞེས་གཙོ་བོ་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་
དུས་མཉམ་དུ་ཅོ་ཇེ་རྩ་བ་ཡང་ཅོགས་པར་གསལ་འདེབས་དགོས་པར་
བཤད་དེ་ཚུལ་དེ་འདྲིའི་ཡང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་མདོར་བྱས་ལས།
ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབྱས་གནས་པར། །ཞེས་པ་དང་། ཅོ་ཇེ་སེམས་
དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་དབྱས་སུ། །ཞེས་པ་ཅམ་ལས་
དངོས་སུ་ཆོས་འབྱུང་བསྐྱེད་པ་མི་གསལ་ལོ། །དེ་ལ་བསམས་ནས་སྒྲུ་མ་སྒྲ་
མ་དག། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་ནམ་མཁའི་དབྱས་སུ་ཞེས་པ་མ་
གཏོགས་ཆོས་འབྱུང་བསྐྱེད་པ་མི་བྱེད་དོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། ཅོ་ཇེ་སེམས་
དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་། མདོ་བསྐྱེད་གཉིས་ཀ་ལས། དོན་འདི་ཉིད་ཙྴ་རྒྱད་ཀྱི་
ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། །ནམ་མཁའ་ཅོ་ཇེ་དབྱས་སུ་བསམ། །ཞེས་པས་
བསྟན་པར་གསུངས་ལ། དེའི་ནམ་མཁའི་དབྱས་ཞེས་པ་ནི། ལེའུ་གསུམ་པ་
ལས། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་དབྱས་གནས་པར། །ཞེས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་
ཡང་གཞལ་ཡས་ཁང་གང་དུ་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྟོན་པའི་སྐྱབས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེའི་འགྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་དུ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་དབྱས་གནས་
པར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་འབྱུང་ལ་གནས་པའོ། །ཞེས་གསལ་བར་བཤད་དོ། །
གལ་ཏེ་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་ནམ་མཁའི་ཁམས་དེ་ཆོས་འབྱུང་

དང་དོན་གཅིག་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི།   དབྱིབས་གྲུ་གསུམ་པ་
ཅན་གྱི་ཆོས་འབྱུང་དུ་བསྒྲིམ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།   དེ་འདྲ་བ་ནི་རྩ་བ་འད་གྱི་
རྒྱུད་སྦྱོར་མི་ཞེས་པ་དག་ལ་འབྱུང་བ་བདེན་ནོ།   །འོན་ཀྱང་རྩ་རྒྱུད་དུ་ནམ་
མཁའི་ཁམས་ཀྱི་དབྱས་སུ་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒྲིམ་པར་གསུངས་པའི་ནམ་
མཁའི་ཁམས་ཀྱི་དོན་ཁྱེ་བར་བཞེད་ནས།   རྒྱུད་ཕྱི་མར།   བྱམས་པ་སོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ།

གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བྱའི་རྒྱུད། །

སྤྲས་པ་དེ་ནི་རྟོགས་ཕྱིར་དང་། །

སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་འདོད་པས། །

ཡང་དག་གསུངས་པས་གང་གསུངས་པ། །

མགོན་པོ་ཁྱེད་ལ་གསོལ་བར་འཆོལ། །

ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས།   རྩ་རྒྱུད་དུ་སྤྲས་པའི་དོན་གཏན་ལ་

འབེབས་པའི་ངི་བ་ལྷ་བཙུ་རྩ་གསུམ་ཅམ་ཁུས་པའི་སྐབས་སུ།   ཆོས་འབྱུང་

བ་ནི་ངི་ལྟར་བསྒྲིམ། །ཞེས་ཁུས་པའི་ལན་དུ།

སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས། །

གྲུ་གསུམ་དུ་ནི་རྣམ་པར་བསྒྲིམ། །

ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ཆོས་འབྱུང་དབྱིབས་ངི་འདྲ་བའི་ནང་དུ་

གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱོམ་པ་གསལ་བར་བསྟན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་འབྱུང་གི་
དབྱིབས་ནི་ཟུར་གསུམ་པ་གྲེན་དུ་ཡངས་པ་ཟུར་ཐ་བ་འོག་དུ་ཟུག་ཅིང་།
ཟུར་གཉིས་སྟེང་ན་གནས་པ། ཞེས་རབ་མའི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་
ཁོག་པ་སྟོང་པ་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་ཆོས་འབྱུང་གི་འོག་ཕྱོགས་ཐ་བ་ནི་ལས་དང་
པོ་བའི་སར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་ཆུང་བ་དང་། སྟོང་ཇེ་རྒྱས་སུ་སོང་བ་ནི་
མོས་སྐྱོད་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། བྱ་
གསུམ་གྱིས་ནམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་མཚོན་པ་ཡིན་པར་ཤུགས་པས་
བཤད་ལ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། རྒྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས། །ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིས་ནི་ཟུར་གསུམ་པོ་དེ་སྐྱེ་དོ་ཇེ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མཚོན་
པར་ཡང་བཤད་དོ། །ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེང་གཞིའི་སྐབས་སུ། དོ་ཇེ་བཙུན་མའི་ཟླ་
ག་ལ་ཞུགས། ཞེས་པའི་དོན་ཡིག་དོན་དང་སྐྱེ་དོན་དུ་བཤད་པས་ཀྱང་། རྒྱུད་
ཀྱི་སྟོན་པ་དོ་ཇེ་འཆང་གང་དུ་བཞུགས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དེ་ཉིད་གང་གི་
ནང་དུ་ཆུད་པའི་ཆོས་འབྱུང་དེ་བཙུན་མའི་ཟླ་གའི་དབྱིབས་ཅན་དུ་གསལ་
བར་བསྟན་ཏེ། འདིས་ཀྱང་ཇེས་འཇུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་
བསྐྱོམ་པའི་ཆེ་ཆོས་འབྱུང་བྱ་གསུམ་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་དུ་བསྐྱོམ་
དགོས་པ་ཆེས་གསལ་བར་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་ལྟའི་
དབང་པོས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས།

ཨེ་ནི་ཤེས་རབ་ཉིད་གྲུར་ལ། །
ཤ་ནི་རབ་དགའ་བདག་པོ་ལོ། །
ཐེག་ལེ་མི་ཤེགས་དེ་ཉིད་དེ། །
དེ་ལས་ཡི་གེ་ཉིད་ཀྱང་སྟེ། །
ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཡི་གེ་གཉིས། །
དེ་ཉིད་ཤེས་པ་གང་གིས་ཤེས། །
དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བྱེད་འགྱུར། །
འགྲོ་བ་གང་གིས་ཡི་གེ་གཉིས། །
མི་ཤེས་རྟག་ཏུ་འདོན་པ་དག། །
དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་ལས། །
སྤྱི་རོལ་སྟོར་སྤངས་བྱུང་བ་བཞིན། །
ཨེ་ཨྱི་ཡིག་གཉིས་སྟུ་མ་ལ། །
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་འདིར་བཞུགས་པས། །
དམ་ཆོས་བསྟན་པའི་ཐོག་མར་ནི། །
ཨེ་ཨྱི་དེ་སྤྱིར་རབ་ཏུ་བཞད། །
དེ་བས་བརྒྱ་བྱེན་སྟུ་ཡི་བདག། །

གལ་ཏེ་རྟག་པའི་གནས་འདོད་ན། །

ཡིག་གཉིས་སྒྱུ་མ་བྲན་བྱ་ཅིང་། །

དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྒྲ་མར་གྱིས། །

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུད་སྡེ་གཞན་ཡང་དུ་མ་ལས་ཨེ་ཨྱི་
གྱི་ཡི་གེ་གཉིས་སྒྲ་མེད་གྱི་རྒྱུད་གྱི་བརྗོད་བྱའི་གནད་མ་ལུས་པ་བསྐྱས་པ་
ཡིན་པར་གསུངས་པས། ཨེ་ཨྱི་གྱི་དོན་མཐའ་དག་པར་ཤེས་ན་རྒྱུད་དོན་
རྗོགས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་ཨེ་ཨྱི་གྱི་ཡི་གེས་མཆོན་
པའི་དོན་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཨེ་ཨྱི་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་ཨེ་
ཡིག་གིས་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཨྱི་ཡིག་གིས་དེ་དང་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་
སྒྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་པ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། བདེ་སྟོང་
སྒྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་འདྲ་བ་དེ་ལམ་གྱི་ཨེ་ཨྱི་རྗོ་རྗེ་འཆང་གི་རྒྱུའི་གཙུག་པོ་
ཡིན་པར་གོ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་འབྱུང་གི་བྱུར་གསུམ་གྱིས་ཨེ་ཡིག་གི་
དོན་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་མཆོན་པར་
བྱེད་ལ། ཆོས་འབྱུང་དེ་ཕྱག་རྒྱའི་ལྷ་གའི་གཟུགས་སུ་ཡོད་པས་ཨྱི་ཡིག་གི་
དོན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་པར་བྱེད་ཅིང་། རྟོན་དང་བརྟོན་པའི་
དགྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་དེའི་ནང་དུ་རྒྱུད་པར་བསྒྲོམས་པས་ནི། རྗོ་རྗེ་འཆང་
གི་གནས་ལུས་འཁོར་ལོངས་སྟོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་

ཅད་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེམས་བ་ཉིད་གྱིས་འགྲུབ་པར་སྟོན་ལ། མདོར་
ན་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་
དེས་སྦྱལ་བའི་རྣམ་འབྱུང་ཡིན་པས། སྒྲགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དེའི་
ནང་དུ་འདུས་པར་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས།

མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་གཟུགས་ཅན་གྱིས། །

སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་བདེ་འབྱུང་གེད། །

རྣམ་དག་ཤེས་རབ་ལུས་ལ་འབྱུང་། །

སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གནས་ཞི་བ། །

ལྷ་རྩལ་ཆོས་འབྱུང་མི་འགྱུར་བ། །

སངས་རྒྱས་དེ་ནི་བདག་གིས་བསྟེན། །

ཨི་ཡི་ཆ་བྱད་བཟང་པོ་ལ། །

དབུས་སུ་མི་གྱིས་རྣམ་པར་བརྟུན། །

བདེ་བ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ། །

སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་བླ་མ་ཏོག །

ཅེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།

ཆོས་འབྱུང་མི་འགྱུར་ཞི་བ་ཉིད། །

ཤེས་རབ་རང་གི་དངོས་དེ་སྟེན། །

ཀུན་ཏུ་ལྷ་རྩལ་ཡེ་ཤེས་གྱིས། །

སྒྲོས་པ་མེད་ཅིང་དག་པ་ལས། །

འདི་དག་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤྱལ། །

མཆོག་ཏུ་ཤེས་ཤིང་རྣམ་དག་གང་། །

སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་ཕྱག་བྱས་པ། །

བརྗོད་ཅིན་ཀུན་ལ་བྱབ་པའི་གནས། །

ཐམས་ཅད་དེ་ཡི་རྣམ་འབྱུང་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་གནད་ཤེས་ནས་དགྱིལ་འཁོར་བསྒྲོམ་པ་དང་།

མཆོད་པ་སོགས་ནི་དེ་དག་མི་ཤེས་པར་བསྒྲོམ་པ་དང་མཆོད་པ་སོགས་

ལས་ཆེས་ཆེར་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས། ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་དགྱིལ་

འཁོར་ཆུད་པར་བསྒྲོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ངེས་དོན་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་

ལ་ཆོས་འབྱུང་གི་ཁ་དོག་ནི་དགྱིལ་ཆོག་རྗེ་རྗེ་སྤེང་བ་སོགས་མང་པོ་ལས་ཁ་

དོག་དཀར་པོར་བཤད་པ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་མཆོན་པར་བྱེད་

ལ། ཡང་གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས་སྤྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བ་ཅེས་བཤད་པ་ལྟར་

ན་ལྟ་གའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་ཁ་དོག་དཀར་དམར་དེས། ཕྱག་རྒྱའི་བརྒྱར་

ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་

གྱི་ས་རྒྱར་གསུམ་གྱིས་མཆོན་པའི་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་རྟོགས་པའི་བདེ་སྟོང་

གི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཁ་དོག་ཕྱོགས་གཉིས་
ཀ་ལྟར་ཡང་མི་རུང་བ་མེད་དོ། །

དེ་ལྟར་ཆོས་འབྱུང་བསྟོམས་པའི་ནང་གི་དབུས་སུ་དོ་རྗེའི་ས་བསྐྱེད་
པ་ལ། ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ནས་དངོས་སུ་བརྒྱ་བསྐྱེད་པ་མི་གསལ་བ་ལ་
བསམས་ནས། བོད་ཀྱི་ལྷ་མ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་བརྒྱ་བསྐྱེད་པ་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་མི་
འཐད་དེ། བསྟོམ་བྱ་ལ་སྣ་ཆོག་ས་དོ་རྗེའི་གདན་པད་མ་མི་བྱེད་ན། བྱི་བྱ་ལ་
བརྒྱ་དེ་བས་ཀྱང་འོང་དོན་མེད་པས། བརྒྱ་འབྲི་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །བྱི་
བྱ་ལ་འང་བརྒྱ་མི་བྱེད་དོ་སྟུམ་ན། སྟོབ་དཔོན་ཨ་བུས། རྒྱུད་དང་མདོར་བྱས་
ལས། ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར། །ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ན།
ནམ་མཁའི་ཁམས་ཆོས་འབྱུང་དང་། དེའི་དབུས་བརྒྱ་ལ་འཆད་དེ། དོ་རྗེ་སྤང་
བ་ལས། འདིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་གཞི་དང་ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཆོས་འབྱུང་
དོ། །དེའི་དབུས་ནི་བརྒྱའོ། །དེར་གནས་པའི་རྒྱུད་དང་མེ་དང་རྩ་དང་སའི་
དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་འདྲེས་པར་གྱུར་པས་སའི་ཆ་སྣ་ཆོག་ས་དོ་རྗེའི་ངོ་བོར་
བསྐྱེད་ནས། དེའི་སྤང་དུ་སྒྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གྱི་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་
ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེས་ན་འདིར་བརྒྱ་མེད་པར་སྣ་ཆོག་ས་དོ་རྗེའོ་ཞེས་པ་ནི་
ཆེར་འབྱུལ་ལོ། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཡབ་སྲས་ཀྱི་འང་དགོངས་པར་བྱེད་
དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར། སྤྱིར་དཀྱིལ་འཁོར་ཐེག་གིས་བྱི་བའི་ཐེག་སྐྱེད་ལ་

གཞུང་ཚད་ལྡན་དག་ནས་ཚུལ་གཉིས་བཤད་དེ།   བདེ་མཆོག་སྒྲིམ་འབྲུང་
ལས།

ཐེག་གི་མཆོན་མ་དྲུག་ཅུ་བཞི། །

དགྱིལ་འཁོར་ཐེག་གི་མཆོན་ཉིད་དེ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་སྐྱེད་ཆ་ཚུང་དྲུག་ཅུ་ཅ་བཞི་པ་དང་། སྒྲིབ་
དཔོན་སྐུ་བྱང་གིས་འདུས་པའི་དགྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས།

ཐེག་སྐྱེད་དགྱིལ་འཁོར་ཉིས་འབྲུར་ཏེ། །

སྒྲིམ་མིན་དེ་བཞིན་སྤྲ་བ་མིན། །

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐེག་སྐྱེད་ཆ་ཚུང་གོ་དྲུག་པའི་སྒྲིགས་
གཉིས་སོ། །འདི་ལས་གཞན་པའི་ཐེག་སྐྱེད་གྱི་ཚད། ཚད་ལྡན་གྱི་ཆེན་པོ་
སྐུས་གྲང་མ་བཤད་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་དགྱིལ་འཁོར་ལས་ཉིས་འབྲུར་དུ་
ཚད་ལྡན་དག་གིས་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ཐེག་སྐྱེད་ཆ་ཚུང་རེ་བཞི་པ་ནི། ཅ་ཐེག་
ནས་ཅ་ཐེག་གི་བར་དགྱིལ་འཁོར་དངོས་གཞི་ཡིན་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་རྩ་ཅེ་ནས་རྩ་ཅེའི་བར་ལ་ཉིས་འབྲུར་དང་། ཆ་ཚུང་གོ་དྲུག་པ་ནི་དགྱིལ་
འཁོར་འཁོར་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།   མདའ་ཡབ་ནས་མདའ་
ཡབ་གྱི་བར་ཉིས་འབྲུར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ཐེག་སྐྱེད་ཆ་ཚུང་རེ་བཞི་པ་
ནི། ཏྲ་བབས་དཔངས་སྐྱ་སྒོ་ཚད་གཅིག་དང་ཆོས་འཁོར་རྩ་ཅེ་དང་བཅས་པ་

ལ་སྒོ་ཚད་གཅིག་སྟེ་སྒོ་ཚད་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཐེག་སྐྱེད་ཆ་
ཆུང་གོ་དུག་པ་ནི་རྟ་བབས་དཔངས་སུ་སྒོ་ཚད་གསུམ། ཆོས་འཁོར་རྩ་ཅེ་
དང་བཅས་པ་ལ་སྒོ་ཚད་གཅིག་སྟེ་སྒོ་ཚད་བཞི་འེད་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། བད་
རྩ་ལ་ཆ་ལྔ་གཉིས། རྟོར་རྩ་ལ་ཆ་ལྔ་གཉིས། མེ་རི་ལ་སྒོ་ཚད་གཅིག་
རྣམས་ལས་གཞན་པའི་དེ་དག་གི་ཞིང་ཆ་དུར་ཁྲོད་མེད་པ་ལ་ཆད་ལྔ་
སུས་ཀྱང་མ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཆ་ཆུང་གོ་དུག་གི་ཆོ། དཀྱིལ་འཁོར་
ཀྱི་མདའ་ཡབ་ནས་མདའ་ཡབ་ཀྱི་བར་ལ་སྒོ་ཚད་བཅུ་གཉིས། མདའ་ཡབ་
པན་ཆད་མེ་རིའི་མཐའ་ཚུན་ཆད་ལ་ཕྱོགས་རེ་སྒོ་ཚད་དུག་དུག་སྟེ་སྒོ་ཚད་
ཉེར་བཞི་ཆ་ཆུང་གོ་དུག་ཡིན་ཞིང་། སློབ་དཔོན་སྐུ་བྱང་གིས། བུ་མ་བ་ཀ་
བའི་སྟེང་གནས་པ། །རྟ་བབས་སྒོ་ཡི་སུམ་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་རྟ་བབས་དཔངས་
སུ་སྒོ་ཚད་གསུམ་མ་ཐེག་སྐྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ཉིས་འགྱུར་དུ་བཤད་ལ།
དེའི་ཆེ་བད་རྩ་མེད་ན། མདའ་ཡབ་ནས་མདའ་ཡབ་ཀྱི་བར་ལ་སྒོ་ཚད་བཅུ་
གཉིས་ཡོད་པ་ལ། མདའ་ཡབ་ནས་མེ་རིའི་བར་ལ་ཕྱོགས་རེ་ལ་སྒོ་ཚད་བྱེད་
དང་དུག་དུག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤར་རྒྱབ་ཀྱི་མེ་རི་ནས་མེ་རིའི་མཐའི་བར་
ཀྱི་ཐེག་སྐྱེད་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ཉིས་འགྱུར་དུ་སྒོ་ཚད་གཅིག་གིས་མ་
ལོངས་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་སྐུ་བྱང་གིས། ཐེག་སྐྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིས་
འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པས། སྐུ་

བྱང་ལ་ཀློལ་བའི་སྙིང་ཁམས་བསྐྱེད་པར་མི་སྟོབས་ན་བརྒྱ་གདོན་མི་བ་བར་
ཁས་སྦང་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

དེ་ནས་བརྒྱའི་ཉྩེ་བར་སྣ་ཆོག་གས་རྩོམ་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཐོག་མར་འབྱུང་
བ་བཞིའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས།

རྩྱི་གཉིས་ས་བོན་ཡི་ལས་བྱུང་། །

རྩོམ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྟོ། །

སྙིང་གི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པར་བྱ། །

རྩྱི་གཉིས་ས་བོན་རི་ལས་བྱུང་། །

རྩོམ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྟོ། །

མེ་ཡི་དགྲིལ་འཁོར་ཉིད་ཀྱང་ནི། །

དེ་ཡི་སྙིང་དུ་བསམ་པར་བྱ། །

རྩྱི་གཉིས་ས་བོན་བི་ལས་བྱུང་། །

རྩོམ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྟོ། །

ཆུ་ཡི་དགྲིལ་འཁོར་ཉིད་ཀྱང་ནི། །

དེ་ཡི་སྙིང་དུ་རྒྱུ་པར་བསམ། །

རྩྱི་གཉིས་ས་བོན་ལི་ལས་བྱུང་། །

རྩོམ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྟོ། །

ས་ཡི་དགྲིལ་འཁོར་ཉིད་ཀྱང་ནི། །

དེ་ཡི་སྐྱེད་དུ་བསམ་པར་བྱ། །

ཅེས་གསུངས་ཤིང་། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་
བཞིན་དུ་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཡི་གེ་ཡི་
ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་འབྱུང་བ་བཞིའི་ས་བོན་ཡིན་ལ་རྩྱ་རྒྱམས་ནི་དགྲིལ་
འཁོར་རེའི་ལོགས་གཉིས་སུ་རྗེ་རྗེ་རེ་རེས་མཐའ་བཏེན་པ་དག་གི་ས་བོན་
ཡིན་ནོ། །

དེ་འདྲ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་བཞི་ཡང་སྐྱུན་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་བཞི་
ཡི་ངོ་བོར་མོས་པ་བྱ་སྟེ། འབྱུང་བཞིའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་འདི་ཉིད་ཅ་
རྒྱད་དུ་ལེ་ཏུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས།

དགྲིལ་འཁོར་རྗེ་རྗེ་ཀུན་ལས་སྐྱེས། །

ནམ་མཁའ་རྗེ་རྗེའི་དབྱུས་སུ་བསམ། །

ཞེས་པས་བསྟན་པར་མདོ་བསྟེ་དང་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་
གཉིས་སུ་གསུངས་ལ། དེའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས། ནམ་མཁའ་རྗེ་རྗེའི་
དབྱུས་དེར་རྒྱད་ཅིང་གནས་པར། དགྲིལ་འཁོར་རྗེ་རྗེ་ཀུན་ལས་བསྐྱེད་པ་
བསམ་པར་བྱ་སྟེ། རྗེ་རྗེ་ཀུན་ནི་སྐྱུན་ལ་སོགས་པ་ལྷ་མོ་བཞི་ཡིན་ལ། དེ་
རྒྱམས་ཀྱི་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའོ། །ཞེས་

གསལ་བར་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ནས་མདོར་བྱས་ལས།

དགྱེལ་འཁོར་བཞི་པོ་ཡང་དག་བསྐྱུས། །

དྲོ་ཇེའི་ས་གཞིའི་དགྱེལ་འཁོར་ལ། །

ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དྲོ་ཇེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། དགྱེལ་
འཁོར་བཞི་ཆར་བསྐྱུས་པ་ལས་སའི་དགྱེལ་འཁོར་འབའ་ཞིག་བསམ་སོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་སའི་དགྱེལ་འཁོར་ཞེས་པ་དང་། དྲོ་ཇེའི་ས་གཞི་ཞེས་པ་
ནི་སྣ་ཆོགས་དྲོ་ཇེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་སྐྱ་བྱང་གིས། ཏྲ་བབས་དྲོ་ཇེའི་ཅེ་
མོ་ཅན། །ཞེས་བྲི་བྲ་ལ་སྣ་ཆོགས་དྲོ་ཇེ་བཤད་པའི་བྲིར་དོ། །དེ་ལྟར་དགྱེལ་
འཁོར་བཞི་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པ་ལས་སྣ་ཆོགས་དྲོ་ཇེ་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི། ཅ་རྒྱད་
ཀྱི་ལེ་ཏུ་བརྒྱད་པ་ལས། ཞི་བ་དྲོ་ཇེ་འཛིན་འདོད་ན། །བསྐྱ་བ་དག་ཀྱང་རབ་
ཏུ་བྲ། །ཅེས་གསུངས་པ་དེས་བསྟན་པར་མདོ་བསྐྱེ་ལས་གསུངས་ཤིང་།
སྟོན་གསལ་གྱིས་ནི་དེའི་དོན་སྐྱབ་ཐབས་བསྐྱེམ་པའི་བྱན་གྱི་མཐར་དགྱེལ་
འཁོར་གྱི་ལྟ་རང་གི་ལུས་ལ་སྐྱད་པའི་དོན་ཏུ་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱད་ཀྱི་དྲོ་
ཇེའི་ཆོག་རེ་རེ་ལའང་དོན་མི་འདྲ་བ་ཏུ་མ་བསྟན་རྒྱ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆན་
གྱིས། ཡབ་སྐས་དག་གིས་དོན་སྣ་ཆོགས་ལ་བཤད་པ་ཡིན་པས་འགལ་བར་
མི་བསམ་ལ། མདོ་བསྐྱེ་ལས་སྣ་ཆོགས་དྲོ་ཇེ་བསྐྱེད་པ་དང་སྐྱར་བའི་དོན་ནི།
དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། ཅ་རྒྱད་ཀྱི་ལེ་ཏུ་བརྒྱད་པའི་མེ་ཏྲིག་གི་མཆོད་པ་

སོགས་ཀྱི་ངེས་དོན་བཤད་པའི་སྐབས་སུ།

ཞི་བ་རྩོུ་མེ་འཇིན་འདོད་ན། །

བསྐྱུ་བ་དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱ། །

ཅེས་པ་འདི་ཡང་བྲངས་ནས་བཤད་པ་ལས་འདིའི་ངེས་དོན་ཞེས་
དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་བཤད་རྒྱུ་དགོངས་པ་ལྷུང་སྟོན་ལས།

གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱུ་སོགས་ཏེ། །

དབང་ཆེན་སོགས་པར་འདི་སྐྱར་རོ། །

དངོས་མེད་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པས། །

སྐྱ་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྐྱར་སྐྱོར་བ། །

ཅེས་གསུངས་པ་འདི་དངོས་སུ་མེ་ཏོག་བཞིའི་མཆོད་པའི་ངེས་དོན་
འཆད་པ་ཡིན་ཀྱང་།

ཞི་བ་རྩོུ་མེ་འཇིན་འདོད་ན། །

བསྐྱུ་བ་དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱ། །

ཅེས་པའི་ངེས་དོན་ཡང་འདི་དང་དོན་འབྲ་བས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་འཆད་པ་
ཡིན་ཏེ། དགོངས་པ་ལྷུང་སྟོན་དུ། ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་པོ་དེ་བཤད་བྱར་དངོས་
སུ་བགོད་པ་ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་འཆད་བྱེད་མ་བྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་
དེའི་དོན་ནི་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ས་རྩུང་སྐྱུ་མ། རྩུང་སྐྱ་མ་གྱི། མེ་རྩུང་གོས་

དཀར་མོ། རྒྱུ་གི་རྒྱུ་སྒྲིལ་མ་སྟེ། འབྱུང་བ་བཞི་དང་ལྷ་མོ་བཞིའི་རྒྱུ་སོ་
སོར་རྒྱ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད། ཟབ་མོ་དྲོ་ཇེ་བཞུས་པའི་མན་ངག་གིས་མི་
ཞིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་བསྐྱུས་ནས་ཁྱུགས་གནས་ཐིམ་
གསུམ་བྱས་པ་ལས། དངོས་མེད་གོ་འཕང་འོད་གསལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་
པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པ་ལ་སྣ་
ཆོགས་དྲོ་ཇེ་བསྐྱེད་པའི་ངེས་དོན་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་
ལ་ཡེ་ཤེས་ལྡར་ལྡོག་པའི་སྒྲིན་ས་དབྱེ་བ་ཡོད་པས། སྣ་ཆོགས་དྲོ་ཇེ་ཡེ་
ཤེས་ལྡར་དག་པར་གསུངས་ལ། ཡེ་ཤེས་ལྡར་ལ་ནི་ལམ་དུས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལྡར་
ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་འདྲ་བའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནི་བྱང་འདུག་གི་སྣ་ཡེ་ཤེས་
གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྟེན་ཡིན་པས་
ངེས་དོན་དེ་འདྲ་བ་མཆོན་པའི་སྦྲད་དུ་འདིར་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྟེན་དུ་སྣ་
ཆོགས་དྲོ་ཇེ་བསྒྲིལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་སྒྲིན་གསལ་ལས་འབྱུང་བཞིའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་མོ་བཞི་དང་སྦྱར་བའི་དགོངས་པ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་པས་
འདི་འདྲ་བའི་ངེས་དོན་ཟབ་མོ་མཆོན་པ་མ་གོ་བར། དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ལྷ་མོ་
བཞིའི་ངོ་བོར་བསྒྲིལ་བ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་བོར་ནས།
ཡབ་སྐུས་དང་ཅ་བཤད་གྱི་རྒྱུད་གང་གིས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་བ་དན་དང་མེ་
འབར་བ་དང་བྱམ་པ་དང་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་གྱི་མཆོན་མ་སྣ་ཆོགས་སྒྲིལ་བ་

དང་། རྒྱུད་གིས་མེ་སྤར་མེས་ཚུ་ཁོ་ལ། ཚུས་ས་བཅུ་ནས་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་
ཞེས་སོགས་ནང་གི་སྤྱད་རིམ་དང་ཞིན་ཏུ་འགལ་བའི་དོན་མེད་པའི་སྒྲིམ་
པས་རྒྱུད་དོན་མི་ཤེས་པ་གསལ་བར་མ་བྱེད་ཅིག །གལ་ཏེ་འདྲིར་འབྱུང་
བའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྒྲོམ་པ་ནི་སྒོད་ཆགས་པའི་དུས་སུ་རྒྱུད་དང་ཚུ་དང་ས་
ཡི་དགྲིལ་འཁོར་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ན། རྒྱུད་
གཞི་ལ་མེད་དགྲིལ་འཁོར་ཆགས་པ་མེད་པ་ལ་འདྲིར་མེད་དགྲིལ་འཁོར་
བསྒྲོམ་པ་ཅི་ཞེ་ན། རྒྱུད་གཞི་ལ་མེད་དགྲིལ་འཁོར་ལོགས་སུ་ཆགས་པ་
མེད་ཀྱང་། ཚུའི་ཁམས་རྒྱུད་གིས་བསྐྱབས་པ་ལས་ཚུའི་སྤྲེང་རིམ་གྱིས་སྤྲས་
མ་ལྟར་བསྐྱེད་བར་གྱུར་ནས་ལེགས་པར་སྒྲིན་ཏེ་གསེར་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་
ལ་ནི་མེས་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཡོད་པས། དགྲིལ་འཁོར་
གཞན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་མེད་ཁམས་མི་གསལ་བའི་ཚུ་ལ་གྱིས་བྱུ་ནས་
གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདྲིར་མེད་དགྲིལ་འཁོར་བསྒྲོམ་པ་དང་སྤྱར་བར་
བྱ་བའི་རྒྱུད་གཞི་མེད་པའི་སྒྲོན་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས།
མེད་དགྲིལ་འཁོར་ཡང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ཉིད་དུ་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །དེ་ལྟར་སྤྲོ་ཆོགས་དོ་རྩེ་བསྒྲོམས་ནས། དེའི་ལྷེ་བར་ཡི་གེ་རྒྱུ་དཀར་པོ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིན་གྱི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེ་ཏུ་
བཅུ་གཅིག་པ་ལས།

ནམ་མཁའ་དོ་རྗེའི་དབྱུས་གནས་པར། །

དཀྱིལ་འཁོར་དོ་རྗེ་ཀུན་ལས་སྐྱེས། །

དོ་རྗེ་སྤྱོད་ནི་འཕྲོ་བསྐྱེད་པ། །

དེ་རུ་ཡི་གེ་རྩྭ་བསམ་མོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་རྩྭ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་

པར་བཤད་པ་འདི་འདྲ་དང་། གྱི་དོར་ལ་སོགས་པ་སྐྱབས་གཞན་ཁ་ཅིག་ཏུ་

འཁོར་ལོ་ལས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་རྣམ་སྒྲུང་གི་རྩྭ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་

ལས་བསྐྱེད་པ་སོགས་བཤད་པ་རྣམས་དོན་འདྲ་སྟེ། འཁོར་ལོ་རྣམ་སྒྲུང་གི་

ཕྱག་མཆན་དང་། རྩྭ་རྣམ་སྒྲུང་གི་ས་བོན་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་མཆོན་དོན་

ཡང་། རྩྭ་གཞི་ལ་སེམས་ཅན་གནས་པའི་རྟེན་སྣོད་ཡིན་ལ། སྣོད་ཀྱི་འཛིག་

རྟེན་ནི་ཕྱང་པོ་ལྷའི་ནང་ནས་གཟུགས་ཕྱང་ཡིན་པ་ལྟར་སྦྱོང་བྱེད་ལ་ཡང་།

སྟོང་གོད་པའི་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་ཕྱང་པོ་ལྷའི་ནང་ནས་

གཟུགས་ཕྱང་རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷོག་པ་ནས་བཞག་པའི་རྣམ་སྒྲུང་གི་ས་

བོན་ནམ་ཕྱག་མཆན་ནམ་རྩྭ་ལས་བསྐྱེད་དེ། གཞལ་ཡས་ཁང་རྣམ་སྒྲུང་གི་

ངོ་བོར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་ཀྱང་།

རྩྭ་བསྐྱོམ་པ་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་གོང་དུ་བྲངས་མ་ཐག་པ་འདི་ཉིད་དང་སྦྱར་རོ། །

དེ་འདྲ་བའི་རྩྭ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱོམ་པ་ནི། མདོ་

བསྐྱེད། ལེ་ལུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། ཡི་གེ་རྩྭ་གྲིས་གནས་བསྐྱེད་སྟེ། །ཞེས་པ་
དང་སྦྱར་ཏེ། གནས་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་ངོ་། །དེ་ཡང་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་
པ་ནི་སྦྱོད་ཆགས་པའི་དུས་ཀྱི་སྟངས་གི་རི་སྒྲིང་སོགས་དང་ཆོས་མ་ཐུན་པར་
བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཆོས་མ་ཐུན་པར་སྦྱོར་བ་ཡང་སྦྱང་གཞི་ལ་སྟངས་
གི་རི་སྒྲིང་སོགས་ཆགས་པ་སྦྱི་ཅམ་དང་། འདིར་སྦྱོང་བྱེད་ལ་གཞལ་ཡས་
ཁང་བསྐྱེད་པ་ཅམ་ཆོས་མ་ཐུན་སྦྱོར་བ་ཡིན་གྱི། རི་སྒྲིང་སོགས་དང་།
གཞལ་ཡས་ཁང་ཏྲ་བབས་སོགས་རེ་རེ་ནས་འདྲ་ཆོས་སྦྱོར་བ་མི་དགོས་སོ།
།དེ་ཡང་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ནས་མ་དག་པའི་སྦྱོད་སྦྱོང་བའི་དོན་ནི།
སྦྱབ་པ་པོས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་པས་ད་ལྟའི་མ་དག་པའི་སྦྱོད་འདི་
གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྦྱར་བ་མ་ཡིན་གྱི། རང་ཉིད་མ་འོངས་པ་ན་མ་དག་
པའི་སྦྱོད་ལ་འོངས་སྦྱོད་པའི་རུས་པ་སྦྱངས་ནས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་
ཁང་ལ་འོངས་སྦྱོད་པའི་རུས་པ་སྦྱོད་པར་བྱེད་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྒྲིན་
བྱེད་དུ་བསྐྱེད་པ་ནས་སྦྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་རྩྭ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུབ་ཞི་སྟོབ་ཞི་པ་མཆན་ཉིད་ཐམས་
ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཆད་རི་
ཅམ་གྱི་ཞིང་བསྐྱེད་པ་བཤད་པ་དང་། མཆན་ཉིད་རི་ལྟ་བུར་གྱི་ཞིང་བསྐྱེད་
པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་འོ། །

དང་པོ་ནི། དགྲིལ་འཁོར་ཆད་ཇི་ཙམ་དུ་བྲི་བ་ཡང་། ལྷའི་སྒོ་ནས་
བཞག་པ་དང་། སྦྱིན་བདག་གི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་ཚུལ་གཉིས་བཤད་དེ།
འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད་ལེ་ཏུ་བཅུ་དྲུག་པར། ཐུགས་དང་སྦྱེད་དང་གསུང་གི་རིགས་
ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་གསུམ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཁྱ་བཅུ་གཉིས་དང་། བཅུ་དྲུག་
དང་། ཉི་ཤུར་གསུངས་པ་དང་། གྲུར་ལས།
དོ་ཇི་ཙམ་གྱི་ཁྱ་གསུམ་སྟེ། །
སངས་རྒྱས་དགྲིལ་འཁོར་ཁྱ་བཞི་པ། །
ཁྱ་ལྔ་པ་ནི་སྤང་བྱེད་ལའོ། །
གར་དབང་ཐུག་གི་ཁྱ་དྲུག་པ། །
རྟ་ཡི་རྒྱལ་པོའི་ཁྱ་བདུན་པ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རིགས་སོ་སོ་ལ་ཆད་ངེས་པ་ཅན་དུ་བྲི་བར་
བཤད་པ་དང་། དགྲིལ་ཆོག་དོ་ཇི་སྤང་བར་རྒྱུད་བངས་པ།
འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡིས། །
ཀུན་ནས་དཔག་ཆད་མཐའ་རུ་ནི། །
དགྲིལ་འཁོར་རབ་ཏུ་བྲི་བར་བྲ། །
མཁས་པས་གདུལ་བྱའི་སྦྱེ་བོ་ཡི། །
སེམས་རྣམས་ཡང་དག་བལྟས་ནས་ནི། །

འདོད་པས་ཚད་ནི་བྱས་ན་ཡང་། །
ཉེས་པ་རྩལ་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །
རང་གི་འདོད་པས་དགྱིལ་འཁོར་གྱི། །
ལག་པའི་མཐེལ་དུ་བྲིས་བྱས་ནས། །
བསྟན་བཅོས་ལས་གསུངས་དོན་བྱེད་དེ། །
ས་སྟོང་སོགས་སུ་སྟོས་ཅི་དགོས། །
ཞེས་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་ཆ་རྒྱུད་ངེས་པ་མེད་པར་ཡང་གསུངས་
ལ། སྟོབ་དཔོན་སྟུ་བྱང་གིས་ཀྱང་།
སྒྲགས་པས་སྟོབ་མའི་རྒྱས་པ་དང་། །
རྗེས་སུ་བསྟན་ནས་དགྱིལ་འཁོར་དེ། །
ཁྱ་གང་བ་ནས་བརྩམས་བྱས་ནས། །
ཁྱ་སྟོང་བར་དུ་བྲི་བར་བྱ། །
ཅེས་གསུངས་ཤིང་། སྟོམ་འབྱུང་ལས། ཁྱ་བྱེད་སོགས་ནས་ཡང་དག་
བརྩམས། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་མར་མེ་མཛད་གྱིས།
སེམས་ཅན་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །
ཚད་ལ་སོགས་པ་ངེས་བཤད་གྱི། །
ཐབས་ཤེས་ལས་བྱུང་དངོས་གྲུབ་ལ། །

ཚད་སོགས་ངེས་པ་ཅི་ཞིག་གྲ།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གངས་གྱི་ངེས་པ་ལ་དགའ་བའི་བསམ་ངོ་དང་
བསྐྱེད་ནས་གསུངས་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ཆེ་ཆུང་གི་ཚད་འདི་ཙམ་འབྲི་བ་མཐའ་
གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསྐྱོམ་པའི་ཚད་ནི། རྒྱད་གྱི་
ལེ་ཏུ་བརྒྱད་པ་ལས།

དཔག་ཚད་བརྒྱའི་ཁྱོན་ཙམ་དུ།

འཁོར་ལོའི་དགྱེལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པར་གྲ།

ཞེས་དང་།

དཔག་ཚད་བྱེ་བའི་ཁྱོན་ཙམ་དུ།

གྲུ་བཞི་ཤིན་ཏུ་མངེས་པ་ཡི།

མཚོད་རྟེན་རིན་ཆེན་སྣ་བཞི་པ།

གསལ་ཞིང་རང་བཞིན་ངི་མ་མེད།

ཅེས་དཔག་ཚད་བརྒྱ་དང་དཔག་ཚད་བྱེ་བའི་ཁྱོན་ཙམ་དུ་ཡང་བསྐྱོམ་
པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་མཚོད་རྟེན་ཞེས་པ་ནི་དགྱེལ་འཁོར་དེ་ཉིད་མཚོད་
རྟེན་དང་འདྲ་བས་མཚོད་རྟེན་ཞེས་གསུངས་པར་སྐྱོན་གསལ་ལས་བཤད་
ཅིང་། ཁ་ཅིག་འབྲུང་བཞིའི་རང་བཞིན་གྱི་ཡུམ་བཞི་དག་པས་རིན་ཆེན་སྣ་
བཞི་པ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས་དགྱེལ་འཁོར་བཞི་ཡུམ་བཞིའི་

ངོ་བོར་བསྐྱོམ་པར་བཤད་པ་དང་གཞུང་ཡས་ཁང་གྱི་ལས་བསྐྱེད་པར་
བཤད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་མ་གོ་བར་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕོ་ཚོད་ཀྱི་
དག་པ་སྦྱར་བའོ། །

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་རྩེ་ལྟ་བུར་བྱེ་ཞིང་བསྐྱོམ་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་
པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས།

བྱར་བཞི་དང་ནི་སྟོ་བཞི་དང་། །

རྟ་བབས་བཞི་ཡིས་མངའ་བྱས་པ། །

ཐེག་བཞི་དང་ནི་ཡང་དག་ལྟ། །

ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཉེ་བར་མངའ་ས། །

བ་བ་བ་བ་བྱེད་པ་དང་། །

རྩེ་རྩེ་ལྟར་བྱ་བྱེད་བརྒྱན། །

སྟོ་དང་སྟོ་ཁྱུད་མཚམས་རྣམས་སྟ། །

རྩེ་རྩེ་རིན་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱས། །

བྱམ་པ་ཀ་བ་རྩེ་རྩེ་ཆེ། །

བྱེ་ལ་བྱ་ནི་རིམ་བཞིན་གནས། །

བ་དན་བྱེ་ལ་བྱས་མངའ་བྱས་ལ། །

རྩེ་ཡབ་ལ་སོགས་རྣམ་པར་བརྒྱན། །

ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། འོད་སྤངས་ནས་ཏྲ་
བབས་ཀྱི་བར་བཤད་པ་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་དངོས་གཏན་དང་བཅས་པ་
བཤད་པ་ལོ། །

དང་པོ་ལ། འོད་སྤངས་སྣ་ཚོ་གསལ་དོན་འདི་བར་བཤད་པ་དང་། ཏྲ་
བབས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། འོད་སྤངས་ཞེས་པ་མེ་ཁ་དོག་སྣ་ལྟ་བུ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཕྱོགས་
མཚམས་ཀྱན་ཏུ་འབར་བ། གདུག་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བཟླ་བར་མི་བཟོད་པ་
ཡིན་ལ། དོན་འདི་རྩ་བ་དང་གྱུར་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤར་བཤད་ཅིང་། ཟུང་རྩ་བ་
ནི་སྤར་ཡོད་ཀྱང་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་ནས། སྤར་འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་
པའི་ཆེ་བྱུང་དུ་མ་བྱས་པ་ལོ། །འོད་སྤངས་གི་ནང་གི་བསྐྱེད་རིམ་སྣ་ཚོ་གསལ་དོན་འདི་
གཞི་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་དེའི་ལྟེ་བའི་ཁ་དོག་ནི་སྤངས་ལྟ། ལྟེ་བ་དང་འདབ་མའི་བར་
མཚམས་ཀྱི་གོ་སར་ནི་སེར་པོ། འདབ་མ་རྣམས་ནི་ཁ་དོག་སྣ་ཚོ་གསལ་བར་
སྤངས་བཤུས་བཤད་ལ། བསྐྱེད་དེའི་ལྟེ་བའི་མཐའ་ནས་མཐའི་བར་དུ་སྣ་ཚོ་གསལ་
དོན་འདི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་རྩ་ཅེ་ནས་ཕྱོགས་ཅིག་ཞོས་ཀྱི་རྩ་ཅེའི་བར་གྱིས་
འོན་པའི་ཁད་ཆད་དོ། །སྣ་ཚོ་གསལ་དོན་འདི་རྩའི་གངས་ནི་ཕྱོགས་རེར་རྩ་
གསུམ་གསུམ་སྟེ་རྩ་བཅུ་གཉིས་མ་དང་། ཕྱོགས་རེར་རྩ་ལྔ་ལྔ་ཡོད་པའི་རྩ་
ཉི་ལྔ་པའི་ཚུལ་གཉིས་བཤད་པ་ལས་འདིར་གང་བྱས་ཀྱང་རུང་ལ། ཁ་དོག་

ནི། རྩོམ་སྒྲིལ་དུ་སྒྲུབ་ཆོག་སྟེ་རྩོམ་པ་ནི་ནག་པོ་ལྟེ། ཡང་ན་དགྲིལ་ལའོར་
དེའི་གཙོ་བོའི་ཁ་དོག་ཏུ་བྱ་བར་བཤད་པའི། སྒྲིལ་པ་ནི་གཙོ་བོའི་རིགས་
བདག་གི་ཁ་དོག་དང་གཙོ་བོའི་ཁ་དོག་གཉིས་མ་ཐུན་ན་དེས་ཆོག་ལ།
གསང་འདུས་འཇམ་རྩོམ་ལྟ་བུ་མི་བསྐྱོད་པ་རིགས་བདག་ཡིན་ཀྱང་གཙོ་
བོའི་སྒྲིལ་མདོག་གྱུར་གྱུ་མདོག་ཏུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ནི། རིགས་བདག་དབང་
བཅན་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲུབ་ཆོག་སྟེ་རྩོམ་པ་ནི་ནག་པོར་བྱ་དགོས་སོ། །འདིར་ནི་
གཙོ་བོ་དང་མཐུན་པར་ནག་པོ། །སྒྲིལ་སྒྲིལ་རྩོམ་པ་ལྟེ། སྒྲིལ་བར་
དབྱུས་ཀྱི་རྩ་ཆམས་ནི་རང་གི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོག་གོ་
དེ་ལས་གཞན་པ་རྩ་ཆམས་ནི་དེའི་སྒྲིལ་གི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོག་གོ།
རྩ་ལྟ་པ་ལ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲིལ་དང་དབྱུས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་མདོག་སྟེ་རྩོམ་པ་རིགས་པར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། དེའི་
དོན་ཡང་། རྩ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤར་སྒྲིལ་དགྲིལ་ལའོར་འདི་ལྟ་བུ་ལ་
མཆོན་ན། ཤར་སྒྲིལ་དབྱུས་རྩ་དཀར་པོ། དེའི་ཁ་ནང་ལྟེ་གཡས་ལྟར་གཡོན་
མེད། རྩ་ནི་ཤར་བ་ལ་དེའི་སྒྲིལ་གི་རྩ་དབྱུས་ཀྱི་མི་བསྐྱོད་པ་དང་མཐུན་པའི་
མདོག་སྟེན་པོ། །འོག་རྩ་ནི་ལྷན་ཀྱི་རྩ་ལ་བའོད་དཔག་མེད་ཀྱི་མདོག་དམར་
པོར་བྱ་ཞིང་། སྒྲིལ་གཞན་ལའང་དེ་ལྟར་ཅི་རིགས་པར་རིགས་བསྐྱེད། །
སྒྲིལ་བར་ཡང་ན་སྒྲིལ་གཅིག་གི་རྩ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་སྒྲིལ་ཀྱི་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོག་གོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཏུ། །ཞེས་གཞན་གྱི་འདོད་པ་
བཀོད་པ་ནི་བདེ་མཆོག་གི་སྐྱབ་ཐབས་གཙུག་ཅོར་སོགས་ན་ཡོད་དེ། །ཤར་
གྱི་རྩ་ཐམས་ཅད་དཀར་པོར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །རྩའི་ཕྱོགས་མདོག་ལ་གཙོ་བོ་
བདེ་མཆོག་ཞལ་བཞི་པ་སོགས་ཀྱི་ཞལ་གྱི་ཕྱོགས་མདོར་ལྟར་བྱེད་པའི་
ལུགས་ཀྱང་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །སྣ་ཚོགས་དྲོ་རྩེའི་ལྷེ་བའི་དབྱིབས་ནི་གྲུ་
བཞི་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་ཚད་ནི། སྤང་བར། སྣ་ཚོགས་དྲོ་རྩེའི་ལྷེ་བ་ནི་སྣོ་ཚད་
བཅུ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྷེ་བའི་ཕྱོགས་རེའི་ཞིང་ཚད་སྣོ་ཚད་
བཅུ་གཉིས་ཡིན་ལ། ལྷེ་བ་ལས་འཐོན་པའི་རྩའི་སྤྱིད་ནི་ཐིག་སྐྱད་ཆ་ཐུན་གོ་
དུག་པ་དང་ཏྲ་བབས་དཔངས་སུ་སྣོ་ཚད་གསུམ་མའི་ཕྱོགས་ལ་རྩ་སྣོ་ཚད་
བཞི་ཡིན་ཞིང་། ཐིག་སྐྱད་ཆ་ཐུན་རེ་བཞི་པ། ཏྲ་བབས་དཔངས་སུ་སྣོ་ཚད་
གཅིག་མ་ལ་ནི་རྩ་ཆ་ཆེན་གཉིས་ཡིན་ལ། ལུགས་དེ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་
སྤང་བར་བཤད་དོ། །

དེས་ན་ཏྲ་བབས་སྣོ་ཚད་གསུམ་མ་དག་ལ་རྩ་རེ་རེའི་སྤྱིད་ལ་ཆ་ཆུང་
བཅུ་དུག་རེ་ཡིན་ཞིང་། ཕྱོགས་གྱི་རྩ་ཐམས་དང་དབྱུས་རྩ་རིང་ཐུང་མཉམ་
ཡང་། ཕྱོགས་རྩ་ཐམས་གྱིས་དབྱུས་རྩ་ལ་བྱག་པའི་ཆེ་ཆ་ཐུན་གཉིས་ཅེར་
མ་སྐྱེབ་པ་ནི་ཆ་ཐུན་གཉིས་གྲུག་པའི་ཆ་ལ་སོང་བའོ། །དེ་བས་ན། འབྲམ་
སོགས་སྣོ་དང་མཉམ་པ་ལ་གཡས་གཡོན་གྱི་རྩའི་ཐིག་ཀ་བའི་ཅེ་ནས་འཐོན་

བ་དང་། འགྲམ་ལོགས་སྒོ་དང་མི་མཉམ་པའི་རྟ་བབས་སྒོ་ཆད་གསུམ་མ་
རྣམས་ལ་གཡས་གཡོན་གྱི་རྩ་ཐིག་དར་དབྱངས་གྱི་ཐིག་གི་ཅེ་ནས་བསྐྱོར་
བ་ལ་རྩ་ཐིག་ནང་མའི་སྟེང་དུ་སྤང་དུ་ཁྱིད་ནས་ཆད་ན་ཆ་ཐུན་བཅུ་དྲུག་ཆད་
ལྷག་མེད་པ་འོང་གི། །ད་ལྟ་གང་དག་གཡས་གཡོན་གྱི་རྩ་ཐིག་དེ་ལས་རིང་བ་
ནས་བསྐྱོར་བ་དག་ལ་ནི་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་ཆད་ན། ཆ་ཐུན་བཅུ་དྲུག་ལས་
ཆེས་རིང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སྤང་བ་ལས། རྟ་བབས་གྱི་སྒོ་རྣམས་སུ་
དར་དབྱངས་གྱི་སྒྲུལ་བུའི་སྟེང་དུ། རྩ་ཐིག་གྱི་ཁ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་ཆོགས་རྩོ་
རྗེའི་རྩ་རྣམས་ནི། རུང་ཟད་ཕྱོགས་སུ་སོང་ནས་ཕྱིར་བྱུང་བ། དབྱས་གྱི་རྒྱར་
ཆ་རྒྱུད་གསུམ་དང་ལྡན་པ། སྤྱིད་དུ་ཆ་རྒྱུད་བཅུ་དྲུག་པའོ། །ཞེས་རྟ་བབས་
དཔངས་སུ་སྒོ་ཆད་གསུམ་མའི་འགྲམ་ལོགས་སྒོ་དང་མི་མཉམ་པ་ལ་རྩ་ཆ་
རྒྱུད་བཅུ་དྲུག་པའི་རྩའི་རྩ་བའི་ཕྱི་ཐིག་དར་དབྱངས་གྱི་སྒྲུལ་བུའི་ཕྱི་ཐིག་
ལས་འདར་མི་རུང་བར་གསུངས་པ་ལྟར། འགྲམ་ལོགས་སྒོ་དང་མཉམ་པ་ལ་
ཡང་ཀ་བའི་ཅེའི་ཕྱི་ཐིག་ལས་རྩའི་ཕྱི་ཐིག་གི་བསྐྱོར་མཆམས་འདར་མི་རུང་
བ་ཡིན་པས་རྩའི་ཕྱི་ཐིག་དེ་ལས་རིང་བའི་མཆམས་ནས་བསྐྱོར་བ་ནི་སྤང་
བའི་ལུང་དེ་དང་འགལ་ཞིང་། རྟ་བབས་དཔངས་སུ་སྒོ་ཆད་གཅིག་མ་ལ་ཡང་
དེ་དང་འབྲ་བར་རྩ་རྣམས་གྱི་སྤྱིད་ཆ་རྒྱུད་བརྒྱུད་རེ་ཡིན་ལ། བསྐྱོར་མཆམས་
ཀྱང་། དབྱས་གྱི་རྩ་ཅེའི་ཆ་རྒྱུད་གཉིས་གྱི་མཆམས་སུ་ཕྱོགས་གྱི་རྩ་ཅེ་བྱག་

པའི་རྩའི་ནང་ཐིག་གི་སྟེང་ནས་སྤང་བྱས་བཅའ་ན་ཆ་ཚུང་བརྒྱད་འོང་བའི་
མཚམས་ནས་བསྐྱོར་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱད་
ལས། ཀ་བའི་ཅེ་ནས་འཐོན་ཅེ་མོ། །སྤྲོ་ཆགས་དོ་ཇེ་འོད་ཆེན་པོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དག་གི་རྩ་བསྐྱོར་མཚམས་དེ་
ལྟར་བྱས་ན་རྒྱད་ཀྱི་ལུང་དེ་དང་ཡང་དངོས་སུ་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །རང་
ཉིད་ཀྱིས་ཏྲ་བབས་དཔངས་སུ་སྒྲོ་ཆད་གསུམ་མ་ལ་རྩ་ཆ་ཚུང་བཅུ་དྲུག་པ་
དང་། སྒྲོ་ཆད་གཅིག་མ་ལ་རྩ་ཆ་ཚུང་བརྒྱད་མར་ཁས་སྤངས་ནས། ཡང་རྩ་
སྐྱོར་ས་དར་དབྱངས་དང་ཀ་བའི་ཐིག་ལས་རིང་བའི་མཚམས་ནས་བསྐྱོར་
བར་འདོད་པ་ལ་ནི། སྐྱོར་ས་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་མཚམས་ནས་རྩའི་ནང་ཐིག་
གི་སྟེང་ནས་སྤང་བྱ་བྲིད་དེ་བཅའ་ན་ཆ་སྤན་ཉི་ཤུ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་
བས་ཁས་སྤངས་ལ་ནང་འགལ་མངོན་སུམ་དུ་འབབ་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་
བསྐྱོར་མཚམས་དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་། དབྱས་ཀྱི་རྩ་ལ་ཆ་སྤན་གཉིས་ལྷག་གིས་
མ་རེག་པར་བསྐྱོར་ན་ཆ་སྤན་བཅུ་དྲུག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་བསྐྱོར་བ་ནི་
དེ་དག་རང་གི་སྤྲོ་མའི་བཞེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རྒྱད་
དང་སྟེང་བའི་ལུང་དང་འགལ་བ་སྟོང་མི་རུས་མོད་ཀྱི། ཆ་ཚུང་བཅུ་དྲུག་གི་
ཆད་ལ་ཕན་དུ་རེ་བས་དེ་ལྟར་བྲེད་ན། བྲེད་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོ་མའི་དོ་ཇེ་དབྱངས་
ཀྱི་དྲེལ་ཆོག་ལས།

ཉེར་བདུན་པ་དང་ཉིས་འཛོམས་པར། །

ཉི་ཤུ་གཉིས་པའི་ཐིག་ནས་ནི། །

རྩེ་ཐིག་ལ་རེག་གི་བར། །

ཆ་ཚུང་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱོར་བར་བྱ། །

ཉེར་བདུན་ཉེར་བརྒྱད་དབུས་དང་ནི། །

དུག་པའི་སྟེང་ནས་སྤེད་དང་དགུས། །

སྒར་བཞིན་རྩ་ལ་རེག་པར་བསྐྱོར། །

ཞེས་ཕྱི་རྩ་ནང་རྩ་གཉིས་ཀ་རྩ་དབུས་མ་ལ་རེག་པར་བསྐྱོར་བར་
དངོས་སུ་བཤད་པ་འདི་སྟུན་པོ་བྲིད་རང་ཉིད་ཀྱི་ལག་པས་སུབ་པར་གྱིས་
ཤིག་འདི་འདྲའི་ཕོངས་པ་ལྟར་བྲིད་པ་ནི། སྟུན་པོ་དག་གི་བྱ་ལ་ཚུ་སྟེན་གྱི་ཁ་
རྩོགས་པར་མཐོང་ན་མིག་སྒར་ཅུང་བད་མཛེས་སོ་སྟུམ་པ་འབའ་ཞིག་གིས་
རྒྱད་དང་རྒྱ་གཞུང་དང་རང་གི་ཁས་སྦངས་དང་འགལ་བ་ཐམས་ཅད་བྲིད་དུ་
བསད་ནས་བབ་ཅོལ་སྒྲ་བ་ཡིན་ཀྱང་། མིག་སྒར་མཛེས་མི་མཛེས་ལྟར་བྲིད་
ན་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱང་བ་ལ་རྩ་མ་རེག་པ་དེ་ལྟར་བྲིས་ན་ཕྱོགས་བཞིར་སྤིག་
པའི་རྩ་ལྟ་བུའི་དབྱིབས་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱོར་ས་དེ་ལྟར་བྲིས་པས་
བསྐྱང་བའི་ཆེ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་དབྱིབས་གྲག་པ་ཅམ་ཡང་ཆེན་པོ་མེད་པར་སྤང་
སྤང་ཞིག་འོང་བ་ལ་བསམ་སྟོ་ཅུང་བད་ཀྱང་མ་བཏང་བར་བད་དོ། །

འོན་རྒྱུ་ནམས་ཀྱི་ཞེང་ཆད་ཇི་ལྟ་བུ། ལྟེ་བ་ལ་བྱུག་པའི་མཆོམས་གང་
ནས་ཡིན་སྟུང་ན། རྩ་ཆ་ཕྱན་བཅུ་བྱུག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་ནམས་ཀྱི་སྒྲོམ་སའི་
ཞེང་ཆད་ལ། བྲེང་བར། དབྱུས་ཀྱི་རྒྱར་ཆ་ཆུང་གསུམ་དང་ལྡན་པ། ཞེས་
བཤད་ལ། དབྱུས་རྩའི་སྒྲོམ་ལ་ཇི་ཅམ་ཡོད་དངོས་སུ་བཤད་པ་མེད་ཅིང་།
ཕྱོགས་རྩ་དང་འབྲ་བའམ། ལྷ་མ་སྒྲ་མ་དག་ཆ་ཆེན་གཅིག་བྱེད་པར་བཞེད་
དོ། །རྩ་ཅེའི་ཞེང་ཆད་ནི་ཆ་ཕྱན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཆོས་འཁོར་ཡན་ཆད་ལ་རྩ་
ཅེའི་དབངས་ཆ་ཕྱན་གཉིས་གསུངས་པས། ཞེང་ལའང་ཆ་ཕྱན་གཉིས་བྱས་
ན་བྱིན་གྱིས་སྤ་བ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་རྩ་ཅེ་ཀྱན་ནས་བྱ་བཞི་མཉམ་པར་
འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་། མགོའི་ཞེང་ཆད་ཆ་ཕྱན་གཉིས་ཡན་ཆད་བྱས་ན་རྩ་
དབྱུས་མའི་དབྱུས་ཀྱི་སྒྲོམ་ས་ཆ་ཆེན་ལས་ཆེས་ཆེ་བའི་མི་འཆོམ་པར་
འགྱུར་བས་སོ། །ཏྲ་བབས་སྒྲོ་ཆད་གཅིག་མའི་རྩོ་རྩེའི་རྩའི་སྒྲོམ་ལ་དངོས་སུ་
བཤད་པ་མེད་ཀྱང་། རྩ་སྒྲོ་ཆད་བཞི་མ་དང་འབྲ་བར་བཞེད་དོ། །རྩའི་བྱུགས་
མཆོམས་ནི། རྩའི་ཆད་སྒྲོ་ཆད་བཞི་པ་ལྟར་ན། གཡས་གཡོན་དུ་སྒྲོ་ཆད་
བཞི་བཞི་དོར་བའི་མཆོམས་ནས་ཡིན་ཏེ། བྲེང་བ་ལས། ཏྲ་བབས་ཀྱི་སྒྲོ་
ནམས་སུ་ཞེས་སོགས་གོང་དུ་བྲངས་པའི་ལུང་དེས་དར་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲུམ་
བྱའི་སྟེང་ནས་རྩའི་རྩ་བའི་ཆུ་སྤོན་གྱི་ཁ་ནས་རྩ་འཕྲོན་པར་བཤད་ཅིང་། ཏྲ་
བབས་སྒྲོ་ཆད་བཞི་མའི་དར་དབྱངས་ནས་དར་དབྱངས་ཀྱི་བར་ལ་སྒྲོ་ཆད་

བཞི་ཡོད་པས་སོ། །རྩ་གསུམ་མ་ལ་མདུན་རྒྱབ་དུ་རྩ་མི་དགོས་ཀྱང་། ཅེ་ལྟ་
པ་ལ་ནི་དབྱས་རྩེ་སྟེང་འོག་ཏུ་ཡང་རྩ་དགོས་ལ། དེའི་ཟུག་མཆམས་ཀྱང་།
དབྱས་རྩེ་ནང་གི་དབྱས་ནས་སྟེང་འོག་ཏུ་ཆ་ཆེན་རེ་རེ་སོང་བ་ནས་ཟུག་
པ་དགོས་ཏེ། གཡས་གཡོན་གྱི་རྩ་དང་སྟེང་འོག་གི་རྩ་ཟུག་མཆམས་རྒྱང་
རིང་ཐུང་མཉམ་དགོས་པས་སོ། །རྟ་བབས་སྒོ་ཆད་གཅིག་མའི་རྩེ་འཕྲོན་
མཆམས་ནི། ལང་ཀ་རྒྱལ་བཟང་གིས་མཛད་པའི་དགྲེལ་ཆོག་ལས་སྟེང་
བར་ལུང་བྲངས་པ།

ཆུ་སྤོན་ཁ་ནས་ཆུ་སྤོན་བར། །

རྟ་བབས་སྒོ་ལས་སུམ་འགྱུར་ཏེ། །

ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ན། ལྟེ་བའི་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་ཆུང་བཅོ་བརྒྱད་རེ་
བཞག་པའི་དབྱས་སུ་ཆ་ཆུང་གཉིས་ཡོད་པའི་མཆམས་ནས་ཕྱོགས་གྱི་རྩ་
ཕྲོན་པར་གསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་རྟ་བབས་ཀྱི་རྩམ་གཞག་བཤད་པ་ནི། རྟ་བབས་སྒོ་ལས་ཇི་
ཅམ་སོང་བ་ན་གནས། རྩམ་པ་ཇི་ལྟ་བུར་གནས་སྟམ་ན། ཅིག་པའི་ཕྱོགས་
ཀྱི་མཐའ་རིང་ཐུང་གང་ཡིན་ཀྱང་སྒྲ་ཆོགས་དོ་རྩེའི་ལྟེ་བ་ལས་མི་འདའ་བ་
བཞིན་དུ། རྟ་བབས་ཀྱི་རྒྱ་ཆད་དང་དཔངས་ཆད་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་
རྟ་བབས་འདེགས་པའི་ཀ་བའི་འཇུགས་ས་སྒྲ་ཆོགས་དོ་རྩེའི་རྩ་ལས་མི་

འདའོ། །དེ་ཡང་གི་བྱ་ལ་སྒོ་དང་རྟ་བབས་ཀྱི་བར་གྱི་ཐུན་སྒྲུལ་ཡོད་པ་ལྟར་
ན། བསྐྱེད་བ་དང་། བསྐྱོམ་དོན་ལ། སྒོ་ལོགས་ཀྱི་ཅིག་གཏོང་ནས་ཆ་ཐུན་
གཅིག་སོང་བ་ན་ལྟེ་བའི་བཅད་མཆམས་སུ་སྒྲེབ་འོང་བས། རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་
ཡང་ལྟེ་བའི་བཅད་མཆམས་ཀྱི་རྩ་སྒྲེང་ནས་ཡོང་ངོ་། །གི་བྱ་ལ་ཐུན་སྒྲུལ་མེད་
པ་ལྟར་ན། སྒོ་ལོགས་ཀྱི་འོག་བྱར་གྱི་ཅིག་མཆམས་དང་སྒྲ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་
ལྟེ་བའི་མཐའ་གཉིས་ཁད་ཆད་དུ་ཡོད་པས། ལྟེ་བའི་བཅད་མཆམས་ནས་ཆ་
ཐུན་གཅིག་སྒྱུར་སོང་བའི་མཆམས་ཀྱི་རྩ་སྒྲེང་ནས་རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་ཡོང་ངོ་། །
དེ་ཡང་འགྲམ་ལོགས་སྒོ་དང་མཉམ་པ་ལ་གི་བྱ་ལ་སྒོ་དང་རྟ་བབས་བར་གྱི་
ཐུན་སྒྲུལ་བྱས་ན་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཅ་ཐིག་ནས་མདའ་ཡབ་ཀྱི་
ཐིག་གི་བར་ལ་སྒོ་ཆད་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིང་། ཀ་
བའི་དཔངས་ལ་ཆ་ཐུན་ལྡེ་ལས་མེད་པས། རྟ་བབས་ཀྱི་སྒྲུལ་བྱ་འོག་མ་ཀ་བ་
ལ་མི་ཁེལ་བར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པས་གི་བྱ་ལ་ཐུན་པ་ཆད་པ་ཡིན་ལ། རྟ་
བབས་དཔངས་སུ་སྒོ་ཆད་གཅིག་མ་ལ་ཡང་། ཆངས་ཐིག་ནས་གཡས་
གཡོན་དུ་ཆ་ཐུན་བྱག་བྱག་སོང་བའི་མཆམས་ནས་སྒྲིགས་ཀྱི་རྩ་འཐོན་
དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་སྒོ་དང་རྟ་བབས་ཀྱི་བར་དུ་ཐུན་སྒྲུལ་བྱས་ན། རྩ་ཀ་བའི་
ཐིག་ལས་ཐོན་པ་བྱར་མེད་པས། ཀ་བའི་ཅེ་ལས་ཐོན་ཅེ་མོ། །སྒྲ་ཚོགས་དོ་
རྗེ་འོད་ཆེན་པོ། །ཞེས་པའི་རྒྱུད་དང་འགལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་

བས། བྲི་བྲུ་ལ་ཐུན་པ་ཆད་པ་ཡིན་གྱི། བསྐྱོམ་བྲུ་ལ་སྒྲོ་དང་རྟ་བབས་ལ་བར་
སྒྲོང་མེད་ནས་ཐུན་པ་མ་བྲས་པ་མ་ཡིན་པས། བསྐྱོམ་བྲུ་དང་བསྐྱང་བ་ལ་ནི་
འགྲམ་ལོགས་སྒྲོ་དང་མཉམ་མི་མཉམ་དང་། རྟ་བབས་གང་གི་དབང་དུ་བྲས་
ཀྱང་ཐུན་པ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ཐུན་སྐྱམ་ནི་སྒྲོ་དང་རྟ་བབས་ཀྱི་བར་སྒྲོང་གི་
མཆོན་བྱེད་ཡིན་གྱི། ཀ་བ་པན་ཚུན་གྱི་བར་མ་ཡིན་ལ། ཆད་ནི་སྤང་བར་ཆ་
ཚུང་གཅིག་བཤད་པ་དེ་བྲི་བྲུ་དང་བསྐྱོམ་བྲུ་བསྐྱང་བ་གསུམ་གཤི་སྐབས་སུ་
འདྲཱོ། །སྤང་བ་ལས། རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་ཅིག་པའི་ཐིག་ལས་འཐོན་ཞིང་ཆ་
ཚུང་བདུན་པཱོ། །ཞེས་པའི་ཕྱོགས་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གཞལ་ཡས་ཁང་ལས་
ཅུང་ཟད་རིང་བར་རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་རྣམས་རེ་རེ་ཞིང་སྟེགས་བུ་བྲུ་བཞི་ལ་
གནས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ས་མཉམ་པ་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟེགས་བུ་དང་
འབྲེལ་བ་བཞིན་མཐོང་བས་སྟེགས་བུའི་སྤྱི་ངོས་སུ་འདི་རྣམས་བྲི་བར་
རིགས་སོ། །ཞེས་ཀ་བའི་ཐིག་ཅིག་པའི་ཐིག་ལས་འཐོན་པ་འགོག་པ་ནི། ཀ་
བ་རྣམས་གཞལ་ཡས་ཁང་ལས་ཅུང་ཟད་རིང་བར་གནས་པ་གཏན་ཆིགས་
སུ་བཀོད་པས་གཞལ་ཡས་ཁང་སྤྱི་ལ་རྟ་བབས་གཞལ་ཡས་ཁང་ལས་རིང་
བར་གནས་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། སྤྱི་ཏིས་གསང་ལྡན་གྱི་ཐིག་ཆོག་ལས་
ཀྱང་། རྟ་བབས་ཡ་སྤུབས་དག་ལས་ནི། །ཆ་གཅིག་དོར་བའི་ཆ་ཆེན་ཆད།
།སྒྲོའི་མཆོམས་དང་ཏ་ར་དང་། །ཤེན་ཏུ་གཅིག་ཉིད་མི་བྱཱོ། །ཞེས་རྟ་བབས་

སྒོ་ཚད་གཅིག་མ་ལ་རྟ་བབས་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་སྒྲོར་བ་བཀག་ཅིང་།
གཞན་ཡང་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་ལས་རྟ་བབས་སྒོ་ལ་སྒྲོར་བ་མ་བཤད་ལ།
རིགས་པས་ཀྱང་མི་ཐོབ་པས་རྟ་བབས་སྒོ་ལ་སྒྲོར་བ་གཞལ་ཡས་ཁང་
བསྐྱང་བ་ལ་བྱས་པ་དག་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་བའོ། །ཤ་རྩས་ཀྱང་། རྟ་
བབས་ལ་ཕྱབས་དག་ལས་ནི། །ཆ་གཅིག་དོར་བའི། ཞེས་སྒྲིའི་ཡ་ཐེབས་
ལས་ཆ་གཅིག་དོར་བར་རྟ་བབས་བྱ་བར་བཤད་དོ། །ཁ་ཅིག་རྟ་བབས་སྒོ་
ལོགས་གྱི་སྒྲིང་དུ་རྟ་ཞོན་པ་ལྟར་བྱས་ནས། གཞལ་ཡས་ཁང་མཚད་རྟོན་
མགོ་ལྔ་པ་ལྟ་བུར་འདོད་པ་ནི། བྱི་དབྱེབས་མཚད་རྟོན་མཁར་ཐབས་དང་།
ཞེས་པའི་ལུང་རྩས་མ་ཙམ་ལ་བརྟན་ནས་སྒོ་གཙོ་བྱས་པས། རྟ་བབས་
འདེགས་པའི་ཀ་བའི་དཔངས་ཚད་ཆ་སྟན་ལྔ་པར་བཤད་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གི་གཞུང་དུ་མ་དང་འགལ་ཞིང་། ལུང་ལ་བརྟན་པའི་
རིགས་པའི་གཞོན་པ་དུ་མ་བབས་ལ། རྩོད་མེད་ཀྱི་ལུང་དང་རིགས་པའི་སྐྱབ་
བྱེད་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་པས། ཆོག་དེ་ལ་ཡིད་རྟོན་པ་ནི་སྟན་པོ་ལས་
གཞན་དུ་བསྟན་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། གཞན་དུ་ན་མཁར་ཐབས་ལ་སོགས་པར་
ཡང་ཆོག་དེས་བསྟན་པས་དཔེ་ཁྱ་བྱར་མངས་དང་རི་སྒྲིང་གི་རྫོང་ལ་སོགས་
པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡང་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །

སྒོ་ཁང་བྱི་བྱར་བཞི་པོ་ལ། །

ཀ་བ་བཞི་བཞིས་གདུང་སྒྲ་ནི། །

བརྒྱད་བརྒྱད་བཏེག་པ་རྟ་བབས་མང་། །

ཀ་གདན་ཀ་གཞུ་ཅི་རིགས་པའོ། །

ཞེས་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བཤད་པས་སྒྲོ་ལོགས་ཀྱི་བྱར་བཞིར་ཀ་
བ་བཞི་བཅུགས་ནས་རྟ་བབས་སྒྲོ་སྟེང་དུ་འོང་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་འདོད་པ་ནི།
ལྷུང་དེ་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་ཡིན་པ་རྩུས་མར་སྒྲུང་ཞིང་། རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་
བ་ལ་ཆ་སྤྲོད་ལྟེན་དཔངས་ལས་མེད་པས་དེ་ཅིག་འགྲམ་དུ་བཅུགས་ནས་
བཏེག་པའི་རྟ་བབས་སྒྲོ་སྟེང་དུ་མི་སྟེན་ལ།   སྟེན་ན་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་
དཔངས་ལ་ཆ་རྒྱུང་ལྟེན་ལས་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་དང་། དེ་ཡང་འདོད་ན་ནི་
གཤེན་རྗེ་གཤེད་དམར་ནག་གི་བཅུ་གསུམ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ལ་
ནང་གི་སྒྲ་ཆོགས་རྗེ་རྗེའི་སྟེང་དུ་བད་ཉི་སོགས་ཀྱི་གདན་ལ་བཞུགས་པའི་
སྟེན་དབུ་ཐོག་འོག་ཏུ་རྒྱུད་ས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟེན་བཞེངས་པའི་དཔངས་
ལ་སྒྲོ་ཆད་ལས་དམར་བ་བྱར་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་དང་། སྒྲ་ཆོགས་རྗེ་རྗེའི་རྩ་ཉི་
ཤུ་པ་ཡིན་ཞིང་། གཡས་གཡོན་གྱི་རྩ་ནང་མ་ལྟེ་བའི་སུམ་ཆ་སུམ་ཆ་གཡས་
གཡོན་དུ་སྤྱིར་དོར་བའི་མཆམས་ནས་འཐོན་དགོས་ལ།   སྟེང་འོག་དང་
གཡས་གཡོན་གྱི་རྩ་ནམས་དབུས་རྩ་ལ་ཉི་རིང་མཉམ་དགོས་པས། སྟེན་བའི་
དཔངས་ལ་ཆ་སྤྲོད་ལྟེན་དང་སུམ་ཆ་སྟེན་ཅམ་ལས་དམར་བ་བྱར་ས་མེད་ཅིང་།

ཅིག་པའི་དཔངས་ལའང་ལྷ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གི་ལྷགས་ལ་གྱི་
བྱ་ལ་སྒོ་དང་རྟ་བབས་བར་གྱི་ཐུན་སྒྲུལ་དེ་བསྒོམ་དོན་ལ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་
འོང་བའི་བར་སྟོང་ཡིན་ཞེས་བསྟན་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཆེས་
འཁྱལ་བའོ། །སྤང་བའི་ལུང་བྲངས་མ་ཐག་པ་དེས་སྟེགས་བྱ་ཞེས་པ་ནི་འདོད་
སྒྲུལ་ཡིན་ལ། དེ་དང་རྟ་བབས་གྱི་ཀ་བ་གཉིས་བར་ཐག་ཏུ་ཅང་མི་རིང་བ་
དང་། གཉིས་ཀ་ཡང་འོག་གཞི་ཁད་མཉམ་ལ་གནས་པས་པ་བྱད་ནས་བལྟས་
པ་ན་འདོད་སྒྲུལ་དང་འབྲེལ་བ་ལྟར་སྒྲུང་བས་ཀ་བའི་ཐིག་འདོད་སྒྲུལ་གྱི་ཐིག་
ལས་འཛོན་པར་འབྲེལ་བ་འཐད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་སྒྲུལ་སྟེ་བའི་
སྟོང་དང་ཀ་བ་སྟེ་བའི་མཐའ་ན་ཡོད་ཀྱང་། མཐོང་མའ་ཆེན་པོ་བྱར་མི་རུང་
བར་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྩ་གསུམ་མ་ལ་ནི་སྟེ་བ་དཔངས་དམའ་
བས་ཆོག་པས་མཐོང་མའ་མེད་པ་འོང་ལ། རྩ་ཅེ་ལྷ་པ་ལ་སྟེ་བ་དཔངས་མཐོ་
བ་དགོས་པས་འདོད་སྒྲུལ་དང་རྟ་བབས་གྱི་ཀ་བ་ལ་མཐོང་མའ་རུང་བྱད་འོང་
ཀྱང་། པ་བྱད་ནས་བལྟས་པ་ན་མཐོང་མའ་ཆེན་པོ་མི་མཛོན་པར་འབྲེལ་བ་ལྟ་
བྱར་སྒྲུང་བ་བྱར་རུང་ཞིང་། སྟེ་བའི་དཔངས་ཆད་ངེས་པ་ཅན་ཆད་ལྡན་གྱི་
གཞུང་ལས་བཤད་པ་མེད་པས། རྩ་ཅེ་གསུམ་མ་དང་ཅེ་ལྷ་པའི་དབང་གིས་
མཐོང་མའ་ངེ་ལྟར་མངོས་པ་བྱས་པས་ཆོག་གོ། །དེ་ལ་རྟ་བབས་གྱི་ཀ་བ་ནི།
སྤང་བའི་ལུང་གོང་དུ་བྲངས་པ་དེ་དང་། ལན་ཀ་རྒྱལ་བཟང་གིས། སྟེགས་བྱ་

བུམ་པ་ལ་གནས་པའི། །རྟ་བབས་ཀ་བ་བྱང་པོར་བྲ། །ཅེས་བཤད་པ་ལྟར།
སྟེགས་བྱ་བྱ་བཞིའི་སྟེང་དུ་བུམ་པ་ལས་འཐོན་པའི་ཀ་བ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་
བསྟོམས་པའི་དཔངས་ལ་ཆ་ཆུང་ལྟོ། །རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བའི་བྲངས་ལ། བོད་
སྡེ་མ་རྣམས་ཕྱོགས་རེའི་རྟ་བབས་ལ་ཀ་བ་བཞི་བཞི་འདོད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་
རེ་དེ་མི་འཐད་དེ། རྫོ་རྩེ་འབྱུང་བར། རྟ་བབས་བཞི་དང་ཀ་བ་བརྒྱད། །ཅེས་
དང་། མན་སྟེ་ལས། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ནི་རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་
བ་བརྒྱད་དོ། །ཅེས་བཤད་པས་སོ། །ཐམས་ཅད་གསང་བའི་རྒྱད་ལས།

ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི་པོ་ནི། །

རྟ་བབས་རྣམས་དང་ཀ་བ་བྱང་། །

ཞེས་ཀ་བ་བཞིར་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་པར་ཤུ་རྩེ་
པས། ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི་པོ་ནི་རྟ་བབས་དང་ཀ་བ་བྱང་གི་འོ། །ཞེས་རྟ་
བབས་རེ་རེ་ལ་ཀ་བ་བྱང་རེ་རེར་གསལ་བར་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་ཟེར་
མོད་ཀྱང་། མན་སྟེ་ལས། རྩེ་འབྱུང་གི་རྟ་བ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པས་སྟོ་
ཁུད་རྣམས་སོ། །ཞེས་སྟེའི་སྟོའི་ཞབས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། སྟེ་
བྱང་གི་དགྲེལ་ཆོག་ལས་དགྲེལ་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་རེའི་སྟོ་ཁུད་གཉིས་
ཕྱོགས་དེའི་སྟོ་ཁུད་ཅེས་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པ་ལ་དགོངས་ནས། རྩེ་འབྱུང་
རྟ་བ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པས་སྟོ་ཁུད་བཞིར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་

འདིར་ཡང་། ཏྲ་བབས་རེ་ལ་ཀ་བ་བཞི་བཞི་ཡོད་ཀྱང་། གཡས་གྱི་ཀ་བ་
གཉིས་གཡས་གྱིས་ཀ་བ་ཅེས་གཅིག་ཏུ་བགྱངས། གཡོན་གྱི་ཀ་བ་གཉིས་
གཡོན་གྱི་ཀ་བ་ཅེས་གཅིག་ཏུ་ཅིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་
དང་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་གྱི་དག་པ་ཏྲ་བབས་གྱི་ཀ་བ་དང་སྐར་བ་
གསུངས་ལ། ཡང་ཏྲ་བབས་ཤར་གྱི་ཀ་བ། ལྷོ་ལྷོ་ཀ་བ་རུབ་གྱི་ཀ་བ། བྱང་གི་
ཀ་བ་ཅེས་བཞི་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི་དག་པས་
ཏྲ་བབས་གྱི་ཀ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀ་བའི་གྲངས་གྱི་དབྱེ་བསྐྱེད་
ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་ཀ་བ་གཉིས་ཁོ་ནའི་སྤོང་དུ་ཏྲ་བབས་
ཆགས་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཞིང་མི་མཛེས་པས། ཀ་བ་བཞི་བཞིར་བྱེད་པ་
ལེགས་སོ། །

ཏྲ་བབས་གྱི་རྒྱ་ཚད་རི་ལྷ་བྱ་སྒྲུལ་ན། སྒོ་ཚད་གཅིག་མ་ལ་ལན་ཀ་
རྒྱལ་བཟང་གིས།

ཆུ་སྤོན་ཁ་ནས་ཆུ་སྤོན་པར། །

ཏྲ་བབས་སྒོ་ལས་སུམ་འགྱུར་ཏེ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཡས་གཡོན་གྱི་རྒྱ་ཚད་སྒོ་ཚད་གསུམ་དུ་
བཤད་པ་ནི་ཏྲ་བབས་གྱི་ཐོག་ངོས་གྱི་སྒྲུལ་བུའི་རྒྱ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། སྒོ་ཚད་
གཅིག་མའི་སྒྲུལ་བུ་འོག་མའི་གཡས་གཡོན་གྱི་རྒྱ་ཚད་ལའང་ཆ་ཆུང་བཅུ་

བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ནི་རྟ་བབས་ཀྱི་ཕྱང་གི་རྒྱ་ཆད་ཡིན་ལ།
ཕྱང་ལ་ཡང་རྩིག་པ་མེད་པས་ཀ་བ་ཉིད་ཕྱང་དུ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ཀ་བ་པན་
ཚུན་ཀྱི་བར་ལ་སྒྲོ་ཆད་གསུམ་ཡོད་དོ། །རྟ་བབས་སྒྲོ་ཆད་གསུམ་མ་ལ་ནི།
འགྲམ་ལོགས་སྒྲོ་དང་མཉམ་པ་ལ་ཀ་བ་ནས་ཀ་བའི་ནང་གི་བར་ལ་ཆ་རྒྱང་
བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་རྟ་བབས་ཀྱི་མཐིལ་གྱི་རྒྱ་ཆད་ཡིན་ཞིང་། འགྲམ་ལོགས་
སྒྲོ་དང་མི་མཉམ་པ་ལ་ཀ་བ་གཡས་གཡོན་གྱི་པན་ཚུན་ནང་མཐའ་ལ་ཆ་
རྒྱང་བཅུ་བཞི་ཡོད་པ་རྟ་བབས་ཀྱི་མཐིལ་གྱི་རྒྱ་ཆད་ཡིན་ལ། དེའི་ཡང་རྒྱ་
སྒྲིན་ཁ་ནས་རྒྱ་སྒྲིན་ཁའི་བར་ལ་ཆ་རྒྱང་བཅུ་དྲུག་ཡོད་ཀྱང་། ཀ་བའི་གཡས་
གཡོན་དུ་ཆ་རྒྱང་རེ་རེ་ནི་དར་དབྱངས་ཀྱི་ས་ཡིན་ལ། དར་དབྱངས་ཀྱང་རྟ་
བབས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ཀ་བའི་གཡས་གཡོན་དུ་འཕྱང་བའི་རྒྱན་ཡིན་པས།
དེའི་གོ་ས་རྟ་བབས་ཀྱི་མཐིལ་གྱི་རྒྱ་ཆད་ལ་མི་གཏོགས་སོ། །

དར་དབྱངས་སམ་ཀ་རྒྱན་ནི། རྟ་བབས་ཀྱི་སྒྲུམ་བྱའོག་མ་ཀ་བས་
འདེགས་པ་ལ་བར་དུ་གདུང་ཡོད་པ་ལྟར་ན་དེའི་གདུང་སྒྲུང་། མེད་ན་རིན་
ཆེན་ཤར་བྱའི་སྒྲུ་ལས་འཕྱང་སྟེ། ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་དར་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲུམ་བྱ་ལ་
སྤང་པོ་ཆེའི་སྟེང་དུ་སེལ་སྟེ་ཁ་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་དོ་ཤལ་འཕྱང་བ་གསུངས་
སོ། །འདིས་དར་དབྱངས་སྤང་པོ་ཆེའི་ཁ་ནས་འཕྱང་བར་སྟོན་པ་མིན་གྱི།
དར་དབྱངས་ཀྱི་ལོགས་ལ་དེ་འདྲ་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །

རྟ་བབས་ཀྱི་སྒྲུལ་བྱ་ནི་མས་རིམ་ནས། གསེར་དང་རིན་ཆེན་ཤར་བྱ་
དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཇིག་པ་དང་། ལུན་པ་དང་། ལྷ་རན་དང་། ལུན་པ་དང་།
ཤར་བྱ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྟ་ཇིག་དང་། མདའ་ཡབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། སྒྲུལ་བྱ་
ལྷ་པ་དང་། བདུན་པ་གཉིས་དཔངས་ལ་ཆ་རྒྱུད་བྱེད་དང་གཉིས་དང་། གཞན་
དགྲ་དཔངས་ལ་ཆ་རྒྱུད་རེ་རེ་བར་འདྲ་བའི་གཉིས་མཉམ་དགྲ་མཉམ་གྱི་
སྒྲུལ་བྱ་རྣམས་སོ། །ཡང་ན་མས་རིམ་ནས། ཤར་བྱ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་།
ཇིག་པ་དང་། གསེར་དང་། རྩ་སྟོན་དང་། གསེར་དང་། ཇིག་པ་དང་། རིན་པོ་
ཆེ་དང་། ཇིག་པ་དང་། གསེར་དང་། མདའ་ཡབ་སྟེ། སྒྲོ་ཆད་གསུམ་མ་ལ།
སྒྲུལ་བྱ་གསུམ་པ། བདུན་པ། དགྲ་པ་རྣམས་དཔངས་ཆ་རྒྱུད་རེ་རེ་བ་དང་།
བཞི་པ་བྲག་པ་བཅུ་པ་རྣམས་རེ་རེ་ལ་ཆ་རྒྱུད་བྱེད་པ་དང་། ལྷག་མ་ལྷ་ཆ་
རྒྱུད་བྱེད་དང་གཉིས་པར་མཉམ་པའི་ལྷ་མཉམ་གསུམ་མཉམ་གྱི་སྒྲུལ་བྱ་
རྣམས་སོ། །རྟ་ཇིག་དང་ལྷ་རན་གྱི་མཐའ་རྣམས་སུ་རྒྱལ་མཚན་དང་བ་དན་
ཅི་མངོས་སུ་བྱ་ཞིང་། སེངྒེ་དང་སེངྒེ་རྒྱུ་པ་བརྒྱད་པ་དང་། མ་བྱ་དང་།
མིའམ་ཅི་དང་མིའམ་ཅི་མོ་རྣམས་ཀྱང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པས་སྟོག་ཆགས་
དེ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་གྱིས་ལུན་སྒྲུལ་གྱི་སྟེང་གི་སྒྲུལ་བྱ་འདེགས་པ་
བྱ་སྟེ་ངེ་ལྟར་རིགས་པར་ངོ་། །སྟེང་བ་དཔང་འགྱུར་ལས། ལྷག་རྒྱུ་པ་བརྒྱད་
པ་ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །རྟ་བབས་ལ་རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་སྒྲ་རེ་དང་དོ་ཤལ་དང་དོ་

འཁལ་སྐྱེད་པ་བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི་ཀྲིག་པོའི་ནང་དུ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
དོ་འཁལ་སོགས་ནི་སྟེང་དུ་ཆུ་སློན་གྱི་ཁ་ནས་འཐོན་པའི་ཕྱ་ཉིག་གི་ཆུན་
འཕྱང་ལ་སོགས་པ་ཅི་མཛེས་སུ་བྱ་བར་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །ཀྲིག་པོའི་
ནང་གི་ཆ་ཆུང་སྐྱེད་པ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་བཞོན་པའི་དོན་
དུ་ལོ། །སྒྲུལ་བྱ་བཙུ་གཅིག་པ་ལ་རི་དྲགས་ཁོ་ན་གནས་ཀྱི་མདའ་ཡབ་མེད་དོ་
ཞེས་རྒྱ་གར་བ་ཁ་ཅིག་འདོད་པ་ལ། སྟེང་བར།

བུམ་པ་ཀ་བའི་སྟེང་གནས་པའི། །

སྒོ་ལས་སུམ་འགྱུར་རྟ་བབས་ནི། །

ཕྱོགས་ཅན་མདའ་ཡབ་དག་དང་ལྗན། །

དེལ་བུའི་སྒྲ་ནི་ཡང་དག་སྒོགས། །

ཞེས་སྐྱ་བྱང་གིས་གསུངས་པ་དངས་ནས་བཀག་ཅིང་། འདིས་ནི་གདན་
གྱི་གཞོགས་ན་གནས་པའི་རི་དྲགས་པོ་མའི་མཇུག་མའི་པ་རོལ་ཏུ་མདའ་
ཡབ་གཉིས་གཉིས་གསུངས་སོ། །ཞེས་བཤད་དེ། ཕྱོགས་ཅན་ཞེས་པ་ནི་
གཉིས་ཀྱི་བརྒྱ་ཆིག་གོ། །

དེས་ན་རི་དྲགས་ནི་མདའ་ཡབ་ལ་མི་གནས་ཀྱི་མདའ་ཡབ་ཀྱི་སྒྲུལ་བྱ་
ལ་གནས་ཤིང་། རི་དྲགས་ཀྱི་མཇུག་མའི་ཕྱོགས་སུ་མདའ་ཡབ་གཉིས་
གཉིས་ཉེ་རྟ་བབས་རེ་ལ་མདའ་ཡབ་བཞི་བཞི་ཡོད་དོ། །ཕྱི་བྱར་གཡས་

གཡོན་གྱི་མདའ་ཡབ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྟེན་པ་གསུགས་བཟུང་བ་བྱ་སྟེ། ལྷ་
ཆེས་དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྫོ་རྗེའི་རྩེ་མོ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཡུ་བ་ཆ་ཆུང་གསུམ་
ཡོད་པ་དར་སྟེའི་ཤམ་བྱ་དང་བཅས་པའི་གཡོགས་ལ་ཆ་ཆུང་གཉིས་ཡོད་
པའི་གསུགས་དཀར་པོ་གཉིས་སོ། །ལུགས་གཞན་ཡང་བཤམ་དོ། །མདའ་
ཡབ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཆ་ཆུང་གཅིག་པའི་རྒྱལ་མཆན་དང་བ་དན་བྱའོ། །
སྒྲམ་བྱ་བཅུ་གཅིག་པའི་དབུས་སུ་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ནི་རྒྱ་ཆད་ཆ་ཆུང་
གཉིས་པ་རྩེབས་བཅུ་སུ་ཁྱུད་དང་བཅས་པ་བད་ལྔའི་གདན་ལ་བསྐྱང་ནས་
གནས་པ་སྟེ། འཁོར་ལོའི་གདན་གྱི་གཡས་གཡོན་དུ་རི་དྲགས་པོ་མོ་ནི་
འཁོར་ལོ་ལ་ཁ་བལྟ་ཞིང་འཁོར་ལོ་ལས་ཆ་ཆུང་སྟེང་ཅམ་གྱིས་བར་ཐག་
རིང་བར་གནས་པ། ཆ་ཆུང་གཅིག་གི་ཆད་ཀྱེན་དུ་མགྱོན་པ་དང་བཅས་པའི་
གདོང་འགྲང་ཞིང་། མིག་འཁོར་ལོའི་རྩེ་མོ་ལ་བལྟ་བའོ། །རི་དྲགས་ཀྱི་ལུས་
ལའང་དཔངས་ཆ་ཆུང་གཅིག་དགོས་སོ། །བྲི་བྱ་ལ་ནི་རྩེབས་ཀྱི་བར་བར་
ནས་དྲ་དབུས་མ་མཐོང་བ་བྱ་བ་རྣམས་ནི་སྟེང་བར་བཤམ་པ་བཞིན་གྲིས་
པའོ། །

རྟ་བབས་ཀྱི་གཡས་གཡོན་དུ་རྟ་བབས་ལས་ཏ་ཅང་མི་རིང་བར་བུམ་
པ་བཟང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་རྣམས་ཏེ་སྤང་པོ་ཆེ་ལ་
སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་དང་ལྔ་པའོ། །དེ་ལ་འཁོར་ལོ་ནི་རྩེབས་

བརྒྱད་སེར་པོ་དང་། སྤང་པོ་ཆེ་མཆེ་བ་དྲུག་པ་དཀར་པོ་དང་། ཏྲ་ལྷང་ཁུ་
དང་། འབྲུ་མེད་ལོ་བཅུ་དྲུག་པའི་རྣམ་པ་སྟོ་བསངས་དང་། རོར་བུ་ཅི་དྲུག་པ་
སེར་པོ་དང་། བྱིམ་བདག་དམར་པོ་མཛོད་མི་བཟང་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། དམག་
དཔོན་ནག་པོ་གོ་ཆ་དང་བཅས་པ་མདུང་དང་རལ་གྱི་འཛིན་པར་དགོངས་པ་
རབ་གསལ་ལས་བཞད་ལ། མདོ་ལས་རོར་བུ་སྟོན་པོ་བྱར་བརྒྱད་པར་བཞད་
དོ། །བར་བར་དུ་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་དང་། སྟོན་གྱི་སྤྱབས་ལས་བྱུང་བའི་
སྟེང་ལུས་ཅན་མེ་ཏྲ་ག་གི་སྤང་བ་བཟུང་བ་རྣམས་བྱའོ། །གཉིས་པ་གཞུལ་
ཡས་ཁང་དངོས་གདན་དང་བཅས་པ་བཞད་པ་ནི། ཅིག་པ་ལྷ་པོ་ཕྱི་ནང་དུ་
ལྷ་སྤྱག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་བཅེགས་པར་འདོད་པའི་ལུགས་
གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་མི་ལེགས་ཏེ། བྱི་བྱ་ལ་ཡོད་པ་བཞེན་བསྟོམ་དོན་ལ་ཡང་
ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་གཞོད་པ་ཅིའང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བཅེགས་
པའི་ལུགས་ལ་ཅིག་ཞེང་ཆ་སྟན་ལྷ་ཆ་གཅིག་ལས་མེད་པས་ཏ་ཅང་ཆུང་
བའི་སྟོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། བ་གྲུ་སོགས་འགེལ་བ་ཤིན་ཏུ་མི་བདེ་བའི་
ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་ཅིག་པ་རེ་རེའི་འོག་གི་ཞེང་ཆ་དུ་ལ་སྟོང་ཉི་ཤུ་ཆ་རེ་ཡོད་
ཅིང་། དེ་ཡང་དགྱེལ་ཆོག་བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་པ་ལས།

རི་མོ་པན་ཚུན་ནས་གང་གིས། །

མ་རེག་པར་ནི་བྱི་བར་བྱ། །

ཅེས་གསུངས་ཤིང་རེ་རེ་སྒྲིའི་ཉི་ཤུ་ཆར་ཡང་གསུངས་པ་ལ། ཕྱིས་ཀྱི་
བོད་ཁ་ཅིག། །ཅིག་པ་ལྟ་ཀའི་ཞིང་ཆ་ཆུང་གཅིག་ལས་མེད་པས་རེ་རེ་ལ་
སྒྲིའི་ཉི་ཤུ་ཆར་བྱས་ན་བར་སྟོང་ཡེ་མི་འོང་བའི་ཕྱིར། ནས་རེའི་བར་སྟོང་
ཡོད་པར་འདོད་པ་ནང་འགལ་ལོ། །ཞེས་སྒྲ་བ་ནི། རང་གི་སྟོ་གྲོས་ཀྱིས་འདི་
ཙམ་ཡང་མ་གོ་བཞིན་དུ་མཚོག་བརྟེས་པའི་གྲུབ་ཆེན་འཕགས་པའི་ཡུལ་ན་
ཉི་མ་ལྟར་གྲགས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་སྐྱོན་འཛིན་པ་ནི་སྒྲ་ཁམ་ཆས་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟོམ་འབྱུང་ལས། རི་མོ་པན་ཚུན་དག་གི་བར། །ནས་ཙམ་
དུ་ནི་གདབ་པར་བྱ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལ་ཡང་ནང་འགལ་ཡོད་པར་འབྱུར་
ཏེ། ཅིག་པ་ལ་ཆ་ཆུང་གཅིག་གི་ཞིང་ལས་མེད་པ་དེའི་ཡང་ལྷགས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། ཆ་ཆུང་གཅིག་ལྟར་བགོས་པ་ན་སྒྲིའི་ཉི་ཤུ་ཆར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་ན་དོ་རྩེ་འཆང་གིས་གསུངས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ནང་འགལ་ཡོད་དོ་
ཅེས་འཇེམ་པ་མེད་པར་སྟོས་ཤིག། །དེས་ན་སྟོམ་འབྱུང་དང་བཞི་བརྒྱ་ལྟ་
བརྒྱུ་པ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་རྩ་ཐིག་ཁྱ་གང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ལ།
ཁྱ་རེ་ལ་སོར་མོ་ཉིར་བཞི་རེ་དང་། སོར་ཆོགས་རེ་ལ་ནས་བདུན་རེ་ཡོད་
པའི་རགས་ཅིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཅིག་པ་རེའི་འོག་གི་ཞིང་ཆད་ལ་
ནས་གང་རེ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། མ་རེག་པའི་དོན་ཡང་། དུ་རི་
ཀ་པས།

ནས་གང་གིས་ནི་མ་འདྲེས་པས། །

རི་མོ་ཀུན་ཏུ་བྱི་བར་བྱ། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྩལ་ཚོན་གྱིས་བྱི་བ་ལ་མ་འདྲེས་པར་བྱེད་པའི་
དོན་ཡིན་གྱི། བན་ཚུན་མ་རེག་པའི་བར་སྟོང་ཡོད་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། ། ། ། །
པས། རྩལ་གང་གིས་མ་རེག་པ་ཞེས་པ་ནི་འོག་གི་ཆའི་ཆད་དེ་སྟོང་དུ་རྩི་
ལྟར་མཛེས་པར་བྱའོ། ། ཅེས་གསུངས་པ་ནི་ཚོན་གྱིས་བྱི་བ་ལ་དགོངས་གྱི།
བསྐྱང་བ་དང་བསྐྱོམ་དོན་ལ་ཅིག་པའི་འོག་སྟོམ་པ་དང་སྟོང་ཞེང་ཆད་ཕྱ་བའི་
ཁུད་པར་མེད་དོ། །

ཅིག་པ་ལྟའི་ཁ་དོག་གི་རིམ་པ་ནི། དགྱེལ་འཁོར་དེའི་སྟོགས་གྱི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁ་དོག་གསལ་བར་ཡོད་ན་དེ་བཞིན་དང་། མེད་ན་
སྟོགས་དེའི་ལྟའི་རིགས་བདག་གི་ཁ་དོག་དང་བསྐྱུན་ནས། ། ། ། ། ། །
བར་གཡས་སུ་བསྐྱོར་བའི་རིམ་པ་བཞིན་ཅིག་པའི་སྟེ་ནས་ནང་གི་བར་གྱི་
ཁ་དོག་བྱ་བར་སྐྱེང་བ་ལས་བཤའ་དེ། དེ་ཡང་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་གྱི་
དེ་ཁོ་ནར་མ་རེས་ལ། འདིར་ནི་སྟོགས་བཞི་དབྱུས་དང་ལྟའི་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ཁ་དོག་གི་རིམ་པས་སྟེ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དཀར་སེར་དམར་ལྗང་སྟོ་
བར་བྱ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་བྱང་གིས།

རི་མོ་སྟོའི་ཉི་ཤུ་ཆ། །

དཀར་དང་དེ་བཞིན་སེར་དང་དམར། །

ལྗང་ཁུ་དེ་བཞིན་སྒྲོན་པོ་ནི། །

སྒྲོམས་པར་ཡང་དག་བགྱེ་བར་བྱ། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཅིག་པ་ལྔ་ནི་ཕྱོགས་མདོག་གིས་མི་འབྱེད་
ལ། ལོགས་ཀྱི་ཅིག་པ་ཐད་ཀར་རི་ཅམ་དུ་འགོ་བ་ནི། འབྲམ་ལོགས་སྒྲོ་དང་
མཉམ་པ་ལྟར་ན་སྒྲོ་ཆོགས་དྲོ་རྩེའི་ལྟེ་བ་དང་ཁད་ཆད་དུ་འགོ་ཞིང་། ཅིག་
གདོང་ལྔ་ཡང་མཉམ་མོད་ཀྱང་། འབྲམ་ལོགས་སྒྲོ་དང་མི་མཉམ་པ་ལ་ནི།
འོག་གི་ཅིག་གདོང་ནས་སྒྲོ་ཆོགས་དྲོ་རྩེའི་ལྟེ་བའི་ཐད་མཆམས་བར་ལ། ཆ་
ཆུང་གཅིག་ཡོད་ཅིང་། འོག་གི་སྒྲོ་ལོགས་ཀྱི་གདོང་ངོས་ཀྱི་ཅིག་པ་ལྔ་རིང་
བྱུང་དུ་ཡོད་ལ། དེ་ནམས་ཕུང་ཐད་རེ་ངོས་སུ་འོང་བ་བྱས་ན་མངོས་སོ། །ཁ་
ཅིག་ན་རོ། སྒྲོ་ལོགས་ཀྱི་ཅིག་པ་ནང་མའི་ཅེ་ནས། དེའི་ཅེ་གཞན་གྱི་བར་
དང་། ཅིག་པ་བྱི་མའི་ཅེ་ནས་ཅེ་གཞན་གྱི་བར་གྱི་ཅིག་ཞེང་ལ་ཆ་སྒྲན་
གཅིག་བྱུང་བ་དེ་གི་བྱ་ལ་ཡིན་གྱི་བསྒྲོམ་བྱ་ལ། སྒྲོ་ལོགས་ཀྱི་གདུང་ཆ་ཆུང་
བརྒྱད་པའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པས། སྒྲོ་དང་རྟ་བབས་ཀྱི་བར་ན་བར་སྟོང་ཆ་ཆུང་
གཉིས་ཡོད་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཆན་དུ་ཡ་ཐུབས་འདེགས་པའི་གདུང་
སྒྲོ་ལོགས་ཀྱི་གདོང་དུ་བྱས་ནས་གི་བྱ་ལ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་བཞེངས་པ་ལ་
ཡང་དེའི་སར་ཅིག་པ་ཡོད་པ་བྱས་ན་གདུང་གིས་ཀ་བའི་ཅེར་མི་སྐྱེབ་པར་

འགྱུར་ཏེ། བྲེང་བ་དང་སྒྲོམ་འགྱུར་འགྲེལ་བ་དང་། བི་བྱུ་ཉིའི་དགྲིལ་ཆོག་
ལས་སྒྲོ་ལོགས་ནང་མའི་ཅེ་ནས་ཅེ་གཞན་གྱི་བར་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་པའི་ཐིག་
ནི་གདུང་མཆོན་པར་བྱེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གདུང་སྒྲོ་ལོགས་
གྱི་ཅིག་གཞོང་དུ་མ་བྱས་པར་སྒྲོ་ལོགས་གྱི་ནང་གི་ཐད་ཀ་གཉིས་སུ་
བཅུགས་པས་ཆོག་གམ་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཡ་ཤུབས་གྱི་ཅིག་པ་ལ་ཆ་ཆུང་
བཅུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཅིག་པ་བར་སྒྲུང་ལ་ལིང་དེ་སྔོན་དུ་མི་འདོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྒྲུའོ། །འདི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གདུང་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་པར་
ངས་བ་དང་། རོས་སུ་འོང་བའི་ཅིག་པ་ཆ་ཆུང་བཅུ་པར་རང་ཉིད་ཀྱང་འདོད་
བཞིན་དུ། གདུང་མེད་པའི་སར་ཅིག་པ་བར་སྒྲུང་ལ་སྔོན་མི་ཉན་པ་རྒྱ་མཚན་
དུ་བྱས་ནས། སྒྲོ་ལོགས་གྱི་གཞོང་ནས་གཞོང་གཞན་གྱི་བར་དུ་གདུང་བྱེད་
ན། གདུང་ལ་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་ལས་མེད་པས། དེའི་བར་དུ་དེས་མི་སྐྱེ་བ་བ་དང་།
སྒྲོ་ལོགས་གྱི་ཅིག་པ་ནང་མའི་ཅེ་ནས་ཅེ་གཞན་གྱི་བར་དུ་གདུང་ཡོད་པ་
བྱེད་ན། ཅིག་པ་ལ་ཆ་ཆུང་བཅུ་ཡོད་པས། གདུང་མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་སུ་
ཅིག་པ་ཆ་ཐུན་རེ་རེ་བར་སྒྲུང་ལ་སྔོན་དགོས་པའི་སྒྲིན་རང་ལའང་འཇུག་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ལུགས་ལའང་ཅིག་པ་ལ་ཆ་ཆུང་བཅུ་ཡོད་ཅིང་། གདུང་ལ་
ཆ་ཆུང་བརྒྱད་ལས་མེད་ལ། གདུང་གིས་མ་བཏེག་པའི་ཅིག་པ་ཡང་མེད་
པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་དེ་ནི་གདུང་ཆ་ཚུང་བརྒྱད་པར་བཤད་པས་འབྲུལ་གཞི་བྱས་
འདུག་པས། དེའི་དོན་ནི། སྙེང་གི་སྒྲོ་ལོགས་གཉིས་ཀྱི་ཅིག་པ་ལྷ་པོ་རིང་
ཐུང་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། ཞིང་དུ་ཆ་ཚུང་གཅིག་པའི་གདུང་ཡང་བསེག་ཁར་
བྱ་དགོས་ལ། དེའི་ཆེ་གདུང་གི་ནང་གི་མཐའ་ནས་མཐའི་བར་ཆ་ཚུང་བརྒྱད་
དང་། དེའི་ཕྱི་མཐའ་ནས་ཕྱི་མཐའི་བར་ཆ་ཚུང་བཅུ་ཅུང་མེད་ཅིག་ཡོད་དེ།
དཔེར་ན་སྙེང་བར་སྒྲོ་ལོགས་ཕྱི་མའི་ཅི་ནས་གཞན་ཀྱི་ཅིའི་བར་གྱི་ཐིག་ལ་
ཆ་ཚུང་བཅུ་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཚོན་སྒྲ་ལྷའི་སར་ཡང་གསུངས་
པ་ལ། ཚོན་སྒྲ་ཕྱི་མ་མ་གཏོགས་པ་ནང་མ་བཞིའི་ས་ལ་ཆ་ཚུང་བཅུ་ཡོད་མི་
དགོས་པ་བཞིན་དུ། གདུང་ཆ་ཚུང་བརྒྱད་པ་ཡང་ནང་གི་འགྲོ་མཚམས་ཡིན་
ཀྱི་ཕྱི་མ་ལ་ཆད་དེར་ངས་མི་དགོས་སོ། །སྒྲོ་མ་འབྱུང་འབྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་།

ཆ་ཚུང་བརྒྱད་པའི་སྙེང་དུ་གདུང་། །

ཆ་ཚུང་བཅུ་པར་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་གདུང་ཆ་ཚུང་བཅུ་པར་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །སྒྲོ་ལོགས་ཀྱི་
གདུང་གི་འོག་གི་ཀ་བ་གཉིས་གཉིས་ནི་ཐིག་ལ་མ་ཤར་ཡང་དོན་ལ་ཡོད་
པར་བཤད་དེ། སྙེང་བ་ལས། གདུང་གི་འོག་ཏུ་ཀ་བ་གཉིས་མ་བྲིས་ཀྱང་
བསྒྲོ་མ་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བྱ་བཞི་པ་ལ་སྒྲོ་བཞི་པ། །ཀ་
བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཛེས། །ཞེས་པའི་ལུང་གིས་སོ། །འདིར་དཀྱིལ་

འཁོར་གྱི་ནང་གི་ཀ་བ་བརྒྱད་ནི་མ་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ནི་བདེ་མཆོག་ལ་
སོགས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་མེད་ལ། ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཛེས་ཞེས་
པའི་མཆོན་ཉིད་འདི་ཡང་དགྲིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱུང་བྱེད་ཡིན་པས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་བོད་ཁ་ཅིག་ དགྲིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
བྱུང་བྱེད་ཡིན་གསུང་པ་ནི། བརྒྱུ་ཏས་སྤྱགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་སྟེ།
དགྲིལ་འཁོར་གྱུ་བཞི་སྟོ་གཅིག་པ་དང་ལྷུ་མ་པོ་སྟོ་བཞི་པ་སོགས་བཤའ་
ཅིང་། མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཆོ་ལས། འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་ཀ་བ་སྦྱིན་པ་དང་།
མངོན་བརྗོད་ལས། དེ་ལྟ་མིག་དགུ་པའི་བདེ་མཆོག་གི་དགྲིལ་འཁོར་ཡང་
བཤའ་པས། བདེ་མཆོག་གི་དགྲིལ་འཁོར་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་ནང་དུ་ཀ་བ་
འོང་དགོས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུང་བ་ནི་སྤྱགས་སྤྲ་མ་མ་ལོན་
པར་སྒྲུང་བས་རིགས་པར་མ་མཐོང་ངོ་། །སྤྱིང་བའི་ལུང་དེས་དགྲིལ་འཁོར་
ཀྱན་གྱི་བྱུང་བྱེད་དུ་བཤའ་པ་ནི། ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་མཛེས་པ་གཅིག་སྤུ་
བཤའ་གྱི། སྟོ་བཞི་དང་གྱུ་བཞི་པ་བྱུང་བྱེད་དུ་བསྟན་པའི་ཆོག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
མེད་ལ་བྱུང་བྱེད་བསྟན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཀྱན་ཞེས་པ་ཡང་། དགྲིལ་འཁོར་
ཙམ་མིན་གྱི་གྱུ་བཞི་པ་ལ་སྟོ་བཞི་པ། ཞེས་བཤའ་པའི་གྱུ་བཞི་སྟོ་བཞི་པའི་
དགྲིལ་འཁོར་ཀྱན་ལ་བྱེད་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས། དགྲིལ་འཁོར་གྱུ་བཞི་
སྟོ་གཅིག་པ་སོགས་རྒྱུད་ལས་བཤའ་པས་ཅི་ཡང་མི་གཞོད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་

ཡིན་ན་ཐེང་བ་ཉིད་ནས་ཆོས་དབྱིངས་གསུང་དབང་གི་དགྲིལ་འཁོར་བཞི་པ་
ལྷུ་མ་པོར་བཞག་པ་ཡང་དེས་མ་དྲན་པར་འགྱུར་རོ། །དགྲིལ་འཁོར་གྱུ་བཞི་
སྟོ་བཞི་པ་ལ་ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་མངའ་ས་པས་བྱུང་། དེའི་དོན་ནི་སྟོ་
ལོགས་ཀྱི་གདུང་གི་འོག་གི་ཀ་བ་བརྒྱད་ལ་བཞག་མི་དགོས་ཀྱི། དགྲིལ་
འཁོར་གྱི་ནང་གི་ཀ་བ་བརྒྱད་ལ་བྱའོ་སྟུང་པ་ལ། དེ་དག་ནི་བདེ་མཆོག་ལ་
མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་བདེ་མཆོག་གི་དགྲིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་
ཀ་བ་བརྒྱད་གཏན་མེད་པར་སྟོང་བ་མིན་ཀྱི། ལྷ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཉིས་པ་ལྷ་བྱའི་
དགྲིལ་འཁོར་ལ་དགོངས་སོ། །དགྲིལ་འཁོར་དེའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་ཀ་བ་
བརྒྱད་ཆོན་གསུམ་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། དེ་ནི་གཞིའི་དམ་ཆོག་གི་དགྲིལ་
འཁོར་གྱུ་བཞི་པ་སྟོ་བཞི་པ་དེའི་དགོས་ཀྱི་ཀ་བ་མིན་ལ། གྱུ་བཞི་པ་ལ་སྟོ་
བཞི་པ། །ཞེས་པ་བྱུང་བྱུང་བའི་བྱུང་བྱེད་ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་མངའ་ས་
པའི་ཀ་བ་བརྒྱད་ནི། གྱུ་བཞི་སྟོ་བཞི་པ་དེའི་དགོས་ཀྱི་ཀ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་
ཅོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེ་མཆོག་གི་དགྲིལ་འཁོར་གྱུ་བཞི་སྟོ་
བཞི་པ་གཞན་ལ་དེའི་དགོས་ཀྱི་ཀ་བ་བརྒྱད་བྱུང་བ་དང་། འཁོར་ལོ་གསུམ་
ཀྱི་ཐོག་འདེགས་པའི་ཀ་བ་བརྒྱད་བྱུང་ཡང་ཅི་ཡང་མི་གཞོད་དོ། །དེས་ན་གྱུ་
བཞི་སྟོ་བཞི་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དེའི་དགོས་ཀྱི་ཐོག་འདེགས་པའི་ནང་གི་ཀ་
བ་བརྒྱད་མེད་པ་གཅིག་བྱུང་ན་དེས་ཆོག་པ་ཡིན་ཀྱི། བདེ་མཆོག་གི་དགྲིལ་

འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་མེད་པར་དགོས་པ་མི་འདོད་དོ། །ཀ་བ་བརྒྱད་གྱིས་
མངོས་ཞེས་པའི་མངོས་ས་ནི། དགྱིལ་འཁོར་གྲུ་བཞི་པ་ཡིན་ལ། ཏྲ་བབས་
ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་མི་གཏོགས་པས། སྒྲོའི་གཡས་གཡོན་དུ་ཐེག་ལ་ཤར་
བའི་ཀ་བ་བརྒྱད་ལ་ཡང་བཤད་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ནམས་ཏྲ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐའ་གཞན་ཁེགས་པས། ཀ་བ་བརྒྱད་གྱིས་ཉི་
བར་མངོས། །ཞེས་པའི་ཀ་བ་ནི། སྒྲོ་ལོགས་ཀྱི་གདུང་གི་འོག་གི་ཀ་བ་ལ་
ངས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །སྒྲོ་ལོགས་ཀྱི་གདུང་ཀ་བ་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་འདེགས་
དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། སྒྲོ་ཁྱུང་དང་འབྲམ་པ་དང་། ལོགས་གསུམ་
སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་ལངས་པར་འདོད་པ་སྟེང་བར་བཀག་པ་ནི། འབྲམ་པ་བར་
སྒྲུང་ལ་སྒྲོད་མི་ཉན་པས། དེའི་སྟེང་དུ་སྒྲོ་ལོགས་གྱེན་དུ་ལྡང་རྒྱ་མེད་པས་སྒྲོ་
ལོགས་ཀྱི་གདུང་མེད་དོ། །དེ་མེད་པས་གདུང་དེ་འདེགས་པའི་ཀ་བ་མེད་
པས་སོ་སྟམ་དུ་དགོངས་སོ། །ཅིག་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་འདོད་སྟམ་ནི་ཅིག་པའི་
འོག་མཐའ་ནས་བསྐྱོར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་ལ། འོན་ཀྱང་སྒྲོའི་ཐད་ཀར་ཆད་
ནས་མེད་པར་དོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོར་བཤད་པ་ལྟར་གཞན་ཡང་མང་བས་གཞུང་
ཁ་ཅིག་ལས།

བླན་པ་ཉིར་གཞག་བཞི་པོ་ནི། །

ཁ་བྱེར་བཞིར་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །ཁ་ཁྱེད་དང་སྟེགས་བྱ་དང་གཟུངས་དང་། འདོད་
པའི་སྒྲུལ་བྱ་ཅེས་པ་རྣམས་རྣམ་གྲངས་སོ། །དེའི་ཁ་དོག་ནི་སྤྱོད་བ་ལས།
འདོད་ཡོན་སྒྲུལ་བྱ་ཞེས་དང་གསེར་དང་པར་རྒྱ་རྒྱ་གཤམ་རིན་པོ་ཆེ་གཞན་
ལས་བྱས་པ་ཞེས་ཁ་དོག་མང་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ནི་མཆོད་པའི་སྒྲུ་མོ་སྒྲུ་
མདོག་སྒྲུ་ཆོགས་པ། རྒྱན་དང་གོས་སྒྲུ་ཆོགས་པ་དང་། བཞུགས་སྒྲུ་བས་སྒྲུ་
ཆོགས་པ་དང་། དུག་ན་མཆོད་རྩས་སྒྲུ་ཆོགས་པ་ཐོགས་པ་རྣམས་འཁོད་དེ།
གྲངས་ནི་བཅུ་དྲུག་དུ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་རོ། །སྒྲུལ་བྱ་དེ་ནི་སྤྱོད་བར་རྟ་བབས་ཀྱི་
ཀ་བ་གནས་པའི་གཞི་དང་། མཐོ་དམའ་མཉམ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ།
དེས་ནི་སྒྲུ་ཆོགས་དོ་རྗེའི་རྩ་རྣམས་ཀྱང་གསལ་བར་དོད་པ་ཙམ་དུ་བྱ་བར་
ཞེས་སོ། །པ་གྱུ་ནི། བོད་ཀྱི་སྒྲུ་མ་གོང་མ་རྣམས་གཞི་སེར་པོར་བཞེད། སྤྱོད་
བར་ཅིག་པ་ལྟ་སྒྲུག་དུ་བྱེད་པ་ལྟར་ན། གཞི་དམར་པོ་དང་། དེ་ལ་རིན་པོ་
ཆའི་སྒྲུལ་བྱ་ལ་ནི་བྱར་གསུམ་དང་ཐིག་ལེ་དང་། བྱ་བཞི་དང་། རྒྱུ་པོ་
རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རིན་པོ་ཆེས་སྒྲུས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་
སྟེང་དུ་བ་བ་བ་བྱེད་ནི། གསེར་གྱི་སྒྲུ་རགས་བཞིའི་ཕྱི་ངོས་སུ་ཆུ་སྒྲིན་མ་ཀ་
རའི་ཁ་ནས་འཕྱར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་གཞི་ནག་པོར་བཞེད་པས་བར་སྟོང་ལ་བར་
སྒྲུབས་སུ་སྒྲུ་རགས་འདེགས་པའི་རིན་པོ་ཆའི་བྲེ་ཕུལ་བྱ་ཞིང་སྟེང་གི་
དཔངས་བྲེ་བྱ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དོ་ཞལ་ནི་སྒྲུད་པ་དམར་པོ་ལ་རྒྱས་པའི་ཕྱ་

ཏིག་གི་སྤོང་བ་སློ་གཉིས་དང་སྤོང་དང་འོག་ཏུ་གསེར་གྱིས་བཅིངས་པའི་
ཞོར་བྱ་དབུས་ན་ཡོད་པའོ། །དོ་ཤལ་སྤྱད་པ་ནི་དོ་ཤལ་གྱི་སློ་གཉིས་སུ་དོ་
ཤལ་ལས་ཅུང་ཟད་སྤང་པར་འཕྱང་བའི་རིན་པོ་ཆའི་སྤོང་བ་དྲང་པོ་བྱ་བར་
གསུངས་པས། དོ་ཤལ་ནི་ཁྱག་པར་ཡོད་པར་བསྟན་ནོ། །དོ་ཤལ་སྤྱད་པའི་
ཅེ་མོ་ལ་གསེར་གྱིས་བསྐྱམས་པའི་ཞོར་བྱ་སྤྲོམ་པོ་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་རིན་པོ་
ཆའི་ཡུ་བ་ཅན་གྱི་རྩ་ཡབ་དང་དེའི་སྤྱི་མཐར་རྩ་ཡབ་འཕྱང་བའི་ཚུ་ལ་
གསུམ་གསུངས་པས་རེ་རེའི་ཅེ་མོ་ལ་དེ་གསུམ་གང་རུང་རེ་བྱས་ཏེ་སྤྲོལ་
ལོ། །དོ་ཤལ་གྱི་ནང་དུ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་བརྒྱ་ལ་ལྷ་ཆེས་དང་། དེའི་སྤོང་དུ་ཉི་མ་
ལ་དོ་རྗེ་སྤྱད་པས་མཆན་པའོ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་རིན་པོ་ཆའོ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་
བརྒྱ་ལ་གནས་པའི་དོ་རྗེ་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། བྱི་མ་འདི་དོ་རྗེ་རྗེ་གསུངས་པའོ། །
ཤར་བྱའི་སྤྲོམ་བྱ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཤར་བྱ་འབྲི་བ་གདམ་ང་ཅན་དུ་བཤད་
པའི་སྤྲོམ་མ་ནི་པ་གྲུ་དང་འབྲ་བར་མདོན་ལ། བྱི་མ་ནི་དབྱལ་གྱིས་བསྐྱར་བའི་
སྤྱ་བྱང་གི་དགྱིལ་ཆོག་ལས། ཟ་ར་ཆགས་དང་བྲེ་སྤོང་སོགས། །ཞེས་ཤར་
བྱ་ཟ་ར་ཆགས་སུ་བསྐྱར་པ་དང་མཐུན་ནོ། །འདི་བྲི་བྱ་ལ་བྲ་བའི་སྤྲོམ་བྱའི་
སྤོང་ན་ཡོད་ཀྱང་དོན་ལ་ནི་སྤྲོམ་བྱ་དེའི་ཐད་ཀྱི་བྱི་དོས་སུ་བྱ་འདབ་ཀྱི་ལྷུ་
སྤྲོལ་ལས་འཕྱང་བའོ། །བྱ་འདབ་ནི་བོད་ཀྱི་སྤྲོམ་རྒྱུ་མས་གཞལ་ཡས་ཁང་
དངོས་གཞིའི་ཐོག་བཀལ་པའི་བྱི་མཆམས་ནས་གྲུ་དུ་འདོགས་པ་དང་།

ཞེས་འདོད་སྒྲུལ་གྱི་མཐའ་དང་མཉམ་པ་ཙམ་དུ་བཞེད་པ་ལ། རྒྱུད་དང་རྒྱུ་
འགྲམ་གྱི་ཐད་དུ་ཆོད་དེ་བྱ་ས་མི་བདེ་བས་བཞེངས་པ་ལ་གཅིག་པག་ཏུ་
གཅིག་སོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ཅི་མཛེས་བྱ་གསུང་ངོ། །མདའ་
ཡབ་ནི་རྩ་ཐིག་ནས་ཆ་རྒྱུད་སོང་བའི་ཆ་རྒྱུད་པ་ལ་ཡོད་ན་
གཞལ་ཡས་ཁང་མཛེས་ཀྱི། བདུན་པ་ཚུན་ཆད་དུ་བྱས་ན་ཤར་བུ་རྣམས་
མགོ་བཅད་པ་ལྟར་འགྱུར་བས་མི་མཛེས་པར་གསུངས་པས། འོག་གི་ཤར་
བུ་གང་ན་ཡོད་པའི་སྟངས་ཉིད་ན་ཡོད་པ་བྱའོ། །འདིའི་སྐད་དོད་ཀྱི་མ་ཤིར་
ཞེས་པ་དང་པོར་བསྐྱར་ན་མགོ་བོའི་རིམ་པར་འགྱུར་ངོ། །འདི་གི་བྱ་ལ་དང་
དཔུངས་ཀྱི་ཐིག་གི་བར་ལས་མེད་ཀྱང་། བསྐྱོམ་བྱ་ལ་སྒྲོ་ལོགས་ཀྱི་སྟངས་
བར་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པས། དེའི་འོག་གི་ཤར་བུ་དང་བ་བ་བ་བྱེད་དང་པ་
གྲུ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ཙམ་དུ་ཡོད་ངོ། །མདའ་ཡབ་ཀྱི་དབྱིབས་ནི་པར་འདབ་མ་
བྱེད་པའི་དབྱིབས་ཅན་དུ་སྟེང་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་རྒྱལ་མཚན་དང་བ་
དན་ནི། སྟེང་བ་ལས། རྒྱགས་རྣམས་སུ་པར་འདབ་མ་བྱེད་པའི་དབྱིབས་ཅན་
ཀྱི་མདའ་ཡབ་རྣམས་ལ་གསེར་གྱི་བུམ་པའམ། རིན་པོ་ཆེའི་བུམ་པ་ལ་
གནས་པའི་རྒྱལ་མཚན་ནམ་བུ་དན་བརྒྱད་དེ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཟུག་
འཛུགས་ས་ནི། ཁ་ཅིག་མདའ་ཡབ་ཀྱི་སྒྲུལ་བུ་ལ་བྱའོ། མདའ་ཡབ་མིན་
པའམ་ཡང་ན་མདའ་ཡབ་ཀྱི་དཔུང་པ་ལ་བཞེད་མོད་ཀྱང་། པར་འདབ་མ་

སྤྱེད་པའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་མདའ་ཡབ་ཅེས་གསལ་བར་གསུངས་པས་མདའ་
ཡབ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཡང་དབྱང་བ་གཉིས་ཀྱི་དབྱུས་མ་ལ་བུམ་བ་ཡོད་པའི་
ཁར་གཟུག་གོ ། རྒྱལ་མཆན་ནི་ལྷ་ཆེས་དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྡོ་རྗེ་དང་ལྷན་
པའི་ཅེ་མོ་ཅན་གྱི་རིན་པོ་ཆེའི་དབྱུག་པ་ལ་བཅེངས་ཤིང་། དེལ་བུ་ཁྲོལ་བ་
བཅེངས་པའི་དར་ལྗེ་གསུམ་པ། ཅེ་མོ་ལ་རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། ངང་
པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། ལྷ་བ་བ་དང་ཉ་སྤྱུ་རྒྱས་པ་དང་། ལྷ་སྤྱིན་གྱིས་མཆན་པ།
ལྷང་གིས་བསྐྱོད་པས་སུམ་ཁུགས་སུ་འཁྲོག་ཅིང་འགྱིང་བའི་ཆ་བྱད་ཅན།
དེལ་ལྷང་གི་སྤྱོད་གསུམ་པ་ལས་སིལ་སིལ་བེར་བ་རྩ་ཡབ་དང་བཅས་པའོ། །
སྤྱོད་ཆགས་ཀྱི་མཆན་མ་སྤྱེད་པའི་ཅེ་མོ་ནི་དར་ལྗེའི་ཅེ་མོའོ། །བ་དན་ཡང་
སྤྱོད་ཆགས་ཀྱི་མཆན་མ་མ་གཏོགས་པ་དེ་དང་འབྲེལ། །དེ་རྣམས་ནི་སྤྱོད་གསུམ་
རེ་རེར་བཞི་བཞིའོ། །སྤྱོད་དང་སྤྱོད་ཁྱུད་ཀྱི་མཆ་མས་རྣམས་སུ་ལྷ་ཆེས་ལ་
གནས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་དམར་སེར་ལྷང་ནག་གང་རུང་ལ་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེ་སྤྱེད་
པའམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་མཆན་པ་བྱ་སྟེ། ལྷ་བ་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་གསུམ་
ག་ལ་དཔངས་ཆ་ལྷང་གཅིག་གོ །འདི་སྤྱོད་བར་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་ཁྱུད་ཀྱི་སྤྱིའི་
མཆ་མས་སུ་བྱ་བར་བཤད་ཀྱང་། སྤྱོད་བར་ལྷང་བྲངས་པ་ལས།

སྟེགས་བུའི་སྤྱི་དང་ནང་གི་བྱར་རྣམས་སུ། །

ལྷ་བ་ཉི་མ་རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན་དག།

དོ་རྗེས་མཆན་པའམ་རིན་ཆེན་གཅིག་ཕྱུ་ཉིད། །

མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་ཡང་དག་གི། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་སྒྲུམ་དང་ཅིག་པའི་བྱི་ནང་གི་བྱར་རྣམས་
སུ་ཡང་བྱེད་དགོས་སོ། །

གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། ཐོག་མར་ཐིག་གིས་
བྲི་བའི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་ན། བྱང་སེམས་བརྒྱད་དང་མཆམས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་
རྣམས་དགོད་པའི་ལྷ་སྒྲུམ་ཀྱི་དོན་དུ། ཆངས་དང་ཅ་ཐིག་སྤྱད་པ་ནས་ནང་དུ་
སྒྲོ་ཆད་གཅིག་དོར་བའི་སར། བྱར་ཐིག་པན་ཚུན་ཀྱི་བར་ལ་ཕྱོགས་བཞིར་
ཐིག་བཞི་སྟེ། བྲེང་བ་ལས། ཅ་བའི་ཐིག་གི་ནང་དུ་སྒྲོའི་ལྷ་སྒྲུམ་དོར་ནས་ངོས་
ཐིག་གཅིག་བྱར་ཐིག་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །དེའི་
ནང་དུ་བྲེང་བའི་ཐིག་ཅ་ལྷུག་པའི་སྐབས་སུ། དེའི་ནང་དུ་གཟུགས་དོ་རྗེ་མ་
ལ་སོགས་པ་དགོད་པའི་དོན་དུ་སྒྲོའི་ཆད་དོར་ནས་ཆངས་པའི་ལྷེ་བ་ན་
གནས་པའི་ཐིག་སྐྱད་ཀྱི་ཆངས་པའམ་དབང་ལྡན་ཀྱི་ཐིག་ནས་བཟུང་ནས་
དབུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཆམས་ཀྱི་ལྷུ་པོའི་ཐིག་དང་པོ་ལོ། །དེའི་ནང་
དུ་དོ་རྗེ་བྲེང་བའི་ཆ་ཅུང་སྤངས་ནས་དེ་ལྟར་ལྷུ་པོའི་ཐིག་གཉིས་པའོ། །
ཞེས་པ་གསང་འདུས་འཇམ་དོར་གྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་ནས། དེ་ལས་འཕགས་
ལུགས་ཀྱི་བྱད་པར་འཆད་པ་ན། བྱད་པར་ལྷུ་པོའི་ཐིག་གཉིས་པའི་ནང་དུ་

ཡང་དོ་རྗེ་སྤང་བའི་ཆ་ཚུང་དོར་བར་ལྷུ་མ་པོའི་ཐིག་གསུམ་པའོ། ། ལྷུ་མ་པོ་
དང་པོའི་ནང་དུ་ནི་འོད་ཀྱི་སྤང་བའོ། ། ལྷུ་མ་པོའི་ཐིག་དང་པོ་ལས་ཕྱི་ངོས་སུ་
ནི་ལྷུ་མ་པོའི་ཐིག་མེད་དོ། ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ལྷ་སྣམ་དང་པོའི་ངོས་
ཐིག་ལས་ནང་དུ་སྒོ་ཆད་གཅིག་དོར་བར་ལྷུ་མ་པོ་གཅིག ། དེའི་ནང་དུ་འོད་
སྤང་གི་ས་ཆ་ཚུང་གཅིག་སྤངས་ནས་ལྷུ་མ་ཐིག་གཉིས་པ། དེའི་ནང་དུ་དོ་རྗེ་
སྤང་བའི་ཆ་ཚུང་གཅིག་སྤངས་ནས་ལྷུ་མ་ཐིག་གསུམ་པ་གདབ་པར་བཤའ་
ལ། ཡང་སྤང་བའི་ཐིག་རྩ་ཆོགས་བཅད་མའི་སྐབས་སུ།

ཆངས་ལས་ཆ་ཚུང་བརྒྱད་མཐར་དང་། །

བདུན་པའི་མཐར་དུ་ལྷུ་མ་པོའི་ཐིག །

དེ་ནས་ཡང་དག་བླངས་ནས་ནི། །

ཕྱོགས་གཞན་ཐིག་གི་མཆམས་སོང་བའི། །

ཐིག་གཉིས་རིམ་བཞིན་ཆངས་པའི་ཕྱིར། །

ཆ་ཚུང་གཉིས་གསུམ་དོར་བར་རོ། །

ཕྱི་ལྷུ་མ་ཐིག་ལས་ཕྱི་ངོས་སུ། །

ཆ་ཚུང་དོར་བར་ལྷུ་མ་པོའི་ཐིག །

དེ་ནས་ཆ་ཚུང་གསུམ་དོར་ནས། །

ཟུར་ཐིག་བར་དུ་གནས་པའི་ཐིག །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ཅ་ཐིག་ལས་སྒོ་ཆད་གཅིག་དོར་བར་ངོས་
ཐིག་བྱེད་པ་སྒར་དང་འབྲུག་ལ། དེ་ནས་ནང་དུ་ཆ་ཆུང་གསུམ་སོང་བར་ལྷུམ་
ཐིག་དང་པོ་བྱེད་དགོས་སོ། །འོ་ན་དེ་གཉིས་མི་འགལ་ལམ་སྒྲུལ་ན། སྒོ་བ་
དཔོན་སྐྱ་བྱང་གིས།

ཆངས་ལས་སྟེགས་བྱ་ཅམ་དུ་འགྱུར། །

སྟེགས་བྱའི་བྱེད་དུ་གཉིས་པ་སྟེ། །

གསུམ་པ་སྟེགས་བྱ་བྱེད་དང་གཉིས། །

སྟེགས་བྱའི་བྱེད་ཀྱིས་གཞན་ཡིན་ཏེ། །

འོད་ཟེར་ལྷ་ཡིས་རྣམ་བརྒྱན་པའི། །

དོ་རྩེ་སྤང་བ་གསལ་བར་བྱ། །

ཅེས་གསུངས་པ་སྤང་བར་ཡང་བྲངས་པ་ལྟར་ན། ཆིག་ལྷག་གི་སྐབས་
ལྟར་བྱ་དགོས་ལ། ཡང་སྐྱ་བྱང་གིས། དབུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡི་ནི་ཆད། ཅ་
བའི་ཐིག་གི་བྱེད་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སྤང་བར་ཡང་བྲངས་པའི་
དགོངས་པར་བྱས་ནས་ཐིག་ཅ་ཆིགས་བཅད་མའི་སྐབས་ལྟར་བྱས་པས་
འགལ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་གང་བྱས་ཀྱང་མཆོག་གོ། །དེ་ཡང་འོད་སྤང་གི་སྤྱིར་
ལྷུམ་པོའི་ཐིག་ཐིག་ཆོན་ཀྱིས་འབྲི་བ་ན་དབུས་ནས་ཆ་ཆུང་དགྲ་སོང་བའི་
མཆམས་སུ་བྱས་ཀྱང་། བསྒྲོམ་དོན་ལ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ནང་མ་དང་སྤྱི་མའི་

ས་མཆམས་ནི་རྩེ་ཐོང་བའི་སྤྱི་ལྷུ་ཉིད་ཡིན་གྱི་འོད་ཐོང་མ་ཡིན་ཏེ། འོད་
ཐོང་ནི་རྩེ་རྩེ་ལས་བར་སྒྲུང་ལ་འཕྲོས་པའི་འོད་གྱི་ཆ་ཡིན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་
གྱི་མཐིལ་གྱི་ས་གཞིའི་ཆ་མ་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་འབྲེ་བ་ན་འོད་ཐོང་
དབྱུས་ནས་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་སོང་བའི་སྤྱིར་བྱས་ཀྱང་། དབྱུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་
ཆད་རྩ་བའི་ཐིག་གི་སྤྱིད་ཡིན་པ་མི་འགལ་ལོ། །དེ་ནས་ཆངས་ཐིག་གཉིས་
སྤྱད་པའི་དབྱུས་ནས་སྤྱོད་ས་བཞིར་ཆ་སྤྱད་གཉིས་གཉིས་སོང་བ་ནས་
སྤྱོད་ས་བཞིར་ཐིག་བྱང་པོ་བཞི་དང་། དེ་དག་གི་སྤྱིར་ཆ་སྤྱད་རེ་སོང་བར་
ཐིག་བྱང་པོ་བཞི་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བཅད་པས་རེ་མིག་དགྲུང་འགྲུང་བ་
ཡིན་ནོ། །བཤད་རྒྱུ་རྩེ་རྩེ་ཐོང་བ་ལས།

བསྐྱོར་ཐིག་གསུམ་ནི་སྟོ་བཞི་ལ། །

རྩེ་རྩེ་ཐོང་བ་གསུམ་གྱིས་མཛེས། །

ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ན་པོ་བྱང་ནང་མ་ལ་ཡང་སྟོ་བཞི་བྱས་པའི་དགྱིལ་
འཁོར་སྟོ་སྤྱག་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་གྱིས་སྟོ་
སྤྱག་གི་རྣམ་གཞག་མ་མཛད་དོ། །བཤད་རྒྱུ་རྩེ་རྩེ་ཐོང་བའི་འགྲུང་གཞན་
ལས།

སྤྱིར་པོར་ཡང་ནི་སྟོ་བཞི་པ། །

རྩེ་གསུམ་རྩེ་རྩེའི་ཐོང་བས་བསྐྱོར། །

ཞེས་འབྱུང་སྟེ། འདི་ལ་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་ཀྱི་དཔེ་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་དམ། སྒྲོ་
བཞི་པའི་སྟོང་པོར་ཡང་། །ཞེས་པར་ཡོད་བརྟག་པར་བྱའོ་བེར་ཏེ། བྱི་མ་ལྟར་
ཡོད་ན་སྒྲོ་སྒྲག་མི་དགོས་སོ། །འདིར་བྱིས་ཀྱི་བོད་ཁ་ཅིག་ །ཟླམ་ཐིག་བྱི་
མའི་མཚམས་ནས་བྱར་ཐིག་གི་བར་དུ་ཐོན་པའི་ངོས་བཞིར་ཐིག་གྱུ་བཞི་པ་
གཅིག་བྱས་ནས། དེའི་བྱིར་ལྟ་སྒྲམ་གྱི་ངོས་ཐིག་འདེབས་པ་ནི་རྒྱུད་དང་རྒྱ་
གཞུང་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་ཞིང་། ཞེས་བྱེད་ཅིའང་མེད་པས་མི་འཐད་དེ།
བཤད་རྒྱུ་དོན་རྩེ་བྱེད་བར།

དེ་ལ་དང་པོ་པོ་བྱང་རིམ། །

རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་ཡང་དག་ཐིག །

རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བཞུགས་གནས་གསལ། །

ཅེས་རྒྱལ་བ་ལྟའི་བཞུགས་གནས་རེ་མིག་དགྲུ་པ་ནི་པོ་བྱང་དང་པོར་

བཤད་ལ།

བྱི་རོལ་གཟུགས་ཀྱི་དོན་རྩེ་སོགས། །

མཚམས་ཀྱི་ཆར་ནི་རྣམ་པར་དགོད། །

ཅེས་པས་པོ་བྱང་ནང་མ་དེའི་བྱི་རོལ་གྱི་མཚམས་བཞིར་དོན་རྩེ་མ་བཞི་
དགོད་པར་གསུངས་ཀྱི། རྒྱལ་བ་ལྟ་དགོད་པའི་གནས་དང་དོན་རྩེ་མ་བཞི་
དགོད་པའི་གནས་ཀྱི་བར་ན་ལྟ་མེད་པའི་ལྟ་སྒྲམ་སྟོང་པ་གཞན་ཡོད་པར་མ་

བཤད་པའི་སྤྱིར་དང་། སྐྱབ་ཐབས་མདོར་བྱས་ལས། རིམ་པ་དང་པོར་
གཤེགས་པ་དང་གཤེགས་མ་རྣམས་བཀོད་པའི་རྗེས་སུ། རྣལ་འབྱོར་བས་
ནི་རིམ་གཉིས་པར། །གཟུགས་དོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་
ལ། བྱེད་ཀྱི་ལྟར་ཐེག་བྱིས་ན་གཟུགས་དོ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པ་དཀོན་པའི་
གནས་རིམ་པ་གསུམ་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དང་། ལྷ་བྱང་གིས།

ནང་གི་དགྱེལ་འཁོར་སྤྱི་རོལ་དུ།

ཐེག་བཞེ་ཡང་དག་བྱི་བར་བྱ།

ཅེས་གསུངས་ཀྱི། དགྱེལ་འཁོར་ནང་མ་དང་ཅ་ཐེག་གི་བར་དུ་ཐེག་
གཞན་བྱི་བར་མ་གསུངས་ལ། བྱེད་ལྟར་ན་ཐེག་བརྒྱད་ཡང་དག་བྱི་བར་
འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ།

རེ་མིག་དགྲ་པའི་དོར་སྤང་གི་སྒྲུལ་བུ་ནི། དཔལ་མཆོག་འབྲེལ་པ་
ལས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བར་ཆད་མེད་པར་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཚུལ་གྱིས་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་དུ་བསྐྱོར་བས་ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱིར་དུ་དོ་རྗེ་སྤང་བ་
ལྷུ་པོས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལ་བསམས་ནས་ཐོག་གི་
དོ་རྗེའི་གདུང་ལྷུ་པོ་ཁོ་ན་ལ་བྱས་ན་འོག་གི་དགྱེལ་འཁོར་སྤྱི་ནང་གི་
མཆོམས་མི་སྤྱད་པས་བྱིས་པའི་མཆོམས་དེ་ནས་བཞེངས་པ་དང་བསྐྱོམ་
དོན་ལ་ཡང་དོ་རྗེ་ཅེ་གསུམ་པ་སྤྱད་ལ་རྒྱགས་པའི་ཅིག་པ་ཡོད་དེ། དེའི་

དཔངས་ནི་བོད་ཀྱི་སྤྲ་མ་ཁ་ཅིག་ལྟའི་ཕུས་མོ་མན་ཆད་ཀྱི་ཆད་ཅ་མ་མོ། །
ཞེས་ཟེར་རོ། །འོན་ཀྱང་ལྷ་གནས་ལས་ཆ་ཆུང་གཅིག་འཕགས་པར་རིགས་
སོ། །རེ་མིག་དགྲུ་པའི་དབུས་ཀྱི་གྲུ་བཞི་པ་ནི་གཙོ་བོའི་མཆོན་མའམ་གཙོ་
བོ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཀྱི་སྒྲུ་བར་སྤེང་བར་གསུངས་པས། འོག་གཞི་ལ་དོ་རྗེས་
བསྐྱོར་བའི་རེ་མིག་གྲུ་བཞི་པར་གནས་པའོ། །གཞན་རེ་མིག་བརྒྱད་ཡོངས་
སྤྱ་བཅད་པའི་བར་གྱི་ཐེག་གཉིས་གཉིས་གྲིས་པའི་ཞིང་ལ་ཆ་ཆུང་རེ་དང་
བཅས་པ་བརྒྱད་པོ་ནི། བསྐྱེད་བ་དང་བསྐྱོམ་དོན་ལ་དོ་རྗེའི་ཅིག་པའི་བར་
བར་ནས་འཐོན་པའི་ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་མཆོན་གྱེད་དུ་གྲིས་པ་ཡིན་གྱི་གདུང་མ་
ཡིན་ཏེ། ལྟའི་སྒོས།

དོ་རྗེས་མཆོན་ཞིང་ལེགས་མངོས་པའི། །

ཀ་བ་བརྒྱད་ནི་ནང་དུ་གྲི། །

དེ་ཉིད་དུ་ནི་རེ་མིག་དགྲུ། །

དོ་རྗེ་ཀ་བའི་བར་བར་དུ་འོ། །

ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མན་སྟེ་ལས། དེའི་སྟེང་དུ་སོ་སོ་ཡང་དག་
པར་རིག་པ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པས་གདུང་བཞི་སྟེ། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཁུར་
འཁུར་བར་རུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཀ་བའི་སྟེང་དུ་གདུང་
བཞི་དོ་རྗེའི་གདུང་རྒྱུ་ལ་རེག་པར་བསྐྱོལ་མར་བཏང་ཡོད་དོ། །

དནི་འདི་དབྱུང་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་ཕོ་བྱང་ནང་མ་དང་དགྲིལ་འཁོར་སྤྱི་མའི་
འོག་གཞི་དང་ཐོག་ལ་མཐོ་དམའི་བྱུང་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། འདི་ལ་གསལ་
བར་བཤད་པ་གང་ནའང་མི་སྒྲུང་ཡང་། ལྷ་སྒྲུམ་སྤྱི་ནང་གཉིས་ལ་མཐོ་དམའ་
ངེས་པར་ཡོད་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གྱི་ལ་ཐེག་གིས་མཚམས་སྤྱི་ཡོད་
ཀྱང་། བསྐྱར་བ་དང་བསྐྱོམ་དོན་ལ། ཤར་གྱི་ལྷ་སྒྲུམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀའང་
ནམ་སྒྲུང་གྱི་ཁ་དོག་ཏུ་མཚུངས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཁ་དོག་གི་དབྱེ་བ་
མེད་ཅིང་། ཐེག་གིས་སྤྱི་བའི་མཚམས་ཀྱང་མེད་ལ། མཚམས་གཅོད་བྱེད་
གཞན་ཡང་མེད་པས་ལྷ་སྒྲུམ་སྤྱི་ནང་གི་ནམ་དབྱེ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།
འོ་ན་མཐོ་དམའ་ཇི་ཙམ་བྱ་སྒྲུམ་ན། འདི་ངེས་པར་འདི་ཙམ་ཞིག་ཅེས་བཞག་
དཀའ་མོད་གྱི། ཆ་ཆེན་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་བྱས་ན་ཐོག་འབྲུབས་དཀའ་བ་
སོགས་བྱུང་ཆེས་པའི་སྒྲོ་ན་འོང་བར་སྒྲུང་བས། བདེ་མཆོག་གི་དམ་ཆེ་ག་གི་
དགྲིལ་འཁོར་གྱི་གཞི་ལས་སྤྱི་འཁོར་ལོ་འཕགས་པའི་དཔངས་བྱུང་
སོགས་གྱི་རིགས་འགོས་སྤྱར་ན་ཆ་ཆུང་གཉིས་ཙམ་གྱི་དཔངས་བྱུང་འོང་བ་
ལྟར་སྒྲུང་ཡང་དེ་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བར་སྒྲུང་བས་ཆ་ཆུང་བཞི་ཆ་ཙམ་གྱི་
དཔངས་བྱུང་བྱས་ན་ལེགས་པར་སེམས་སོ། །ཕོ་བྱང་ནང་མའི་དཔངས་བྱུང་
ཇི་ཙམ་ཡིན་པ་ནི་འདི་ལས་ཤེས་དགོས་ཏེ། ལྷེང་གི་ཁྲོ་བོ་དང་འོག་གི་གཞོད་
མཛེས་གཉིས་དགྲིལ་འཁོར་ལ་དགོད་པའི་གནས་གང་དུ་བྱེད། གཞོད་

མངོས་གི་བྱ་ལ་རྒྱབ་གྱི་ཁོ་བོའི་རྒྱབ་ཏུ་དགོད་ཀྱང་། བསྐྱེད་བ་དང་བསྐྱོམ་
དོན་ལ་སྣ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་ཉྩེ་བའི་འོག་ཏུ་འགོད་ན་ནི་ཉྩེ་བ་དང་སྣ་ཚོགས་
བསྐྱེད་བར་ན་འགོད་ས་མེད་པས་དེའི་ཡང་འོག་ཏུ་དགོད་དགོས་པར་འགྱུར་
ལ། དེ་ཉྩེ་བ་སྐྱེད་གི་ཁོ་བོའང་གི་བྱ་ལ་ཤར་གྱི་ཤར་དུ་བྱུང་ཡང་། བསྐྱེད་བ་
དང་བསྐྱོམ་དོན་ལ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཐོག་འོག་ཏུ་མི་བྱེད་པར་ཐོག་ལས་
སྐྱེད་དུ་བཀལ་བར་འགོད་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ཉྩེ་བ་སྐྱེད་འོག་གི་ཁོ་བོ་
གཉིས་དགྱེལ་འཁོར་ལ་མ་བཀོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དགྱེལ་འཁོར་གྱི་ཐོག་ལས་
བཀལ་བའི་སྐྱེད་གི་བར་སྐྱང་དང་སྣ་ཚོགས་བསྐྱེད་ལས་ཀྱང་ཐལ་བའི་འོག་གི་
བར་སྐྱང་ལ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ཉྩེ་བ་ན་དགྱེལ་འཁོར་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་
ལ་སྐྱེལ་ཏུ་ཅ་གཉིས་མ་ཆང་བས་སྐྱེད་དང་ལྷ་བས་དགྱེལ་འཁོར་ལ་དགོད་
བྱའི་ལྷ་སོ་གཉིས་སྐྱེད་པས་སྐྱབ་པ་ཉམས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་ཀྱང་
དགྱེལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་འགོད་ན་ནི་གཙོ་བོའི་འོག་དང་སྣ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་ཉྩེ་
བའི་བར་ན་གཞོད་མངོས་དགོད་པའི་གནས་ཇི་ལྟར་ཡོད་སྐྱེལ་དུ་དབྱེད་པར་
བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལ་ཉྩེ་བའི་ཡང་འོག་ཏུ་བཀོད་ན་ནི་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་
པའི་ཉེས་པ་བསྐྱོད་ཏུ་མེད་པས་དེ་མི་འདོད་དོ། །དེ་བས་ན་སྣ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་
ཉྩེ་བ་ལ་འགོད་ལ། དེ་ཡང་ལྷ་སྐྱེལ་མང་མ་ལས་དབྱུས་གྱི་ཕོ་བྲང་སྒོ་ཆད་
གཅིག་ལྷག་ཅ་མ་གྱིས་མཐོ་བའི་ཉྩེ་བ་ལྷུ་མ་པའི་སྐྱེད་དུ་དོ་རྗེའི་ཅིག་པ་ལྷུ་མ་

པོས་བསྐྱོར་བའི་པོ་བྱང་ནང་མ་བྱས་ནས། ལྷེ་བ་རྒྱལ་པོ་དེའི་ནང་སྣ་ཚོགས་
རྫོ་རྩེའི་ལྷེ་བའི་སྟངས་གཙུག་པོ་ལས་རྒྱབ་ཏུ་ཅུང་ཟད་ཡོ་བའི་འོག་ཏུ་གཞོད་
མཛེས་དགོད་པ་ནི་བདག་གི་སྒྲ་མ་དམ་པའི་གསུང་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མ་
བྱས་ན་འོག་གི་ཁྲོ་བོ་དགོད་པའི་གནས་མི་རྟོག་དོ། །དེའི་སྤྱིར་དགྲིལ་འཁོར་
ནང་མའི་མཐོ་ཁྱད་ཀྱང་དེས་ཤེས་སོ། །འོ་ན་སྟངས་གི་ཁྲོ་བོ་གང་དུ་དགོད་པར་
བྱ་ཅེ་ན། དེ་ལ་ནི་གཞུང་ཡས་ཁང་གི་ཐོག་འབྲུབས་ལྷགས་ལས་ཤེས་དགོས་
པས་ཐོག་མར་ཐོག་འབྲུབས་པའི་ཚུལ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྤྱིར་བ་
ལས་ཐོག་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཀྱང་ཐོག་འབྲུབས་པའི་རྣམ་
གཞག་མི་གསལ་ལ། རྒྱ་གཞུང་ཁྱངས་སྤྱབ་གཞན་ནས་ཀྱང་གསལ་བར་མ་
བཤད་པས་ངེས་པ་ཐོབ་དཀའ་བར་སྒྲུང་ངོ་ཞེས་གསུང་མོད་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་སྒྲ་
མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀོ་ས་ལར། སྒྲོ་རེ་རེའི་ཐད་ཀར་ཀ་བ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་
མཐའ་གཅིག་ནི་རྫོ་རྩེའི་ཐོག་ལ་བརྟེན་ལ། མཐའ་གཅིག་ནི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་
ལྷེ་བ་ལ་བརྟེན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། ཀ་བའི་དཔངས་ཆ་ད་ཅུ་བ་ཅིག་པ་ནས་
ཅེ་མོ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་དབྱས་སུ་སྒྲེབ་པར་བརྟེན་པས། དགྲིལ་འཁོར་སྤེ་
མའི་ཐོག་དཔངས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་ཅིག་པའི་རྒྱུ་སྤྱད་ཡིན་ཞིང་། ཅིག་
པ་ལྟའི་དཔངས་ལ་ཆ་ཆེན་གསུམ་དང་ཆ་ཅུང་གཅིག་ །ད་བ་ད་སྤྱད་ཀྱི་སའི་
དཔངས་ལ་ཆ་ཅུང་གཉིས་ཏེ། དེ་དང་ནང་གི་གདུང་ཆ་ད་མཉམ་པར་བྱ། ཤར་

བྱ་ནི་བ་བ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཐད་ཀའི་བྱ་ངོས་སུ་འཕྱང་བས་ནང་གི་ཐོག་དཔངས་ལ་
མི་གཏོགས། མདའ་ཡབ་བྱ་བྱ་ཡིན་པས་འོག་གི་ཐོག་དཔངས་ལ་མི་གཏོགས་
སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ལ། བདག་གི་སྒྲ་མ་དོན་འཆང་བའི་བཀའ་ཡང་དག་པའི་
ཆད་མས། ཀོ་ས་ལའི་ལུང་དེ་ཀ་བ་ཆ་ཆེན་བཞི་ཡོད་པའི་ལུང་མིན་ཀྱང་།
སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་ཟེར་བ་ལས།

ཕྱགས་ན་ཀ་བ་བརྒྱད་པོ་ཡིས། །

གདུང་ཆེན་བཞི་ཡི་ཅེ་ནས་བཏེག།

རིན་ཆེན་བཞིའི་རེ་བྱ་མིག་ཀྱང་། །

ཕྱམ་ཅ་ཉི་ཤུ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཀའ། །

དེ་བཞིན་གྲལ་ཐོག་ཅི་རིགས་པའོ། །

ཞེས་བཤད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་དེ་དག་གི་བཞེད་པ་ལའང་འདུག་པ་
དང་པལ་ཆར་མ་ཐུན་པར་འདི་ལྟར་བྱའོ་ཞེས་བཞེད་དེ། ཕྱོགས་བཞིའི་
ཆངས་དང་ཅ་ཐིག་ཐུད་པ་ནས་ནང་དུ་ཆ་ཆེན་རེ་འོངས་པ་ནས་གཡས་
གཡོན་གྱི་ངོས་སུ་ཆ་ཆུང་ལྔ་ལྔ་བྱིན་པའི་སར་ཞེད་དུ་ཆ་ཆུང་གཅིག་གྱུ་
བཞིའི་ཆད་དཔངས་སུ་ཆ་ཐུན་བཅུ་བཞི་པའི་ཀ་བ་རྣམས་བཅུ་གས། དེ་དག་
གི་སྟེང་དུ་བྲེ་ཕུལ་གྱིས་བཏེག་ཅིང་དཔངས་ཆ་ཆུང་གཅིག་པའི་གདུང་ཐལ་
མར་གྲིས། གདུང་དེ་དག་གི་སྟེང་ནས་གསེར་གྱི་སྐར་གས་བཞིའི་སྟེང་དུ་

འགྲོ་བའི་ལྷམ་ཇི་ཙམ་འཆམ་པ་གིས་པའི་ལྷམ་སྣ་རྣམས་ཅུང་ཟད་སྒྱིར་ཐལ་
བ་ལས་ཆུ་སྒྲིན་མ་ཀ་རའི་ཁའི་གཟུགས་བྱས་པ་ནས་དྲ་བ་དང་དྲ་བ་སྐྱེད་པ་
འབྱུང་བ། ལྷམ་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་གལ་མ་སོགས་བཀོད་པའི་སྟེང་དུ་བྱ་
འདབས་བཀའ་བའི་ཤིང་སྣ་ཐོག་གི་ལྷམ་སྣ་ལས་ཅུང་ཟད་སྒྱིར་ཐལ་བ་ལས་
ཤར་བུ་འབྱུང་ཞིང་། བྱ་འདབས་ཀྱི་མཐའི་སྟེང་དུ་མདའ་ཡབ་བུ་ཤུ་ལྟར་
བསྐྱར་བའོ། །དེ་ནི་དགྱེལ་འཁོར་སྐྱེ་མའི་ཐོག་ཡིན་ལ། ཐོ་བྱང་ནང་མ་ལ་དེ་
ལས་ཐོག་བྱར་དུ་བྱ་སྟེ། ཐོ་བྱང་ནང་མའི་གཞི་དགྱེལ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བ་ལྟ་སྣམ་
ནང་མ་ལས་ཆ་ཆེན་གཅིག་ལྟག་ཙམ་གྱིས་མཐོ་བའི་གནད་དང་། དགོས་པ་
གཞན་ཡང་ཡོད་པའི་སྒྱིར་རོ། །རྫོ་རྗེ་སྐྱེང་བའི་བར་བར་ནས་བཙུགས་པའི་
ཀ་བ་རིང་བྱང་དང་ཞིང་ཆད་སྒར་དང་འདྲ་བ་ལ་ཤར་བུ་འཁོར་ལོས་མཆན་
པའི་དཀར་པོ་གཉིས། ལྟར་རིན་པོ་ཆེས་མཆན་པའི་སེར་པོ་གཉིས། ལུབ་ཏུ་
བརྒྱས་མཆན་པའི་དམར་པོ་གཉིས། བྱང་དུ་རལ་གྱིས་མཆན་པའི་ལྗང་ཁུ་
གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་གྱིས་བཏེག་པའི་བྲེ་སྤུལ་དང་བཅས་པའི་སྟེང་དུ། རྫོ་རྗེའི་
གདུང་རྒྱུ་ཁོར་མར་བཏང་བའི་མཆམས་སུ་སྟེ་མོ་ཀ་གཞུ་ལ་བཀལ་བའི་
གདུང་བཞི་མིག་མངས་རིས་སུ་གིས་ནས། དེ་ལ་ལྷམ་དང་དྲལ་མ་དང་བཅས་
པའི་ཐོག་གཞན་མེད་པར་གདུང་འོག་ཏུ་གནས་རྒྱུ་གིས། ཐོག་སྐྱེ་མའི་ནང་
གི་ཁ་གདང་ལ་བཙུགས་པའི་ཀ་ཆུང་བྲེ་སྤུལ་དང་བཅས་པ་བར་ཐག་འཆམ་

པ་སྐྱབས་སྐྱབས་སུ་བཅུགས་པའི་སྟེང་དུ་གདུང་ཁོར་མར་སྟོགས་བཞེར་
བཏང་བ་ལ་སྟེ་མོ་བཀལ་བའི་ལྷམ་རྣམས། དབུས་ཀྱི་གདུང་ལྷམ་སྟེང་ནས་
འདེགས་བྱེད་མགོ་མཐུག་གསེག་ཁ་ཡོད་པ་ཅ་བ་དབུས་ཀྱི་སྟོ་བྱང་ལ་རྒྱག་
པའི་གདུང་གཉིས་ཀྱི་སྟོ་བྱང་གི་མཆམས་ངོས་སུ་གཟུག་ཅིང་། ཅེ་མོ་པན་
ཚུན་ཆ་ཆེན་གཅིག་ལྷག་ཅམ་གྱིས་མ་རེག་པའི་སྟོ་ནས། གདུང་སྟོ་བྱང་ལ་
རྒྱག་པ་གཅིག་བཏེག་པའི་གདུང་དེའི་འོག་མཆམས་ནས་དབུས་ཀྱི་གདུང་
བཞི་བྲིས་པའི་བར་ལ་ཆ་ཆེན་གཅིག་ལྷག་ཅམ་ཡོད་པ་བྱས་པའི་གདུང་དེ་
ལ་ལྷམ་རྣམས་ཀྱི་ཅེ་མོ་གཟུག་པ་བྱས་ནས་ཕེབས་པའི་རྒྱ་ཕྱབས་བྱས་པའི་
བྱ་འདབས་ཀྱི་སྟེ་མོ་ཅུང་ཟད་གདུང་ལས་སྤྱིར་ཐལ་བས་ཐོག་འོག་མ་ནོན་པ་
ལ། གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱང་བ་སོགས་ལ་ནང་གི་མཐོངས་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ་
ཞིག་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་ཟེར་བ་དེ་ལས་ཀྱང་།

སྤྱི་དབྱེབས་མཆོད་རྟེན་མཁར་ཐབས་དང་། །

རྒྱལ་ཁབ་རི་བོའི་གྲར་དུ་འདོད། །

ཅེས་སྤྱི་དབྱེབས་མཆོད་རྟེན་དང་། མཁར་ཐབས་ཞེས་པ་རྫོང་དང་།
རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་ཕེབས་ཅན་དང་། དབུས་མཐོ་བའི་ལྷམ་པོ་གྲར་འབྲ་བ་དང་བཞི་
གང་རུང་བྱ་བར་བཞག་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྗེས་འབྲང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ཀྱི་དགག་བསྐྱབ་རྒྱས་པར་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །དེ་རྣམས་གང་བྱེད་ཀྱང་། ཅེ་

དོ་རྩི་དང་ཞོར་བྱ་དང་རིན་པོ་ཆའི་ཉྱལ་གིས་མཚན་པར་བྱ་སྟེ། གོ་ས་ལར།
དོ་རྩི་ནི་ཞོར་བྱ་དོ་རྩི་ལོ། ཞོར་བྱ་ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བྱ་ལོ། རིན་པོ་ཆའི་
པར་རྩ་ག་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཅེ་མོ་བརྒྱན་པའི་ཁང་བྱ་བ་ཅེགས་
པ། ཞེས་བཤད་དོ། རྟེ་ཡང་རྒྱ་ཞོར་བྱ་དོ་རྩི་ལས་བྱས་པའི་དོ་རྩི་ལྷ་པ་ཅེ་
མོར་བཞག རྟེ་འོག་ཏུ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བྱ་ཆ་དགྱ་པ། རྟེ་འོག་ཏུ་པར་
རྩ་ག་སོགས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆས་སྤྲས་པ་རྣམས་བཅེགས་པའི་དཔངས་ལ་ཆ་
ཆེན་གཅིག་ཡོད་པའི་ཉྱལ་བུ་ལོ། རྟེ་ལྟར་བྱས་པ་ན་སྟེང་གི་ཁོ་བོ་ནི་བསྐྱང་བ་
དང་བསྐྱོམ་བྱ་གཉིས་ཀ་ལ་རྒྱ་ཕིབས་ཀྱི་ཐོག་གི་འོག་གཙུག་པོའི་སྟེང་གི་ཅུང་
ཟད་ཅམ་གྱི་ཤར་དུ་ཞལ་རྒྱབ་ལ་སྤྱོགས་པར་བཞུགས་པ་ལ་གོ་ས་བདེ་མོ་
འོང་བ་ཡིན་ནོ། ཁང་གི་ཁ་དོག་ནི། ལྷ་བྱང་གིས།

ཤར་སྤྱོགས་རེ་མིག་དཀར་པོ་སྟེ། །

སྟོ་ནི་སེར་པོ་རུ་འགྱུར་རོ། །

རྒྱབ་ཏུ་དམར་པོར་རིག་པར་བྱ། །

བྱང་ནི་ལྗང་ཁུར་འགྱུར་པ་སྟེ། །

དབུས་ཀྱི་རེ་མིག་གང་ཡིན་དེ། །

ཨ་རྩ་རྩི་ལ་མཚུངས་འོད་ཅན་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རེ་མིག་དགྱའི་ཐོག་དང་སའི་ཁ་དོག་ཡིན་ལ།

གཞིའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ནི་སྤང་བར། རྩ་བའི་ཐིག་གི་ནང་གི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་
 ཡང་། ཟུར་ཐིག་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་བཅད་པའི་སྤྱོད་ས་བཞིའི་ས་གཞི་རྣམས་
 རང་རང་གི་སྤྱོད་ས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོག་གོ། །བསྐྱོམ་བྱའི་
 དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱོད་ས་བཞིའི་ཐོག་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཀ་བ་རྣམས་
 ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ་རང་གི་རེ་མིག་གི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆན་མའི་སྤང་
 བས་མཆན་པའོ། །གཙོ་བོའི་ས་ནི་གཙོ་བོའི་མདོག་གོ། །ཅེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་འདིར་ཤར་དཀར་སྟོ་སེར་རུབ་དམར་བྱང་ལྗང་དབུས་
 སྟོ་བའོ། །ཅིག་པའི་ནང་ནི་རང་མདོག་ཡིན་གྱི་སྤྱོད་ས་མདོག་མ་ཡིན་ལ། ལྷ་
 མ་ཁ་ཅིག་ །ཅིག་པ་ནང་མའི་རང་མདོག་སྟོན་པོ་ལ། སྤྱོད་ས་ཀྱི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་མདངས་ཀྱིས་ཐོག་པས། དཀར་སྟོ་དང་སྟོ་སེར་དང་སྟོ་དམར་
 དང་སྟོ་ལྗང་དུ་སྤྱང་བའོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

སྤྱོད་ས་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱིས། དང་པོར་སྟོན་རུང་དུ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་དགྲིལ་
 འཁོར་མཆན་ཉིད་དང་ལྟན་པར་བཅུག་ནས་དབང་བསྐྱུར་བ་དགོས་ལ། བར་
 དུ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རྣལ་
 འབྱོར་བསྐྱོམས་ནས་ལམ་བཟོད་དགོས། མཐར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་
 འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པར་འཛང་རྒྱ་བ་ཡིན་པས། སྤྱོད་ས་པ་ལ་དགྲིལ་
 འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བར་སྤྱང་ནའང་། མ་ནོར་བར་ཞིབ་ཏུ་

ཤེས་པ་ཆེས་དགོན་པའི་དུས་སུ་སྒྲུང་བས་ཁོ་བོས་འབྲུལ་བ་ཟད་པའི་སྒྲ་
མའི་གསུང་བཞིན་དུ་ཅུང་ཟད་སྤྱེ་བ་ཡིན་ལ། ད་དུང་ཞིབ་པར་ངག་ལས་མཉན་
ནས་ཤེས་དགོས་སོ། །

ལྷའི་གདན་ནི། ཐུན་མོང་གི་གདན་སྒྲ་ཆོགས་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཅིག །
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདན་ནི། ལྷ་ཞི་བ་རྣམ་སྒྲུང་ལ་སོགས་པའི་ཤར་ཕྱོགས་
བ་རྣམས་ལ་སྒྲ་བའི་གདན། ལྷ་མ་གྲི་ལ་དོ་རྗེའི་གདན། དེ་མ་གཏོགས་པའི་ལྷ་
ཕྱོགས་བ་རྣམས་ལ་རིན་པོ་ཆའི་གདན། རུབ་ཕྱོགས་བ་རྣམས་ལ་བརྒྱ་
དམར་པོའི་གདན། བྱང་ཕྱོགས་བ་རྣམས་ལ་སྒྲ་ཆོགས་དོ་རྗེའི་གདན། གཙུ་
བོ་དང་ཁྱོ་བོ་བཅུ་ལ་ཉི་མའི་གདན་དུ་སྐྱབ་ཐབས་མདོར་བྱས་ཀྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐལ་པ་ལས་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཤའ་དེ་
ཁུངས་ཀྱི་ཆོག་འོག་ཏུ་འདྲེན་པར་འགྱུར་རོ། །བཤའ་རྒྱུད་དོ་རྗེ་སྤོང་བ་ལས།
སྒྲ་ཆོགས་བརྒྱ་སྒྲ་བ་ཡི། །

གདན་བདུན་གཞན་ཀྱི་ཉི་མ་གཉིས། །

འཁོར་རྒྱལ་ཞེ་སྒྲུང་དགའ་མར་བཤའ། །

ཅེས་འོད་དཔག་མེད་དང་སྒྲ་མ་གྲི་ལ་ཉི་གདན། གཞན་བདུན་ལ་སྒྲ་

གདན་དང་།

ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་འི་མེད་པའི། །

ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ནི་གདན། །

ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ལྷ་བའི་གདན། །

སྣ་ཚོགས་པརྒྱའི་སྤྲོད་ན་གསལ། །

ཞེས་ཕྱག་རྡོར་ལ་ཉི་གདན། བྱང་སེམས་གཞན་བདུན་ལ་ལྷ་གདན་

བཤད་དོ། །དེ་གཉིས་ནི་གང་བྱས་ཀྱང་ཚོག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་འགལ་བར་མི་

བསམ་ལ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་ལྷག་མོས་གྱི་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་

པའི་སྐབས་སུ། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་པརྒྱ་དང་ཉི་མའི་གདན་ལ་སེམས་

དཔའི་སྤྱིལ་དཀྱང་གིས་ཉི་བར་གནས་པར་བསམ་མོ་ཞེས་གཙོ་བོའི་གདན་

ལ་ཉི་མ་བཤད་པས། བད་ལྷའི་གདན་དུ་བྱས་པ་དག་ནི་དེ་དང་འགལ་ལོ། །

ནང་གི་རྒྱུ་མ་པོའི་སྤྱི་རིམ་པ་གཉིས་པ་ལ་ཆངས་ཐེག་གི་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་

ཆུང་བཞི་བཞི་སོང་བར་དཔངས་ཆ་ཆུང་བཞི་པའི་བུ་མ་པ་བརྒྱད་བྱེད་པར་

སྤང་བ་ལས་བཤད་དེ། བུ་མ་པ་བརྒྱད་གསེར་དུ་བྱེད་པ་དང་། རང་སྟོགས་

གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོག་ཏུ་བྱེད་པའི་ལྷགས་གཉིས་བཤད་ལ། དེ་

དག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་བདུན་ཅིས་གང་བཤོ། །

གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་ཅིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་དེར་འཆང་བྱ་བའི་རྟོན་ལྟ་བུ་སྐྱེད་པ་ལ།

ལྟག་མོས་ཀྱི་ལྟ་དགོད་པ།

ལྟག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ། ལྟག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱུ་བ། ལྟག་མོས་དོན་
དམ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པའོ། །དང་པོ་ལ།

འགོ་བ་གང་དང་མཐུན་པར་ལྟ་བུ་སྐྱེད་པའི་ཚུལ།

དེ་དང་མཐུན་པར་ལྟ་བུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན། བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྤང་
གཞི་སྤྱོད་བའི་དོན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། ཚེ་ག་ཇི་བཞིན་དགྱིལ་འཁོར་ལ། །དེ་
ལྟར་ལྟག་པར་མོས་བསམས་ནས། །ཞེས་དང་། མདོ་བསྐྱེད་ལས། ལྟག་པར་
མོས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱིས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྟ་སོ་གཉིས་པོ་ཐམས་
ཅད་ས་བོན་དང་ཕྱག་མཚན་སོགས་ལས་རིམ་གྱིས་སྤང་བ་མ་ཡིན་པར་
རང་གི་སེམས་ཀྱིས་ལྟ་ཐམས་ཅད་དགྱིལ་འཁོར་ལ་འཁོད་པར་མོས་པའི་
སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཞལ་ཕྱག་སོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
རྟུག་སྐྱེས་བཞིན་དུ་ཅིག་ཅར་གྲུབ་པར་མོས་པ་བྱ་སྟེ། སྤྱོད་གས་གང་དང་གང་
དུ་ཇི་ལྟ་བུར་བཞུགས་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས།

བདག་ཉིད་ཕྱག་རྒྱར་ལྡན་པ་ནི། །

ཞལ་གསུམ་ཕྱག་རྒྱ་ལྟ་བུ་ལ། །

ཨིངྱ་རྩེ་ལའི་འོད་མཉམ་པ། །

དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་སུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །

རྣམ་སྒྲུང་མཛད་དཔལ་རིན་ཆེན་དང་། །

འོད་དཔག་མེད་དང་ལས་ཀྱི་རྒྱལ། །

ཞལ་གསུམ་ཕྱག་རྒྱ་ལྟ་བུར་ནི། །

མེ་ཡི་མཆོམས་ནས་བརྩམས་ནས་སྟ། །

རིམ་བཞེན་དུ་ངེས་པར་དགོད། །

གཏི་ཕྱག་དགའ་སོགས་ལྟ་མོ་རྣམས། །

ཞལ་གསུམ་ཕྱག་རྒྱ་ལྟ་བུར་ནི། །

མེ་ཡི་སྟོགས་ནས་བརྩམས་ནས་སྟ། །

རིམ་བཞེན་དུ་ནི་ངེས་པར་དགོད། །

དེ་བཞེན་གཟུགས་རྫོ་རྩེ་ལ་སོགས། །

སྟེ་ཡི་མཆོམས་ནི་རྣམ་པ་བཞེད། །

རེག་བྱ་རྫོ་རྩེ་ཉིད་དང་ནི། །

རྫོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་དང་ལྡན་གནས། །

བྱམས་པ་ས་ཡི་སྙིང་པོ་དག །
ཤར་གྱི་སྒྲུལ་བྱར་དགོད་པར་བྲ། །
ཕྱག་ན་རྩོ་རྩེ་མཁའ་སྙིང་པོ། །
བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་སྟོ་རུ་དགོད། །
འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་འཇམ་པའི་དབྱངས། །
རྒྱབ་རུ་ཡང་ནི་དགོད་པར་བྲ། །
སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སེལ་དང་། །
ཀུན་རུ་བཟང་པོ་བྱང་ཕྱོགས་སུ། །
གཤེན་རྩེ་གཤེད་ནི་ཤར་གྱི་སྒྲོལ། །
གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་སྟོ་ཕྱོགས་སུ། །
རྒྱབ་ཕྱོགས་སུ་ནི་རྟ་མགེན་ཏེ། །
བདུད་ཅི་འབྲེལ་བ་བྱང་དུ་འོ། །
མི་གཡོ་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། །
དབྱུག་སྟོན་དང་ནི་སྟོབས་པོ་ཆེ། །
ཤར་སྟོའི་མཆམས་སོགས་ནས་བརྩམས་ཏེ། །
རིམ་པ་རི་བཞིན་བསྒྲོམ་པར་བྲ། །
གཞོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་ཁྲོ་བོ་ཆེ། །

དེའི་འོག་ཏུ་ནམ་པར་བསམ། །

གཙུག་ཏྲར་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་ཡང་། །

དེ་བཞིན་སྟེང་དུ་ནམ་པར་བསྐྱོམ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། འདི་དག་གི་སྐྱ་མདོག་ཕྱག་མཆན་སོགས་ནི་
དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་འཆད་དོ། །ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་དགོང་
པ་འདི་ཙྏ་རྒྱུད་ཀྱི་གང་གིས་བསྟན་ན། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས།
འདིའི་མདོ་ནི་ལེ་ཏུ་དང་པོ་ལས།

གསལ་བ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །

ཀུན་ནས་སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ལྡན་པ། །

སངས་རྒྱས་སྤྱོན་དང་ཡང་དག་ལྡན། །

འོད་ཟེར་འབར་ཞིང་འབྱུག་པའོ། །

གསལ་བ་ལ་སོགས་དགྲིལ་འཁོར་ལྡན། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་གནས། །

ཞེས་བྲ་བའོ། །ཞེས་ལྷ་སོ་གཉིས་བཀོད་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་བྲངས་ལ།
མདོ་བསྐྱེད་ལས། གསལ་བ། ཞེས་སོགས་རྒྱང་པ་དང་པོ་བཞི་ལྷག་མོས་ཀྱི་
གཙུ་བོ་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་སུ་བྲངས་ནས། འདིས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་
བཀོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་མོས་པར་བྲ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྤྱོན་

གསལ་ལས། གསལ་བ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་
ཕྱི་ངོལ་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེལ་གྱི་ནང་དུ་ཆུད་པའི་གཟུགས་
སྒྲུང་བ་ལྟར། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་མཐོང་བས་སོ། །སྣ་ཆོགས་
གཟུགས་ཀྱིས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཨིན་ཏུ་ལ་ལ་སོགས་པ་ཁ་དོག་
རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་པའི་བྲད་པར་དང་ལྡན་པར་གསུངས་པའོ། །སངས་རྒྱས་
སྤྱིན་གྱིས་ཀྱན་ཏུ་བྲལ། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་རྣམས་
ཀྱིས་བྲལ་པའོ། །འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་མང་པོ་འབྱུག། ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱོད་གས་བཅུར་
ཁོ་བོའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཆོགས་རབ་ཏུ་འབར་བ་འབྱུག་པའོ། །གསལ་བ་ལ་
སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་ལྡན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གདན་
ལ་སོགས་པ་ནི་གསལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཀྱན་གྱི་གནས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཏེ། །རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་རྣམས་འགལ་ལོ་སྟམ་ན་མི་འགལ་ཏེ། རྫོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་
ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ཡང་། སྤྱོན་གསལ་བཞིན་བཤད་སྒྲུང་ཞིང་། སངས་
རྒྱས་སྤྱིན་གྱིས། ཞེས་པས་ལྷ་ཞི་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྲལ་བ་དང་། འོད་ཟེར་འཕྲོ་
བ་ཞེས་པས་ཁོ་བོ་རྣམས་བསྟན་པས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་ཀ་སྟོན་པ་
སྤྱོན་གསལ་གྱི་འང་དོན་ཡིན་ལ། སྐྱབ་ཐབས་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟེན་དང་བརྟེན་

བ་གཉིས་ཀའི་ཁུངས་སུ་བྲངས་བ་ཡིན་གྱི། ལྷ་ཁོ་ནའི་ཁུངས་སུ་བྲངས་བ་མ་
ཡིན་ཞིང་། ལྷ་ག་མོས་དང་དགྱེལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་དང་
གཞལ་ཡས་ཁང་མཆོན་ཉིད་མཚུངས་པས། སངས་རྒྱས་སྤྱིན་གྱིས་ཀྱུན་ཏུ་
བྱུང་། །ཅེས་པའང་དེ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་ལ་བྲང་དུ་བྲང་བའི་བྱིར་ན། སྐབ་
ཐབས་གཉིས་སུ་ལྷ་ག་མོས་ལ་སྐྱར་བ་དང་། སྤྱོན་གསལ་དུ། བྲང་བའི་ལྷས་
བྱུང་བ་ལ་བཤད་བ་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེ་ཏུ་བཅུ་
གཅིག་པ་ལས། ཡི་གེ་གླིང་གིས་གནས་བསྐྱོམས་ཏེ། །དོ་རྩེ་གསུམ་འབྱུང་
བསྐྱོམ་པར་བྲ། །ཅེས་གསུངས་པ་འདི་སྤྱོན་གསལ་ལས་སྤྱོན་དུ་གཞལ་ཡས་
ཁང་བསྐྱོམས་ནས། དེ་ནས་མཛོན་བྲང་ལཱའི་སྐབས་ཀྱི་ཉི་མ་ལ་སོགས་པའི་
མཆོན་མ་གསུམ་བསྐྱོམ་པའི་དོན་དུ་བཤད་ལ། མདོ་བསྐྱེད་དང་རྣམ་གཞག་
རིམ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷ་ག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཁུངས་སུ་མཛད་ལ། བྲང་
པར་དོ་རྩེ་གསུམ་འབྱུང་བསྐྱོམ་པ་ནི་དོ་རྩེ་འཆང་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་མཛད་
དེ། རྒྱུད་ཀྱི་དོ་རྩེའི་ཆོག་རེ་རེ་ལ་ཡང་དོན་མི་འབྲ་བ་དུ་མ་བསྟན་རྒྱ་ཡོད་
པས་འགལ་བར་མི་བསམ་བ་སྤར་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེས་ན་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་མི་བསྐྱེད་པ་བསྐྱུས་པའི་དགྱེལ་འཁོར་སྐལ་པའི་
སྐབས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཆེན་པོའི་དགྱེལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེད་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་བདག་པོ་དོ་རྩེ་

འཆང་བཞག་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དེ་དག་གིས་ལྷག་མོས་
བསྟན་པ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། མདོར་བྱས་སུ་
ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དོན་སེམས་དང་། མདོ་བསྟེ་དང་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་
སྐྱབ་ཐབས་སུ་དོ་རྗེ་འཆང་དུ་བཤད་པས་འདིར་ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་མི་
བསྐྱོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱི་རིགས་དུག་པ་དོ་རྗེ་འཆང་ཡིན་པས་དེའི་ང་རྒྱལ་བྱ་
དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཙ་རྒྱུད་ལས་རིགས་དུག་གི་བྱན་པ་གཅིག་པ་དུག་བཤད་
པ་དང་། རིགས་སོ་སའི་མདོན་བྱང་ལྔ་བསྐྱོད་མི་འདྲ་བ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་
ལ་ཡང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་གཙོ་བོ་རིགས་གང་གིས་
བྱེད་ཀྱང་ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རིགས་དུག་པ་དོ་རྗེ་འཆང་དུ་ངས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་རྩུས་སྐྱེས་བཞིན་དུ་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱོད་པ་འདི་ནི་སྟོད་
ཆགས་པའི་རྗེས་སུ་བཅུད་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་
ལ། དེ་ཡང་སྦྱིར་བཅུད་ཆགས་པའི་རིམ་པ་ནི། འོད་གསལ་ནས་ལྷ་གཅིག་
ཆེ་འཕོས་ནས་ཆངས་པ་ཆེན་པོར་སྐྱེ་ལ། དེ་ནས་ཆངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་
དང་། དེ་ནས་ཆངས་རིས་དང་། དེ་ནས་འདོད་ལྷ་དུག་ཡས་རིམ་གྱིས་ཆགས་
ལ། དེ་ནས་སྒྲ་མི་སྟན་དང་། བ་སྒྲང་སྟོད་དང་། ལུས་འཕགས་པོ་དང་། འཛམ་
བུ་སྒྲིང་པའི་མི་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་ཆགས་སོ། །དེ་ནས་ཡི་དྲགས་དང་དུད་
འགོ་དང་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་སྟེ། མནར་མེད་དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་སྐྱེས་པ་ན་

བཅུད་ཆགས་པ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཞིང་། གང་མཐུག་ཏུ་ཞིག་པ་དེ་དང་པོར་
ཆགས་པ་ཆོས་ཉིད་དོ། །དེ་འདྲ་བའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེ་གནས་བཞིའི་
སྒོ་ནས་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་ངས་ཏེ། དེ་ཡང་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། དེ་ལ་སྐྱེ་
གནས་བཞི་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྒོ་ང་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། མངལ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་།
བྱོད་གཤེར་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། རྩལ་ཏེ་སྐྱེས་པ་ལོ། །ཞེས་པ་ནས་རྩལ་ཏེ་
སྐྱེས་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གང་དག་དབང་པོ་མ་ཆང་བ་མེད་ཅིང་མ་
རྫོགས་པ་མེད་པར། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པར་ཅིག་
ཆར་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་གང་ཞེ་ན། ལྟ་དང་། དཔྱུལ་བ་དང་། སྲིད་པ་བར་མ་དང་།
བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་ལ་སོགས་པ་ལོ། །ཞེས་པའི་བར་དུ་རྒྱས་པར་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་བཅུད་ཆགས་པ་ལ་སྐྱེ་གནས་བཞིས་བསྐྱེས་པའི་སེམས་
ཅན་དེ་ཅུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་སྐྱེ་གནས་གཞན་དང་འགྲོ་བ་གཞན་གང་
དང་ཡང་ཆོས་མ་ཐུན་མི་སྦྱོར་གྱི་མི་ཁོ་ན་དང་སྦྱོར་ལ། མིའི་ནང་ནས་ཀྱང་
སྲིད་གཞན་གསུམ་དང་མི་སྦྱོར་གྱི། འཇམ་བུ་སྲིད་པ་ཁོ་ན་དང་སྦྱོར་ལ། དེ་
ཡང་འཇམ་བུ་སྲིད་དུ་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་ཇི་ལྟར་བྱང་བའི་ཚུལ་ནི། འོད་
གསལ་གྱི་ལྷའི་རིས་ལས་ཤིག་འཕྲོས་ནས་འཇམ་བུའི་སྲིད་དུ་བརྩམས་ཏེ་སྐྱེས་
པའི་མི་རྣམས་འབྱུང་སྟེ། དེ་དག་ནི་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། ཞེས་པ་དང་། མངོན་པ་དང་ལྷུང་

ནམ་འབྲེད་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བརྒྱན་པར་བཤད་པ་
ལྟར། འཁོར་ལོ་བསྐྱར་རྒྱལ་དང་འདྲ་བའི་མཆན་དཔེ་རྗེས་མཐུན་པ་ཡོད་པ།
དབང་པོ་མ་ཆང་བ་མེད་པ། རང་གི་ལས་ལས་བྱུང་བའི་རྩ་འཁྲུལ་གྱིས་ནམ་
མཁའ་ལ་འགོ་ཞིང་། ལུས་ཀྱི་འོད་གྱིས་ཉིན་མཆན་གྱི་བྱེད་པར་མེད་པར་
གསལ་བྱས་པ། ལོའི་ཆད་གངས་གྱིས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཆེ་བྱུང་པ། ཁམ་
བས་ལ་མི་སྟོས་པའི་དགའ་བའི་བས་ཅན་དག་སྟེ། དེའི་ཆེ་ས་ཆེན་པོ་འདིའི་
སྟེང་ན་འོ་མ་བསྐྱོལ་བ་གང་བའི་སྤྲིས་མ་ཆགས་པ་བཞིན་དུ་ཆགས་པའི་སའི་
བཅུད་ཁ་དོག་དེ་རོ་བུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཁ་དོག་ནི་མར་གསར་ལྟ་བུ་རོ་ནི་
སྤང་ཅི་མ་བསྐྱོལ་བ་ལྟ་བུས་བྱུང་ནས་ཡོད་པ་དེ། བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་དེ་
ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་བས་ལ་ཀམ་པའི་སྟོན་གྱི་བག་ཆགས་ཤས་ཆེར་སད་པ་
ཞིག་གིས་སོར་མའི་ཅེ་མོས་སྤངས་ཏེ་སྤང་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལ་འདོད་པ་
བསྐྱེད་དོ། །དེ་མཐོང་ནས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་དེ། ཁམ་བས་
ཐོས་པས་དེ་དག་གི་ལུས་སྤྲ་བ་དང་སྤྱི་བར་གྱུར་ཏེ། ལུས་ཀྱི་འོད་མི་སྤང་
ཞིང་ནམ་མཁའ་ལ་སྤར་བཞིན་འགོ་མི་བྱས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ལུས་ཀྱི་
འོད་མེད་པས་ཐུན་པ་བྱུང་བ་ན། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཉི་མ་དང་ལྷ་བ་དག་
འདིག་ཏེན་དུ་བྱུང་ཞིང་། རྒྱ་སྐར་དང་ཉིན་མཆན་དང་། ལྷ་བ་ལ་སོགས་པའི་
དུས་ཆོགས་ནམས་བྱུང་དོ། །བས་དེ་ཉུང་དུ་ཐོས་པ་ནམས་ཁ་དོག་བཟང་ལ།

མང་དུ་ཐོས་པ་རྣམས་ཁ་དོག་ངན་པ་ན། ང་ནི་ཁ་དོག་བཟང་ལ་སྤྱོད་ནི་ངན་ནོ་
 ཞེས་བྱུང་དུ་བསང་པའི་མི་དགེ་བའི་དབང་གིས་སའི་བཙུན་དེ་མེད་པར་
 གྱུར་རྟོ། །དེ་དག་འདུས་ནས་དེ་ལ་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་ན། སའི་ཞག་ཁ་དོག་དོང་
 ཁའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ། རོ་སྤར་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་བྱུང་ནས། བྱུང་དུ་བསང་པའི་
 བར་སྤར་བཞིན་བྱས་པས་དེ་ཡང་རྒྱབ་པར་གྱུར་རྟོ། །ཡང་སྤར་བཞིན་སྤྱོད་
 ངན་བྱེད་པ་ན། སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོག་པ་ཁ་དོག་ནི་ཀ་དམ་པའི་མེ་
 ཏོག་འབྲེལ་བ། རོ་སྤར་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་བྱུང་ནས། བྱུང་དུ་བསང་པའི་བར་སྤར་
 བཞིན་བྱས་པས་རྒྱབ་པར་གྱུར་རྟོ། །དེ་ནས་ཡང་དེའི་འོག་ཏུ་མ་ཚོས་མ་
 བཏབ་པའི་འབྲས་ས་ལུ་ཤུན་པ་དང་སྤྱོད་པ་མེད་པ་རྩ་བ་སོར་བཞི་པ། རང་
 བཟུངས་པ་རྒྱབ་སྤྱོད་རྒྱབ་བཟུངས་པ་རང་སྤྱོད་པ། བཟུངས་པར་མི་མཛོན་པ་ཞིག་
 བྱུང་བ་བྱ་བར་བྱེད་དོ། །འབྲས་དེ་ཐོས་པ་ན་དེ་བས་ཆེས་རགས་པས་བས་ཁུ་
 བའི་ཕྱི་གས་མ་བཤམ་གཅིར་གྱུར་ཅིང་། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་འབྲུང་བའི་
 ལམ་པོ་མའི་དབང་པོ་སོ་སོར་དོད་ཅིང་། དེ་ནས་སྤྱོད་པ་དང་བྱུང་མེད་ཀྱི་
 དབྱིབས་སོ་སོར་གྱུར་རྟོ། །ཕན་ཚུན་མཐོང་བ་ན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་
 པའི་བག་ཆགས་སད་ནས་ཕན་ཚུན་ཆགས་པའི་སེམས་སྤྱོདོ། །དེ་ལྟར་
 ཆགས་ནས་ཁ་ཅིག་གིས་ལོག་པར་ཁྱེད་པ་ན། གཞན་དག་དེ་མཐོང་ནས་
 ས་ལ་སོགས་པ་འཐོར་བར་བྱེད་ཅིང་། སེམས་ཅན་ངན་པ་ཞེས་སྤྱོད་པ་ན།

བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་བའི་དོན་དུ་བྱིས་བཅིགས་ཏེ་
འདོད་པ་བསྟེན་པ་དང་བྱིས་གྱི་དང་པོ་ལོ། །དེ་ནས་འབྲས་ལུ་དེ་ནང་ཟ་བ་ནང་
ལེན་རྒྱབ་ཟ་བ་རྒྱབ་ལེན་པ་ན། སེམས་ཅན་ལེ་ལོ་ཅན་ཞིག་གིས་ནང་རྒྱབ་
གཉིས་ཀའི་འབྲས་དུས་གཅིག་ལ་སྦངས་སོ། །དེ་ནས་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་
ཉི་མ་གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་དུས་གཅིག་ལ་སྦངས་སོ། །དེ་
མཐོང་ནས་ཁ་ཅིག་གིས་སྦྲ་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་དུས་གཅིག་ཏུ་
སྦངས་པས་བཟངས་པ་རྣམས་སྦྲར་མི་སྦྱེ་ཞིང་། སོ་བ་དང་ལྷན་པ་དང་བཅས་
པར་གྱུར་ཏོ། །ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་སྦྲར་བཤད་པའི་ལུས་བྱད་པར་ཅན་དེ་
རིམ་གྱིས་འདིར་གྱུར་པར་བཤད་པས་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་ལུས་ཐ་མལ་བར་གྱུར་
པ་ཡིན་ནོ། །མཚམས་དེ་ནས་འབྲས་ས་ལུ་པན་ཚུན་བརྒྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་
བྱུང་བས། ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་མི་རང་བཞིན་བཟང་བ་ཞིག་དཔོན་དུ་
བསྐྱོས་པ་ནི་མང་པོས་བཀྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་གདུང་རབས་ལ་
ལྷ་ཀྱ་རྣམས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། དེ་དག་ནི་སྦྱིང་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །

དེས་ན་བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མི་རྩུས་སྦྱེས་རིམ་གྱིས་པོ་མའི་དབང་པོ་
དོད་པར་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་དང་མཐུན་པར་ལྷག་མོས་གྱི་ལྷ་པོ་མའི་
རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། དེ་ནས་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་པོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་པར་

མཛད་པ་པོས་སྒྲོད་གྱི་འཛིག་ཏེན་བསྐྱེད་པའི་འོག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་
ངེས་པར་སྐྱལ་བར་མཛད་དེ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་
གྱི་ཁམས་སྐྱལ་བ་པོ་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་བདག་པོ་ཡང་ཡིན་པ་
ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཏེ། འདིས་ཐུན་མོང་གི་ལས་བསགས་ནས་
སྒྲོད་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་བསགས་ནས་བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་
སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པས་ན་བདག་པོ་འཇམ་བྱེད་པ་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
འདྲུག་པ་ལས།

ཇི་བཞིན་རང་གི་བསྟན་བཅོས་དེ་དེ་ལས། །

ལྷ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་སོགས་དེ་དག །

སྐྱས་པ་དེ་དག་བྱེད་པོར་མ་གཟིགས་ནས། །

རྒྱལ་བས་སེམས་ཅམ་འཛིག་ཏེན་བྱེད་པོར་གསུངས། །

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ནི། དག་པའི་
སེམས་ཅན་གྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱེད་པར་མཛད་པ་པོ་ཡིན་ཏེ། ཏེན་དང་བཏེན་
པའི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེད་ཆ་ཤས་རྣམས་དེར་སྐྱལ་བར་
གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །རྣམ་གཞག་རིམ་པར། གཞི་དུས་ཀྱི་བར་དོའི་སེམས་
ལ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་པོ་ཐུགས་དྲེ་ཞེས་གསུངས་པས། རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་བདག་པོ་དང་དྲེ་ཞེས་འཆང་དོན་གཅིག་མི་དགོས་ལ། དྲེ་ཞེ་

འཆང་གིས་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་པར་འཆད་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་
པའི་འབྲུལ་པའོ། །

གཉིས་པ་དེར་འཆང་གྱི་བའི་རྟོན་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ།

ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྟ་དགོད་པ།

ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ། ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱུ་བ། ལྷག་མོས་དོན་
དམ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པའོ། །དང་པོ་ལ།

འགྲོ་བ་གང་དང་མཐུན་པར་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ།

དེ་དང་མཐུན་པར་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན། བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྤང་
གཞི་སྤྱོད་བའི་དོན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མདོར་བྱས་ལས།

ཆོ་ག་ཇི་བཞིན་དགྲིལ་འཁོར་ལ། །

དེ་ལྟར་ལྷག་པར་མོས་བསམས་ནས། །

ཞེས་དང་། མདོ་བསྐྱེད་ལས། ལྷག་པར་མོས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱིས།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྟ་སོ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ས་བོན་དང་ཕྱག་མཚན་
སོགས་ལས་རིམ་གྱིས་སྤང་བ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་ལྟ་ཐམས་

ཅད་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འཁོད་པར་མོས་པའི་སྐྱད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་ལྷ་ཐམས་ཅད་
ཞལ་ཕྱག་སོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རྩས་སྐྱེས་བཞིན་དུ་ཅིག་ཅར་གྲུབ་
པར་མོས་པ་བྱ་སྟེ། རྩོགས་གང་དང་གང་དུ་རི་ལྷ་བྱར་བཞུགས་པ་ནི། མདོར་
བྱས་ལས།

བདག་ཉིད་ཕྱག་རྒྱར་ལྷན་པ་ནི། །

ཞལ་གསུམ་ཕྱག་རྩྭ་ལྷ་བྱ་ལ། །

ཨིན་ཏེ་ལའི་འོད་མཉམ་པ། །

དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་སུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །

རྣམ་སྒྲུང་མཛད་དཔལ་རིན་ཆེན་དང་། །

འོད་དཔག་མེད་དང་ལས་ཀྱི་རྒྱལ། །

ཞལ་གསུམ་ཕྱག་རྩྭ་ལྷ་བྱར་ནི། །

མེ་ཡི་མཆམས་ནས་བརྩམས་ནས་སུ། །

རིམ་པ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་དགོད། །

གཏི་ཐུག་དགའ་སོགས་ལྷ་མོ་རྣམས། །

ཞལ་གསུམ་ཕྱག་རྩྭ་ལྷ་བྱར་ནི། །

མེ་ཡི་རྩོགས་ནས་བརྩམས་ནས་སུ། །

རིམ་བཞིན་དུ་ནི་ངེས་པར་དགོད། །

དེ་བཞིན་གཟུགས་དོ་རྗེ་ལ་སོགས། །
ཕྱི་ཡི་མཆོམས་ནི་རྣམ་པ་བཞིར། །
རེག་བྱ་དོ་རྗེ་ཉིད་དང་ནི། །
དོ་རྗེ་སེམས་དཔལ་དང་ལྡན་གནས། །
བྱམས་པ་ས་ཡི་སྙིང་པོ་དག། །
ཤར་གྱི་སྒྲུལ་བྱར་དགོད་པར་བྱ། །
ཕྱག་ན་དོ་རྗེ་མཁའ་སྙིང་པོ། །
བརྟལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་སྟོ་རུ་དགོད། །
འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་འཇམ་པའི་དབྱངས། །
རྒྱལ་ཏུ་ཡང་ནི་དགོད་པར་བྱ། །
སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སེལ་དང་། །
ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་བྱང་ཕྱོགས་སུ། །
གཤེན་རྗེ་གཤེད་ནི་ཤར་གྱི་སྒྲོར། །
གཞན་གྱིས་མི་བྱབ་སྟོ་ཕྱོགས་སུ། །
རྒྱལ་ཕྱོགས་སུ་ནི་རྟ་མགིན་ཏེ། །
བདུད་རྩི་འབྲིལ་བ་བྱང་དུ་འོ། །
མི་གཡོ་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། །

དབྱུག་སྒྲོན་དང་ནི་སྒྲོབས་པོ་ཆེ། །

ཤར་སྒྲོའི་མཆོམས་སོགས་ནས་བརྩམས་ཏེ། །

རིམ་པ་ཇི་བཞིན་བསྒྲོམ་པར་བྲ། །

གཞོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་ཁོ་བོ་ཆེ། །

དེའི་འོག་ཏུ་རྩམ་པར་བསམ། །

གཙུག་ཏྲར་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་ཡང་། །

དེ་བཞིན་སྒྲོང་དུ་རྩམ་པར་བསྒྲོམ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། འདི་དག་གི་སྐྱ་མདོག་ཕྱག་མཆོན་སོགས་ནི་
དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐྱབས་སུ་འཆད་དོ། །ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་དགོད་
པ་འདི་ཙྏ་རྒྱད་ཀྱི་གང་གིས་བསྟན་ན། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས།
འདིའི་མདོ་ནི་ལེ་འུ་དང་པོ་ལས།

གསལ་བ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །

ཀུན་ནས་སྣ་ཚོ་གས་གཟུགས་ལྡན་པ། །

སངས་རྒྱས་སྒྲོན་དང་ཡང་དག་ལྡན། །

འོད་ཟེར་འབར་ཞིང་འབྱུག་པའོ། །

གསལ་བ་ལ་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་ལྡན། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་གནས། །

ཞེས་བྱ་བའོ། །ཞེས་ལྟ་སོ་གཉིས་བཀོད་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་བྲངས་ལ།
མདོ་བསྐེ་ལས། གསལ་བ། ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་དང་པོ་བཞི་ལྟག་མོས་གྱི་
གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་སུ་བྲངས་ནས། འདིས་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་
བཀོད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་མོས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྒྲིན་
གསལ་ལས། གསལ་བ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་
བྱི་རོལ་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེལ་གྱི་ནང་དུ་ཆུད་པའི་གཟུགས་
སྒྲུང་བ་ལྟར། དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུ་མཐོང་བས་སོ། །སྒྲུ་ཆོགས་
གཟུགས་ཀྱིས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཅི་རྒྱ་ནི་ལ་ལ་སོགས་པ་ཁ་དོག་
རྣམ་པ་སྒྲུ་ཆོགས་པའི་བྲད་པར་དང་ལྡན་པར་གསུངས་པའོ། །སངས་རྒྱས་
སྒྲིན་གྱིས་ཀྱན་ཏུ་བྱུང་། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་ལྷུང་བའི་དགྱིལ་འཁོར་བའི་ལྟ་རྣམས་
ཀྱིས་བྲུབ་པའོ། །འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་མང་པོ་འབྱུག་ །ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་བཅུར་
ཁོ་བོའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཆོགས་རབ་ཏུ་འབར་བ་འབྱུག་པའོ། །གསལ་བ་ལ་
སོགས་དགྱིལ་འཁོར་ལྡན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཟླ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་གདན་
ལ་སོགས་པ་ནི་གསལ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ཏེ། དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཀྱན་གྱི་གནས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཏེ། །ཉིན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་རྣམས་འགལ་ལོ་སྒྲུ་མ་ན་མི་འགལ་ཏེ། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་

ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ཡང་། སྒྲོན་གསལ་བཞིན་བཤད་སྒྲུང་ཞིང་། སངས་
རྒྱལ་སྒྲིན་གྱིས། ཞེས་པས་ལྷ་ཞི་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྲབ་པ་དང་། འོད་ཟེར་འཕྲོ་
བ་ཞེས་པས་ཁྱོ་བོ་རྣམས་བསྟན་པས་ཏེན་དང་བཏེན་པ་གཉིས་ཀ་སྟོན་པ་
སྒྲོན་གསལ་གྱི་འང་དོན་ཡིན་ལ། སྐྱབ་ཐབས་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཏེན་དང་བཏེན་
པ་གཉིས་ཀའི་ཁྲངས་སུ་བྲངས་པ་ཡིན་གྱི། ལྷ་ཁོ་ནའི་ཁྲངས་སུ་བྲངས་པ་མ་
ཡིན་ཞིང་། ལྷ་ག་མོས་དང་དགྱེལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་དང་
གཞལ་ཡས་ཁང་མཆོན་ཉིད་མཚུངས་པས། སངས་རྒྱལ་སྒྲིན་གྱིས་ཀུན་ཏུ་
ཁྲབ། །ཅེས་པའང་དེ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་ལ་བྲང་དུ་བྲང་བའི་ཕྱིར་ན། སྐྱབ་
ཐབས་གཉིས་སུ་ལྷ་ག་མོས་ལ་སྐྱར་བ་དང་། སྒྲོན་གསལ་དུ། བྲང་བའི་ལྷས་
ཁྲབ་པ་ལ་བཤད་པ་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱད་ཀྱི་ལེ་བྱ་བ་ཅུ་
གཅིག་པ་ལས།

ཡི་གེ་རྩྭ་གྱིས་གནས་བསྐྱོམས་ཏེ། །

དོ་རྩེ་གསུམ་འབྲུང་བསྐྱོམ་པར་བྲ། །

ཅེས་གསུངས་པ་འདི་སྒྲོན་གསལ་ལས་སྒྲོན་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་
བསྐྱོམས་ནས། དེ་ནས་མདོན་བྲང་ལྷའི་སྐབས་ཀྱི་ཉི་མ་ལ་སོགས་པའི་
མཆོན་མ་གསུམ་བསྐྱོམ་པའི་དོན་དུ་བཤད་ལ། མདོ་བསྐྱེད་དང་རྣམ་གཞག་
རིམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷ་ག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཁྲངས་སུ་མཛད་ལ། ཁྲད་

པར་དོ་རྩེ་གསུམ་འབྱུང་བསྐྱེམ་པ་ནི་དོ་རྩེ་འཆང་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་མཛད་
དེ། རྒྱུད་ཀྱི་དོ་རྩེའི་ཆིག་རེ་རེ་ལ་ཡང་དོན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་བསྟན་རྒྱ་ཡོད་
པས་འགལ་བར་མི་བསམ་པ་སྤར་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་
མི་བསྐྱེད་པ་བསྐྱུས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་སྤྱལ་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་དམ་ཆིག་ཆེན་
པོའི་དགྱིལ་འཁོར་ཀྱི་དབུས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེད་
གསུང་དང་བྱགས་ཀྱི་བདག་པོ་དོ་རྩེ་འཆང་བཞག་པར་འགྱུར་པ་ལ་སོགས་
པ་གསུངས་པ་དེ་དག་གིས་ལྟག་མོས་བསྟན་པ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་
དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། མདོར་བྱས་སུ་ལྟག་མོས་ཀྱི་གཙུག་པོ་དོར་སེམས་
དང་། མདོ་བསྐྱེད་དང་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་སུ་དོ་རྩེ་འཆང་དུ་བཤད་
པས་འདིར་ལྟག་མོས་ཀྱི་གཙུག་པོ་ནི་མི་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཀྱི་རིགས་དབུག་པ་
དོ་རྩེ་འཆང་ཡིན་པས་དེའི་ང་རྒྱལ་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཅ་རྒྱུད་ལས་རིགས་
དབུག་གི་བྲན་པ་གཅིག་པ་དབུག་བཤད་པ་དང་། རིགས་སོ་སོའི་མདོན་བྱང་ལྟ་
བསྐྱེད་མི་འདྲ་བ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་། དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་
གི་སྐྱབས་སུ་གཙུག་པོ་རིགས་གང་གིས་བྱེད་ཀྱང་ལྟག་མོས་ཀྱི་གཙུག་པོ་
རིགས་དབུག་པ་དོ་རྩེ་འཆང་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྩུས་སྐྱེས་བཞིན་དུ་
ལྟག་མོས་ཀྱི་ལྟ་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་སྟོན་ཆགས་པའི་རྩེས་སུ་བཅུད་ཆགས་པ་
དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྐྱེམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱིར་བཅུད་ཆགས་པའི་

རིམ་པ་ནི། འོད་གསལ་ནས་ལྷ་གཅིག་ཆེ་འཕོས་ནས་ཆངས་པ་ཆེན་པོར་སྐྱེ་
ལ། དེ་ནས་ཆངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་དང་། དེ་ནས་ཆངས་རིམ་དང་། དེ་
ནས་འདོད་ལྷ་དྲུག་ཡས་རིམ་གྱིས་ཆགས་ལ། དེ་ནས་སྐྱ་མི་སྟན་དང་། བ་
སྒང་སྐྱོད་དང་། ལུས་འཕགས་པོ་དང་། འཛམ་བུ་སྒྲིང་པའི་མི་རྣམས་རིམ་པ་
བཞིན་ཆགས་སོ། །དེ་ནས་ཡི་དྲགས་དང་དུད་འགོ་དང་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་སྟེ།
མནར་མེད་དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་སྐྱེས་པ་ན་བརྟུང་ཆགས་པ་རྫོགས་པ་ཡིན་
ཞིང་། གང་མཐུག་ཏུ་ཞིག་པ་དེ་དང་པོར་ཆགས་པ་ཆོས་ཉིད་དོ། །དེ་འབྲེལ་བའི་
འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེ་གནས་བཞིའི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་ངེས་ཏེ། དེ་
ཡང་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། དེ་ལ་སྐྱེ་གནས་བཞི་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྒོ་ང་ལས་
སྐྱེས་པ་དང་། མངལ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། རྫོད་གཤེར་ལས་སྐྱེས་པ་དང་།
རྩུས་ཏེ་སྐྱེས་པའོ། །ཞེས་པ་ནས་རྩུས་ཏེ་སྐྱེས་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་
གང་དག་དབང་པོ་མ་ཆང་བ་མེད་ཅིང་མ་རྫོགས་པ་མེད་པར། ཡན་ལག་དང་
ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པར་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་གང་ཞེ་ན། ལྷ་དང་།
དཔྱལ་བ་དང་། སྤྱིད་པ་བར་མ་དང་། བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་ལ་སོགས་པའོ། །
ཞེས་པའི་བར་དུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་བརྟུང་ཆགས་པ་ལ་
སྐྱེ་གནས་བཞིས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ཅུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་སྐྱེ་
གནས་གཞན་དང་འགོ་བ་གཞན་གང་དང་ཡང་ཆོས་མཐུན་མི་སྐྱོར་གྱི་མི་ཁོ་

ན་དང་སྒྲོར་ལ། མིའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྤྱིང་གཞན་གསུམ་དང་མི་སྒྲོར་གྱི།
འཛམ་བུ་སྤྱིང་པ་ཁོ་ན་དང་སྒྲོར་ལ། དེ་ཡང་འཛམ་བུ་སྤྱིང་དུ་བསྐྱལ་པ་དང་
པོའི་མི་རིམ་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ་ནི། འོད་གསལ་གྱི་སྤྱིའི་རིས་ལས་ཤིག་འཕྲོས་
ནས་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་དུ་བརྟུག་ཏེ་སྤྱེས་པའི་མི་རྣམས་འབྱུང་སྟེ། དེ་དག་ནི་
རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱིས་བརྒྱན་
པ། ཞེས་པ་དང་། མངོན་པ་དང་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་གྱིས་བརྒྱན་པར་བཤད་པ་ལྟར། འཁོར་ལོ་བསྐྱར་རྒྱལ་དང་འབྲ་
བའི་མཚན་དཔེ་རྗེས་མ་ཐུན་པ་ཡོད་པ། དབང་པོ་མ་ཆང་བ་མེད་པ། རང་གི་
ལས་ལས་བྱུང་བའི་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་རྣམ་མཁའ་ལ་འགོ་ཞིང་། ལུས་ཀྱི་འོད་
གྱིས་ཉིན་མཚན་གྱི་བྱུང་པར་མེད་པར་གསལ་རུས་པ། ལོའི་ཆད་གངས་
གྱིས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཆེ་ཐུབ་པ། ཁམ་ཟས་ལ་མི་སྟོས་པའི་དགའ་བའི་
ཟས་ཅན་དག་སྟེ། དེའི་ཆེ་ས་ཆེན་པོ་འདྲིའི་སྟངས་ན་འོ་མ་བསྐྱོལ་བ་གང་བའི་
སྤྱིས་མ་ཆགས་པ་བཞིན་དུ་ཆགས་པའི་སའི་བཅུད་ཁ་དོག་དྲི་རོ་ཕུན་སུམ་
ཆོགས་པའི་ཁ་དོག་ནི་མར་གསར་ལྟ་བུ་རོ་ནི་སྤང་ཅི་མ་བསྐྱོལ་བ་ལྟ་བུས་
བྱུང་ནས་ཡོད་པ་དེ། བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མི་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཟས་ལ་
ཀམ་པའི་སྒྲོན་གྱི་བག་ཆགས་ཤས་ཆེར་སད་པ་ཞིག་གིས་སོར་མོའི་ཅེ་
མོས་སྤངས་ཏེ་ཐུང་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལ་འདོད་པ་བསྐྱེད་དོ། །དེ་མཐོང་ནས་

གཞན་གྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་དེ། ཁམ་ཟས་ཟོས་པས་དེ་དག་གི་ལུས་སྲ་
བ་དང་ལྷི་བར་གྱུར་ཏེ། ལུས་ཀྱི་འོད་མི་སྤང་ཞིང་ནམ་མཁའ་ལ་སྤར་བཞིན་
འགྲོ་མི་རྒྱས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ལུས་ཀྱི་འོད་མེད་པས་སྤུན་པ་བྱུང་བ་ན།
ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཉི་མ་དང་ལྷོ་བ་དག་འཛིག་ཏེན་དུ་བྱུང་ཞིང་། རྒྱ་སྐར་དང་
ཉིན་མཚན་དང་། ལྷ་བ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཚིགས་རྣམས་བྱུང་ངོ། །ཟས་དེ་
ཉུང་དུ་ཟོས་པ་རྣམས་ཁ་དོག་བཟང་ལ། མང་དུ་ཟོས་པ་རྣམས་ཁ་དོག་ངན་པ་
ན། ང་ནི་ཁ་དོག་བཟང་ལ་སྤྱོད་ནི་ངན་ནོ་ཞེས་བྱུང་དུ་བསད་པའི་མི་དག་བའི་
དབང་གིས་སའི་བུུད་དེ་མེད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་དག་འདུས་ནས་དེ་ལ་སྤྱ་
ངན་བྱེད་པ་ན། སའི་ཞག་ཁ་དོག་དོང་ཁའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ། རོ་སྤར་དང་འབྲ་བ་
ཞིག་བྱུང་ནས། བྱུང་དུ་བསད་པའི་བར་སྤར་བཞིན་བྱས་པས་དེ་ཡང་རྒྱབ་
པར་གྱུར་ཏོ། །ཡང་སྤར་བཞིན་སྤྱ་ངན་བྱེད་པ་ན། སྤྱ་གྱའི་ཚལ་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པ་ཁ་དོག་ནི་ཀ་དམ་པའི་མེ་ཏོག་འབྲ་བ། རོ་སྤར་དང་འབྲ་བ་ཞིག་
བྱུང་ནས། བྱུང་དུ་བསད་པའི་བར་སྤར་བཞིན་བྱས་པས་རྒྱབ་པར་གྱུར་ཏོ།
།དེ་ནས་ཡང་དེའི་འོག་ཏུ་མ་ཚོས་མ་བཟུབ་པའི་འབྲས་ས་ལུ་ཤུན་པ་དང་
ཕུབ་མ་མེད་པ་རྩ་བ་སོར་བཞི་པ། རང་བཟུངས་པ་རྒྱབ་སྤྱེ་རྒྱབ་བཟུངས་པ་རང་
སྤྱེ་བ། བཟུངས་པར་མི་མདོན་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ན་བར་བྱེད་དོ། །འབྲས་དེ་ཟོས་
པ་ན་དེ་ཟས་ཆེས་རགས་པས་ཟས་ཁུ་བའི་རྩིགས་མ་བཤའ་གཅིར་གྱུར་

ཅིང་། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་འབྱུང་བའི་ལམ་པོ་མའི་དབང་པོ་སོ་སོར་དོད་
ཅིང་། དེ་ནས་སྐྱེས་པ་དང་བྱུང་མེད་ཀྱི་དབྱིབས་སོ་སོར་གྱུར་ཏེ། བན་ཚུན་
མཐོང་བ་ན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་བག་ཆགས་སང་ནས་པན་ཚུན་
ཆགས་པའི་སེམས་སྐྱེའོ། །དེ་ལྟར་ཆགས་ནས་ཁ་ཅིག་གིས་ལོག་པར་བྱགས་
པ་ན། གཞན་དག་དེ་མཐོང་ནས་ས་ལ་སོགས་པ་འཐོར་བར་བྱེད་ཅིང་། སེམས་
ཅན་ངན་པ་ཞེས་སྐྱས་པ་ན། བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་
བའི་དོན་དུ་བྲིམ་བཅིགས་ཏེ་འདོད་པ་བསྟེན་པ་དང་བྲིམ་གྱི་དང་པོའོ། །དེ་
ནས་འབྲས་ལུ་དེ་ནང་བ་ནང་ལེན་རྒྱབ་བ་ནྒྱབ་ལེན་པ་ན། སེམས་ཅན་
ལེ་ལོ་ཅན་ཞིག་གིས་ནང་རྒྱབ་གཉིས་ཀའི་འབྲས་དུས་གཅིག་ལ་སྤངས་སོ། །
དེ་ནས་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་ཉི་མ་གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་
དུས་གཅིག་ལ་སྤངས་སོ། །དེ་མཐོང་ནས་ཁ་ཅིག་གིས་ལྷ་གཅིག་ལ་སོགས་
པའི་འབྲས་དུས་གཅིག་ཏུ་སྤངས་པས་བརྒྱས་པ་ནམས་སྤར་མི་སྐྱེ་ཞིང་། སོ་
བ་དང་ཤུན་པ་དང་བཅས་པར་གྱུར་ཏོ། །ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་སྤར་བ་ཤད་
པའི་ལུས་བྱུང་པར་ཅན་དེ་རིམ་གྱིས་འདིར་གྱུར་པར་བཤད་པས་ཆེ་དེ་ཉིད་
ལ་ལུས་ཐ་མལ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །མཆམས་དེ་ནས་འབྲས་ས་ལུ་པན་
ཚུན་བརྒྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བས། ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་མི་རང་བཞིན་
བཟང་བ་ཞིག་དཔོན་དུ་བསྐྱོས་པ་ནི་མང་པོས་བཀྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་

སྟེ། དེའི་གདུང་རབས་ལ་ཤྲུག་རྣམས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། དེ་དག་ནི་སྦྱང་
འདྲིའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེས་ན་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་མི་རྩུས་སྦྱེས་རིམ་
གྱིས་པོ་མའི་དབང་པོ་དོད་པར་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་དང་མཐུན་པར་
ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་པོ་མའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ། །

འདྲིར་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། དེ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་པོ་
དྲོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་པོས་སྦྱོད་ཀྱི་འཇིག་
ཉེན་བསྐྱེད་པའི་འོག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ངེས་པར་སྦྱུལ་བར་མཛད་དེ་
ཞེས་གསུངས་པ་ནི། མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སྦྱུལ་པ་པོ་ཡི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་བདག་པོ་ཡང་ཡིན་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
སེམས་ཏེ། འདྲིས་ཐུན་མོང་གི་ལས་བསགས་ནས་སྦྱོད་དང་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་ལས་བསགས་ནས་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་
དབང་བྱེད་པས་ན་བདག་པོ་འམ་བྱེད་པ་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས།

ཇི་བཞིན་རང་གི་བསྟན་བཅོས་དེ་དེ་ལས། །

ཐུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་སོགས་དེ་དག །

སྦྱས་པ་དེ་དག་བྱེད་པོར་མ་གཟིགས་ནས། །

རྒྱལ་བས་སེམས་ཅམ་འཇིག་ཉེན་བྱེད་པོར་གསུངས། །

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དྲོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་ནི། དག་པའི་

སེམས་ཅན་སྣའི་འཁོར་ལོ་སྐྱེད་པར་མཛད་པ་པོ་ཡིན་ཏེ། ཏེན་དང་བཏེན་
པའི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེའི་ཆ་ཤས་རྣམས་དེར་སྦྱལ་པར་
གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །རྣམ་གཞག་རིམ་པར། གཞི་དུས་ཀྱི་བར་དོའི་སེམས་
ལ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་པོ་ཐུགས་རྩི་རྩེ་ཞེས་གསུངས་པས། རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་བདག་པོ་དང་རྩི་རྩེ་འཆང་དོན་གཅིག་མི་དགོས་ལ། རྩི་རྩེ་
འཆང་གིས་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་པར་འཆད་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་
པའི་འབྲུལ་པའོ། །

གཉིས་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་ལྟ་བུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་ནི།

འོན་པ་སྐྱལ་པ་དང་པོའི་མི་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་
དང་དགོས་པ་སོགས་གང་ཡིན་སྟུམ་ན། བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མི་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་
དེ་འདྲིར་ལྟག་མོས་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྐྱེད་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བའི་འབྲུལ་དུ་བྱེད་
པ་ཡིན་གྱི། སྦྱང་བཞིར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱི་
རོལ་ཏུ་འདས་ཟིན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དེ་དག་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་
པའི་སྦྱབ་པ་པོས་ད་ལྟ་ལམ་བསྐྱོམས་ནས་སྦྱོར་བ་ལ་འབྲེལ་བ་དང་དགོས་པ་
གང་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོན་མཐུན་ལུལ་དེ་ལ་བྱེད་པའི་དགོས་པ་ཅི་
སྟུམ་ན། རང་གི་ཐ་མལ་གྱི་སྐྱེ་ཞི་བར་དོ་གསུམ་སྦྱོར་གསུམ་དུ་བསྦྱར་བའི་

ཕྱིར་དུ། དང་པོ་སྐྱེར་བའི་སྐབས་འདིར་གཞི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་
 དང་ནུམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་པས་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་
 སྐྱེད་པ་ནི་འཇམ་བུ་སྒྲིང་བའི་མི་ཁམས་དུག་ལྷན་ཞིག་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་དང་
 ཆོས་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ཞིང་། མངོན་བྱང་ལྷ་ལས་དང་པོའི་མགོན་
 པོ་བསྐྱེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཞི་ནས་འཇམ་བུ་སྒྲིང་གི་མིར་སྐྱེ་བའི་བར་དོ་གྲུབ་པ་
 དང་ཆོས་མཐུན་པ་དང་། དེ་སྤྱུལ་སྐྱེ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བསྐྱར་བ་ནི་བར་དོ་
 དེས་འཇམ་བུ་སྒྲིང་བའི་མི་མོ་ཞིག་གིས་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་སྒྲངས་པ་དང་ཆོས་
 མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ཞིང་། འཆི་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ་ལ་
 དེའི་སྒྲོན་དུ་འཆི་བ་པོ་དང་འདྲ་བའི་ཉིན་ཅིག་དགོས་པས་དེའི་དོན་དུ་ལྷག་
 མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

འོན་ཀྱང་སྐལ་བ་དང་པོའི་མི་དང་སྐྱར་ཅི་ཞིག་དགོས། ད་ལྟའི་འཆི་བ་པོ་
 དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པས་ཆོག་མོད་སྙམ་ན། གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་
 པ་ནི་སྒྲོད་འཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་པས། དེའི་ནང་དུ་
 ལྷ་ཐོག་མར་བསྐྱེད་པ་ཡང་སྒྲོད་ཆགས་པའི་འོག་དུ་བཅུད་ཀྱི་མི་ཐོག་མར་
 ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པར་རིགས་ཤིང་། གཞལ་ཡས་ཁང་
 དུ་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཐོག་མ་ལྷག་མོས་ཡིན་པ་དང་། འཇམ་བུ་སྒྲིང་གི་མི་ཆགས་
 པའི་ཐོག་མ་ཡང་བསྐལ་བ་དང་པོའི་མི་སྤར་བ་ཤད་པ། དེ་འདྲ་བ་ཡིན་པས་

དེའི་ཕྱིར་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་རོ། །འོ་ན་འཆི་བའི་རིམ་པ་ཡང་། འཆི་བ་
པོ་གང་དང་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པ་དེའི་འཆི་རིམ་བཞིན་བྱེད་དགོས་པས་
བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་འཆི་རིམ་དང་བསྐྱུན་ནས་བསྐྱོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར།
ཕྱིས་རང་ལ་འོང་རྒྱུའི་འཆི་བ་སྦྱོང་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན།
བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་བ་ཁམས་དུག་ལྡན་དུ་གྱུར་ནས། དེ་
ཉིད་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་དང་། ད་ལྟའི་མི་ཁམས་དུག་ལྡན་རིམ་གྱིས་འཆི་བའི་
འགྱུར་བ་སྤྱ་རགས་ནམས་ཐིམ་ཚུལ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་ཅིའང་
མེད་པས་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་བར་གྱུར་པ་རིམ་གྱིས་
འཆི་བའི་ཐིམ་རིམ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ་དང་། ད་ལྟའི་སྐབས་པ་པོ་
ཁམས་དུག་ལྡན་རིམ་གྱིས་འཆི་བའི་ཐིམ་རིམ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ་
གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །

འོ་ན་ལྟག་མོས་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྟེ་ཤི་བར་དོའི་ཆོས་
མཐུན་ཐམས་ཅད་འཇུག་དུ་སྤྱིང་བའི་མི་ཁོ་ན་དང་སྦྱོར་བ་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ལ་
དགག་བཞག་གཉིས་ལས། གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། བོད་ཀྱི་སྤྲུལ་ཁ་ཁ་ཅིག་
ན་རེ། བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྦྱེ་གནས་བཞི་སྦྱོང་བྱེད་དུ་ལྟའི་སྦྱེད་ཆོག་
བཞི་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྦྱོང་སྦྱེས་ནི་མངལ་ནས་སྦྱོང་སྦྱེ་ཞིང་དེ་ལས་
སེམས་ཅན་སྦྱེ་བ་ངང་བ་དང་ཁྱུང་ཁྱུང་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེའི་སྦྱོང་བྱེད་དུ། ཉི་

ཟླ་ཁ་སྒྲོར་གྱི་དབུས་སུ་ས་བོན་ཚུད་པ་ལས་ལྷ་བསྐྱེད་པ་གསུངས་ཏེ། དེས་
མངོན་བརྗོད་ཟླ་མར།

སྒོར་སྐྱེས་སྒྲུ་ནི་མེད་པ་སྟེ། །

སྒྲ་དང་སྒྲ་མིན་སྒྲངས་པའོ། །

ཞེས་སོ། །མངལ་སྐྱེས་ནི། མངལ་ནས་སེམས་ཅན་ཉིད་སྐྱེ་བ་རྟ་དང་
སྒྲ་པོ་དང་མི་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེའི་སྒྲོང་བྱེད་དུ། ལྷ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་མངལ་དུ་
ས་བོན་ཞུགས་ཏེ་ཞུ་བ་ལ་སྒྲས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དུ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། མངོན་
བརྗོད་ཟླ་མར།

མངལ་སྐྱེས་སྒྲུའི་སྒྲོར་བ་ཡིས། །

བསྐྱོམ་པ་ནམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བརྟག། །

ཅེས་སོ། །འོད་གཤེར་སྐྱེས་ནི་ཕྱིའི་འོད་དང་གཤེར་ལས་སྐྱེས་པ་སྤིན་
བུ་དང་བྱེ་མ་ལེབ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེའི་སྒྲོང་བྱེད་དུ་འོད་མཆོན་པ་ཉི་མའི་
འོད་ཀྱིས་བྱེ་བའི་བརྒྱ་དང་། གཤེར་མཆོན་པ་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་བར་དོའི་ཤེས་
པ་མཆོན་པའི་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་པའམ། འོད་གཤེར་གྱི་བདག་ཉིད་བརྒྱ་
དང་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། སྒོམ་འབྱུང་འབྱེལ་པར། ཟླ་བ་
དང་ས་བོན་ཅམ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་གནས་འོད་གཤེར་ལས་སྐྱེས་པའོ། །
ཞེས་སོ། །རྩུས་སྐྱེས་ནི་སྐྱད་ཅིག་ལ་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་དང་དབང་པོ་

རྣམས་ཚང་བར་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེའི་སྦྱོང་བྱེད་དུ་ལྟ་སྐད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་བ་སྟེ།
སྦྱོབ་དཔོན་དོ་རྗེ་བྲིལ་བུ་བས། །

སེམས་ཅན་རྩལ་ཏེ་སྐྱེས་པ་བཞིན། །

ས་བོན་མེད་པར་རྣམ་པར་བསྐྱོམ། །

ཞེས་སོ། །དེས་ན་འདིར་འཇམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མི་རྩལ་སྐྱེས་སྦྱོང་བྱེད་དུ་
ལྟག་མོས་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་དགོང་བསྐྱེད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བེད་རོ། །འདི་དག་
ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་སྒྲོམ་འབྱུང་དུ་ལེན་གཉིས་པར་སྦྱང་གཞིའི་
སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་འཆད་པ་ན།

སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། །

མི་རྣམས་ཀྱིས་རབ་མི་ཤེས་ཏེ། །

ཅེས་པ་ནས།

པ་མའི་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོར་སོགས་ནི། །

སྤྱིད་པའི་སྐྱེ་བོས་མཐོང་གྱུར་ནས། །

རྟ་ལ་ཞོན་བཞིན་རྣམ་ཤེས་ནི། །

རྒྱང་གི་བཞོན་པ་ཞོན་ནས་སྟ། །

སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཉིད་ལ་ནི། །

ཤིན་ཏུ་སྦྱར་བར་འོངས་གྱུར་ནས། །

ཤིན་ཏུ་དགའ་དང་བཅས་སྟོབས་གྱིས། །

ཁའི་ལམ་ནས་འཇུག་པར་འགྱུར། །

ཅ་ནི་སྟོང་ཕྱག་བདུན་ཅུ་གཉིས། །

རབ་བསྐྱལ་དེ་ཡི་སྐད་ཅིག་ལ། །

ཨྲ་ལི་ཀྲ་ལི་ཞུ་བྱས་པས། །

མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དག་ཐོབ། །

ཁུ་བ་ཁྱག་དེའི་དབུས་སུ་ནི། །

ཐིག་ལའི་གཟུགས་གྱིས་ཡང་དག་གནས། །

ཞེས་མའི་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེ་རིམ་གསུངས་ནས། །

དེ་སྐྱོང་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་པ་ན་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས། ཅུ་བ་
སྐྱུས་བསྐྱལ་མེད་པར་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་བསྐྱེད་པ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོང་སྐྱེས་སྐྱོང་
བྱེད་དུ་འདོད་པའི་སྐྱེད་ཆོག་བཞིན་བཤལ་པ་འགལ་བར་ཐལ་བའི་བྱིར་དང་།
མངལ་སྐྱེས་སྐྱོང་བྱེད་ལ་ཅུ་བ་སྐྱུས་བསྐྱལ་དགོས་ན། འོག་ཏུ་སྐྱལ་སྐྱོདོར་
སེམས་བསྐྱེད་པ་མའི་མངལ་སྐྱེས་སྐྱོང་བྱེད་དུ་རྣམ་གཞག་སོགས་ལས་
བཤལ་ཅིང་། བྱེད་རང་གིས་ཀྱང་སྐབས་དེར་དེ་ཉིད་མངལ་སྐྱེས་སྐྱོང་བྱེད་དུ་
ཁས་སྐྱངས་པས་དེ་ལ་ཅུ་བ་སྐྱུས་བསྐྱལ་མེད་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་དང་།
བདེ་མཆོག་ལྷ་ཨི་པ་སོགས་ལ་སྐྱོང་སྐྱེས་སྐྱོང་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེད་ཆོག་ལས་མེད་

པར་གྱུར་ནའང་། དེར་ཟླ་ཉིའམ་ཟླ་བ་དཀར་དམར་རམ་ཟླ་བ་དཀར་ལ་དམར་
བའི་མདངས་ཆགས་པའི་དབུས་སུ་ནམ་མཁའི་རྒྱ་ད་ཟུགས་པ་ནི་པ་མའི་ཁུ་
ཁག་གི་དབུས་སུ་བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་པ་མ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་མཐོང་ནས་
ཟུགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བཤད་ཅིང་། སྒོང་སྒྲེས་སྒྲེ་བ་ལེན་ཚུལ་དེ་
ལྟར་མི་བྱེད་པར་མངོན་པ་དང་ས་སྒྲེ་ལས་འབྱུང་བ་རྣམས་དང་འགལ་བའི་
བྱིར་དང་། སྐབས་འདིར་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་པ་རྩལ་སྒྲེས་སྒྲོང་བྱེད་ཡིན་
པ་གོང་དུ་བཀག་བཞིན་པའི་བྱིར་དང་། བྱེད་པར་དུ་ཡང་སྒོ་བ་དཔོན་རྣོ་རྗེ་འི་ལ་
བྱ་པས།

སེམས་ཅན་རྩལ་ཏེ་སྒྲེས་པ་བཞིན། །

ས་བོན་མེད་པར་རྣམ་པར་བསྒྲོམ། །

ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལྷ་བསྐྱེད་པ་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲུ་
དང་། རྫོགས་རིམ་པའི་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས།
རྫོགས་རིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་འོད་གསལ་ལས་སྐྱད་ཅིག་གིས་རྩལ་སྒྲེས་
ལྟར་ཞལ་བྲག་སོགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒྲུ་མའི་སྒྲུར་
བཞེངས་པ་སྟོན་པ་ཡིན་པས། བསྐྱེད་རིམ་བསྒྲོམ་ཚུལ་ཀྱི་ཁུངས་སུ་དེ་
འདྲེན་པ་ནི། མཁས་པ་སྒྲགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱུད་སྒྲེ་དང་མཐུན་པར་ཤེས་
པ་དག་གིས་མཐོང་ན་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་འདི་འདྲ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མང་པོ་བྱེད་པ་
དག་ནི་རང་ཉིད་སྒྲོས་པ་ལ་དགའ་བ་ཙམ་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་ཀྱི། རིམ་གཉིས་
ཀྱི་གནད་ཀྱི་གོ་བ་རགས་པ་ཙམ་ཡང་མ་ཆགས་པར་ངེས་ཏེ། འདི་ལྟར་
བསྐྱེད་རིམ་སྒྲོམ་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་ངེས་རྫོགས་རིམ་
བསྒྲོམ་པའི་སྟོན་བྱེད་དུ་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲ་བའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་
རྣམ་གཞག་རྒྱད་སྡེ་ལས་གསུངས་པ་ཡང་། སྒྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་
བའི་གདུལ་བྱས་གཙུག་པོར་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་འཆང་བྱ་བའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་
པའི་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་ནི་འཇམ་བུ་གླིང་པའི་མི་ཁམས་དུག་ལྡན་གྱི་མངལ་
སྐྱེས་ཞིག་ངེས་བཟུང་དུ་དགོས་པར་རྒྱད་དང་གྲུབ་ཆེན་དུ་མ་ཞིག་གིས་
བཤད་པའི་ཚུལ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་ཡིན་པས། སྒྲོང་སྐྱེས་
སོགས་སྒྲོང་བའི་བསྐྱེད་རིམ་དེ་ལྟར་འཆད་ན། རྫོགས་རིམ་ལའང་སྐྱེ་གནས་
བཞིའི་སྐྱེ་ཞི་བར་དོ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་བཞི་དང་།
སྒྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཆེ་གཅིག་ལ་འཆང་བྱ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་ལམ་གྱི་མགོ་ནས་ཐོག་མར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་
ཡང་སྒྲོང་སྐྱེས་སོགས་བཞི་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་མདོན་བརྗོད་
ལས། ལྷ་བ་སྐྱུས་བསྐྱུལ་མེད་པ་བདེ་མཆོག་ལ་ལྷ་མི་པ་ལྟ་བུའི་བསྐྱེད་ཆོག་

རྣམས་སྒོང་སྒྲེས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་ཇི་ལྟར་སྤང་སྦྲུམ་ན། དེ་ནི་
མངལ་དུ་ས་བོན་འདེབས་པའི་པ་ལྟ་བུ་དང་། མངལ་དུ་ས་བོན་འཛིན་པའི་མ་
ལྟ་བུའི་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱ་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་མེད་ཅིང་། ཟླ་ཉི་འམ་
ཟླ་བ་ནི་སྒོང་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་དབུས་གྱི་ས་བོན་ནི་བྲེལ་སྤྲུག་ལྟ་བུ་དང་། དེ་
ལས་ལྟ་སྤྱར་གྱུར་པ་ནི་སྒོང་བཅག་ནས་བྲེལ་སྤྲུག་གྱུ་འཐོན་པ་ལྟ་བུའི་འབྲ་
ཆོས་ཡོད་པ་ཅ་མ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པར་མངོན་བརྗོད་འགྲེལ་པ་ལས་
བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། དེ་དང་འབྲ་ཆོས་ཡོད་པ་ལ་དེ་དང་སྤྱར་གཞི་སྒྲོང་
བྲེད་ཡིན་མི་དགོས་ལ། སྒོང་སྒྲེས་དང་འབྲ་ཆོས་དེ་ཅ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་།
བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་པ་མའི་ཁུ་ཁྲག་མཆོན་པའི་ཟླ་ཉི་འམ་ཟླ་བ་དཀར་
དམར་གྱི་དབུས་སུ་བར་དོ་མཆོན་པའི་རྒྱ་དུ་ཁྲགས་པའི་སྒོ་ནས་མངལ་
སྒྲེས་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྒྲུམས་ནས་མངལ་སྒྲེས་སྒྲོང་བ་ཡིན་པ་མི་
འགལ་ཏེ། ཆོས་གཅིག་དང་འབྲ་ན་གཞན་གང་དང་ཡང་མི་འབྲ་མི་དགོས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་སྐབས་འདིར་རྣམ་གཞག་ཏུ་སྒྲེ་གནས་བཞིའི་དབྱེ་བ་གསུངས་
པ་ཡང་། བརྒྱད་ཆགས་པའི་འགོ་བ་ལ་སྒྲེ་གནས་བཞི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་
ནང་ནས། འཛམ་གླིང་གི་མིའི་སྤྱིད་པ་འགྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་བསྐྱུན་ནས་
ལྷག་མོས་དང་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ལྟ་བསྒྲེད་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཤེས་པར་

བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་མ་གོ་བར་སྐྱེ་གནས་བཞི་སྦྱོང་བྱེད་དུ་ལྟའི་
བསྐྱེད་ཆོག་མི་འདྲ་བ་བཞི་བསྟན་པར་བཟུང་ན་སྐབས་དོན་ལས་ཉམས་
ཤིང་། རྣམ་གཞག་རིམ་པར་འདི་ལས་འཕྲོས་ནས། ལྟ་བསྐྱེད་ཚུལ་འཛུལ་
སྤྱིང་གི་མི་ཁོ་ན་དང་མཐུན་པར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེས་བརྟགས་
པའི་དྲིས་ལན་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་ནི། འདིར་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས་
སྦྱིར་མའི་སྤྱིད་པ་འགྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྒྲོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་
དང་། བྱེད་པར་འཛུལ་བུ་སྤྱིང་པའི་མའི་སྤྱིད་པ་འགྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་
པར་བསྒྲོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུངས་པའི་དོན་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བ་
ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚུལ་ནི། རྣམ་གཞག་རིམ་པར། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་
ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིད་པར་
ཞུགས་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་བརྟེན་པ་དང་
ལྟན་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་དེས་ན་མའི་སྤྱིད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་འདི་སྟུང་དུ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་མའི་རྟེན་ལ་འཆང་རྒྱ་བའི་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། འོག་མེན་གྱི་རྟེན་ལའང་
འཆང་རྒྱ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་སྐྱེ་བྱེད་
དུ་མི་རུང་སྟེ། དམ་པ་ཏོག་དཀར་པོ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་དེ་འཛུལ་བུ་སྤྱིང་གི་

རྟེན་ལ་འཁང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་སྟོན་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། འདིར་ལྷག་མོས་དང་
རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ལྷ་བསྟོམ་བའི་སྐྱབ་བ་པོས་འཇམ་བུ་སྤྱིང་བའི་མིའི་སྤྲིད་
བ་སྐྱེ་བའི་རིམ་བ་དང་མཐུན་བར་སྟོམ་དགོས་བ་ལ་བྱབ་འབྲེལ་གང་ཡང་
མེད་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་བའི་སྟོན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་བཤད་བ་ནི་
སངས་རྒྱས་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་བ་མ་ཡིན་གྱི། སྤྲགས་སྤྱི་མེད་གྱི་ལམ་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་བ་ཉམས་སྲུ་ལེན་བའི་མགོ་ཆེ་དེ་ལ་བརྩམས་ནས་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་
འཁང་རྒྱ་བའི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འཇམ་བུ་སྤྱིང་གི་མིའི་
རྟེན་ལ་འཁང་རྒྱ་བས་བྱབ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། རྒྱ་
མཚན་དེས་ན་སྤྲགས་སྤྱི་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་འཁང་རྒྱ་བར་
འདོད་བས། ལྷ་བསྐྱེད་བའི་རིམ་བ་འཇམ་བུ་སྤྱིང་གི་མིའི་སྤྲིད་བ་སྐྱེ་རིམ་དང་
མཐུན་བར་སྟོམ་དགོས་བའི་བྱབ་འབྲེལ་ཡང་གྲུབ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་
སྤྲགས་སྤྱི་མེད་གྱི་ལམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་བའི་མགོ་ནས་ཉམས་སྲུ་སྤངས་
བའི་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མཛོན་དུ་མཛད་བའི་དུས་གསུམ་
གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མིའི་རྟེན་ལ་འཁང་རྒྱ་བས་བྱབ་བར་གང་གིས་
སྐྱབ་ཅེ་ན། དེ་འདྲ་བའི་སྟོན་ནས་འཁང་རྒྱ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་འདོད་བའི་
རྟེན་ཅན་གྱི་མི་ཡིན་བས་བྱབ་ཏེ། གསང་སྤྲགས་སྤྱི་མེད་གྱི་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་
ནས་ཉམས་སྲུ་ལེན་བའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། དབང་པོ་

གཉིས་སྒྲུབ་གྱི་འབྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་ལམ་དུ་བྱེད་ཀྱས་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་སྒྲ་མེད་གྱི་རྒྱུད་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཁམས་དཀར་
དམར་ལ་བརྟེན་པའི་ཁྱུ་བདེའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ།
འདོད་པའི་རྟེན་ལས་གཞན་ལ་འབྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་མེད་ཅིང་། འདོད་
པའི་སྣ་ལ་ནི་ཕོ་མོ་འབྲིག་པའི་དབང་པོ་གཉིས་སྒྲུབ་ཡོད་པ་རྣམས་
ལའང་དབང་པོའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱུ་ཉི་ཆེ་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས། ཁམས་དཀར་
དམར་དང་དེའི་རྟེན་ཅ་འཁོར་དག་མེད་པས། ཁམས་དཀར་དམར་ལ་བརྟེན་
ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་ནས་
རྫོགས་རིམ་བསྒྲོམ་པའི་གཞི་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །སྒྲགས་སྒྲ་མེད་གྱི་ལམ་
ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ནི་དབང་པོ་གཉིས་སྒྲུབ་གྱི་འདོད་ཆགས་ལམ་དུ་བྱེད་
པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཡང་། དཔལ་ཡེ་ཤེས་རྗེ་རྗེ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་ལས།
སྒྲགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་སྒྲོན་དུ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པའི་རྗེ་རྗེ་དང་བརྒྱ་མཉམ་
པར་སྒྲུབ་བ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ཉི་བར་མཆོན་མི་ཀུས་སོ། །
ཟླ་ག་དང་ལི་རྒྱ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་མི་ཀུས་པ་དེས་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཉིང་
རེ་འཛིན་མི་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། གང་རྗེ་རྗེ་དང་བརྒྱ་མཉམ་པར་སྒྲུབ་པའི་
བདེ་བས་རང་བཞིན་སྒྲུང་བ་ཡང་དག་པར་ཉི་བར་མཆོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་
བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ལ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། མདོ་བསྐྱེད་

ལས། རི་ལྟར་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ནི་འདོད་ཆགས་
ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལེ་ཏུ་དང་པོར་
འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་
འབྱུག་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྐྱེ་བཞིན་པ་ལ་གནས་པས་ཀྱང་དང་པོ་
སྦྱོར་བ་བྱ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ལ་སྦྱོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པས་
ཐར་པ་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། སྦྱོན་གསལ་ལས། ད་ནི་
འདོད་པའི་ཁམས་ན་གནས་པའི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡེའི་སྒོ་ནས་གྲོལ་བ་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།
ཡང་དེ་ཉིད་ལས།

གང་གི་དོན་དུ་འདི་ཉིད་མཛད། །

སྐྱེ་བོ་འདོད་ཆགས་ཅན་དོན་དུ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་འབྲིག་པ་

ཡང་དུད་འགོ་དང་ཡི་དྲགས་དང་འདོད་ལྟ་འོག་མ་གཉིས་དང་མི་རྣམས་ལ་
ཡོད་ཀྱི་འགོ་བ་གཞན་ལ་མེད་ལ། དེ་ལ་ཡང་ངན་འགོ་ནི་སྤྲགས་ཀྱི་ལམ་རྣམ་
དག་བསྒྲོམ་པའི་རྟེན་མཚན་ཉིད་ཆང་བར་མི་རུང་ཞིང་། འདོད་ལྟ་ལ་བདེ་བ་
ཆེན་པོའི་རྟེན་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་མེད་པ་ཡང་། སའི་དངོས་
གཞི་ལས། དུད་འགོ་རྣམས་དང་ཡི་དྲགས་རྣམས་དང་མི་རྣམས་ལ་ནི་ལྷས་

གྱི་བདེ་བ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་འདྲེས་མར་ཡོད་པས་འབྲིག་པའི་སྦྱོར་བ་ཡོད་དེ།
 སྦྱོར་བ་དང་བྱད་མེད་དེ་རྣམས་པན་ཚུན་གཉིས་གྱིས་གཉིས་སྦྱོད་པར་བྱེད་
 དེ་ཁུ་བ་ཡང་འབྱུང་ངོ། །འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་ཡང་འབྲིག་པའི་
 སྦྱོར་བ་ནི་ཡོད་ལ། ཁུ་བ་འབྱུང་བ་ནི་མེད་དེ། དེ་དག་ལ་ནི་འབྱུང་བའི་ཆེ་
 མཚན་གྱི་སྒྲོན་ས་སྤྱང་ཉི་ཆེ་འབྱུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་དེ་ཉིད་
 ལས། དེ་དག་ནི་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་ནང་གཙང་ཞིང་བྱིང་བ་མེད་དེ། དེ་དག་ལ་ནི་
 འདི་ལྷ་སྟེ། མི་གཙང་བའི་རྩ་ས་རྩལ་དང་བྱི་མ་དང་རུས་པ་དང་རྒྱས་པ་དང་
 རྩ་དང་མཁལ་མ་དང་སྦྱང་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་མེད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པས། རྩོགས་རིམ་པས་གང་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པའི་གཞི་རྩ་འཁོར་
 རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་བསྟན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྷ་ན་ཡང་སྦྱིང་གཞན་གསུམ་གྱི་
 མི་ཡང་ཡོད་མོད། ཅིའི་སྤྱིར་འཇམ་བུ་སྦྱིང་བ་ཁོ་ནའི་མིའི་རྟེན་ཅན་དུ་ངེས་
 ཞེ་ན། འཇམ་བུ་སྦྱིང་བ་ནི་ལས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་ལ། སྦྱིང་གཞན་གསུམ་ནི་
 ལོངས་སྦྱོད་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་ལོངས་སྦྱོད་ཀྱི་ས་པ་ཞེས་བྱ་
 བའི་དོན་ཅི་ཞིག་ཡིན་ལ། འཇམ་བུ་སྦྱིང་བ་ལས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་པའི་དོན་ཡང་
 ཅི་ཞེ་ན། སྦྱིང་གཞན་གསུམ་ནི་ལོངས་སྦྱོད་ཤིང་ཆེན་པོ་ཅན་ཡིན་པས་
 ལོངས་སྦྱོད་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་ཀྱང་ལས་ཀྱི་ས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱིང་གཞན་གསུམ་
 དུ་སྦྱོར་བའི་སོ་སྦྱོད་དག་ནི་རིགས་གཅིག་ཏུ་དབང་པོ་སྤྱན་ཞིང་མི་རྣམས་པ་དང་།

སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཆེན་པོར་མི་དཔྱོད་ཅིང་ཞིབ་པའི་ཤེས་རབ་
གྱིས་རབ་རྟུ་མི་འབྱེད་པ་ཡིན་ལ།   སྐྱེ་བ་སྤྱ་མའི་ལས་གྱིས་འཕངས་པའི་
མ་ཐུས་ཆེ་འདིར་ཆེ་རིང་ཐུང་དང་ལོངས་སྟོང་དང་དད་པ་དང་ཤེས་རབ་དང་
སྙིང་རྩེ་ལ་སོགས་ཆེ་ཆུང་གི་བྱད་པར་ཆེན་པོ་མེད་པར། སྤྱིང་དེ་དང་དེའི་མི་
དེ་དག་ལས་རིགས་མ་ཐུན་གྱིས་འཕངས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་བྱིར་དང་། སྤྱིང་
གསུམ་པོ་དེར་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་བྱས་པའི་ལས་གྱི་འབྲས་བྱ་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲིན་
པར་གསོག་རྟུས་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ།   །འཇམ་བྱ་སྤྱིང་པའི་མི་དག་ནི་དེ་ལྟ་
བྱ་མ་ཡིན་ཏེ།   འཇམ་བྱ་སྤྱིང་འདི་ན་སྤྱ་མའི་ལས་གྱི་འབྲས་བྱ་ཆེ་རིང་ཐུང་
དང་ལོངས་སྟོང་ཆེ་ཆུང་དང་ནད་མང་ཉུང་སོགས་ཆེས་རིགས་མི་འདྲ་བའི་
བྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡང་ཡོད་ལ།   སྤྱ་མའི་ཉེས་སྟོང་གྱི་ལས་གྱི་འབྲས་བྱས་ཆེ་
འདིར་གཡོ་སྦྱ་དང་རྒྱགས་པ་དང་དྲེགས་པ་དང་འདྲོད་ཆགས་ལ་སོགས་
པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཆེས་རགས་པ་དང་ནད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དྲག་
པོས་ཡོངས་སུ་གཟིར་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་།   དུལ་དབྱས་གྱི་མི་ལ་སོགས་པ་
འགའ་ཞིག་ནི་སྟོན་གྱི་དགེ་བའི་ལས་གྱི་མ་ཐུས།   ཆོག་གི་མགོ་སྟོས་པས་
དོན་ཡང་རྫོགས་པར་གོ་རྟུས་པ་དང་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་
རྣོ་བ་དང་། སྒྲིན་ཞིང་བརྟུལ་པོད་པ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། སྤྱིང་གཞན་གསུམ་ན་ནི་
དེ་འདྲ་བ་མེད་ལ།   དེའི་བྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགའ་ལྡན་ནས་འཕོས་

ནས་མིའི་ཡུལ་དུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པ་ན་ཡང་འཛམ་བུ་སྤྱིང་གི་ཡུལ་
དབུས་ཁོ་ནར་བལྟམས་ནས་སྟོན་གྱི་སྤྱིང་གཞན་གསུམ་དུ་མི་སྟོན་པ་ཡིན་
ནོ། །གཞན་ཡང་འཛམ་བུ་སྤྱིང་ན་ནི་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་བྱས་པའི་དགོ་མི་དགོའི་
ལས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་ཀྱས་པའི་མཐོང་ཆོས་ལ་
སྤྱིང་བ་མང་དུ་ཡོད་ཅིང་སྤྱིང་གཞན་གསུམ་ན་ནི་དེ་འདྲ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་
པས་དེའི་བྱིར་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པ་ལ་ལས་ཀྱི་ས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
སྟོན་འབྱུང་གི་རྒྱད་ལས།

ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་བ་ཡང་སྟོད། །

དེ་བཞིན་བྱང་གི་སྤྱི་མི་སྟོན། །

སྤྱིང་གསུམ་པོ་ཡི་མི་རྣམས་ནི། །

ཡོངས་སྟོད་ཆེན་པོས་ཡང་དག་འཛོ། །

རྣམ་ཉོག་མེད་ཅིང་རྣམ་དཔྱོད་མེད། །

སྟོན་མོངས་བྱེ་བྲག་མི་བྱེད་པའོ། །

ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།

འཛམ་བུ་སྤྱིང་རྣམས་ལེགས་སྐྱེས་པའི། །

ལས་ཀྱི་ས་པར་རབ་ཏུ་བྲགས། །

ལེགས་བྱས་དང་ནི་ཉེས་བྱས་ལས། །

མཆོག་དང་འབྲིང་དང་ཐ་མ་ཡི། །

སྐྱེ་བ་སྤྲ་མའི་རྣམ་སྤྲོན་འདིར། །

སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་མཐོང་བར་འགྱུར། །

རྒྱགས་བ་སེར་སྒྲ་གདུག་སེམས་དང་། །

གཡོ་སྒྲ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། །

ཆགས་སྤང་གཏི་མུག་སོགས་རྣམས་དང་། །

ག་དང་ནད་གིས་རབ་ཏུ་གཟིར། །

ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།

འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མཆོག་གཙོ་བོ། །

ཡུལ་གྱི་དབུས་སུ་སྐྱེས་པ་དེ། །

དབང་པོ་རྒྱལ་འབྲིང་རྣོན་པོ་རྣམས། །

སྐྱེ་བ་སྤྲ་མའི་དགེ་བ་ལྟོས། །

ཞེས་དང་། རྣམ་གཞག་རིམ་པར། རྗེ་མཆོག་དཔོན་གྱིས་སྤྲས་པ། འཁར་
གྱི་ལུས་འཕགས་དང་། རུབ་གྱི་བ་སྤང་སྤྱོད་དང་། བྱང་གི་སྤྲ་མི་སྤྲོན་གྱི་མི་
རྣམས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཏེ། དེ་ལྟ་མོད་གྱི་སྤྲོན་ཞིང་མོངས་
པས་མི་དཔྱོད་ཅིང་མི་འབྱེད་དོ། །

འཛམ་བུ་གླིང་པ་འདི་ནི་ལས་གྱི་ས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ལེགས་པར་

སྐྱེད་པ་དང་ཉེས་པར་སྐྱེད་པས་མཆོག་དང་འབྲིང་དང་ཐ་མའི་སེམས་ཅན་
རྣམས་སྲུ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམས་པར་སློན་པས་འདིར་སྒྲུང་བར་འགྱུར་རོ། །
འདི་ལྟ་སྟེ། ཡང་འཇམ་བུ་སློང་པའི་མི་རྣམས་གཡོ་དང་སྐྱེད་དང་དྲིགས་པ་དང་
ཐུག་དོག་དང་གདུག་པའི་སེམས་དང་རིམས་ནད་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སྲུ་
གཟེར་བར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་མགོ་སློས་པས་གོ་བ་དང་། དབང་པོ་རྣེ་ཞིང་
སློན་པ་ཏེ། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་འཇམ་བུ་སློང་གི་སྐྱེ་བོའི་
གནས་ཀྱི་དབྱས་སྲུ་འབྲས་ཤིང་ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
ལ། རྒྱུད་དོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་ལེ་བྱ་བ་ཅུ་བཞི་པའི་འགྲེལ་པར་བྲམ་མ་གྱི་བྱས་འདི་
ལྟར་འཇམ་བུ་སློང་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་དང་གནས་དེ་དག་ན་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་
བཞུགས་ཏེ། སློང་འདི་ཉིད་ལས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་པས་ལས་རྣམས་འགྱུར་པར་
འགྱུར་གྱི། སློང་གཞན་རྣམས་ན་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་དེར་འབྲས་བུ་སློན་
པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དེ་དག་ཏུ་ལས་མི་
འགྱུར་པས་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་སློང་གཞན་ཏུ་མི་གཤེགས་སོ། །ཞེས་ཀྱང་
གསུངས་ཏེ་སློང་གཞན་གསུམ་ན་ཆེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཆེ་དེར་
སློན་པ་མེད་པས་ཡུལ་ཉེར་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་སློང་གཞན་ཏུ་མི་
གཤེགས་པར་བཤད་དོ། །

འདིར་རྣམ་གཞག་ཏུ་སྒྲོམ་འབྱུང་གི་ལུང་བྲངས་པའི་དོན་ཆགས་བྲལ་

གྱི་སྒྲོན་པས་འཆང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་བཞིའི་བཤའ་པ། སྒྲོན་གསལ་གྱི་དགོངས་
པ་བཞིན་བཤའ་དགོས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཡི་གེ་མངས་པས་འཛིགས་ཏེ་མ་བྲིས་
ཀྱི། རྗེ་བཙུན་སླ་མའི་གསུང་རབ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་འཇམ་བུ་
སྒྲིང་ན་སྒྲ་མའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་རྣེ་མི་རྣེ་དང་ཤེས་རབ་དང་དད་པ་
སོགས་ཆེ་ཆུང་གི་བྱད་ཆེར་ཡོད་པས་སྒྲགས་སྒྲོན་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་མི་
ལྡན་གྱི་བྱད་པར་ཡང་རུང་ལ། སྒྲིང་གཞན་གསུམ་ན་དེ་འབྲའི་བྱད་པར་མི་
འཐད་ཅིང་། འཇམ་བུ་སྒྲིང་ན་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲིན་པ་ཡོད་ཅིང་གཞན་གསུམ་ན་མེད་པས། སྒྲགས་སླ་མེད་ཀྱི་
ལམ་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་བསྒྲོམས་པའི་འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆེ་དེ་
ཉིད་ལ་མདོན་དུ་བྱེད་རྒྱས་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་འཇམ་བུ་སྒྲིང་པ་ཁོ་ནར་ངས་
སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

འཇམ་བུ་སྒྲིང་པའི་མི་ལ་ཡང་གསང་བ་འདུས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲགས་སླ་
མེད་ཀྱི་ལམ་བསྒྲོམ་པའི་གདུལ་བྱ་ནི་སྒྲོན་གསལ་ལས། ལྷུང་ལ་དང་། བད་
དཀར་དང་། བརྩ་དང་། ཅན་དན་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་སྟེ་ཆོགས་བཤའ་གྱི་སྒྲོན་
བཞི་དང་། སྒྲོབ་བཤའ་གྱི་སྒྲོན་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་སྟེ་རིགས་ལྔ་
གསུངས་ཀྱང་། ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་འཆང་རྒྱ་བའི་ལམ་སྒྲོམ་པ་པོ་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གོ། །དེ་ལ་ཡང་ལམ་ཉམས་

སུ་ལེན་པའི་རྟེན་ཅམ་དུ་ནི་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་རྒྱུད་སྡེ་གོང་འོག་གང་གི་
སྐབས་སུ་ཡང་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་གཉིས་ཀ་རུང་མོད་ཀྱང་། པར་ཕྱིན་
ཐེག་པ་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལྷགས་ལ་ཆེ་དེ་ལ་འཆང་རྒྱ་བའི་རྟེན་
དུ་བྱད་མེད་མི་རུང་གི་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་དགོས་ལ། སྐབས་སྐྱེས་མེད་ཀྱི་བྱད་ཆོས་
ལ་ནི་བྱད་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་སྐབས་སྐྱེས་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་
འཆང་རྒྱ་བ་ཡོད་དེ། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཙུ་གསུམ་པ་ལས།

རིག་པ་ཆེན་མོ་སྤྱན་ལ་སོགས་པ། །

རྟག་ཏུ་འདོད་པའི་དོན་བཅོན་པ། །

འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དག་གིས་ནི། །

རི་ལྟར་འདོད་པ་བསྟེན་ན་འབྲུག། །

ཅེས་པ་དང་། དེའི་འབྲེལ་བ་སྒྲོན་གསལ་ལས། འདོད་ཆགས་ལས་
སྐྱེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་སྐྱེས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་བསྐྱབ་པར་མ་བཟད་ཀྱི། བྱད་
མེད་ཀྱང་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རིག་པ་ཆེན་མོ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལ་རིག་པ་ཆེན་མོ་ནི་
ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། སྤྱན་ལ་སོགས་ཞེས་པ་ནི་བརྒྱ་ཅན་
ལ་སོགས་པའི་བྱད་མེད་རིགས་བཞི་ལ་བཞད་དོ། །དེ་ཡང་གྲུབ་ཆེན་མཆོ་
སྐྱེས་ཀྱི་ཀྱི་རྟོག་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། དགེས་པའི་རྟོ་རྟེ་བསྐྱབ་པར་འདོད་

བས་རིག་མ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་དུར་ཁྱོད་ལ་སོགས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གནས་
སུ་འདུག་ནས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱབ་པ་པོ་རྒྱུད་ནས་བཤའ་བའི་
མཚན་ཉིད་ཆང་བས་ནི། རིམ་པ་དང་པོ་ལ་སློབ་པ་ནས་ཀྱང་རིག་མ་དང་ལྟན་
ཅིག་ཏུ་སློབ་ལ། བྱད་མེད་ལམ་བསྐྱབ་པའི་རྟེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཆང་བས་ཀྱང་།
ཐབས་ཀྱི་གྲོགས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་ནས་རིམ་པ་གཉིས་ལ་མཚུངས་པར་
སློབ་སྟེ། དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་སྐབས་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ་ཐབས་
ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལམ་ལ་སློང་ཚུལ་ཉིད་ཤེས་རབ་མའི་ཡང་ལམ་ལ་
སློང་ཚུལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་ནམས་སུ་བྱད་མེད་
ཀྱིས་ལམ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལོགས་སུ་རྒྱས་པར་མ་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། དུམ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཡབ་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དགའ་བ་བཞི་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཡབ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཀྱང་དུམ་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དགའ་བ་བཞི་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐབས་ཀྱིས་
རིག་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་པ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་དུ་རིག་མས་
ཀྱང་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་པ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་མཐར་སྐྱུ་མའི་
སྐྱབས་སྐྱབས་ནས། ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་དེ་སྤངས་ནས་མཚན་
དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐྱབས་སྟེ་འཆང་རྒྱ་བའི་གནད་ནམས་ལེགས་པར་ཤེས་
པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །པར་སྤྱོད་ཐེག་པ་དང་རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་ནི་ཆེ་
མ་འཕོས་པར་བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་བརྗེས་ནས་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐྱབས་

བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཟུར་ཅམ་ཡང་མེད་ལ། སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་ན་ཡང་
ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་སྒྲ་མ་རྒྱུད་དོན་ཤེས་པའི་ཞལ་ལས།
འདུས་པའི་རྒྱུད་དོན་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གསལ་བར་མཛད་པའི་
རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་རྟོགས་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ལྟར་ན་འདོད་པའི་རྟོན་ལ་
འཆང་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་འཛམ་བུ་སྤིང་པའི་རྟོན་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པས་ནི་སྤྲུགས་
ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཆེ་དེ་ལ་འཆང་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདོད་པའི་རྟོན་ཅན་ཡིན་
པས་འཛམ་བུ་སྤིང་པའི་རྟོན་ཅན་དུ་གྲུབ་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྟོན་དེས་
བཙུང་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བའི་མཐུན་ཡུལ་ཡང་
འཛམ་བུ་སྤིང་པའི་སྤིད་པ་འབྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྒྲོམ་པར་བྱ་
བ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྤྱང་གཞི་སྤྱོད་བའི་དོན་བཤད་པ་ལ།

སྤིད་པ་འབྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་སྐྱར་ནས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་དོགས་
པ་བཅད་པ་དང་། མདོན་རྟོགས་ལྷག་མ་སྤིད་པ་འབྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་མ་
སྐྱར་བའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། རྟོག་ལྡན་ལ་སྤྱེ་བའི་དོགས་པའི་གནས་དགོད་པ་དང་། དེའི་
ལན་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འདི་སྒྲུལ་དུ་སྒྲར་བ་ཤད་པ་ལྟར་སྒྲོད་བཅུད་ཀྱི་སྲིད་པ་འགྲུབ་
པའི་རིམ་པ་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་སྒྲུབ་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ལ་ཆོས་
མཐུན་པའི་འདྲ་ཆོས་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། དེ་གཉིས་འདྲ་བར་རྟོགས་པས་ཅི་
ཞིག་བྱ་སྟེ། འདྲ་བར་མ་ཤེས་ཀྱང་མངོན་རྟོགས་བསྒྲོམ་པས་འདོད་པའི་དོན་
འགྲུབ་པ་ལ་ཅི་འང་མི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྒྲིབ་ན་ནི་ཐམས་ཅད་འདྲ་བ་གང་
ནའང་མེད་ལ་སྟོགས་རེ་ཅམ་མི་འདྲ་བ་ཡང་མེད་པས། སྟོགས་རེ་ཅམ་འདྲ་
བ་ཐམས་ཅད་དང་འདྲ་ཚུལ་ཤེས་ནས་མངོན་རྟོགས་བསྒྲོམ་དགོས་པར་ཏ་
ཅང་ཐལ་ལོ། །ཅི་སྟེ་ཐམས་ཅད་དང་འདྲ་བ་ཤེས་མི་དགོས་ཀྱི་སྒྲར་བ་ཤད་
པའི་ཆོས་མཐུན་ཤེས་ནས། དེ་དག་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྒྲོམ་པས་ཐ་
མལ་བའི་ལུས་དང་གནས་སུ་སྒྲར་བ་ལོག་ནས། སྒྲར་བ་དེ་གཉིས་བྱུང་པར་
ཅན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྒྲོམ་པ་ལ་དེ་ཤེས་དགོས་སོ་སྒྲུལ་ན། དེ་ཡང་མི་
དགོས་རྟེ། ཆོས་མཐུན་ཚུལ་དེ་འདྲ་མ་ཤེས་ཀྱང་རང་གི་ལུས་དང་གནས་སྟེ་
དང་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནམ་པར་བསྒྲོམ་པ་གོམས་པས་གནས་ལུས་ལ་ཐ་
མལ་གྱི་སྒྲར་བ་ལོག་ནས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྒྲར་བ་འཆར་བ་སྟོང་པས་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་ནི་སྲིད་པའི་སྒྲོད་བཅུད་འདི་དང་
འདི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་དང་འདིས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
སྦྱང་གཞི་དང་སྦྱོང་བྱེད་སོ་སོར་ངོ་འཕྲོད་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ན་ནི། བསྐླལ་པ་

དང་པོའི་སྒྲོན་བཟུང་ད་ལྟ་དེ་དང་ཚོས་མ་ཐུན་པའི་ལམ་བསྐྱོམས་ནས་ཚུལ་
རི་ལྟར་འགགས་ཟིན་པ་དེ་དག་སྦྱོང་བ་སྒོས་ཤིག་སྟུང་ན།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་བསྟན་པ་ནི།   སྒྲོན་བཟུང་གི་འཇིག་ཆགས་དང་
སྒྲགས་གི་ལམ་སྐྱོམ་པ་ལ་དངོས་པོ་ལ་ཚོས་མ་ཐུན་པའི་འབྲ་ཚོས་གཅིག་
ཡོད་པ་དེ་ངོས་ཟིན་པ་ཙམ་གི་སྤྱིར་དུ་འབྲ་ཚོས་སྒྲིག་པ་ཙམ་བྱེད་པ་མིན་
པས་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་སྒྱུན་དང་པོ་མེད་ལ།   རང་གི་ལུས་དང་གནས་ལ་བྱུང་
པར་ཅན་གི་སྒྲོང་བ་འཆར་བ་ལ་སྒྲོན་དུ་སྒྲོན་བཟུང་གི་འཇིག་ཆགས་དང་
ཚོས་མ་ཐུན་ཤེས་པ་ལ་ངེས་པར་སྒྲོས་དགོས་པར་མི་འདོད་པས་སྒྱུན་
གཉིས་པའང་མེད་དོ།   །བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་དུས་གི་སྒྲོན་བཟུང་གི་རིམ་པ་
ནམས་ད་ལྟ་ལམ་བསྐྱོམ་པའི་སྦྱང་གཞིར་བོད་གི་འདུས་པ་ལ་སྦྱངས་པ་སྒྲ་
སྤྱི་གཞན་དག་འཆད་མོད་ཀྱང་།   བདག་ཅག་གི་སྒྲ་མ་དམ་པ་ནི་སྦྱང་གཞི་
དང་ཚོས་མ་ཐུན་གཉིས་མ་བྱེད་པར་ན་ནིང་འགགས་པའི་བྱུང་ཤིང་ད་ལོའི་
མེས་སྤྱིག་པའི་ཚུལ་དེ་མི་བཞེད་དོ།   །འོ་ན་རི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན།   སྤྱིར་
འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་གི་བཞེད་པས་སྒྲགས་གི་ལམ་གིས་སྤྱིགས་དུས་གི་
མིའི་ཆེ་གཅིག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་གཞི་
དུས་ན་ཚོས་གསུམ་གནས་པ་དེ་རི་འབྲ་བའི་སྐྱ་གསུམ་གི་གོ་འཕང་ཞིག་
ཡིན་ཏེ།   དེ་ཡང་སྐྱ་གསུམ་གི་གོ་འཕང་མཐར་ཕྱིན་པ་མི་སྒྲོབ་པའི་བྱང་

འབྲུག་གི་སྐྱེ་གསུམ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ལམ་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་
གསུམ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་གཞི་དུས་ཀྱི་འཆི་བ་ནི་ཡུང་སོགས་ཐེམ་
ནས་སྒྲོས་པ་རགས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་གྱུར་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་ནམ་པ་
རྗེས་སུ་མཐུན་ཞིང་། བར་དོ་ནི་རྒྱང་སེམས་ཅམ་ལས་གྲུབ་པས་འཇའ་ལུས་
ལྟར་ཞིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་ལུས་ཅན་ཡིན་པས་ལོངས་སྐྱེ་དང་ནམ་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་
ལ། བར་དོ་དེས་པ་མའི་ཁུ་ཁྱག་གི་དབྱས་སུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་ནས་ཐ་མལ་བའི་
ཤའི་མིག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཏེ་དེ་དག་དང་ཐུན་མོང་གི་བྱ་བ་བསྐྱབ་ཀྱས་སུ་
གྱུར་པ་ནི་ལོངས་སྐྱེས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ཁམས་རགས་པ་བཟུང་བའི་སྐྱེལ་
སྐྱེ་བལྟན་ནས་ཐ་མལ་བའི་སྐྱེ་བོ་དག་ལའང་དངོས་སུ་སྤང་བའི་སྒོ་ནས་དོན་
མཛད་པ་དང་ནམ་པ་མཐུན་ནོ། །དེས་ན་དེ་འདྲ་བའི་ལམ་གསུམ་བསྐྱོམས་
པས་ཐ་མལ་བ་ལ་སྐྱེ་ཞི་བར་དོ་རང་དགའ་བ་འོང་བ་དེའི་དོད་ལ་རྣལ་འབྱོར་
བ་ལ་ནི་འོད་གསལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ལམ་དུས་ཀྱི་
ཆོས་སྐྱེ་དང་། དེ་ལས་རྒྱང་སེམས་ཅམ་ལས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱུར་ལངས་
པའི་ལམ་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐྱེ་དང་། དེས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་བསམ་བཞིན་དུ་
ཁམས་རགས་པའི་ལུས་བཟུང་ནས་དོན་བྱེད་པའི་ལམ་དུས་ཀྱི་སྐྱེལ་སྐྱེ་
གསུམ་འབྱུང་ལ་དེ་ནི་རྫོགས་རིམ་པའི་སྐྱེ་གསུམ་སྟེ། དེ་རེ་རེ་ལའང་དངོས་
དང་རྗེས་མཐུན་པ་གཉིས་གཉིས་དང་། དངོས་ལའང་ཆེ་འདི་དང་བར་དོར་

མཆོག་འགྲུབ་པའི་སྐྱ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་འདྲ་
བའི་རྫོགས་རིམ་པའི་ལམ་དུས་གྱི་སྐྱ་གསུམ་དེ་གོམས་པར་བྱས་པའི་
རིགས་འདྲའི་རྒྱན་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་། རྫོགས་
རིམ་པའི་སྐྱ་གསུམ་དེ་འདྲ་བའི་སྒྲིན་གྱི་དུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་འང་
གཞི་དུས་གྱི་འཆི་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པ་
དང་། བར་དོ་དང་མཐུན་པའི་དང་པོའི་མགོན་པོ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པའི་
སྤྱལ་སྐྱོད་ཇི་ཇི་སེམས་དཔའ་བསྐྱེད་པ་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ནི་གཞུང་
གཞན་ནས་བཤད་པའི་སྐྱ་གསུམ་དང་ཚུལ་མི་འདྲ་ཡི། ལུགས་འདིའི་ཁྱད་
ཆོས་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཐབས་མཁས་དང་བྲལ་བ་ལ་
འཁོར་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་ཞི་བར་དོ་གསུམ་དུ་འོང་རྒྱ་དེ། ཐབས་མཁས་
གྱི་མཐུས་དེ་གསུམ་རིམ་འདྲ་བའི་ལམ་གྱིས་སྐྱ་གསུམ་དུ་བསྐྱུར་བ་ཡིན་ཏེ།
སྐྱོད་བསྐྱུས་ལས། དེ་ལྟར་གྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་སྤྱད་པ་བར་མ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་འཁོར་བའི་རྒྱར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་སྤྲུལ་བ་རྒྱུད་པའི་རིམ་གྱིས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་མན་ངག་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི། བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལྟར་ཅིག་པའམ་རས་བྱིས་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་ཉེ་བར་
སྤང་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཇི་ཇིའི་སྐྱའི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་བདག་ཉིད་སྤྱལ་ཏེ། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་སྐྱ་བལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་

པོའི་མཚན་སྲུང་ཅུ་ཅ་གཉིས་ལ་སོགས་པས་ལུས་ལ་བརྒྱན་པ་སྟེ། མདོར་
ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ལོ།
ཞེས་པས་ཐ་མལ་བ་ལ་བར་དོ་འོང་བའི་དོད་ལ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐྱེ་
མའི་སྐྱེ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་བས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་
པ་ནི་རྒྱན་མ་ཚང་བས་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་སྟོན་པ་གལ་ཏེ་མ་སྐད་དུ་བེན་
ཀྱང་། ལྟ་བ་ནམ་པར་སྤངས་ནས་འཆི་བར་གྱུར་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
ཡིན་ལ། སྐྱེ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་ཞེས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་ནས།
བརྒྱ་ལམ་ན་འོད་གསལ་བར་ཞུགས་ནས་ཐ་མལ་བའི་ཕྱང་པོ་བོར་ནས་
བདག་ལ་བྱེན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་རིམ་གྱིས་ལྡང་བར་བྱའོ་ཞེས་བརྟན་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་དེ། དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གནས་པར་བྱེད་ན་དེ་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་འདོར་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་ཐམས་ཅད་མཐེན་པར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ནི་ཆེ་འདིར་སྟོན་པ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་བར་ཆེ་
འཕོ་དགོས་པ་བྱུང་ན་འཆི་བ་ལམ་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱུར་བསྐྱུར་ནས་འཆི་བའི་
འོད་གསལ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་ལྡང་བར་རྩོམ་པ་ན་
འདོད་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱུར་ལྡང་བར་བྱའོ་སྟུང་པའི་འཕེན་པ་བཏང་བའི་
དབང་གིས་ཐ་མལ་བ་ལ་བར་དོ་རང་དགའ་བ་འོང་བའི་དོད་ལ་རྒྱང་སེམས་
ཅ་མ་ལས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱུར་ལྡང་བའི་ཚུལ་གསུངས་ཏེ། འདིར་འཚང་རྒྱ་

བས་ལམ་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་འཆི་བ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་
ལས་ལངས་པའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་བར་དོ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པ་ཡང་
འདིས་ཤེས་སོ། །

དེས་ན་བར་དོར་འཆང་རྒྱ་ཞེས་པ་ཡང་བར་དོ་མཆན་ཉིད་པ་གྲུབ་ནས་
དེའི་ཉིན་ལ་ལམ་བསྐྱོམས་ཏེ་འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་པ་ནི་སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་
འཆང་རྒྱ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པ་ཡིན་པས་བར་དོའི་དོད་ལ་སྐྱེ་
ལུས་གྲུབ་ནས་དེ་འོད་གསལ་དུ་བརྟུག་སྟེ་སྦྱངས་པས། དོན་གྱི་འོད་གསལ་
དང་དེ་ལས་ལངས་པའི་དག་པའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་གྲུབ་ནས་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་
ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་ཀྱང་རྒྱན་མི་འཆད་པར་དེའི་རིགས་རྒྱན་ལོངས་
སྦྱོང་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྤྲུགས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་བྱང་དུ་འཇུག་
པའི་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཏུ་གྱུར་ནས་འཆང་རྒྱ་བ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་
ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་ནི་མདོ་ཙམ་ཞིག་སློས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཞིའི་སྐྱེ་
ཞི་བར་དོ་གསུམ་སྦྱང་གཞིར་བྱས་ནས་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་
བསྐྱོམས་ནས་སྦྱོང་བ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་སྦྱང་གཞི་ལ་འདི་འདྲ་བ་གཅིག་
ཡོད་པ་དེའི་དོད་ལ་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་ཚུལ་འདི་འདྲ་ཞིག་བྱེད་
དགོས་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྤྲིད་པ་སྐྱེ་འཆིའི་རིམ་པ་རེ་དང་སྦྱར་
ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་འདྲ་སྤྲིག་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་མ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་

ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་མི་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་
དང་། ཆོས་མཐུན་དེ་དང་སྦྱར་གྱུར་དེ་ཉིད་སྦྱར་གཞིར་མི་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་
གོང་དུ་བཤམ་ཅིན་ལ། མན་ངག་སྟེ་མའི་སྟེ་མ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས་ལྷག་མོས་
བར་སྤིང་དང་སྦྱར་བ་ནི་འཕགས་པ་ལྷ་བྱང་གིས་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་པ་
སྟོན་ཆགས་པའི་འོག་དུ་བཅུད་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བཤམ་པ་
དང་། དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་བར་སྤིང་དང་སྦྱར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་
འགལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉིས་པ་མང་དུ་ཡོད་པས་མི་འཐད་དོ། །དེ་ཡང་བོད་
ཀྱི་འདུས་པའི་སྒྲ་མ་སྒྲ་བྱི་པལ་ཆེ་བ་དག །སྟོན་བསྐྱེད་པ་ལས།

སྟེ་བ་ཞེས་བྱ་གུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྟེ། །

འཆི་བའི་མིང་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན། །

རིམ་གཉིས་འདི་དག་སྒྲ་མའི་བྲིན་གྱིས་ནི། །

རྟེན་པ་འདི་ནི་མ་འོངས་སངས་རྒྱས་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པས་སྟེ་བ་སྟོང་བ་བསྐྱེད་རིམ་དང་། འཆི་བ་སྟོང་བ་
རྫོགས་རིམ་ཡིན་པའི་བྱིར་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་སྦྱར་གཞི་སོ་སོར་ངེས་པ་
ཡིན་ནི་ཞེས་མགྲིན་གཅིག་དུ་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་ཁོ་
ནས་སྟེ་བ་མ་ལུས་པར་སྟོང་རྒྱས་སམ་མི་རྒྱས། རྒྱས་ན་བསྐྱེད་རིམ་ཁོ་ནས་
མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་དོ། །མི་རྒྱས་ན་སྟེ་བ་མ་ལུས་པར་

སྐྱོང་བ་ལ་སྐྱོང་བྱེད་རྫོགས་རིམ་ཀྱང་དགོས་པར་ཐལ་ཞིང་། དེ་བཞིན་
རྫོགས་རིམ་ཁོ་ནས་འཆི་བ་མ་ལུས་པར་སྐྱོང་བྱས་ན་དེ་ཁོ་ནས་མཆོག་གི་
དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བས་བསྐྱེད་རིམ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་
རྒྱུ་དོན་མེད་པར་ཐལ་ཞིང་། རྫོགས་རིམ་ཁོ་ནས་སྐྱོང་མི་བྱས་ན་འཆི་བ་
སྐྱོང་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱང་དགོས་པར་ཐལ་བས་རིམ་གཉིས་སྐྱང་གཞི་སོ་
སོར་ངེས་པ་ཉམས་པར་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱོང་བསྐྱེད་ཀྱི་ལུང་དེ་ནི། རྫོགས་
རིམ་པ་ཆེ་འདིར་སྐྱོང་བ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་བ་ཞིག་ཆེ་འདི་དུས་བྱས་ནས་བར་
དོར་མཆོག་འགྲུབ་པ་ལ་ནི། དེའི་འཆི་བ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་འོད་གསལ་དུ་
ཤར་ནས། དེ་ལས་ལངས་པའི་བར་དོའི་དོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
སྐྱེ་ལུས་སྐྱེ་ལུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། རིམ་གཉིས་འདི་དག་ཅེས་པའང་
འཆི་བའི་རིམ་པ་དང་། ཞི་ནས་བར་དོ་འགྲུབ་པའི་རིམ་པ་འདི་དག་འཆི་བ་
དང་བར་དོ་རང་དགའ་བར་མ་སོང་བར་འོད་གསལ་དང་སྐྱེ་མའི་སྐྱར་ཤར་
བའི་སྒོ་ནས་ཉིད་པ་ནི་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་
པས་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གཉིས་ལ་གཟུང་བའི་ནོར་བ་ཆེན་པོ་འདི་
འདྲ་བ་ནི་ད་དུང་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཟབ་མའི་གནས་རྣམས་ལ་སྐྱོགས་མཐོང་
ཅ་མ་ཡང་མ་བྱུང་བས་ནོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ནི་སྐྱང་གཞི་ཐུན་མོང་ལ་སྐྱོང་བྱེད་སྟེན་

གྲོལ་གྱི་ལམ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་གོང་དུ་
བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེ་ཤིང་བར་དོ་གསུམ་དང་ཚོས་མཐུན་པའི་ལམ་རིམ་
གཉིས་སྒྲོམ་པ་པོ་འཇམ་བུ་སྤྲིང་པའི་མིར་གྲུབ་པ་ན་དེས་གང་དང་མཐུན་
པར་བསྒྲོམ་པའི་སྐྱེ་ཤིང་བར་དོའི་རིམ་པ་ཡང་འཇམ་བུ་སྤྲིང་པའི་མིའི་དབང་
དུ་བྱས་པ་གཅིག་དགོས་པ་ཡིན་པར་གྲུབ་སྟེ། ཚོས་མཐུན་པར་བསྒྲོམ་པ་ནི་
འབྲས་སྐྱེག་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་པོ་དེ་དང་ནམ་
པ་མཐུན་པའི་ལམ་གྱིས་སྐྱེ་གསུམ་དུ་བསྐྱར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །
གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་འཆི་བ་འཇམ་བུ་སྤྲིང་པའི་མིའི་འཆི་བ་དང་མཐུན་པ་
དགོས་སུ་ཆུག་མོད། སྐྱེ་བ་དང་བར་དོ་འཇམ་བུ་སྤྲིང་པའི་མིའི་ངེས་བཟུང་
དུ་ཅི་དགོས་ཏེ། འཇམ་བུ་སྤྲིང་པའི་མི་ཤི་བ་འཇམ་བུ་སྤྲིང་པའི་མི་ཁོ་ནར་སྐྱེ་
བར་མ་ངེས་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྤྲུགས་སྒྲུ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་
བསྒྲོམ་པ་ནི་འབྲས་བུ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སྐྱུང་གཞི་ཁོ་ནར་མ་བཟད་ཀྱི་
འབྲས་བུ་སྐྱེ་གསུམ་དང་ཡང་མཐུན་པ་རེ་དགོས་ལ། དེའི་སྤྱིར་བསྐྱེད་རིམ་
ཀྱི་གཙུག་པོའི་ལམ་གྱི་ཆ་དག་ནི་མར་སྐྱུང་གཞི་དང་ནམ་པ་མཐུན་པ། ཡར་
འབྲས་བུ་དང་ནམ་པ་མཐུན་པ། བར་དུ་རྫོགས་རིམ་དང་ནམ་པ་མཐུན་པ་
གསུམ་གའི་གཞི་མཐུན་དུ་གྱུར་པའི་བསྒྲོམ་ཚུལ་རེ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་
འདིར་སྐྱེ་བ་དང་ནམ་པ་མཐུན་པར་བསྒྲོམ་པ་ནི་སྐྱུང་གཞིའི་སྐྱེ་བ་གཅིག་

ཡུར་མ་ཟད་ཀྱི་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་སུ་མཚོག་གི་སྦྱལ་སྦྱར་སྦྱེ་བ་
འཛིན་ཚུལ་དང་ཡང་རྣམ་པ་མཐུན་པ་གཅིག་དགོས་ཤིང་། མཚོག་གི་སྦྱལ་
སྦྱར་འཛང་རྒྱ་བའི་མཛད་པ་སྟོན་པ་ནི་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པ་ཁོ་ནའི་མིར་སྦྱེ་བ་
འཛིན་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཡང་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་
མིའི་སྦྱེ་བ་དང་མཐུན་པ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་བར་དོ་དང་མཐུན་པར་
བསྐྱོམ་པ་ན་ཡང་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མིར་སྦྱེ་བའི་བར་དོ་དང་མཐུན་པར་
བསྐྱོམ་དགོས་པ་གྲུབ་སྟེ། བར་དོ་ནི་གང་དུ་སྦྱེ་བ་ལེན་པ་དེའི་བར་དོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་འདིར་སྦྱོང་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྦྱང་གཞི་གསུམ་པོ་
དེ་སྦྱོང་བའི་གོ་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་སྟུང་ན་སྦྱིར་ནི། རིམ་ལྡེ་ལས།

སྦྱ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན། །

ཡང་དག་མཐས་ནི་རྣམ་པར་སྦྱངས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཉེན་པོ་ཡང་སྦྱོང་བར་གསུངས་པའི་སྐབས་
ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་མདོར་བྱས་ལས།

རྣམ་ཏྟིག་བག་ཆགས་ཉེས་པ་ཡིས། །

འགོ་བ་གསུམ་པོ་རྣམ་ཚེངས་ལ། །

སྟོ་དང་ལྡན་པས་ལེགས་བལྟས་ཏེ། །

རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་གྱིས་སྦྱང་བར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་མ་སེལ་བའི་སྒོ་ནས་སྦྱོང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་
ཡང་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་མ་ལམ་གྱིས་སྦྱོང་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་གཉིན་
པོས་རྒྱན་གཙོད་པ་མ་ཡིན་གྱི།   སེམས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་སྤྲུལ་མ་དེ་བཅས་སུ་
ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ལས་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་གཉིན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་མ་དང་བྲལ་
བར་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱོང་བ་ཡིན་ལ།   བདག་འཛིན་གཉིན་པོས་སྦྱོང་བ་
ནི།   རིགས་འདྲ་བྱི་མ་དེ་བྲལ་དུ་བསྐྱེད་པའང་མིན་ལ།   ཁོའི་དོད་ལ་ཁོ་དང་
རྣམ་པ་མཐུན་པ་ཞིག་བསྐྱེད་པའང་མ་ཡིན་གྱི།   སྤར་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་སྐྱེ་མི་
རུང་དུ་བྲས་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱོང་བ་ཡིན་ནོ།   ཁོས་ཉིད་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་
སྐྱབ་པའི་དེ་མ་གཉིན་པོས་བསལ་བ་ལ་ཆོས་ཉིད་སྦྱངས་པར་བཤད་པའང་
ཡོད་དེ།   དེ་ལྟར་སྦྱོང་ཚུལ་གསུམ་སྤྲུལ་དང་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་
ཀ་ལས་གསུངས་སོ།   འདིར་ནི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོའི་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་དེ་བྲལ་དུ་
བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ།   སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་མཆོན་ཉིད་པའང་ཡིན་
དེ་བྲལ་ཡང་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ།   འདི་གསུམ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་
སྐྱབ་པའི་དེ་མ་སེལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།   སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོག་མ་
མེད་པ་ནས་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་བྱིར་རོ།   ཁ་དག་འཛིན་སྦྱོང་བ་ལྟ་བུ་
ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།   དེ་ལ་ནི་བདག་འཛིན་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་བསྐྱེད་མི་
དགོས་ཤིང་བདག་འཛིན་རྒྱན་ཆད་པའི་དོད་ལ་གཞན་དེ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བ་

ཞིག་བསྐྱེད་པའང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ནི་སྤྱང་གཞི་གསུམ་པོ་
དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་གྱིས་གསུམ་པོ་དེ་དངོས་མི་འབྱུང་བར་བྱས་
ནས་དེའི་དོན་དུ་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ལམ་དུས་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྤྱི་
གསུམ་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ཉིད་སྤྱོད་བྱེད་རིམ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱང་གཞི་གསུམ་
སྤྱོད་བའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་མངོན་ཏྟགས་ལྷག་མ་སྤྱིད་པ་འབྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་མ་སྤྱིར་
བའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་ནི། འོ་ན་བསྐྱུང་འཁོར་དང་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་མན་
ཆད་ལ་སྤྱང་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་སྤྱོད་བ་མི་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ལ་
གཞན་གྱི་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། རང་གི་ལྷགས་བཞག་པ་གཉིས་སོ། །

དང་པོ་ནི། ལྷ་མ་བཙུན་མོ་ཅན་གྱི་བཞེད་པས་སྤྱིའི་ལྷགས་རི་དང་
བསྐྱུང་འཁོར་གཉིས་སྤྱོད་བར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འགོས་ལྷགས་པ་དག་
འཆད་དོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྤྱང་གཞི་ལ་སྤྱོད་བཙུན་གཉིས་ལས་མེད་ཅིང་།
སྤྱོད་ཆགས་པ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ཆོས་མཐུན་སྤྱོད་བ་དང་དེའི་
གོང་དུ་སྤྱོད་སྤྲུལ་སྤྱོད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་སྤྱོད་བར་རྣམ་
གཞག་རིམ་པ་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། ཐོག་མར་ལྷགས་རི་
སྤྱི་མ་ཆགས། དེ་ནས་སྤྱིང་བཞི་རི་རབ་སྤྲུལ་སྤྱོད་ས། དེ་ནས་སྤྱིང་བཞི་རི་
རབ་སྤྱི་མ་ཆགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྤྱིས་ཀྱི་ལྷ་མ་ཁ་ཅིག །ལྷག་མོས་

བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་དང་ཆོས་མ་ཐུན་སྦྱར་བ་ལ་བསམས་ནས། སྦྱོར་བ་
 ཆོག་གས་གསོག་ནི་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མིར་སྦྱེ་བའི་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྦྱོར་
 འགྱུར་གྱི་ལས་དང་འདྲ། དེ་ནས་སྦྱོར་ཉིད་བསྒྲོམ་བ་ནི་དེ་འདྲ་བའི་ལས་གསོག་
 བ་པོ་དེ་ཞིག་བ་དང་འདྲ། དེ་ནས་བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དང་པོའི་མགོན་པོ་
 བསྐྱེད་བ་ནི་དེའི་བར་དོ་གྲུབ་བ་དང་འདྲ། དེ་ཞེ་སྤང་དོ་རྗེར་བསྐྱུར་བ་ནི་དེས་
 སྦྱེ་བ་སྤངས་བ་དང་འདྲ། བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་དྲ་བ་དང་བ་དང་ཕྱར་བ་བྱ་ནི་
 གདན་གཞི་ལས་སྦྱིན་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བ་གསུམ་ལ་གསུངས་བས།
 གཞི་གསུམ་པོ་དེས་བསྐྱུས་པའི་དགེ་བ་གསོག་བ་ནི་བསྐྱལ་བ་དང་པོར་སྦྱེ་
 བའི་སྦྱེས་ནས་སྦྱོར་འགྱུར་གྱི་ལས་གསོག་བ་དང་འདྲ། དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 ས་བསྐྱེད་བ་ནི་སྦྱེས་ནས་སྦྱོར་འགྱུར་གྱི་ལས་གསོག་བ་པོ་དེ་ཞིག་བ་དང་འདྲ།
 དེ་ནས་ལྷག་མོས་གྱི་ལྷ་བསྒྲོམ་བ་ནི་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མིར་སྦྱེས་བ་དང་འདྲ་
 བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

འདི་ནི་རང་གི་ཁས་སྤངས་དང་འགལ། ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་དང་འགལ།
 ཐུག་བ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྦྱོན། སྐབས་གྱི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་ཉེས་བ་སྟེ་
 བཞི་དུས་ཅིག་ཆར་ཉིད་དུ་ཐོག་དུ་བབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཁས་སྤངས་དང་རྩི་
 ལྟར་འགལ་ན། ནག་པོ་དམ་ཆོག་དོ་རྗེས་དང་པོའི་མགོན་པོས་མི་བསྐྱེད་བ་
 རང་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་སྦྱོས་ཏེ་སྤྲོད་རང་ལ་བཅུག་ནས་སྦྱུལ་སྦྱུ་དོ་རྗེ་སེམས་

དཔར་བསྐྱར་བར་འདོད་པ་འགོག་པ་ན། བར་དོ་རང་གི་ཁུ་བས་རང་གི་ལུས་
སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མེད་པས་སྐྱང་གཞི་དང་མི་མ་ཐུན་ནོ་ཞེས་པའི་སྒྲིན་བརྗོད་
ནས། ཡང་རང་གི་ལུགས་འཛོག་པ་ན། བར་དོའི་དོད་བསྐྱང་འཁོར་གྱི་དང་
པོའི་མགོན་པོ་རང་ཉིད་ཡབ་ཡུམ་སྐྱར་བའི་ཁུ་བ་ལས་མི་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་
པ་རང་ལ་བཅུག་པས་ཞེ་སྤང་དོ་རྗེར་བསྐྱར་བ་སྐྱེ་བ་སྤངས་པའི་དོད་དུ་
འདོད་པ་ནི་རང་གི་ཆོག་ལ་ཅོ་འདྲི་བ་སྟེ་འཁོར་གསུམ་ག་དངོས་སུ་ཁས་སྤངས་
པ་ཡིན་ནོ། །ཆོད་ལྷན་གྱི་གཞུང་དང་དེ་ལྟར་འགལ་ན། སྟོབ་དཔོན་སྐྱ་བྱང་
གིས། སྟོད་ཞིག་ནས་སྟོངས་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་ཆར་བའི་དེ་མ་
ཐག་ཏུ། དོན་འདི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྒྲུལ་པས། དངོས་པོ་མེད་པས་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བརྗོད་ཅིང་བསྒྲུལ་པར་བྱའོ། །
ཞེས་ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་བསྒྲུལ་པ་སྟོད་ཞིག་པ་དང་ཆོས་མ་ཐུན་པར་བསྒྲུལ་པར་
དངོས་སུ་བཤད་པས། བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མིའི་སྐྱེ་བ་སྤྲ་མའི་སེམས་ཅན་ཞེ་
བ་དང་སྐྱར་བ་ནི་གཞུང་དེ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལ། ཆོགས་ཞིང་དང་བསྐྱང་
འཁོར་སོགས་སྐྱང་གཞི་དང་སྐྱོར་ན། སྐྱབ་ཐབས་མདོར་བྱས་སུ་ཆོགས་
ཞིང་མཆོད་པ་མ་བཤད་པས། སྐྱང་གཞིའི་སྐྱོང་བྱེད་གྱི་མདོན་ཉོགས་མ་
ཆང་བར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི། དེ་ལྟར་བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མིར་

སྐྱེ་བའི་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་གསོག་པ་པོ་དེར་སྐྱེ་བའི་
ལས་གསོག་པ་པོའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ཞི་བར་དོ་གསུམ་དང་ཡང་སྐྱར་
དགོས་པ་དང་། དེའི་ཡང་སྐྱེ་བ་སྤྲ་མ་སོགས་དང་སྐྱར་དགོས་པར་ཏ་ཅང་
ཐལ་ཞིང་། བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མིར་སྐྱེ་བའི་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་
གྱི་ལས་གསོག་པའི་སེམས་ཅན་ཞི་བའི་བར་དོ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་ལ།
སྐྱེས་ནས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་གསོག་པའི་སེམས་ཅན་ཞི་བའི་བར་དོ་དང་
ཆོས་མཐུན་མི་སྦྱོར་བ་འགལ་བས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱོམས་ནས་གཞལ་
ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་བར་སྐྱབས་དེར་དེ་འདྲའི་བར་སྤྱོད་དང་སྐྱར་རྒྱ་གཅིག་
ཀྱང་འཆད་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །

བཞི་པ་སྐྱབས་དོན་མ་རྟོགས་པའི་སྦྱོན་ནི། འདིར་སྐྱར་གཞི་སྐྱེ་ཞི་བར་
དོ་གསུམ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་ནི་རང་གི་སྐྱེ་ཞི་བར་དོ་གསུམ་སྐྱར་བའི་
ཆེད་ཡིན་པར་མ་གོ་བར་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མིར་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་སྤྲ་མ་དང་
ཡང་སྤྲ་མ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞི་བར་དོ་རྣམས་སྐྱར་གཞིར་ཁས་སྦྱངས་པས་ནི།
མདོན་རྟོགས་བསྐྱོམ་པས་གང་བྱེད་པ་ཡིན་སྟེ་ཅེ་གཏད་རྒྱ་མེད་པ་གསལ་
བར་བྱས་སོ། །ཡང་བོད་ཀྱི་སྤྲ་མ་དག་རང་ཉིད་སྐྱལ་སྐྱེ་དོ་རྩེ་སེམས་དཔར་
བསྐྱར་བ་ནས་སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་ཀྱི་བར། མངལ་དུ་ཉིང་མཆོམས་
སྐྱར་བ་ཕྱིར་འཐོན་ཏེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལང་ཆོ་རྩོགས་པ་དང་ཆོས་

མ་ཐུན། དེ་ནས་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་ནི་རིགས་མཉམ་པ་ལས་ཆུང་མ་ལེན་པ་
དང་ཆོས་མ་ཐུན། དེ་ནས་དོ་རྗེ་དང་པར་འདུ་བྱ་བ་ནི་གཞི་དུས་ལ་ཕོ་མོ་བྲིམ་
ཐབ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་རྒྱས་པ་དང་ཆོས་མ་ཐུན། དེ་ནས་ལས་ལ་
གནས་ཏེ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ནི་ཕོ་མོ་དེ་གཉིས་ཉལ་པོ་བྱས་པས་དགའ་བས་
ཆེ་མ་པ་དང་ཆོས་མ་ཐུན་དེ་ནས་དགྱེལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་བསྐྱེད་པ་ནི་ཕོ་
མོ་དེ་གཉིས་ལས་བྱ་དང་བྱ་མོ་སྐྱེས་པ་དང་ཆོས་མ་ཐུན། དེ་ནས་མཆོད་པ་
སོགས་བྱེད་པ་ནི་བྱ་དང་བྱ་མོ་དེ་དག་གསུམ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཟས་གོས་ལ་
སོགས་པ་སྟེར་ཞིང་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་ཆོས་མ་ཐུན། དེ་
ནས་སྤྱི་ཐོག་བསྐྱོམ་པ་ནི་བྱ་དང་ཆོ་བོ་དེ་དག་ལས་ཁ་ཅིག་སེམས་སྤྱང་ཞིང་
ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་རིག་པའི་གནས་ལ་བསྐྱབས་ནས་རང་གཞན་གྱི་
དོན་སྐྱབ་པ་དང་ཆོས་མ་ཐུན། དེ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ལོབས་པའི་རྣལ་འབྱོར་
པས་བསྟེན་པ་དང་སྦྱིན་སྲེག་གིས་ལྷ་མཉེས་པར་བྱས་ནས་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་
པ་ནི། བྱ་དང་ཆོ་བོ་དེ་དག་ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་མཉེས་པར་བྱ་
སྟེ་འདོད་པའི་དོན་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་ཆོས་མ་ཐུན་ནོ་
ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐྱབས་དོན་མ་ཤེས་པར་འཕགས་པ་
ཡབ་སྐུས་གང་གིས་ཀྱང་མ་གསུངས་པའི་རྟོག་གཞོའབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།
བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྤྱང་གཞི་སྤྱོད་བ་ནི་སྐྱབ་པ་པོ་བདག་ཉིད་འཛང་རྒྱ་བའི་

ཆེད་དུ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་
མཐུན་པར་བསྒྲོམས་ནས་སྦྱངས་པས་ཆོག་གི། །བདག་ཉིད་ཀྱི་བྱ་དང་ཆ་བོ་
སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྲིད་པ་སྐྱེ་རིམ་དང་མཐུན་པར་བསྒྲོམས་ནས་དེ་དག་
ཀྱང་སྦྱང་དགོས་ན་སྦྱབ་པ་པོ་བདག་ཉིད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་འབྱུང་
འགྱུར་གྱི་ཉི་དུ་ཐམས་ཅད་སངས་མ་རྒྱས་པར་བདག་ཉིད་འཆང་རྒྱ་བ་མི་
སྲིད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཉི་དུ་དེ་དག་ལམ་མ་བསྒྲོམས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་
ཐལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། རང་ཉིད་གང་སྦྱངས་ནས་སྦྱ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་
མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་རང་གི་སྐྱེ་ཞི་བར་དོ་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའི་གང་ཟག་
གཞན་རྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་རང་གི་ལམ་གྱི་སྦྱང་གཞི་དུ་མ་ཡོད་པར་ཐལ་
བའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ཆ་དང་དེའི་ཡང་བྱ་དང་ཆ་བོ་སོགས་ཀྱི་སྲིད་པ་སྐྱེ་བའི་
རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྒྲོམ་དགོས་པར་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལྷགས་བཞག་པ་ནི། སྒྲོན་གསལ་ལས། བསམ་གཏན་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་ལས་དང་པོ་པའི་དགེ་བའི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་
པའི་བསྐྱང་བའི་ཆོ་ག་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲོན་དུ་
ཆོགས་ཞིང་མཆོད་པ་དང་བསྐྱང་འཁོར་སྒྲོམ་པ་ནི། སྦྱབ་ཐབས་དངོས་གཞི་
ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཡན་ལག་གམ་སྒྲོན་འགོ་ཡིན་པས་དེ་དག་དང་རྗེས་ཀྱི་
ཐུན་མཆོམས་ཀྱི་བྱ་བ་ནམས་སྦྱང་གཞི་དང་སྦྱར་མི་དགོས་པས་མ་སྦྱར་བ་

ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ནམ་གཞག་རིམ་པར་འདི་དག་སྐྱེད་གཞི་དང་སྐྱོར་
ཚུལ་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་པ་སྤྲད་གོས་སོ། །

རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་མན་ཆད་སྐྱེད་གཞི་དང་སྐྱོར་བ་མ་གསུངས་པ་ནི་
འདི་ཡིན་ཏེ། སྐྱེད་མཛོན་ཏྟགས་དངོས་གཞིའི་དོན་ལ་གང་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་
གནས་དང་། དེར་འཆང་རྒྱ་བའི་རྟེན་དང་། གང་གི་དོ་བོར་འཆང་རྒྱ་བའི་རིམ་
པ་དང་། སངས་རྒྱས་ནས་མཛད་པ་ཅི་མཛད་པ་དང་བཞིར་ངེས་སོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་དང་དོ་རྗེའི་ས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་གཞུང་
ཡས་ཁང་དོ། །གཉིས་པ་ནི་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷའོ། །གསུམ་པ་ནི་ལྷག་མོས་འོད་
གསལ་དུ་བསྐྱས་པའི་ཆོས་སྐྱེད་དང་། དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ལོངས་
སྐྱེད་དང་། དེ་ཉིད་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྟོན་པོར་བསྐྱར་བའི་སྤྱལ་སྐྱེ་སྟེ་སྐྱེ་
གསུམ་གྱི་དོ་བོར་འཆང་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནམས་ཀྱིས་ཞིང་སྐྱོང་བ་དང་སྐྱེ་
ཤི་བར་དོ་སྐྱེད་ས་ནས་སྐྱེ་གསུམ་དུ་བསྐྱར་བའི་ཆེད་དུ་སྟོམ་པའི་རིམ་པ་
རྫོགས་ཟིན་ཅིང་། མ་དག་པའི་སྟོན་དང་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དུ་མ་འདུས་
པའི་སྐྱེད་གཞི་བྱར་བ་མེད་པས། དེའི་ཕྱིར་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་མན་ཆད་སྐྱེད་
གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་སྐྱོར་བ་མ་གསུངས་ལ། སྟོན་གསལ་ལས། དུག་རྒྱ་
འདུ་བྱས་པ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་ལྷ་བསྐྱེད་པ་སྟོན་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་
པར་གསུངས་པ་ནི། ས་མས་བྱ་བསྐྱེད་པ་དང་འདྲ་བ་ཅ་མ་དུ་གསུངས་པ་

ཡིན་གྱི་སྤྱད་གཞིར་གྱུར་པའི་སྤྲོད་པ་སྤྱི་བའི་རིམ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་
གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་མན་ཆད་ནི་སངས་རྒྱས་
པའི་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་དང་ཆོས་མཐུན་སྤྱད་ཀྱི་སྤྲོད་པའི་རིམ་པ་
དང་མི་སྤྱད་ཏེ། མདོ་བསྟེ་ལས། སྟོན་པས་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ལ་
སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་བཞིན་པ་ལ་གནས་པས་དང་པོའི་སྤྱོད་
བ་བྱ། ཞེས་རིག་མ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་འབྲས་བུའི་སྐབས་དང་ཆོས་
མཐུན་སྤྱད་ལ། དེ་དང་མཐུན་པར་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་ཀྱང་
འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་སྤྱད་ཞིང་། དེ་ཡང་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་
ཐབས་དང་སྤྱོད་བསྐྱེས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོན་པས་དགའ་ལྷན་ནས་
བབས་ཏེ་སྤྱལ་སྤྱིའི་སྟོན་པ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་། ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གསུམ་བཅུན་པའི་སྤྱོད་པ་
བྱི་མས་འདུལ་བའི་གདུལ་བུའི་བྱིར་དུ་གཟུངས་དཀྱིལ་སྤྱལ་ཞིང་དེ་རྣམས་
ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་དོན་དུ་ལྷ་བཙུ་གསུམ་སྤྱལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་
པས་ཀྱང་རང་ཉིད་མོས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་སྟོན་པ་སྤྱི་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་
མདོན་དུ་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་རིག་མ་འདུ་བྱས་ཤིང་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་
སྤྱོད་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་སྟོས་ཏེ་དོན་མཛད་པར་བསྟོམ་པ་ནི། སྟོན་
པས་ཆགས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པས་དོན་མཛད་པ་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའོ། །

སེམས་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྲོ་མོ་གཉིས་བསྐྱོམ་པ་ནི། ལྷོན་པས་ཐུགས་
གྱི་འཕྲིན་ལས་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛིག་ལ་བཞུགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ། །
ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ནི་གསུང་གི་མཛད་
པ་ཆོས་ལྷོན་པ་དང་འདྲའོ། །གཙུག་པོ་ཡབ་ཡུམ་ཡང་བསྐྱོམ་བསྐྱེད་སོགས་
ཚོགས་པའི་མཐར་ཁྱུ་བ་ནི། ཞིང་དེར་སྐྱེད་དངོས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་དོན་མཛད་
ཟེན་པ་ན་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་ལྷོན་པ་དང་འདྲའོ། །ཁྱུ་བ་ལ་ཆད་མེད་
བཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྷ་མོ་བཞིའི་སྤྱུས་བསྐྱེད་པའི་ངོར་བཞེངས་ནས་
མཚོད་བསྐྱེད་བདག་གིས་མཛད་པ་ནི། ཞིང་གཅིག་ཏུ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་
བའི་མཛད་པ་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་། སྐྱེད་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་གང་ན་ཡོད་
པ་དེར་ཆད་མེད་བཞིས་ཐུགས་བསྐྱེད་ནས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེད་རྣམ་པར་
བཞེངས་ཏེ་འཛིག་ཏེན་ཀྱི་ཡོན་གནས་མཛད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །
དེ་བས་ན་རྣམ་གཞག་རིམ་པར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་སྐྱུར་གྱི།
འདི་དག་སྤིད་པ་སྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་མ་སྐྱུར་བས་སྐྱུར་བཅོམ་པ་ལྟར། གཞི་
དུས་ཀྱི་བྱ་དང་ཆ་བོ་སོགས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་སྐྱུར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་
ཁྱུ་བ་སྤྱུས་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱ་དང་ཆ་བོ་བསྐྱེད་ཟེན་པའི་མཐར་ཁྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་ཉེ་
དུ་ཐུང་ན་བྱེད་ཅིང་དུ་བ་དང་། དེ་དག་ལ་ཆགས་པ་དང་ལས་དབང་གིས་སྐྱེད་
བ་སྐྱེད་ནས་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་སོགས་དང་ཆོས་མཐུན་སྐྱུར་བ་

དག་ནི་སྣང་པོ་མེད་པའི་བཤམ་པས་སྒྲུན་པོ་མགྲ་བར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་པར་
ཞེས་པར་བྱ་སྟེ་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་གོང་དུ་བཤམ་བཞིན་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ་ནི།

རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་བཀྲ་ག་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་འཇུག་
པས་ཞུགས་པ་ལ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྦྱོར་མཚམས་ནས་
སྦྱོས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་སྟེ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔར་གྱུར་ནས་
རང་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གཤེགས་པར་མོས་པ་བྱེད་པ་སྟེ། འདི་
མདོར་བྲས་མདོ་བསྟེན་མ་གཞག་རིམ་པ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྦྱབ་ཐབས་
ནམས་ལས་དངོས་སུ་གསལ་བར་མ་གསུངས་པ་ལ་བསམས་ནས་རབ་ཏུ་
སྦྱོན་གསལ་དང་ནག་པོ་དམ་ཆིག་དོ་རྗེ་སོགས་ཀྱིས་ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ་
མི་འདོད་ཀྱང་། རྒྱུད་དང་སྦྱོན་གསལ་ལས་འདི་གསལ་བར་ཞེས་ཏེ། ཅ་རྒྱུད་
ཀྱི་བེལ་གཞོན་དོ་རྗེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྐབས་སུ་བཙམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་སྟོམས་པར་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ། དེ་ནས་
ནམ་མཁའི་དབྱིངས་འདི་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོ་

རྗེའི་ངོ་བོར་གནས་པར་གྱུར་རྟོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོ་རྗེའི་ངོ་བོར་གནས་པར་གྱུར་རྟོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་པ་རྣམས་སུ་གྱུར་རྟོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །ཞེས་
པ་ཙུ་འགྲེལ་གྱིས་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་དགོད་པ་བསྟན་ལ། དེའི་མཆུག་དེ་མ་ཐག་
ཏུ་ཙུ་ཀྱུད་ལས། དེ་ནས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་
སེམས་ཅན་རྗེ་སྟེང་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་
ཐོབ་པར་གྱུར་རྟོ། །ཞེས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་
དགྲིལ་འཁོར་བར་གྱུར་པ་དེས་ཅི་ཞིག་མཛད་ཅི་ན། སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དཔལ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་
འཆུག་པས་ཁྱེད་ཀྱིས་ནས། དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཐོབ་པའོ། །དེ་བས་ན་བདེ་
བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་རྟོ། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ་སྤྱི་འོ་དོན་ནོ། །
ཞེས་པ་ཙུ་འགྲེལ་གྱིས་ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ་བསྟན་ཏེ། སྤྱི་དོན་དུ་སོང་བ་
ནི་བསྐྱེད་རྗེ་གས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་དོན་ཡིན་པས་སྤྱི་དོན་དུ་སོང་བ་
ཡིན་ལ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཡང་ལྷག་མོས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པར་གང་
ལས་ཤེས་ན། གཞུང་འདི་བཤད་ཟིན་པའི་མཆུག་ཏུ་འགྲེལ་པ་ལས་དེ་ལྟར་
ལྷག་པར་མོས་པས་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས། ཞེས་གསུངས་པ་ལས་

ཞེས་སོ། །

དེ་ལ་སྒྲིར་དགྲིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་འཇུག་པ་བཞི་ཡོད་དེ། དབང་
བསྐྱར་བའི་དོན་དུ་སྟོབ་མ་དགྲིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་སྟོན་ས་འཇུག་པ་
དང་། དམ་ཚིག་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དོན་དུ་ཡེ་ཞེས་པ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་
སྟེང་ནས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཐོག་ལ་ཐལ་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་དང་། རྩལ་ཚོན་
སོགས་ལ་འགོམ་པའི་ཉེས་པ་སྤངས་ཏེ་རང་ཉིད་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་
ཉུགས་ནས་སྟོན་བྱེ་བའི་བྱིར་དུ། སྒྲགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་དགྲིལ་འཁོར་བཏེགས་
ནས་འོག་ནས་འཇུ་ལ་བར་མོས་པའི་སྟོན་ས་དགྲིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་དོ་རྗེ་
ལྷགས་གྱི་འཇུག་པ་དང་། དོ་རྗེ་ལྟར་ཐོགས་པ་མེད་པར་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་
ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནས་ཐལ་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་འཇུག་པ་
དང་བཞི་ལས་འདིར་ཐ་མའོ། །དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་
བསྐྱར་བ་ནི། སྟོན་པ་དོ་རྗེ་འཆང་གིས་རྒྱུད་གསུང་བའི་ཐོག་མར་དགྲིལ་
འཁོར་སྐྱལ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་མཛད་པ་
མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟོམ་པ། སྟོན་བྱུང་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་བཞིན་དུ་
རྗེས་འཇུག་གཏུལ་བྱས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ཡིན་གྱི་
སྤྱང་གཞི་སྤྱིད་པའི་རིམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱབ་བ་ནི།

མདོར་བྱས་ལས།

སྒྲུབ་ཡང་ཁ་སྐྱར་སྐྱོར་བ་ཡིས། །

རང་གི་ལུས་ལ་དེ་རྣམས་གཞུག།

ལུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་རྟོགས་སངས་རྒྱས། །

རིམ་པ་རི་བཞིན་ཡང་དག་བསམ། །

ཞེས་དང་། རྗེ་མེས་པུ་འཇམ་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། དེ་ལྟར་བྱེ་རོལ་གྱི་
དགྱིལ་འཁོར་དུ་ལྷ་སྐྱུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་སྐྱུལ་པར་མོས་པ་བྱས་ནས། ཡང་འདི་
རྣམས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་ཕྱང་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་སངས་རྒྱས་
ལྷ་དང་། ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རིག་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་
བཞིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། ཡན་ལག་གི་རང་བཞིན་གྱི་
ཁོ་པོའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་དགོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱིའི་དགྱིལ་
འཁོར་ལ་བགོད་པའི་ལྷ་རྣམས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་དགོད་པར་
བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་གི་ལུས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཞེས་པ་ནི་རང་གི་ལུས་ལ་ཟེར་
བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ལྷ་དགོད་པར་བྱ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ལྷ་རྣམས་ལུས་
ལ་བསྐྱབ་པ་འདི་ལུས་དགྱིལ་བསྐྱོམ་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་རྒྱ་མཚན་
འོག་ཏུ་ལུས་དགྱིལ་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་དོ། །ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱབ་པ་འདི་

ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་གང་གིས་བསྟན་ན། མདོ་བསྐྱེ་ལས། དམ་ཚིག་ཁུ་སྤྱང་ཚོ་
ག་བཞིན། །ཞེས་སོགས་བྲངས་པ་ནི་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་དང་
སྤྱར་རྒྱ་ཡིན་གྱི་ལུས་ལ་བསྐྱུ་བ་དང་སྤྱར་རྒྱ་མ་ཡིན་ལ། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་
སྤྱབ་ཐབས་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་ལེ་ཏུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས།

ཕྱང་པོ་ལྔ་ནི་མདོར་བསྐྱུས་ན། །

སངས་རྒྱས་ལྔ་རྗེ་རབ་ཏུ་གྲགས། །

རྗེ་རྗེའི་སྤྱེ་མཆེད་ཉིད་ཀྱང་ནི། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དྲིལ་འཁོར་མཚོག།

ས་ནི་སྤྱན་མ་ཞེས་སུ་གྲགས། །

ཆུ་ཁམས་སྤྲ་མ་གྱི་རུ་བྲན། །

མེ་ནི་གོས་དཀར་མོ་ཞེས་བྲ། །

རྒྱང་ནི་སྒྲོལ་མར་རབ་ཏུ་གྲགས། །

ཞེས་གསུངས་པ་བྲངས་ཏེ། དེ་ཡང་ལུས་ལ་བསྐྱུས་ཚར་བའི་ལྷ་རྣམས་
རང་གི་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་མོས་པར་བྲ་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ་
བྲངས་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱད་པའི་ཁུངས་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྤྱད་པའི་ཁུངས་གང་
ཡིན་ན། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེ་ཏུ་དང་པོ་ལས། གསལ་བ་ལ་སོགས་དྲིལ་འཁོར་
ལྔན། །ཞེས་སྤྱར་བྲངས་པ་མདོ་བསྐྱེ་དང་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྤྱབ་ཐབས་

ལས་ལྷག་མོས་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཁུངས་སུ་བྲངས་པ་དེའི་
མཇུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ། དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆེ་དཔག་
ཏུ་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གདོན་མི་བྱ་བར་གྲུབ་པ་དང་། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དྲོ་རྗེའི་ཐུགས་ལ་ཞུགས་སོ། ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་
བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དྲོ་
རྗེའི་ཐུགས་ལ་ཞུགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། རིགས་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་དེ་དཀྱིལ་
འཁོར་སྤར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དྲོ་རྗེའི་སྐྱེ་ལ་ཞུགས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་
བྱ་བ་སྟེ། བྲང་བའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བྲང་བའི་དོན་ཞེས་པ་ནི་
བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྐྱར་བའི་ཆ་ནས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལྷག་མོས་ལས་གཞན་དང་
སྐྱོར་བ་སྐྱབས་འདིར་མ་འགྲེལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་ལ་མི་བསྐྱེད་པ་ནི་སྟོན་བྱང་གི་འཁོར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་
བསྐྱེད་པ་རང་ཡོད་ལ། རྗེས་འཇུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་ནི། སྟོན་གསལ་ལས།
རིགས་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་མི་བསྐྱེད་པའི་རིགས་ཀྱིས་
བསྐྱེད་པའི་ཁྱོ་བོ་གཉིས་ལ་སོགས་པའོ། །ལུས་ལ་སྐྱད་ཚུལ་ནི། སྟོན་གསལ་
ལས། རང་གི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེའི་འོད་ཟེར་གྱི་ལྷགས་ཀྱས་བྲངས་ནས་ཉིད་

གྱི་སྐྱེ་ལ་ཕྱང་པོ་དང་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཞུགས་པར་གྱུར་
རྟོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱད་ལ། བསྐྱེས་ནས་གོང་དུ་བྱངས་
པ་ལྟར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་གནས་རྣམས་སུ་ལུས་དགྱེས་དང་། འགོད་པའི་གནས་
མ་ཐུན་པར་བཀོད་ནས། རང་གི་ཕྱང་པོ་ལྔ་དང་ཁམས་བཞི་དང་མིག་ལ་
སོགས་པ་དེ་དང་དེ་ལྟ་དེ་དང་དེ་དག་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པར་མོས་པ་བྱའོ། །
ཁ་སྐྱར་སྦྱོར་བ་ཡིས། ཞེས་པའི་དོན་ལ་དམ་ཚིག་དོ་རྗེས་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་
པར་འབྱུག་པ་ལ་བཤད་པ་དང་། མདོར་བྱས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་རིན་ཐོང་དུ་ཁ་
སྐྱར་བཞིའི་བཤད་པ་བྱས་པ་དག་ནི་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རྟོག་བཏགས་ཡིན་པས་
དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེ་ཏུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས་ཐུན་ཀྱི་མཐར་ལྟ་
རང་གི་ལུས་ལ་བསྐྱེ་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ།

བརྗོད་ནས་དོ་རྗེ་སྟོ་བ་ནི། །

རྟོགས་ནས་བསྐྱེ་བ་རབ་ཏུ་བྱ། །

ཞེས་པའི་འབྲེལ་པ་སྟོན་གསལ་ལས། ཁ་སྐྱར་བ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་བརྗོད་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དོ་རྗེ་སྟོ་སྐྱེ་ལ་པའི་ལྟའི་
སྐྱེ་བརྗོད་པ་སྟོ་གནས་ནས་བསྦྱོད་ནས། སྟོ་བ་སྟོ་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་
བཞིན་གྱིས་བདག་ཉིད་དུ་བཞག་པར་བྱ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྟ་
རྣམས་དང་རང་གི་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པར་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བ་ཉིད་ཁ་སྦྱོར་

གྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ལྟག་མོས་ལུས་ལ་སྦྱད་པ་ནི་སྟོན་བྱང་སྟོན་པའི་
རྣམ་ཐར་དང་མ་ཐུན་པར་རྗེས་འཇུག་གིས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་འབྲས་བུ་
ལས་བྱེད་ཡིན་གྱི་འདི་ཉིད་རང་དགོས་སྲུ་སྦྱང་གཞི་དང་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་
ཀྱང་ལྟག་མོས་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པའི་གཞི་འདིངས་པའི་དགོས་པ་ཁྱད་
པར་ཅན་ཡོད་དོ། །

བཞི་པ་ལྟག་མོས་དོན་དམ་པའི་དགྱེལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པ་ནི།

མདོར་བྲས་ལས།

དོན་དམ་པ་ཡི་འཁོར་ལོ་ཡིས། །

དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞུག་བྲས་པས། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོགས་བསད་ན། །

དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་འབྱུང་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་ལ། འདི་ཉིད་ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱོར་བ་ན། མདོ་བསྐྱེད་
ལས།

དམ་ཆོག་སྲུ་སྦྱང་ཆོག་བཞིན། །

འབྲས་བུ་འདོད་པས་བཏུང་བར་བྱ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོགས་བསད་ན། །

དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་འཕྲོ་བ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་པ་འདི་དང་སྦྱར་རོ། །གཞུང་འདི་སྒྲོན་གསལ་ལས་བར་དོར་
འཛང་རྒྱ་བའི་སྐབས་ལ་སྦྱར་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་མདོར་བྱས་སྟེ། འདི་ནི་དོ་
རྗེ་སྤེང་བ་ལས། གསལ་བར་ངེ་བཞིན་རྣམ་སྤྲེ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་ནས་ལྷག་
མོས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་ཁུངས་སྟེ་དངས་པའི། གཟུགས་སྤང་གཏོགས་
དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོ་རྗེ་སྤེང་བའི་སྤང་དེ་རྣམས་སྒྲོན་གསལ་གྱི་
ལེ་ཏུ་བདུན་པར་བར་དོར་འཛང་རྒྱ་བའི་སྐབས་ལ་སྦྱར་ལ། སྒྲོན་གསལ་གྱི་
ལེ་ཏུ་བཅུ་གཅིག་པར་ཆེ་འདིར་སྦྱ་བྱས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་སྐབས་ལ་
སྦྱར་ཞིང་། རྣམ་གཞག་རིམ་པར། གཞིའི་འཆི་རིམ་གྱི་སྐབས་དང་ལམ་གྱི་
རྗོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་མོད་ཀྱང་། སྤར་བ་འད་པ་ལྟར་རྒྱད་
ཀྱི་དོ་རྗེ་འཆི་ཆེ་ག་རེ་རེས་ཀྱང་དོན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་སྒྲོན་པ་དང་བྱད་པར་དེ་
ཐམས་ཅད་གཞིའི་འཆི་རིམ་དང་མ་ཐུན་པར་སྤང་སོགས་འོད་གསལ་དུ་
འཇུག་པ་འཁྲུག་ཡིན་པས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་སྟེ་དང་དུ་རྒྱང་བ་ལ་
དགོངས་ནས་ཡབ་སྐུ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོར་དངས་སོ། །

དེ་ལ་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་ལ་སྦྱར་བའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས། ཅ་རྒྱད་ཀྱི་གཞུང་དེའི་དོན་བཤད་པ་ན། དམ་ཆེ་ག་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་
ཐབས་ཤེས་པ་མ་གཉིས་སོ། །ཁུ་བ་ནི་དེ་གཉིས་སྟོམས་འཇུག་བྱས་པ་ལས་

མུང་བའི་ས་བོན་ནོ། །མུང་བ་ནི་བཏོན་པའོ། །དེ་འདྲ་བའི་ས་བོན་ལ་བར་དོའི་
རྣམ་ཤེས་ཞུགས་ནས་མེར་མེར་བོ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱིས་འཕེལ་ཏེ་གྱིས་
པ་དང་གཞིན་ཏུ་དང་དར་ལ་བབ་པའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པས་མུང་ཁམས་
སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་འགྱུར་ནས་འདོད་ཡོན་ལྔ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་གྱུར་
པར་སྒྲོན་གསལ་ལས་བཞུད་དེ་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་པོའི་དབང་དུ་བྱས་
པའོ། །དེ་འདྲ་བའི་སྐྱབ་པ་པོ་པ་མ་ལས་རང་གི་མུང་སོགས་རྫོགས་པར་ཐོབ་
པ་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། བཏུང་བ་སྟེ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པར་བྱའོ། །གང་
ན་རང་གི་མུང་སོགས་དང་དགྱེལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་པ་དེའོ། །
རི་ལྟར་ན། རྫོ་རྫོ་སྤང་བ་ལས། གཟུགས་མུང་གཏོགས་དང་ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་ཆོ་ག་བཞིན་དུའོ། །དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་ན། མ་འོངས་པ་ན་
འོད་གསལ་གྱིས་དག་པར་བྱས་པའི་ཟུང་འཇུག་རྫོ་རྫོ་འཆང་གི་སྐྱ་ཐོབ་པའི་
འབྲས་བུ་དེ་འདོད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱས་བསྟན་པའི་
མུང་པོ་ལྔའི་ཆོ་གས་བསད་པ་ནི། རྫོགས་རིམ་པས་རྒྱང་གི་བརྒྱ་བ་འཆི་རིམ་
བཞིན་རྒྱ་རྒྱར་ཐིམ་པར་བྱས་པ་ལས་བསད་པ་ཡིན་ཀྱང་འདིར་ནི་འཆི་རིམ་
བཞིན་ཐིམ་པར་མོས་ནས། མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒྲོན་ས་བསད་ན་
དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཤེས་པར་
བྱ་སྟེ་འདི་དང་བར་དོར་འཆང་རྒྱ་བའི་སྐབས་ལ་སྐྱར་བའི་བཞུད་པ་པལ་

ཆེར་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས་འདིའི་མཆོམས་སྒྱུར་དུ་སྒྲིན་གསལ་དུ།   ད་ནི་
རྣལ་འབྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་དོན་དམ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་
རིམ་གྱིས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་འཇུག་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྲིས།   ཞེས་
གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་ནི་
བཤད་རྒྱུ་དོན་རྗེ་བློང་བ་ལས་གསུངས་པ།

གཟུགས་སྤང་གཏོགས་དང་མེ་ལོང་དང་། །

ས་ཁམས་མིག་གི་དབང་པོ་དང་། །

གཟུགས་དང་རྣམ་ལུས་གྱུར་པ་སྟེ། །

ཁོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན། །

ཆོར་བའི་སྤང་པོ་མཉམ་ཉིད་དང་། །

ཆུ་ཁམས་རྣ་བའི་དབང་པོ་དང་། །

སྤྲ་དང་རྣམ་ལུས་གྱུར་པ་སྟེ། །

ཁོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན། །

འདུ་ཤེས་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། །

བྱིན་བ་སྣའི་དབང་པོ་དང་། །

དེ་དང་རྣམ་ལུས་གྱུར་པ་སྟེ། །

ཁྱོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན། །

འདུ་བྱེད་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་དང་། །

རྒྱང་ཁམས་ལྗེའི་དབང་པོ་དང་། །

རོ་དང་རྣམ་ལྡར་གྱུར་པ་སྟེ། །

ཁྱོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན། །

སྟངས་འོག་ཁྱོ་བོར་ཤིན་ཏུ་བཅས། །

རང་བཞིན་གྱི་ནི་སྒྲུང་བ་ཉིད། །

རྣམ་ཤེས་ཕྱང་པོར་ཞུགས་པ་སྟེ། །

རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ནི་འོད་གསལ་བར། །

སྲ་ངན་འདས་བཅས་ཀྱན་སྟོང་དང་། །

ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་ཡང་བཤད་པ་ཡིན། །

ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ནི་དེ་དག་གི་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འཆི་བ་

ཆོས་སྐྱར་བསྐྱར་བ་ལ་ནི་གཞིའི་འཆི་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རང་གི་ཕྱང་

སོགས་ཐེམ་པའི་སྟོང་པ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་དགོས་ལ། རྫོགས་རིམ་གྱི་

སྐབས་སུ་དེ་འདྲ་བའི་རྒྱང་ཐེམ་རིམ་གྱིས་སྟོང་པ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་

སྟེན་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་འདིར་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པ་

བསྐྱོམ་པ་ཡིན་པས། འདིར་ཡང་རང་གི་ལུས་ལ་བཞོད་པའི་ལྷ་རྣམས་རང་

གི་ཕུང་སོགས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་པ་དེ་དག་ཅིག་ཆར་འོད་གསལ་
དུ་བཅིམ་པ་ཡང་མ་ཡིན། རིགས་ལྡེའི་སྡེ་ཆོན་རྣམས་ཆོན་ཆོན་དུ་བཅིམ་པའི་
ངེས་པ་ཡང་མེད་པར། རྣམ་སྟོང་འོད་དཔག་མེད་དང་དུས་གཅིག་དང་འཇིག་
ཉིན་དབང་ལྷག་དོན་གྲུབ་དང་ཅིག་ཅར་བཅིམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་སྲས་
གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེས་ན་གཞི་དུས་ཀྱི་འཆི་བའི་ཆེ་ཕུང་པོ་ལྟ་ཁམས་
བཞི་སྟེ་མཆེད་དུག་ཡུལ་ལྟ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་སྟེ་རགས་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟ་བཅིམ་པའི་
རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་རང་གི་ཕུང་སོགས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྱུར་བའི་ལྟ་
རྣམས་འོད་གསལ་དུ་བཅིམ་པར་བསྟོམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མངལ་སྦྱེས་
ཁམས་དུག་ལྟ་བུ་ཀྱི་མི་ཞིག་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་ན་ཐོག་མར་གཟུགས་ཕུང་
བཅིམ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་བཅིམ་པ་ན་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་སྒྲར་ལས་སྤ་དུ་སོང་
བ་དང་། ལུས་ཉམས་ཁུང་བ་དང་རྒྱས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞི་དུས་ཀྱི་
མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ནི་སྟོང་བསྐྱས་ལས། མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་སྒྲར་བ་
བཞིན་དུ་ཡུལ་དུ་མ་ཅིག་ཆར་སྒྲར་བ་ལ་བཞག་དེ། དེ་བཅིམ་པ་ན་མིག་མི་
གསལ་བར་རབ་རིབ་དུ་འགྱུར་རོ། །སའི་ཁམས་བཅིམ་པ་ན་ལུས་ཐམས་ཅད་
ཤས་ཆར་སྐྱམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་མིག་དབང་བཅིམ་པ་ན་མིག་འབྱེད་
འཇུ་མ་མི་ཤེས་སོ། །དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཡུལ་གཟུགས་བཅིམ་པ་ན་ལུས་ཀྱི་
མདངས་ཡལ་བ་དང་ཉམས་སྟོབས་བྱད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་རྒྱད་ཀྱིས་

མ་བསྐྱུས་པའི་སྤྱིའི་གཟུགས་མ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་སོ། །དེའི་
སྤྱིར་དེ་དང་མཐུན་པར་ཐོག་མར་ལུས་ཀྱི་ལྷ་རྣམ་སྒྲུབ་མ་སའི་སྤྱིར་པོ་
གཟུགས་དོ་རྗེ་མ་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་བསམ་ཞིང་། དེར་མ་བཟང་
ཁྱོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྟ། ཞེས་པ་གཤེན་རྗེ་གཤེད་དང་མི་གཡོ་བ་
གཉིས་ཀྱང་ཐིམ་པར་བསམ་སྟེ་གཟུགས་ལུང་དུ་གཏོགས་པ་ཡིན་པས་
གཟུགས་ལུང་ཐིམ་པ་ན་ཐིམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་སྟེ་བྱམས་པ་ཡང་
དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་དེ་དག་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཐིམ་པར་དོན་གྱིས་
འཐོབ་པོ། །གཞི་དུས་ལ་འཆི་བའི་ཆེ་དེ་དག་གི་འོག་དུ་ཆོར་བའི་ལུང་པོ་ཐིམ་
པ་ན་རྒྱང་དང་མཐིས་པ་དང་བད་ཀན་དང་འདུས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་
པའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཆོར་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གཞི་དུས་ཀྱི་
མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི་སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས་རྒྱུ་མེད་དང་རྒྱུ་གཉིས་པའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་སེམས་ཅམ་མོ་ཞེས་རྣམ་པ་གཅིག་དུ་ཏོགས་པ་ལ་
གསུངས་ཤིང་། དེ་ཐིམ་པ་ན་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་ཆོར་བ་གསུམ་དྲན་པར་མི་
འགྱུར་རོ། །ཆུའི་ཁམས་ཐིམ་པ་ན་རང་གི་ལུས་ལ་ཁ་ཆུ་དང་རྩལ་དང་གཅིན་
དང་ཁྲག་དང་ཁུ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཤེས་ཆེར་སྐྱམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
དང་དུས་མཉམ་དུ་ན་བའི་དབང་པོ་ཐིམ་པ་ན་སྤྱི་ནང་གི་སྒྲ་ཐོས་པར་མི་
འགྱུར་རོ། །ཡུལ་སྒྲ་ཐིམ་པ་ན་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ན་བའི་ནང་གི་ཕྱར་སྒྲ་གྲག་

པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ལྷ་རིན་
འབྱུང་ལྷ་མ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་རྩོད་རྩོད་རྩོད་མ་རྣམས་དང་། དེར་མ་ཟད་ཁོ་བོ་གཉིས་
ཆོར་བར་གཏོགས་པ་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཤེས་རབ་མཐར་
བྱེད་དང་འདོད་རྒྱལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་བྲིམ་པར་བསམ་
པར་བྱའོ། །གཞི་དུས་ལ་འཆི་བའི་ཆེ་དེ་དག་གི་འོག་ཏུ། སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས་
ཀླང་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྣམས་སོ་སོར་དཔྱེད་པ་ལ་
འདུ་ཤེས་སུ་གསུངས་པ་དེ་བྲིམ་པར་གྱུར་པ་ན་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་མི་
སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །གཞི་དུས་ཀྱི་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མིང་ལ་སོ་སོར་
རྟོག་པ་ལ་བཤད་པས་དེ་བྲིམ་པ་ན་མིང་མི་བློ་ནོ། །ལུས་ཀྱི་མེ་བྲིམ་པ་ན་ཁ་
བས་འདུ་བའི་རྒྱས་པ་ཉམས་སོ། །དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྒྲིའི་དབང་པོ་བྲིམ་
པ་ན་སྒྲིའི་རྒྱང་ནང་དུ་སྤྱད་པ་ཞན་ཅིང་ཕྱིར་དྲག་ལ་རིང་བར་བརྒྱུའོ། །
ལུས་ཀྱི་དྲི་བྲིམ་པ་ན་རང་གི་ལུས་ཀྱི་དྲི་མི་ཆོར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་དང་
མཐུན་པར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ལྷ་འོད་དཔག་མེད་གོས་དཀར་མོ་ནམ་མཁའི་
སྤྲིང་པོ་དྲི་རྩོད་རྩོད་མ་རྩེ་མཁས་ཀྱི་དབྱུག་སྤོན་ཅན་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་བྲིམ་པར་
བསམ་སོ། །འདིར་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་
འཇམ་དཔལ་གཉིས་ཆད་ལ། རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ནམ་སྤྲིང་ལྷག་གོ་སྤྲིམ་ན།
གཟུགས་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་བར་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་སྤྱ་

མ་སྒྲ་མ་རགས་ཤིང་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་སྤྱ་བས་རགས་རིམ་ནས་འགག་གོ། །དེས་ན་
 སྤང་པོ་རེ་རེ་ཐིམ་པ་ན་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཁམས་དང་དབང་པོ་དང་ཡུལ་
 དང་ཡན་ལག་གང་ཐིམ་པར་འགྱུར་བ་ནམས་སྤྱོད་གས་གཅིག་ཏུ་མཛད་པས་
 བ། ཆོར་བ་ཐིམ་པ་ན་སྒྲ་དབང་མི་ཐིམ་ཞིང་འདུ་ཤེས་ཐིམ་པ་ན་སྒྲ་དབང་ཐིམ་
 པར་འགྱུར་བས། བླ་སྒྲིང་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཡིན་ཡང་ཐིམ་རིམ་གྱི་
 དབང་དུ་མཛད་ནས་འོད་དཔག་མེད་ཐིམ་པའི་སྤྱེ་ཆོན་གྱི་ནང་དུ་གསུངས་ཏེ།
 གཞན་ནམས་ཀྱང་དེས་རིགས་འདྲེའོ། །གཞི་དུས་ལ་འཆི་བའི་ཆེ་དེ་དག་གི་
 འོག་ཏུ་འདུ་བྱེད་ཐིམ་པ་ན། ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་འགྲུལ་བསྐྱོད་སོགས་གང་ལའང་
 འདུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཞི་དུས་ཀྱི་བྱ་སྒྲུབ་ཡེ་ཤེས་ནི་རང་གི་དགོས་པ་
 སྒྲུབ་པའི་ཤེས་པ་ལ་བཞག་ལ་དེ་ཐིམ་པ་ན་འཛིག་ཏེན་པའི་སྤྱིའི་བྱ་བ་དང་
 དགོས་པ་གང་ཡང་མི་བློན་རོ། །དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རྒྱུང་གི་ཁམས་ཐིམ་པ་
 བ་སྤྱོད་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུང་བརྒྱ་རང་རང་གི་གནས་ནས་འཕྲོའོ། །

འདིར་ལུས་དབང་ཐིམ་དགོས་ཤིང་རེག་བྱའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ངེས་པར་
 བརྒྱ་བའི་རྒྱུང་ཐིམ་པར་གསུངས་པས། མིག་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཐིམ་པའི་
 དུས་དེར་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་བཞི་ཐིམ་པ་ལྟར་འདིར་རེག་བྱ་ཡང་ཐིམ་
 དགོས་སོ། །དེ་དག་དང་མཉམ་དུ་སྤྱིའི་དབང་པོ་ཐིམ་པ་ན་བ་སྤྱེ་སྤྱོད་པ་དང་
 སྤང་བ་དང་སྤྱིའི་རྩ་བ་སྤྱོན་པོར་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་རོ་ཐིམ་པ་ན་རོ་བྱུག་གང་

ཡང་ཉམས་སྲུ་མི་སྤྲོད་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་རང་གི་ལུས་
ཀྱི་ལྷ་དོན་གྲུབ་སྒྲིལ་མ་འདྲིལ་ཏེན་དབང་ཕྱུག་རོ་དོ་རྗེ་མ་ཀྱན་བཟང་
བགེགས་མཐར་བྱེད་སྟོབས་པོ་ཆེ་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་བསྒྲོམ་མོ།
དེ་ཡང་ལུས་དབང་ཐིམ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རེག་བྱ་ཐིམ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་
སེལ་ཐིམ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རེག་བྱ་དོ་རྗེ་མ་ཐིམ་དགོས་པས། དང་པོར་
ལྷ་ལུས་ལ་སྤྱད་པའི་ཆེ་རང་ལ་འབྱུང་པའི་རེག་བྱ་དོ་རྗེ་མ་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་
བཅུག་ནས་རང་གི་དོ་རྗེའི་སྒྲིབ་སེལ་ལ་འབྱུང་པར་བསྒྲོམས་ཏེ་དེ་ཉིད་
རང་གི་ལུས་ཀྱི་རེག་བྱའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་མོས་དགོས་
སོ། །སྟེང་འོག་ཁྲོ་བོར་ཤིན་ཏུ་བཅས། །ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་གཙུག་དང་རྒྱུ་མཐེལ་
ལ་བཀོད་པ་གཉིས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ཅེས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་ཞེས་པ་དང་། བཅས་
ཞེས་པ་ནི་ལྷན་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཀྱི་བཅས་པའི་སྤྲུལ་རེག་བྱ་དོ་རྗེ་མ་
སྟོན་པ་མིན་ནོ། །རང་བཞིན་ཀྱི་ནི་སྤྲང་བ་ཉིད། །ཅེས་པ་ནི་རྟོག་པ་རང་བཞིན་
བརྒྱད་ཅུ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱན་ཏུ་སྤྲང་བ་གསུམ་མོ། །

རྣམ་ཤེས་ཕྱང་པོར་ཞུགས་པ་སྟེ། །

རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ནི་འོད་གསལ་བར། །

ཞེས་པ་ནི་གཞི་དུས་ལ་འཆི་བའི་ཆེ་སྤར་ཀྱི་དེ་དག་ཐིམ་པའི་འོག་ཏུ་
རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པ་སྤྲང་བ་ལ་ཐིམ་དེ་སྤྲང་བ་མཆེད་པ་ལ་ཐིམ་དེ་

ཉེར་ཐོབ་ལ་ཐེམ་དེ་ཡང་འོད་གསལ་བར་ཐེམ་ནས་འཆི་བ་འོད་གསལ་
ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བ་སྟེ། འོད་གསལ་དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་
གཞན་ཡང་སྤྱི་པར་ལས་འདས་བ་དང་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་
ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བ་ནི།

སྤྱི་པར་འདས་བཅས་ཀྱི་སྟོང་དང་། །

ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་བཞད་བ་ཡིན། །

ཞེས་པའོ། །ལམ་དང་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་སུ་མ་བཟད་གཞི་དུས་ཀྱི་སྐྱབས་
སུ་ཡང་སྐྱེ་བ་སྐྱུ་མ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དང་སྤྱི་པར་འདས་དང་དོན་དམ་བདེན་བ་མངོན་
དུ་བྱས་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་སྐྱེ་བ་དང་། གཞི་དུས་སུ་མ་བཟད་རིམ་
གཉིས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཡང་སྐྱེ་ཤི་བར་དོའི་ཐ་སྙད་སྐྱེ་བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པའི་
ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞི་དུས་སུ་འཆི་བའི་ཆེ་རྣམ་ཤེས་
དང་སྟོང་པའི་ཐེམ་ཚུལ་དེ་དང་མ་ཐུན་པར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ལྷ་གཙུག་ཏོར་
འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་བ་གཞོད་མངོས་འཇམ་དཔལ་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་ཐེམ་
པར་བསམ་ཞིང་། དེ་ལ་སྟོང་བ་གསུམ་ཐེམ་བ་ནི་ཡིད་དབང་ཐེམ་བ་ཡིན་ལ།
དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཐེམ་བ་མ་
གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་
ནི་སྤྱི་པར་ཐེམ་བ་རྣམས་སུ་འདུས་ལ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་ནི་འདིར་

འོད་གསལ་དུ་བྱིས་རྒྱ་མ་ཡིན་པས་མ་གསུངས་སོ། །འོ་ན་སྒར་ལྟར་རྣམ་
ཤེས་བྱིས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཡེ་ཤེས་བྱིས་པ་མ་གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན།
སྒྲིང་བསྐྱས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཡོངས་སུ་
སྒྲིང་བའི་རྣམ་ཤེས་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ།
དེ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པས་དེ་ལས་ལོགས་སུ་མ་གསུངས་ཏེ་དེ་ཡང་རྣམ་
ཤེས་བྱིས་པ་ན་བྱིས་ཆར་རོ། །གཙོ་བོར་འདི་འདྲ་བའི་གཞིའི་འཆི་རིམ་དང་
རྫོགས་རིམ་གྱི་འོད་གསལ་དུ་འདུག་ཚུལ་གཉིས་ཐུན་མོང་དུ་གསུངས་པ་
ནི། མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དུག་ལྡན་གྱི་མི་ཐ་མལ་པ་གཅིག་གཞི་དུས་ལ་རིམ་
ཅན་དུ་འཆི་བའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་འཆི་རིམ་ཇི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་
གཅིག་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱས་པའི་སྐྱབས་སུ་རྫོགས་རིམ་པའི་འོད་
གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་འཕགས་
པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བད། ཆོས་འདི་པ་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པའི་
ཐ་སྙད་ཡིན་ཏེ། འདིའི་གནད་ཀྱིས་སྐྱེ་མའི་ལོངས་སྐྱབས་སྐྱབ་པ་ཡང་བར་དོ་ཇི་
བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞུང་འདི་དག་ལྟག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྐྱད་པའི་སྐྱབས་སུ་གསུངས་
པས་ནི་ཆེས་ཟབ་པའི་མན་ངག་གི་གནད་འདི་ལྟར་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། རྫོགས་
རིམ་གྱི་རྒྱས་པ་མ་ཐོབ་པའི་ལས་དང་པོ་བས་ཀྱང་སྐྱབ་ཐབས་ཐུན་བཞིར་

ཉམས་སྲུ་ཡེན་པ་ལ་བསྐྱབས་ནས། གདོད་འཆི་བའི་སྐྱབས་ཉེ་བར་གྱུར་པའི་
ཆོ། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྦྱང་བའི་གདམ་ངག་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ཡང་དང་པོར་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་གོང་དུ་བཞག་པའི་ཐེམ་རིམ་རྣམས་
ལེགས་པར་ཡིད་ལ་ངེས་པར་བྱས་ནས། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་རང་གི་ལུས་ལ་
བསྐྱས་ཉེ་རང་གི་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེ་ལྷ་དེ་དང་དེ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་
པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་དང་། འོག་ཏུ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་སྐྱབས་སྲུ་འཆད་པ་ལྟར་
ལུས་ཀྱི་གནས་དེ་དང་དེར་ལྷ་དེ་དང་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་གསལ་འདེབས་པ་ཅེ་
གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས། དེ་ནས་གཟུགས་ཕྱང་དང་མིག་དབང་སོགས་ཐེམ་པའི་
ཏྲགས་གོང་དུ་བཞག་པ་དེ་དག་འོང་བར་རྩོམ་པ་ནས་འདི་ཐེམ་པའི་ཏྲགས་
ཡིན་པར་འདུག་གོ་སྟུམ་དུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། རྣམ་སྒྲུང་དང་དབྱེར་མེད་
པའི་རང་གི་གཟུགས་ཕྱང་དང་ས་སྟོང་དང་དབྱེར་མེད་པའི་རང་གི་མིག་
དབང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་འོད་གསལ་དུ་ཐེམ་ནས་
བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དབྱེར་
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་གྱི་ངང་དུ་ཐེམ་སོང་བ་སོགས་ལ་རིམ་བཞིན་
མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱས་ནས། མཐར་རང་ཉིད་དོ་རྗེ་འཆང་དུ་གསལ་བའི་ང་
ཀྱིས་བརྟན་པོ་བྱས་ཏེ། དེའི་སྐྱེ་འོད་ཀྱི་གོང་བྱར་གྱུར་པའི་འོད་ཐམས་ཅད་མེ་
སོང་ལ་ཕོག་པའི་རྒྱངས་པ་བཞིན་སྟོད་སྦྱང་ཐམས་ཅད་ནས་སྟོང་ཁར་འདུས་

ཏེ་རང་ཉིད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་དུ་བེམ་སོང་བའི་མོས་
པ་བྱས་ནས་དྲན་པ་མ་ཉམས་ཀྱི་བར་དུ་ཡེ་ཤེས་དེ་དྲན་པར་བྱས་ན་ནི་འཆི་
འཕོ་བའི་མན་ངག་མཆོག་སྟེ། ད་ལྟ་བོད་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་འཕོ་བའི་
མན་ངག་འཛིགས་རུང་དུ་བཅི་བ། གསེར་འབའ་ཞིག་གི་འབྲུལ་བས་མཉེས་
པར་བྱ་དགོས་པ། མིང་ཆེ་ཆེ་སྐད་དུ་འདོགས་པ་པལ་ཆེ་བས་སྒྲིན་པར་རྒྱས་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ལྟག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པའི་སྐབས་སུ། དཔེར་
མཆོན་ན། རང་དོ་རྩེ་འཆར་དུ་གསལ་བའི་མིག་གཉིས་ཀྱི་མིག་འབྲས་ཀྱི་ནང་
གི་དབྲས་སུ་ས་སྟོང་ག་ཟུགས་དོ་རྩེ་མ་ལ་འབྱུང་བ་བསྒྲོམས་ནས་དེ་གཉིས་
རང་གི་མིག་དབང་དང་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ག་ཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་
བོར་མོས་པ་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་ས་སྟོང་ཡབ་ཡུམ་འོད་གསལ་དུ་བེམ་སོང་ངོ་
སྟམ་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ས་སྟོང་ཡབ་ཡུམ་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་རང་གི་
མིག་དབང་དང་རང་གི་ག་ཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དེ་གཉིས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་
ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་ཞུགས་སོ་སྟམ་དུ་དམིགས་བྱེད་པར་བསྒྲོམ་དགོས་ཏེ། དེ་
བཞིན་དུ་གཞན་རྣམས་ལ་འང་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། འདི་ལྟར་གོམས་པས་
རྩོགས་རིམ་ཀྱི་སྐབས་སུ་མིག་གི་སྒྲོ་ནས་བརྒྱ་བའི་རྒྱང་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་སྐྱར་དུ་དབྱུ་མར་ཞུགས་ནས་འོད་གསལ་འཆར་བ་ཆེས་སྤྲ་བའི་སྒྲིན་
བྱེད་བྱེད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་པའི་འོག་དུ་མདོར་

བྱས་ལས། བརྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ནི། །གསང་སྒྲགས་འདི་ནི་བརྗོད་པར་
བྱ། །ཨ་ཤུ་རྩ་དྲ་རྩ་ལྔ་བཟླ་སྤྱི་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྔ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
སྒྲགས་དོན་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་དག་བརྟན་པར་བྱ་བའི་
དོན་དུ་ཅེས་པ་ལ། དོན་དམ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དེ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་
ཅེས་འཆད་ཀྱང་། སྒྲགས་ཀྱི་དགོས་པ་མ་གོ་བར་སྒྲ་བས་བདག་ཉིད་འོད་
གསལ་དུ་བརྟག་པ་དེ་ལ་ཚེས་ཀྱི་སྐྱེ་ང་རྒྱལ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ།
ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་སྒྲགས་ཀྱི་དོན་རི་ལྟར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞེས།
སྒྲགས་འདིའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ་སྒྲགས་འདི་སྐད་དོད་ཀྱི་སྟོང་ནས་བསྐྱར་ན་
དོན་གང་སྟོན་པའི་སྒྲགས་དོན་གཅིག་དང་། སྒྲགས་ཀྱི་ཆིག་དེ་དང་དེ་བསྐྱར་
ན་དོན་དེ་སྟོན་པའི་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཞན་ལ་མ་གྲགས་
པའི་བརྟན་མཛད་པའི་དབང་གིས་སྒྲགས་དེ་དང་དེས་དོན་དེ་དང་དེ་མཚོན་
ནས་སྟོན་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་སྒྲ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱོམ་པའི་
སྐབས་སུ་བཞད་ཟེན་པ་ལྟར། ཤུ་རྩ་དྲ་ཅེས་པ་བསྐྱར་ན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
རྩ་ལྔ་ཞེས་པ་བསྐྱར་ན་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདི་ཙམ་ཞིག་
ནི་སྒྲ་བ་དག་གིས་ཀྱང་ལེགས་པར་དབྱད་ན་ཆ་ཙམ་ཤེས་པར་རུས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས།

ཞོ་ནི་དང་པོ་གཅིག་དང་ལྔ་ན། །

ཕྱ་ཐུ་ཏུ་ནི་གཉིས་པ་སྟེ། །

རྩོ་ན་ཞེས་པ་གསུམ་པ་ཉིད། །

བཟླ་ཞེས་པ་བཞི་པ་ལོ། །

སྤ་སྤྱ་མ་ཞུ་ཏུ་ཀ་ལྔ་པ། །

ཨ་ཏྲི་ཞེས་པ་དྲུག་པར་བརྗོད། །

དེ་ལྟར་བདེ་གཤེགས་དྲུག་པོ་ནི། །

སྟེ་པོ་མཆོག་ལ་བསྟན་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤགས་ཆོན་དྲུག་པོ་དེས་རིམ་བཞིན་མགོན་པོ་
ལྔ་ལྟེ་རྩུང་ཅ་བལྟེ་རྩུང་ལྔ་དང་མི་ཤེགས་པ་ལྟེ་ཐེག་ལེ་དང་དྲུག་པོ་དེ་མཆོན་
ནས་བསྟན་པ་ལྟེ་སྟོན་ནས་བབ་མོ་དོ་རྗེ་བཟླས་པ་ལྟེ་མན་ངག་གི་གནད་ཆེས་
བབ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤགས་དེ་རྩུང་གསུམ་དུ་བཅད་
པ་ལྟེ་སྤགས་ཆོན་གསུམ་དུ་བཅད་པས་ནི་རྩུང་ལྔ་འདུག་གནས་གསུམ་
མཆོན་ནས་སྟོན་པ་ལྟེ་སྟོན་ནས་དོ་རྗེ་བཟླས་པ་ལྟེ་གནད་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དག་
སྟོན་པ་ལྟེ་བྱ་རྒྱུ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། འདི་འདྲ་བལྟེ་སྤགས་དོན་ནི་སྤ་པ་དག་གིས་རི་
ཅ་མ་དབྱུང་གྲང་ཆ་ཅ་མ་ཤེས་པ་གལ་སྲིད་དེ། རྩུང་སྟེ་འོག་མ་དང་བསྟེན་
རིམ་པ་ལྟེ་ཡང་སྟོན་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བས་ན་བོད་ཀྱི་སྤ་མ་ཁ་ཅིག་མདོར་བྱས་སུ་འདི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟེ་

སྒྲགས་དོན་འཆད་པ་ན་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱི་ལུང་འདི་དག་བྲངས་ནས་དེ་
ལྟར་འཆད་པ་ནི་འབྲེལ་མེད་ཆེན་པོ་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་པས་བསྐྱོམ་པའི་སྒྲགས་
དོན་རྫོགས་རིམ་པས་བསྐྱོམ་བྱའི་དོར་བཞུས་ལ་ཟེར་བ་ག་ལ་ཡིན། དེར་མ་
ཟད་སྒྲགས་ཚན་དུག་དང་གསུམ་དུ་བཅད་པའི་ཆེ་གང་གིས་གང་མཚོན་
ཡང་ལེགས་པར་མ་གོ་སྤང་ན་ཡང་འདིར་མངས་པར་འགྱུར་བས་དགག་
སྒྲུབ་མ་བྱེས་སོ། །

དེ་བས་ན་འདིར་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྒྲགས་དོན་དེ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་
ཡིན་ཏེ། སྒྲགས་དེ་བརྗོད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྟོང་པ་
ཉིད་དང་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་གྱུར་པའི་
བདག་ཉིད་དེ་ངའོ་སྟུང་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་པ་བྱའོ། །དེའི་མཐུག་
ཏུ་མདོར་བྱས་ལས།

འདི་ནི་དོན་དམ་དགྱིལ་འཁོར་ཏེ། །

སྤང་བ་མེད་ཅིང་མཚན་ཉིད་མེད། །

དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་གནས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་ངེས་ངོར་གཉིས་སྤང་གི་སྟོས་པ་མེད་ཅིང་།
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ངོ་གཅིག་ཏུ་

ཞུགས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱ་ལ། འདི་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། རྗེ་གས་རིམ་པའི་དོན་
གྱི་འོད་གསལ་ནི་ཟུང་འཇུག་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་གྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་ལ།
འདིར་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བརྟག་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་དོན་དམ་པའི་
ཆོས་སྐྱ་ནི་ལོངས་སྐྱ་དང་པོའི་མགོན་པོ་ནས་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་
བར་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་གྱི་འབྱུང་གནས་སོ། །ལྷག་མོས་བཤད་ཅིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་བར་དོ་ལོངས་སྐྱར་འབྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་པོའི་མགོན་
པོ་བསྐྱེད་པ་ལ།

སྐྱར་གཞི་བར་དོའི་རྣམ་གཞག་དང་།   དེ་དང་མཐུན་པར་དང་པོའི་
མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་༼ སྐྱར་གཞི་བར་དོའི་རྣམ་གཞག ༽ལ།

བར་དོའི་མཆོན་ཉིད་དང་གནས་པའི་དུས། འཇམ་བུ་སྤྱིང་དུ་འཛང་རྒྱ་
བའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་བར་དོ་བྱུང་པར་དུ་བཤད་པ། བར་དོར་སྐྱེ་བ་དང་བར་དོ་
ཞིན་ས་ཉིང་མཆོམས་སྦྱོར་བའི་སེམས་གསུམ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་བར་སྤྱིད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། ཆེ་སྒྲ་མའི་འཆི་སྤྱིད་དང་
ཆེ་སྒྲ་མའི་སྐྱེ་སྤྱིད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བྱུང་བའི་སྤྱིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བར་

སྲིད་ཅེས་བྱའོ། །དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་དེ་ཚོ་ལ་བའི་སྲིད་འགོ་
ཞིང་དེས་ལུས་བརྟན་པར་བྱེད་པས་དེ་བཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་
སྦྱེ་གནས་སུ་འགོ་བའམ་ཁུ་ཁྲག་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་མ་སྟོས་པར་ཅིག་ཆར་དུ་
བྱུང་བའི་སྲིད་ཡིད་ལས་བྱུང་བ་ཅེས་བྱ་ཞིང་། སྦྱེ་བ་འབྲུབ་པ་ལ་མངོན་པར་
སྦྱོགས་པས་མངོན་གྲུབ་ཀྱི་སྲིད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྦྱེ་གནས་ཚོ་ལ་བའི་ངང་
ཚུ་ལ་ཅན་ཡིན་པས་སྲིད་པ་ཚོ་ལ་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བར་དོ་དེའི་ལུས་
ཆད་ནི་མངོན་འགྲེལ་ལས། བོངས་ཆོད་ནི་བྱིས་པ་ལོ་ལྔ་འམ་དུག་ལོན་པ་ལྟ་
བུ་སྟེ། དེ་ཡང་དབང་པོ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་འདི་ནི་
མིའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། དེ་ཡང་ཤ་ཁྲག་སོགས་རགས་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་
རྣམས་སྤངས་པའི་སྤྲ་བའི་ལུས་ཅན།

དབང་པོ་ཀྱན་ཆང་ཐོགས་མེད་རྒྱ། །

ལས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་ཤྲགས་དང་ལྷན། །

ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། དབང་པོ་མ་ལུས་པ་ཆང་ཞིང་དོ་རྩེ་ལ་སོགས་པས་
ཀྱང་མི་བརྗོག་པས་ཐོགས་པ་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་དགག་པར་མི་
སྦྱོད་པའི་ལས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་ཀྱི་ཤྲགས་དང་ལྷན་ཞིང་། བར་དོ་དེ་ཞི་ནས་གང་
དུ་སྦྱེ་བ་སྤངས་པའི་སྤྲ་ཅིག་དང་པོ་ནི་སྦྱེ་སྲིད་དང་། དེའི་ཆེའི་མཐའི་སྤྲ་
ཅིག་མ་ཐ་མ་ནི་འཆི་སྲིད་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་གྱི་ཆེ་རིལ་པོ་ནི་སྦྱོན་དུས་

ཀྱི་སྲིད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། བར་དོ་དེ་ཡང་གང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་སྡོན་དུས་
ཀྱི་སྲིད་པ་དེའི་བྱད་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པས། མཛོད་ལས། སྡོན་དུས་སྲིད་
འབྱུང་ལ་ཚུགས་ཅན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་
ཀྱང་། གང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་བྱད་གཟུགས་སོ། །ཞེས་བཤད་པས།
བོད་ཁ་ཅིག་ཆེ་སྒྲ་མའི་ལུས་དབྱིབས་སུ་འོང་ཞེས་སྒྲ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་བར་
དོའི་ཆེ་བྱེད་སྐྱེ་བ་སྒྲ་མའི་ལུས་དབྱིབས་དང་། ཆེ་བྱེད་བྱི་མའི་ལུས་དབྱིབས་
སུ་འོང་ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་ནི་སྤྱོད་པོའི་གཏམ་ཡིན་པས་སྨྲ་བོ་མེད་དོ། །
འགྲོ་བ་གང་དུ་སྐྱེ་བ་དེའི་བར་སྲིད་གྲུབ་ནས་དེར་སྐྱེ་བ་མི་ལྡོག་པར་མཛོད་
ལས་བཤད་ལ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། ཅི་སྟེན་སྡོག་གོ་ཞེས་ཀྱང་
བཤད་དོ། །གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལའང་བར་དོར་འདའ་བ་འདོད་པས་བར་
སྲིད་གྲུབ་ནས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །ངན་འགྲོའི་བར་སྲིད་ནི་ཕྱར་
བ་ནག་པོ་འམ་མཚན་མའི་ཐུན་ནག་གི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། བདེ་འགྲོའི་བར་
སྲིད་ནི་སྒྲུལ་བུ་དཀར་པོ་འམ་མཚན་མོ་ལྷ་བའི་འོད་དང་བཅས་པའི་སྒྲུང་བ་ལྟ་
བུར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གསུངས་ལ། དཔྱལ་བ་དང་དུད་འགྲོ་དང་
ཡི་དྲགས་རྣམས་ཀྱི་བར་སྲིད་ནི་རིམ་པ་བཞིན་སྡོད་དུམ་མེས་ཆིག་པ་དང་།
དུ་བ་དང་། ལྷ་ལྟ་བུ་དང་། འདོད་པའི་ལྷ་མའི་བར་སྲིད་ནི་ཁ་དོག་གསེར་ལྷ་
བུ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་བར་སྲིད་ནི་ཁ་དོག་དཀར་པོར་མངལ་འཇུག་ལས་

བཤད་ཅིང་། གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་སྤིང་མི་འོང་ཞིང་།
གཟུགས་མེད་ཁམས་ནས་ཁམས་གཞན་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་ནི་བར་སྤིང་
ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་སྟ་དང་མི་དང་རྒྱ་འགྲོའི་བར་སྤིང་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་
གྱེན་དུ་དང་ཐད་ཀ་དང་སྤྱི་ཏུ་ཚུགས་སུ་འགྲོ་བར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་
བཤད་དོ། །བར་དོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་དང་རིགས་མ་ཐུན་པ་རྣམས་དང་དེ་དག་
གང་དུ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་གནས་དང་བཅས་པ་མཐོང་དོ། །བར་དོ་དེའི་ཆེ་ཆད་ནི།
སའི་དངོས་གཞི་ལས། བར་མ་དོའི་སྤིང་བ་དེ་ཡང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མ་རྙེད་ཀྱི་
བར་དུ་རེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ཞག་བདུན་གནས་པར་ཟད་དོ། །རྒྱུ་རྙེད་ན་ནི་རེས་
པ་མེད་དོ། །ཡང་མ་རྙེད་ན་ནི་ལུས་བརྗེས་ནས་ཡང་ཞག་བདུན་སྟག་བདུན་
ཀྱི་བར་དུ་ཡང་གནས་སོ། །དེ་ལས་འདས་པ་ཆད་ནི་གདོན་མི་བླ་བར་སྐྱེ་
བའི་རྒྱུ་རྙེད་པར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པས་བར་དོར་ལོ་
གསུམ་ལ་སོགས་པ་གནས་པ་འང་ཡོད་པར་སྟོབ་ནི་གསུང་རབ་དགོངས་
འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བའི་འབྲུལ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་
སྟོན་པོའི་ཆོག་ལ་ཡིད་མ་རྟོན་ཞིག །དེ་ཡང་བདག་གི་སྟོན་ཀྱི་ལུས་དེ་དང་དེ་
ནི་འདི་དང་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་རབ་ཏུ་ཤེས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་མི་གནས་པས་སྟོན་
ཀྱི་ལུས་ལ་འདོད་པ་མི་འབྱུང་གི་ཡུལ་ལ་འདོད་པ་འབྱུང་བར་སའི་དངོས་
གཞི་ལས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་འཛམ་བྱ་སྒྲིང་དུ་འཛང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་བར་དོ་བྱད་
པར་དུ་བཤད་པ་ནི། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། རི་ལྟར་སྒྲེ་བ་གཅིག་གིས་
ཐོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་མཆན་ཐམས་ཅད་དང་དཔེ་བྱད་དང་
ལང་ཆོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྲིད་པ་བར་མར་གནས་པ་ཡང་
མའི་རུམ་དུ་འཇུག་གོ། །བྲེ་བ་བརྒྱ་ཡང་འདྲིའི་འོད་ཀྱི་སྒྲིང་བས་གསལ་བར་
བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། མཛོད་འགྲེལ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་
ནི་གཞོན་རྒྱ་དོན་གྲུབ་ལྟ་བུ་མཆན་དང་དཔེ་བྱད་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ཉིད་ཀྱི་སྤྲིང་སྤྲིད་པ་བར་མ་ལ་གནས་པ་ཡུམ་ཀྱི་ལྷམས་སུ་འཇུག་པས་སྒྲིང་
བཞི་བྲེ་བ་སྤྲག་བརྒྱ་སྒྲིང་བར་མཛད་དོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་དོན་འདྲ་བས་
བྱང་སེམས་དགའ་ལྡན་ནས་འཕོས་ནས་ཡུམ་ཀྱི་ལྷམས་སུ་འཇུག་པའི་བར་
དོན་གཞོན་རྒྱ་མཆན་དཔེས་བརྒྱན་པ་འོད་ཀྱིས་སྒྲིང་བཞི་བྲེ་བ་སྤྲག་བརྒྱ་
གསལ་བར་བྱེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་འདིས་བར་དོ་མངལ་
དུ་སྒྲེ་བ་ལོན་ཚུལ་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །འདྲིར་མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཡུམ་ཀྱི་མི་
ལམ་ན་སྒྲིང་པོ་ཆེའི་སྤྲག་གྲུ་དཀར་པོ་ཞུགས་པར་གཟིགས་པ་དང་། ཆོས་
ལྡན་རབ་འབྱོར་ཀྱིས་སྒྲིང་ཆེན་དཀར་པོ་མཆེ་བ་དུག་དང་ལྡན་པ་གཅིག་
ཡུམ་ཀྱི་ལྷམས་སུ་ཞུགས་པར་བཤད་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྲིད་པ་བར་
མ་མཆན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་འགལ་སྤྲོད་དུ། དུད་འགྲོའི་

སྐྱེ་གནས་ལྷོག་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པའི་སྤྱིར་མཆོན་མ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ་
དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་གྱི་གྱིའི་མི་ལྷན་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཆོས་ལྷན་
རབ་འབྱོར་གྱི་ཆོག་ནི་སྡེ་སྡོད་གསུམ་གང་ཡང་མིན་པས་ངེས་པར་དང་མི་
དགོས་ལ། གལ་ཏེ་འབྲེན་ནའང་ཡུམ་གྱི་མི་ལམ་དང་མཐུན་པར་ཆོགས་
བཅད་བྱས་པའོ། །ཞེས་དང་བར་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་བར་དོར་སྐྱེ་བ་དང་བར་དོ་ཞེ་ནས་ཉིང་མཆོམས་སྦྱོར་བའི་
སེམས་གསུམ་བཤད་པ་ལ། རང་གི་ལྷགས་བཞག་པ་དང་། གཞན་གྱི་འདོད་
པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དུག་ལྷན་གྱི་མི་ཞིག་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་
ན། འབྱུང་བ་སོགས་ཐེམ་པའི་རིམ་པ་ནི། འཕགས་པ་ལྷའི་བདག་གིན་རྒྱབས་
ལས།

སའི་ཁམས་ནི་རྩ་ལ་ཐེམ། །

རྩ་ནི་མེ་ལ་ཐེམ་པར་འགྱུར། །

མེ་ནི་སྤ་བའི་ཁམས་ལའོ། །

སྤ་ནི་སེམས་ལ་ཐེམ་པར་འགྱུར། །

སེམས་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་ལ་ཐེམ། །

སེམས་ལས་བྱུང་བ་མ་རིག་པར། །

དེ་ཡང་འོད་གསལ་བར་འགྲོའོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་རིམ་པ་ལྟར་བེམ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་ས་ཁུ་ལ་
བེམ་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། །སྤྲ་མ་སྤྲ་མའི་རྒྱས་པ་བསྐྱུས་ནས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མའི་
རྒྱས་པ་གསལ་དུ་སོང་བ་ན། སྤྲ་མའི་རྒྱས་པ་སྤྱི་མ་ལ་འཕོས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་
བྱུང་བ་ལ་དེར་བཏགས་པའོ། །དེ་ལ་ས་ཁུ་བེམ་པའི་ཆེ་སྤྱིག་སྤྱི་ལྟར་སྤྲ་བ་
དང་། ཁུ་མེ་ལ་བེམ་པའི་ཆེ་དུ་བ་ལྟར་སྤྲ་བ་དང་། མེ་སྤྲ་ལ་བེམ་པའི་ཆེ་
མཁའ་སྤྲ་མེ་བྱེར་ལྟར་སྤྲ་བ་དང་། སྤྲ་ལ་སྤྲ་རགས་མང་དུ་ཡོད་པའི་ནང་
ནས་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་ཉྱེད་པའི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་སྤྲ་སྤྲ་བ་ལ་
བེམ་པར་ཚུམ་པ་ན་མར་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འཆར་ལ། སྤྲ་བའི་
སེམས་རང་དུས་ན་གཉིས་སྤྲ་རགས་པ་གཞན་མེད་པར་སྟོན་གྱི་ནམ་
མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་སྤྲ་འོད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་བཞོན་པའི་སྤྲ་
བེམ་ནས་སྤྲ་བ་མཆེད་པའི་སེམས་ཤར་བའི་ཆེ་དེ་འདྲ་བའི་ནམ་མཁའ་ལ་
ཉི་འོད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་བཞོན་པའི་སྤྲ་བེམ་ནས་ཉེར་ཐོབ་དུ་
སོང་བའི་ཆེ། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སྟོད་ལ་ཡིད་ངོར་སྤྲ་བ་གཞན་མེད་པར་སྟོན་གྱི་
ནམ་མཁའ་ལ་མཆོམས་ཀྱི་ཐུན་པས་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འཆར་ཞིང་ཉེར་
ཐོབ་ཀྱི་སྤྲ་ལ་དེ་ཡང་མི་ངེས་པའི་བྲན་མེད་དུ་ནག་ཐོམ་གྱིས་སོང་བ་ཅིག་
འབྱུང་ལ། དེའི་བཞོན་པའི་སྤྲ་བེམ་པ་ན་བྲན་མེད་དེ་སངས་ནས་གཉིས་སྤྲ་

རགས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་སྟོང་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་གང་
ཡང་མེད་པ་འདྲ་བའི་སྟོང་གསལ་ཤིན་ཏུ་དྲངས་པ་ཞིག་འབྱུང་བ་ལ་ནི་འཆི་
བ་འོད་གསལ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་མ་
རིག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་སྒྲུང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་མིང་
གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །འཆི་བའི་དུས་སུ་གཞི་དུས་ལ་ཡང་རྒྱུད་སྟུང་པའི་རིམ་
བས་སྟོང་པ་བཞི་འཆར་བའི་རྒྱུད་གི་སྟུང་གནས་མཐར་ཐུག་པ་ནི་སྟོང་ཁ་
ཡིན་ཏེ། རྟོ་རྟོ་སྟོང་བ་ལས།

ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་སྟོག་རྒྱུད་ཉིད། །

ཐོག་མར་འཕོ་བའི་དུས་སུ་ནི། །

ཉ་ཡི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར། །

ཞེས་འཕོ་བ་དང་པོའི་དུས་སུ་སྟོག་འཛིན་གྱི་རྒྱུད་ཆགས་པར་བཤད་
ཅིང་། དེའི་གནས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས། སྟོག་གི་རྒྱུད་ནི་སྟོང་ཁར་གནས། །ཞེས་
གསུངས་པས། ཆགས་པའི་ཆེ་དང་པོ་སྟོང་ཁར་སྟོག་རྒྱུད་ཆགས་ལ། དང་པོ་
གང་དུ་ཆགས་པའི་ཐོག་མ་དེར་མཐར་སྟུང་པར་གསུངས་པས་སོ། །སྟོང་
བསྐྱུས་ལས་ཀྱང་། ཡང་དེ་རྣམས་མི་ཤིགས་པ་ཐོབ་ནས་དངོས་པོ་མེད་པར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་ནས་དངོས་
པོ་མེད་པ་འོད་གསལ་འཆར་བར་གསུངས་ཤིང་། མི་ཤིགས་པ་དེ་ནི་སྟོང་

བསྐྱུས་ལས།

སྙིང་ཁའི་དབུས་ན་མི་ཤེགས་པ། །

གསལ་ཞིང་མར་མེ་དག་དང་མཚུངས། །

མི་འགྱུར་མཆོག་ཏུ་སྤྲོ་བ་སྟེ། །

ཨ་ནི་གཙོ་བོ་དམ་པའོ། །

ཞེས་བྲངས་པ་ལས་སྙིང་ཁ་ན་གནས་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །རྩོ་
རྩེ་སྤང་བ་ལས་སྙིང་ཁའི་རྩ་བརྒྱད་ལས་གྲེས་ནས་རྩ་སྙིང་སྤྲུག་བདུན་ཅུ་རྩ་
གཉིས་སུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པས། རྩ་ཆགས་པ་ཡང་ཐོག་མར་སྙིང་ཁ་
ནས་ཆགས་སོ། །དེས་ན་སའི་དངོས་གཞིར། བར་དོ་གང་དུ་ཞུགས་པའི་ཁུ་
ཁྲག་འབྲེས་པའི་གནས་དེ་ལུས་ཀྱི་སྙིང་ཁ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ཡན་མན་དུ་ལུས་
ཆགས་པ་དང་། མཐར་འཁི་བ་ན་སྙིང་ཁ་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ལུས་འདོར་
བར་བཤའ་བ་དང་། འདུས་པའི་བཤའ་རྒྱད་དང་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་ཀྱིས་
བཤའ་བ་རྣམས་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཞི་དུས་ལ་འཁི་བ་འོད་གསལ་
འཆར་བའི་རིམ་པ་རྩེ་ལྷ་བར་རྣལ་འབྱོར་པས་ལམ་བསྐྱོམས་ནས་རྒྱང་
ཐམས་ཅད་གནས་དེར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པས་འཁི་བ་འོད་
གསལ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་ལམ་ཀྱི་འོད་གསལ་བསྐྱེད་པའི་མན་ངག་
རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ལ་འབད་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་གཞི་དུས་ཀྱི་ཆེ་འདིའི་

འཆི་བ་འོད་གསལ་དང་། བར་དོ་ཞི་བའི་འཆི་བ་འོད་གསལ་རྣམས་ལ་དོན་
དམ་པར་བཤད་པ་ནི། དེའི་ཆེ་སྒྲིས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་ནས་སྤྲོན་མེད་
པའི་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་མངོམ་
སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གཉིས་རྣམ་པ་འདྲ་བས་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི།
དོམ་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཅན་ཐམས་
ཅད་འབད་པ་མེད་པར་གྲོལ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འཆི་བ་འོད་
གསལ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་ལྡང་བ་ན་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་སེམས་སྤར་
བཤད་པའི་རིམ་པ་དེ་ལས་ལྷོག་ནས་ལུགས་ལྷོག་ཏུ་འཆར་བ་ཡིན་ལ། དེས་
ན་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་ངང་ནས་རྩྱང་ཅུང་ཟད་གཡོ་བར་
ཚྱུ་པ་ན་ཉར་ཐོབ་འཆར་བར་ཚྱུ་མ་ཞིང་བར་དོ་འགྲུབ་པར་ཚྱུ་པ་ཡིན་ལ།
ཉར་ཐོབ་ཤར་བ་དང་བར་དོ་གྲུབ་པ་དུས་མཉམ་སྟེ། མདོ་རྒྱད་དང་མངོན་པ་
གོང་འོག་ས་སྟེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མ་ཐུན་པར་འཆི་སྤིད་འགག་པ་དང་བར་
སྤིད་འགྲུབ་པ་གཉིས་སྤང་མདའི་མཐོང་དམན་གྱི་ཚུལ་དུ་དུས་མཉམ་པར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བར་སྤིད་རྩུས་སྤྲོས་ཡིན་པས་དབང་པོ་དང་ཡན་
ལག་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བར་སྤིད་གྲུབ་མ་
ཐག་གི་སེམས་ནི་འཆི་སྤིད་ལས་ལུགས་ལྷོག་ཏུ་ཤར་བའི་ཉར་ཐོབ་ཡིན་
པས་ལུས་བར་སྤིད་གྱི་ལུས་སུ་གྲུབ་པའི་སེམས་ཉར་ཐོབ་ཡིན་ལ། དེའི་དེ་

མ་ཐག་ཏུ་མཆེད་པ་དང་། དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྒྲུང་བའི་སེམས་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་
ལས་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པ་རྣམས་སྐྱེས་ཏེ་སྐྱེ་གནས་དང་དེ་ཚོ་ལ་བ་
ལ་སོགས་པའི་སྤྱིར་དུ་མངོན་པར་བརྒྱག་པ་ཡིན་ནོ། །བར་དོ་ཞེ་ནས་མངལ་
དུ་སྐྱེ་བའི་ཆེ་ནི། བར་དོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཡོ་བའི་རྒྱུ་རྣམས་
ཐེམ་ནས་སྒྲུང་བ་དང་དེ་ཐེམ་ནས་མཆེད་པ་དང་དེ་ཐེམ་ནས་ཉེར་ཐོབ་དང་དེ་
ཐེམ་ནས་འཆི་བ་འོད་གསལ་རྣམས་སྐྱེས་ཅམ་རེ་འཆར་ལ། བར་དོ་ཞེ་བའི་
འོད་གསལ་ལས་ལྷགས་ལྷོག་ཏུ་ཤར་བའི་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སྐྱེ་བའི་
སྤྱིད་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་སྐྱེ་གནས་སུ་དང་པོར་ཉིང་མཆམས་སྒྱུར་བའི་
སེམས་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་མཆེད་པ་དང་དེ་ལས་སྒྲུང་བའི་སེམས་སྐྱེ་ཞིང་
དེ་ལས་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོགས་པ་རྣམས་སྐྱེ་ཞིང་། སྒྲུང་བའི་བཞོན་
པའི་རྒྱུ་ལས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་བྱུང་བར་ཅན་དུ་གྱུར་བའི་
རྒྱུ་སྐྱེ་ལ། དེ་ལས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་བྱུང་བར་ཅན་དུ་གྱུར་
པའི་མེད་ཁམས་དང་། དེ་ལས་དེ་འདྲའི་རྒྱས་པ་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་ཆུང་ཁམས་
དང་། དེ་ལས་དེ་འདྲའི་རྒྱས་པ་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་སའི་ཁམས་རྣམས་རིམ་
གྱིས་སྐྱེ་ཞིང་། འབྱུང་བ་བཞི་པོ་དེ་ལས་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འཕེལ་
ཏེ་མངལ་དུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། ལྷ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མན་སྟེ་

ལས། ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཞི་བའི་འོད་གསལ་དེ་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་སྣང་བ་ཉིར་
ཐོབ་ཀྱི་ཆེ་བར་སྲིད་གྲུབ་ལ།   སྣང་བ་མཆེད་པ་ནི་བར་དོ་དེས་འདོད་པ་ལེན་
པའི་སེམས་དང་། སྣང་བ་ནི་སྐྱེ་བ་བཟུང་བའི་སེམས་སྲུ་བ་ཤད་པ་ལ་འདི་ལྟར་
སྲུན་འབྱེན་པར་བྱེད་དེ། ཉིར་ཐོབ་ཀྱི་ཆེ་བར་སྲིད་གྲུབ་པ་མི་འཐད་དེ། བར་དོ་
འགྲུབ་པ་ལ་སྣང་བ་གསུམ་ག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་དོན་རྩིས་བྱེད་པ་ལས།

སྣང་བ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན། །

གང་འདིར་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཐོབ་པ། །

སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་མ་ལུས་པའི། །

རང་བཞིན་རྩ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་འོད་གསལ་ལས་ལྷང་བ་དང་བར་དོར་
སྐྱེ་བ་སྤང་མཁའའི་མཐོ་དམའ་ལྟར་འབྱུང་བས།   འོད་གསལ་ལས་ལྷང་བར་
རྩིས་འདོད་པའི་ལྷང་སེམས་ལ་གཉིས་ལས།   མི་གསལ་བ་ནི་ཉིར་ཐོབ་ཡིན་
ལ། གསལ་བ་ནི་སྣང་བ་མཆེད་པའོ། །བར་དོར་སྐྱེས་པའི་སེམས་གསལ་བ་
ནི་སྣང་བའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ནི་མི་འཐད་དེ། འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་
ལྷང་བའི་ལྷང་སེམས་གསལ་མི་གསལ་གཉིས་པོ་དེ་འཆི་སྲིད་ཡིན་ནམ་བར་
སྲིད་ཡིན་ནམ་དེ་གཉིས་གང་ལའང་མི་གཏོགས་པར་འདོད་གང་།   དང་པོ་
ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཡིན་པས་ཉིར་ཐོབ་དང་མཆེད་པ་ཡིན་པ་ཉམས་

སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་བར་སྲིད་གྱི་སྡོན་དུ་ཉེར་ཐོབ་དང་མཆེད་པ་འགོ་དགོས་
པ་ཉམས་སོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན། འཆི་སྲིད་དང་བར་སྲིད་གྱི་བར་ན་དེ་གཉིས་
གང་ལའང་མི་གཏོགས་པའི་སེམས་གསལ་མི་གསལ་རིམ་པ་གཉིས་ཡོད་ན་
འཆི་སྲིད་འགག་པ་དང་བར་སྲིད་སྐྱེ་བ་སྤང་མཐའི་མཐོ་དམའ་ལྟར་དུས་
མཉམ་དུ་ཁས་སྤངས་པ་དངོས་སུ་ཉམས་སོ། །འཆི་སྲིད་དང་བར་སྲིད་གྱི་
བར་ན་སེམས་དེ་འདྲ་རིམ་པ་གཉིས་ཡོད་ན་སའི་དངོས་གཞི་ལས། བར་མ་
དོའི་སྲིད་པ་སྟོགས་དེ་ནས་བར་ཆད་མེད་པར་དུས་གཅིག་ཏུ་འགག་པ་དང་
སྐྱེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤང་གི་ཐོར་ཏོ་མཐོ་དམའ་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་
བར་འགྱུར་ངོ། །ཞེས་འཆི་སྲིད་དང་བར་སྲིད་བར་ཆད་མེད་པར་འབྱུང་བར་
བཤུད་པ་དང་འགལ་ལོ། །རྗེ་རྗེ་སྤང་བའི་ལུང་དེའི་དོན་ནི། སྤང་བ་གསུམ་གྱི་
སེམས་དེ་དག་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པའི་རྒྱུད་གྱི་རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུང་ཉོག་
པའི་རྩ་བ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་འབྱུང་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་སྡོན་དུ་སེམས་གསུམ་འགོ་དགོས་པར་སྡོན་པ་མིན་པས་ལུང་
དེ་འདྲེན་པ་ནི་འབྲེལ་མེད་ངོ། །

གཉིས་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་
བཤུད་པ་ལ།

གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་སྟོགས་དགག་པ་དང་། རང་གི་གནས་པའི་

ཕྱོགས་བཞག་པའོ། །

དང་པོ་ནི་རྣམ་གཞག་རིམ་པར་བར་དོའི་མཆོན་ཉིད་གསུངས་ཟིན་པའི་
དེ་མ་ཐག་ཏུ། འདིས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་
རྣལ་འབྱོར་དང་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པས་ལྟའི་སྐྱབས་བསྐྱེད་པ་བསྟན་ཏོ།
ཞེས་གསུངས་ལ་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་མངོན་བྱང་ལྔ་ཡོད་པའི་ལྷ་
བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ཡན་ཆད་ནི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ས་བོན་དང་ཕྱག་མཆོན་
དང་སྐྱེ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་གསུམ་ནི་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་དུ་མདོར་
བྱས་ལས་གསལ་བར་བཤད་དོ། །རྣམ་གཞག་ཏུ་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་
དང་པོའི་མི་ཞི་བའི་བར་དོ་དེ་རྣམ་ཞེས་སྒྲུང་གི་ཏྲ་ལ་ཞོན་པའི་ཤུགས་གྱིས་
སྐྱར་བར་འོངས་ཏེ་རྣམ་པར་སྒྲུང་མཛད་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཞུགས་ཏེ་མངལ་དུ་
འཇུག་པར་གསུངས་ནས་དེ་ཉིད་ཅ་རྒྱུད་ལས། ཟེལ་གཞོན་རྣོ་རྗེའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་གྱིས་གསུངས་པར་བཤད་ཅིང་ཞེས་རབ་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་
པར་བཤད་དོ། །དེ་ནས་མངལ་དུ་ཞུགས་པ་དེ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་ནས་གནས་
སྐབས་ལྔ་གསལ་བར་འགྱུར་བར། དེའི་འོག་ཏུ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་ཏེ་དང་པོ་
མེར་མེར་པོའི་རྣམ་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། གནས་སྐབས་ལྔ་གསལ་བར་འགྱུར་
དོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གསུངས་ནས། དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེའི་འོག་ཏུ་སྐྱེ་
དང་སེན་མོ་དང་། ཞེས་པ་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ལྷ་བ་བཅུའི་མཐར་ཅ་བའི་རྒྱུད་

ལས་གསུངས་པའི་དམ་ཚིག་འབྱུང་བ་དོན་རྗེའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡང་དག་པར་
བསྟན་པའི་རིམ་པས་མའི་མངལ་ནས་འཕྲོན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བྱི་བུ་ཉི་
བར་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ཤའི་མིག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཅ་བའི་
རྒྱུད་ལས་གསུངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་དོན་རྗེ་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུངས་པ།
ཆུའི་ཁམས་ནི་ས་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་པ་ནས། རང་བཞིན་དངོས་ཞེས་བསྟན་པ་
ཡིན། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྟ་མོ་བཞིས་ཁྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣལ་
འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །གཞུང་འདིས་རྣལ་འབྱོར་བཞི་
ལས་བསྐྱབས་པ་ནི་བདག་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སྒྲགས་པས་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་པར་
བྱའོ། །ཞེས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ། རྣམ་གཞག་རིམ་པར་
གསུངས་པའི་ཚུལ་བརྗོད་པའོ། །

འདི་ལ་བོད་ཀྱི་སྤྱི་མ་ཁ་ཅིག་གཞུང་འདིས་བར་སྲིད་དང་མཐུན་པར་
དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་སྟོན་པ་སྟོ་ལ་མ་བདེ་བས། འདིས་བསྐྱེད་པའི་
རིམ་པ་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲང་རྣལ་འབྱོར་དང་རྗེས་སུ་རྣལ་
འབྱོར་གྱི་རིམ་པས་ལྟའི་སྐྱབས་བསྐྱེད་པ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པ་དེ་འོག་གི་གནས་
སྐབས་ལྟ་གསལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་མཐུག་ཏུ་བྲངས་ནས་དང་པོའི་

མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་སྦྱར་ནས་འཆད་དོ། །དེ་ནི་
 མཁས་པའི་གཞུང་སྐབས་གཞན་དུ་སྒྲིགས་ཏེ་འཆད་པ་ཞིན་ཏུ་མི་རིགས་
 པའི་བཤའ་བ་སྟེ། རྣམ་གཞག་ཏུ་དང་པོར་བར་དོའི་མཆན་ཉིད་གསུངས་
 རས་དེ་དང་མཐུན་པར་རྣལ་འབྱོར་དང་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ལྟ་བསྐྱེད་
 པར་གསུངས་པས་ནི་དང་པོའི་མགོན་པོ་བར་དོ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ་
 གསལ་བར་བསྟན་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་བར་དོ་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་བའི་ཚུལ་
 བཤའ་ནས་དེ་དང་མཐུན་པར་རྣལ་འབྱོར་ལྟག་མས་སྦྱལ་སྦྱར་བསྦྱར་བ་
 སོགས་བྱེད་དགོས་པར་བཤའ་པས་ནི་སྦྱལ་སྦྱར་བསྦྱར་བ་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་
 བཟུང་བ་དང་སྦྱོར་བར་ཞིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་། མདོ་བསྐྱེད་ལས་ཀྱང་། རྗེ་
 འཆང་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱོམ་པ་ནི་རྗེས་སུ་རྣལ་
 འབྱོར་དོ། །དེ་ནས་ལེའུ་དང་པོ་ལས་གསུངས་པའི་རིགས་པའི་སྦྱེས་བྱ་ཆེན་
 པོའི་གཟུགས་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱིས་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བར་མི་རྒྱས་པས་ན། ཞེས་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྦྱལ་
 སྦྱར་བསྦྱར་བའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དང་རྣམ་གཞག་ཏུ་
 ལོངས་སྦྱས་མི་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་པར་མི་རྒྱས་པས་སྦྱལ་སྦྱར་བཟུང་བའི་
 དོན་དུ་བར་དོ་མའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་བ་དང་འདྲ་བར་དང་པོའི་མགོན་པོ་
 སྦྱལ་སྦྱར་བསྦྱར་བར་གསུངས་པ་དོན་འདྲ་ལ། ལེའུ་དང་པོའི་སྒྲིན་གསལ་

ལས་ཀྱང་། དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པར་རྗེས་
 སྟུ་ཞུགས་པས་སྟུ་ལ་པའི་སྟུ་འཛིན་པར་མཛད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
 སྟེ་བ་བཟུང་བའི་དོད་དང་སྟུ་ལ་སྟུར་བསྟུར་བ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་
 ཞིང་། རིམ་ལྔ་ལས་ཀྱང་། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་སྟུ་མ་ཉིད། །ལོངས་སྟོན་
 རྫོགས་པའི་སྟུ་ཡང་དེ། །དེ་ཉིད་བི་ཟའི་སེམས་ཅན་ཉིད། །ཅེས་འབྲས་དུས་
 གྱི་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྟུ་དང་། ལམ་དུས་གྱི་སྟུ་ལུས་དང་། གཞི་དུས་
 གྱི་བར་དོ་རྣམས་ཆོས་མཐུན་པར་དངོས་སུ་གསུངས་པས། དང་པོའི་མགོན་
 པོ་ལོངས་སྟུ་དང་དེ་ཉིད་སྟུ་ལ་སྟུར་བསྟུར་དགོས་པར་འདོད་བཞིན་དུ་དང་
 པོའི་མགོན་པོ་བར་དོ་དང་ཆོས་མཐུན་མི་སྟོར་བར་མངལ་དུ་སྟེ་བ་བཟུང་བ་
 དང་སྟོར་བ་ནི་ཁས་སྦངས་ནང་འགལ་བ་དང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་གྱི་
 དགོངས་པ་ལས་སྤྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་བ་ཆེན་པོ་འོ། །

འདི་ལྟར་བསྐྱོད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྟེ་ཞི་བར་དོ་གསུམ་དང་ཆོས་
 མཐུན་སྟོར་བའི་གནད་མ་ཟེན་པར་འབྲུགས་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་
 སེམས་དབེན་དང་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་སྟུ་མའི་
 སྟུར་བཞེངས་ནས་སྟུ་ལ་སྟུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་དུ་མ་ཞིག་
 རྒྱུད་འགྲེལ་དང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་གྱི་གཞུང་དུ་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་མི་ཞེས་པར་འབྲུགས་ནས་ལམ་གྱི་སློབ་སྟོན་བར་
འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག །ཉི་མ་སྒྲ་བ་བསྒྲ་དེའི་
སྟེང་གི་ཡི་གེ་གསུམ་ནི་རིམ་བུར་པ་དང་མ་དང་བར་དོ་དང་། དེ་གསུམ་
བདེ་བས་བརྒྱལ་བ་དང་ཆོས་མ་བྱུན། རང་བཞིན་གྱི་རིགས་ཡོད་པས་མངལ་
གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མེར་མེར་པོ་ལ་ཨ་དང་། རར་རར་པོ་ལ་ཨྲ་དང་། ལྟར་
ལྟར་པོ་ལ་ཨྱུ་གི་དབྱིབས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་ནམས་སྒྲ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཡི་
གེ་གསུམ་དང་ཆོས་མ་བྱུན། འབྲང་གྱུར་དང་ཕྱག་མཆོན་དོ་རྗེ་ཆོས་མ་བྱུན།
རྐང་ལག་འགྱུས་པ་དང་དང་པོའི་མགོན་པོའི་སྐྱོ་རྩེ་གས་པ་ཆོས་མ་བྱུན་པས་
མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྷ་པོ་དེ་དང་པོའི་མགོན་པོའི་སྐྱུང་གཞི་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་སྒྲ་བ་དང་། ཡང་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་པའི་དོ་རྗེ་རྒྱས་པ་ཉི་མ། པོ་
མོ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་སྒྲ་བ། མའི་བསྒྲ་རྒྱས་པ་བསྒྲ། དེའི་སྟེང་གི་ཡི་གེ་
གསུམ་བར་དོའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ། དེ་ཐམས་ཅད་འདྲེས་པ་ནི་བར་དོ་
དང་ཁུ་ཁག་གསུམ་འདྲེས་ནས་ཡེ་ཞེས་ཀྱི་ས་ཐོབ་པ་དང་ཆོས་མ་བྱུན།
གནས་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཆེ་འབྲུ་གསུམ་གྱི་དབྱིབས་དང་། བར་བ་
གཉིས་ཀྱི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོང་པོ་ཅན་ཡིན་པས་ཕྱག་མཆོན་གྱི་དབྱིབས་
སུ་ཡོད་ལ། གནས་སྐབས་ལྷ་པོ་སྒྲར་དང་འདྲ་བར་འཆད་པ་ཡང་། འཕགས་
པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་བར་དོ་དང་ལོངས་སྐྱོ་ཆོས་མ་བྱུན་སྐྱུར་བའི་ཆོས་མ་བྱུན་

ཁྱད་པར་ཅན་དོར་ནས་སྒྲུང་རྩུང་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་པའི་ས་བོན་དང་
ཕྱག་མཆན་གྱི་དབྱིབས་ལ་སོགས་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྒྲུང་ལ་བརྟེན་ནས་ནན་
གྱིས་སྐྱབ་བར་བྱེད་པས་ཤེན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་བའི་ཆོས་མཐུན་ལ་
ཤེས་བྱེད་ཅིའང་མེད་པའི་བྱིར་དང་། རང་བཞིན་གྱི་རིགས་ཡོད་པ་དང་བདེ་
བར་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཡོད་པས་ས་བོན་དང་ཕྱག་མཆན་གྱི་དབྱིབས་
རང་ཆས་སུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་
དུ་ས་བོན་དང་ཕྱག་མཆན་གྱི་དབྱིབས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་
དང་། བར་དོ་ཤེ་ནས་སྐྱེ་སྤྱིད་དུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་དང་པོ་དང་པ་མའི་ཁུ་ཁྱག་
འདྲེས་པ་ཡིན་གྱི་བར་དོ་དང་ཁུ་ཁྱག་འདྲེས་པ་མི་སྤྱིད་པའི་བྱིར་དང་། ཉི་མ་
དང་པར་པ་དང་མའི་དོ་རྗེ་དང་པར་པར་རྒྱས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་སྐྱར་ནས་དེ་
དང་ཡི་གེ་གསུམ་འདྲེས་པ་ཁུ་ཁྱག་བར་དོ་གསུམ་འདྲེས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་
སྐྱོར་ན་གཞི་དུས་ལ་པ་མའི་དོ་རྗེ་དང་པར་པར་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་དབྱུས་སུ་
བར་དོ་འཇུག་པ་དང་། པ་མའི་གསང་གནས་དང་ཁུ་ཁྱག་ཁྱད་པར་མེད་པར་
ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །ཡང་བྱིས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག །སྒྲ་ཉི་པར་གསུམ་ནི་ལྷགས་
ལྷོག་གི་སྒྲ་བ་གསུམ་སྟེ། དེ་དག་བསྐྱེད་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་ནི་སེམས་ཀྱི་
བཞེན་པའི་རྒྱུ་། པར་ལྷན་སྟེང་གི་ཡི་གེ་གསུམ་ནི་བར་དོའི་ལུས་ངག་ཡིད་
གསུམ། འདྲེས་པ་ནི་བར་དོ་སྐྱེ་བ་སྒྲངས་པ། སྐྱོ་བསྐྱུས་སྒྲ་བ་རྗོགས་པ་ནི་

རྣམ་ཤེས་རྒྱུད་གི་བཞུགས་པ་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་བར་དོའི་ཕུང་པོ་རྫོགས་པ་
དང་ཆོས་མཐུན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ལུགས་དེ་ནི་ལུགས་
ལྷོག་གི་སྤང་བ་གསུམ་བར་དོ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུར་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་ལུགས་སུ་སྤང་ལ། ལྷོགས་དེ་མི་འཐད་
པའི་ཚུལ་གོང་དུ་བརྫོད་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ལུགས་གསུམ་པོ་དེ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལས་བཤད་ཚུལ་གོང་དུ་
སྟོས་པ་དེ་དག་ལས་ཆེས་ཆེར་སྤྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པས་མཁས་པ་དག་གི་ཡིད་
མགུ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་གནས་པའི་ལྷོགས་བཞག་པ་ནི། དེ་ལ་རེ་
ཤིག་སྤང་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བར་དོ་དེ་
ཡང་ཤི་བའི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྷོག་དུ་ལངས་པའི་རྒྱུད་སེམས་ཅམ་
ལས་གྲུབ་པ་འབྱུང་ལུས་རགས་པ་སྤངས་པའི་ཤིན་དུ་སྤྱོད་པའི་ལུས་ཅན་ཡིན་
པས། ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཅན་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་ཅན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་
དང་མཐུན་པར་སྟོབས་སྐྱེད་པ་ལ། ཤི་བའི་འོད་གསལ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་དེ་བཞིན་
ཉིད་ལས་བྱུང་ཆུབ་པའོ། །དེའི་ངང་ལས་ལངས་པ་ལ། སྟོབས་སྐྱེད་པའི་རྒྱུར་
སྟོན་དུ་སྒྲིབ་པ་ལས་བྱུང་ཆུབ་པ་སྟོན་པའི་དགོས་པ་ནི། རྒྱུད་གི་བཞུགས་པ་ཅན་
ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་རྣམ་པ་སྒྲིབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྤང་བ་ཅམ་ལས་

བསྐྱེད་པའི་ལྷ་སྐྱེ་ནི། འེན་ཏུ་སྤྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་ཅན་བར་དོ་དང་ཆོས་
མ་ཐུན་པའི་ཡོངས་སྐྱར་ད་རྒྱལ་བཞག་པར་བྱ་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་དོ། །དེ་ལ་
སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དང་ནས་ལྡང་བའི་ཟླ་ཉི་པར་གསུམ་ནི། གཞི་དུས་ཀྱི་འཆི་བ་འོད་
གསལ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ལངས་པའི་སྤང་བ་གསུམ་དང་ཆོས་མ་ཐུན།
གསུམ་པོ་དེ་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་དུ་བྱས་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་དང་། བསྐྱེད་ཟེན་
པའི་རྩེ་ས་སུ་ཡི་གེ་གསུམ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་བཅེགས་པ་བཀོད་པའི་ཡི་གེ་
གསུམ་པོ་ཆོན་པ་གཉིས་ཀའང་། ལུགས་ལྡོག་གི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་དེའི་
བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུད་དང་ཆོས་མ་ཐུན་ཞིང་། ཆོན་པ་གཉིས་བྱས་པ་ནི་
རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་རེ་དང་རང་དུས་
ཀྱི་རྒྱུད་རེ་སྟེ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པ་དང་ཆོས་མ་ཐུན། དེ་རྣམས་འདྲེས་པ་ནི་
གཞི་དུས་ཀྱི་རྒྱུད་སེམས་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་མཆོན་ལ། འདྲེས་པ་དེ་ཉིད་ཟླ་བ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་འོད་ཀྱིས་སྟོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་
བསྐྱུས་ནས་ཟླ་བ་ལ་ཐིམ་པར་བསྐྱོམ་པ་ནི། རྒྱུད་དོ་རྩེ་བྱེད་པ་ལས།

སྐྱེ་དང་གནས་དང་འཇིག་པ་དང་། །

སྐྱེད་པ་བར་མར་གནས་པ་སྟེ། །

རི་སྟེང་འཇིག་རྟེན་ཀྱིས་བརྟགས་པ། །

སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གི་རྣམ་འབྱུལ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་ཤེས་རྒྱུད་གི་བཞུགས་པ་ཅན་དེ་ཉིད་སྣོད་
བཅུད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་མཆོན་པར་བྱེད་པའོ། །སྤྱི་མ་ཁ་ཅིག
འདིས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅམ་དུ་ཤེས་པ་བྱེད་ཅིང་བདེན་གཉིས་དབྱེར་
མེད་པ་ཉོགས་པའི་དོན་དུའོ། །ཞེས་སྤྱི་བ་ནི། སྣོན་གསལ་མཁན་པོ་ཐ་སྙད་དུ་
བྱེད་དོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་། དེ་ཉིད་འཕགས་པ་སྤྱི་བ་ཀྱི་འང་དགོངས་
པར་སྣང་བའི་ཚུལ་མ་གོ་ལ། བསྐྱེད་བྱ་སྣོད་བཅུད་དང་སྤྱད་བྱེད་རྒྱུད་སེམས་
རྒྱ་བའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་། སྤྱགས་དང་པ་རོལ་བྱེད་པ་གང་གི་
ཐ་སྙད་དང་བསྐྱེད་ཀྱང་ཀྱན་རྩོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་བདེན་གཉིས་
དབྱེར་མེད་མཆོན་པའི་དོན་མེད་པའི་བྱེད་སྤྱོད་པོ་མེད་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ནས་
རྣམ་ཤེས་རྒྱུད་གི་བཞུགས་པ་ཅན་ཉིད་རྒྱ་བའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་དེ་ལས་ཚུལ་ས་
ཚུ་བྱར་རྩོལ་བའི་ཚུལ་དུ་ས་བོན་ཡི་གེ་གསུམ་བསྐྱེད་པ་ནི་རྒྱུད་སེམས་ཅམ་
ལས་གྲུབ་པའི་བར་དོའི་དག་དང་ཆོས་མཐུན། ས་བོན་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་
ལས་རྩོལ་དཀར་པོ་ཅེ་ལྷ་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་བར་དོ་དེའི་ཡིད་དང་ཆོས་མཐུན།
དེ་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོའི་སྤྱད་བསྐྱེད་པ་ནི་བར་དོ་དེའི་ལུས་དང་ཆོས་
མཐུན། ས་བོན་ལས་འོད་འཕྲོས་རིགས་ལྷ་འཁོར་བཅས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
སྤྱད་བྱངས་ནས་དེ་ལ་ཐིམ་པ་སོགས་བྱེད་པ་ནི་བར་དོ་དེའི་བྱ་བ་དང་ཆོས་
མཐུན་ལ། འདི་དག་གྱུང་ཆོས་མཐུན་རགས་པ་ཅམ་སྤྱད་བས་ཆོག་གི། །བར་

དོའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དུས་མཉམ་ལ།   འདིར་ས་བོན་ཕྱག་མཆོན་སྐྱེ
རྫོགས་པ་གསུམ་དུས་མི་མཉམ་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་བར་སྤ་མོ་མི་མཐུན་ཀྱང་སྐྱོན་
མེད་དེ། གཞལ་ཡས་ཁང་དང་རི་སྒྲིང་ཆགས་པ་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་བཞིན་
ནི། །ཡང་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གི་
གཞུང་གོང་དུ་རྗེ་སྐད་བྲངས་པ་ལྟར། སྦྱང་གཞི་བར་དོ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་
མ་བཟང་འབྲས་བུ་ལོངས་སྐྱེད་དང་ཡང་ཆོས་མཐུན་པ་དགོས་པས་དེའི་མཐུན་
ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱས་གི་ས་ན་ལྟན་སྐྱེས་གི་འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་
འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་མེད་ཀྱང་། ལྟན་སྐྱེས་གི་འོད་
གསལ་དེའི་རྒྱར་སྤང་བ་གསུམ་དང་དེའི་བཞོན་པའི་རྒྱང་སོང་བས། ཟླ་ཉི་
པ་རྒྱ་ཡི་གོ་གསུམ་དང་བཅས་པ་ནི་དེ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་གསུམ་འདྲེས་པ་
ལས་ཟླ་བའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ནི། ལམ་དུས་གི་སྤང་བ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་
འབྲས་དུས་གི་འོད་གསལ་རྒྱང་གི་བཞོན་པ་དང་དབྱེར་མེད་པ་དང་ཆོས་
མཐུན་དེ་ལས་ས་བོན་དང་། རིགས་ལྷ་འཁོར་བཅས་དཔག་མེད་སྦྱད་པའི་
སྟོ་བསྦྱང་དང་། རྗེ་རྗེ་དང་སྐྱེ་རྫོགས་པ་རྣམས་ནི། འབྲས་དུས་གི་དོན་གི་འོད་
གསལ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱང་གི་བཞོན་པ་ཅན་དེ་ཉིད།
རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་གསུང་ཕྱགས་མཛད་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་
མཆོན་ལ། དེ་ཡང་རྗེ་རྗེ་ཅེ་ལྷ་པར་བྱས་པས་ཕྱགས་ཡེ་ཤེས་ལྷ་མཆོན་ལ།

དོ་རྩེ་དེ་ཉིད་ཡི་གོ་གསུམ་གྱིས་མཆོན་པ་ནི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དོ་རྩེ་
གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་མཆོན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། དང་པོའི་མགོན་པོར་བསྐྱེད་
པའི་ཆོ། དག་པའི་རྒྱུང་སེམས་ཅམ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུར་ཤར་
བའི་དོ་རྩེ་འཆང་དེ་ངའོ་སྙམ་དུ་ང་རྒྱལ་བརྟན་ལ་རྒྱན་རིང་བ་བསྐྱེད་པ་ནི་
བར་དོ་སྦྱོང་བ་དང་། སྐྱེ་ལུས་ཀྱི་རྩོགས་རིམ་ཟབ་མོའི་སྤྲིན་བྱེད་དུ་འགོ་བ་
ལ་ཤིན་ཏུ་གཅིས་པས་ཡད་ཡུད་བྱུར་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་དང་པོའི་མགོན་
པོ་བསྐྱེད་པ་གཞི་འབྲས་གཉིས་དང་ཆོས་མཐུན་ངེ་ལྟར་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་རྩེ་
བཙུན་སྒྲ་མ་དོ་རྩེ་འཆང་དང་ཐ་མི་དད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་གི་བདུད་ཅི་ངེ་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་ཁོ་བོས་ཉམས་པ་མེད་པར་སྐྱལ་བ་དང་ལྷན་པ་དག་ལ་གཏམ་དུ་
བྱས་སོ། །

དོན་འདི་ལྟར་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་ཡང་མདོར་བྱས་ལས་
གསུངས་པ་ནི།

འོད་གསལ་བར་ནི་རབ་ཞུགས་ནས། །

ལྡང་བ་ཡང་ནི་བརྟག་པར་བྱའོ། །

སྤྲུགས་ཀྱི་སྐྱེའི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །

སྤྱི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པར་བྱ། །

ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབྱས་གནས་པར། །

ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱེལ་པར་བྲ། །

སྒྲགས་པས་ཀྱང་ནི་དེ་སྟེང་དུ། །

ཟླ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ནམ་པར་བསམ། །

དེར་ཡང་བརྒྱ་འདབ་མ་བརྒྱད། །

ཁ་དོག་དམར་པོ་བསྐྱེལ་པར་བྲ། །

བརྒྱའི་སྟེང་དུ་སྒྲགས་ཆེན་པོ། །

ཡི་གེ་གསུམ་ཡང་བསྐྱེལ་པར་བྲ། །

སྒྲགས་དང་བརྒྱ་གཉིས་ཀ་དག། །

ཟླ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ཞུགས་པས། །

ཟླ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཀུན་རྫོགས་པ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་སུ་ནམ་པར་བརྟག། །

བརྒྱ་དང་མི་བརྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །

དེ་ཉིད་དུ་ནི་ནམ་བསམ་ཞིང་། །

ཞེས་གསུངས་པའི། སྒྲགས་ཀྱི་སྐྱའི་སྐྱོར་བ་ཡིས། །ཞེས་པའི་དོན་ནི།

བསྐྱེད་རིམ་པས་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོའི་སྐྱར་སྒོ་ངོར་

ལངས་པ་ནི་སྒྲགས་ཀྱི་སྐྱ་ཞེས་བྲ་ལ། རྫོགས་རིམ་པས་སྟོང་བ་བཞིའི་རྒྱང་

སེམས་ཅམ་ལས་སྐྱ་མའམ་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱར་ལངས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་

ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ནམས་འདི་དབྱིངས་ཀྱི་དབྱུས་གནས་པར། །
ཞེས་པ་ནི། སྒྲོན་གསལ་དུ། འོད་གསལ་ལ་གནས་པ་ལ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་
ཀྱི་དབྱུས་སུ་གནས་པར་ཡང་ཡང་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པས། འདིར་འོད་
གསལ་ལ་ཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དེའི་ངང་ནས་ཞེས་
པའི་དོན་ནོ། །

སྤྲུགས་དང་བརྒྱ་ཉི་མ་དག།

ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཞུགས་པས། །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བསམས་ནས། ཟླ་མ་སྤྲུག་དག །བར་གྱི་ཟླ་བ་
ལ་བརྒྱ་དང་ཡི་གེ་གསུམ་ཡས་ཞུགས། ཉི་མ་མས་ཞུགས་པའི་ཟླ་བ་དེ་ཉིད་
ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་ཟླ་བར་འདོད་པ་ནི་དོན་མིན་ཏེ། ལེའུ་བཙུ་གཅིག་
པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས། ཨ་ཤྲུ་བྱ་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་
ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པར་བྱས་ལ། ཨོ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་
ཀྱིས་ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་དང་བརྒྱ་བསྐྱེད་ལ། བརྒྱའི་ལྷེ་བའི་སྤྲེང་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་
ནམ་པར་བསམས་ནས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གསལ་
བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནམ་པར་བསམས་པར་བྱའོ། །
ཞེས་ཟླ་ཉི་བརྒྱ་ཡི་གེ་གསུམ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་
ལས་ཟླ་བ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྤྱབ་ཐབས་སུ་

ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་ལ། མདོ་བསྐྱེད་ལས་ཀྱང་། དེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་
 ཉན་ཆེ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་འདྲ་བར་ཡོངས་སུ་གྱུར་པར་བསྐྱུས་ལ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མདོར་བྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་ཉི་མ་དང་
 བརྒྱ་དབུས་ཀྱི་ཆེ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་སྒོ་ནས་ཐམས་ཅད་འདྲེས་ཏེ་ཡོངས་སུ་
 གྱུར་པ་ལས་ཆེ་བ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་དོན་ནོ། །བརྒྱ་དང་མི་བརྒྱ། ཞེས་སོགས་
 བེ་སྒོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཆེ་བ་ལ་སྐྱེད་པའི་དོན་ནོ། །བརྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་
 དུ་ནི། །གསང་སྔགས་འདི་ནི་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞོ་རྩྭ་རྩ་ཏུ་སྤྲུལ་པ་ཞུ་རྩ་གོ་ཉ་
 རྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། བརྟན་པར་བྱ་བ་ནི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པར་བྱ་བའོ། །
 སྔགས་དོན་ནི། ཞོ་ཞེས་པ་བཤད་ཅིན་ཏོ། །རྩྭ་ནི་ཆོས་སོ། །རྩ་ཏུ་ནི་
 དབྱིངས་སམ་ཁམས་ཏེ་མཐར་གཏུགས་པའི་རྩ་བའི་དོན་ནོ། །སྤྲུལ་པ་ནི་
 རང་བཞིན་ཏེ་རྒྱང་སེམས་སྒོད་བཅུད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་
 དོན་ནོ། །དེ་འདྲའི་རྒྱང་སེམས་ཉིད་ཆེ་བའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་དེ་ངའོ་ཞེས་ང་
 རྒྱལ་འཛིག་པ་ནི་ཞུ་རྩ་ཀ་ཞུ་རྟེ། ཅེས་པའོ། །སྔགས་དེ་ཉིད་ངེས་དོན་དུ་
 བཤད་པ་ནི། བཤད་པའི་རྒྱུད་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས་གསུངས་པ་སྟོན་
 གསལ་དུ་བྲངས་པ།

ཨོ་ནི་དང་པོར་ཤེས་པར་བྱ། །

རྒྱལ་ཁབ་བྱ་གཉིས་པའོ། །

ན་ཏུ་ཞེས་བྱ་གསུམ་པར་བཤད། །

སྤ་བྱ་ཕར་གྲགས་བཞི་པའོ། །

ཨྲཱ་ཀ་ནི་ལྷ་བ་ཡིན། །

ཨྲ་ཏི་དུ་གྱུར་བྱག་པར་འདོད། །

སྤགས་འདི་བརྗོད་ནས་དེ་འོག་ཏུ། །

བསྐྱོམ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་བསྐྱོམ། །

ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡིན་ལ། དེ་ངེས་དོན་དུ་འགོ་ཚུལ་ནི་སྤགས་ཆོན་
དང་པོ་ལྷས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་འོད་ཟེར་ལྷ་
བསྟན་ལ། ཨྲ་ཏི་གིས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཉིད་བསྟན་ཞིང་། སྤགས་འདི་
བརྗོད་པ་སྟེ་རྒྱུ་ལྷའི་བཞོན་པ་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་བསྐྱེད་ནས།
དེའི་འོག་ཏུ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལྷའི་སྤྱ་བསྐྱོམ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྤྱབ་པ་
པོས། འོད་གསལ་ལས་འདོད་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྤྱ་མའམ་བྱང་
འདུག་གི་སྤྱར་བསྐྱོམ་པ་སྟེ་ལྷང་བར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ད་ལྟ་བསྐྱེད་
རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྤགས་དེ་ཉིད་བྱང་དོན་དུ་བཤད་པའི་དོན་བསྐྱོམས་ནས།
མདོན་བྱང་ལྷ་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱོམ་སྟེ། སྤགས་དེ་ངེས་དོན་དུ་
བཤད་པའི་དོན་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་འོད་གསལ་ལས་སྤྱ་མའི་སྤྱར་
ལྷང་བའི་སྤེན་བྱེད་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ། །བཤེས་གཉེན་སྤ་མ་དག་གིས་

སྒྲགས་འདི་ངེས་དོན་དུ་འཆད་ཚུལ་མང་དུ་བྱས་སྒྲུང་མོད་ཀྱང་ཡིད་བརྟན་མི་
སྒྲུང་ཞིང་། རྩོགས་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་འདུག་པས་སྒྲིང་པོ་མི་སྒྲུང་
ངོ་། །དེ་དག་གིས་ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་བཤད་ཅིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ས་བོན་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། དེ་ལྟར་སྒྲུར་
བ་དམིགས་ནས་ནི། །རྩེས་སུ་སྒྲུར་བ་བརྩམ་པར་བྱ། །ཅེས་གསུངས་ཏེ།
མདོན་བྱང་ལྷའི་ནང་ནས་དང་པོ་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་དང་། གསུམ་པ་ནས་
རྩེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་དུ་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་དོན་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །རྣལ་
འབྱོར་བ་ཡིས་ཡིག་གསུམ་ཡང་། །ཟླ་བའི་དབྱུང་སུ་རྣམ་པར་བསམ། །ཞེས་
པས་ས་བོན་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་དངོས་སྟོན་ཏེ། སྒྲར་གྱི་ཟླ་བ་དེ་ལས་ཚུལ་ས་
ཚུ་བྱར་དོལ་བའི་ཚུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཨ་དཀར་པོ། ཡུལ་དམར་པོ། རྩྭ་སྟོན་པོ་
བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཕྱག་མཆན་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་ནི། མདོར་བྱས་
ལས། དེ་ནས་ཡིག་གསུམ་ལས་བྱུང་བ། །ཀྱུན་ད་ཟླ་བ་དཀར་དང་མཚུངས། །
ཞེས་པ་ཅུམ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་། མདོ་བསྟེ་ལས། ཟླ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་
སྟེང་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་བཀོད་ལ། དོ་རྩེ་ང་རྒྱལ་དེ་ལས་བྱུང་བ། ཞེས་པས་ཕྱག་
མཆན་དོ་རྩེ་དང་དེ་ལ་ང་རྒྱལ་འཛོག་པ་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཞིང་། ང་རྒྱལ་
འཛོག་པའི་ཚུལ། འབྲེལ་པ་རིན་ཐེང་ལས། བརྩ་ཡུལ་གོ་ཉི་ཉི། ཞེས་པའི་
སྒྲགས་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་འཛོན་པར་བཤད་དོ། །དེ་ནས་དོ་རྩེ་ཡིག་འབྲུག་གསུམ་

གྲིས་མཚན་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རང་ཉིད་དང་པོའི་མགོན་པོར་བསྐྱེད་
པ་ནི་སྐྱོ་རྩོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ། མདོར་བྱས་ལས། དང་པོའི་མགོན་
པོ་བསམས་ནས་གྱུར། །ཞེས་པས་བསྟན་ཅིང་། དེ་ལྟར་མདོན་བྱང་ལྔ་ལས་
དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ཡང་། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེ་ཏུ་བཅུ་གཅིག་པ་
ལས།

སྒྲགས་ཀྱི་ཡི་གེ་དོ་རྩེ་མཆོག །

ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་རྣམ་བསྐྱོམ་པ། །

བྱང་ཆུབ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་བྱིར། །

ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་དག་གིས་བྱ། །

ཞེས་པས་བསྟན་པར་མདོ་བསྐྱེད་དང་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་
ལས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ཡང་། སྐྱོ་རྩེ་གསུང་དོ་རྩེ་སྒྲགས་དོ་རྩེ་གསུམ་
ཀྱི་ས་བོན་ཀྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ནི་དོ་རྩེ་ཡིག་གསུམ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཉིད་སྒྲགས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་བྱིར་སྒྲགས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་གསུངས་
ཏེ། འགོས་འགྱུར་ལས། དོ་རྩེ་ཡིག་གསུམ་སྒྲགས་ཀྱི་མཆོག །ཅེས་འབྱུང་
ངོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟའི་སྐྱོ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་མོ། །དེ་
འབའ་ཞིག་ལས་བསྐྱོམ་པར་བྱའམ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་
མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལྔ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ལས་འཐོབ་པར་བྱ། ཅེས་བྱ།

བའི་དོན་ནོ། །སྒྲིན་གསལ་ལས་ཀྱང་། རྩ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་རྣམ་
པར་བཀོད་པ་ཡི་གོ་གསུམ་ལས་བྱུང་བ། རྗེ་རྗེ་ཆེན་པོ་ཅེ་ལྟ་བུ་ལོ། །ཞེས་
དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རྩ་བ་དང་ས་བོན་དང་ཕྱག་མཆོན་དང་སྐྱའི་རིམ་
གྱིས་བྱུང་ནས། ཞེས་གསུངས་པས་མདོན་བྱུང་ལྟ་ལས་བསྐྱེད་པ་ངེས་པར་
དགོས་ཀྱི། མདོར་བྱས་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པས་ཕྱག་མཆོན་ལས་
བསྐྱེད་པ་མི་དགོས་སོ་སྟུང་དུ་མི་བཟུང་ངོ་། །དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐུ་མདོག་
དཀར་པོར་ཡབ་སྲས་གྱིས་དངོས་སུ་བཤད་ལ། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པར་
རབ་དུ་སྒྲིན་གསལ་དང་འགྲེལ་པ་རིན་ཐོང་གིས་བཤད་ཅིང་། བོད་ཀྱི་ལྷ་མ་
ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པར་བྱབ་པ་དཔལ་གྱི་འགྲེལ་པར་
བཤད་པས་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པར་བྱེད་པ་མི་འཐད་དོ་ཅེས་སྐྱ་བ་ནི་མི་
རིགས་ཏེ། སྤར་བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་རྗེ་རྗེ་འཆང་དཀར་པོ་ཞལ་གསུམ་
ཕྱག་དྲུག་པར་བསྐྱབ་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་འདི་ཡང་དེ་དང་རིགས་མཚུངས་པར་
འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་གཞག་རིམ་པར་འདུས་པའི་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཞལ་
གསུམ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་བྲིས་པའི་ལན་དུ། ལུང་སྒྲིན་ལས་གསུངས་
པའི་རྗེ་རྗེ་ཐལ་མོའི་ངེས་དོན་བཤད་པ་བྱངས་ཏེ། མཐར་ཐུག་གི་བྱང་འདུག་
གི་སྐུ་དེ་ཀུན་རྫོབ་སྐུ་མའི་སྐུ་དང་། དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་ཐུགས་དང་། དེ་
གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་སྐྱར་བ་མཆོན་དོན་དུ་བྱས་ནས། དེ་མཆོན་པར་

བྱེད་པའི་ལྷ་ཡང་ཞལ་གསུམ་པར་བཤད་པ་ལ། མོངས་སྐྱ་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱ་
མཆོན་བྱེད་ཀྱི་གཙུག་པོ་དང་པོའི་མགོན་པོ་ཞལ་གསུམ་པར་བྱར་མི་རུང་ངོ་
ཞེས་སྐྱ་བོ་ཀྱེད་མེད་དོན་ལ་སྒྲོ་ཁ་མ་སྟོབས་པའོ། །

གསུམ་པ་སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱར་འབྱེད་པའི་ནལ་འབྱེད་སྐྱལ་སྐྱ་དོར་སེམས་
སྐྱ་བསྐྱར་བ་ལ།

ལུས་དཀྱིལ་བཀོད་ནས་སྒྲོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཅིང་སེམས་
དཔའ་སུམ་བཙེགས་སྐྱ་བྱ་བ་ལ། སྐྱང་གཞི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཚུལ་
བཤད་པ་དང་། དེའི་ཆ་གང་དང་སྐྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཆ་གང་ཆོས་མཐུན་པར་
བསྒྲོམ་པ་བཤད་པ་དང་། ལུས་དཀྱིལ་བསྒྲོམ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་།
སྐྱ་གསུང་བྲགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཅིང་སེམས་དཔའ་སུམ་བཙེགས་བྱ་བ་
བཤད་པའོ། །

དང་པོ་༼ སྐྱང་གཞི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ ༽ཞེས།

དེ་ལ་མི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཚུལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཆེ་མ་
ནད་མེད་པར་ཉམས་བདེ་ཞིང་སྒྲོ་མཆོན་དང་ལྡན་པ་དང་། སོ་མོ་པན་ཚུན་
ཆགས་པར་བྱུར་ཅིང་འདུས་པ་དང་། སྤི་བཟེ་བར་གནས་ཤིང་འཇུག་པར་

འདོད་པ་སྟེ། གནས་གསུམ་པོ་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལས་མངལ་ཆགས་པར་
འགྱུར་ཏེ། མངལ་དུ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས། བ་མ་ཆགས་པར་གྱུར་ཅིང་ཕྱད་
པ་དང་། མ་ཡང་རུང་བར་གྱུར་ཅིང་སྒྲ་མཚན་དང་ལྡན་པ་དང་། ཇི་ཟེ་ཡང་ཉེ་
བར་གནས་པར་གྱུར་ཅིང་འཇུག་པར་འདོད་ན་སྟེ། དགའ་བོ་ཇི་ཟེ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་སྤྲིད་པ་བར་མའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོག་སྒྲ་དྲགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་མའི་མངལ་རྒྱུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གྱིས་བསྒྲགས་པ་དང་།
མངལ་གྱི་དབྱས་ནས་འབྲ་བ་དང་། མངལ་གྲོག་མའི་རྟེན་པ་འབྲ་བ་ལ་སོགས་
པ་མངལ་གྱི་ཉེས་པ་དང་། བ་མ་གཉིས་ཀ་ལས་མངལ་སྒྲོར་ཁུ་བྲག་དུས་
མཉམ་དུ་མ་བྱུང་བའམ། བྱུང་ཡང་རུལ་བ་ལ་སོགས་པ་ས་བོན་གྱི་ཉེས་པ་
དང་། བ་མས་བྱ་རྟེན་པ་དང་བྱས་ཀྱང་དེ་གཉིས་པ་མར་འགྱུར་བའི་ལས་མ་
བསགས་པ་ལས་གྱི་ཉེས་པ་སྟེ། གསུམ་པོ་དེ་གང་རུང་དང་ལྡན་ན་མངལ་དུ་
བྱ་མི་ཆགས་པར་མངལ་འཇུག་གི་མདོ་ལས་གསུངས་པས་ཉེས་པ་དེ་
གསུམ་དང་བྲལ་བ་དགོས་ལ། དེའི་ཆེ་བ་མ་ཉལ་པོ་བྱས་པས་པ་མ་གཉིས་
གྱི་ལུས་གྱི་སུམ་མདོའི་མེ་གཏུམ་མོ་པལ་བ་རྣམས། དབང་པོ་གཉིས་བསྐྱབ་
པའི་སྒྲོར་བ་བྱས་པའི་སྟོབས་གྱིས་སྤར་སེལ་གྱི་རྒྱུད་གྱེན་དུ་གཡོས་པས་
སྤར་ཏེ། དེའི་རྫོད་གྱིས་ཁམས་དཀར་དམར་ཁུ་བ་རྣམས། བ་མའི་ལུས་གྱི་ཅ་
སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་གྱི་སྐབས་སྟོང་རྣམས་ནས་བབས་ཏེ་པ་མའི་

ཕུང་པོ་ལྔ་དང་དབང་པོ་རྣམས་བདེ་བས་ཆོས་པར་བྱས་ནས།   སྤར་མའི་
གསང་བའི་བརྒྱར་ཐམས་ཅད་འདྲེས་པར་འགྱུར་ཏེ།   དེའི་ཆེ་པ་མ་གཉིས་
ལས་ཁུ་ཐག་གི་དྲངས་མ་ཡིན་ཏུ་བསྐྱོ་བ་ཐེགས་པ་རེ་ངེས་པར་མཐུག་ཏུ་
འགྱུར་ལ། དེ་གཉིས་འདྲེས་པའི་དབུས་སུ་བར་དོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཐུག་
ཅིང་།   ཐོག་མར་རྣམ་ཤེས་གང་དུ་ཁྱེད་པའི་གནས་དེ་ཉིད་ལུས་གྱི་སྤྱིང་
ཁར་འགྱུར་ལ།   ཐོག་མར་རྣམ་ཤེས་གང་དུ་ཁྱེད་པ་དེ་ནས་མཐར་རྣམ་
ཤེས་ཐོན་ནས་འཆི་འཕོ་བ་ཡིན་པས་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་ལ་ངེས་པར་སྤྱིང་ཁ་
ནས་འཕོ་བ་ཡིན་ནོ།   །དེ་ལྟར་པ་མ་གཉིས་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་དེ་བྱི་བ་ཉེ་བར་
གནས་པས་མཐོང་སྟེ།   འདོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་དབང་གིས་འཐུག་པར་
འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་སའི་དངོས་གཞི་ལས།   ཉལ་པོ་བྱེད་པ་དེ་མཐོང་བ་ན་
གཅིག་ལ་ཆགས་ཤིང་ཅིག་ཤོས་ལ་འབྲལ་འདོད་སྤྱེ་སྟེ།   ཐོར་སྤྱེ་ན་བྱུང་མེད་
ལ་ཆགས་ཤིང་སྤྱེས་པ་ལ་འབྲལ་བར་འདོད་པ་སྤྱེ་ལ།   ཐོར་སྤྱེ་ན་དེ་ལས་
ལྷོག་པར་འགྱུར་བ་དང་།   དེའི་རྒྱུན་གྱིས་གང་ལ་ཆགས་པའི་སྤྱེས་པའམ་
བྱུང་མེད་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་གི་ཅིག་ཤོས་མི་མཐོང་ཞིང་།   དེ་ལ་འབྲུད་པའི་
བསམ་པས་ཉེ་བར་སྤྱོད་བ་ན་སྤྱེས་པའམ་བྱུང་མེད་དེའི་ལུས་གཞན་མི་སྤྱང་
བར་ཕོ་ཕོ་གང་ཡིན་པ་དེའི་དབང་པོ་འབའ་ཞིག་སྤྱང་བར་འགྱུར་ཏེ།   གཞི་དེ་
ལས་ཁོ་བ་སྤྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་།   ཁོ་བ་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་བར་དོ་ཤེས་དེ་མ་

ཐག་རྣམ་ཤེས་ཁུ་ཁྲག་གི་དབྱས་སུ་འཇུག་པར་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་རྣམ་ཤེས་
ཐོག་མར་མའི་གསང་བའི་སྒོ་འབའ་ཞིག་ནས་འཇུག་པར་མ་ངེས་ཏེ། རྣམ་
གཞག་རིམ་བཤམས། དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྒྱུར་བ་མཐོང་བས། འདོད་
བ་ཉི་བར་ལེན་པའི་སྤྱིར་སྤྱིད་པ་བར་མ་འོང་སྟེ། ཏྲ་ཞོན་པ་བཞིན་རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་བདག་པོ་ཐུགས་དོ་རྗེ་རྒྱུད་གི་གཞོན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞོན་ཏེ་
ཤིན་ཏུ་སྒྱུར་བར་འོང་ཞིང་། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་གམ་ཡུད་ཅམ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་
སེམས་དཔའ་ལྟར་རྣམ་པར་སྒྲུང་མཛད་གྱི་སྒྲོར་ཁྲགས་ཏེ། ཞེས་རྣམ་པར་
སྒྲུང་མཛད་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་པར་གསུངས་ལ། འདི་ལ་བོད་གྱི་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ཁ་
ཅིག་བཤད་བཤམ་རྣམ་སྒྲུང་དུ་གསུངས་པ་ལ་བཞེན་ནས་རྣམ་སྒྲུང་གི་སྒོ་འོག་
སྒོ་ལ་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་བར་དོ་འཇུག་པར་འདོད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ།
གཞུང་ངེས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལྟར་ཞེས། དམ་ཆིག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་
འཇུག་པ་ལྟར་རྣམ་སྒྲུང་གི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་པར་གསུངས་ལ། ཡེ་ཤེས་པ་དམ་
ཆིག་པའི་འོག་སྒྲོ་ནས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་བས་ན་སྒྱུ་དོ་རྗེ་
རྣམ་སྒྲུང་གང་དུ་འགོད་པའི་ལུས་ཀྱི་གནས་སྤྱི་བོའི་སྒོ་ལ་རྣམ་སྒྲུང་གི་སྒོ་
ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་དམ་ཆིག་པ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་བར་དོ་
ལུས་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྒྲོམ་འབྱུང་ལས།
དང་པོ་ཕ་མའི་ཀྱན་སྒྱུར་ལས། །

སྲིད་པའི་སྐྱེ་བོ་ཅན་དུ་མཐོང་། །

ཞིན་ཏུ་ངེས་པ་ཀུན་དགའི་སྟོབས། །

ཁའི་ལམ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག། །

ཅེས་ཁ་ནས་འཇུག་པ་ཡང་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་པ་མ་སྤྱིའི་ཁ་ཡིན་

སྒྲུལ་ན། རྒྱུད་དོར་ཐོང་ལས།

སྟོན་ལས་རྒྱུད་གི་ནམ་ཤེས་ནི། །

བརྒྱ་ལ་གང་ཆེ་འགོ་འགྱུར་ན། །

པ་ཡི་ཁ་ལ་མཚུངས་པར་ལྡན། །

དེ་ཆེ་ཆགས་པའི་དབང་དུ་འགྱུར། །

གསང་གནས་སྒྲུ་མཚན་ལྡན་པའི་རྩ། །

མེ་དང་ཉི་མ་འཆར་བ་ན། །

དེ་ཆེ་ལྷག་པར་ཆགས་པས་ནོན། །

ཆགས་པས་མཆོག་ཏུ་འདོད་པར་འགྱུར། །

རྩི་རྩི་བརྒྱ་འདྲེས་པའི་གདོང་། །

འཇུག་པ་རྩི་ཡི་ཁ་ཡི་རྒྱུད་། །

དེ་ཆེ་ས་བོན་དུ་ནི་འགྱུར། །

ས་བོན་ལས་ནི་སེམས་ཅན་འགྱུར། །

ཞེས་པའི་ཁ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། དེས་ན་བར་དོ་གི་ནས་རྣམ་ཞེས་
མའི་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཀྱང་། རྩོག་མར་བར་དོ་པའི་ཁའམ་སྤྱི་བོ་ནས་
ཞུགས་ཏེ། པའི་གསང་གནས་ནས་འཛོན་ནས་མའི་བརྒྱར་ཞུགས་ཞིང་། དེ་
ནས་ཁུ་ཁག་གི་དབུས་སུ་ཉིང་མཆམས་སྤྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་བ་དང་
ཆོས་མཐུན་སྤྱོར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ལྷ་མངལ་འབྲེན་བྱེད་པ་དུ་མ་
ཞིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྤྱན་དྲངས་པའམ། བར་དོ་མཆོན་པའི་ཡི་
གོ་ནམ་མཁར་བཞག་པ་སོགས་ཐོག་མར་ཡབ་ཀྱི་སྤྱི་བོའམ་ཞལ་ནས་
ཞུགས། དེ་ནས་རྗེ་རྗེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་བརྒྱར་བྱང་བའི་ཐིག་ལེ་ལས་ལྷ་
བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ག་རྣམས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མཛོད་འགྲེལ་ལས། སྤྲིད་པ་
བར་མ་ནི་ལྷོ་བ་བརྟེན་ཏེ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་
སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མཆེ་མ་ལས་གང་ཕྱིས་བྱང་བ་དེ་ནི་ཕུ་བོ་ཅེས་བྱའོ། །
གང་སྤར་བྱང་བ་ནི་ཀུ་བོ་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་མའི་མངལ་སྒོ་ནས་འཇུག་པའང་
བཤད་དེ། མངལ་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱང་དགོས་སོ་
ཞེས་གསུང་དོ། །བར་དོ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པས་འཇུག་པའི་སྒོ་ལ་བྱ་གའེས་
པར་མི་དགོས་ཏེ། ལྷགས་ཀྱི་ཐོ་ལུམ་གཤགས་པའི་ནང་ནས་སྤོན་བྱ་བྱང་
བར་གྲག་གོ། །ཅེས་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་དེ་
ཐོར་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་མའི་དཀྱ་གཡས་པར་བརྟེན་ཏེ། ཁ་མའི་སྤྲེལ་

བ་དོས་ལ་སྤྱོད་གས་པས་གནས་ཤིང་། མོར་འགྱུར་བ་ཅིག་ཡིན་ན་ནི་མའི་དགྲ་
གཡོན་པར་བརྟེན་ཏེ། ཁ་མདུན་དུ་སྤྱོད་གས་པས་གནས་པར་བཤད་ལ། དེ་
ལྟར་འབྱུང་བ་ཡང་དང་པོ་པ་མ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཆེ་ཆགས་པ་སྐྱེས་
ནས་འབྱུང་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་དབང་ལས་སོ། །པ་མ་ཉལ་
པོ་བྱེད་པའི་སྐྱབས་སུ་པའི་ཁུ་བའི་ཐེགས་པ་ཐ་མ་འབྱུང་བའི་ཆེ་པའི་རྒྱང་
བརྒྱ་ཚུལ་ལས་བྱ་དང་བྱ་མོ་སོགས་གང་དུ་འགྱུར་བ་ཤེས་པར་གསུངས་ཏེ།
སྒྲོམ་འབྱུང་ལས།

ས་བོན་ལྷུང་དུས་ཡུད་ཅུ་ལ། །

རིམ་པ་མཚོན་བྱ་ལེགས་པའི་སྒྲོ། །

གཡས་པར་བརྒྱ་བའི་རྒྱང་དག་ལས། །

ཐམས་ཅད་ཆེ་ན་སྐྱེས་པར་འགྱུར། །

གལ་ཏེ་གཡོན་པར་རྒྱང་བརྒྱ་ན། །

ངས་པར་བྱད་མེད་དག་ཏུ་འགྱུར། །

གཉིས་ཀའི་དབུས་བརྒྱའི་རྒྱང་དག་ལས། །

རྟག་ཏུ་མ་ཞིང་དག་ཏུ་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །མངལ་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །

ཞུགས་པ་ལས་འཕེལ་བའི་ཚུལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་བར་དོའི་

རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐོག་མར་མའི་གསང་བར་ཁྱ་ཁྱག་འབྲེས་པ་དེ་ཉིད་དེའི་
རྩེས་སྤྱ་མའི་མངལ་གྱི་སྦྱེ་གནས་སྤྱ་སོང་ནས་དེར་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྦྱེ་
གནས་དེ་ནི་མའི་ཕོ་བའི་འོག་ལོང་གའི་སྦྱང་གི་བར་ཡིན་པར་མངལ་འདུག་
ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་སྟེ། གནས་སྐབས་ལྟ་
ནི། རྣམ་གཞག་རིམ་པར་མེར་མེར་ཕོ་དང་ལྡར་ལྡར་ཕོ་དང་གོར་གོར་ཕོ་དང་
འབྲང་གྱུར་དང་རྐང་ལག་འགྱུས་པ་དང་ལྟ་ལ་གསུངས་ལ། མངལ་འདུག་
དང་མཛོད་འགྲེལ་ལས། གནས་སྐབས་དང་ཕོ་རྒྱར་རྒྱར་ཕོ་དང་གཉིས་པ་
མེར་མེར་ཕོར་བ་ཤད་ཅིང་། སའི་དངོས་གཞི་ལས་དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་བ་ཤད་
ཀྱང་། མིང་འདོགས་གྱི་རིམ་པ་མི་འདྲ་བ་ཅུ་མ་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
དོན་གྱི་རིམ་པ་འདྲ་བར་སྒྲུང་བས་མི་འགལ་ལོ། །དེ་ལ་མེར་མེར་ཕོ་ནི་སྤྱི་
དགྲིས་མ་ལྟ་བུས་གཡོགས་ལ་ནང་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བར་འདུག་པའོ། །དེ་ཉིད་རྒྱང་
གིས་སྦྱིན་པར་བྱས་པ་ལས་ལྡར་ལྡར་ཕོ་སྟེ་སྤྱི་ནང་གཉིས་ཀ་དགྲིས་མ་ལྟར་
གྱུར་ནས་ཞོ་ལྟར་བསྐྱར་བར་གྱུར་ཅིང་ཤར་ནི་མ་གྱུར་པའོ། །དེ་ཉིད་རྒྱང་གིས་
སྦྱིན་པར་བྱས་པ་ལས་གོར་གོར་ཕོར་འགྱུར་ཏེ། ཤར་ནི་གྱུར་ལ་མནན་མི་
བཟོད་པའི་རྩྭ་རྩྭ་ཕོའོ། །དེ་ཉིད་རྒྱང་གིས་སྦྱིན་པར་བྱས་པ་ལས་འབྲང་
གྱུར་ཏེ་མནན་བཟོད་པའོ། །དེ་ཉིད་རྒྱང་གིས་སྦྱིན་པར་བྱས་པ་ལས་རྐང་
ལག་འགྱུས་པ་སྟེ། བརྒྱ་གཉིས་དང་དབྱང་བ་གཉིས་དང་མགོ་བོའི་མཚན་མ་

སྟེ་འབྱར་པོ་ལྷ་གསལ་བར་འབྱར་རོ། །དེ་ནས་རིམ་བ་བཞིན་སྐྱོད་དང་སེན་མོ་
དང་བ་སྐྱོད་དང་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་དང་པོ་
མའི་མཚན་མ་རྣམས་འབྱར་བར་འབྱར་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་དུ་མདོ་བྲངས་པ་
ལས།

སྐྱོས་སེན་མོ་ལ་སོགས་དང་། །

དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་དང་ནི། །

མཚན་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱར་བར་འབྱར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །མཚན་རྣམས་ཞེས་པ་རྒྱལ་པོ་སྤྲས་གྱིས་མིག་ལ་
སོགས་པའི་དབང་ཏེན་རྣམས་ལ་འཆད་དོ། །སྒྲིམ་འབྱར་ལས་ཀྱང་།

དང་པོར་རྒྱར་རྒྱར་པོ་རྣམ་པ། །

མེར་མེར་པོ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན། །

ལྷར་ལྷར་པོ་སྐྱེས་གསུམ་པ་སྟེ། །

བཞི་པ་གོར་གོར་པོ་ཉིད་དོ། །

རྒྱང་རྣམས་གྱིས་ནི་བསྐྱེད་བས་ན། །

ཉིད་རྣམ་པ་ལྷ་བྱར་འབྱར། །

ཟླ་བ་ལྷར་བྱར་ས་བོན་ལས། །

ཡན་ལག་ལྷ་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །

སྐྱ་སྐྱ་སེན་མོ་རྣམས་དང་ཏྲགས། །

ཟླ་བ་བདུན་གྱིས་སྐྱེ་བར་འབྱུང། །

དབང་པོ་རྣམས་དང་གཟུགས་རྣམས་ནི། །

ཟླ་བ་བརྒྱད་ལ་སྐྱེ་བར་འབྱུང། །

ཟླ་བ་དགུ་ཡིས་ཡང་དག་རྫོགས། །

ཟླ་བ་བརྒྱ་ཡིས་སེམས་དང་ལྷན། །

ཞེས་ཟླ་བ་དགུ་ཡིས་ལུས་རྫོགས་ནས་ཟླ་བ་བརྒྱ་པ་ལ་སྐྱེར་འབྱུང་
བའི་སེམས་དང་ལྷན་པར་གསུངས་སོ། །མངལ་འཇུག་ལས་ཞག་བདུན་ཕྱག་
སོ་བརྒྱད་རྫོགས་ནས་བཙའ་བར་གསུངས་ལ། སའི་དངོས་གཞི་ལས། དེ་
ནས་ཞག་བཞི་ལོན་ནས་བཙའ་བར་གསུངས་ཏེ། ཟླ་བ་རིལ་པོ་དགུ་དང་ངོ་
བརྒྱར་བྱས་ན་ཐམས་ཅད་འགྲིག་པར་སྤང་ངོ་། །མངལ་དུ་འཕེལ་བའི་ཚུལ་
བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །

མངལ་ནས་བཙའ་བའི་ཚུལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་མངལ་ཡོངས་
སུ་སྒྲིན་པ་ན་ཞག་བདུན་ཕྱག་སོ་བརྒྱད་པ་ལ་སྒྲོན་གྱི་ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་
རྒྱང་ཡན་ལག་ཅས་བྱ་བ་ལངས་ནས་མངལ་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་
ཡོངས་སུ་བསྐྱར་ནས། ལག་པ་གཉིས་བརྒྱམ་སྟེ་མའི་རུམ་ནས་ཆོས་འབྱུང་
གི་སྒོར་སྟོགས་པར་བྱེད་ལ། དེ་ནས་སྒྲོན་གྱི་ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་རྒྱང་ཁ་

ཐུར་དུ་བསྟན་བ་ཅེས་བ་ལངས་ནས། སེམས་ཅན་དེའི་རྒྱུ་བ་གྲུན་དང་མགོ་
ཐུར་དུ་བསྟན་ནས། མའི་རྩི་ཚུའི་ལམ་དུ་འཕུལ་བར་མངལ་འཇུག་ལས་
གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཞག་བདུན་ལྷག་སོ་དྲུག་བ་ལ་མངལ་ན་གནས་པར་
མི་དགའ་ཞིང་འབྱུང་བར་འདོད་ལ། སོ་བདུན་བ་ལ་མངལ་གྱི་གནས་དེ་ལ་
མི་གཙང་བ་དང་རྩི་ང་བའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་བར་བཤམ་དོ། །དེ་ནས་ཞག་བདུན་
ལྷག་སོ་བརྒྱད་པའི་མཐར་ཚུང་གིས་མངལ་གྱི་སྒོར་འཕུལ་བ་དེའི་འོག་ཏུ་
ཕྱིར་འཐོན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒར་རྩི་བ་སྤྲིད་བ་བར་མ་དོའི་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་
རྒྱུང་སེམས་ཅམ་ལས་གྲུབ་བ་ཐ་མལ་བའི་ཤིང་མིག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་བ་
ཡིན་ཀྱང་། མངལ་དུ་ཁུ་ཁྱག་གི་དབུས་སུ་ཞུགས་ནས་སྤྲིན་པར་བྱས་ནས་
ཕྱིར་འཐོན་བ་ན་ཐ་མལ་བ་དག་གི་ཤིང་མིག་གི་ཡུལ་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ཚུལ་
དེ་ནི་ཙྰ་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་ཆོག་འབྱུང་བ་དོ་རྩིང་དེ་འཛིན་ཡང་དག་པར་
བསྟན་པའི་རིམ་པས་གསུངས་པར་ནམ་གཞག་རིམ་བ་ལས་བཤམ་དོ། དེའི་
དོན་ནི་རྩིས་ཐོགས་ཉིད་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །སྐྱུང་གཞི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་
ལེན་པའི་ཚུལ་བཟོད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་བ་དེའི་ཆ་གང་དང་སྐྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཆ་གང་ཆོས་མཐུན་པར་སྒྲོམ་
བ་བཤམ་བ་ལ།

དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐྱེད་སེམས་སུ་བསྐྱུར་བའི་ཚུལ་བཤམ་བ་

དང་། བསྐྱར་བའི་ལུས་ལ་ལྟ་དགོད་པ་སོགས་སྐྱར་གཞི་དང་སྐྱོར་ཚུལ་
བཤད་པ་ལོ། །

དང་པོ་༼ དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐྱོད་སེམས་སུ་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ ༽ལ།

གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐྱོར་བསྐྱར་ཚུལ་མདོ་བསྟེན་མི་
གསལ་ཞིང་མདོར་བྱས་སུ་མི་བསྐྱོད་པ་རྩེས་སུ་ཞུགས་པས་བསྐྱར་ཞེས་པ་
ཅམ་ཞིག་གསུངས་པ་ལ། རབ་ཏུ་སྒྲོན་གསལ་དང་འབྲེལ་པ་རིན་ཐེང་དང་
དམ་ཚིག་དོན་རྩེ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་བྱུགས་ཀ་ནས་མི་བསྐྱོད་པ་སྒྲོས་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ཚུར་འདུས་རང་ལ་ཐིམ་ནས་རང་མི་བསྐྱོད་པར་བསྐྱར་
བར་འདོད་ལ་བོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་སྤྱི་ཁ་ཅིག་གྱུར་དེ་ལྟར་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་
མི་རིགས་ཏེ། བར་དོ་ཁམས་རགས་པ་ཁུ་ཁྱག་གི་དབྱས་སུ་ཕར་འཇུག་པ་
ཡིན་གྱི། ཁུ་ཁྱག་ཚུར་བར་དོ་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཁུ་ཁྱག་ཕ་
མའི་ཁུ་ཁྱག་ཡིན་གྱི་བར་དོ་རང་གི་ལུས་ལས་བྱུང་བའི་ཁུ་ཁྱག་ལ་འཇུག་པ་
མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། རྣམ་གཞག་ལས་ཐེལ་གཞོན་དོན་རྩེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅ་
རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་དེའི་ཚུལ་ལྟར་བསྐྱོད་པར་གསུངས་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་
ཐལ་བའི་སྤྱིར་དང་། རྣམ་གཞག་ལས། འདིར་དང་པོའི་མགོན་པོ་གང་དུ་

བསྐྱུར་བར་བྱ་བའི་མི་བསྐྱོད་པ་དེ་པ་མའི་ཁུ་ཁྱག་མངལ་དུ་འདྲེས་པ་ལ་
གནས་སྐབས་ལྟ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གནས་སྐབས་དང་པོ་མེར་མེར་པོ་དང་
ཆོས་མཐུན་སྐྱུར་བ་དང་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། འོན་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྱལ་སྐྱུར་
བསྐྱུར་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱ་སྟུམ་ན། དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྱལ་སྐྱུར་བསྐྱུར་བ་
སྐྱུར་གཞི་དང་སྐྱོར་བའི་སྐབས་སུ་ནམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། རྒྱུད་ལས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་གསུངས་
པའི་རིམ་པ་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། ཅ་སྟོང་ཐལ་
བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཡང་དག་པར་བསྐྱལ་ཏེ། གཉིས་ཀ་ཡང་མཚོག་ཏུ་དགའ་
བའི་བདེ་བས་ཆོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བར་དོས་གང་དུ་སྐྱེ་ལོན་པའི་ཐིག་ལེ་
འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཅ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་ཟེལ་གཞོན་དོ་རྗེའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་
དང་མ་རྒྱུད་སྟོམ་འབྱུང་གི་གཞུང་གིས་སྟོན་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་སྐྱུར་
གཞི་ཁོ་ནར་མ་བཟད་སྤྱལ་སྐྱུར་བསྐྱུར་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ་ཡང་སྐྱུར་དགོས་ཏེ།
གཞན་དུ་ན་ནམ་གཞག་རིམ་པར་སྐྱུར་གཞི་ཁོ་ན་བཤད་ནས་དེ་དང་ཆོས་
མཐུན་པར་ལྟ་བསྐྱེད་ཚུལ་གཏན་ནས་མ་བཤད་པས་སྐྱེས་བུ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་
བའི་དོན་ཅུང་བཟད་ཀྱང་མ་བསྟན་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །

འོན་ཟེལ་གཞོན་དོ་རྗེའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱིས་བསྟན་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཅེ་

ན། དེ་ཡང་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དོན་རྗེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་
གཞོན་པ་དོན་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་སོ། །བཅོམ་
ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་སྟོམས་པར་
ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ་དེ་ནས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་འདི་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རྗེ་འོ་ཐོར་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ནམ་
མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྗེ་སྟེང་པ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་དོན་རྗེ་སེམས་དཔའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་སྟོན་གསལ་དུ་ཚུལ་བཞིན་བཤད་པ་གསུངས་པ་ལ།
སྤྱི་དོན་དུ་བཤད་པས་ལྷག་མོས་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་སྟོན་ཅིང་། དེའི་
ཚུལ་གོང་དུ་བརྗོད་ཟིན་ལ། མཐར་ཐུག་ཏུ་བཤད་པས་ནི། ཟེལ་གྱིས་མནན་
པར་བྱ་རྒྱ་རྒྱ་ལུས་པའི་སྤང་པོ་ལྔ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲས་བསྟན་པ་
ནམས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཚུལ་འོད་གསལ་དུ་བརྒྱག་ནས་གཉིས་སྤང་གི་སྟོས་
པ་དག་པར་བྱས་པས་སྟོང་པ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐེམ་ནས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་
དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྟོན་ལ། སྤྲས་དོན་དུ་བཤད་པ་ལ་
གཉིས་ལས། འདི་ཉིད་ལམ་གྱི་འདོད་ཆགས་ཆོས་སྤྲས་ལ་སྤྱར་ནས་བཤད་

ན་སྐྱབ་པ་པོ་དང་ཕྱག་ཀྱི་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་
 བསྐྱེད་པ་སྟོན་ཞིང་། གཞིའི་འདོད་ཆགས་ཆོས་སྤྲས་ལ་སྐྱར་ནས་བཞད་ན་
 དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྲལ་སྐྱར་བསྐྱར་བའི་སྐྱར་གཞི་བར་དོ་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་
 པའི་གནས་པ་མའི་ཁུ་ཁྲག་འབྲས་པའི་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་སྟོན་ལ། ཡིག་དོན་དུ་
 བཞད་པས་སྐྱོང་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་པས་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྲལ་སྐྱར་བསྐྱར་
 བའི་ཚུ་ལ་དངོས་སྟོན་ནོ། །དེ་ལ་སྐྱར་གཞི་སྟོན་ཚུ་ལ་ཐོག་མར་བརྗོད་ན། གཞི་
 དུས་ལ་པ་མ་ཉལ་པོ་བྱས་པས་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་མེས་ཁམས་དཀར་
 དམར་ཞུ་བ་ན། ཅ་སྟོང་ཕྱག་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་སྐབས་སྟོང་ཐམས་
 ཅད་ཁམས་ཞུ་བས་གང་ནས་འབབ་པ་ནི་སྟོམས་པར་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ་ནམ་
 མཁའི་དབྱིངས་འདི་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོ་རྗེའི་
 རོ་བོར་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། འབབ་པ་དེ་གང་གིས་གྱང་
 མི་བསྐྱོག་པས་དོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་ལ། ཁམས་ཞུ་བ་དེ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་པོ་དེའི་སྤང་
 པོ་ལྗེའི་རོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོ་བོར་གནས་
 པ་ཞེས་བྱ་ཏོ། །དེ་ནས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་སེམས་
 ཅན་རྩི་སྟེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པར་
 གྱུར་ཏོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཅ་སྐབས་ཀྱི་ཁམས་ཞུ་བ་

འབབ་པ་དེས་སེམས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་གདགས་པའི་གཞི་པོ་མོ་གཉིས་པོ་དེའི་
ཡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རི་སྙེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྙེ་
ཐབས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱན་ད་ལྟ་བུའི་ཁམས་ཁྱེ་བ་དེས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་
པོ་མོ་གཉིས་པོ་དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་
བདེ་བ་ཐོབ་པ་སྟེ། ས་མ་གཉིས་གྱི་ཡུང་པོ་ལྔ་བདེ་བས་བརྒྱལ་བའོ། །འདི་ལ་
བྱེད་གྱིས་མནན་རྒྱ་ནི་ས་མའི་ཡུང་པོ་ལྔ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་ཐ་སྙད་
བཏགས་པ་དའོ། །བྱེད་གྱིས་གཞོན་པ་པོ་ནི་རྩ་ནང་གི་ཁམས་ཁྱེ་བ་དའོ། །
གཞོན་ཚུལ་ནི་ཡུང་པོ་ལྔ་བདེ་བས་བརྒྱལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དེ་འདྲ་བ་དེ་
བཤད་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་ལ་དགོངས་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཁྱེགས་པའི་དོ་རྩེ་འཆང་
གི་ཐུགས་ནི་བྱེད་གཞོན་དོ་རྩེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་འོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲོན་གསལ་
ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཉིང་རེ་
འཛིན་གང་གིས་ཡུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་རྣམས་ཀྱན་རྫོབ་གྱི་བྱང་ཚུབ་
སེམས་གྱི་རྣམ་པས་བྱེད་གྱིས་མནན་ཞིང་གཅིག་ཏུ་མཛད་ལ། དེ་ཉིད་དོ་རྩེ་
ལྟར་མི་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་
སྙམས་པར་ཁྱེགས་པའོ། །སྙམས་པར་ཁྱེགས་མ་ཐག་ཏུ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ལ། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་འདི་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འདིར་རྩ་
སྟོང་ཐུག་བདུན་རྩ་ཅུ་གཉིས་གྱི་ཁོང་སྟོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་རྩི་རྩི་ནི་འདིར་ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་དེའི་རང་
བཞིན་ནོ། །གནས་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་པ་ནི་སྤང་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
ནོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པའོ། །རྩི་རྩི་
སེམས་དཔའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
ཤར་བས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་
ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་ལས་
འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་མེས་ཞུ་བར་གྱུར་ནས། མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བ་
སྤྲོད་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། སྤྲུལ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ད་ནི་ཡིག་དོན་དུ་བཤད་ནས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་བཤད་
པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ན་སངས་རྒྱས་ཡབ་ཡུམ་སེམས་
ཅན་འདུལ་བའི་བྱིར་དུ་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་རྩི་རྩི་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྦྱོམས་
པར་ཞུགས་པའི་དོན་ཏེ་གཞི་དུས་ལ་པ་མ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་
ནས་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལས་བསྐྱབས་པའི་རྩི་རྩི་རིགས་ཀྱི་
ངོ་བོ་མི་བསྐྱེད་པས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་བྱས་པ་ནི་
བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་སྦྱོམས་
པར་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ་དེ་ནས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་འདི་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེ་རྗེའི་ངོ་བོར་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་ཏེ། དེ་ཡང་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ནི་གཞི་དུས་ལ་པ་མའི་རྩ་སྟོང་
ཕྱག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་ཁོང་སྟོང་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་མི་བསྐྱོད་པས་གང་
བའི་རྩ་སྐབས་ཁམས་ཁུ་བས་གང་བ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ། །དེས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ནི།
དེ་ནས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྗེ་སྟོན་པ་
དེ་དག་ཅེས་པ་ནས། ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་ཀྱི་དོན་ཏེ། གཞི་དུས་
ལ་པ་མའི་ཕྱང་སོགས་རྣམས་ཁམས་ཁུ་བས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་བདེ་
བས་བརྒྱལ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ། །མི་བསྐྱོད་པ་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་
ཁང་གི་ནང་དུ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ནི་པ་མའི་ཁུ་ཁྱག་གསང་བའི་བརྒྱར་འདྲེས་
པ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོའི་མགོན་པོ་པར་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ནི་
བར་དོ་ཞེ་ནས་སྐྱེ་གནས་སུ་ཁུ་ཁྱག་གི་དབྱུས་སུ་ཞུགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་
ནོ། །དེ་ཡང་མངལ་དུ་པ་མའི་ཁུ་ཁྱག་གི་དབྱུས་སུ་རྣམ་ཞེས་ཞུགས་ནས་ཟླ་
བ་དགའའི་བར་དུ་འཕེལ་བའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་ལྗེར་བསྐྱུས་པ་
དེ་ལ་ཁུ་བའི་གནས་སྐབས་ལྗེ་དང་ཁྱག་གི་གནས་སྐབས་ལྗེར་བྱེ་ནས། དེ་
གཉིས་ཀ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྗེ་དང་སྐྱར་ནས་གསུངས་ཏེ།
རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། དེ་ཡང་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྗེས་བྱིན་གྱིས་

བརྒྱབས་པ་ལས། ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་ནས་བརྒྱམས་ཏེ་གནས་སྐབས་
ལྷ་ངེས་པར་སྐྱེའོ། །དེ་ལ་མེར་མེར་པོ་ནི་མི་བསྐྱེད་པའི་འོ། །ལྷར་ལྷར་པོ་ནི་
རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྷན་གྱི་འོ། །གོར་གོར་པོ་ནི་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འོ། །འབྲང་
གྱུར་ནི་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ཡི་འོ། །རྐང་ལག་འབྱུས་པ་ནི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་
གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའོ། །ཐུག་གི་ཡང་གནས་སྐབས་ལྷར་བསྐྱར་པར་
བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཁྱུ་བ་ནི་མི་བསྐྱེད་པའི་འོ། །དམར་པོ་ནི་འོད་དཔག་མེད་གྱི་འོ། །
གོང་བུ་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྷན་གྱི་འོ། །འབྲང་གྱུར་ནི་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ཡི་འོ། །
ཡང་དག་པར་འདྲེས་པ་ནི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣོ་མ་འབྱུང་ལས་ཀྱང་འདི་དང་རུང་བུ་མི་འདྲ་བའི་
རིགས་ལྷ་དང་སྦྱོར་ཚུལ་ཞིག་གསུངས་སོ། །འདིར་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་
ལྷ་རིགས་ལྷ་དང་སྦྱར་བའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གནས་སྐབས་ལྷ་པོ་དེ་
རིགས་ལྷའི་སྦྱང་གཞི་སོ་སོར་འཆད་པ་མ་ཡིན་གྱི། མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་
བའི་ལུས་མངལ་དུ་འཕེལ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་ལྷ་ལས་མི་འདའ་བ་ལྟར་དུ།
མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་གྱི་ལུས་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བར་བྱ་བ་དང་པོའི་
མགོན་པོ་སྦྱལ་སྦྱར་བསྦྱར་བའི་ལུས་དེ་ལ་འགོད་པར་བྱ་བའི་ལྷ་ཡང་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷའི་རིགས་ལས་མི་འདའོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་
དང་། མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྷའི་ཐོག་མ་མེར་མེར་པོའི་གནས་སྐབས་དེ་

མི་བསྐྱོད་པ་དང་སྐྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས། འདིར་བར་དོ་དང་འདྲ་བའི་དང་པོའི་
མགོན་པོ་ཐོག་མར་གང་ལ་འཇུག་པ་ཡང་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པར་
རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྗེའི་ནང་ནས་པ་
མའི་ཁུ་ཁྱག་འདྲེས་མ་ཐག་གི་མེར་མེར་པོའི་གནས་སྐབས་དེ་ནི་ཚུའི་ཁམས་
ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། མི་བསྐྱོད་པ་ཡང་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་
ན་རིགས་ལྗེའི་ནང་ནས་ཚུའི་ཁམས་ལ་བཞག་དགོས་པས། དེའི་ཕྱིར་སངས་
རྒྱལ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་སེམས་རྣམས་མི་བསྐྱོད་པར་བྱས་པ་འདྲེས་པ་ལ་
དང་པོའི་མགོན་པོ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྦྱལ་སྦྱ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་
པ་ནི། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་ལོངས་སྦྱ་ཐ་མལ་བའི་མིག་གི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་
བ་དེ་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ཁམས་རགས་པ་བཟུང་བའི་སྦྱལ་སྦྱ་སྟོན་པ་དང་
ཆོས་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པའི་ཆེད་དུ། ལོངས་སྦྱ་དང་འདྲ་བའི་དང་པོའི་
མགོན་པོ་ཁམས་རགས་པ་བཟུང་བ་དང་འདྲ་བའི་མི་བསྐྱོད་པར་བསྐྱར་བ་
ཡིན་པས། མི་བསྐྱོད་པ་དེ་ལ་སྦྱལ་སྦྱ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་སོ། །

འདི་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་སྤྲ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་རྒྱལ་བ་
ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་གྲུབ་པའི་མི་
བསྐྱོད་པ་ལ་རང་ཉིད་བཅུག་ནས་སྦྱལ་སྦྱར་བསྐྱར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་
དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྟོས་ནས་མཛད་པ་མཛད་པ་སོགས་བསྐྱོམ་པ་

ནམས། སྒར་གྲུབ་ཟིན་གྱི་སངས་རྒྱས་གཞན་གྱི་འཕྲིན་ལས་སུ་འགྱུར་བས་
ནལ་འགྱུར་བ་བདག་ཉིད་ཆོག་ས་རྫོགས་པའི་ཡན་ལག་རྩ་མི་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཏ་ཅང་རིགས་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དགྱེལ་འཁོར་རྒྱལ་
མཆོག་གི་སྐབས་སུ་ལྟ་ནམས་སྒྲོས་རང་རང་གི་མཛད་པ་མཛད་པ་ནམས་
རང་རང་གི་ཡེ་ཤེས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་གནས་སུ་འདྲེས་ཏེ། སྒར་གྱོན་
པའི་མི་བསྐྱེད་པ་རང་ལ་འདྲེས། ལྟ་གཞན་ནམས་དགྱེལ་འཁོར་གྱི་ནང་གི་
རང་རང་གི་གནས་སུ་བཞུགས་པར་བསྐྱོམས་ནས། དེའི་འོག་རྩ་བཟུངས་པ་
ལ་སོགས་པ་བྱེད་པར་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གིས་དངོས་སུ་བཤད་ཅིང་།
ཁྱེད་རང་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་པ་དེ་ལ་བཟུངས་པ་སོགས་སྒར་གྲུབ་ཟིན་གྱི་
སངས་རྒྱས་གཞན་གྱི་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་སུ་སོང་བས་ནལ་འགྱུར་བ་
བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་འགྱུར་པའི་ཡན་ལག་རྩ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཀྱན་
རྩ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ཆོད་ལྟར་དུ་མ་ལས་ལྟའི་
བསྐྱེད་ཆོག་དུ་མ་ཞིག་ལ་ས་བོན་དང་ཕྱག་མཆོན་ལས་འོད་འཕྲོས་ཕྱོགས་
བཅུའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔག་རྩ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱར་བྲངས་དེ་
ལ་ཐེམ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བདག་ཉིད་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ནམ་གཞན་གྱི་
མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་རྒྱད་སྟེ་བཞི་ཀའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་མི་
འཐད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བདེ་མཆོག་གྱི་དོར་གྱི་སྐབས་སུ་འང་དམ་

ཆོག་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བརྟུག་ཕྱིན་ཆད་སྒྲོམ་བརྒྱས་སོགས་གང་
བྱས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་ཅིན་གྱི་སངས་རྒྱས་གཞན་གྱི་མཛད་པར་སོང་ནས་
རྣལ་འབྱོར་བ་བདག་ཉིད་ཆོགས་རྫོགས་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་པ་མའི་ཁུ་ཁྱག་དང་པོར་གསང་གནས་སུ་སྟེབས་པ་
དེ་པ་མའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལ་བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་ཁྱེད་ནས་
འདྲེས་པ་འཕེལ་བ་ལས་ཕྱིར་བཅས་པའི་སྒྲིམ་བྱས་བྱ་བ་ཅི་བྱས་པ་མའི་བྱ་
བར་མི་འགྱུར་གྱི་བྱ་དེ་རང་གི་བྱ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར། དང་པོ་རང་བཞིན་གྱི་
གནས་ནས་བཀྱག་པའི་མི་བསྐྱོད་པར་བསྒྲོམས་ཀྱང་། ཕྱིས་བདག་ཉིད་དེ་ལ་
བརྟུག་ནས་འདྲེས་ཕྱིན་ཆད་བདག་ཉིད་རྫོང་སེམས་སུ་ང་རྒྱལ་བྱེད་པས་དེ་
ཕྱིན་ཆད་གྱི་མཛད་པ་རྣམས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མི་བྱེད་པའི་སྒྲོན་གྱི་གོ་སྐབས་
མེད་དོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱུར་བའི་ལུས་ལ་ལྟ་འགོད་པ་སོགས་སྐྱུང་གཞི་དང་སྦྱོར་
ཚུལ་བཤད་པ་ནི།

སྒྲོན་གྱི་མཁས་པ་དག །གནས་གསུམ་ཁྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ཚུན་ཆད་
མངལ་ན་གནས་པ་དང་སྦྱོར་ལ། སེམས་དཔའ་སུམ་བཙེགས་ནི་མངལ་ནས་
འཕྲོན་པའི་ལུས་དང་། དེ་ལ་གནས་པའི་རྒྱུང་ཨ་ཐུང་དང་སྦྱོར་རོ། །ཕྱིས་གྱི་
སྒྲ་མ་དག་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་པ་མངལ་དང་སྦྱོར་ལ། གནས་གསུམ་ཁྱིན་

རྒྱལ་ས་དང་སེམས་དཔའ་སྐྱམ་བཅེགས་གཉིས་ཀ་བཅས་པའི་གནས་
སྐབས་དང་སྦྱོར་རོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅ་རྒྱུད་ལས།
དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དོ་མེ།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱོང་བ་གསུང་དང་ཐུགས་དོ་མེ་དམ་
ཆོག་འབྱུང་བ་དོ་མེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་ནས།
རིག་པ་ཆེན་པོའི་སྦྱོས་བྱའི་གཟུགས་འདི། དེ་བཞིན་བཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྒྲགས་ཀྱིས་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱལས་ཀྱིས་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱལས་སོ། །བྱིན་
ཀྱིས་བརྒྱལས་མ་ཐག་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དོ་མེ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཟིགས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པ་འདིས་སྦྱུལ་སྦྱར་བསྦྱར་
བའི་ལུས་ལ་ལྟ་དགོད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་འདི་བསྟན་པར་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་
ལས་བཤམ་ཅིང་། ཡང་དེ་ལས། དེའི་འོག་ཏུ་སྒྲ་བ་བཅུའི་མཐར་ཅ་བའི་རྒྱུད་
ལས་གསུངས་པའི་དམ་ཆོག་འབྱུང་བ་དོ་མེ་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡང་དག་པར་
བསྟན་པའི་རིམ་པས་མའི་མངལ་ནས་འཛོན་པར་གྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བྱི་བུ་ཉི་
བར་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ཤེས་མིག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཅ་བའི་
རྒྱུད་ལས་གསུངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་དོ་མེ་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་

གྲིས་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་མངལ་
ནས་བཅས་མ་ཐག་པ་དང་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་གཟིགས་པ་གཉིས་སྐྱར་
བས། དེའི་གོང་གི་རིག་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་སྒྲགས་གྲིས་བྱིན་
གྲིས་བརྒྱབས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་མངལ་ནས་མ་བཅས་པའི་གནས་
སྐབས་དང་སྦྱོར་དགོས་པར་གྲུབ་ལ། སྒྲགས་གྲིས་བྱིན་གྲིས་བརྒྱབས་པའི་
དོན་ནི། དེའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས། འདི་སྐད་སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ།
བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་རིམ་གྲིས་སེམས་དཔའ་
གསུམ་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་གྲིས་རི་སྤྱོད་སྒྲགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
གཟུགས་ཀྱི་སྐྱོད་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་བྱིན་གྲིས་བརྒྱབས་པར་
གྱུར་པའོ། །ཞེས་སེམས་དཔའ་སུམ་བཙེགས་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྒྲགས་ཐམས་
ཅད་གྲིས་བྱིན་གྲིས་བརྒྱབས་པའི་སྐྱོབ་སྦྱེད་པ་ལ་གསལ་བར་གསུངས་པས་
སེམས་དཔའ་སུམ་བཙེགས་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་མངལ་གྱི་སྒྲོར་སྒྲུགས་པ་
ཡན་ཆད་དང་སྐྱར་བར་བྱ་དགོས་སོ། །མངལ་དུ་ངག་སྒྲ་བ་མེད་ཀྱང་ངག་གི་
གནས་སྟེ་ཡོད་པས་ངག་བྱིན་རྒྱབས་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་མི་འགལ་ལོ། །
དེ་ལྟ་ན་མངལ་དུ་སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཡན་ལག་དང་ཉིད་ལག་རྣམས་རིམ་
གྲིས་སྒྲིན་པར་འགྱུར་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐུལ་སྐྱར་
བསྐྱར་བའི་ལུས་ལ་ལྟ་རྣམས་རིམ་ཅན་དུ་འགོད་ལ། མངལ་གྱི་སྐྱེས་བུའི་

ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་རྫོགས་པར་གྲུབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་སྐྱེ་བྱེན་ཆེན་པོ་
དག་གི་གནས་བརྒྱད་དང་ཁ་ལ་བརྒྱ་བའི་དབུགས་རྒྱུད་གྲུབ་པ་དང་ཆོས་
མཐུན་པར་དག་བྱེན་ཆེན་པོ། ཡིད་ཤེས་ཡུལ་ལ་གཡོ་བའི་བླ་པ་རྫོགས་
པར་འདུག་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བྱགས་བྱེན་ཆེན་པོ་བྱེད་ལ། སེམས་
དཔལ་སྤུམ་བཅེགས་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་ནི་ཞིབ་པར་རྫོགས་རིམ་གྱི་གནད་ཁྲད་
པར་ཅན་ཞིག་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། རགས་པ་འོལ་སྤྱི་ཅམ་ནི། སྤྱལ་
སྤྱོད་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྤྱར་བསྐྱོམ་པའི་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་ནི་མངལ་གྱི་
སྤྱེས་བྱའི་རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་དང་ཆོས་མཐུན། ཡེ་ཤེས་
སེམས་དཔལ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔལ་ནི་དེའི་སྤྱ་བ་གཉུག་མའི་ལུས་
དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལུས་དཀྱིལ་བསྐྱོམ་ཚུལ་གྱི་བྲག་ཏུ་བཞག་པ་ལ།

གཞན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་
ནི་བོད་ཀྱི་སྤྲུལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྱོད་དཔོན་རྗེ་རྗེ་བུ་པས། འགྲོ་བ་འདི་
དག་རང་བཞིན་གྱིས། །གྲུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་མེད་པའོ། །ཞེས་དང་།
ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་མ་བཅོས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གསུངས་པས། འགྲོ་
བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་གདོད་མ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པར་ངོ་

མ་ཤེས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ་སྤྲོད་ཡོད་གསལ་འདེབས་པའི་ཚུལ་
གྱིས་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

འདི་ལྟར་སྤྲོ་བ་ནི་ཏ་ཅང་ཡང་མ་བརྟགས་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ལྟ་ན་འགྲོ་བ་ནམས་ཀྱི་ལུས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱག་
བསྐྱལ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའམ། རྫོ་རྩེ་འཆང་གི་དགྱིལ་འཁོར་ལས་ཉོན་གྱི་
དབང་གིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་དང་། རྫོ་རྩེ་འཆང་དངོས་ཀྱང་
ཡིན་འཁོར་བ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། འཁོར་
བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱོད་བའི་སེམས་ཅན་ཡིན་ན་རྫོ་རྩེ་འཆང་ཡིན་པས་བྲབ་
པར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་སེམས་ཀྱི་ཆ་གང་ཡང་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆ་རེར་མ་
བསྐྱོམ་པ་མེད་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཆ་དེ་དང་དེ་དངོས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་
ལྟ་ན་ནི་སྤྱིབ་པ་ཡིན་ན་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་སོགས་སྤྱུང་འདོད་དགོས་ལ།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་ན་སྤྲོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཡེ་
ཤེས་རང་སྤྲོད་གི་གཞུང་ཡས་ཁང་དངོས་མ་ཡིན་པ་འགལ་བས་འཁོར་བ་
ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ་ཞིང་། རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་
པར་ངོ་མ་ཤེས་པའི་སངས་རྒྱས་དེས་ནི་རང་ཡང་མ་ཤེས་ན་ཆོས་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ་ལྟ་ཞོག །དེ་བས་ན་ཤེས་བྱ་གང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་སངས་
རྒྱས་ཤིན་ཏུ་སྤྲོན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཆེས་ཡ་མཚན་ནོ། །གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་

བས་ནི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་ཕྱིན་ཆད་ལམ་བསྐྱོམ་པའི་
དགོས་པ་ཅིའང་མེད་པར་འདོད་དགོས་པས་ལུས་དགྲིལ་ལན་གཅིག་བརྒྱ་
འཕྲོད་ཕྱིན་ཆད་ལམ་གང་ཡང་བསྐྱོམ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་འདི་ལྟར་ཡང་སྤྲོ་ཞིང་ལམ་བསྐྱོམ་ནས་ས་ལམ་རིམ་ཅན་དུ་
བསྐྱོད་དགོས་པར་འདོད་པ་རིག་པ་རྣལ་དུ་མ་བཞག་པ་ཡིན་ལ། སར་ཕྱིན་
ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཞག་པའི་བཙུ་གཅིག་ཀྱན་ཏུ་འོད་
གྱི་ས་ཐོབ་ཀྱང་ད་དུང་སྤྲགས་གྱི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལས་ཆེས་དམན་པར་ཁས་
སྐྱེས་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་དགྲིལ་འཁོར་དངོས་སུ་
གདོད་མ་ནས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་འདི་ལས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་པ་ཅི་ཞིག་
བྱར་ཡོད། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་ལ་
དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་མི་གསལ་ཞིང་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཚུ་ལ་
གྱིས་གདོད་མ་ནས་ཡོད་པ་ལམ་བསྐྱོམས་སྟོབས་གྱིས་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་
བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱ་ལ་འབྲས་བུའི་ཆ་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་མི་གསལ་
བའི་ཚུ་ལ་གྱིས་དངོས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་གངས་ཅན་གྱི་རིང་ལུགས་གྲུ་མ་
ཉམས་པར་འོངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་གདོད་
མ་ནས་དགྲིལ་འཁོར་དངོས་སུ་ཡོད་ན་སྟོག་གཙོད་པའི་ལས་ཡིན་ན་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་བསྐྱོངས་པའི་མཚམས་མེད་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་འགྱུར་

བ་དང་། མི་དགེ་བ་བཅུ་གྲེད་པ་པོ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་སུ་ཐལ་བ་ལ་
སོགས་པ་མཐའ་ཡས་མོད་ཟད་པར་བརྗོད་ཀྱིས་ག་ལ་ལང་། ལྷན་པོ་ཁ་ཅིག་
བསྐྱེད་རིམ་གང་བསྐྱོམ་ཐམས་ཅད། བྱི་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་ཐམས་ཅད་
གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟར་གདོད་མ་
ནས་གནས་པ་དེ་ངོ་མ་ཤེས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཟེར་བའང་རིགས་པ་འདི་དག་གིས་དགག་པར་བྱ་སྟེ། བྱོགས་འདི་དག་ལ་
སྤང་གཞི་མ་དག་པའི་སྟོད་བཅུད་མི་སྲིད་པར་འདོད་དགོས་པས་སྤང་གཞི་
སྤྱོད་གྲེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ལ། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་དོ་རྗེ་འཆང་ཤིང་སྟག་ཡིན་པས་སྟགས་སྤྱོད་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྷན་
མི་ལྷན་ཀྱི་རྣམ་དགྲེ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཉེན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་མ་
སྤྱོད་བས་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་བསྐྱོམ་པ་དོན་མེད་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་བའི་
བྱིར་འདི་འདྲ་བའང་སྟགས་པ་མཁས་པར་ཁས་འཆེན་མི་མཁས་པ་སུ་ཞིག་
གིས་བྱ་བ་སྐྱོས་ཤིག །ཡང་ཁ་ཅིག་རང་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་དུས་ན་ལྟ་དངོས་
ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཀྱང་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ན་སྟོ་དེ་ལོག་ཤེས་སུ་
འགྱུར་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་མི་འཐད་པའི་བྱིར་དོ། །ཞེས་ཟེར་བའང་
གོང་དུ་བརྗོད་པའི་རིགས་པ་མཐའ་དག་གིས་དགག་པར་བྱ་ལ། གཞན་ཡང་
མངོན་ཏྱོགས་བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་སུ་ལྟག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱོམས་

ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱར། སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས།
རྫོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པར་བསྐྱོམ་པ་སོགས་དེ་ལྟར་ཡིན་
ནས་སམ། མ་ཡིན་བཞིན་དུ་བསྐྱོམ་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོ་རྩེ་སེམས་དཔར་གྱུར་ཟིན་པས་སངས་མ་རྒྱས་པའི་
སེམས་ཅན་མི་སྲིད་པ་དང་། དབང་བསྐྱར་མ་ཐོབ་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྲིད་
པ་དང་། སྒྲིབ་སྒྲིབ་དག་མ་ཆར་བའི་སེམས་ཅན་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཞིང་། མ་
ཡིན་བཞིན་དུ་བསྐྱོམ་ན་ལོག་ཤེས་སུ་འགྱུར་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་
འཐད་དོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ཅི་སྟེ། གཞན་ཡང་གིས་སྐྱུ་སྒྲུགས་སྐྱུ་སོགས་ཀྱང་རབ་
གནས་ཟིན་ནས་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ནམ་
མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་མེ་ཉོག་སོགས་ཀྱིས་གང་བར་བསྐྱོམས་ནས་
མཆོད་པ་འབུལ་བའི་ཆོ། བསྐྱོམས་པ་ལྟར་ཡོད་ན་དེའི་ཆེ་སྒྲུང་དུ་རུང་བ་
ལས་མི་དམིགས་པས་ཁེགས་ལ། མེད་ན་ལོག་ཤེས་སུ་སོང་བས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འཐད་དོ། །ཅེས་སོགས་མཐའ་ཡས་པར་མཚུངས་ཞིང་།
དབང་བསྐྱར་བའི་ཆེ་མི་བསྐྱོད་པ་ཚུའི་དབང་བསྐྱར་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོབ་མ་མི་
བསྐྱོད་པར་གྱུར་ཟིན་པས། ད་དེ་ལ་རིན་འབྱུང་གི་དབང་ལ་སོགས་པས་ང་
རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་བྱི་མ་སྦྱང་དགོས་པ་འགལ་ཞིང་། རང་ཉིད་རྫོ་རྩེ་འཆང་
དུ་བསྐྱོམ་པའི་ཆེ་རང་གི་ལུས་མཆན་དཔེས་བརྒྱན་པ་དང་། སེམས་ཀྱིས་

ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་སྤྱོད་བས་གྲུབ་
བཞིན་དུ་དེའི་ཆེ་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་ཁས་འཆེ་བ་ནི་མངོན་སུམ་ལ་
བསྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་མ་ཡིན་ན་ནི་རང་ཉིད་ལ་དེའི་
ཆེ་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མེད་པར་ཤེས་བཞིན་དུ། རང་ཉིད་
དེའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་སུ་ཞེ་བས་སྦྲས་པས། དམ་པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་གདོན་
མི་བྱ་བས་གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་དབྱེན་བཅོས་པས་བག་མེད་པར་མ་བྱེད་ཅིག
འདི་ལྟར་འདོད་བཞིན་དུ་གང་དག་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྦྱ་རྟག་
བརྟན་བྲལ་འབྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་
ལ་མི་བཟོད་པར་སྦྲ་བ་ནི། ཁོ་བོ་ལ་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གང་
ཡང་དཔྱོད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཁོ་བོ་ཅག་གི་སྦྲ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་
འདུན་པས་འགྲོ་བ་ཞེ་སྤང་གིས་འགྲོ་བ་གཏི་ཟུག་གིས་འགྲོ་བའོ། །ཞེས་
སྟོགས་པའི་ཆོ་ངེའོ། །གལ་ཏེ་མང་དུ་སྦྲས་མོད། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་འགྲོ་བའི་ལུས་
ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རང་བཞིན་དབྱེར་
མེད་པ་ལ་བསམས་ནས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
གྲུབ་པར་སྦྱེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དངོས་སུ་ཁས་མི་ལེན་ནི་ཞེས་
བེད་ན། འོ་ན་དེའི་སྒོ་ནས་བཅོས་མ་བཅོས་ཀྱི་བྱེད་པར་འབྱེད་པ་མི་རིགས་
ཏེ། རྩལ་ཆོན་དང་རས་བྲིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་རང་

བཞིན་དབྱེར་མེད་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ལུས་དགྲིལ་བསྒྲོམ་
པ་དེ་ལུས་གདོད་མ་ནས་དགྲིལ་འཁོར་དུ་གྲུབ་པ་གསལ་འདེབས་པ་ཅ་མ་
ཡིན་ན་གསང་འདུས་ཀྱི་ལུས་དགྲིལ་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་
པར་བཤད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཚུལ་དེ་དག་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣ་བ་
མཆོག་ཏུ་སིམ་པ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་སྤྲོ་མ་སྤྲོ་མ་དག་ལུས་ལ་དགོད་པར་བྱ་བའི་ལྷ་རྣམས་ལྷ་རང་རང་
གི་སྤྱི་རྣམ་པར་བསྒྲོམ་ཞིང་། ལུས་ཀྱི་ཆོགས་ཆེན་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་
ཆ་དེ་དང་དེ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཀ་བ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེའི་ངོ་
བོར་མོས་པའམ་དོད་དུ་མོས་པ་ཅ་མ་བྱེད་ཀྱི། དེ་དང་དེའི་རྣམ་པར་མི་བསྒྲོམ་
མོ། །དེ་ནི་འཐད་དེ། གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་རྣམ་པར་བསྒྲོམ་མི་དགོས་པར་ངོ་
བོའམ་དོད་དུ་བསྒྲོམ་པས་ཆོག་ན་ལྷ་ལའང་དེ་ལྷར་བསྒྲོམ་པས་ཆོག་པ་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་ལ་ལྷ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པར་
བསྒྲོམ་པར་གསུངས་པ་ལྷར་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་ལའང་། ལུས་འདོམ་གང་གྱུ་
བཞི་པ་དགྲིལ་འཁོར་གྱུ་བཞི་པ་ལ་སྒྲོ་བཞི་པའི་རྣམ་པ་སོགས་སུ་བསྒྲོམ་
པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པ་སྤྱི་བྱང་གིས།

ཆངས་པའི་ཐིག་ནས་ཡང་དག་བཅུམ། །

གྲུ་བཞི་པ་རུ་རྣམ་པར་དབྱེ། །

གཞལ་ཡས་ཁང་ལྷར་སྒྲུང་བ་ཡི། །

རྣལ་འབྱོར་བ་ཡི་སྐྱེད་གྱིལ་འཁོར། །

ཞེས་དང་། བཤད་རྒྱུད་དོ་རྗེ་ཐེང་བ་ལས་གྲང་།

ལུས་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གྱུར། །

སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱིས་ཡང་དག་བརྟེན། །

ཞེས་དང་། དེ་དག་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྐྱོམ། །ཞེས་ལུས་གཞལ་
ཡས་ཁང་དུ་གྱུར་བར་བསྐྱོམ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བོད་གྱི་
འདུས་པ་བའི་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་དོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བསྐྱུར་བའི་ལུས་
ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་སྐྱེའི་རྣམ་པར་འགོད་པ་མི་འཐད་དེ། མདོར་བྱས་ལས།

དེ་ནས་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི། །

དབྱེ་བ་ཞེས་པས་སྒྲུང་མཛད་སོགས། །

གཞོད་མཛེས་བར་དུ་ས་བོན་གྱི། །

དགོད་པ་ཡང་དག་ཉིད་དུ་དགོད། །

ཅེས་ས་བོན་ཅམ་དགོད་པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
ན་ལུས་གྱི་གནས་དེ་དང་དེར་ལྷ་དེ་དང་དེའི་ས་བོན་བཀོད་པ་ལྷ་དེ་དང་དེར་
མོས་པ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱེའི་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པ་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་གྱི་
དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡབ་ལ་དོ་རྗེ་མ་ལྷ་འགོད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ལུས་

ལྷ་ནི་ཡུམ་གྱི་དབང་པོ་ལྷ་ལ་བཀོད་ཅིང་བྱང་སེམས་རྣམས་གྱི་ས་བོན་ཡབ་
གྱི་དབང་པོ་ལྷ་ལ་བཀོད་ནས་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྒྱུར་བ་ན་སྐྱེ་མཆེད་བཀོད་པ་
དེ་དག་ཀྱང་ཞལ་སྒྱུར་དུ་འོང་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་མདོར་བྱས་
སུ་ཡང་ཡབ་གྱི་ལུས་ལ་དགོད་པའི་སྐབས་སུ་དོ་རྩེ་མ་ལྷ་མ་གསུངས་ལ།
བཤད་རྒྱུ་དོ་རྩེ་སྤང་བ་ལས་ཀྱང་ལུས་དཀྱིལ་དགོད་པའི་སྐབས་སུ་དོ་རྩེ་
མ་ལྷ་མ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཡབ་ལ་ས་སྤྱིང་སོགས་གཟུགས་
དོ་རྩེ་མ་སོགས་དང་ཞལ་སྒྱུར་དུ་འགོད་ན་ཡུམ་ལའང་གཟུགས་དོ་རྩེ་མ་
སོགས་ས་སྤྱིང་སོགས་དང་འབྱུང་བ་དགོད་དགོས་པར་ཐལ་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་
ཡབ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་ཁྱོ་བོ་བཅུ་ཁྱོ་མོ་བཅུ་དང་འབྱུང་བ་འགོད་དགོས་
པ་དང་། ཡུམ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་ཁྱོ་མོ་བཅུ་ལ་ཁྱོ་བོ་བཅུས་འབྱུང་བ་
འགོད་དགོས་པར་ཐལ་ཏེ། དེགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་གཞག་
རིམ་པར་ཡུལ་ལྷའི་ལྷ་མོ་རྣམས་བཀོད་པ་ནི་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀའི་ལུས་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེན་མ་ལ་སོགས་པ་
བཞི་ལྟེ་བ་སྤྱིང་ཁ་མགྱེན་པ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་སུ་འགོད་པ་ཡང་མི་དེགས་ཏེ།
མདོར་བྱས་སུ།

སྐྱེན་དང་སྐྱ་མ་གྱི་དང་ནི། །

དེ་བཞིན་དུ་ནི་གོས་དཀར་མོ། །

སྒྲོལ་མ་ཡང་ནི་སྤྲགས་པ་ཡིས། །

ས་ལ་སོགས་པར་རྣམ་པར་དགོད། །

ཅེས་འབྲུང་བ་བཞི་འཛིན་གནས་སུ་ལྷ་མོ་བཞི་དགོད་པར་བཤད་པས། ས་
རྒྱུང་གི་གནས་འདོམས་སུ་སྤྱན་མ་དང་། རྒྱུང་གི་རྒྱུང་གི་གནས་ལྷེ་བར་སྒྲོལ་
མ་དང་། རྒྱ་རྒྱུང་གི་གནས་སྤྱིང་ཁར་སྤྲ་མ་གྱི་དང་། མེ་རྒྱུང་གི་གནས་མགྱིན་
པར་གོས་དཀར་མོ་དགོད་པར་རིགས་སོ་ཞེས་བེར་རོ། །འདི་དག་ནི་ལོག་
པའི་གཏམ་གྱི་སྒྲུབ་བཤུགས་སྤྲུག་ལྷེ་འདི་ལྷར་མདོར་བྲས་ལས་ཡུམ་གྱི་ལུས་
ལ་ལྷ་དགོད་པ་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ།

ལྷ་མོ་དོ་རྗེ་གཟུགས་ལ་སོགས། །

དེ་ཉིད་ལ་ནི་རྣམ་བསམས་ལ། །

ས་སྤྱིང་ལ་སོགས་དེ་རྣམས་དང་། །

སྒྲོམས་པར་འབྲུག་པར་བསྐྱོམ་པར་བྲ། །

ཞེས་པས་ཡུམ་གྱི་ལུས་ལ་དོ་རྗེ་མ་ལྷ་ས་སྤྱིང་སོགས་གྱིས་འབྲུད་པ་
འགོད་པར་གསལ་བར་གསུངས་པས་ཡབ་གྱི་ལུས་ལ་འང་ས་སྤྱིང་སོགས་དོ་
རྗེ་མ་ལྷས་འབྲུད་པ་དགོད་དགོས་པར་འབྲུབ་པའི་སྤྱིར་དང་། རྣམ་གཞག་
རིམ་པར་དོ་རྗེ་མ་ལྷ་འགོད་པར་བཤད་པ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀའི་ལུས་གྱི་
དབང་དུ་བྲས་པ་ཡང་གཞུང་དེ་ཉིད་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྤྱིར་ཏེ། རྣམ་

གཞག་རིམ་པ་ལས་ལྷ་འགོད་པ་སྟོན་པའི་མཆམས་སྟོར་དུ། དེ་ལྟར་གྱུར་
པའི་རང་གི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཕྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་
རང་བཞིན་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དགོད་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གསུངས་པ། ཞེས་སྐྱབ་
པ་པོ་རང་གི་ལུས་ལ་འགོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་།
ཡུམ་ཀྱི་ལུས་ལ་འགོད་པའི་ལྷ་ཡང་སྟོན་ན་ཁོ་མོ་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་རིགས་པ་
ལ་མ་བསྟན་པའི་བྱིར་དང་། ཅ་རྒྱས་ལ་བྱམས་པ་སོགས་འགོད་པ་བཤད་
པའི་རྗེས་ཐོགས་ལ་དོ་རྗེ་མ་ལྷ་འགོད་པ་བཤད་ནས། དེའི་རྗེས་ཐོགས་ལ་
ཡན་ལག་ལ་ཁོ་བོ་བཅུ་འགོད་པ་བཤད་པས་ཡུམ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་སྐྱ་
བ་ལ་འབྲེལ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །མིག་སོགས་ས་སྤྱིང་སོགས་ཡུམ་ལྷས་
འབྱུང་པ་བྱེད་ན་ཡན་ལག་ལ་ཁོ་བོ་བཅུ་ཁོ་བོ་བཅུས་འབྱུང་པ་དགོད་དགོས་
པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ནི་ལུས་དཀྱིལ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པ་སྟེ། རང་གི་
ལུས་ལ་སྐྱང་གཞིའམ་ལྷ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རང་རྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་དབང་
པོ་ལྷ་དང་ཡུལ་ལྷ་སོ་སོར་ཡོད་ཅིང་། ས་སྤྱིང་སོགས་ལྷ་དང་དོ་རྗེ་མ་ལྷ་ཡང་
དབང་ཡུལ་སོ་སོ་ལས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། གཤེན་རྗེ་གཤེད་དང་རོ་ལངས་མ་
བསྐྱབ་གཞི་ལག་པ་གཡས་སོ་སོ་བ་གཉིས་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱིར་རོ། །དེ་
ལྷ་མ་ཡིན་ན་བྱེད་རང་གི་སྟོགས་ལ་ཡང་ཡབ་ཀྱི་ལུས་ལ་རིགས་ལྷ་འགོད་
ཀྱི་ཡུམ་བཞི་མི་འགོད་པ་དང་། ཡུམ་ཀྱི་ལུས་ལ་ཡུམ་བཞི་འགོད་ཀྱི་རིགས་

ལྷ་མི་འགོད་པར་འདོད་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ།   ཡབ་གྱི་ལུས་ལ་ས་སྙིང་
སོགས་འགོད་གྱི་དོ་རྗེ་མ་ལྷ་མི་འགོད། ཡུམ་གྱི་ལུས་ལ་དོ་རྗེ་མ་ལྷ་འགོད་གྱི་
ས་སྙིང་སོགས་དགོད་དུ་མི་རུང་པའི་བྱིར།   ཞེས་མཚུངས་པ་བརྗོད་ན་རྗེ་
ལྷར་ལན་འདེབས་པ་སྟོས་ཤིག   །གཞན་ཡང་ཡུམ་གྱི་ལུས་ནི་མདོར་བྱས་
སོགས་ལས་གཙོ་བོར་ལས་གྱི་ཕྱག་རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་ལ།   དེའི་ཆེ་ལས་
རྒྱའི་མིག་སོགས་དབང་བོ་རྣམས་ས་སྙིང་སོགས་སུ་མི་བསྐྱབ་ན།   སྐྱབ་པ་
པོའི་མིག་ས་སྙིང་དུ་བསྐྱབ་པས་ཕྱག་རྒྱའི་མིག་ས་སྙིང་དུ་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་
བ་དང་།   ཕྱག་རྒྱའི་རྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་གཟུགས་སོགས་དོ་རྗེ་མ་ལྷར་
བསྐྱབ་པས།   སྐྱབ་པ་པོའི་རྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་གཟུགས་སོགས་ལྷ་སྟོང་
ཞིང་བྱིན་གྱིས་སྟོབ་པ་བཞད་གད་གྱི་གནས་ཡིན་ནོ།   །ཕྱང་བའི་དགྱིལ་
འཁོར་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ།   ལུས་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་
སོ་གཉིས་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་བཤའ་རྒྱད་དོ་རྗེ་སྤང་བ་དངས་ནས་རྣམ་
གཞག་དང་སྟོན་གསལ་གཉིས་ཀ་རུ་བསྐྱབ་པའི་དོ་རྗེ་སྤང་བའི་ཕྱང་ལས་
ཀྱང་།   དོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་ལུས་འདི་ལ།   །རྒྱལ་བའི་སྐུ་ནི་རིམ་བཞིན་གནས།   །
ཞེས་ལྷ་སོ་གཉིས་འགོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ལུས་ནི་དོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་
ལུས་སུ་བཤའ་བའི་བྱིར་ན་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀའི་ལུས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
པར་སྐྱབ་ནི་བྱང་རྒྱལ་དུ་སྐྱབ་ཡིན་ལ།   གཞན་ཡང་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀའི་

དབང་དུ་བྱས་པའི་ལུས་དགྲིལ་གྱི་ལྷའི་གངས་གྱིས་ལྷུང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་
གྱི་ལྷའི་གངས་སྐྱབ་ན་ལྷུང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་ལས་ཆེས་
མང་བ་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་གྱི་ལྷ་ཁྱོ་བོ་དང་ཁྱོ་མོ་ལྷ་སོ་སོར་
བགང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་བཤའ་རྒྱུད་དོ་རྗེ་ཕྱེང་བ་དང་མདོར་བྱས་ལས་ཡབ་གྱི་ལུས་
དགྲིལ་ལ་དོ་རྗེ་མ་ལྷ་དགོད་པ་དངོས་སུ་མ་བཤའ་བ་ཅི་ཞེ་ན། ལོངས་སྤྱོད་
པ་པོ་དབང་པོ་ལྷ་ཡོད་ན་ལོངས་སྤྱད་བྱ་ཡུལ་ལྷ་གདོན་མི་བ་བར་ཡོད་པ་གོ་
སྐྱབ་ལ་དགོངས་པའམ། ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱབ་བའི་སྐྱབས་སུ་དོ་རྗེ་མ་ལྷ་
རང་གི་དབང་པོ་སོ་སོའི་སྒོར་བྲངས་ནས་རང་རྒྱུད་གྱི་གཟུགས་སོགས་ལྷ་
དང་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་པར་གསུངས་པའི་ཤུགས་གྱིས་གོ་རུས་པ་ལ་
དགོངས་སོ། །ལུས་ལ་ལྷ་མི་འགོད་པར་ལྷའི་ས་བོན་འབའ་ཞིག་འགོད་པ་ནི་
མདོར་བྱས་ལས།

སྒྲི་མིག་ཏུ་བཀོད་ནས་ནི། །

ས་ཡི་སྤྱང་པོ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ། །

ཨོ་ནི་རྣ་བ་དག་ལ་དགོད། །

ཕྱག་ན་དོ་རྗེ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །

ཞེས་སོགས་གྱིས་ལྷ་བསྐྱོམ་པར་དངོས་སུ་བཤའ་བ་དང་འགལ་ཞིང་།

རྣམ་གཞག་རིམ་པར་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟ་བུ་དགོད་པ་ལས་ཕྱང་པོ་
ལྟ་བུར་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་
རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དགོད་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་
གསུངས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལྟ་ཉིད་དགོད་པར་བཤད་ཅིང་། བྱད་པར་དུ་
ཡང་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་པ་དེ་ཉིད་ཅ་རྒྱད་ཀྱི་ལེ་བྱ་བ་རྒྱད་པ་ལས།

བྱ་མའི་དབུས་བར་སྤྱི་གཙུག་མཐའ་ཡི་བར། །

ཆོ་ག་ཤེས་པས་ཡང་ན་རྒྱུ་པའི་བར། །

སྟེ་བ་རྟེན་པ་གསང་བར་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ། །

རིགས་ལྟ་རྣམས་ནི་དགོད་པ་རབ་ཏུ་བྱ། །

ཞེས་པས་བསྟན་པར་མདོ་བསྟེ་ལས་གསུངས་ལ། དེའི་འགྲེལ་བ་སྟོན་
གསལ་ལས། སྤྱབ་པའི་ཐབས་ལས་བྱང་བའི་རིམ་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་དང་རྗེས་
སྤྱ་རྣལ་འབྱོར་བྱས་ལ། བདག་ཉིད་དང་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་རིགས་ལྟར་བྱ་བ་
བསྟན་པའི་བྱིར། བྱ་མའི་དབུས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱ་
མའི་དབུས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱང་ཁའི་གནས་སོ། །བར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་སྤྱིད་ཀྱི་
བར་འདྲིའི་ཡི་གེ་རྩྱ་ཉེ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་དགོད་པའོ། །སྤྱི་གཙུག་མཐའ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་གཙུག་གི་མཐའི་སྤྲུལ་སྤྱ་ཉེ་བར་མཆོན་ཏེ། སྤྱིའི་མཐའ་སྟེ་
སྤྱིའི་སྤྱེ་གནས་ཇི་སྤྱིད་པའི་བར་དུ་ཡི་གེ་ཨ་ལས་བྱང་བའི་རྣམ་པར་སྤྱང་

མཛད་དགོད་དོ། །ཆོ་ག་ཤེས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ཤེས་
པས་སོ། །བར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱིང་ཁ་དང་སྤྱི་གཙུག་གི་བར་ཏེ། གང་ཡིན་ཞེ་
ན། རྟོག་མའི་སྤྱོད་པས་ཁའི་དགྲིལ་འཁོར་ཏེ་དེར་ཡི་གེ་ཨྲུམ་ལས་བྱུང་བའི་འོད་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་དགོད་པར་བྱའོ། །ཀླང་པའི་བར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀླང་པ་དང་
བརྒྱའི་རྩ་བའི་བར་དུ་ནི་ཀླང་པའི་བར་རོ། །དང་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་ནི་ཀླང་པ་
གཉིས་སུ་ཞེས་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཏེ། དེར་ཡི་གེ་རྩུ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་ཡོད་པར་
གྲུབ་པ་དགོད་པར་བྱའོ། །ལྟེ་བ་ཆེད་པ་གསང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདིར་བདུན་
པ་མི་མངོན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་འདི་དག་ཏུ་སྤྱི་ལས་བྱུང་བའི་རིན་
ཆེན་འབྱུང་ལྡན་དགོད་པར་བྱའོ། །རྒྱལ་བ་ནི་རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་ལ་སོགས་
པའོ། །རྒྱལ་བའི་སྤྲས་ནི་དེའི་རིགས་ཏེ། རྒྱལ་བ་དང་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་དག་ནི་
རྒྱལ་སྤྲས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་ལ་སོགས་པ་དང་། དེའི་རིགས་
རྣམས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལས་བཤད་པའི་ཆོ་གས་རིགས་ལྟའི་བདག་ཉིད་
དགོད་པ་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་རང་རང་
གི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་ལྟར་བསྐྱེད་པ་དངོས་སུ་གསལ་བར་བཤད་ཅིང་།
རང་དང་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་ཀའི་ལུས་ལ་རིགས་ལྟ་དང་དེའི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་ཐམས་
ཅད་འགོད་པར་བཤད་པ་ཡིན་པས་ལྟ་འགོད་པ་འཕགས་པ་ཡབ་སྤྲས་ཀྱི་
བཞེད་པ་མ་ཡིན་པར་སྤྲས་པས་ནི་འགྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་མ་མཐོང་བ་གོ་

བར་བྱས་སོ། །དེས་ན་མདོར་བྱས་ལས། ས་བོན་གྱི། དགོད་པ་ཡང་དག་ཉིད་
དུ་དགོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་ཡུང་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་པས་ཐོག་
མར་ཡུང་སོགས་རྣམས་ལྟ་དེ་དང་དེའི་ས་བོན་དུ་བསྐྱེད། དེ་ནས་ས་བོན་
ལས་ཡུང་བའི་ལྟ་གནས་དེ་དང་དེར་དགོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་ས་བོན་
རྒྱུད་བ་འགོད་པའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །ས་བོན་དགོད་པར་བཤད་པས་ལྟ་མི་
འགོད་པར་འདོད་པ་ནི་རྒྱ་ཡོད་པས་འབྲས་བྱ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་དང་འབྲས་ཉྱེ།
ཤིན་ཏུ་ཅིང་བའོ། །དེ་ཡང་དངས་མ་ཐག་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུང་འདིས། རྣམ་
སྤང་སྤྱོད་མཆོམས་ནས་སྤྱི་བོའི་བར་དང་། འོད་དཔག་མེད་སྒྲོག་མ་ནས་སྤྱོད་
མཆོམས་བར་དང་། མི་བསྐྱོད་པ་སྤྱིང་ཁ་ནས་སྒྲོག་མའི་མ་མཐའ་བར་དུ་
འགོད་པར་བཤད་པའི་རིགས་འགྲོས་སྤྱར་ན། སྤྱིང་ཁ་ནས་སྤྱི་བོའི་བར་ལ་
རིན་འབྱུང་དང་། སྤྱི་བོའི་མ་མཐའི་མཆོམས་ནས་བསྐྱེད་རྩ་བའི་བར་ལ་དོན་
གྲུབ་བཀོད་པས་ཆོག་པར་སྤྱང་ལ། དངས་མ་ཐག་པའི་སྤྱོད་གསལ་གྱི་ཆོག་
ཟེན་ལྟར་ན་སྤྱི་བོ་ཆེད་པ་གསང་གནས་གསུམ་ལ་བྱུང་བར་རིན་འབྱུང་དང་།
བསྐྱེད་རྩ་བ་ནས་རྒྱང་སོར་བར་ལ་དོན་གྲུབ་འགོད་པར་སྤྱང་སྤྱི་དེ་གཉིས་
གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པར་བཞེད་དོ། །སྤྱོད་མ་སོགས་བཞི་ས་ལ་སོགས་པ་ལ་
དགོད་པར་བཤད་པས་གསང་གནས་སོགས་སྤྱི་དགོད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་
ཁྱེད་ཅག་རྒྱུད་དོན་ལ་ཞིབ་པར་འབྱེད་པའི་སྒོ་དང་མི་ལྟན་པ་དག་ལ་དེ་སྟེ་

བྱའི་དོགས་པ་འབྱུང་བ་བདེན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལ་ཙ་
བའི་རྒྱུ་ལྷ་ལ་སྤེལ་བའི་ས་རྒྱུ་ཐུར་སེལ་གྱི་གནས་གསང་གནས་དང་།
མཉམ་གནས་རྒྱུ་གི་རྒྱུ་གི་གནས་སྟེ་བ་དང་། སློག་འཛིན་ཅུ་རྒྱུ་གི་
གནས་སྟེང་ཁ་དང་། བྱེན་རྒྱ་མེ་རྒྱུ་གི་གནས་མགྱེན་བ་དང་། འབྲུག་གི་
ནམ་མཁའི་རྒྱུ་གི་གནས་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་བཞག་པ་ཡིན་ལ། འདིར་སྤྱན་
སོགས་བཞི་ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་བཞིར་བཞག་པ་ནི། སྤྱིར་འབྱུང་བ་
བཞིའི་རྒྱུ་དང་སྤྱན་སོགས་བཞི་སྤྱིར་བའི་སྐབས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་
ནི་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་བའི་ཆ་དང་གཤེར་བའི་ཆ་དང་རྩོ་བའི་ཆ་དང་གཡོ་བའི་ཆ་
རྣམས་ལ་སའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་བཞིར་བྱས་ནས་དེ་དག་ལྟ་མོ་བཞིར་
བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་བཞག་པ་ནི་ནི། ཙ་བའི་རྒྱུ་ལྷ་ཀ་ཡང་རྒྱུ་གི་
ཁམས་གཅིག་ཐུར་བྱས་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་མའི་བསྐྱེད་བཞིར་བྱེད་
དགོས་ཀྱི་ས་རྒྱུ་ལས་སྤྱན་མ་བསྐྱེད་པ་སོགས་བྱར་མི་རུང་སྟེ། ཐུར་སེལ་
གྱི་རྒྱུ་ལ་སྤེལ་བའི་མཚན་ཉིད་མ་ཆང་བའི་སྤྱིར་དོ། །

དེས་ན་འདི་འདྲ་བ་ནི་ས་དང་ས་རྒྱུ་གི་ཤན་མ་བྱེད་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་
འབྲུག་གི་རྒྱུ་ནམ་མཁའ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ནམ། ཐུར་སེལ་གྱི་རྒྱུ་
ལའང་སྤྱི་བའི་མཚན་ཉིད་ཆང་ན་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུ་བཞི་མི་འགལ་བར་ཁས་ལེན་
དགོས་མོད་ཀྱི་འགལ་འབྲེལ་གྱི་བརྟེན་ལ་གཏན་མ་བྱང་བའི་བྱིས་པ་ཉིད་ནས་

མདོ་རྒྱད་གི་དོན་འགྲེལ་པ་ལ་སྙིང་ལས་རྩལ་དུར་གྱིས་ཤིག། འོ་ན་སྐབས་
འདིར་སྤྲ་བའི་ཆ་ལ་སར་བཞག་པ་སོགས་གི་དབང་དུ་བྱས་པར་གང་ལས་
ཤེས་ཤེས། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་གྲགས་པས་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་
ལས། ལུས་ལ་སྤྱན་མ་སོགས་འགོད་པའི་སྐབས་སུ། མོ་རྒྱ་ར་ཉི་ཞེས་བྱ་བ་
སྤྱན་མ་སའི་ཁམས་གི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་པ་ནས། བཟླ་རྒྱ་ཉི་ཞེས་
བྱ་བ་སྒྲོལ་མ་རྩལ་གི་ཁམས་གི་རང་བཞིན་གྱིས་སོ། བའོད་ནས་སྤྲ་བ་ཉིད་
དང་གཤེར་བ་ཉིད་དང་རྩོ་བ་ཉིད་དང་གཡོ་བ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་བསམ་པར་བྱའོ།
ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ལ། བའོད་རྒྱད་དོ་རྗེ་ཕྱིར་བ་ལས་ཀྱང་།

ཡང་འདིའི་ཤ་སོགས་ས་ཁམས་ལ། །

བཙེམ་ལྷན་འདས་ཡུམ་སྤྱན་བཞུགས་སོ། །

ཁྲག་སོགས་རྩའི་ཁམས་ལ་ནི། །

བཙེམ་ལྷན་འདས་ཡུམ་སྤྲ་མ་བཞུགས། །

རྩོ་བ་ལ་སོགས་མེ་ཁམས་ལ། །

བཙེམ་ལྷན་འདས་ཡུམ་གོས་དཀར་བཞུགས། །

བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་རྩལ་ཁམས་ལ། །

བཙེམ་ལྷན་འདས་ཡུམ་སྒྲོལ་མ་བཞུགས། །

ཞེས་ཆེས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། ལུས་གི་ཤ་ས་རྩལ་དང་། ཁྲག་མེ་

སྐྱེད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དང་ལྡན་པ་སྤྱི་ཞིག་ཁས་ལེན་པར་བྱེད། དེས་ན་རགས་པ་
ཉི་ཤུ་ཙམ་ལྟ་བུ་གིས་པའི་སྐྱབས་སུ། ས་ཚུ་མེ་སྐྱེད་སོགས་གིས་པ་བཤའ་བ་ནི།
ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཆ་ལ་སོགས་པ་ལ་ས་ལ་སོགས་པར་བྱས་ནས། དེ་དག་
གིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་གིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་དག་
གིས་པ་དང་མཐུན་པར་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཡང་གིས་པར་
གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ཁམས་སྤྱོད་པ་གིས་པའི་སྐྱབས་སུ། ས་ཚུ་ལ་གིས་པས་
སྤྱི་ཞིག་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཉམས་འཆར་བ་སོགས་ནི་འབྱུང་བ་བཞིའི་སྐྱེད་ལ་སྤྱོད་པར་
དུ་མ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་རགས་པ་གིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་
ཡིན་ཏེ། འདི་སྤྱོད་པའི་རྣམ་དབྱེད་དག་མ་ཤེས་ན་རགས་པ་གིས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་
གིས་པ་ཅམ་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡང་མི་ཤེས་ན་རྫོགས་རིམ་ཀྱི་གནད་ཟབ་མོ་དག་
རྫོགས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་འབྱུང་། སྤྱོད་པ་གིས་པའི་ཞེས་པ་ཡང་ས་ཚུ་མེ་གསུམ་རགས་
ཤིང་། དེ་ལས་སྐྱེད་གི་ཁམས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཀྱི། སྐྱེད་རང་གི་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེད་
པ་ལ་སྤྱོད་པར་ཤེས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དོ། །ཙམ་པའི་སྐྱེད་ལྟའི་
རང་དབང་གི་ཁ་དོག་དང་བྱེད་ལས་སོགས་འབྱུང་བ་བཞི་དང་རྣམ་པ་མཐུན་
པ་དང་གནས་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་ས་ཚུ་སོགས་སྤྱོད་པ་ཞུ་བ་
གི། །ས་ཡང་ཡིན་སྐྱེད་ཡང་ཡིན་པས་ས་ཚུ་སོགས་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ལ།
ས་སེར་པོ་ཚུ་དཀར་པོ་སྐྱེད་ལྟའི་སྤྱོད་པ་ཡང་། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་འོག་

གཞིའི་དགྲིལ་འཁོར་གསུམ་གྱི་ཁ་དོག་དང་བསྟུན་པའི་དབང་དུ་བྱས་གྱི། ས་
སྟེང་གི་ས་ཚུ་རྒྱང་གསུམ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཁ་དོག་དང་བསྟུན་པ་མ་
ཡིན་ལ། ལུས་གྱི་ས་ཁམས་གྱི་གནས་གསང་གནས་ན་ཡོད་པ་དང་ཉྩེ་བ་
ནའང་ཡོད་པ་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྟུ་ཁ་ལས། ཉྩེ་བ་སའི་
གནས་སུ་སྟུན་མ་དང་སྟེ་གཙུག་རྒྱང་གི་གནས་སུ་སྟོལ་མ་འགོད་པར་
བཤད་པ་རྗེ་ལྟར་འཆད་སོམས་ཤིག །

ཡང་ཁ་ཅིག མོ་རྒྱ་ར་ཏི་ཞེས་པ་ལས་སྟུན་མ་དང་། དེ་ཁ་ར་ཏི་ལས་སྟུ་
མ་གྱི་བསྐྱེད་པ་སོགས་སུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། མདོར་བྱས་གྱིས་སྟུ་ཐམས་
ཅད་གྱི་ས་བོན་དགོད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། ལྟ་གཞན་
རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་མཆན་སྟགས་ལས་བསྐྱེད་དགོས་པར་རིགས་པ་
མཚུངས་པའི་བྱིར་དང་། ལྟ་གཞན་རྣམས་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་ཅིང་། ལྟ་མོ་
བཞི་སྟོས་སུ་མཆན་སྟགས་ལས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅིའང་མེད་པའི་བྱིར་
རོ། །འོ་ན་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྟུབ་ཐབས་ལས། མོ་རྒྱ་ར་ཏི་ཞེས་བྱ་བ་སྟུན་
མ་སའི་ཁམས་གྱི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་བཤད་པ་རྗེ་ལྟར་
ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། སྟུབ་ཐབས་མདོར་བྱས་ལས།

གཏི་ཐུག་དགའ་སོགས་སྟགས་གྱིས་ནི། །

ས་ལ་སོགས་ལ་རབ་ཏུ་གཞུག།

ཅེས་གསུངས་པ་ལ་གཏི་ཟུག་དགའ་མ་སོགས་ནི་སྦྱན་མ་སོགས་ཀྱི་
མཆོན་ཀྱི་རྣམ་གངས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། མོ་རྒྱ་ར་ཏི་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱན་མ་སྟེ། དེ་སའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་
ལ་སོགས་པ་སྟེ། མོ་རྒྱ་ར་ཏི་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་གཏི་ཟུག་དགའ་མ་ཞེས་པ་
ཡིན་ནོ། །དོན་ཅེས་པའི་སྦྱབ་ཐབས་ཀྱི་དཔེ་དག་པ་རྣམས་ལས། མོ་རྒྱ་
ར་ཏི་ཞེས་བྱ་བ་སྦྱན་མ་སའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་
བས། མོ་རྒྱ་ར་ཏི་ཞེས་བྱ་བས་སྦྱན་མ་ཞེས་བྱེད་ཆོག་ཡོད་པར་འདྲན་པ་མ་
དག་གོ། །མདོར་བྱས་ལས། གཏི་ཟུག་དགའ་སོགས་སྒྲགས་ཀྱིས་ནི། །ཞེས་
པའི་དོན་ནི་གཏི་ཟུག་དགའ་མ་སོགས་དགོད་པར་བྱའོ། །གང་གིས་ན། ས་
བོན་ཀྱི་སྒྲགས་ཀྱིས་ནི་འོ་ཞེས་པ་ཡིན་ཀྱི། །སྒྲགས་ཡིན་ན་མཆོན་སྒྲགས་
ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་མ་འདྲིན་ཞིག །ཡང་འགྲེལ་པ་རིན་ཐེང་ལས། བྱིག་
གཡས་ལ་སའི་སྦྱང་པོ་དང་། གཡོན་ལ་གཟུགས་དོན་ཅེ་མ་འགོད་པ་སོགས་
སྦྱ་འདོད་པ་ནི། བཤད་རྒྱུ་དོན་ཅེ་ཐེང་བ་ལས།

དེ་ཡི་མིག་དབང་གཉིས་ལ་ནི། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ས་སྦྱང་པོ། །

དེ་ཡི་རྣ་བའི་དབང་གཉིས་ལ། །

བདེར་གཤེགས་ཕྱག་ན་དོན་ཅེ་འོ། །

ཞེས་སོགས་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཐུན་སྦྲུལ་ལོ། །

ཡང་བོད་ཀྱི་མ་སྦྱངས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདེ་མཚོག་ལ་ལུས་ཏེན་གྱི་
དགྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱོམ་པ་བཤའ་ཀྱང་། གསང་འདུས་ལ་ལུས་ཏེན་གྱི་དགྱིལ་
འཁོར་དུ་བསྐྱོམ་པ་མདོར་བྱས་མདོ་བསྟེན་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྦྱབ་ཐབས་
སྟོན་གསལ་སོགས་གང་དུ་ཡང་མ་བཤའ་བས་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་སྦྱ་བ་ནི།
ནམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། དང་པོ་ཁོ་ནར་སྦྱའི་དགྱིལ་འཁོར་ནམ་པར་བཤའ་
བར་བྱ་སྟེ།

ཚངས་པའི་ཐིག་ནས་ཡང་དག་བརྩམ། །

གྲུ་བཞི་པ་རུ་ནམ་པར་དབྱེ། །

གཞལ་ཡས་ཁང་ལྟར་སྦྱང་བ་ཡི། །

ནལ་འབྱོར་བ་ཡི་སྦྱ་དགྱིལ་འཁོར། །

དེ་སྐད་དུ།

ཟླ་གའི་དགྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་དང་། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་དང་། །

དགྱིལ་འཁོར་ལུས་སུ་གསུངས་པ་སྟེ། །

དགྱིལ་འཁོར་ནམ་པ་གསུམ་དུ་བརྟག། །

ཅེས་འདུས་པའི་རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མ་

མཐོང་བཞིན་དུ་བྱུང་ཀྱལ་དུ་སྐྱས་པའི་སྤྱིར་རང་ཉིད་སྤྱན་པར་སྟོན་པའོ། །ཅི་
སྟེ་ལུང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་རང་གི་ལུས་གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུབ་བཞི་པའི་ངོ་བོར་
མོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་གི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆ་རེ་རེ་བཞིན་ལུས་ཀྱི་ཆ་རེ་
རེ་ནས་ཞིབ་དུ་བསྒྲོམ་པ་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བཤད་རྒྱུ་དོན་རྗེ་སྤང་བ་
ལས། ལུས་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གྱུར། །ཞེས་པ་ནས།

ཡེ་ཤེས་ལྷ་ནི་རྣམ་དག་པ། །

རེ་ག་ལྷར་ནི་ཡང་དག་བཟོད། །

ལུང་པོ་ལྷ་ནི་ཡང་དག་པར། །

རྣམ་དག་ཁ་དོག་ལྷ་ནི་བྱེད། །

དེ་དག་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྒྲོམ། །

དང་པོའི་སྦྱོར་བར་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་པ་འདི་གསང་འདུས་ལས་གཞན་པའི་དགྱེལ་འཁོར་ཇི་
འདྲ་བ་ཞིག་གི་དང་པོ་སྦྱོར་བའི་སྐབས་སུ་བསྒྲོམ་པ་སྦྱོས་ཤིག། །དེ་བས་ན་
སྤྱི་མའི་མན་ངག་དང་བྲལ་བ་དང་། རྒྱུད་སྤེ་དང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གི་གཞུང་
ལ་རིང་དུ་མ་སྦྱངས་པ་དང་། ཇི་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་གསུང་རབ་འབྱེད་
པའི་རྒྱས་པ་དང་བྲལ་བ་དག་གིས་དོན་རྗེ་འཆང་གི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་རྣམ་
པར་འབྱེད་པ་ལ་རེ་ཤིག་ངལ་བསོ་སྟེ་འདུག་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་

འཆད་པ་པོ་སྟོང་ཁམས་གང་ཆེ་འགྲན་པ་ལྟར་ལེན་པ་དག་གི་ཁ་ཅམ་ལ་བལྟ་
བས་ཆིམ་པ་དག་དང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཡང་པན་གདགས་པ་ཆེན་
པོར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་ལ། ལུས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་
འཁོར་དུ་བསྐྱབ་ཚུལ་སྒྲིར་བཤད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་གནས་གང་དུ་སྟོང་གང་ས་
བོན་གང་ལས་བསྐྱེད་པ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། ལུས་དགྲིལ་བསྐྱོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི་ལུས་ཀྱི་གནས་
སོ་སོར་སྟོང་བསྐྱོམ་པ་ཅམ་ལ་མི་བེར་གྱི། ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་སྟོང་དེ་དང་དེ་
བསྐྱབ་པའི་གཞིར་བྱས་ནས་སྟོང་བསྐྱོམ་པ་ལ་བེར་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་
རྒྱད་སྟེ་འོག་མ་ནམས་ལས་ཀྱང་ལུས་དགྲིལ་བསྐྱོམ་པ་དུ་མ་ཞིག་བཤད་
པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་ཆོན་དང་རས་བྲིས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་དགྲིལ་
འཁོར་ལ་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་གང་ལས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་དང་། ལྟ་གང་ལས་
བསྐྱབ་པའི་གཞི་ས་བོན་ཕྱག་མཆན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོན་དང་རི་མོ་
མཁན་ལ་སོགས་པས་གསར་དུ་བཅོས་ནས། དེ་དག་ལས་དགྲིལ་འཁོར་
བསྐྱབ་པ་ཡིན་པས་བཅོས་མའི་དགྲིལ་འཁོར་ཞེས་པ་དང་། ལུས་དགྲིལ་ནི།
ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་གསར་དུ་མ་བཅོས་པར་པ་མ་ལས་སྐྱེས་པའི་དུས་ནས་
རྫོགས་པར་གྲུབ་ཡོད་པ་དག་བསྐྱབ་གཞིར་བྱས་ནས། དེ་དག་ལས་དགྲིལ་

འཁོར་བསྐྱབ་པས་མ་བཅོས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །
དེ་བས་ན་དགྲིལ་འཁོར་གང་ལས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་དེ་དག་རང་གི་ལུས་གྲུབ་
ཅ་མ་ནས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པས། འགྲོ་བ་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས། །གྲུབ་
པའི་དགྲིལ་འཁོར་གཉིས་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དགྲིལ་
འཁོར་གང་ལས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྩལ་ཚོན་སོགས་ཀྱིས་བྲིས་པ་དག་ལ་མ་
བསྐྱབ་པའི་གོང་ནས་དགྲིལ་འཁོར་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་དང་འདྲའོ། །
བསྐྱབས་བྲིན་ནས་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ནི་བྱི་དང་ལུས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་གཉིས་ཀ་
ལ་ཡང་སྒྲོས་བཅོས་པ་དང་། སྒྲོས་བཏགས་པ་ཅ་མ་དུ་བྱེད་པར་མེད་པས། རྩོ་
རྩེ་མཁའ་འགྲོ་དང་། དབྱེད་ཀྱི་ཐེག་ལེ་སོགས་ལས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་བཅོས་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་བསྐྱབ་བཞི་
བཅོས་མ་བཅོས་ཅ་མ་ལས་བྱེད་པར་མེད་ན། སྒྲོབ་དཔོན་རྩོ་རྩེ་བྲིལ་བྱ་བས།
བཅོས་མ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་། །

དེ་ནི་གདུལ་བྱའི་དབང་ལས་འདོད། །

མཁས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་མིན་ཏེ། །

ཡང་དག་དོན་མཐོང་གོལ་བྱིར་རོ། །

ཞེས་ལུས་དགྲིལ་ཉིད་བཅོས་མ་བྱིའི་དགྲིལ་འཁོར་གཉིས་ལས་
མཆོག་ཏུ་བཞག་པ་ཅི་ཞེ་ན། བསྐྱབ་གཞི་བཅོས་མ་བཅོས་ཀྱི་བྱེད་པར་གྱིས་

མཆོག་དམན་གྱི་བྱང་པར་དེ་ཉིད་བྱང་བ་ཡིན་ཏེ། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་གྱི་
རྒྱུ་ལོ་གཙོ་བོ་ནི། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་ནས་བསྐྱོམ་པ་ལས་བྱང་བའི་རྫོགས་
རིམ་ཉིད་ཡིན་ལ། ད་ལྟ་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལྟར་བསྐྱེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པ་ཡང་ཡང་གོམས་པས་ལུས་ཀྱི་ཅ་རྒྱུ་ཐིག་ལེ་ནམས་ལས་རུང་
དུ་གྱུར་ཏེ། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་ནས་བསྐྱོམ་པའི་ཆེ་རྫོགས་རིམ་གྱི་
རྫོགས་པ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་སྤྲིན་བྱེད་བྱང་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། རུལ་
ཆོན་དང་རས་བྲིས་སོགས་ལྟར་བསྐྱེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱང་།
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་བསྐྱབ་
ཀྱས་པ་ནི་ལུས་དཀྱིལ་དང་འདྲ་ལ། རུལ་ཆོན་དང་རས་བྲིས་ལ་གནད་དུ་
བསྐྱུན་ནས་བསྐྱོམ་པའི་སྤྲོབས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱར་མེད་པའི་བྱིར་
རོ། །མཁས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་མིན་ཏེ། །ཞེས་པ་ཡང་། མཁས་པས་ཐབས་
བཅོས་མ་གཉིས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོར་མི་གཟུང་
ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན། ཡང་དག་དོན་མཐོང་གོལ་བྱིར་རོ། །ཞེས་
པ་སྟེ། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་ནས་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལས་གོལ་
བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་། དེའི་ཐབས་ལ་མ་བཅོས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
བསྐྱོམ་པ་འདི་མཆོག་ཏུ་སྤྲིན་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་བྱིར། ཞེས་པའོ། །དེ་བས་ན་
འདིར་ཡང་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་ལྟ་བསྐྱབ་པའི་

གཞིར་བྱས་ནས། དེ་དག་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་ལྷ་དེ་དང་དེར་བསྐྱེད་
དགོས་སོ། །འོ་ན་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ།
དཔེར་མཆོན་ན་རང་གི་མིག་གི་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་ཡི་གེ་སྒྲི་དུ་
གྱུར། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་ས་སྒྲིང་དུ་གྱུར་བར་བསྒྲོམ་བ་ཡིན་གྱི། དང་
པོར་སྒྲི་རང་གི་སྒྲོས་གཞི་མེད་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་ལས་ས་སྒྲིང་བསྐྱེད་ནས།
དེའི་རྗེས་སུ་ས་སྒྲིང་རང་གི་མིག་དབང་དང་དབྱེར་མེད་ཡིན་པར་མོས་པ་
ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་སྟེ། ལྷ་ལུས་ལ་བཀོད་ཆར་ནས་རང་གི་ཕྱང་སོགས་དང་
ངོ་བོར་དབྱེར་མེད་དུ་བསྒྲོམ་བ་ཅམ་ནི་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱུས་པ་ལ་ཡང་
ཡོད་མོད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལུས་དཀྱིལ་བསྒྲོམ་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་འོག་དུ་ཕྱག་ཀྱང་དང་སྒྲོམས་པར་འདུག་པའི་སྐབས་སུ། ཕྱག་
ཀྱིའི་ལུས་ལ་ལྷ་འགོད་པ་ཡང་། ཕྱག་ཀྱང་དེ་ལས་ཀྱི་ཡིན་ན་དེའི་ལུས་ཀྱི་ཕྱང་
སོགས་དེ་དང་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་ས་བོན་དང་དེ་ལས་ལྷ་བསྐྱེད་པ་
ཡིན་ན་ཡུམ་གྱི་ལུས་དཀྱིལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ཡེ་ཀྱང་ལ་ནི་བསྐྱུབ་གཞིའི་
ལུས་སྒྲོས་བཅོས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་པ་མེད་པས།
དེའི་ལུས་ལ་ལྷ་འགོད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ལུས་དཀྱིལ་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །
འོ་ན་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ལུས་གཞལ་ཡས་ཁང་
དུ་བསྐྱེད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། དེ་ཡང་སྤར་ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་

པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་ན་གནས་པའི་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྱལ་སྤྱོད་
རྗེ་སེམས་དཔར་བསྐྱར་བའི་ལུས་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་ནམ་བསྐྱོམ་པ་ནས།
སྤར་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་དེ་བསྐྱུས་ནས་དེའི་ཤུལ་དུ་བསྐྱོམ་པའང་མ་ཡིན་
ལ།   སྤར་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་དེའི་ནང་གི་གཙུག་པོའི་གོ་སར་ལུས་ལས་
བསྐྱེད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གཉིས་པ་ཞིག་བསྐྱོམ་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་
ཀྱང་མདོ་བསྐྱེ་ལས། རྒྱུ་ཡིག་ལས་བསྐྱེད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་སུ་
སྤྱལ་སྤྱོད་རྗེར་སེམས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་ཆང་བར་དགོད་
པ་གསུངས་པའི་མཛུག་ཏུ། སྤར་བཤའ་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ན་གནས་པར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྤར་བཤའ་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡང་བྱི་དྲུལ་
ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། ལུས་རྟེན་གྱི་དྲུལ་འཁོར་དུ་བསྐྱེད་པ་དེར་མ་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་སྤར་བསྐྱོམས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་སྤྱད་པ་དང་།   སྤར་གྱི་
གཞལ་ཡས་ཁང་དེའི་ནང་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་གཞན་བསྐྱེད་པ་མིན་པར་དེ་
ཉིད་གྱིས་འགྲུབ་ལ། སྤར་བཤའ་པ་ལྟར། རྒྱུད་རྗེར་བྱེད་དང་རྣམ་གཞག་རིམ་
པ་ལས་ལུས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་དགོས་པ་ཡང་བཤའ་
པས། ཚུལ་འདི་ལྟར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་བསྐྱོམ་པའི་གཞལ་ཡས་
ཁང་གི་རྒྱན་ཡིད་དོར་མ་བསྐྱུས་པའི་ངང་ནས་ལུས་རྟེན་གྱི་དྲུལ་འཁོར་དུ་

བསྐྱེད་རན་པ་ན། སྤར་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྒྱན་ཕྱི་མ་རྣམས། རང་གི་
ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེར་གྱུར་པ་ལས་སྐྱེས་པར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་
སྤར་བསྐྱོམ་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡིད་དོར་ཤར་བ་དེ་སྒོས་བཅོས་པ་འབའ་
ཞིག་ལས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཕྱིས་ལུས་དགྱེལ་བསྐྱོམས་ཕྱིན་ཆད་གྱི་
གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྒྱན་ཕྱི་མ་རྣམས་སྒོས་མ་བཅོས་པར་དངོས་གནས་ལ་
གྲུབ་པའི་བསྐྱབ་གཞི་ལས་བསྐྱེད་པར་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་རྒྱད་ཕྱེ་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་དང་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་
གཞུང་དང་མཐུན་པའི་ལུས་དགྱེལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། བདེ་
མཆོག་ལ་སོགས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་དག་ནི་སྐབས་མ་
ཡིན་པ་དང་མངས་པས་འཇིགས་ཏེ་འདིར་མ་བྲིས་ཀྱི། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱི་
གསུང་རབ་ལྷ་མི་པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་།
བོད་དག་གིས་མ་རྒྱད་ཀྱི་ལུས་དགྱེལ་མང་པོར། སྤྱི་བོ་སྣ་ཆོགས་དོ་རྗེ། ཀར་
མཐིལ་དོ་རྗེའི་ས་གཞི། ཅིབ་མ་དོ་རྗེའི་རྩ་བ། དགས་པ་དོ་རྗེའི་གྱུར་དང་སྒྲ་
རེ། བ་སྤྱ་མདའི་བྲ་བ། སེན་མོ་མེ་རི་རབ་ཏུ་འབར་བ། ཞེས་པ་དང་། སྤྱིང་ཁའི་
རྩ་བཞི་པོ་སྒོ་བཞི། མིག་པར་རེ་གའི་རྩ་བ། སྤྱ་རིན་པོ་ཆེའི་པ་གྲུ། སོ་བྲ་བ་
བྲ་ཕྱེད། ལྷེ་དང་མཚུ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན། ཞེས་སོགས་བྲིས་པ་ལ། ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས། སྒོམ་པ་བཤད་པར།

གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ལུས་སྐྱེས་ནས། །

དོ་རྗེ་ལུང་བུ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས། །

བཅིངས་པ་ཐིག་སྐྱེད་རབ་དུ་ལྟན། །

ཤིན་དུ་མཆོམས་མེད་བརྟན་པར་བཅིངས། །

གྲུང་ནི་རུས་པའི་སྤང་བ་ཉིད། །

ཅས་པ་ཅ་མ་མ་གཏོགས་རྒྱ་གཞུང་གང་ནའང་དེ་འདྲ་བ་བཤད་པ་མི་

འདུག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཤིན་དུ་མད་དེ། ལུས་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་

བསྐྱེད་ཚུལ་དེ་འདྲ་བ་དང་། ཕྱི་དེ་དགྱིལ་འཁོར་ལ་ལྟ་དགུ་ལས་མེད་པ་ལ།

ལུས་དགྱིལ་གྱི་ལྟ་བརྒྱ་ཅ་ལྟ་བུ་ཅ་བདུན་ལ་སོགས་པ་བཏོད་ཅིང་། ལུས་

དགྱིལ་གྱི་ལྟ་འེན་ནང་ན་ཕྱི་དགྱིལ་ལ་འགོད་པ་དང་ཐུན་མོང་གི་ལྟ་གཅིག་གྲང་

མེད་པ་སོགས། རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་ཆོད་ལྟན་གང་ནས་གྲང་མ་བཤད་ཅིང་

དོན་ཐོབ་ལའང་མེད་གྲང་། ལུས་དགྱིལ་དང་ལུས་ལ་ལྟ་འགོད་པ་ཅ་མ་གྱི་

ཁྱད་པར་ཡང་མ་ཕྱེད་པའི་སྒྲོས་བཏགས་ལ། མན་ངག་མཆོག་དུ་མིང་

བཏགས་པའི་ཐུན་སྐྱེལ་དུ་མ་ཞིག་བོད་ཀྱི་ལུས་དགྱིལ་བསྐྱབ་ཚུལ་རྣམས་

ལ་སྒྲུང་སྟེ། འདིར་དགག་སྐྱབ་རྒྱས་པར་མ་སྒྲོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལུས་ཀྱི་གནས་གང་དུ་ལྟ་གང་ས་བོན་གང་ལས་བསྐྱེད་པ་བྱེ་

བྲག་དུ་བཤད་པ་ནི། ཐོག་མར་ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆ་གང་

དུ་བསྐྱེད་པ། བཤད་རྒྱུ་དོན་རྗེ་སྤང་བ་ལས།
ལུས་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གྱུར། །
སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤང་དག་བཏེན། །
ཟུར་བཞི་པ་ནི་མདུན་རྒྱབ་དང་། །
གཡས་དང་གཡོན་གྱི་དབྱེ་བས་སོ། །
སྤང་འོག་སྒོ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡིས། །
སྒོ་བཞི་ཞེས་ནི་བཤད་པ་ཡིན། །
སྤྱི་ཡི་ཅེ་མའི་དབྱེ་བས་གྱིས་ནི། །
ཏྲ་བབས་བཞིར་ནི་བརྗོད་པར་བྱ། །
བ་བ་རྒྱ་མར་ཡང་དག་བཤད། །
རྒྱས་པར་གྱུར་པ་བ་བ་སྤྱེད། །
ཆ་ནི་ཟླ་བ་སྤྱེད་པ་དང་། །
བུམ་པ་སྟོ་བར་ཡང་དག་བཤད། །
རྗེ་ངར་བརྒྱ་དབྱུང་ལག་ངར་ནི། །
ཀ་བ་བརྒྱུད་དུ་རྣམ་པར་བཤད། །
སྤྱི་ཡི་རྣམ་ཤེས་བ་དན་དང་། །
སྤྱི་ཡི་རྣམ་ཤེས་མེ་ཏོག་སྤྱེད། །

རིན་ཆེན་ས་གུ་ལྷེའི་རྣམ་ཤེས། །

ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དར་འཕེན་དང་། །

ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རི་དྲགས་སོ། །

མིག་ནི་འཁོར་ལོའི་མཚན་མ་དང་། །

ན་བ་ཀྱན་ནས་རྗོ་རྗེ་རྣམས། །

སྒྲིལ་བ་དན་དུ་ནི་བཤད། །

ལྷེ་ནི་དེལ་བྱ་དུ་ནི་གསུངས། །

རྩ་ཡབ་ལ་སོགས་རྣམ་དག་པ། །

ལུས་ཀྱི་ཆོགས་ཞེས་བྱ་བར་བཤད། །

ཡིད་ནི་དབུས་ཀྱི་བརྒྱར་གསུངས། །

རྣམ་ཏོག་རྒྱུད་ནི་ཡང་དག་ཏེ། །

ཡེ་ཤེས་ལྷ་ནི་རྣམ་དག་པ། །

རེ་ག་ལྷར་ནི་ཡང་དག་བཟོད། །

ཕུང་པོ་ལྷ་ནི་ཡང་དག་ལྷ། །

རྣམ་དག་ཁ་དོག་ལྷ་ནི་བྱེད། །

དེ་དག་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྒྲིམ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་བསྒྲིམ་པའོ།

།དེ་ལ་ཆ་ཞེས་པ་བྱང་སེམས་

དཀར་པོའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་གོ། །རྩ་བ་ཀུན་ནས་དོ་ཤེ་རྣམས། །ཞེས་པ་ནི་རྩ་བའི་
དབང་པོ་ལས་མཆམས་ཀྱི་ལྷ་ཕྱེད་དོ་ཤེ་རྣམས་བསྐྱོམ་པའོ། །སྣ་ཅེ་བཞི་ལས་
ཏྲ་བབས་བཞི་བསྐྱོམ་པའི་སྣ་ཅེ་བཞི་པོ་གང་ཞེ་ན། ལྷ་མ་སྤྲ་མ་ཁ་ཅིག །སྣ་ཅེ་
གསུམ་ཀྱི་སྟེང་དུ་དོན་དམ་པའི་སྣ་ཅེ་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་འཆད་ཀྱང་། དོན་
དམ་པའི་སྣ་ཅེ་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་བཤད་གཞི་དང་འཇུག་གཞི་གང་ཡང་མ་ཡིན་
པས་མི་འཐད་དོ། །

དེས་ན་སྣ་ཅེ་གསུམ་ནི། རྒྱུད་དོར་སྟེང་ལས།

སྣ་ཅེ་གསུམ་ཀྱི་མཆམ་ཉིད་ནི། །

གསང་བ་སྟོང་ཁ་གདོང་སྣའི་མིང་། །

ཞེས་བཤད་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། བཞི་པ་ནི།

པད་འདབ་དྲུག་ཅུ་ཅ་བཞི་ལ། །རྩའི་འཁོར་ལོ་རིམ་བཞིན་འཆར། །དེ་
ཡི་ལྷེ་བ་སྣ་ཅེར་བཤད། །ཅེས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་ཏྲགས་ཀྱི་སྣ་ཅེ་
གསང་བའི་བྱུག་པའི་སྟོང་དང་། སྟོང་ཁའི་སྣ་ཅེ་སྟོང་ཁའི་རྩ་འཁོར་ཀྱི་ལྷེ་བ་
དང་། གདོང་གི་སྣ་ཅེ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་སྣའི་བྱུག་པ་གཉིས་འདོམ་པའི་
སྟོང་སྟེང་དང་། ལྷེ་བའི་སྣ་ཅེ་རྩ་འདབ་དྲུག་ཅུ་ཅ་བཞིའི་ལྷེ་བ་རྣམས་སོ། །
ལྷག་མ་རྣམས་གོ་སྤྱོད་ཞིང་། འདིར་ལུས་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་
སྟོན་པ་ན་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་རྣམས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆ་རེར་

བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པ་ཅི་སྟུམ་ན། ལུས་ཀྱི་སྐྱ་དོན་བསགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ཡིན་ལ། རགས་པ་བཅའ་པོའི་ལུས་འདི་ནི་ཤའི་ཁམ་ཆད་ལ་སོགས་པ་ནས་
རྩལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་བར་དུ་བསགས་པ་དང་། ཞེས་པ་ནམས་ནི་སྐད་ཅིག་དུ་མ་
བསགས་པས་ལུས་ཀྱི་སྐྱ་བཤའ་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ། །འོན་
ཀྱང་ལུས་ཀྱི་སྐྱ་བཤའ་པའི་གཞི་ཡིན་པ་ལ་འརྩལ་པའི་གཞི་ཡིན་པས་མ་
ཁྱབ་པོ། །དེའི་རྗེས་སུ་བརྟེན་པ་སྟ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། མདོར་བྱས་ལས།

མི་བསྐྱེད་པ་ནི་རྗེས་ཞུགས་པས། །

ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་ལྟ་བུར་ནི། །

ཨིན་ཏུ་ལའི་འོད་འབར་བའི། །

དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ནམ་པར་བསྐྱོམ། །

དོ་རྗེ་འཁོར་ལོ་བརྒྱ་ནི། །

གཡས་པའི་ཕྱག་དྲུ་བསམ་པར་བྱ། །

དེལ་བུ་རིན་ཆེན་རལ་གྱི་ནི། །

གཡོན་པའི་ཕྱག་དྲུ་བསམ་པར་བྱ། །

དེ་ནས་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པའི། །

དབྱེ་བ་ཞེས་པས་སྤང་མཛད་སོགས། །

གཞོན་མཛེས་བར་དུ་ས་བོན་གྱི། །

དགོད་པ་ཡང་དག་ཉིད་དུ་དགོད། །
རྣམ་སྒྲུང་མཛད་པའི་ས་བོན་ནི། །
ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཡི་གེ་ཨོ། །
གཟུགས་སྤང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ནི། །
སྒྲགས་ཤེས་པས་ནི་སྤྱི་བོར་དགོད། །
ཨྱུཾ་ནི་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད། །
འདུ་ཤེས་སྤང་པའི་ངོ་བོ་ཉིད། །
མདོག་དམར་ཁ་ལ་བསམས་ནས་ནི། །
ངག་གི་དབང་སྤྱུག་ཉིད་ཐོབ་འགྱུར། །
མི་བསྐྱེད་པ་ཡི་ཡི་གེ་རྩྱ། །
རབ་ཏུ་བཟང་པོའི་མཐིང་ཤིང་མདོག། །
རྣམ་ཤེས་སྤང་པའི་ངོ་བོ་ཉིད། །
སྒྲགས་པས་སྤྱིང་ཁར་རྣམ་པར་བསྐྱོམ། །
རིན་ཆེན་མགོན་པོའི་ཡི་གེ་སྤྱ། །
ཆོར་བའི་སྤང་པའི་ངོ་བོ་ཉིད། །
ཆོར་བ་དག་གི་རྒྱ་ཅན་ནི། །
ཁ་དོག་སེར་པོ་ལྷེ་བར་འགོད། །

ཀང་པ་གཉིས་ལ་ཡི་གེ་སྒྲ། །
འདུ་བྱེད་ཕྱང་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད། །
ལས་ཀྱི་མགོན་པོ་དེ་ཉིད་ནི། །
སྒྲགས་པས་ཁ་དོག་ལྡང་ཁུར་དགོད། །
གཏི་ཟུག་དགའ་སོགས་སྒྲགས་ཀྱིས་ནི། །
ས་ལ་སོགས་ལ་རབ་ཏུ་གཞུག། །
སྒྲ་དང་གཤེར་དང་རྩོ་བ་དང་། །
རྒྱང་སོགས་དེར་ནི་རིམ་པ་བཞིན། །
སྒྲི་མིག་ཏུ་བཀོད་ནས་ནི། །
ས་ཡི་སྒྲིང་པོ་རྣམ་པར་བསྒྲེལ། །
ཨོ་ནི་རྣ་བ་དག་ལ་དགོད། །
ཕྱག་ན་དོ་རྗེ་བསྒྲེལ་པར་བྱ། །
ཨོ་ནི་སྒྲ་ལ་རྣམ་དགོད་དེ། །
རྣམ་མཁའི་སྒྲིང་པོ་རབ་ཏུ་བསྒྲེལ། །
ཡུལ་ནི་ལྷེ་ལ་བཀོད་ནས་ནི། །
འཇིག་རྟེན་དབང་པོ་བརྟག་པར་བྱ། །
ཡིད་ལ་རྩྱུ་ཡིག་བསམ་ནས་ནི། །

འཇམ་པའི་དབྱངས་ནི་རབ་ཏུ་བསྒྲོམ། །

ཡི་གེ་ཨོ་ནི་ལུས་ཀྱན་ལའང། །

བསྒྲོམས་ནས་སྒྲིབ་སེལ་བྱན་པར་བྲ། །

ཡི་གེ་མི་ནི་རྩར་བཞག་སྟེ། །

བྱམས་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བརྟག། །

ཆོགས་ཀྱན་ལ་ནི་སྟོ་བཞོད་དེ། །

ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་བསམ་པར་བྲ། །

ལག་པ་གཡས་པ་གཤེན་རྩེ་གཤེད། །

གཡོན་པ་གཞན་གྱིས་མི་བྱབ་པ། །

རྟ་མགྲིན་ཁ་ལ་བསྒྲོམ་པར་བྲ། །

རྩོ་རྩེ་ལ་ནི་བདུད་ཅི་འབྲིལ། །

དཔུང་པ་གཡས་པར་མི་གཡོ་བ། །

གཡོན་པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་འོ། །

དུས་མོ་གཡས་པར་བསམ་པ་ནི། །

དབྱིག་པ་སྟོན་པོ་ཆར་འབར་བ། །

དུས་མོ་གཡོན་པར་སྟོབས་པོ་ཆ། །

སྤྱི་བོར་གཙུག་རྟོར་འཁོར་ལོ་བསྐྱུར། །

གཞོན་མཛེས་རྒྱལ་པོ་བསམ་བ་ནི། །

རྒྱུ་ལ་གཉིས་ལ་དགོད་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞི་གང་དུ་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ལ་འགོད་
པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་ལས་སྟོག་གང་བསྐྱེད་པ་དང་། ས་བོན་གང་ལས་
བསྐྱེད་པ་རྣམས་པལ་ཆེ་བ་གསལ་བར་བསྟན་ལ། ཆོར་བ་དག་གི་རྒྱ་ཅན་ནི།
ཞེས་པས་ཆོར་བ་རྒྱ་དང་། སྒྲ་ཡིག་འབྲས་བུར་བཤའ་བས། ཆོར་བ་ཡོངས་
སུ་གྱུར་པ་ལས་སྒྲ་ཡིག་བསྐྱེད་པ་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེ་
གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་གང་གི་སྟོན་ས་ཀྱང་གསུང་བའི་འབྲེལ་མེད་དོ། །འདིར་
བྱམས་པ་ལུས་ཀྱི་རྩ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་གསུངས་ཀྱང་། རྒྱུད་དྲོར་སྒྲེང་
ལས། ལུས་ཀྱི་རྩ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱམས་པའོ། །
ཞེས་དང་། དྲོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། བྱམས་པའི་ས་བོན་མ་
རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་ལ་དགོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ལུས་ཀྱི་རྩ་
དང་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀ་ལས་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །

འདིར་ཁྱོ་བོ་བཅུ་འཛི་ས་བོན་མ་བཤའ་ཀྱང་ཐམས་ཅད་རྩྭ་ལས་བསྐྱེད་
དགོས་ཏེ། དྲོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། རྩྭ་རིང་པོ་ལས་ཁྱོ་བཅུ་
ལག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་རིམ་བཤའ་དེས་དགོད་པར་བྱ་སྟེ།
དེ་ལ་ལག་པ་གཡས་པར་གཤེན་རྗེ་གཤེད། ཅེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ། །

འོན་ཡུམ་བཞི་དང་དྲེ་མ་ལྔའི་ས་བོན་གང་ཞེ་ན། ཡུམ་བཞིའི་ས་བོན་ནི།
རབ་ཏུ་སྒྲོན་གསལ་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྫོགས་སྤངས་དང་། རྒྱལ་པོ་བའི་དྲེ་རྩེ་
སེམས་དཔའི་མཚོད་ཚོག་རྣམས་སྟ། ལི་ལྷོ་པི་ཏུ་བཞི་ལ་བཤད་པ་ལྟར།
འདུས་པའི་ཕྱོགས་མ་ཐུན་གྱི་རྒྱད་དྲེ་རྩེ་སྤང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱད་ལས་ཀྱང་
བཤད་པས་དེ་ལྟར་བྱ་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འབྱུང་
ལ། བོད་ཀྱི་སྤྲེལ་སྤྲེལ་དག་མོ་རྒྱ་ར་ཏི་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ཐོག་
ལེས་བརྒྱན་པ་ལ་འདོད་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་ཅིའང་མི་སྒྲུང་ངོ་། །དྲེ་རྩེ་མ་ལྔའི་ས་
བོན་ནི། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་ནས་དངོས་སུ་མི་གསལ་ཡང་།
རབ་ཏུ་སྒྲོན་གསལ་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྫོགས་སྤངས་དང་། འབྲེལ་པ་རིན་སྤངས་
རྣམས་ནས། ང་ཚོ་པོ་ཏྲཱ་མ་ལ་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་ལྟར། དྲེ་རྩེ་སྤང་པོ་རྒྱན་
གྱི་རྒྱད་དང་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་འབྱུང་བས་
ལེགས་ལ། རྒྱལ་པོ་དམ་ཚིག་དྲེ་དང་བོད་དག་རང་རང་གི་མིང་ཡིག་དང་
པོ་ཐོག་ལེས་བརྒྱན་པ། རྩི་ཤོ་གི་རི་ཞེས་པ་བཞི་ལ་འདོད་ཅིང་། དྲེ་རྩེ་
སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་སུ་ཡབ་ཀྱི་ལུས་ལ་དྲེ་རྩེ་མ་ལྔ་འགོད་པ་དངོས་སུ་
མ་བཤད་ཀྱང་། དེའི་འབྲེལ་པ་ལི་ལ་བརྩམས་མཛད་པར། ཡབ་ཀྱི་ལུས་
དཀྱིལ་འགོད་པའི་སྐབས་སྟ། དེའི་རྩེ་སུ་ང་ཚོ་པོ་ཏྲཱ་མ་ལ་བསྐྱེད་པ་བཞི་ལས་
གཟུགས་དྲེ་རྩེ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་མོའི་རང་བཞིན་རྣམས་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་

ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པར་དགོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་རང་
ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པར་བསྐྱོམ་པའི་ཆེ་བསྐྱོམ་པའི་སྒྲུན་དྲུག་ཡོད་ཀྱང་།
གཡས་གཡོན་གྱི་ཞལ་གྱི་སྒྲུན་ལ་ས་སྟོང་བསྐྱོམ་མི་དགོས་ཀྱི། ཅ་ཞལ་གྱི་
སྒྲུན་གཉིས་ལ་བསྐྱོམ་པས་ཆོག་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱག་དྲོར་དང་ནམ་སྟོང་
ཡང་ཅ་ཞལ་གྱི་ན་བའི་ནང་གཉིས་དང་སྒྲུག་གཉིས་ལ་བཀོད་པས་ཆོག་སྟེ།
བཤད་རྒྱུ་དེ་རྗེ་སྤེང་བ་ལས།

དེ་མིག་དབང་པོ་གཉིས་ལ་ནི། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ས་སྟོང་པོ། །

དེ་ཡི་ན་བའི་དབང་གཉིས་ལ། །

བདེ་གཤེགས་ཕྱག་ན་དེ་རྗེ་འོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁོ་ལོ་གཤེན་རྗེ་གཤེད་དང་
གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ་ཡང་ཅ་ཕྱག་གཉིས་ལ་བཀོད་པས་ཆོག་གོ། །འདི་དག་
གི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཡང་ན་སྒྲུང་གཞིའམ་སྟེ་བསྐྱབ་གཞི་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་དེ་
དངོས་པོ་ལ་དུ་མར་ཡོད་ན་སྟ་ཡང་དུ་མ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། མིག་གཉིས་ཡོད་
པས་ས་སྟོང་གཉིས་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལུས་ལ་ཆོགས་རི་སྟེད་
ཡོད་པའི་གངས་དང་མཐུན་པའི་ཀུན་བཟང་གནས་དེ་དང་དེར་བསྐྱེད་དགོས་
ཏེ། རྒྱུ་དྲོར་སྤེང་ལས། ལུས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དངོས་པོ་ལ་མེད་པ་
གཡས་ཞལ་དང་གཡོན་ཞལ་གྱི་མིག་ལས་ས་སྙིང་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་ཀྱང་། བསྐྱེད་
གཞི་བཙུགས་མར་སོང་བས་མ་བཙུགས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་ཚུལ་དུ་
མི་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་དངོས་པོ་ལ་གངས་དེ་ཅམ་མེད་
ཀྱང་། ཡན་ལག་དེ་ལས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ལྟ་ཡན་ལག་དེའི་གངས་ལས་
མང་བ་ལ་ནི་ཅ་ཕྱག་ལས་གཞན་པའི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱག་རྒྱམས་ལ་ཡང་ལྟ་
བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བདེ་མཆོག་གི་ལུས་དགྲིལ། མདོན་བརྗོད་ཀྱི་ལེའུ་
དགྲུ་བ་ལས་གསུངས་པ་ཞིག་ལ། མ་མོ་བརྟུ་གཉིས་ཕྱག་བརྟུ་གཉིས་ལ་
འགོད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་རོ། །

འོ་ན་དེ་མ་བཙུགས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱེད་ཚུལ་དུ་རི་ལྟར་འགྱུར་སྟམ་
ན། ལྟ་རིལ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྙིང་ཁའི་གསུམ་སྐྱོར་མ་ལ་སོགས་པའི་
ཅ་བཞི་ལས་མཁའ་འགྲོ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་། སྙིང་ཁའི་ཕྱི་སྐྱོར་གྱི་
ཕྱོགས་མཆམས་ཀྱི་ཅ་བརྒྱད་ཁ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོ་རྒྱམས་སུ་སོན་པ་ལས་
སྐྱོ་མཆམས་མ་བརྒྱད་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཀྱང་། མདོན་བརྗོད་ནས་བཤད་པ་དེ་
ནི་དེ་དག་དང་མི་འདྲ་བར་ལག་བ་ལས་མ་མོ་བརྟུ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ།
དེ་ཡང་ཕྱག་བརྟུ་གཉིས་ལས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་ལུས་དགྲིལ་གྱི་བསྐྱེད་ཚུལ་དུ་
མི་བྱེད་ཀྱི། དང་པོར་རང་གི་ལག་བ་གཉིས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་ཕྱག་

བརྩ་གཉིས་སུ་བསྒྲིམས། དེ་ནས་ཕྱག་མཆན་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱག་
མགོ་བརྩ་གཉིས་ལས་ལྷ་མོ་བརྩ་གཉིས་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །

འདིར་ནི་དངོས་པོ་ལ་ལག་པ་གཉིས་ལས་མེད་ཅིང་། ལག་པ་ལས་
བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཁྲོ་བོ་ཡང་གཉིས་ལས་མེད་པས་བསྒྲིམ་པའི་ཕྱག་ལྷག་མ་
ལ་ལྷ་བསྐྱེད་མི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཁྲོ་བོ་གཉིས་ཙུ་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་
ཕྱག་མཐེལ་ཀྱི་ནང་ན་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་བཞིན་བསྒྲིམ་པ་
ཡིན་ཏེ། དེས་གཞན་ལའང་རིགས་བསྐྱེས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ལུས་
ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲིམ་པ་ནི། ལུས་ཏེན་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཆ་
དེ་དག་གང་དུ་འང་མ་འདུས་པའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་ཡང་ལྷར་བསྒྲིམ་རྒྱ་མེད་ལ།
དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཕྱང་རྣམ་སྣང་དུ་བསྐྱེད་ཆར་ནས། གཟུགས་ཕྱང་དུ་མ་
འདུས་པའི་འབྲུང་བཞི་དང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་སོགས། སྤྱན་མ་སོགས་
དང་ས་སྙིང་སོགས་སུ་བསྐྱེད་རྒྱ་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་དོན་ལ་སོ་སོར་མ་གྲུབ་
ཀྱང་སྒྲོས་ལྡོག་ཆ་སོ་སོར་བྱེན་ས་བསྐྱེད་པ་མི་འགལ་ལ། མིག་དབང་ཏྲ་
བབས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་ཐ་མལ་ཀྱི་མིག་དབང་གི་
རྒྱན་མ་ཆད་པ་ཡོད་པས་སྤྲར་ཡང་མིག་དབང་ས་སྙིང་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་མི་
འཐད་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དེ་རིང་རང་ཉིད་དོ་རྗེ་འཆང་
དུ་བསྒྲིམ་ན་སང་ཉིན་རང་ཉིད་རྣམ་སྣང་དུ་བསྒྲིམ་པ་མི་རུང་བ་སོགས་

སྤུང་འགྱུར་བས། སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་འདོན་པ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་
པར་ཁ་ནང་དུ་སྤྱོད་གས་ནས་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ན། འདི་འདྲ་བའི་དངོས་པོ་ལ་
གནས་ཚུལ་དང་། སྒོ་ལ་འཛིན་ཚུལ་ཀྱི་བྱེད་པར་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་ལེགས་
པར་བྱེད་པ་བྱས་ནས་བསྐྱོམ་དགོས་སོ། །དེ་འདྲ་བའི་དཔལ་ལྷན་འདུས་པའི་
ལུས་དཀྱིལ་འདི་ཡང་། སྤང་གཞི་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཁོ་ན་ལ་སྦྱོར་བ་
དང་། དེ་ཡང་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྱལ་སྦྱོར་སེམས་སུ་བསྦྱར་བའི་ལུས་ལ་
འགོད་དགོས་པ་དང་། དང་པོའི་མགོན་པོ་མངོན་བྱང་ལྷ་ལས་བསྐྱེད་དགོས་
པའི་མངོན་བྱང་དང་པོ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་ལྷག་མོས་འོད་
གསལ་དུ་བསྐྱས་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པར་རྒྱད་དང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་
རྣམས་ཀྱིས་མ་ཐུན་པར་ཆེས་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པས།
འདུས་པ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་རྒྱང་པ་བསྐྱོམ་པའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་། དེ་འདྲ་བའི་
དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྦྱར་བ་སོགས་ཡོད་པར་སྦྱ་བ་ནི། རང་གཞན་སྦྱ་
བར་བྱེད་པའི་བདུད་ཆོག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདེ་མཆོག་དྲིལ་བུ་པ་
ལྷ་བུ་ལུས་དཀྱིལ་རྒྱང་པ་བྱུབ་ཆེན་གྱིས་བྱར་དུ་མཛད་པ་རྣམས་ལ་ནི།
ལུས་དཀྱིལ་རྒྱང་པ་ལ་ཡང་སྦྱེ་ཞི་བར་དོ་གསུམ་སྦྱ་གསུམ་དུ་འབྱེར་བའི་
ལམ་གྱི་གནད་རྫོགས་པར་ཆང་བ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱད་ལས་ལེགས་པར་
བསྐྱན་པ་ཡོད་ལ། བོད་ལ་གྲགས་པའི་ལུས་དཀྱིལ་མང་པོ་ཞིག་ལ་དེ་འདྲ་

བའི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་སྦྱར་རྒྱ་མེད་པའི་སྒོས་བཏགས་འབར་ཞིག་ལ་
མན་ངག་དང་ཟབ་ཆོས་སུ་བྱེད་པར་སྒྲུང་བས། ལྷན་པོའི་ཆོག་རྗེས་འབྲངས་
པས་རང་ཉིད་ཕྱགས་སུ་གོ་བར་མ་བྱེད་ཅིག །ལུས་དཀྱིལ་རི་ལྟར་བསྒྲོམ་
པའི་ཚུལ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །

བཞི་པ་སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཞིང་སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་
སུ་བྱ་བ་བཞད་པ་ལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སྦྱར་
བྲངས། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཉིས་གཉིས་
གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ། ལེའུ་བདུན་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཆོགས་བཅད་རེ་
རེས་བཏྲན་པར་བྱས། ལེའུ་དྲུག་པ་ལས་གསུངས་པའི་སྤྲགས་གྱིས་ང་རྒྱལ་
གཟུང་བར་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྦྱར་འདྲན་པའི་
ཚུལ་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས།

དོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པར། །

རྩྱ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་ཏུ་བསྒྲོམ། །

གསལ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པར། །

ཡི་གེ་ཨོ་ནི་རྣམ་པར་བསམ། །

ཆོས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པར། །

ཡི་གེ་ཨུཾ རི་རབ་ཏུ་བསམ། །ཞེས་པས་བསྟན་པར་མདོ་བསྐྱེད་ལས་
གསུངས་ལ། སྒྲོན་གསལ་དུ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་བསྒྲོམ་པའི་
རྗེས་སུ། རྩྱུ་ལས་བྱང་བའི་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་སོགས་བསྒྲོམ་པ་ལ་སྦྱར་
ཀྱང་། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་དོ་རྗེའི་ཆོག་རེ་རེ་ལ་དོན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་བསྟན་རྒྱ་ཡོད་པ་
མི་འགལ་བར་སྤར་ཡང་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དེ་ཡང་རང་གི་སྙིང་ཁར་རྩྱུ་ལས་བྱང་བའི་ཉི་མའི་སྙིང་དུ་རྩྱུ་བསྒྲོམ་པ་
སོགས་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། དེ་ལས་སྒྲོས་པའི་ལྷ་མོས་སྦྱན་འཛེན་པ་
སོགས་འཕགས་པའི་མན་ངག་གིས་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་སྒྲོ་གསུམ་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་བཞི་ལས།

དང་པོ་སྦྱ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས།

དགོད་བྱས་དེ་ནས་སྤགས་པ་ཡིས། །

ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་ཆོག་བཞིན། །

སྦྱ་ཡི་དགྲིལ་འཁོར་རྗེས་སྦྱར་ནས། །

སྦྱོར་བ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་བཅུ། །

ཞེས་པ་སྒྲོག་གསུམ་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་མཚམས་སྒྲོར་བ་ཡིན་ལ། དེ་
ནས་སྐྱེ་གྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་གྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་པོ་སྐྱེན་ངང་བ་ནི།
ཟླ་བའི་དགྱིལ་ལའོར་ཡང་དག་ཇོགས། །
སྐྱེ་བོའི་དབྱུས་སུ་ནམ་པར་བསྒྲོམ། །
དེར་ནི་ཡི་གེ་ཚོ་དཀར་པོ། །
འོད་ཟེར་ལྷ་ནི་རབ་འཕྲོ་བའོ། །
དེ་ནས་ལྷ་མོ་དབྱུང་བ་ནི། །
བདག་པོ་དང་ནི་རབ་སྒྲོར་བའི། །
སྐྱེན་ནི་དུ་མ་བསམས་ནས་ནི། །
ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་དགང་། །
དེ་ནས་སྐྱེ་ཡི་རྒྱུ་རྗེ་ནི། །
ནམ་མཁའ་གང་བར་བཞུགས་བསམ་སྟེ། །
དེ་དབྱུས་བདག་པོ་བསྒྲོམ་པ་ནི། །
སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་མཚན་འཆང་ཞིང་། །
དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན། །
བདག་གྲང་དེ་ཡི་བདུན་གནས་ལ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་ལྷ་མོ་དབྱུང་བ་ནི། བདག་པོ་དང་ནི་རབ་

སྒྲོར་བའི། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཨོ་དེ་ནས་ཉེ་དེ་ལས་སྐྱུན་མའི་ཚིགས་སྒྲོས་
པས་རྣམ་སྒྲུང་གི་ཚིགས་མཁའ་གང་བ་སྐྱུན་བྲངས་པའི་དབུས་ན་བཞུགས་
པའི་བདག་པོ་རྣམ་སྒྲུང་སྐྱུན་མ་དང་སྒྲོར་བའི་མདུན་ན་བདག་ཉིད་གནས་
པར་བསམས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ། །འོག་མ་རྣམས་ལའང་དེ་ལྟར་
ཞེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ལེ་ཏུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཚིགས་
བཅད་གཉིས་གྲིས་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཚུལ་ནི། །མདོར་བྱས་ལས།

དེ་ནས་སྐྱགས་པས་ཚིགས་བཅད་འདི། །

གཉིས་བརྗོད་ནས་ནི་གསོལ་བ་གདབ། །

དཔལ་ལྷན་སངས་རྒྱས་སྐྱེ་འཆང་བ། །

དོ་ཇེ་མི་ཕྱེད་གསུམ་བསྐྱོམས་པས། །

དེར་བདག་གྱིན་གྲིས་བརྒྱབས་ནས་སུ། །

དོ་ཇེ་སྐྱུས་ནི་མཛད་དུ་གསོལ། །

ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། །

དོ་ཇེ་མི་ཕྱེད་གསུམ་བསྐྱོམས་པས། །

དེར་བདག་གྱིན་གྲིས་བརྒྱབས་ནས་སུ། །

དོ་ཇེ་སྐྱུས་ནི་མཛད་དུ་གསོལ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཚིགས་བཅད་དང་པོས་ནི་གཙོ་བོ་རྣམ་སྒྲུང་ལ་

གསོལ་བ་འདེབས་ལ།   ཚིགས་བཅད་གཉིས་པས་དེའི་འཁོར་གྱི་སངས་
རྒྱས་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་། རོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་གིས་བདེ་
ཆེན་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་སྤྱན་མ་ལ་དཔལ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཉིད་ཕྱག་རྒྱར་
ལྡན་པས་དཔལ་ལྡན་ནོ། །དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་རང་
གི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་ནི་འཆང་བ་སྟེ། དཔལ་ལྡན་སངས་རྒྱས་སྐུ་འཆང་
བ། །ཞེས་རྣམ་སྤང་ལ་བོད་པའོ། །རྗེ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་རྗེ་རྗེ་
འཆང་དུ་བསྐྱོམ་པའི་སྐུ་བ་པོ་བདག་དང་སྟེ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
ཏུ་གསོལ། ཚུ་ལ་ཇི་ལྟར་ན། བདག་གི་ལུས་སྐུ་རྗེ་རྗེ་རྣམ་སྤང་གི་ངོ་བོར་
མཛད་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། སྤར་ཡང་དེའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པ་
ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཞེས་བོས་ནས་ལྷག་མ་
རྣམས་སྤར་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
པར་ཇི་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་ཚུ་ལ་ནི། མདོར་བྱས་ལས།

སྤྱན་དང་ལྷན་ཅིག་ལྡན་པ་ཡི། །

རྣམ་པར་སྤང་མཛད་བསམས་ནས་སུ། །

དེ་བཅུག་ནས་ནི་བྱིན་བརྒྱབས་ཏེ། །

ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐུ་ཐབས་ལས། གསོལ་
བ་བཏབ་མ་ཐག་ཏུ་ལྟའི་ཚིགས་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་སྟོན་

དུ་འགྲོ་བས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བས་འོད་ཟེར་དཀར་
པོའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་རང་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་སྤྲང་
མཛད་གྱི་སྒོ་ནས་ཞུགས་ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་ཐོབ་པས་ལུས་ཐམས་ཅད་བཀའ་སྟེ་
ཆོམ་པར་བསམས་ནས། ལེ་ཏུ་བདུན་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཆོགས་སུ་
བཅད་པས་བརྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྒོམ་པའོ། །དེ་ནས་
བརྟན་པར་བྱ་བ་ནི། མདོར་བྱས་ལས།

སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་སྐྱབ་གང་ཡིན། །

ཡུང་པོ་ལྷ་ཡིས་རབ་བཀའ་བས། །

སངས་རྒྱས་སྐྱ་ཡི་ངོ་བོ་ཡིས། །

བདག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་ཞོག། །

ཅེས་ལེ་ཏུ་བདུན་པའི་ཆོགས་བཅད་འདི་གསུངས་ཏེ། འདིའི་དོན་ནི་
སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་སྟེ་སྤྱོད་གས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་རྣམ་སྤྲང་མཛད་དང་
འབྲེལ་བའི་ཡུང་པོ་ལྷ་ཡིས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱབ་གང་ཡིན་པ་ལྟར།
སྐྱབ་པ་པོ་བདག་གི་ལུས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱ་ཡི་ངོ་བོ་ཡིས་
རྣམ་སྤྲང་དེ་དང་འདྲ་བར་ཞོག། ཅེས་པ་སྟེ། འགོས་འགྱུར་ལས། ཡུང་པོ་ལྷ་
ཡིས་རབ་ཏུ་རྒྱས། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་ང་རྒྱལ་བ་བྱུང་བ་ནི། རྗེ་
སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། དེ་ནས་ལེ་ཏུ་དྲུག་པ་ལས་གསུངས་པའི་

སྒྲགས་གྲིས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ང་རྒྱལ་བྱ་སྟེ། ཨོ་སཱ་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་ཀཱ་ཡ་བཟླ་
སྤྱ་བྱ་ཕ་ཡུལ་གོའི་ཏྲི། ཞེས་བྱ་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། སྒྲགས་
དོན་ནི། ཨོ་ཞེས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སཱ་ཏི་ཐམས་ཅད། ཏ་ཐུ་ག་ཏ་ཏི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ། ཀཱ་ཡ་ནི་སྤྲུམ་ལུས། བཟླ་ནི་དོ་རྗེ། སྤྱ་བྱ་ཕ་རང་བཞིན།
ཡུལ་ཀ་བདག་ཉིད། ཨ་ཏྲི་ནི་ངའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྤྱི་དོ་རྗེ་དེ་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་ངའོ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ངག་བྲིན་གྲིས་བརྒྱབ་པ་ལ། གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཡུལ་སྤྱན་
བྲང་བ་ནི། མདོར་བྱས་ལས།

ཡུལ་ནི་ཁ་དོག་དམར་ལྗན་པ། །

ལྷེ་ཡི་བརྒྱར་གནས་བསམས་ཏེ། །

གོས་དཀར་ཞེས་བྱ་ནམ་མཁའ་རུ། །

སྒྲོས་ནས་ནམ་མཁའི་ཁམས་རྣམས་དགའ། །

སྒར་བཞིན་སྒྲགས་པས་གསུང་དོ་རྗེ། །

ནམ་མཁའ་གང་བར་བཞུགས་པ་ལ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། རང་གི་ལྷེ་དབྱས་སུ་ཡུལ་ ལས་བྱང་བའི་
བརྒྱ་དམར་པོའི་ལྷེ་བར་ཡུལ་ ཡིག་དམར་པོ་བསམས་པ་ལས་གོས་དཀར་
མའི་ཚོགས་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྒྲོས་ཏེ། དེ་དག་གིས་གསུང་དོ་རྗེ་འོད་

དཔག་མེད་གྱི་ལྷའི་ཆོགས་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྦྱན་བྲངས་པའི་དབུས་ན་
བཞུགས་པའི་བདག་པོ་འོད་དཔག་མེད་གོས་དཀར་མོ་དང་སྦྱོར་བའི་མདུན་
ན་རང་ཉིད་གནས་པར་བསམས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ། །གསོལ་བ་
ཇི་ལྟར་གདབ་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས།

དེ་ནས་སྒྲགས་པས་ཆོགས་བཅད་འདི། །

གཉིས་བརྗོད་ནས་ནི་གསོལ་བ་གདབ། །

ཆོས་གྱི་གསུང་ལམ་དཔལ་ལྡན་པ། །

དོ་རྩེ་མི་བྱེད་གསུམ་བསྐྱོམས་པས། །

དེང་བདག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སུ། །

དོ་རྩེ་གསུང་གིར་མཛད་དུ་གསོལ། །

སྒྲགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། །

དོ་རྩེ་མི་བྱེད་གསུམ་བསྐྱོམས་པས། །

དེང་བདག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སུ། །

དོ་རྩེ་གསུང་གིར་མཛད་དུ་གསོལ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོས་དཀར་མོ་ཕྱག་རྒྱར་ལྡན་པས་དཔལ་ལྡན་ནོ། །

ཆོས་ནི་འོད་དཔག་མེད་དོ། །དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་གསུང་གི་ངོ་
བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་གསུང་ལམ་མོ། །ལྷག་མ་རྣམས་སྦྱོར་རྩེ་དང་གསུང་དོ་རྩེ་

བརྗེ་བ་མ་གཏོགས་སྤར་རྗེ་ལྷ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལས་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ནི། མདོར་བྱས་ལས།

གོས་དཀར་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ། །

རང་གི་གཙོ་བོར་ཡང་དག་ལྷན། །

ལྷེ་ལ་ཞུགས་པར་རབ་བསམས་ནས། །

གསུང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་བརྟུང་། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། དེ་ལྟར་
གསོལ་བ་བཏབ་ནས་སྤར་བཞིན་དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱོར་བས་
འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་མེས་ལྷའི་ཆོགས་གཉིས་ཞུ་བ་ལས། འོད་ཟེར་དམར་
པོའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཞལ་དུ་ཞུགས་པ་ལས་ངག་གི་དབང་སྐྱུག་ཐོབ་པར་
བསམས་ནས། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་བརྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་བསྐྱོམ་པའོ། །དེ་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་བརྟན་པར་བྱ་བ་ནི།

རྗེ་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་གསུང་གང་ཡིན། །

ངས་པའི་ཆོག་ནི་ཕུན་སུམ་ཆོགས། །

བདག་གི་ཆོག་ཀྱང་དེ་འདྲ་ཞིང་། །

ཆོས་འཛིན་པ་དང་འདྲ་བར་ཞོག། །

ཅས་པས་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། རྗེ་རྗེ་ཆོས་ཞེས་པ་འོད་

དཔག་མེད་དེ། དེའི་གསུང་གང་ཡིན་པ་ནི། དེས་པའི་ཆོག་གིས་མཆོན་པ་
 སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པས་ཐུན་སྲུང་
 ཆོག་ས་པ་ཡིན་ལ། བདག་གི་ཆོག་གྱུང་འོད་དཔག་མེད་གི་གསུང་དེ་དང་འབྲས་
 ཞིང་། བདག་ཆོས་འཛིན་པ་འོད་དཔག་མེད་དེ་དང་འབྲས་བུར་ཤོག། ཅེས་པའོ།
 དེ་ནས་ང་རྒྱལ་བ་བྱུང་བ་ནི། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། སྒྲགས་
 འདིས་གཉིས་སྲུ་མེད་པའི་རྣམ་པའི་ང་རྒྱལ་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྒྲགས་ནི་འདི་ཡིན་
 ཏེ། ཚེ་སྐྱ་ཏ་སྐྱ་ག་ཏ་སྐྱ་ག་བཟླ་སྐྱ་མ་ཡུལ་གོམ་ཏེ། ཞེས་བྱའོ། ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། སྒྲགས་དོན་ནི་སྐྱ་ག་ཅེས་པ་གསུང་ངམ་ངག་ཡིན་ལ་ལྷག་མ་
 ཐམས་ཅད་སྒྲར་བཞིན་ནོ། །འདིར་བསྐྱེད་སྟེ་བར་ཡུལ་ཡིག་བསྐྱོམ་པ་གང་དུ་
 འགོད་པའི་གནས། མདོར་བྱས་ལས། ལྷེ་ཡི་བསྐྱར་གནས་བསམས་ཏེ། །
 ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། ཡུལ་ཁ་དོག་
 དམར་པོ་མགིན་པའི་བསྐྱེད་སྟེ་བར་གོད་ནས། ཞེས་གསུངས་པ་ཡབ་སྐུས་
 གི་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པར་འཆད་པ་ནི་ཡབ་སྐུས་གི་གཞུང་ཡོངས་སྲུ་
 གྲགས་པ་དག་གྱུང་ཞིབ་པར་མ་བལྟས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། འཕགས་
 པ་རང་ཉིད་གིས་གྱུང་མདོ་བསྟེ་ལས། མགོ་བོ་དང་སྒྲོག་མ་དང་སྒྲིང་ཁའི་
 རྩྱགས་སྲུ་ཡི་གེ་གསུམ་རྣམ་པར་བགོད་ལ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱན་མ་ལ་
 སོགས་པའི་ཆོག་ས་གིས་སྐྱོད་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་བཀྲུག་ལ། ཞེས་སྒྲོག་མར་

འགོད་པར་བཤད་པས་སོ། །དེས་ན་གང་བྱས་ཀྱང་འདྲ་བའི་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ། གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཡུལ་
སྦྱན་བྱང་བ་ནི། མདོར་བྱས་ལས།

ཐུགས་པས་སྦྱང་ཁར་ཉི་མ་ཡི། །

གཟུགས་བརྟན་འབར་བ་བསམ་བྱ་སྟེ། །

དེར་ནི་མཐེང་ཤིང་ལྟ་བུ་ཡི། །

འོད་ཟེར་ལྷ་ལྷན་སྒྱུ་དགོད་དོ། །

དེ་ནས་ལྷ་མོ་ལྷ་མ་གྱི། །

ཆོགས་དང་བཅས་པ་དབྱུང་བར་བྱ། །

དེ་བཞིན་ཐུགས་བྱི་དོ་རྗེ་བསྟོམ། །

དེ་ལ་སྟོན་བཞིན་གསོལ་བ་གདབ། །

ཅས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། རང་གི་སྦྱང་ཁར་སྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་
དགྱིལ་འཁོར་གྱི་སྦྱང་དུ་སྒྱུ་ནག་པོ་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྷ་འཕྲོ་བ་ལས་ལྷ་མ་
གྱི་ཉི་ཆོགས་སྟོས་པས་ཐུགས་དོ་རྗེ་མི་བསྟོད་པའི་ལྷ་ཉི་ཆོགས་ནམ་མཁའ་
གང་བ་སྦྱན་བྱངས་པའི་དབྱས་ན་བཞུགས་པའི་བདག་པོ་མི་བསྟོད་པ་ལྷ་མ་
གྱི་དང་སྦྱོར་བའི་མདུན་ན་རང་ཉིད་གནས་པར་བསམས་ནས་གསོལ་བ་
འདེབས་པའོ། །དེ་ཡང་། དོ་རྗེ་ཉི་དགྱིལ་འཁོར་དབྱས་གནས་པར། །ཞེས་པའི་

དོན་འཕགས་པས་མདོར་བྱས་སྟེ་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་མཛད་ཅིང་། རྗེ་
སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། དེ་ནས་ཡང་རང་གི་སྣང་ཁའི་རྗེ་མའི་ལྷ་བར་
རྩྱ་ནག་པོ་བསམས་ནས། ཞེས་བཤད་ཀྱང་། སྒྲོན་གསལ་ལས། རྗེ་མའི་
དགྲིལ་འཁོར་ནི་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་ཏེ། དེའི་དབྱས་སྟེ་ཡི་གེ་རྩྱ་གནས་
པར་བསྒྲོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཡི་གེ་རྩྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྒྲོམ་
པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཆེ་བ་གྲགས་པ་ཡང་
ཉི་མ་ལ་གནས་པ་མི་བཞེད་པ་མིན་ལ། རྗེ་མའི་ཉི་མ་གང་བྱས་ཀྱང་རུང་
བར་བཞེད་པའོ། །འདིར་སྒྲོན་གསལ་ལས་ཉི་མ་རྩྱ་ལས་བྱུང་ལས་བཤད་པ་
འདིས་གོང་མ་གཉིས་ལའང་བརྒྱ་དང་ཆེ་བ་ལྷོ་ཅེས་ལས་བྱུང་བ་བྱེད་
དགོས་པར་གྲུབ་པོ། །

དེ་ནས་གསོལ་བ་རྗེ་ལྷ་ར་གདབ་པ་ནི། །

དཔལ་ལྷན་རྗེ་མའི་ཐུགས་འཆང་བ། །

རྗེ་མའི་ཕྱེད་གསུམ་བསྒྲོམས་པས། །

དེང་བདག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སྟ། །

རྗེ་མའི་ཐུགས་གྱིས་མཛད་དུ་གསོལ། །

ཐུགས་བརྩུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལྷན་ས། །

རྗེ་མའི་ཕྱེད་གསུམ་བསྒྲོམས་པས། །

དེང་བདག་གིས་གིས་བརྒྱབས་ནས་སུ། །

དོ་རྗེ་ཐུགས་གིས་མཛད་དུ་གསོལ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་མ་གྱི་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་ལྟ་བུ་དཔལ་ལྷན་ནོ། །

མཚན་མའི་སྒྲོས་པས་མི་ཕྱད་པའི་མི་གནས་པའི་སྤྲ་པས་འདས་པའི་
རང་བཞིན་གྱི་ཐུགས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་པས་ན་དོ་རྗེའི་ཐུགས་
འཆང་བའོ། །ལྷག་མ་ནམས་སྐྱོད་རྗེ་ཞེས་པའི་གནས་སུ་ཐུགས་དོ་རྗེ་ཞེས་
པས་བརྗེ་བ་མ་གཏོགས་སྤར་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལས་
གིས་གིས་བརྒྱབས་པར་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ནི། མདོར་བྱས་ལས།

ལྷ་མ་གྱི་ཆོགས་མ་ལུས་པ། །

དོ་རྗེ་ཐུགས་དང་ཡང་དག་ལྟ། །

སྤྲ་ཁར་ཡང་ནི་བཅུག་ནས་སུ། །

ཐུགས་གིས་གིས་བརྒྱབ་པར་བཅུ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། གསོལ་བ་
བཏབ་མ་ཐག་དུ་སྤར་བསྟན་པ་རྗེ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་འདོད་
ཆགས་ཆེན་པོའི་མེས་ཁྱེ་བས་འོད་ཟེར་ནག་པོའི་གཟུགས་གིས་ཐུགས་
ཁར་ཁྱགས་པས་ཐུགས་གི་དབང་ཕྱག་ཐོབ་པར་བསམས་ནས་ཆོགས་སུ་
བཅད་པ་འདིས་བཟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱོམ་པའོ། །དེ་

ནས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་བརྟན་པར་བྱ་བ་ནི།

ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཐུགས་གང་ཡིན། །

གསང་བའི་དབང་པོ་སྟོ་ལྡན་པ། །

བདག་ཀྱང་དེ་དང་འབྲར་གྱར་ཏེ། །

དོ་རྩེ་འཛིན་དང་མཚུངས་པར་ཞོག། །

ཅེས་པས་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་གསང་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་

དབང་པོ་མཛད་ཅིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་ན་

གསང་བའི་བདག་པའོ། །སྟོ་ལྡན་པ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོ་ནི་རེག་བྱ་དོ་རྩེའོ། །དེ་

གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་སྟོ་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་སྟོན་གསལ་ལས་གསུངས་ཏེ།

ཐུགས་དོ་རྩེའི་ཡུམ་ལ་མྱ་མ་གྱི་དང་རེག་བྱ་དོ་རྩེ་གཉིས་ཀ་འོང་བས་འདིར་

རེག་བྱ་དོ་རྩེ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། སྟོ་དང་ལྡན་པ་དང་ཤེས་རབ་དང་

ལྡན་པ་དོན་གཅིག་ཅིང་། ཐུག་ཀྱི་ལ་ཤེས་རབ་མ་ཞེས་ཟེར་བས་དེའི་དབང་

དུ་བྱས་ནས་བཤད་པའོ། །ཀྱན་ཏུ་སྟེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཟང་ཞིང་བློ་མ་

དང་བྲལ་བའི་དོན་གྱིས་ན་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་སྟེ། དེ་འབྲ་བའི་མི་བསྐྱེད་པའི་

ཐུགས་གང་ཡིན་པ་ལྟར། བདག་གི་སེམས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ་བར་གྱར་ཅིག །

ཅེས་པའོ། །དེ་ནས་ང་རྒྱལ་བཟུང་བ་ནི། དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་

ལས། དེ་ནས་ཐུགས་འདིས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྣམ་པའི་ང་རྒྱལ་བྱ་སྟེ། ཇོ་

སྐྱོ་ཏ་སྐྱོ་ག་ཏ་ཅི་ཏ་བཟླ་སྐྱོ་མ་ཡུལ་གོ་ཉི་ཉི། ཞེས་བྲལ། །ཞེས་གསུངས་
ཏེ། དེའི་སྒྲགས་དོན་ནི། ཅི་ཏ་ཞེས་པ་སེམས་སམ་སྒྲགས་ཡིན་ལ་སྐྱོ་མ་
ཐམས་ཅད་སྐྱར་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་དོ་རྗེ་འཆང་དུ་ང་རྒྱལ་བྱ་བ་ནི།
མདོར་བྲས་ལས།

དེ་ལྟར་རིགས་གསུམ་དབྱེ་བ་ཡིས། །

སོ་སོར་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབས་ནས་ནི། །

སྒོ་དང་ལྷན་པས་གསང་སྒྲགས་འདིས། །

སྐྱར་ཡང་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་བྱ། །

ཞོ་སྐྱོ་ཏ་སྐྱོ་ག་ཏ་ཀུ་ཡ་སྐྱོ་ག་ཏ་ཅི་ཏ་བཟླ་སྐྱོ་མ་ཡུལ་གོ་ཉི་ཉི། ཞེས་
གསུངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་བྱ། ཞེས་པ་ནི་དོ་རྗེ་གསུམ་པོ་ཐམས་
ཅད་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དོ་རྗེ་འཆང་དུ་ང་རྒྱལ་བྱ་ཞེས་པའམ།
རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་དོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་དུ་བྱ་ཞེས་བྲལ། །ཆོག་
སྐྱོ་མ་དང་སྒྲགས་དོན་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ། །སྐྱོ་གསུང་སྒྲགས་སྐྱོ་མོང་དུ་
བྱིན་བྱིས་བརྒྱབ་པ་དོ་རྗེ་འཆང་དུ་ང་རྒྱལ་བྱ་བ་འདི་ཙ་རྒྱད་ཀྱི་གང་གིས་
བསྐྱོན་ཞེ་ན། མདོ་བསྐྱེད་འདི་རྒྱད་དང་སྐྱོར་བ་མ་གསུངས་ལ། དོ་རྗེ་སེམས་
དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། ཙ་རྒྱད་ཀྱི་ལེ་ཏུ་གཉིས་པར། བྱེད་ཀྱི་སེམས་ལུས་

ལྟ་བུ་དང་། ལུས་སེམས་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུར་བསྐྱེད་
ཅིག ། ཅེས་གསུངས་པ་འདིས་བསྟན་པར་བཤད་དེ། འདི་ལ་བྱང་ངེས་ཀྱི་
བཤད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱང་དོན་དུ་བཤད་པས་སྟོན་ལ། དེ་ཡང་ལྟ་བུ་ཞེས་
བ་རྣམས་རྣམ་པ་ཞེས་པར་བསྐྱར་ན་ལེགས་པ་ཡིན་ཞིང་། དོན་ནི་འདི་ཡིན་
ཏེ། རང་གི་སེམས་ལུས་ཏེ་སྐྱེད་ཅེས་པར་བསྐྱེད་ཅིག རང་གི་ལུས་
སེམས་ཏེ་བྱགས་དོ་ཅེས་པར་བསྐྱེད་ཅིག རང་གི་སེམས་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་
པ་སྟེ་གསུང་དོ་ཅེས་པར་བསྐྱེད་ཅིག ཅེས་བསྟེ། དེ་ཡང་ལུས་སྐྱེད་ཅེ་
དང་ངག་གསུང་དོ་ཅེས་བསྐྱེད་དུ་མི་རུང་ངམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་ཤས་ཆུང་
ཞིང་། ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའི་ལུས་དང་ངག་ཀྱང་གཞི་དུས་བཞིན་བཅའ་པོ་ཡིན་
ནམ་སྟམ་པ་བསྒྲིག་པའི་ཕྱིར་དུ་སེམས་སྐྱེད་ཅེ་དང་སེམས་གསུང་དོ་ཅེས་
བསྐྱེད་ཅིག ཅེས་གསུངས་ལ། སེམས་བྱགས་དོ་ཅེས་བསྐྱེད་དུ་མི་རུང་ངམ་
སྟམ་པའི་དོགས་པ་ཤས་ཆུང་ཞིང་། ལུས་བྱགས་དོ་ཅེས་བསྐྱེད་དུ་མི་རུང་
ངམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་ཤས་ཆེ་བས་ལུས་སེམས་ལྟ་བུར་བསྐྱེད་ཅིག་ཅེས་
གསུངས་སོ། ། དེ་ལྟར་གསུམ་པོ་རེ་རེའི་མཐར་བསྐྱེད་ཅིག་ཅེས་པའི་ཚིག་
སྐྱར་ནས་བཤད་པས་སྐྱེད་གསུང་བྱགས་སོ་སོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་བསྟན་
ལ། སེམས་ལུས་ལྟ་བུར་བསྐྱེད་ཅིག་ཅེས་སོགས་རེ་རེའི་མཐར་མ་སྐྱར་
བར། གསུམ་ཀའི་མཐུག་ཏུ་བསྐྱེད་ཅིག་ཅེས་པའི་ཚིག་བྱན་མོང་དུ་ལན་

གཅིག་སྐྱར་ནས་བཤད་པས་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཐུན་མོང་དུ་བྱིན་གྱིས་ཆོབ་
བ་སྟོན་པར་སྟོན་གསལ་ལས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པས་སེམས་དཔའ་སྐྱམ་བཅེགས་སྐྱ་བྱ་བ་ནི།   མདོར་བྱས་
ལས།

དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་བྱིན་བརྒྱབས་ནས། །

ཟླ་བའི་དགྲེལ་ལའོར་དབྱས་གནས་པའི། །

མཚན་མ་དུག་དང་ཡང་དག་ལྟ། །

དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་བསྐྱེམ་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཚན་མ་དུག་ནི་ཕྱག་མཚན་དུག་གོ །རང་དོ་རྗེ་
འཆང་སྟོན་པོ་ཕྱག་དུག་པར་བསྐྱེམ་པ་འདི་ལ་ཅིའི་བྱིར་དམ་ཚིག་སེམས་
དཔའ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ལ་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ཞེས་པ་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་ན། དམ་ཚིག་གི་སྐད་དོད་ས་མ་ཡ་ལ་ཡི་གེ་བསྒྲན་པའི་ངེས་
ཚིག་གིས་བཤད་པས། ས་མ་ཏི་ཡང་དག་པར་འགྲོ་བ་དང་། མི་ལ་ཏི་འདུ་
བའོ། །དེས་ན་རང་ཉིད་ཐ་མལ་བའི་ང་རྒྱལ་བསལ་ནས་ལྟའི་བདག་ཉིད་དུ་
བྱས་པ་འདིར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཡང་དག་པར་འགྲོ་ཞིང་འདུ་
བས་ན་དམ་ཚིག་ཅེས་བྱ་སྟེ། མན་སྟེ་ལས། དེའི་བདག་ཉིད་དུ་བྱས་པའི་
གཉིས་སྐྱ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་

ཡང་དག་པར་འགྲོའོ་འདུའོ་ཞེས་པ་དམ་ཆོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
སེམས་དཔའི་སྐྱ་དོན་ཡང་མན་སྟེ་ལས། སེམས་དཔའ་ཡང་སྟེ་སེམས་ཅན་
ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་སེམས་ཅན་ཀྱི་ཐ་སྙད་
ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིར་སྐྱལ་སྐྱེད་ཇི་
སེམས་དཔའ་ལ་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་ཞེས་པའི་བྱེ་བྲག་གི་སྐྱ་བཤའ་ནི།
དོ་ཇི་སེམས་དཔའི་སྐྱ་བ་ཐབས་ལས། ལེ་ཏུ་དང་པོ་ལས་གསུངས་པའི་དམ་
ཆོག་འབྱུང་བ་དོ་ཇི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ཀྱི་ཚུལ་ལས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་དམ་ཆོག་
སེམས་དཔའ་ཞེས་བཟོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་
སེམས་དཔའ་དང་ཉིང་ངེ་འཇིན་སེམས་དཔའ་བསྐྱོམ་པ་ལ། མདོར་བྱས་
ལས།

སྙིང་ཁའི་དབུས་ན་གནས་པ་ཡི། །

ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ། །

ཉིང་འཇིན་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི། །

ཡི་གེ་རྩྱ་མི་དེ་རུ་དགོད། །

ཅེས་པ་ཅམ་ལས་མ་གསུངས་ལ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཇི་འདྲ་བ་

ཞིག་བསྐྱོམ་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ་དམར་པོར་བསྐྱོམ་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱད་
ཐམས་ཅད་ལས་རང་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བསྐྱོམ་པར་བཤའ་པའི་སྤྱིར་

ཞེས་སྒྲིབ་ནི་ངོ་མཚར་ཏེ། ཁོ་ལོ་ཅག་རྒྱུད་གཞན་དང་གཞན་ལས་བརྩམས་
ཏེ་རེ་ཞིག་མི་སྐྱེད་གིས། ཐོག་མར་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཙྰ་རྒྱུད་དང་བཤའ་རྒྱུད་
རྣམས་ནས་རང་རྩི་བཞིན་དུ་འབྲེལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ངེས་པར་བྱ་
དགོས་པའི་ཆོག་འབྱུང་གཅིག་བཅའ་བར་གྱིས་ཤིག །རང་འབྲེལ་ཞེས་པ་ཁ་
དོག་མཚུངས་པ་ལ་བསམས་ཏེ་སྒྲིབ་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་ཀྱིས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
དུ་མཚུངས་པ་དགོས་ན་སྐབས་འདིར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ལུས་ལའང་སྟ་
སོ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །

སྐབས་ཁ་ཅིག་དུ་རང་འབྲེལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཞེས་བཤའ་བ་
རྣམས་ཀྱང་། དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ལ་ཡེ་ཤེས་
སེམས་དཔའ་ཡང་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་དང་། རྣམ་སྒྲུབ་གི་རིགས་ལ་ཡེ་
ཤེས་སེམས་དཔའ་ཡང་རྣམ་སྒྲུབ་གི་རིགས་སུ་བྱེད་དགོས་པ་ལ་སོགས་
པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། སྒྲོན་གསལ་ལས། ཉིང་ངེ་འཇིན་སེམས་དཔའ་དང་ཡེ་
ཤེས་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སྒྲགས་ཀྱི་བདག་པོ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཅི་
རིགས་པར་བསྒྲོམ་པ་ནི་སྒྲགས་ཀྱི་བདག་པོ་བསྒྲོམ་པ་ཡིས་ཞེས་བྱའོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཡིན་པས་སྒྲོན་པོར་བྱེད་
དགོས་ན་གསང་འདུས་འཇམ་དོར་གྱི་སྐྱེ་མདོག་སྒྲོན་པོར་བྱེད་དགོས་པར་
འགྱུར་ཞིང་། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རང་དང་སྐྱེ་མདོག་

ཕྱག་མཆོན་འདྲ་བ་འབའ་ཞིག་བཤད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་པས་ནི། འཇིགས་བྱེད་ལ་
 ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་སེར་པོ་རལ་གྱི་སྒྲེགས་བཅ་འཇིན་པ་
 དང་། གཤེད་དམར་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དབྱུག་པ་དཀར་པོ་མི་མགོ་
 རྩོན་པ་སེར་པོས་མཆོན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། བདེ་མཆོག་ཁ་ཅིག་ལ་དམ་
 ཆིག་སེམས་དཔའ་སྐྱ་མདོག་སྟོན་པོ་ཞལ་བཞི་ཕྱག་བཙུ་གཉིས་པ་ལ་སྟེ་
 བར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དཀར་པོ་ཕྱག་གཉིས་པ་བསྒྲོམ་པར་བཤད་པ་
 སོགས་དུ་མ་ཞིག་མ་ངས་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱལ་སྐྱ་བ་གསལ་བར་བྱས་སོ། །དེ་
 བས་ན་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་གྲགས་པས་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས།
 དེའི་སྟོང་ཁར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཕྱག་གཉིས་པ། མདོག་དམར་པོ་ཁ་
 སྟོར་གྱི་སྟོར་བས་ལུས་ཐམས་ཅད་ཆོམ་པར་བྱེད་པར་བསམས་ནས། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱ་མདོག་དམར་པོ་རིགས་ལ། དེ་ཡང་ལྷ་བྱ་གི་རྟེ་དང་ཨ་
 ལྷས་མཛད་པའི་མདོར་བྱས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
 གཉིས་པ་དོ་རྩེ་དང་བྲིལ་བུ་འཇིན་པས་རང་སྒྲུང་གི་ཤེས་རབ་མ་ལ་འབྱུང་པ་
 བད་ལྷའི་གདན་ལ་གནས་པར་བཤད་པ་ལྟར་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་
 མདོ་བསྟེ་ལས། དམ་ཆིག་སེམས་དཔའི་སྟོང་ཁར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ས་
 བོན་ལས་དབྱུག་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་བསམས་ནས། རང་
 དམ་ཆིག་སེམས་དཔའི་ཕྱགས་ཁར་རྩྱ་བསྒྲོམ། དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་རང་

འདྲའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བཀྲག་ནས་རང་གི་སྣང་ཁར་བཞག་པར་འདོད་
པ་ནི། གཞུང་གི་དོན་ལོག་པར་འཆད་པ་སྟེ། ལུང་དེས་ཡེ་ཤེས་སེམས་
དཔའི་ཐུགས་ཁའི་ས་བོན་ལས་དགྲག་པར་བཤད་པ་ལ་སྟོང་དམ་ཆོག་
སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཁའི་ས་བོན་ལས་དགྲག་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར་དང་།
གཞུང་དེར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ས་བོན་ལས་དགྲག་པ་དང་། ཞེས་
གསུངས་པ་ལ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ས་བོན་ལས་དགྲག་ཅེས་པར་
འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མདོ་བསྟེན་ལུང་དེའི་དོན་ནི། ཡེ་ཤེས་སེམས་
དཔའི་ཐུགས་ཁའི་ས་བོན་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་
པས་དགྲག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་སྒྲ་བས་ནི། ལེའུ་བཅུ་པར། ཡེ་ཤེས་པའི་ལྷ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་སུ་བྱས་ནས་སྒྲུན་བྲང་བར་གསུངས་
པ་ལའང་མ་བཟོགས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཁར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་སུ་ཞིག་གིས་བཀྲག་ནས་
བཞག་པ་སོམས་ཤིག །ཅིའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཞེས་
བྱ་སྟེ།

སྣང་ཁའི་དབུས་སུ་སྤོ་མོ་ཡི། །

དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ནི་བསམ་པར་བྱ། །

ཞེས་པའི་འགྲེལ་བ་སྒྲོན་གསལ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་
པས་ན་སྤྱོད་པ་སྤྱོད། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔར་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་
ཆོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སེམས་དཔའི་སྒྲ་དོན་སྤར་བ་འད་པ་
ལྟར་གྱིས་ཆོག་གོ། །དོན་འདི་ཡང་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེ་བྱ་བ་ཅུ་གཉིས་པ་ལས།

རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པའི། །

བདག་ཉིད་སྒྲ་གསུང་ཐུགས་དོ་རྗེའི། །

དམ་ཆོག་ཐུགས་ཁར་ཡེ་ཤེས་དང་། །

དོ་རྗེ་འཇིན་མཆོག་ཅོད་པན་ལའོ། །

སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཆོམ་བྱེད་པའི། །

དམ་ཆོག་འདི་ནི་དམ་པའོ། །

ཞེས་པས་བསྟན་པར་མདོ་བསྐྱེད་དང་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་
གཉིས་ཀ་ལས་གསུངས་སོ། །ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དེའི་ཐུགས་ཁར་ཉིང་
ངེ་འཇིན་སེམས་དཔའ་རྗེ་འདྲ་བ་ཞིག་བསྒྲོམ་ཞེ་ན། དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་
ཐབས་ལས། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཁར་ཉི་མ་ལ་ཡི་གེ་རྩྱུ་ཉིང་ངེ་
འཇིན་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ཉག་ཏུ་འཆར་བ་མར་མེ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་མི་
ཤེས་པའི་ཐུན་པ་འཇོམས་པའི་དོན་དུ་སྤང་བའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་བསམ་

པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྟོམ་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཉིང་ངེ་འཇིན་
སེམས་དཔལ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གནས་འདིར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ཏེ་བསྟོམ་
པ་ལས་ཉིང་ངེ་འཇིན་མཆོག་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་ནས་སྐྱབ་པ་
པོ་ངེས་པར་ལེགས་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ཉིང་ངེ་འཇིན་སེམས་དཔལ་ཞེས་བྱ་
སྟེ། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་པ་ལས། ཡི་གེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོག །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་ལས། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་དེའི་དབྱས་
སུ་ཆུད་ཅིང་ཐུགས་ཀྱི་ཟླ་བར་ཆུད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སོ་སའི་ཡི་གེ་སྟེ་མི་
འགྱུར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་མི་ཤེས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་
ཐུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

ཆོག་ནི་ཡི་གེ་རྩྱ་མོ། །

དོ་རྗེ་ཆེན་པོ་ཅེ་ལྟ་བུ། །

ཏག་ཏུ་སྦྱོར་བས་བསྟོམ་པར་བྱ། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྦྱོར་བས་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་པོ་ངེས་པར་ལེགས་པ་ལ་
སྦྱོར་བར་བྱེད་པས་ན་སྦྱོར་བ་སྟེ་ཉིང་ངེ་འཇིན་སེམས་དཔལ་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་འོ། །ཉིང་ངེ་འཇིན་སེམས་དཔལ་བསྟོམ་པ་འདི་ཉིད། མདོ་བསྟེ་དང་རྫོ་
རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས།
སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་དབྱས་གནས་པར། །

མི་བསྐྱེད་དོན་རྒྱུ་རབ་བསྐྱོམ་བྱ། །

སྙིང་ཁར་ཡི་གེ་རྩུ་བསམས་ནས། །

སེམས་ནི་ཐིག་ལེར་གྱུར་པར་བཞག། །

ཅེས་པས་བསྟན་པར་གསུངས་ལ། གཞུང་དེ་ནི་ལེ་ལྷ་དེར། རྫོགས་
རིམ་པས་ཕྱང་སོགས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་ཐབས་རིམ་འཛིན་དང་
རྫོགས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་གཉིས་གསུངས་པ་ལས། རིམ་འཛིན་ལ། སྐྱེ་
གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རིམ་འཛིན་གསུམ་གསུངས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་རིམ་འཛིན་
སྟོན་པ་ཡིན་པས། ཁམས་གསུམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་
དང་རང་གི་སེམས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་མི་བསྐྱེད་པར་བསྐྱོམ་པ་
དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་དང་། དེའི་སྙིང་ཁར་རྩུ་བསྐྱོམ་པ་ཡེ་ཤེས་སེམས་
དཔའ་དང་། རྩུ་ཡིག་གི་མགོར་རང་གི་སེམས་ཐིག་ལེར་གྱུར་པ་བཞག་པ་
ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔར་བྱ་དགོས་ཤིང་། སྟོན་གསལ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
བཤད་ཀྱང་། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོག་གང་གིས་རྫོགས་རིམ་སྟོན་པའི་ངེས་དོན་ཀྱི་
བཤད་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་བྱང་དོན་ཀྱི་བཤད་པ་ཡང་ངེས་པར་འཐོབ་པས།
གཞུང་འདི་ལ་ཡང་བྱང་དོན་དུ་བཤད་ན་བསྐྱེད་རིམ་པས་ཡེ་ཤེས་སེམས་
དཔའི་ཐུགས་ཀར་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་བསྐྱོམ་པ་སྟོན་པ་ལ་སྐྱུར་དུ་
བྱང་བར་དགོངས་ནས་སྐྱབ་ཐབས་གཉིས་སུ་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་

སྒོ་གསུམ་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཅིང་སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་བྱས་ནས། སྤྱི་
བོར་རིགས་བདག་བསྒྲོམ་པ་མདོར་བྱས་ལས་མ་གསུངས་ལ། མདོ་བསྟེ་
དང་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་དབྱ་རྒྱན་ལ་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་
བསམ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། ལེ་ཏུ་བཅུ་གཉིས་པའི་དོ་རྗེ་
འཛིན་མཆོག་ཅོད་པན་ལའོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས། དབྱ་
རྒྱན་ཏེ་སྤྱི་གཙུག་གི་གནས་སུ་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་
ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཆོགས་དང་འབྲ་བའི་བདུད་ཅི་འཛུགས་པས། སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་ཆོག་དང་ཡེ་ཤེས་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སེམས་དཔའ་
ཞེས་བྱ་བར་གྲགས་པ་ཆོམ་ཞིང་མཉེས་པར་འགྱུར་བར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྒྲོམ་པར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་དཀར་པོ་ཕྱག་གཉིས་པར་
ཐུགས་རྗེ་ཞབས་ཀྱིས་བཤའ་ཅིང་། དོ་རྗེ་བྲིལ་བྱ་འཛིན་པས་ཡུམ་ལ་འབྱུང་
པ་བྱེད་དགོས་སོ། །

བཞི་པ་དེ་འབྲའི་སྐྱ་གསུམ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་འཐོབ་པར་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་རིག་མ་འདུ་བྱས་ནས། སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་སོགས་བྱ་
བ་ལ། རིག་མ་འདུ་བྱ་ཞིང་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། རྗེས་ཆགས་དང་མཆོད་
པ་བྱ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྒར་བཤའ་པ་ལྟར་ལྟག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱས་པས་

ཆོས་སྐྱེད་དང་། དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པས་ལོངས་སྐྱེད་དང་། དེ་ཉིད་མི་
བསྐྱེད་པར་བསྐྱར་བས་སྐྱེད་སྐྱེད་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པའི་སྒོ་ནས།
རང་དོན་སྐྱེད་གསུམ་བཅུས་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྐྱོམས་ནས། འབྲས་
བུའི་གནས་སྐབས་སུ་རང་དོན་སྐྱེད་གསུམ་ཐོབ་པ་དེས་གདུལ་བྱ་དམན་པ་ལ་
མོས་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་བྱལ་གྱི་སྦྱོད་པ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་རྣམས་
ལ་ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྦྱོད་པ་དང་། ཟབ་མོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་
རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་གྱི་སྦྱོད་པ་གསུམ་བཅུན་ནས་འཕྲིན་ལས་མཛད་པ་
ལས། འདིར་ཐ་མ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རིག་མ་
འདུ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྔོན་བྱང་ལ་སྔོན་པས་ཕྱག་རྒྱ་
དང་སྔོམས་པར་ཞུགས་ནས་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས་སྐྱེད་ནས་འགྲོ་བ་
ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པ་ལ་སོགས་པའི་
འཕྲིན་ལས་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་འདིར་ཡང་ཕྱག་རྒྱ་འདུ་བྱས་པ་དང་
སྔོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྐྱེད་ཏེ་སྦྱི་སྒོས་གྱི་
མཛད་པ་རྣམས་མཛད་པར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་བསྐྱེད་ལས། ཇི་
ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བྱང་ཆུབ་གྱི་གོ་འཕང་ནི་འདོད་ཆགས་ལས་སྦྱེ་
བར་འགྱུར་བར་རབ་ཏུ་བསྐྱར་པའི་ཕྱིར། ལེ་ཏུ་དང་པོར་འདོད་ཆགས་ཆེན་
པོའི་ཚུལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྔོམས་པར་ཞུགས་པར་མཛད་པ་དེ་

བཞིན་དུ། སྐྱེ་བཞིན་པ་ལ་གནས་པས་དང་པོ་སྦྱོར་བ་བྱ་སྟེ། འདོད་ཆགས་
ལ་སྦྱོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པས་ཐར་བ་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་
བའི་བྱིར། ལེ་ལུ་བཙུ་བདུན་པ་ལས། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ལོངས་སྦྱོད་པའི་
དཔལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་བྱུགས་ནས། ཞེས་གསུངས་
པའི་རིམ་པ་འདིས། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ལེ་ལུ་དང་པོར་འདོད་ཆགས་
ཆེན་པོའི་ཚུལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་མཛད་
པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། སྟོན་བྱང་ལ་སྟོན་པས་རིག་མ་དང་སྟོམས་
པར་བྱུགས་ཏེ་དགྱིལ་འཁོར་སྐྱལ་ནས། འདུས་པའི་རྒྱུད་གསུང་བར་བཞེད་
ནས། རྣམ་སྒྲུང་ལ་སོགས་པ་འཁོར་བྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་
དབང་བསྐྱར་བར་མཛད་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་རྗེས་འཇུག་གིས་ཀྱང་
བསྐྱོམ་པ་སྟོན་ལ། ལེ་ལུ་བཙུ་བདུན་པ་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། སྟོན་བྱང་ལ་
སྟོན་པས་སྟོམས་པར་འཇུག་པས་དགྱིལ་འཁོར་སྐྱལ་ཏེ་མཛད་པ་མཛད་པ་
དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ་སྟོན་ནོ། །རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་
ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་བཞེས་བདག་ཉིད་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་
བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བདག་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རང་བཞིན་ཉིང་ངེ་
འཛིན་རྒྱལ་པོ་མཆོག་བསྐྱེད་ནས། ད་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་
པའི་བྱིར་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་པོ་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྟན་པའི་

སྐབས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤྱུ་བྱུ་པས་ཐམས་ཅད་
མཛད་དེ། དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་མཆོག་ནས་བབས་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཛད་
ནས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་སྦྱལ་ཏེ། ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་
ཉན་ཐོས་གྱི་ས་ལ་བཀོད་དོ། །ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་པ་
རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་མཛད་ནས། ཟབ་མོ་ལ་ལྷག་
པར་མོས་པ་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་ལས་སྦྱེས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདི་བསྟན་
པའི་དོན་དུ། འདིས་འདོད་པ་ཀྱན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་འདིས་
གནས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ནས་ཕྱག་རྒྱ་
འདུ་བྱ་བ་རྣམས་བསྟན་ནོ། །དེས་ན་དགོས་པ་དེ་འདྲ་བའི་སྤྱིར་དུ་རིག་མ་
འདུ་བྱ་བ་ལ། རིག་མ་ནི། མདོར་བྱས་ལས།

སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན། །

དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་ཆེར་བསྐྱེད་ནས། །

ཆོ་གའི་སྦྱོར་བ་འདི་ཡིས་ནི། །

ཕྱག་རྒྱ་བསྐྱབ་པ་བརྩམ་པར་བྱ། །

གཟུགས་བཟང་བཞོན་པས་བརྒྱན་པ་ཡི། །

མེ་ཤ་ཅན་ནི་བདག་ཉིད་ཆེའི། །

བྱ་མོ་ཤུགས་མཐིང་ཁའི་མདོག། །

མིག་ཡངས་དམ་པ་རྟེན་ནས་ནི། །

མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་ལེགས་པར་བསྐྱབས། །

སྐྱབ་པ་པོ་ལ་ཞིན་ཏུ་མོས། །

ཞེས་དངོས་ཀྱི་རིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་ལ། མདོ་བསྟེ་
ལས། ལེ་ཏུ་བཙོ་ལྷ་པ་ལས་གསུངས་པའི་གདོལ་བའི་བྱ་མོ་ལེགས་པར་
བསྐྱབས་པའམ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཙ་རྒྱད་ཀྱི་ལེ་ཏུ་བཙོ་ལྷ་པ་ལས།

ཆེ་ཤ་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེ། །

བྱ་མོ་ལོ་གངས་བཙུ་གཉིས་པ། །

དབེན་པའི་གནས་སུ་བྱུང་པར་དུ། །

སྐྱབ་པ་པོས་ནི་རྟག་ཏུ་བསྐྱབ། །

ཅས་པ་དང་།

རབ་ཏུ་བཟང་ལ་བཞིན་ཡང་མངོས། །

རྒྱན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་པ། །

བང་པར་བཞག་ནས་རྣམ་པར་བསྐྱོམ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཟུང་དགོས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཡང་སྐྱབ་པ་པོ་
མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིན་ན། ཆེ་ཤ་ཅན་ཏེ་གདོལ་པའམ་
རིགས་ངན་གྱི་བྱ་མོ་སྡོ་སངས་དང་། རྣམ་སྤང་གི་རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་

ཕྱག་རྒྱ་བཙུ་སྒྲག་མཁན་གྱི་བུ་མོ་མདོག་དཀར་བ་དང་། རིན་འབྱུང་གི་
རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་བ་པོ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཐེང་བརྒྱད་མཁན་གྱི་བུ་མོ་དང་། འོད་དཔག་
མེད་གྱི་རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་བ་པོ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་གར་མཁན་གྱི་བུ་མོ་དང་། ལས་ཀྱི་
རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་བ་པོ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཙུ་བྱེད་མཁན་གྱི་བུ་མོ་དགོས་པར་བཤད་
རྒྱུ་དོན་ཐེང་བ་ལས་གསལ་བ་དང་། ཅ་རྒྱུད་ལས་ཅི་རིགས་པར་གསུངས་
ལ། འདྲིར་མི་བསྐྱེད་པའི་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྐྱབ་ཐབས་ལས།
མེ་ཤ་ཅན་གྱི་བུ་མོ་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གྲང་མཚན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་
པ་དགོས་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཆེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་སྟོན་ཏེ། བདག་ཉིད་
ཆེ་བའི་དོན་ནི་སྟོན་གསལ་ལས། དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་
པས་ན་བདག་ཉིད་ཆེ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སོགས་ཁོངས་ནས་བཙོན་
འགྲུས་དང་བྲན་པ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་
གཟུང་ངོ། །འོ་གངས་བརྩ་གཉིས་མ་ནི་ངེས་གཟུང་དུ་མི་དགོས་ཏེ། སྐབས་
གཞན་དུ་བརྩ་བྱག་མ་ལ་སོགས་པའང་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ངོ། །དེས་ན་གཙོ་
བོ་སྟོས་པའམ་མཆོན་པའི་ཆེད་དོ། །དབེན་པའི་གནས་སྟུ། ཞེས་པ་གཉིས་
ཀྱི་དོན་ནི་སྟོན་གསལ་ལས། སྐྱེ་བོ་འདུས་པ་དང་ཤེན་ཏུ་བྱལ་བའི་དབེན་
པའི་གནས་དག་ཏུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །སྐྱབ་པ་པོས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུད་དང་
སྒྲགས་ལེགས་པར་སྟོབ་ཏུ་གཞུག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱུད་ནི། ལེ་ཏུ་

བརྩ་བདུན་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས། དཔལ་ཤིན་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བས་འདོད་
ཆགས་ལ་སྐྱོད་པར་བསྟན་པའི་བྲིས། འབྱུང་པ་དང་། འོ་བྱེད་པ་དང་། འཇིག་
པ་དང་། ཐལ་མོ་བཟུང་པ་དང་། སོ་དང་སེན་མོ་འདེབས་པ་དང་། ཉིད་པ་དང་།
ཁུང་ལྗིང་དང་། རབ་ཏུ་བརྒྱུད་པ་དང་གོང་གི་བྱ་བས་ཟུ་ཉིག་གི་སྤོང་བ་དང་།
གདུ་བྱ་དང་། འཁོར་གདུབ་དང་། ཀླང་གདུབ་གྱི་སྤྱུ་དང་། ཡུལ་དང་དབང་པོ་
སྟེ། རྗེ་རྗེ་དང་པར་མཉམ་པར་སྐྱོར་ཞིང་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་གྱིས་སྟོམས་
པར་ཞུགས་པས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་འགྲེལ་པ་ལས།
དེ་ཡང་འབྱུང་པ་དང་། འོ་བྱེད་པ་དང་། སེན་མོ་འདེབས་པ་དང་། སོ་འདེབས་
པ་དང་། ཡང་དག་པར་བསྐྱོད་པ་དང་། སིད་གྱི་སྤྱུ་སྒྲོགས་པ་དང་། སྐྱེས་པའི་
བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། སྟེང་ན་འདུག་པ་དང་། བརྒྱུད་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཁྱད་
པར་གྱིས་བརྒྱུད་བརྒྱུད་དུག་ཏུ་ཅ་བཞིར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་འདོད་པའི་སྐྱུ་ཅ་ལ་དུག་ཏུ་ཅ་བཞི་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་
རྒྱུད་དགའ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ལེགས་པར་བསྟན་པའི་འཇིག་སྐྱུངས་པའོ། །
སྤྲུགས་ལ་བསྟན་པ་ནི། དབང་བསྐྱར་ཞིང་། དམ་ཆིག་དང་སྒྲོམ་པ་ཐུན་
མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་དང་ལེགས་པར་
གནས་པ་བཞིར་བྱས་ནས། ལྟ་བུ་སྒྲོམ་པ་དང་བཟླས་པ་སོགས་ཀྱི་རྣལ་
འབྱོར་ལ་ཤིན་ཏུ་བྱང་བར་གྱུར་པའོ། ། རབ་ཏུ་བཟང་བ་ནི་སྐྱེས་པ་གཞན་ལ་

མ་ཆགས་པའོ། །ཞེས་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། སྐྱབ་
པ་པོ་ལ་ཞིན་ཏུ་མོས། །ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ། །བཞིན་ཡང་མཛེས་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་ཉེ་བར་བསྟར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་མ་དང་ཇེས་
སུ་འགོ་ལྡན་གོ། །རྒྱན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི་དགའ་བ་ལ་མཁས་པ་སྟེ། དེ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་མ་ཆང་བ་མེད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དགའ་བ་
སྐྱེད་པའི་འབྲིག་ཐབས་རེ་བཞི་པོ་མ་ཆང་བ་མེད་པར་ཤེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་
ཡང་སྒར་རྒྱུད་ལ་བསྐྱབས་ཞེས་པས་སྐྱང་བ་བྱས་པ་སྟོན་ལ། འདིས་ཐམས་
ཅད་མཁས་པར་ཤེས་པ་སྟོན་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བྲད་ཡོད་པས་སྒྲོས་པར་མི་
འགྱུར་རོ། །མདོར་བྱས་ལས། མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་ལེགས་པར་བསྐྱབས།
ཞེས་གསུངས་པའི་མཉམ་པར་བཞག་པ་སྒྲགས་ལ་བསྐྱབས་པ་དང་། ལེགས་
པར་བསྐྱབས་པ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱབས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །མཆོན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་
དང་ལྡན་པ་ཕྱག་རྒྱར་བྱ་བར་གསུངས་ཀྱི། གང་ཡང་རུང་བ་བྱ་བར་མ་
གསུངས་ལ། དངོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བཞེན་པ་ལ་ནི་སྐྱབ་པ་པོ་ཡང་ལྟའི་རྣལ་
འབྱོར་ལ་ལེགས་པར་བྱང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་མ་ཞིག་ཆང་
དགོས་ཤིང་། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་ཡང་དངོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྐྱར་བ་
ལས་ཁམས་ཞུ་བ་དོ་རྗེ་ཞོར་བུའི་ཅེར་བབས་པ་ན། འཕྱལ་འཁོར་དང་རྒྱུད་
སྒྱུར་སོགས་གཞན་གང་ལའང་སྟོས་མི་དགོས་པར་ཕྱེ་ཡིག་བསྒྲོམས་པའི་

སྟོབས་ཀྱིས་འགོག་པར་རུས་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྦྱོར་བ་བསྟོམ་
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁམས་ལྷ་བ་པའ་ཡིག་བསྟོམས་པས་འགོག་རུས་པ་ལྟ་
སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་རིམ་ཐོག་མར་བསྟོམ་པ་ནས་ལྟ་
སེམས་འཛིན་པ་དང་གསལ་སྒྲུབ་པ་ལྟར་པའ་ཡིག་ལའང་དམིགས་
ཕྱག་ནས་སྦྱང་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་གང་གི་སྟོན་སྟེད་ཀྱང་།
སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་རྣམ་འབྱོར་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁམས་ལྷ་བ་བསྟོམ་ནས།
ནོར་བུའི་ཕྱིར་འཕོ་བ་པའ་ཡིག་བསྟོམས་པས་བཀག་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་
དགའ་བཞི་ལེགས་པར་མཆོན་ཐུབ་པ་བྱས་ནས་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ཏེ། ཡང་ཡང་
གོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེའི་སྟོབས་འཕེལ་བ་ཙམ་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་དང་བཞུས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡུལ་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་
གི་རྣམ་རྟེན་ཏུ་འཆར་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱེད་ལྷགས་པར་འགོ་བཙའི་བསྐྱེད་
རིམ་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་སྟོང་པོ་དམ་པ་ཡིན་པས་འདི་ཉིད་ལེགས་པར་གོམས་པར་
བྱེད་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །སྟོང་པོ་གང་ཡིན་པའི་བདེ་ཙམ་ཡང་རྣ་བའི་ལམ་
དུ་མ་གྱུར་པར། སྦྱབ་ཐབས་ཀྱི་ཆོ་གའི་རིམ་པ་ཙམ་ཀྱི་ཆོ་ག་འདོན་པ་བྱང་
བར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་ཏོག་རྒྱ་ཡན་དུ་བཏང་བའི་བཞུས་པའི་གངས་འཕྲེན་པ་
གཙོ་བོར་མ་འཛིན་ཞིག །འདི་ལྟར་གོམས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ན། བསྐྱེད་
རིམ་པའི་དགའ་བཞིས། བསྐྱེད་རིམ་བསྟོམ་པའི་སྐབས་ཉིད་དུ་རྫོགས་རིམ་

པའི་དགའ་བཞི་འབད་མེད་དུ་བྲངས་པ་དུ་མ་ཞིག་འོང་སྟེ།   བསྐྱེད་རིམ་
 རྫོགས་རིམ་གྱི་སྒྲིན་བྱེད་དུ་འགོ་བའི་གཙུག་པོ་ཡང་འདིའི་སྒྲོ་ནས་ཡིན་ཞིང་།
 དེའི་ཕྱིར་ཕྱག་རྒྱའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡང་སྐྱུ་རྩལ་རེ་བཞི་ལ་མཁས་པ་དགོས་
 པར་ཡང་ཡང་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ཏེ།   འདི་ལྟར་འབྲིག་ཐབས་ཀྱི་སྐྱུ་རྩལ་རེ་རེ་
 ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་འདྲན་པའི་བྱེད་པར་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ཡོད་ལ། བདེ་བ་རི་
 ཅམ་བྱེད་ཞུགས་པ་ཅམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པའི་སྒྲོ་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱེད་
 ཞུགས་པར་འགོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།   བདེ་སྟོང་སྟོར་བའི་དོན་ནི་བདེ་བ་སྐྱེས་པ་ན་
 དེ་ལ་སྐྱེད་པ་སྐྱེས་ཀྱི་དོགས་ནས།   བདེ་བའི་ངོ་བོ་ལ་ཆེར་བསྐྱས་པས་འདི་
 ཡིན་མེད་དུ་ཡལ་སོང་བ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི།   བདེ་བ་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ངེས་པའི་
 འཛིན་སྟངས་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་བདེ་སྟོང་སྟོར་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།   །དེ་
 ལྟར་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱེད་ཞུགས་པ་ཅམ་གྱིས་བདག་
 འཛིན་མགོ་གཞོན་པའི་རྒྱས་པ་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བར་འགྱུར་བས་འཁོར་བའི་རྩ་
 བ་ལ་གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ།   དེའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་རིམ་
 འཁོར་བའི་རྩ་བ་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་གཙུག་པོ་ཡང་སྒྲོ་འདི་ནས་ཡིན་
 རོ། །དེ་བས་ན་དངོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་མི་བརྟེན་པས་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་
 ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་དང་སྐྱར་བ་ལྟ་བུའི་བདེ་བ་འདྲན་ཐུབ་པ་
 དགོས་ལ།   དེ་ལ་ཡང་བསྒྲོམ་པའི་རིག་མ་ལ་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་དང་འདྲ་བའི་

གསལ་སྒྲུབ་ཡིད་ངོར་འཆར་བ་དགོས་ལ། དེ་ལ་ནི་ལྟེན་རྒྱུ་འབྱུང་ལ་གསལ་
སྒྲུབ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་མ་ཉིད་གྱི་བར་དུ་ལེགས་པར་སྒྲུབ་དགོས་སོ། །བསྐྱེད་
རིམ་པས་འདོད་ཡོན་ལམ་དུ་བྱེད་པ་དང་ཉོན་མོངས་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་གཙུག་
བོ་ཡང་འདི་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་འདི་ཉིད་ལ་གོ་བ་ལེགས་པར་མ་ཉིད་ན་
བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་གྱི་གཞི་སྟོར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མོད་གྱི་དངོས་གྱི་
ཕྱག་རྒྱ་བརྟན་པའི་ཡུལ་དང་རྟོན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཚང་བ་ད་ལྟ་སྤྱིད་མཐའ་ཅམ་
དུ་སོང་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས། བསྐྱེད་རིམ་པས་པར་ཡིག་བསྒྲུབ་པས་པའི་སྟོབས་གྱིས་
ཁམས་དགག་པར་རྒྱས་པའི་གོ་བ་ཅམ་ཡང་ཉིད་པ་ཤིན་ཏུ་དགའ་བར་སྒྲུབ་
ངོ། །བསྐྱེད་རིམ་པས་ཀྱང་པར་ཡིག་བསྒྲུབ་པ་ཅམ་གྱིས་དགག་རྒྱས་ན།
རྗེ་གསལ་རིམ་པས་ཁམས་སྤྱིར་འཕོ་བ་འགོག་པ་འདྲེན་དང་འགྲེམས་པ་ལ་
སོགས་པའི་འབྲུལ་འཁོར་རྒྱུ་སྐྱེར་སོགས་ཚུལ་བ་དྲག་པོ་དུ་མ་ཞིག་ལ་
སྟོས་དགོས་པ་རྒྱུད་སྒྲེའི་དོན་ལས་རྒྱ་མཆོའི་པ་རོལ་དང་ཚུ་རོལ་བཞིན་དུ་
གྱུར་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེ་བས་ན་ཡུལ་རྟོན་གྱི་མཆན་ཉིད་སྒྲར་བ་ཤད་པ་རྣམས་
དང་ལྟན་པའི་གང་ཟག་དབང་པོ་རབ། ཡུལ་རྟོན་གཉིས་ཀ་སྟོང་ཉིད་གྱི་ལྟ་བ་
ཕུ་ཐག་ཆོད་པ་རིགས་པའི་སྟོབས་གྱིས་ངེས་པ། དགའ་བ་བཞིའི་རིམ་པ་
དང་། བྱད་པར་དུ་ལྟན་སྐྱེས་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ས་མཆམས་ལ་མཁས་པ་
དང་། བསྐྱེད་རིམ་པ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་སྤྱིར་མི་འཕོ་བར་པར་ཡིག་བསྒྲུབ་ས་

པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་ཏུས་ཤིང་། རྫོགས་རིམ་པ་ཡིན་ན་ཕྱག་ཀྱི་སྟོག་
ཚུལ་དུ་འགྲོ་བའི་གནད་ལ་མཁས་པའི་སྟོན་སྐྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་ཏུས་
པ་ལ་སྟོགས་པ་རྒྱུད་སྡེ་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ཁུངས་བུབ་ནས་བཞུགས་
པའི་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་གིས་དངོས་གྱི་རིག་མ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་
ལྟར་བཞུགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ལྟ་ཞོག །བརྟེན་ཆད་རགས་པ་ཅམ་གྱི་གོ་
བ་ཡང་མ་ཆགས་པར་བཟུང་མོ་ཡིན་ཟེར་བའི་མན་ངག་ལྟར་སྤང་རེ་ལ་ངེས་པ་
བྱངས་ནས། ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་ལག་ལ་ལེན་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པའི་ངན་
འགྲོ་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ཡིན་ཏེ། ཉེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྱུང་ལས།

ནལ་འགྱུར་མེད་པར་ནལ་འགྱུར་ཆོས། །

ཕྱག་ཀྱི་ལ་ནི་བསྐྱེད་འགྱུར་དང་། །

ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཡེ་ཤེས་ཚུལ། །

དཔལ་བར་འགྲོ་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་འདྲ་བའི་མཆོན་ཉིད་དང་མི་
ལྟན་པ་དག་གིས་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་ཀྱི་བསྐྱོམ་པའི་རིག་མ་ལ་བརྟེན་ནས་
དགའ་བ་བརྟེན་ཞིང་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། རྫོ་རྫོ་
སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། ཡང་ན་སྟོང་ཁ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་ཀྱི་
མངོན་པར་སྐྱེལ་ཏེ་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་བྱས་ནས།

སྒྲགས་ཀྱིས་སྦྱལ་བས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་
ཞེས་བྱེད་དུ།

སྙིང་ཁར་གནས་པའི་ལྷ་མོ་ཆེ། །

རྣལ་འབྱོར་རྣལ་འབྱོར་འབེབས་བྱེད་མ། །

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་བསྐྱེད་མ། །

དོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་མོར་གྲགས། །

ཞེས་ཐམས་ཅད་གསང་བའི་རྒྱད་ལས་གསུངས་པ་བྱངས་སོ། །དེ་ཡང་
ཐོག་མར། ཆེ་ཤ་ཅན་གྱི་བྱ་མའི་རྣམ་པ་ཅན་སྙིང་ཁ་ནས་འབྱེན་དགོས་ཀྱི།
རིག་བྱ་དོ་རྗེ་མ་ལྷ་བྱའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འབྱེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་བསྐྱེད་ལས།
མཚན་དང་ལྡན་པའི་གདོལ་བའི་བྱ་མོ་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའམ། ཡང་ན་
རང་གི་སྙིང་ཁ་ནས་ཕྱང་སྟེ་མདུན་དུ་བཞག་ལ་ཞེས་པས་ཀྱང་བྱ་མོ་འབྱེན་
པར་གསལ་ལ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། སེམས་ལས་རང་གི་རིགས་ཀྱི་བྱ་
མོ་སྦྱོ་བའམ། ཡང་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་བྱ་མོ་སྦྱངས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེས་ན་དང་པོར་རང་རིགས་ཀྱི་བྱ་མའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཕྱང་ནས། དེ་ནས་
རིག་བྱ་དོ་རྗེ་མར་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། ལེ་ཏུ་བདུན་པའི་སྦྱོན་གསལ་ལས། རང་
རང་གི་རིགས་དང་མཐུན་པའི་ལྷ་མོ་རིག་བྱ་དོ་རྗེ་མ་དང་སྦྱན་མ་སོགས་སུ་
བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས་སོ། །

དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ལ་ལྟ་དགོད་པ་ནི་མདོར་བྱས་ལས།
མོ་ནི་སྤྱི་བོར་བསམ་པར་བྱ། །
ལྷུང་ནི་ངག་གི་ལམ་ལ་དགོད། །
རྩྭ་ནི་སྤྱིང་ཁར་བསམ་བྱ་ཞིང་། །
ལྟེ་བར་སྤྲ་དང་རྒྱང་གཉིས་སྒྲ། །
སྤྱན་དང་སྤྲ་མ་གྱི་དང་ནི། །
དེ་བཞིན་དུ་ནི་གོས་དཀར་མོ། །
སྒྲོལ་མ་ཡང་ནི་སྤྲགས་པ་ཡིས། །
ས་ལ་སོགས་ལ་རྣམ་པར་དགོད། །
ལྟ་མོ་དོ་རྩེ་གཟུགས་ལ་སོགས། །
དེ་ཉིད་ལ་ནི་རྣམ་བསམས་ལ། །
ས་སྤྱིང་ལ་སོགས་དེ་རྣམས་དང་། །
སྒྲོམས་པར་འདུག་པར་བསྒྲོམ་པར་བྱ། །
ལག་གཡས་དོ་རྩེ་རོ་ལངས་མ། །
གཡོན་ལ་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་མ། །
དེ་ཡི་ཁར་ནི་ཁོ་གཉེར་མ། །
གསང་བར་རལ་བ་གཅིག་མཛོ། །

གཞན་ཡང་དབྱང་བ་གཡས་པར་ནི། །
དེ་བཞིན་གཤེགས་ཡུལ་ནི་རྗེ་མ། །
གཡོན་དུ་སྒྲ་ཆོགས་རིན་ཆེན་གྱི། །
ཕྱག་རྒྱ་དག་ནི་བསྐྱེམ་པར་བྱ། །
དུས་མོ་གཡས་ལ་གནས་པར་ནི། །
སྒྲ་ཆོགས་བརྒྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས། །
གཡོན་བ་ལ་ནི་སྒྲ་ཆོགས་ལས། །
སྤྱི་བོར་ནམ་མཁའ་དེ་རྗེ་མ། །
རྒྱུ་བ་གཉིས་ལ་ས་ཡི་ནི། །
ས་འཛིན་ལྷ་མོ་བཞག་པར་བྱ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉ། བཅས་ཅད་ལྟའི་རྣམ་པར་བསྐྱེམ་དགོས་པ་
སྤར་དང་འདྲ་ཞིང་། ཁོ་མོ་རྣམས་ཀྱང་སྤར་ལྟར་རྒྱུ་རིང་པོ་ལས་བསྐྱེད་དགོས་
སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཕྱག་མཆན་སོགས་ནི་ཁོ་བོ་བཅུ་དང་འདྲ་ལ། ས་
སྤྱིང་སོགས་ལྷ་འགོད་དགོས་པ་ནི།
ས་སྤྱིང་ལ་སོགས་དེ་རྣམས་དང་། །
སྤྱོམས་པར་འཇུག་པར་བསྐྱེམ་པར་བྱ། །
ཞེས་པས་གསལ་བར་བསྟན་ལ། འབྲེལ་བ་རིན་ཐེང་དུ། སྤྱིང་ཁར་རི་

ལས་སྟོང་རྗེའི་ལྷ་མོ། ཅ་རྒྱས་ལ་མ་ལས་བྱམས་པའི་ལྷ་མོ། ཆེགས་ལ་གླིང་ལས་ཆོས་རྗེ་རྗེ་མ་བཞོད་ནས། འཇམ་དབལ་ལ་སོགས་པ་དང་སྟོམས་པར་འབྱུག་པ་བསྐྱོམ་པར་འདོད་པ་ནི། འཕགས་སྟོར་གྱི་གཞུང་ཆོད་ལྷན་གང་དང་ཡང་མི་མ་བྱུན་པའི་བྱུན་སྒྲུལ་ལོ། །

གཉིས་པ་རྗེས་ཆགས་དང་མཆོད་པ་བྱ་བ་ལ། ཐོག་མར་རྗེ་རྗེ་དང་བརྒྱ་འདུ་བྱ་བ་ནི། མདོར་བྱས་ལས།

དེ་ལྟར་སྒྱུར་བྱས་ནས་འབྱོར་བས། །

རྗེ་རྗེ་བརྒྱ་ཡང་དག་བཅས། །

རྩྭ་གི་སྒྲགས་སྒྲེས་རྗེ་རྗེ་ནི། །

ཅེ་མོ་ལྷ་པ་བསམ་པར་བྱ། །

དེ་ཆེ་དེ་ཡི་ཅེ་དབུས་ལ། །

ཚོ་ནི་ནམ་པར་བསམ་པར་བྱ། །

དེ་བཞིན་ཞུ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །

བརྒྱ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ནི། །

འོད་ཟེར་ལྷ་ཡིས་བྱུང་བསམས་ལ། །

ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཅ་རྒྱད་གྱི་ལེ་ཁྱ་བདུན་པ་ལས།

དབང་པོ་གཉིས་ནི་མཉམ་སྒྱུར་བས། །

སངས་རྒྱས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །

ཡི་གེ་རྩྭ་དང་ཨོ་དག་དང་། །

ཨྱུ་དང་པཌ་ཀྱང་རབ་བརྟག་བྲ། །

ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ནོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་
ཐབས་ལས། རྩྭ་གིས་རང་གི་རྟགས་ནོ་རྗེ་ཅེ་ལྟ་པར་བསམས་ནས། དབུས་
ཀྱི་ཅེ་མོ་ལ་ཨ་དགོད་པ་ནི་ནོ་རྗེ་འདུ་བྱ་བའོ། །དེའི་ཆོས་འབྱུང་ལ་ཨྱུ་བསམས་
ནས། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་བརྒྱ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་དམར་པོ་བསམ་པ་ནི་བརྒྱ་
འདུ་བྱ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱོམ་པར་བྲ་ལ། བོད་ཁ་ཅིག་བརྒྱ་དཀར་
པོར་འདོད་པ་དང་། རྟག་པོ་དམ་ཆོག་ནོ་རྗེ་ས་ཡི་གེ་རྩྭ་ལས་བསྐྱེད་པའི་
ཟེའུ་འབྱུ་ལ་ཨྱུ་ ས་མཆན་པར་འདོད་པ་ནི་དཔལ་ལྷན་ཟླ་བའི་གཞུང་འདི་
དང་འགལ་ཞིང་། སྒྲོན་གསལ་ལས་ཀྱང་ཨྱུ་ ལས་བྲག་རྒྱུའི་བརྒྱ་མའོན་པར་
འདུ་བྲས་ལ། ཞེས་ཨྱུ་ལས་བསྐྱེད་པར་བཤའ་པ་དང་མདོར་བྲས་རང་ལས།
དེ་བཞིན་ཨྱུ་ ལས་བྱུང་བ་ཡི། །ཞེས་སོགས་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་རང་
གཞོའོ། །པཌ་ཀྱང་རབ་བརྟག་བྲ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས། ཡི་
གེ་པཌ་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དབབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཀྱང་བཤའ་པས།
པཌ་ཀྱང་རབ་བརྟག་བྲ། །ཞེས་པ་ནི། སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་གསང་བའི་
བྲ་གར་ཡི་གེ་པཌ་སེར་པོ་མགོ་ནང་དུ་བསྟན་པ་བསྐྱོམ་པ་དང་། ཐེག་ལེ་

དབྱུང་བའི་ཆེ་ངག་ཏུ་ཕུ་བརྗོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བྲངས་ནས་བཤད་དགོས་
སོ། །དེ་ནས་རང་དང་ཕྱག་རྒྱའི་དོ་རྗེ་དང་བསྐྱེད་ནང་འོད་ཟེར་ལྷས་བྲབ་པར་
བསྐྱོམ་པ་ནི། འོད་ཟེར་ལྷ་ཡིས་བྲབ་བསམས་ལ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། ཅ་རྒྱུད་
ཀྱི་ལེ་ཏུ་བདུན་པ་ལས་ཀྱང་།

འོད་ཟེར་རྣམ་ལྷས་བྲབ་པ་ཡི། །

དོ་རྗེ་བསྐྱེད་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །

ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་ལས། འོད་ཟེར་རྣམ་ལྷས་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི། སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་དུས་སུ་དཀར་པོ་ལ་
སོགས་པའི་འོད་ཟེར་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དོ་རྗེ་དང་བསྐྱེད་ནང་དུ་ཡོངས་སུ་གང་
བར་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དོ་རྗེ་དང་བསྐྱེད་ལྷས་
ནས་རྗེས་ཆགས་བྱ་བ་ལ། མདོར་བྱས་ལས།

དེའི་འོག་བསྐྱེད་པ་བཅུ་པར་བྱ། །

ཨོ་སྐྱ་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་ཨ་རུ་ར་ག་ཏ་བཟླ་སྐྱ་ཐ་ཨུལྱ་གོ་ཉ་ཉི།

དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ང་རྒྱལ་ལེགས་འཆང་སྟེ། །

ཧྱུ་གི་སྐྱ་ཡིས་ཀྱང་ནི་བསྐྱེད་བྱ་ཞིང་། །

རང་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཉིད་ལྷུང་བའི་ཆོ། །

དེས་ནི་ཕུ་ཀྱི་གསང་སྐྱགས་བརྗོད་པར་བྱ། །

ཞེས་དོ་རྗེ་བསྐྱེད་ནང་དུ་བསྐྱོད་པའི་ལས་ལ་གནས་པའི་སྐབས་སུ་དོ་
རྗེ་འཆང་གི་ང་རྒྱལ་བྱ་བས་སྤྱི་སྒྲུར་སྒྲང་བ་གསུངས་ཀྱང་།   སྒྲགས་སྒྲ་མ་
བརྗོད་པའི་ཆེ་སྟོགས་གི་ང་རྒྱལ་བྱ་བ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་
དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྗན་
གྱི་ང་རྒྱལ་དང་ལྗན་པས་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་
འབྱུང་བ་དང་འོ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ནས། ལེ་འུ་དུག་པ་ལས་གསུངས་
པའི་སྒྲགས་ཀྱིས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ང་རྒྱལ་བྱའོ། །དེ་ལ་སྒྲགས་ནི་འདི་
ཡིན་ཏེ། ཚོ་སྐྱོད་ཏེ་ཐུག་ཏེ་ཨ་རུ་ར་ག་ཏེ་བཟོ་སྒྲ་མ་ལྷན་གོ་ཏེ་ཏི། ཞེས་བྱ་
བ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྗན་གྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་
ཉིད་རིན་འབྱུང་གི་སྟོན་སྒྲ་རྗེས་ཆགས་གྱི་ང་རྒྱལ་བྱས་ནས། དེ་མ་ཐག་དོ་རྗེ་
འཆང་གི་ང་རྒྱལ་དུ་འཕོས་ནས་སྤྱི་སྒྲུར་སྒྲང་བས་ལས་ལ་གནས་པར་བྱ་
ཞིང་། དེ་མ་ཐག་ཐེག་ལེ་རང་གི་དོ་རྗེ་ལོར་བྱའི་ནང་དུ་སྟེན་པ་ན། རང་ཉིད་
དོན་གྲུབ་གྱི་ང་རྒྱལ་དུ་འཕོས་ནས། བཞུགས་ཡོད་པའི་དུ་བརྗོད་ནས་དམིགས་
པས་ཐེག་ལེ་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་སྤྱང་སྟེ། སྒྲགས་ཀྱིས་མཆོད་པའི་ང་རྒྱལ་འཛིན་
པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས།

སྤྱང་ནས་སྒྲར་ཡང་སྒྲགས་པས་ནི། །

སྒྲགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀླུ་མས། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་མཆོད་ནས་ནི། །

གསང་སྒྲགས་འདི་ནི་བརྗོད་པར་བྱ། །

ཨོ་སྐྱ་ཏ་ལྷ་ག་ཏ་ལྷ་ཇ་བཟླ་སྤྱ་ལྷ་མ་ལྷ་མྱ་གོའོ། ། ཞེས་པ་ཙམ་ལས་
དོན་གྲུབ་ཏུ་བསྐྱེད་པ་མི་གསལ་ཡང་། རྗེ་མེས་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས།
དེ་ལྷ་བྱའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་བྱིན་
ཀྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་ལྷ་ག་པར་མོས་པ་བྱས་ནས། ལེ་ཏུ་དུག་པ་ལས་གསུངས་
པའི་མཆོད་པའི་སྒྲགས་ཀྱི་རིམ་པས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ང་རྒྱལ་བུའོ། ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། རྗེས་ཆགས་དང་མཆོད་པའི་སྐབས་སུ་རིན་འབྱུང་དང་
དོན་གྲུབ་ཀྱི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པར་མདོ་བསྐྱེད་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་གསུངས་
ཤིང་། སྔོན་བྱུང་ལ་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པའི་སྒྲགས་རིན་འབྱུང་
གིས་གསུངས་པ་དང་། མཆོད་པའི་སྒྲགས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་གསུངས་པར་རྩ་
རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་དེས། རྗེས་འཇུག་གིས་སྒྲགས་དེ་དང་དེ་བརྗོད་པའི་
ཆེ་ལྷ་དེ་དང་དེའི་ང་རྒྱལ་བུ་དགོས་པར་ཞེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་སྒྲགས་དང་པོའི་དོན་ནི། ཨ་རུ་ར་ག་ཏ་ཞེས་པ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སྒྲགས་ལྷ་ག་མའི་དོན་ནི་སྤར་བཤའ་པ་བཞིན་ཡིན་པས།
མདོར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་རྗེ་རྗེའི་རང་
བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་ངའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། ། སྒྲགས་གཉིས་པའི་དོན་

ལའང་ཕུ་ཇ་ཞེས་པ་མཆོད་པ་སྟེ། མདོར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་མཆོད་པ་རྗེ་རྗེ་འཇམ་དཔལ་ཞེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ནི་ངའོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །
སྒྲགས་འདི་གཉིས་ལ་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས་ངེས་དོན་ཀྱི་བཤད་པ་མང་
དུ་གསུངས་པ་རྣམས་རྗེ་གསེང་རིམ་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་རྒྱ་ཡིན་པས་འདིར་སྐབས་
མ་ཡིན་པའི་བྱིར་མ་བྲིས་སོ། །ཁ་ཅིག་པཎ་ཡིག་བརྗོད་པ་དང་མཉམ་དུ་ཐིག་
ལེ་ཡུམ་ཀྱི་བསྐྱར་སྤྱང་ནས། དེ་བསྐྱའི་ནང་ནས་ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེབ་
སྟོན་ཀྱིས་སྤངས་ནས། དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ལྷ་སོ་སའི་སྒྲགས་བརྗོད་པ་སྟོན་དུ་
འགོ་བས་མཆོད་པར་འདོད་པ་ལ། བྲིས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་། དེ་སྒྲ་མ་
རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་དང་མཐུན་ཞིང་ལེགས་པར་སྦྱ་བ་ནི་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་
གནད་མ་གོ་བའི་འབྲུལ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྤྱང་ན་བདེ་བའི་རྟེན་བྱང་
སེམས་ལུས་ལ་གནས་པ་དང་འཕེལ་བའི་གོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོར་གྱུར་
ནས་བདེ་ཆེན་བསྐྱབ་པའི་གཞི་སྟོར་བར་འགྱུར་བ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་
སྐབས་སུ་ཁམས་འབྲིན་པ་སྤྱངས་པས། རྗེ་གསེང་རིམ་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཇག་
གོགས་རང་འབྱུགས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་དང་། བྱ་གར་པཎ་ཡིག་བསྒྲོམ་པའི་
དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་རྒྱས་པ་ཐུན་
བཞིར་བསྒྲོམ་པའི་ཆེ་ཉིན་རེ་ལ་ཁུ་བ་བསམ་བཞིན་དུ་ལན་བཞི་བཞི་མ་ཆག་
པར་འབྲིན་དགོས་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིས་པ་ཆེན་པོ་དུ་མ་འབྱུང་

བར་འགྱུར་ལ། བྱང་སེམས་དོ་རྩེ་ཞོར་བུའི་ཅེར་པ་ནས་ཕྱིར་མ་འཕོས་པ་
ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བས་རང་གི་ལུས་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་
ཆེན་པོས་ཆོས་པར་མོས་པའི་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ལ། ཐེག་ལེ་ནང་མཆོད་
འཕྲོར་བ་བཞིན་བྱས་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལྷ་མཆོད་པར་གོ་བའི་ཐུན་སྦྱུལ་མི་
བཟད་པའོ། །ཐེག་ལེ་ལས་དགྱེལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྦྱུལ་བ་ལ་ངེས་པར་
ཐེག་ལེ་དངོས་སུ་དབྱུང་དགོས་ཀྱི་ཡིད་གྱིས་སྤྱང་བས་མི་ཆོག་ན། ལྷ་ཡང་
དངོས་སྦྱུལ་དགོས་ཀྱི་ཡིད་གྱིས་སྦྱུལ་བས་མི་ཆོག་པར་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་
དུ་མཚུངས་སོ། །ངེས་ན་ཐེག་ལེ་ཡིད་གྱིས་འབྲེན་པ་ཡིན་ཞིང་། དུམ་གྱི་
བརྒྱར་སྤྱང་བར་མོས་པའི་ཐེག་ལེ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྷ་ལ་
སོགས་པ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་མོས་པ་བྱེད་དགོས་ཏེ། མདོ་
བསྐྱེད་ལས། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྩལ་སྤྱ་རབ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་གནས་སུ་བསྐྱོམ་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
དང་པོ་སྦྱོར་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱས་པར་བཤམ་བྱེད་ཏོ། །

གཉིས་པ་དགྱེལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བཤམ་པ་ནི།

དེ་ལྟར་གོང་དུ་རི་སྐད་བཤམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་དོན་སྦྱོ་གསུམ་
བརྟེས་པ་ན། སྦྱུལ་པའི་སྦྱ་ངེས་བཤམ་མ་ཐག་པ་ལྟར་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྦྱོད་

བས་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས། དགྲིལ་ཁོར་གྱི་
འཁོར་ལོ་སྤྱལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱང་
པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་རྣམ་པར་སྦྱངས་ནས། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་སོགས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ་སོགས་འབྲས་བུའི་
སྐབས་ཀྱི་ཆགས་ཅན་གྱི་མཛད་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པའི་སྒོ་
ནས་འབྲས་བུ་ལམ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྫོགས་རིམ་པས་སྟོབ་པའི་བྱང་
འཇུག་ཐོབ་པ་ན་བྱང་འཇུག་པའི་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དངོས་སུ་སྤྱལ་
ནས་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་གདུལ་བུའི་དོན་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་བྱེད་དུ་
འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རིག་མ་འདུ་བྱས་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
བཤད་ཅིན་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་མཛད་པ་དང་བཅས་
པ་འཆད་དོ། །དེ་ཡང་མདོ་བསྟེ་ལས། མི་བསྐྱོད་པ་འབྱིན་པ་མན་ཆད་དགྲིལ་
འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཡིན་པར་བཤད་ལ། སྟོན་གསལ་དུ་མི་བསྐྱོད་པ་འབྱིན་
པ་བཤད་ཅིན་པའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པར་སྦྱང་མཛད་འབྱིན་པ་སྟོན་པའི་མཆོམས་
སྦྱོར་བ་ན། དང་པོ་སྦྱོར་བའི་འོག་ཏུ་འབྱིན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་སྟོན་པས།
ཞེས་གསུངས་པས་གཙོ་བོ་འབྱིན་པ་དང་པོ་སྦྱོར་བར་བཤད་པ་གཉིས་
འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འདུས་པ་བ་སྤུ་མ་རྣམས་ན་རེ། མདོ་བསྟེར་དེ་ལྟར་བཤད་
པ་ནི། དང་པོ་སྦྱོར་བ་རང་དོན་དང་། དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གཞན་དོན་

ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས། སྒྲོན་གསལ་ལས་བཤད་པ་ནི། གཙུག་པོ་འབྲེན་པ་
དང་པོ་སྦྱོར་བ་དང་། འཁོར་འབྲེན་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་ཡིན་པའི་
དབང་དུ་བྱས་པས་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
བཤད་ཚུལ་གཉིས་པོ་མི་མཐུན་པས་འགལ་ལོ། །ཞེས་པའི་དོགས་པ་སྦྱོང་བ་
ན། བཤད་ཚུལ་གཉིས་པོ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཚོན་རྒྱས་པར་བཀོད་ནས། དེ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད་ཅེས་ལན་འདེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་
ན་བཤད་པ་དེ་གཉིས་ལ་མི་མཐུན་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། མི་བསྐྱེད་པ་འབྲེན་པ་
དེ་དང་པོ་སྦྱོར་བ་ཅེས་ལ་ལྟོས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་ཡིན་ཀྱང་།
འཁོར་སོ་གཅིག་འབྲེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དང་པོ་སྦྱོར་བ་ཡིན་པ་མི་འགལ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཚོན་ཡང་སྤྱལ་སྤྱོད་རོལ་ས་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་
པར་ཞུགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་བསྐྱེད་པ་འབྲེན་དགོས་པ་དང་། མི་བསྐྱེད་
པ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷ་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་
འབྲེན་དགོས་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་བསྐྱེད་པ་ན་ལྷ་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་
ནས་སྒོ་བདུན་བདུན་དང་ལྷན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤྱལ་སྤྱོད་རོལ་ས་
ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཆོམ་ནས་
ཞུ་བའི་ཐིག་ལེ་ཆ་གཉིས་སུ་གྱུར། དེའི་ཆ་གཅིག་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་

དང་བཅས་པར་བསྐྱེད། ཐེག་ལེ་ཆ་གཅིག་གཞན་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཆ་སོ་
 གཉིས་སུ་གྱུར། ཐེག་ལེ་ཆ་སོ་གཉིས་པོ་དེ་ལྟ་རང་རང་གི་སྒྲགས་ཡི་གེ་
 གསུམ་དང་སྤེལ་བ་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར། དེ་རྣམས་ནོར་རྗེ་སོགས་ཕྱག་མཆན་
 སོ་གཉིས་སུ་གྱུར། དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལྟ་སོ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་
 སྐྱེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པ་ནི་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ལོ། །
 དེའི་འོག་ཏུ་ཡུམ་གྱི་བརྒྱ་ན་གནས་པའི་ལྟ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་རང་གི་སྒྲགས་
 ཁར་བྲངས་ཏེ། རང་རང་གི་འབྲིན་སྒྲགས་ཀྱིས་སྤྱང་ནས་སྒྲགས་བཅུར་སྟོབ་
 བེ་སྟོབ་པའི་སྒོ་ལོ། །དེ་ནས་རང་རང་གི་སྟེ་སྟོས་ཀྱི་འབྲིན་ལས་མཛད་པ་ནི་
 མཛད་པའི་སྒོ་ལོ། །ལྟ་རང་རང་གི་སྐྱེ་ལ་པ་དུ་མ་རྣམས་རང་རང་གི་སྐྱེ་གཅིག་
 ཏུ་འདུས་པ་ནི་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ལོ། །རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་སྤྱན་བྲངས་པའི་
 རང་རང་གི་ཡེ་ཤེས་པ་དང་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ནི་འདྲེས་པའི་སྒོ་ལོ། །རང་
 རང་གི་རིགས་བདག་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱུར་
 བ་ནི་དབང་བསྐྱུར་པའི་སྒོ་ལོ། །སྤྱིར་བྱོན་ནས་ཕྱི་འདྲིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་
 རང་རང་གི་གཞན་ལ་བཞུགས་པ་ནི་གནས་སུ་གནས་པའི་སྒོ་ལོ། །

དེའི་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་བཞུགས་པ་ནི། ལྷ་མ་སྤྲུམ་རྣམས་ན་རེ། ཐེག་
 ལེ་ཆ་སོ་གཉིས་པོ་ལྟ་རང་རང་གི་མཆན་སྒྲགས་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར། དེ་
 རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཨོ་ཨྱུཾ ཧྲཱི་ཆ་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར། དེ་རྣམས་

ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཕྱག་མཆན་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར། དེ་ནམས་ཡོངས་སུ་
གྱུར་པ་ལས་ལྷ་སོ་གཉིས་སུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་
འཐད་དེ། ལྷ་སོ་བཞིས་ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལས།

ཆ་གཉིས་པ་ནི་དགུ་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཤད། །

སུམ་ཅུ་བཅུ་པ་ལྷ་པའི་ས་བོན་ཉིད། །

ཆ་གཉིས་ལྷ་པ་དྲུག་པས་སྤྱེ་བ་ལས། །

བྱུང་བ་འདི་ནི་ཐིག་ལེ་ཡིན་ཞེས་བཤད། །

ཅེས་ཐིག་ལེ་འབྲུག་གསུམ་དུ་འགྱུར་བར་བཤད་ཀྱི། ལྷ་རང་རང་གི་

སྤྲུགས་གྱུར་པ་ལས་འབྲུག་གསུམ་བྱུང་བར་གང་ནས་གྱུང་མ་བཤད་པའི་སྤྱིར་
རོ། །སྤྱི་ཐབས་མདོར་བྱས་ལས།

རང་སྤྲུགས་ཡི་གེ་ལས་བྱུང་བ། །

དོ་རྩེ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་བརྒྱབས་བདག །

བརྒྱའི་དབུས་སུ་བསྐྱེད་ནས་ནི། །

སྤྲུང་ཡང་ཞེ་སྤང་དོ་རྩེར་གྱུར། །

ཞེས་པས་གཙོ་བོར་བསྐྱེད་པ་མདོར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱང་པ་དང་པོ་

གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། ལྷ་རང་རང་གི་སྤྲུགས་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྤྱེལ་བ་ཉིད་དོ་རྩེ་
གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རང་རང་གི་སྤྲུགས་ཡི་

གོ་གསུམ་དུ་གྱུར་པ་དོ་རྗེ་གསུམ་གྱིས་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དོན་མིན་ནོ།།

རྒྱུ་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི།

བཟོ་སྤྱོད་སྤྱུགས་ལས་བྱུང་བའི། །

མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེ་ཅན་བསམས་པའང་། །

ཞེས་པ་ནས།

སྤར་བྱོན་དོ་རྗེ་མགོན་པོ་ཡི། །

སྤྱན་སྤྲུའི་འདུག་པར་གྱུར། །

སྤྱུགས་པས་དེ་ཡི་སྤྱིང་ཁ་རུ། །

རྗེས་ཞུགས་བདག་ཉིད་རྣམ་བསྐྱོམས་པས། །

སྤྲུམ་མའི་གཟུགས་ནི་ཡོངས་གྱུར་ནས། །

ཞེ་སྤར་དོ་རྗེའི་གནས་ལ་བཞུགས། །

ཨིན་ཏུ་ལའི་འོད་འབར་བ། །

ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་ན་བཞུགས། །

དཔལ་པོ་རང་གི་ཕྱག་རྒྱས་འཁྱུད། །

རྒྱན་རྣམས་ཀྱན་གྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན། །

དུག་པོ་ནི་དང་འདོད་ཆགས་ཆེ། །

ཞལ་གསུམ་གྱི་ནི་རྣམ་མཛད་པའི། །

ཞེ་སྒང་རྫོ་རྗེའི་ཉིང་འཛིན་གནས། །

དགྲིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྟོ་བར་བྲ། །

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་དོ། །

གཞན་ནམས་གོ་སྒྲ་ལ། སྒྲགས་པས་དེ་ཡི་སྟོང་ཁ་རུ། །རྗེས་ཞུགས་
ཞེས་པའི་དོན་ནི་མི་བསྐྱེད་པ་ཕྱང་བས་མཛད་པ་མཛད་ཅིང་། རང་གི་ཡེ་
ཤེས་པ་དང་འབྲེས་ནས་དབང་བསྐྱར་ཏེ་སྒྲར་བྱོན་ནས་གཙོ་བོའི་མདུན་ན་
འདུག་པའི་མི་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ། ང་མི་བསྐྱེད་པ་དེའོ་སྒྲམ་པའི་ང་རྒྱལ་བཞག་
ནས། རང་ཉིད་གཙོ་བོའི་སྒྲགས་ཁར་འདུག་པའི་མོས་པ་བྲ་དགོས་པའི་དོན་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཙོ་བོའི་ཞལ་ལས་ཕྱང་བའི་མི་བསྐྱེད་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་
དང་། ཕྱག་ལ་ཕྱག་སོགས་ཐད་ཀ་ཐད་ཀར་ཚུ་ལ་ཚུ་འབྲེས་པ་ལྟ་བུར་བསྐྱོམ་
པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་ཉིད་ཕྱང་བའི་མི་བསྐྱེད་པར་བསྐྱོམས་པའི་སྐྱའི་ཆ་ཐམས་
ཅད་ཅིག་ཆར་གཙོ་བོའི་སྟོང་ཁ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཞུགས་པར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ཏེ།
འདི་ལ་རྫོགས་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡོད་དོ། །ཉི་མའི་
དགྲིལ་འཁོར་དབུས་ན་བཞུགས། །ཞེས་པས་སྒྲར་གྱི་ཟླ་གདན་ཉི་མར་
བསྐྱར་བའོ། །ཉི་མ་ལ་ཐེམ་པར་བསྐྱོམ་དགོས་པ་བསྟན་ནོ། །

ཞེ་སྒང་རྫོ་རྗེའི་ཉིང་འཛིན་གནས། །

དགྲིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྟོ་བར་མཛད། །

ཅེས་པས་ལྷ་རྣམས་འབྲིན་པའི་ཆོ། ལྷ་རང་རང་གི་ང་རྒྱལ་བྱེད་པ་མ་
ཡིན་པར་རང་ཉིད་ཞེ་སྒྲུང་རྗེ་རྗེ་རྗེ་རྗེ་ང་རྒྱལ་གྱིས་ལྷ་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་འབྲིན་
དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྷ་ན་ཡང་ལྷ་རྣམས་དང་པོ་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་
བསྐྱེད་པའི་ཆེ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ལ་རེ་རེ་ནས་རང་ཉིད་ལྷ་དེ་དང་དེ་ཡིན་ནོ་སྟེ་
པའི་ང་རྒྱལ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ལྷ་མ་གྱི་འབྲིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོན་
གསལ་ལས། བཙུམ་ལྷན་འདས་རྗེ་རྗེ་འཆང་བ་དེ་ཉིད་ལྷ་མ་གྱི་འཇུག་གསལ་
སྤྱུང་ནས་ཞེས་དང་། ཅ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་བྱུང་མེད་ཀྱི་གཟུགས་
འཛིན་པར་གྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེ་རྗེ་འཆང་བ་དེ་
ཉིད་ཅེས་པ་ནི་རྗེ་ས་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། གཙོ་བོའི་ང་རྒྱལ་བྱས་པའི་
སྐབས་པ་པོ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རང་སྤྲུགས་ཡི་གེ་གསུམ་དང་
སྤེལ་བ་ལས་བསྐྱེད་པའི་རང་སྤྲུགས་དེ་ཉིད་གང་ལ་བྱ་སྟེ་ན། མདོར་བྱས་
ལོ་ཆེན་གྱིས་བསྐྱར་བ་དག་པ་རྣམས་ལས་རིགས་ལྷ་དང་ཡུམ་བཞི་དང་ཁོ་
བོ་བཞི་རང་རང་གི་མཆོན་སྤྲུགས་གྱིས་འབྲིན་པར།

རྗེ་ན་རྗེ་ཀ་སྤྲུགས་ལས་སྤྱང་བའི། །

གཙོ་བོ་རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་དབྱུང་། །

ཞེས་དང་།

མོ་ཏ་རྩ་ཏི་སྤྲུགས་ལས་སྤྱང་། །

ལྷ་མོ་སྦྱར་ནི་དབྱུང་བར་བྲ། །

ཞེས་སོགས་དང་། བརྒྱ་རྒྱ་ཀྱང་སྒྲགས་གྱིས་དབྱུང་། །ཞེས་སོགས་
གྱིས་དངོས་སྤྱ་བཤད་པས། ལྷ་ལྷག་མའི་འབྲེན་སྒྲགས་དངོས་སྤྱ་མ་བཤད་
བ་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་མཆོན་སྒྲགས་གྱིས་འབྲེན་པར་ཤུགས་ལ་ཤེས་
སོ། །དེ་བཞིན་དུ། མདོར་བྱས་ལས།

མི་སྒྲི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བ། །

བྱམས་བ་ས་ཡི་སྤྱང་པོ་ཉིད། །

བརྒྱལ་ཤུགས་ཅན་གྱིས་ཤར་དུ་དབྱུང་། །

ཙོ་གྱི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བ། །

ཕྱག་ན་དོ་ཇེ་མཁའ་སྤྱང་པོ། །

སྤྱི་ཡི་ཕྱོགས་གྱི་སྒྲུལ་བྱ་ལ། །

གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དགོད་པར་བྲ། །

ཞེས་སོགས་གྱིས་བྱང་སེམས་བརྒྱུད་གྱི་བསྐྱེད་སྒྲགས་རང་རང་གི་ས་
བོན་དུ་དངོས་སྤྱ་གསུངས་པས་ལྷ་ལྷག་མ་རྣམས་གྱི་བསྐྱེད་སྒྲགས་དངོས་
སྤྱ་མ་གསུངས་པ་ཡང་། རང་རང་གི་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་པར་ཤུགས་ལ་
ཤེས་སོ། །མདོར་བྱས་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་། སྒྲོན་གསལ་ལས། རང་
གི་སྒྲགས་བརྒྱ་རྒྱ་ཅེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་དོ་ཇེ་ཅན་ཏེ།

ཞེས་རང་རང་གི་མཆན་སྤྲུགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་གཞུང་
དེ་གཉིས་དགོངས་པ་འགལ་བ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་
པའི་དོན་ཡིན་པས། ཨོ་ཨྱུ་ རྩྱུ་རྩྱུ། ཞེས་སོགས་སོ་གཉིས་ལས་བསྐྱེད་པ་
དང་། ཨོ་ཨྱུ་བཟླ་རྩྱུ་ཀྱི། ཞེས་སོགས་སོ་གཉིས་ལས་བསྐྱེད་པ་གང་བྱས་
ཀྱང་ཆོག་གོ། །མདོར་བྱས་ལས་གསུངས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་མདོག་ཕྱག་
མཆན་སོགས་སྟོན་པའི་གཞུང་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་པལ་ཆེར་གོ་སྤྱོད་ཞིང་།
འདིར་གཞུང་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྲངས་ན་ཡི་གེ་ཉ་ཅང་མངས་པར་གྱུར་
བས་མ་གྲིས་ལ། ལྷ་མ་གྱི་འདི་ཕྱག་མཆན་གྱི་སྐབས་སུ། ལྷུང་ལ་སྡོད་མར་ཞེས་
བཤད་པ་ནི་འདབ་མ་སྡོན་པོ་དང་རྩ་བ་དམར་པོར་དཔལ་ལྷན་ཟླ་བས་བཤད་
དོ། །སྡོལ་མའི་ཕྱག་མཆན་གྱི་ལྷུང་ལ་ནི་མདོར་བྱས་ཀྱི་དཔེ་པལ་ཆེ་བ་ལས་
དཀར་པོ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་ནག་པོ་དམ་ཆེ་ག་རྗེ་རྗེའི་འབྲེལ་པར་སྡོན་པོར་
བཤད་ཅིང་། ཨ་ལྷ་ཡུས་སྡོད་མེར་དུ་བཤད་པས། རྒྱ་དཔེ་ལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་
ཡོད་པར་སྒྲུང་ཡང་སྡོན་པོ་ལ་ཅུང་བད་མེར་བ་ནི་ལྷང་ཁུ་ཡིན་པས་ཨ་ལྷ་
ཡུས་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་ཏེ། དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཕྱག་མཆན་གྱི་པར་ལྷང་ཁུ་ཡིན་
པར། དེ་བཞིན་པད་ལྷང་ཞོར་བུའོ། །ཞེས་པས་བཤད་ཅིང་། སྐབས་འདིའི་
སྡོལ་མ་ཡང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྡོལ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་སྐྱེན་
མའི་ལྷུང་ལ་དཀར་པོར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཚུལ་འདིས་རོ་རྗེ་རྗེའི་ཕྱག་

མཚན་གྱི་ཟུངས་ཡང་ལྷང་ཁུར་གཤེས་པར་བྱའོ། །གཤེན་རྗེ་གཤེད་གྱི་ཕྱག་
མཚན་ལ། མདོར་བྱས་གྱི་གཞུང་ལ་ཁ་ཅིག་ཏུ། དབྱིག་པ་རྗེ་རྗེ་འཁོར་ལོ་
བསྐྱམས། །ཞེས་འབྲུང་ཡང་རྒྱ་དཔེ་མ་དག་པ་ལས་བསྐྱར་བར་མདོན་ཞིང་།
རྣལ་འབྱོར་རྗེ་གས་སྤེང་དུ། རྗེ་རྗེ་འཁོར་ལོ་དང་རྗེ་རྗེ་འཛིན་པར་
བཤད་པ་ཉིད། རྒྱུད་ལས།

ཐོ་བ་འབར་བ་འོད་གསལ་བ། །

ཤར་ཕྱོགས་སྒོ་རུ་བྱི་བར་བྱ། །

ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། ལྷ་བྱང་གི་དགྱིལ་ཚོག་དང་ཡང་མཐུན་པས་
ལེགས་སོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་འཆད་མོད་ཀྱང་། རྗེ་རྗེ་སྤྲིང་འགེལ་ལས་ཁྲོ་བོ་འདིའི་
ཕྱག་མཚན་འཆད་པ་ན་ཡང་།

དབྱིག་པ་འཁོར་ལོ་རྗེ་རྗེ། །

གཡས་གྱི་ཕྱག་ན་རིམ་ཅི་བཞིན། །

ཞེས་གསུངས་ལ། རྒྱུད་དང་ལྷ་བྱང་གིས་དེའི་རྩལ་ཚོན་གྱི་དགྱིལ་
འཁོར་ལ་མཚན་མ་འགོད་ཚུལ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་ཞིང་། རྩལ་ཚོན་གྱི་
མཚན་མ་དང་བསྐྱོམ་པའི་ཕྱག་མཚན་མཐུན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། རྩལ་ཚོན་
གྱི་མཚན་མ་འགོད་པ་ན། སྤྲིང་མའི་མཚན་མར་སྤྲིང་འགོད་པར་བཤད་པ་
བཞིན་ནོ། །འདོད་རྒྱལ་གྱི་ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་གྱིས་མཇུག་པའི་རྩྭ་མཇུག་གྱི་

ཕྱག་རྒྱ་ནི། རྗེ་རྩ་ཚུར་གཉིས་རྒྱུ་སྤར་ནས་མཐེ་ཚུང་གཉིས་ལྷགས་སྒྲོག་
ལྷར་འབྱུང་ལ་སྤྲེགས་མཛུབ་གཉིས་རབ་ཏུ་བརྒྱུང་བའོ། །གཙུག་ཏྲར་འཁོར་
ལོ་བསྐྱར་བའི་གཙུག་ཏྲར་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ནི། ཨ་ལྷ་ཡུལ། ལག་པ་གན་རྒྱལ་དུ་
མཉམ་པར་བརྒྱུང་བའི་མིང་མེད་གྱི་སེན་མོ་དག་གི་སྟངས་ལྟར་མཐོ་བའི་སེན་མོ་
དག་བརྒྱུང་བར་བྱས་ནས་མཐེ་ཚུང་གཉིས་ཁབ་ལྷར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གྲུང་
མོ་ཡང་མཉམ་པར་ཡང་དག་པར་ཅེ་སྤྲད་ལ་མཛུབ་མོ་དག་དབྱས་སུ་རྩེ་
རྣམ་པས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་གཙུག་ཏྲར་གྱི་ཕྱག་རྒྱར་བཛོད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་དབྱུང་བའི་སྒྲོ་ནི། ལྷ་མ་སྤྲེལ་ཁ་ཅིག་ངི་ན་ངི་ཀ་ཨོ། །རྩྭ་རྩེ་
ཀ་སྤྱ། ཞེས་སོགས་འབྲིན་སྤགས་སུ་སྤྲེལ་བ་ནི་རང་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་མི་བསྐྱོད་
པ་འབྲིན་པའི་སྤགས་ལ་ས་བོན་མ་སྤྲེལ་བར་བཟོ་སྤྲེལ་ཀ་ཅེས་པའི་མཆན་
སྤགས་རྒྱུང་བ་བྱས་པ་དང་ཁས་སྤངས་འགལ་ལ། རྒྱུད་དང་། འགྲེལ་པ་དང་།
མདོར་བྱས་དང་། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་བཞི་ཀ་རུ་མཆན་སྤགས་རྒྱུང་པ་
འབྲིན་སྤགས་སུ་བཤད་གྱི། ས་བོན་སྤྲེལ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ཅིང་དོན་གྱིས་
ཐོབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་ལེགས་སོ། །དེ་ལྟར་མཆན་སྤགས་གྱིས་
འབྲིན་པའི་ཆེ་ཀུན་སྒྲོང་ངི་ལྷ་བྱས་འབྲིན་པ་ནི། མི་བསྐྱོད་པ་འབྲིན་པའི་
སྐབས་སུ་སྒྲོན་གསལ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་ལྷས་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་

ཁམས་ལ་གཟིགས་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་
ནི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་ལ། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་བདག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མཁྱེན་ནས་
གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྒྲུང་རྣམ་པར་སྦྱང་བའི་ཕྱིར། ཞེ་སྒྲུང་
གི་རིགས་ཀྱི་མཆོག་གི་སྙིང་པོའི་སྙིང་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྦྱ་དང་གསུང་དང་
ཐུགས་རྗེ་ལས་སྦྱང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
ཁྱབ་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེ་སྒྲུང་རྣམ་
པར་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་མི་བསྐྱོད་པ་དབྱུང་བར་བྱའོ་སྙམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏི་ཐུག་རྣམ་པར་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་རྣམ་སྒྲུང་དབྱུང་བར་བྱའོ། །
སྙམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཀྱན་སྦྲིང་གསལ་བཟབ་ནས་དེའི་རྗེས་སོགས་སུ་ལྟ་དེ་དང་
དེ་ཡུམ་ཀྱི་བརྒྱན་གནས་པ་རང་གི་ངོ་རྗེའི་ལམ་ནས་སྙིང་ཁར་བྱངས་ཏེ།
རང་ཞེ་སྒྲུང་ངོ་རྗེའི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་ནས་ལྟ་རང་རང་གི་མཆོན་སྒྲགས་
བརྗོད་དེ་སྙིང་ཁ་ནས་ཕྱིར་འབྱེན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་མཇུག་པའི་སྒྲོ་ནི། སྒྲོས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་མཇུག་པ་ནི་སྤྱི་མཇུག་པ་ཡིན་ལ།
སེམས་ཅན་ཞེ་སྒྲུང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཞེ་སྒྲུང་སྦྱངས་ནས་མི་བསྐྱོད་པའི་གོ་
འཕང་ལ་བཀོད་པ་ནས། གཞོད་མཛེས་ཀྱིས་བརྟན་པ་དང་གཡོ་བའི་དུག་
དང་། སྦྱ་དང་ས་བདག་གི་གདོན་བཅོམ་པའི་བར་ནི། ལྟ་རང་རང་གི་སྒྲོས་ཀྱི་

མཛད་པ་སྟེ། གོ་སྤྱོད་ལྟུང་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་འདིར་རྒྱས་པར་
མ་བྲིས་སོ། །

བཞི་པ་བསྐྱུ་བའི་སྒོ་ནི། མི་བསྐྱོད་པའི་སྐྱུ་གངས་མེད་པ་འཛིག་ཏེན་གྱི་
ཁམས་ཁྱབ་པར་སྒྲིས་པ་རྣམས་སྤར་འདུས་ནས་མི་བསྐྱོད་པའི་སྐྱུ་གཅིག་ཏུ་
གྱུར་པ་སོགས་སུ་བསྒྲུ་བའོ། །

ལྷ་པ་འདྲེས་པའི་སྒོ་ནི། མདོ་བསྐྱེ་ལས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཏི་ཐུག་ལ་
སོགས་པ་ལ་རྗེས་སུ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡང་དག་པར་སྐྱུངས་
ནས་བསྐྱུས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྗེས་སུ་བཅུག་ལ། སྤར་བཀྱག་ལ་
གནས་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གནས་པར་བྱས་ལ། ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་གདབ་པ་
འདི་ནི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་གཉིས་པའོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱུ་པ་རྣམས་བསྐྱུས་པ་ཡེ་ཤེས་པ་དང་བསྐྱེས་ནས་
དེའི་རྗེས་སུ་གནས་སུ་འགོད་པ་ཡིན་གྱི། གཞུང་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་
ལྟ་རྣམས་དགྱིལ་འཁོར་ལ་རྫོགས་པར་བཀོད་ཆར་བའི་རྗེས་སུ་ཡེ་ཤེས་པ་
སྐྱུན་བྱངས་པ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

དུག་པ་དབང་བསྐྱུར་བའི་སྒོ་ནི། ལྷ་མ་ཁ་ཅིག །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལ་མདོན་པར་དབང་བསྐྱུར་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་
བཏབ་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆུ་རྒྱན་གྱིས་དབང་བསྐྱུར་ནས་རིགས་

ཀྱི་བདག་པོས་དབུ་བརྒྱན་པར་གྱུར།   ཞེས་འཆད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ།
མདོར་བྱས་ལས།

ཞི་བ་ཐོར་ཚུགས་ཅོད་པར་འཆང་། །

མི་བསྐྱེད་པས་ནི་དབུ་བརྒྱན་བྱས། །

སེར་དང་ནག་དང་དཀར་བའི་ཞལ། །

ཞེས་པ་ནས།

དེ་བཞིན་ཐུགས་ཀ་ནས་ཕྱུང་སྟེ། །

ང་རྒྱལ་གནས་ན་གནས་པ་རྣམས། །

ཡང་དག་སྐྱུངས་ནས་སྟོ་ཡི་ཆར། །

རིན་ཆེན་དབུས་སུ་བཞུགས་པར་གྱུར། །

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལྷ་ཐམས་ཅད་མཛད་པ་མཛད་པའི་གོང་དུ་དབུ་བརྒྱན་
རང་ཆས་སུ་ཡོད་པར་ལྷ་རེ་རེ་ནས་སྐྱར་ནས་བཤད་པ་དང་། དབང་བསྐྱར་
བའི་རྗེས་སུ་རྒྱས་གདབ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་སྤྱིར། ཅ་རྒྱུད་ལེ་ཏུ་བཅོ་ལྔ་པར།
སེམས་དཔའ་དོ་རྗེའི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །

དོ་རྗེ་འཇིན་རྣམས་མཉེས་པར་བྱ། །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་སྦྱོན་གསལ་ལས། སེམས་དཔའ་དོ་རྗེ་ནི་མི་
བསྐྱེད་པའོ། །དེའི་སྦྱོར་བ་ནི་སྤྱི་བོར་འཛོག་པའོ། །དེས་དོ་རྗེ་འཇིན་རྣམས་

ཏེ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་སོ། །མཉེས་པར་བྱ་བ་ནི་དབང་
བསྐྱར་བའོ། །ཞེས་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནི། དགོན་མཆོག་
དཔལ་ནི་རྣམ་པར་བསྐྱོམ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དབུ་རྒྱ་དུ་དགོན་མཆོག་དཔལ་
གྱིས་དབང་བསྐྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་རང་རང་གི་རིགས་བདག་
ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གྱིས་དབང་བསྐྱར་
པར་བཤད་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་ལྟ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས། དབང་
བསྐྱར་བར་མ་བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྱལ་བ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་
པའི་རྗེས་སུ་རང་རང་གི་རིགས་བདག་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
གྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་སྤྱོད་ནས་རང་རང་གི་གནས་སུ་འགོད་པ་ཡིན་ཏེ།
གནས་སུ་འགོད་པའི་སྟོན་མོ་གོ་བར་ཟད་དོ། །

དེས་ན་གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་པ་ལྟར་སྟོན་ཐམས་ཅད་གདན་ལ་
བཀོད་ཆར་བའི་རྗེས་སུ་ཐམས་ཅད་ལ་བུན་མོང་དུ་ཡེ་ཤེས་པ་འདུག་ཐེབས་
གཅིག་དང་། དབང་བསྐྱར་ཐེབས་གཅིག་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་སྟོན་ཐམས་ཅད་
རེ་རེ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རང་རང་གི་ཡེ་ཤེས་པ་དང་བསྐྱེད་ཤིང་། རེ་རེ་
ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རང་རང་གི་རིགས་བདག་གིས་དབང་བསྐྱར་བ་སྟོན་
དུས་ཀྱི་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་དག་བཞེད་པ་ལྟར། འཕགས་པ་
ཡབ་སྐུས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། ལྷ་བྱ་གི་ཏེ་དང་སྤྱིས་ཀྱི་སྤྲུལ་ཁ་ཅིག་ཡེ་

ཞེས་པ་དགྲུག་གཞུག་དང་། དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ་ཐུན་མོང་དུ་བྱེད་པར་
འདོད་པ་དོན་མིན་ནོ། །ལྷ་མ་གྱི་དང་ཕྱག་རྒྱུ་གཉིས་མི་བསྐྱེད་པ་དང་རིན་
པོ་ཆེའི་རིགས་གཉིས་འཛིན་པ་དང་། འཇམ་དབལ་རྩོ་རྩེ་དང་བསྐྱེད་རིགས་
གཉིས་ཀ་འཛིན་པ་ཡིན་པས། ལྷ་མ་གྱི་ལ་སྒྲོན་གསལ་ནས་རིན་འབྱུང་གིས་
རྒྱས་འདེབས་པར་བཤའ་བ་དང་། མདོར་བྱས་ནས་མི་བསྐྱེད་པས་རྒྱས་
འདེབས་པར་བཤའ་བ་སོགས་དེ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པའི་དོན་ཡིན་
གྱི་འགལ་བར་མི་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོ་བདུན་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤའ་
བྱེན་ནས། ད་ནི་དགྱེལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་དག་བཤའ་
པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གོང་དུ་མདོ་བསྐྱེད་ལྷུང་བྱངས་བྱེན་པ་ལྟར་དགྱེལ་འཁོར་
རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཕྱག་རྒྱ་བཞེས་རྒྱས་གདབ་དགོས་པར་
གསུངས་ལ། ཕྱག་རྒྱ་བཞེས་ནི་དམ་ཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་
དང་། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འོ། །དེ་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པའི་
ཚུལ་ནི། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། གསོལ་བ། གལ་ཏེ་རྒྱུད་འདི་ལ་ལག་པའི་
ཕྱག་རྒྱ་མེད་ན་ངེ་ལྟར་ན་ཕྱག་རྒྱ་བཞེས་རྒྱས་བཏབ་པའི་ལྷའི་སྐྱབས་བསྐྱེད་
པར་འགྱུར། བཀའ་སྩལ་བ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པས་བརྒྱན་
པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ལྷའི་སྐྱབས་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འོ། །བཙུན་མོ་ནི་དམ་ཆོག་
གི་ཕྱག་རྒྱ་འོ། །སྒྲགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་འོ། །གཟུགས་སྒྲུ་ཆོགས་

ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་བསྐྱབ་པ་ནི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་
རྒྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་
རྣམས་བསྐྱེད་པ་ན་ཕྱག་རྒྱ་བཞེས་རྒྱས་འདེབས་པར་བཤད་པ་དང་། རྒྱུད་
འདི་ལས་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་བ་མ་བཤད་པ་
གཉིས་འགལ་ཏེ། ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་ཕྱག་རྒྱ་བཞེས་རྒྱས་འདེབས་ན། དེ་ཉིད་
བསྐྱས་པ་སོགས་ལས་བཤད་པ་ལྟར། དམ་རྒྱ་དང་ལས་རྒྱ་དང་ཕྱག་ཆེན་
གསུམ་ལ་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་དགོས་པའི་བྱིར་རོ་སྙམ་ན་སྒྲིན་མེད་དེ།
བཙུན་མོ་དམ་ཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ལྷ་སྐྱེ་ནི་ཕྱག་
རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། རྩྱུ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་
དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་སྒྲུ་ཆོགས་སྒྲོས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དོན་བྱེད་ཅིང་། སྤྱི་སྒྲོས་ཀྱི་མཛེད་པ་བསྐྱབ་པའི་འཕྲིན་ལས་ནི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་
རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་བཙུན་མོ་དམ་ཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་
ཡིན་ན། རིགས་ལྷ་དང་ས་སྤྱིང་སོགས་ལྷ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་གདབ་ཆང་
དུ་ཆུག་ཀྱང་། ལྷ་གཞན་རྣམས་ལ་བཙུན་མོ་མེད་པས་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་
གདབ་མ་ཆང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྤྲ་མ་ཁ་ཅིག །ཡོ་ག་སོགས་ཀྱི་
རྒྱུད་གཞན་ལས། བཙུན་མོ་ཕྱག་མཆོན་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྤྲས་པར་བཤད་པ་ལྟར།
འདིར་ཡང་ལྷ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་བཙུན་མོ་ཕྱག་མཆོན་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྤྲས་པ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་ལ། བདག་གི་སྒྲ་མ་དམ་པ་ནི་ཅ་རྒྱུད་ལེ་ཏུ་བཞི་པར།
དེ་ནས་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ནི། །

མཐོང་བས་ཕྱག་རྒྱ་དགོད་པར་བྱ། །

ཞེས་པའི་འགྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་ལས། ཕྱག་རྒྱ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་
དང་། མཆོན་མའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་གསུམ་སྟེ། ཡི་གེ་རྩྱུ་ལ་
སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་འོ། ། རྫོང་ལ་སོགས་པ་ནི་མཆོན་མའི་ཕྱག་
རྒྱ་འོ། ། མི་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྐྱེད་དང་གསུང་དང་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཕྱག་རྒྱ་གཞན་
གསུམ་དུ་བཞུགས་པའི་སྒྲ་བོའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐུགས་མཆོན་པའི་ཕྱག་
མཆོན་དམ་རྒྱར་ངེས་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་བཞེད་དོ། ། འོ་ན་ཕྱག་མཆོན་
ཀྱི་མིང་གིས་མི་སྟོན་པར་བཅུན་མོའི་མིང་གིས་སྟོན་པ་ཅི་ཡིན་སྟུང་ན། སྟོན་
གསལ་ལས། རྫོང་བཅུན་མོ་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཞེས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དབྱེར་
མེད་པའི་ཤེས་རབ་བཅུན་མོར་གསུངས་ཤིང་། ཕྱག་མཆོན་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་
དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ཀྱི་
མཆོན་བྱེད་ཡིན་ལ། ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་ནང་ནས་དམ་རྒྱ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་
ཡིན་པས་དེའི་བྱེད་དམ་རྒྱ་ལ་བཅུན་མོའི་སྒྲས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལྟར་ན་ལྷ་
སོ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ཡང་ཡིག་འབྲུ་ལས་ཕྱག་མཆོན་དང་། དེ་ལས་ལྷའི་སྐྱར་

རྩོགས་ཏེ་འཕྲིན་ལས་མཛད་པ་བཞིའི་རིམ་པ་ལས་མ་འདས་པར་བསྐྱེད་
ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱང་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་འདེབས་པའི་དོན་ཡིན་པས་ཕྱག་
རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་འདེབས་པ་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་བ་ངེས་བཟུང་དུ་མི་
དགོས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པའོ། །

ད་ནི་ལྷའི་སྐྱའི་རྣམ་པ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་
དོགས་པ་དང་དེ་ལ་ལན་འདེབས་པའི་ཚུལ་ནི། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས།
གསོལ་བ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་རྒྱད་ལས་
ནི་ཞལ་གཅིག་པར་རབ་ཏུ་གྲགས་ན་ཅིའི་ཕྱིར་འདིར་ཞལ་གསུམ་པ་ལྷ་བྱར་
སྒྲུང་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པས་དོགས་པ་བསྟན་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། ཅ་
རྒྱད་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་དང་། སོགས་པས་བཤད་རྒྱུ་དོན་རྩེ་ཅེ་མོ་སོགས་ཡོ་
གའི་རྒྱད་དང་། རྣམ་སྒྲུང་མངོན་བྱང་སོགས་གཉིས་ཀའི་རྒྱད་རྣམས་སུ་ལྷ་
པལ་ཆེ་བ་ཞལ་གཅིག་པ་ལྷ་བྱར་བསྟན་པ་ཤས་ཆེ་བ་ལ། འདིར་ལྷ་ཐམས་
ཅད་ཞལ་གསུམ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྟོན་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡོད་ཅེས་བྱ་བའོ། །
འདིས་ནི་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མར་མ་བཟང་། གྱེ་རྫོང་བདེ་མཆོག་སོགས་དགྲིལ་འཁོར་
གྱི་ལྷ་ཞལ་གཅིག་པ་ཤས་ཆེ་བར་བསྟན་པའི་སྒྲ་མེད་གྱི་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱང་
མཆོན་ནོ། །དེའི་ལན་ནི་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། བཀའ་སྐུལ་བ། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཉིད་གྱིས་འདི་བཤད་པ་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱི་རྒྱུད་ལས།

གང་ཞིག་སྤྱི་ནང་བདག་འགྱུར་དང་། །
དེ་ཉིད་གཉིས་ཀའི་རྟོག་པར་གནས། །
གཉིས་སུ་མེད་པར་བཤད་པ་སྟེ། །
དེ་ཡི་དེ་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡིན། །
ལག་པ་གཡོན་པར་གྲགས་པ་ཡི། །
མཐེ་ཆུང་མཐའ་ལྟག་གུང་མོ་དང་། །
དེ་བཞིན་མུ་བ་མོ་མཐེ་བོང་ནི། །
རིམ་བཞིན་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་བཟུང་། །
དེ་རྣམས་དངོས་པོ་མེད་སྟུང་བས། །
ཤེས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་མཆོན་ཉིད། །
ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རུ་རྣམ་པར་བཤད། །
དེ་བཞིན་ཉིད་དང་གཉིས་མེད་མིང་། །
མི་བསྐྱེད་རིན་ཆེན་དཔག་མེད་དང་། །
དོན་ཡོད་རྣམ་སྤང་དེ་བཞིན་གཤེགས། །
འདི་དག་ལག་པ་གཡས་པ་ཡི། །
མཐེ་ཆུང་ལ་སོགས་རིམ་བཞིན་གནས། །
གཉིས་ཀ་གཅིག་ཏུ་སྐྱར་བ་ཡི། །

འདི་ནི་དེ་ཉིད་སྐྱབས་གསུམ་པ། །
སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཏེ། །
གཅིག་ཀྱང་གསུམ་དུ་བཏགས་པ་ཡིན། །
པན་ཚུན་སྦྱོར་བས་དོ་རྗེ་སེམས། །
ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་གོ་འཕང་མཆོག་ །
ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་ཅམ་གྱིས་ནི། །
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་འགྲུགས། །
སྐྱབས་གསུམ་དེ་ཉིད་གསུམ་ཡིན་ཏེ། །
སྐྱེ་གསུམ་རྣམ་པར་ཐར་གསུམ་གྱིས། །
ཞལ་གསུམ་ཡིན་ཏེ་མདོག་གསུམ་ཡིན། །
སྦྱོར་གསུམ་དམ་ཆོག་གསུམ་སྦྱོར་བས། །
ཁམས་གསུམ་དུ་ནི་ལྟ་གསུམ་གྱི། །
དགྱིལ་འཁོར་གསུམ་གྱིས་དུས་གསུམ་དུ། །
ལམ་གསུམ་གྱིས་ནི་མཆོག་གསུམ་གྱི། །
རི་སྒྲེད་དུ་ནི་རྟོགས་པས་བསྐྱེད། །
གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད། །
འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྣམས་བྱེད། །

ཡང་དག་སངས་རྒྱས་དེ་མཉེས་འགྱུར། །

དེ་ཉིད་འདིར་ནི་ཐལ་མོར་གནས། །

སེམས་ཅན་གང་དེ་སངས་རྒྱས་ཡིན། །

དེ་བཞིན་ཉིད་དང་གཉིས་མེད་ཆོས། །

གནས་མེད་གནས་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིས། །

སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་གཞུག། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱི་ལུ་བཙུག་གཉིས་པ་
ལས་རྫོ་རྗེ་ཐལ་མོའི་ངེས་དོན་འཆད་པའི་གཞུང་རྣམས་བྲངས་ནས་དེ་དག་
གིས་དོགས་པ་དེ་ཡི་ལན་བསྟན་པར་གསུངས་སོ། །འོ་ན་གཞུང་དེ་དག་གིས་
དོགས་པ་དེའི་ལན་བསྟན་ཚུལ་རིམ་ལྔ་ཡིན་སྟེ་མ་ན། གཞུང་དེ་དག་གི་ཆོག་
གི་འབྲུ་རེ་རེ་ནས་བཤད་ན་ཡི་གེ་མངས་པར་འགྱུར་བས་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་
མདོར་བསྡུས་ཏེ་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་ན། གཅིག་ཀྱང་གསུམ་དུ་བཏགས་པ་
ཡིན། ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འོད་གསལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྫོ་རྗེ་ཐལ་
མོའི་ངེས་དོན་འཆད་ལ། དེ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཟུང་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
རྫོ་རྗེ་ཐལ་མོའི་ངེས་དོན་འཆད་དོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར། རྒྱུད་གཞན་ལས་ལག་
པ་གཉིས་ཐལ་མོ་སྒྲུར་ཏེ་སོར་མོ་རྣམས་པན་ཚུན་དུ་བསྒྲོལ་བ་རྫོ་རྗེའི་ཐལ་
མོར་བཤད་པ་དེ་ལ། རྒྱུད་འདིར་དེ་འདྲ་བས་མཚོན་པའི་ངེས་དོན་ཁྱད་པར་

ཅན་ཡོད་དོ། །རྩེ་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ལག་པ་གཡོན་པའི་སོར་མོ་ལྷས་ནི་གཡོན་
ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས། རྩེ་རྩེ་མ་ལྷའི་སྤྱོད་པ་ལྟར་པའི་ཡུལ་ལྷ་དང་
གཡམས་ཐབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་གཡམས་ཀྱི་སོར་མོ་ལྷས་རིགས་ལྷའི་
སྤྱོད་པ་ལྟར་པའི་དབང་པོ་ལྷ་དང་། ལག་པ་གཉིས་ཀྱི་སོར་མོ་རྣམས་ཆོག་པས་
པས་ཡུལ་དབང་གཉིས་ཆོག་པས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་ཤེས་མཆོན་ཏེ། ཡུལ་
དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་དེ་ནི་གང་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པར་བྱ་བའོ། །
ལག་པ་གཉིས་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ་སོར་མོ་རྣམས་པན་ཚུན་བསྐྱོལ་བས་མཆོན་
བའི་དོན་ནི། དེ་གསུམ་འོད་གསལ་དུ་བཞུག་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་དོར་གཉིས་སྤང་གི་སྤྱོད་པ་རྒྱབ་པར་གྱུར་པའོ། །

གཉིས་པ་བྱུང་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ངེས་དོན་ནི། ཤེས་རབ་
དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་དང་ཐབས་ཀྱན་རྩིབ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་གཉིས་པན་ཚུན་དབྱེར་
མི་སྤྱེད་པར་སྐྱོར་བ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་བྱུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་ནི་རྩེ་
རྩེ་ཐལ་མོས་མཆོན་པའི་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་རྩེ་རྩེ་སེམས་དཔའི་གོ་འཕང་
མཆོག་ཡིན་ལ། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངེས་དོན་ཀྱི་རྩེ་རྩེ་ཐལ་མོ་དེ་
སྐྱར་བའམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོ་བོ་རྩེ་
རྩེ་འཆང་འགྲུགས་པའམ་ཐོབ་པར་སྤྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་བྱུང་འཇུག་
གི་གོ་འཕང་དེ་ལ་སྐྱབས་གསུམ་དང་སྐྱུ་གསུམ་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་

ལ་སོགས་པའི་གསུམ་ཚན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཚང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཞེས་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། རྒྱལ་ས་གསུམ་དེ་ཉིད་གསུམ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་དོན་རི་ལྟར་ཚང་སྟུང་ན། ཁམས་
གསུམ་ནི་འདོད་ཁམས་སོགས་ལ་ཟེར་བ་མ་ཡིན་གྱི། སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས་བྱུང་
འཇུག་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ། འཇིག་རྟེན་གསུམ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྒྱལ་ས་ཀྱི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པ་
དེ་འདྲ་བའི་བྱུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་དེ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུའི་གཙུག་
བྱུང་དུ་འཇུག་རྒྱུའི་ཡ་གྲུལ་བདེན་པ་གཉིས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་སྟོན་དུ་རྒྱུད་
ལ་སོ་སོར་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་བདེན་གཉིས་བྱུང་དུ་འཇུག་པར་བསྐྱེད་
པའི་ལམ་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་མ་ཚང་བ་མེད་པར་རྩ་ལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པ་
ནི་དཔལ་ལྡན་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོར་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་གཞན་གང་ནས་
ཀྱང་དེ་ལྟར་མི་འཆད་པས་དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་འདི་ནས་བསྐྱེད་ཇོགས་ཀྱི་ལྟ་
ཐམས་ཅད་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་དང་དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བ་
མཚོན་པའི་ཞལ་གསུམ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བཤད་ལ། རྒྱུད་གཞན་ནས་ལྟ་
ཐམས་ཅད་ཞལ་གསུམ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བཤད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །
དེ་ཡང་གཡས་ཞལ་ཐབས་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་སྦྱ་མའི་སྦྱ་དང་། གཡོན་ཞལ་
ཞེས་རབ་ཡིན་པས་དོན་དམ་འོད་གསལ་དང་། དེ་གཉིས་གང་ལ་སྦྱར་བའི་

[illegible]

བ་མཚན་ཉིད་པ་དང་འོད་གསལ་མཚན་ཉིད་པ་ཙམ་ཡིན་མོད་གྱི། ཟུང་
འབྲུག་གི་ཡ་གྲུལ་གྱི་དོན་དམ་འོད་གསལ་མཚན་ཉིད་ཆང་བའི་གོ་ཚད་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་གི་རྒྱ་མཚན་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་། རྟོགས་ན་དོན་
ཆེས་ཆེ་བའི་གནས་རྣམས་འབད་པས་བརྩད་བཅད་དེ་ལེགས་པར་ཤེས་
དགོས་སོ། །འདི་ལྟར་རྟོ་རྟེ་ཐལ་མོའི་ངེས་དོན་བཤུད་ནས། འདུས་པའི་ལྷ་
ཐམས་ཅད་ཞལ་གསུམ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་འགོ་བའི་ཚུལ་ལ་གོ་བ་
དཔྱིས་སྤྱོད་པར་ཆགས་ན་ནི། དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྩལ་པོ་བསོད་ནམས་དམན་
པ་ཞིག་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་དཔལ་ལྷན་འདུས་པ་རྒྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་
དང་། འདི་ནས་བཤུད་པའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་རྒྱད་གཞན་ནས་བཤུད་པའི་
ལམ་ཐམས་ཅད་ལས་ཆེས་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བའི་ངེས་པ་སྟོང་ནས་རྟོད་པར་
འགྱུར་རོ། །

ཕྱག་རྒྱུག་གི་གངས་ངེས་ཚུལ་ལ། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་
གང་ནས་ཀྱང་དངོས་སུ་གསུངས་པ་མེད་ལ། བོད་ཀྱི་སླ་མ་ཁ་ཅིག ལྷགས་
འབྱུང་གི་སྤང་བ་གསུམ་དང་ལྷགས་ལྟོག་གི་སྤང་བ་གསུམ་སྟེ་ལམ་གྱི་ཆོས་
རྒྱལ་པོ་དེ་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག །འགྲུག་པགས་པ་སྟེ་མ་ལས་
ཐོབ་པའི་ཆོས་གསུམ་དང་། ཁུ་བ་རྒྱུས་པ་སྟེ་པ་ལས་ཐོབ་པའི་ཆོས་
གསུམ་དང་བཅས་པ་སྤྱང་གཞིའི་ཆོས་རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ལྟའི་རྣམ་པ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་བཤའ་བའི་ནས། ད་ནི་
ལྟའི་གངས་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་བཤའ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་གཞག་རིམ་
པ་ལས། གསོལ་བ། འདིར་གསང་བ་འདུས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ལྟ་རྣམས་
དགོད་པ་སློབ་དཔོན་སྣ་ཚོ་གས་པའི་གཞུང་འཇིག་རྟེན་དུ་རབ་དུ་འཇུག་པར་
འགྱུར་ཏེ། རི་ལྟར་སྐྱབ་པ་པོ་རྣམས་སོམ་ཉི་མ་མཆིས་པར་འགྱུར། ཞེས་
དོགས་པ་བཀོད་ཅིང་། རྩེ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་ཀྱང་། དགྲིལ་
འཁོར་བའི་ལྟ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་བཅུ་གསུམ་པར་འདོད་དོ། །

ཁ་ཅིག་ནི་བཅུ་དགུར་འདོད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ལྟ་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྟ་དགོད་པར་
འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་འཆད་པ་ན། ཏ་སྤྱ་ག་ཏ་ར་ཤི་ཏས།
དང་པོ་ནི་སྟོང་པོའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རིགས་ལྔ་དང་། ཡུམ་བཞིའི་སྟོང་དུ་
གཤེན་རྩེ་མཐར་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་བཞིའི་ཁོ་བོ་བསྒྲན་པའོ། །གཉིས་པ་
ནི་དཔལ་སྐྱེ་འཕྱལ་བ་ལས་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས་སོ། །གསུམ་
པ་ནི་སྤར་བཤའ་པ་ལྟར་སྟོང་པོའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་དགུ་དང་། དེའི་སྤྱི་
རོལ་དུ་གཟུགས་རྩེ་རྩེ་མ་ནས་ཚས་དབྱེངས་རྩེ་རྩེ་མའི་བར་རྣལ་འབྱོར་མ་
དུག་དང་། དེའི་སྤྱི་རོལ་དུ་ཁོ་བོ་བཅུ་ལྟེ་ཞེས་བཤའ་ཅིང་། སློབ་དཔོན་འདི་
དང་འདིས་འདོད་པའི་གསལ་ཁ་མི་སྣང་ངོ། །སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་རྣམས་ཨིན་པོ་རྩི་
ཆུང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཞབས་དང་། པརྟེ་ཏ་མགྲིན་གསུམ་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་

པར་འཆད་མོད་ཤེས་བྱེད་མ་མཐོང་ལ། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལྷ་བ་གྲགས་པ་
ལས། དུས་ཕྱི་བས་ལྷ་བས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་
སྒྲིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་དང་མ་ཐུན་པའི་ལྷ་བ་ཅུ་དགུར་འདོད་པ་གཞན་གྱི་
ན་རུང་བ་ཅུ་མཚོ། །ཁ་ཅིག་གསང་བ་གྲུབ་པར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བཅུ་
བདུན་གྱི་གོ་རིམ་གྱིས་ངས་པར་རྫོགས་པར་གྱུར་ནས། ཞེས་ལྷ་བཅུ་བདུན་
གྱིས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྫོགས་པར་བཞག་པས། སློབ་དཔོན་པལ་རྒྱ་རྩེ་རྩེ་
ལུགས་གྱིས་འདུས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ལྷ་བཅུ་བདུན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སློབ་
ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བཅུ་བདུན་གྱིས། ཞེས་
འབྱུང་བས་སློབ་དཔོན་དེའི་ལུགས་ལ་འདུས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་
གཤེགས་པ་དང་གཤེགས་མ་རིགས་ལྷ་གང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་།
རྒྱུད་གྱི་སྐོང་གཞིར་ལྷ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཉིས་སློབ་པའི་མཚམས་སྦྱོར་དུ་སྒྲིན་
གསལ་ལས། གང་གིས་ལྷ་འཁོར་ལོ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཅུ་ཉིད་
ཅིག་བསྟན་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་ལྷ་བའི་ཞབས་ཀྱི་ལུགས་ལའང་
འདུས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ལྷ་ཉིད་གཉིས་མར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་
གསང་བ་གྲུབ་པའི་ལུང་གི་དོན་ནི། རྒྱུད་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་
གིས་བསྟན་པའི་རྒྱུད་ཉན་པའི་འཁོར་རྣམས་བཅུ་བདུན་པོ་དེས་རྫོགས་པར་
སྒྲིན་པ་ཡིན་གྱི། དགྲིལ་འཁོར་ལ་འགོད་པའི་ལྷ་བཅུ་བདུན་པོ་དེས་རྫོགས་

བར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གོང་དུ་སྟོན་པའི་དོགས་པ་དེའི་ལན་སྟོན་པ་ན་
རྣམ་གཞག་ལས། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །ལུང་དང་
རིགས་པས་སོ་སོར་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཕགས་པའི་
ཡུལ་གྱི་ཆེས་ཆེ་བའི་མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་གྱང་། འདུས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་
ལ་འགོད་པའི་ལྷ་གངས་ལ་མི་མ་བུ་བར་རྩོད་པའི་གནས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་
ཡིན་པས། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གིས་ལྷ་སོ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་མཛད་པ་
ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་ལ་ནི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་རྟེན་དགོས་སོ། །

དེ་ཡང་རྣམ་གཞག་དང་སྟོན་གསལ་ལས་ལུང་རིགས་གཉིས་གསུངས་
པའི་རིགས་པ་ནི། ལྷ་སོ་གཉིས་འགོད་དགོས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་
པས་རྗེས་དཔག་གིས་སྐྱབ་དགོས་ལ། དེ་ལ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་སྟོན་
མེད་དགོད་དགོས་སོ། །རྟགས་འགོད་པའི་ཚུལ་ལ། ཕྱིས་གྱི་འདུས་པའི་སྒྲ་
མ་རྣམས་ནི་སྐྱའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་སོ་གཉིས་ཡོད་ན། ལུང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་
ལ་སོ་གཉིས་ཡོད་དགོས་ཏེ། ལུས་དགྲིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཁྱེན་སྐྱར་ལུང་བའི་ཐིག་
ལེ་ལས་ཕྱིའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ་སྟུང་དུ་སེམས་སོ། །འོད་གྱི་འདུས་པ་བ་སྐྱར་བྱོན་པ་རྣམས་ནི་འདི་སྐད་
སྟེ། ལུང་བའི་ལྷ་རྣམས་གྱི་རྒྱ་ལུས་དགྲིལ་གྱི་ལྷ་ལ་སོ་གཉིས་ཡོད་པ་
རྟགས་སུ་བཀོད་ནས། ལུང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལ་སོ་གཉིས་ཡོད་པར་

སྐྱབ་པ། རྣམ་གཞག་དང་སྒྲོན་གསལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་རྒྱ་
ཅམ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་འབྲས་བུ་དཔོག་ན་ཐུབ་པ་མ་དེས་པས་རྒྱ་རྩས་
བ་ཐོགས་མེད་ལས་འབྲས་བུ་དཔོག་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། དཔལ་
ལྷན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས།

རྒྱ་ཆོགས་པ་ལས་འབྲས་སྐྱེ་བར། །

རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ། །

དོན་གཞན་ལ་ནི་མི་ལྟོས་སྤྱིར། །

དེ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་བརྗོད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡབ་ཀྱི་སྐྱེད་ཀྱིལ་ལ་ཡོད་པ་འགོད་ན།

རྒྱད་དོར་སྤང་ལས། རྗེ་རྗེ་མ་ལུ་མ་བཤད་པའི་སྤྱིར་ནི་ཤུ་ཙ་བདུན་ལས་མེད་
པས། གངས་མངས་ལ། ཡུམ་ཀྱི་སྐྱེད་ཀྱིལ་ལ་ཡོད་པ་འགོད་ན། བྱང་སེམས་
བརྒྱད་བོར་བའི་ཉེར་བཞི་ལས་མེད་པའི་སྤྱིར་གངས་མངས་ཤིང་། ཡབ་ཡུམ་
གཉིས་ཀའི་སྐྱེད་ཀྱིལ་ལ་ཡོད་པ་འགོད་ན་ལྷ་ང་གཅིག་ཡོད་པས་སོ་གཉིས་
ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་གངས་ཉུངས་སོ། །དེས་ན་སྤྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་
ན། དཔེར་ན་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་པ་མ་གཉིས་ཀའི་སྤྱོད་ཐུག་འདྲེས་པ་དགོས་པ་
ལྟར། འདིར་ཡང་ལྷ་མངལ་འབྱེན་ཡིན་པས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀའི་ལུས་ལ་
ཡོད་པ་རྟགས་སུ་འགོད་ལ། འོན་ཀྱང་ལྷ་མངས་པའི་སྒྲོན་མེད་དེ། ཡབ་ཡུམ་

གཉིས་ཀྱི་ལུས་ལ་བཀོད་པའི་རིགས་ལྟ་ཚན་པ་གཉིས་དང་། ཡུམ་བཞི་ཚན་
པ་གཉིས་ནི་རྣམ་དག་གཅིག་ཡིན་ཞིང་། ཡབ་ཀྱི་ལུས་ལ་བཀོད་པའི་ཁྲོ་བོ་
བཅུ་དང་། ཡུམ་ལ་བཀོད་པའི་ཁྲོ་མོ་བཅུ་རྣམ་དག་གཅིག་ཡིན་པས་སོ་སོར་
བགྲང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་བསྒྲེམས་པ་ལྟ་བུ་དགུའི་
གྲངས་སུ་བགྲང་ལ། དེའི་སྟངས་དུ་ཡབ་ལ་བཀོད་པའི་བྱང་སེམས་བརྒྱད་དང་
ཡུམ་ལ་བཀོད་པའི་དོ་རྗེ་མ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་པས་སོ་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སོ་
གཉིས་ལས་མང་བ་ཡོད་པའི་སྒྲིན་མེད་ལ། སོ་གཉིས་ཡོད་པའི་རྟགས་ལུང་
གིས་སྒྲུབ་ཅིང་། ཅ་བའི་བྲུབ་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཁུགས་ཀྱི་ཆད་མས་གྲུབ་
སྟེ། རྒྱ་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་ལས་འབྲས་བུ་འབྲུང་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་འདྲའི་རྟགས་ཀྱི་འགོད་ཚུལ། རྒྱ་ཚོགས་པ་
ལས་འབྲས་སྒྲེ་བར། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་དོན་གཏན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
ལུས་དགེལ་གྱི་ལྟ་ལ་སོ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ། ཕྱི་དགེལ་གྱི་ལྟ་སོ་གཉིས་ཀྱི་
དངོས་རྒྱ་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྟགས་སུ་འགོད་ན།
ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་པ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། ལུས་ལ་བཀོད་པའི་ལྟ་
སོ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས། བྲུབ་འབྲེལ་བསྒྲུབ་པ་
ན། ལུས་ལ་བཀོད་པའི་ལྟ་ཡིན་ན། ལྷུང་བའི་ལྟ་དངོས་རྒྱ་རྒྱས་པ་ཐོགས་
མེད་ཡིན་པས་བྲུབ་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན་ནི། དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་མ་གྲུབ་སྟེ། དང་

པོའི་སྒྲོར་བ་བསྐྱོམ་ནས་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་མི་བསྐྱོམ་བ་མི་སྲིད་
པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཙ་བའི་རྟགས་སུ་ལུས་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་
པོ་དེ། སྒྲིར་དངོས་རྒྱ་རུས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཙ་མ་ཞིག་
འགོད་ན་ནི། ཙ་བའི་བྲབ་པ་ཤིན་ཏུ་མ་ངེས་སོ། །ལུགས་སུ་སྒྲིབ་གཉིས་གས་
གྲང་རྒྱའི་གྲངས་ཀྱིས་འབྲས་བུའི་གྲངས་དཔོག་པར་ཁས་སྦྲངས་པ་ཡིན་
པས། རྒྱ་པ་མ་གཉིས་ལས་འབྲས་བུ་བྱ་གཅིག་སྒྲིབ་དང་། རྒྱ་ས་བོན་གཅིག་
ལས་འབྲས་བུ་ས་བོན་དུ་མ་སྒྲིབ་སོགས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་བསལ་
སོ། །

རང་ལུགས་ནི། མི་བསྐྱེད་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་འདུས་པའི་དགྲིལ་
འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་ཆོས་ཅན། ལྷ་སོ་གཉིས་དགོད་
པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འདུས་པའི་མི་བསྐྱེད་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་འགོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་ལུས་དགྲིལ་གྱི་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བཞིན། ཞེས་བཀོད་ནས།
དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་ནི། ཕྱིར་རྒྱལ་ཡང་ཁས་ལེན་པས་བསྐྱབ་མི་དགོས་ལ།
རྟགས་མ་ཐུན་དཔེ་ལ་ངེས་པས་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྟགས་དེ་ཡང་ཡིན་
ལྷ་སོ་གཉིས་མི་འགོད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པ་ལ་ལུས་དགྲིལ་
དང་ཕྱང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་འགོད་རྒྱའི་ལྷ་གྲངས་མང་ཉུང་མགོ་མཚུངས་

བྱས་ཏེ། ལྷོག་པ་ལ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་བསྟན་པའི་སློན་ས་ལྷོག་བྱས་
ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། ལུས་དཀྱིལ་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་ཡོད་པར་དོ་རྗེ་སྤང་
བ་ལས།

དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལུས་འདི་ལ། །

རྒྱལ་བའི་སྐུ་ནི་རིམ་བཞིན་གནས། །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་གིས་བསྟུན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་གཞག་ལས། ལྷ་སོ་
གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་སྐུ་བ་པར་གསུངས་པའི་ཚུལ་
ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། སློན་གསལ་ལས། རི་ལྟར་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་སུམ་
ཅུ་ཅ་གཉིས་དགོད་པ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པས་མཐུན་དཔེ་བསྟན་
ཅིང་། ལུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡང་ཞེས་པས་ཆོས་ཅན་བསྟན་ལ། སྐུའི་
དཀྱིལ་འཁོར་དང་འབྲས་ལྷོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟགས་ཆོས་གཉིས་བསྟན་པས།
སྐུར་བའི་འགོད་ཚུལ་རི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པ་གདོན་མི་བཅོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་ཅ་རྒྱད་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྫོགས་པར་མ་བསྟན་པ་ནི་རྣམ་གཞག་
ལས། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། ཅ་བའི་རྒྱད་ལས་ལྷ་རྣམས་དགོད་པ་རྫོགས་པར་མ་
བསྟན་པ་ནི། འདི་ལྟར་སློབ་དཔོན་མེད་པར་འཇུག་པར་མ་གྱུར་ཅིག་སྟུམ་དུ་
དགོངས་སོ། །ཞེས་དང་། སློན་གསལ་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །
སློབ་དཔོན་ལ་རག་ལས་པར་བྱས་པའི་དགོས་པ་ཡང་། རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་

འདིར་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་བསྟན་བཀྱར་ཞིང་མཉེས་པར་བྱེད་པ་ལས་མཆོག་ཏུ་
གྱུར་པའི་ཆོག་ས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་གཞན་མེད་ཅིང་།
དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙུ་བ་སྤྲུལ་མ་མཉེས་པར་བྱེད་པ་ལ་རག་ལས་པ་
ཡིན་པས་སློབ་དཔོན་ཡུན་རིང་དུ་བསྟན་བསྐྱར་བའི་སློན་སྒྲུབ་ ཙུ་བ་འད་སྐྱོར་
ཞེས་པའི་སློབ་དཔོན་ལ་གྲུས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་རག་ལས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་
ཙུ་བ་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྫོགས་པར་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཞེས་
པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྒྱལ་པོ་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་
འཛིན་བའད་ཟེན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་ལ།

ཐུན་དངོས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཐུན་མཚམས་དང་འབྲེལ་
བའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་སོ། །

དང་པོ་༼ ཐུན་དངོས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ ༽ལ།

སྤྱི་ཐོག་གི་རྣལ་འབྱོར། བཟླས་པའི་རྣལ་འབྱོར། །ཁྱུ་བ་ལ་སྤྱི་བསྐྱེད་
བའི་འོར་བཞེངས་པ། དེ་ལ་བསྟོན་མཆོད་བདུད་ཅི་མུང་ག། ཉེ་བར་བསྐྱེད་བའི་
ཆོ་གའོ། །

དང་པོ་༼ བླ་ཐེག་གི་རྣལ་འབྱེད་ ༽ནི།

སྒྲུབ་བཤའ་པ་ལྟར་དང་རང་དོན་སྐྱེ་གསུམ་བརྟེན་པ་དེས། གཞན་དོན་
དུ་ཆགས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་བསྟན་ནས་དོན་མཛད་པ་ལ། སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་གྱི་
མཛད་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། སྐྱེས་སྤྱུལ་པ་སྣ་ཆོགས་པ་བསྟན་ནས་དོན་
མཛད་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒྲུལ་པ་དགྱེལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཡིན་
ལ། ཐུགས་གྱི་མཛད་པ་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛོག་ལ་བཞུགས་པ་དང་རྣམ་པ་
མཐུན་པར་བསྒྲུལ་པ་བླ་ཐེག་གི་རྣལ་འབྱེད་ཡིན་ནོ། །བླ་ཐེག་དེ་དགོས་པ་
གང་གི་ཕྱིར་དུ་བསྒྲུལ་པ་ནི། ལས་དང་པོ་བའི་སྐྱབས་སུ་བསྒྲུལ་པ་དང་།
བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་བསྒྲུལ་པའི་སྐྱབས་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི་གཙོ་བོར་མངོན་རྟོགས་ཐུན་བཞིར་བསྒྲུལ་ནས་རགས་པའི་རྣལ་འབྱེད་
ལ་སྒྲོབ་པའི་སྐྱབས་སུ་བྱིང་གོད་སྐྱེས་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྒྲུལ་ཞིང་། དེ་
ཡང་བྱིང་བ་ཤས་ཆེན་སྟེང་གི་སྣ་ཅེར་ཐུག་མཆོན་པ་མོ་བསྒྲུལ་པ་དང་།
གོད་པ་ཤས་ཆེན་འོག་གི་སྣ་ཅེར་ཐེག་ལེ་པ་མོ་བསྒྲུལ་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་སྒྲན་
ཞབས་ལ་སོགས་པས་བཤའ་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་ཐུག་མཆོན་དང་ཐེག་
ལེ་ཅམ་ཞིག་བསྒྲུལ་གྱི་དེ་དག་ཏུ་སྣ་བསྒྲུལ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྣ་བསྒྲུལ་པ་དང་
སྒྲོ་བ་སོགས་ནི་ཐུག་མཆོན་དང་ཐེག་ལེ་ལ་སེམས་བརྟན་པའི་མཆོན་མ་རྟེན་
ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་ལས་དང་པོ་བས་མངོན་རྟོགས་ཐུན་བཞིར་བསྐྱོམ་པའི་
སྐབས་སུ་ནི་དགོས་པའི་གཙུག་པོ་བྱེད་ཆོད་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་རེས་འགའ་
སྟེང་གི་སྒྲ་ཅེར་ཕྱག་མཆོན་སྤྲོ་མོ་བསྐྱོམ་པ་དང་། རེས་འགའ་འོག་གི་སྒྲ་ཅེར་
ཐེག་ལེ་སྤྲོ་མོ་བསྐྱོམ་པ་གཉིས་རེས་འཛོག་གི་ཚུལ་དུ་ཅུང་ཟད་ཅམ་བསྐྱོམ་
པ་ཡིན་གྱི་གཙུག་པོར་བསྐྱོམ་པ་མ་ཡིན་ལ། རིགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་གཙུག་
པོར་སྤྲོ་ཐེག་གཉིས་ལ་ཉིན་མཆོན་དུ་བྲིལ་ནས་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་
དགོས་པ་ནི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་
དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོན་གསལ་ལས། ད་ནི་རང་གི་སེམས་བརྟན་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྤྲོ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་
གསུངས་ཏེ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་དེའི་ཆེ་སྤྲོ་མ་སྤྲོ་མ་ལ་བརྟན་པའི་མཆོན་
མ་ཐོབ་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་གྱི་སྤྲོ་མ་མ་བརྟན་པར་ཕྱི་མ་བསྐྱོམ་
པར་མི་བྱའོ། །དེའི་ཆེ་འཛོམས་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ནི། ཐ་མལ་བའི་སྤང་ཞེན་
གཉིས་རགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་གཙུག་ཅུས་པ་ན་བསྐྱོམ་མོ། །སྐྱོམ་པ་པོ་
མི་བསྐྱོད་པའམ་རྟོ་རྟེ་འཆང་གི་རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་པོ་ཡིན་ན། རང་རྟོ་རྟེ་
འཆང་ངམ་མི་བསྐྱོད་པར་བསྐྱོམ་པའི་ཅ་ཞལ་གྱི་སྟེང་གི་སྒྲ་ཅེར་ནི་གདན་ལ་
རྟོ་རྟེ་སྒྲོན་པོ་ཅེ་སྤྲོ་པ་ཉུངས་ཀར་གྱི་ཆད་ཅམ་པ་ཞེག་རང་གི་སྤྱི་འོ་བོར་
བལྟས་ལ་བསྐྱོམ་མོ། །དེ་ཡང་མིག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལས་ཀྱང་

ཆེས་གསལ་བ་ལྟ་བུའི་གསལ་སྒྲུང་ཡིད་ངོར་ཤར་ནས་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་ཐུན་
འགྲོངས་གྱི་བར་དུ་སྐད་ཅིག་གྲང་ནམ་པ་གཞན་དུ་མི་གཡོ་ཞིང་མི་འགྱུར་
བར་གནས་པའི་མཐོང་བའི་མཆན་མ་བཏན་དང་། ལག་པས་བཟུང་དུ་རུང་
བ་ལྟ་བུའི་རིག་པའི་མཆན་མ་ཐོབ་ནས་སྟོ་བར་བྱ་ཡི། དེ་མ་ཐོབ་བར་དུ་སྟོ་
བར་མི་བྱ་སྟེ། ཅ་རྒྱུད་ལས།

རིན་ཆེན་ཁ་དོག་སྒྲ་ལྡ་པ། །

ཉུངས་ཀར་གྱི་ནི་འབྲུ་ཆོད་ཅམ། །

སྒྲ་ཡི་ཅེ་མོར་ནན་ཏན་དུ། །

ནལ་འགྱོར་གྱིས་ནི་ཏྲག་ཏུ་བསྒྲོམ། །

རིན་ཆེན་བཏན་པར་གྱུར་ནས་སྟོ། །

བཏན་པར་མ་གྱུར་ཡོངས་མི་སྟོ། །

ཞེས་པའི་འགྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་ལས། དེ་ནི་ཡུངས་ཀར་གྱི་འབྲུས་བུའི་
ཆོད་ཅམ་སྒྲའི་ཅེ་མོར་རང་གི་ལྟའི་ནལ་འགྱོར་གྱིས་ནི་ཏྲ་མཆན་དུ་ཏྲག་ཏུ་
བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །རིན་ཆེན་བཏན་པར། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་གང་གི་
ཆེ་མཐོང་བའི་མཆན་མ་ཉི་བར་སྟེ་བ་དེའི་ཆེ་དོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲོམ་པས་
མི་འགྱུར་བར་ཤེས་ནས་བསྒྲོམ་པ་ལ་དབང་དུ་གྱུར་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྟོ་
བར་བྱའོ། །བཏན་པར་མ་གྱུར་ཡོངས་མི་སྟོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲོམ་པ་ལ་སྟོ་བ་

བཞིན་པར་མི་སྟོབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཕྱ་ཐིག་བསྐྱོམ་པ་ནི་ཡོ་
ག་དང་སྒྲ་མེད་གཉིས་ཀ་ནས་བཤད་ཅིང་། དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྟོན་གསལ་
ལས་སྟེ་དོན་དུ་གསུངས་ལ། ཕྱག་མཆོན་ཕྱ་མོ་ལ་སེམས་བརྟན་པའི་མཆོན་
མ་ཉིད་པ་ན་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཐོབ་པར་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་
ཤུག་བཤེས་གཉིན་གྱིས་བཤད་ཅིང་། ས་སྡེ་སོགས་གཞུང་ཆེན་མོ་དུ་མ་
ཞིག་ལས་དེ་ཉིད་ཞི་གནས་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་ཆད་དུ་
བཤད་པས་སྐབས་འདིར་ཞི་གནས་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་
ཕྱིར་རྒྱུད་སྡེ་འདི་དག་ཏུ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པ་ལས་ལོགས་སུ་ཞི་
གནས་བསྐྱབ་པ་མ་གསུངས་སོ། །དེའི་ཆེ་ལྟའི་སྦྱ་དང་ཕྱག་མཆོན་གྱི་སྟོ་
བསྐྱ་སོགས་ལ་དམིགས་པ་སོགས་ལ་ཇི་སྟེད་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་། སྟོང་བ་
ཉིད་ལ་ངེས་པ་ལྷགས་ཅན་བསྐྱེད་ནས་གཙོ་བོ་དོན་དམ་དུ་གཞུག་པ་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཇི་སྟེ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་མཆོན་ཉིད་ཆང་
བ་འབྱུང་བས་སྐབས་འདི་ནས་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་མཆོན་
ཉིད་ཆང་བ་བྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཕྱག་མཆོན་ལ་སེམས་
བརྟན་ནས་སྟོབ་པའི་ཚུལ་ནི། སྟོན་གསལ་ལས། ཇོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོབ་ས་
བརྟན་པར་བྱས་ནས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་པོར་རྩ་བའི་ཕྱག་མཆོན་རྟོ་
རྗེ་སོགས་དེ་ཉིད་ལས་དེ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱག་མཆོན་གཉིས་དང་གསུམ་

ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ་སྒྲར་ཅ་བའི་ཕྱག་མཆན་ལ་སྐྱད་པའི་སྟོ་བསྐྱ་ལ་བསྐྱབ།
དེ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་མང་དུ་བཏང་ཞིང་སྟོ་
བསྐྱ་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་། མཐར་ནམ་མཁའ་བྱུང་པར་སྟོ་ཞིང་བསྐྱ་བ་ལ་བསྐྱབ།
དེ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་ན། སྟོན་གསལ་ལས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་
གཟུགས་ཀྱང་སྟོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་འབར་བ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱག་མཆན་ལྟ་སྒྲར་
བསྐྱར་ནས་སྟོ་བསྐྱ་སྒྲར་བཞིན་དུ་བྱ་ཞིང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་ཞེས་
པ་ནི་ལྟ་སྒྲ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ། །དེ་ལྟར་སྟོ་བསྐྱ་ལ་སྟོ་བ་པའི་སྐབས་སུ་ཐུན་གྱི་
མཐར་སྟོས་པ་ནམས་སྟོ་ཅེར་བསྟོམ་པའི་ཅ་བའི་མཆན་མ་ལ་བསྐྱ་ཞིང་། དེ་
ཉིད་སྟོ་བྱག་གཉིས་གང་རུང་ནས་བྲངས་ཏེ། སྟོང་ཁའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་
ཐུགས་ཁར་བསྟོམ་པའི་ཕྱག་མཆན་སྤ་མོ་ལ་བསྐྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་གི་སྟོ་
ཅེར་སྤ་མོ་བསྟོམ་པ་ལ་ལོ་བས་ནས་འོག་སྟོའི་སྤ་མོ་ལ་སྟོ་བ་ཚུལ་ནི། རང་གི་
དོ་རྩེའི་བྱག་པའི་ཁར་ཉི་གདན་ལ་ཐིག་ལེ་སྟོན་པོ་ཡུངས་ཀར་ཅམ་འོད་ཟེར་
ལྡ་འཕྲོ་བ་ཞིག་ལྟག་པའི་སྟོའི་ངོ་བོར་བལྟས་ལ་རེག་མཐོང་གི་མཆན་མ་མ་
ཉིད་བར་དུ་བསྟོམ་མོ། །ཤུའི་པ་དང་། དཔལ་འབྱས་དོ་རྩེ་དང་། སྟོན་ཞབས་
དང་། ཐ་ག་ན་ལ་སོགས་པས་དེའི་ཆེ་སེམས་བརྟན་པའི་མཆན་མ། སྟོག་རྒྱ་
དང་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལྡ་མཐོང་བར་བཤད་དོ། །དེ་ལ་སེམས་

བརྟན་པ་ན། སྒྲོན་གསལ་ལས། ཡུངས་ཀར་འདི་ཉིད་ལ་རྟོག་པའི་ནལ་འབྱོར་
ལ་སྒྲོབ་པ་ན་བརྒྱ་བ་དང་མི་བརྒྱ་བའི་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བསམ་མོ། །ཞེས་
གསུངས་པས་རང་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དོ་རྗེ་དང་བརྒྱ་འདུ་བྱས་ནས་སྤར་གྱི་
ཐེག་ལེ་དེ་ཡུམ་གྱི་བརྒྱའི་སྒྲ་ཅེར་པབ་ནས་ཐེག་ལེ་དེའི་ནང་དུ་བརྒྱ་བ་
བཅུད་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་དང་། མི་བརྒྱ་བ་སྒྲོད་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ། སྐད་ཅིག་གིས་བསྒྲོམས་ནས་དེ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཟུང་
སྟེ། ཇི་སྲིད་རེག་མཐོང་གི་མཆོན་མ་མ་རྟེན་བར་དུ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་
བྱའི་ཚུལ་དུ་སྒྲོ་བའོ། །དེ་ལ་བརྟན་པ་ན་ཐེག་ལེའི་ནང་གི་ལྷ་དེ་དག་གྲང་
སྒྲོམས་པར་འདུག་པ་སྒྲོན་དུ་འགོ་བས་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་ཆོགས་སྤར་
བཞིན་དུ་སྒྲོ་བ་དང་བསྐྱུ་བ་ལ་ཇི་སྲིད་སེམས་བརྟན་པའི་མཆོན་མ་མ་ཐོབ་གྱི་
བར་དུ་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཆ་བོའི་ཚུལ་དུ་སྒྲོ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲོན་
གསལ་ལས། སངས་རྒྱས་འབར་བ་འདྲ་བའི་འོད། །ཅེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་
པས་ནི་བྲང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྤྱང་བ་ལས་བྲ་དང་ཆ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་
དུ་བྲང་བའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲོན་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །བྲ་དང་ཆ་བོ་ལ་
འཛིག་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ། །དོན་འདི་ཉིད་བསྟན་པའི་བྱིར་དུ་མདོར་
བྱས་ལས།

སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་རང་བཞིན་དུ། །

དགྲིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ནས་ནི། །
འཁོར་ལོའི་དབུས་སུ་གནས་གྱུར་ནས། །
དེ་ནས་སྤྱོད་མེད་རྣལ་འབྱོར་བཙུང་། །
ཞེས་པས་རང་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་གཙུག་པོར་བསྐྱོམས་པའི་སྣ་ཅིར་སྤྱོད་མེ་
བསྐྱོམ་པ་བསྟན་ནོ། །
སྣ་ཡི་ཅི་མོར་ཡུངས་ཀར་བསམ། །
འགྲོ་དང་མི་འགྲོ་ཡུངས་ཀར་ལ། །
གསང་བའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་བརྟགས་པ་ཡི། །
ཡེ་ཤེས་མཆོག་གི་གནས་བསྐྱོམ་མོ། །
ཞེས་པས་འོག་སྒྲོའི་ཐིག་ལེ་སྤྱོད་པ་དང་།   དེའི་ནང་དུ་སྒྲོའི་བཙུང་གྱི་
དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པ་རྒྱུ་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ལ། རྒྱུ་པ་གསུམ་
པས་དེ་ཉིད་སྒྲོའི་ཐིག་ལེ་གསང་བར་བྱ་བ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྤྲུགས་ཀྱི་
སྒྱུར་བསྟན་ཅིང་། རྒྱུ་པ་བཞི་པས་འོག་སྒྲོའི་སྤྱོད་མེ་བསྐྱོམ་པ་དེ་ཉིད་བདེ་བ་
ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་གནས་སམ་རྟེན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་
ནོ། །
རིན་ཆེན་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་པ། །
ཡུངས་ཀར་གྱི་ནི་འབྲུ་ཆོད་ཙམ། །

སྣ་ཡི་ཅེ་མོར་ནན་ཏན་དུ།

ནལ་འབྱོར་རིག་པས་ཏྱ་བསྐྱེད།

རིན་ཆེན་བརྟན་པར་གྱུར་ནས་སྟོ།

བརྟན་པར་མ་གྱུར་དེ་མི་སྟོ།

སངས་རྒྱས་འབར་བའི་འོད་མཉམ་པའི།

རབ་མཆོག་སྟོན་ནི་སྟོ་བར་བྱ།

ཞེས་པས་སྟོང་གི་སྣ་ཅེར་སྤ་མོ་བསྐྱེད་ཚུལ་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གི་

དོན་ནི་སྤར་བ་ཤད་ཟེན་པས་ཞེས་པར་རྒྱས་སོ། །འོ་ན་སྟོང་བསྐྱེད་ལས།

བསྐྱེད་རིམ་ལ་བློ་པ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཏྱ་བ་པའི་ནལ་འབྱོར་

གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྟོང་བསྐྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་

བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྟོང་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་སྟོབ་པ་བློ་པ་གཅིག་པ་དང་། སྟོང་

ཅིག་མ་མང་པོས་སྟོབ་པ་ཏྱ་བ་པའི་ནལ་འབྱོར་དུ་བཤད་པ་མི་རིགས་ཏེ།

སྟོན་གསལ་ལས། རྣམ་སྒྲུང་ལ་སོགས་པ་མངོན་བྱང་ལྟ་ལས་བསྐྱེད་པ་བློ་

པ་གཅིག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ལེ་ཏུ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྟོན་

གསལ་ལས། རྣམ་སྒྲུང་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་བསྐྱེད་པ་བློ་པ་གཅིག་པར་

བཤད་པ་ལ་བརྟན་ནས་ཐོག་མར་ལྟ་གཅིག་ལ་སྟོབ་པ་བློ་པ་གཅིག་པ་དང་།

དེ་ལ་འོབས་ནས་སྟོབ་ཐབས་ཆང་བ་ལ་སྟོབ་པ་ཏྱ་བ་པའི་ནལ་འབྱོར་ལ་སྟོབ་

པར་བྱེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་རྣམ་
སྒྲུང་སོགས་རེ་རེ་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་དེ་ལ་ཡང་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་ལྷག་མོས་
བསྐྱོམ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བླ་པ་གཅིག་ཅེས་པ་ལྷ་བླ་བེབས་
གཅིག་གམ། ལྷ་གཅིག་ཙམ་བླ་པ་ལ་མི་བེར་གྱི། གཅིག་ཏུ་ལྷ་བླ་པ་འམ་
རང་དང་ལྷ་གཅིག་ཏུ་བླ་པ་སྟེ། དེའི་དོན་སྤྲ་རགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ཀ་
ལ་ཆང་ཡང་། འདིར་སྤྱི་མིང་གྲེ་བྲག་ལ་སྐྱར་ནས་རགས་པའི་ཉེན་དང་བཉེན་
པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བླ་པ་གཅིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྲ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་
རྟོགས་པས་བཏགས་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྤྱི་མིང་ཡིན་
ཀྱང་། འདིར་གྲེ་བྲག་ལ་སྐྱར་ནས་སྟེང་འོག་གི་སྤྱོད་པ་ལ་རྟོག་པའི་
རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྲ་སྟེ། ལེ་ཏུ་བྲག་པའི་སྟོན་གསལ་དུ། སྤྱོད་པ་སྟོབ་པ་ལ་
རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སྟོབ་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་
སྟོན་པའི་མདོར་བྲས་ཀྱི་གཞུང་ལ་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་
མོད་གྱི། འདིར་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྤྱོད་པ་སྟོབ་ཚུལ་ཙམ་ཞིག་སྐབས་སུ་
བབ་གྱི། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྤྱོད་པ་སྟོབ་པའི་སྐབས་སུ་རྟོགས་རིམ་པའི་རྟོར་
བཞུས་སོགས་སྐབས་སུ་མ་བབ་པའི་ཕྱིར་མ་བྲིས་སོ། །

གཉིས་པ་བཞུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ།

རྟོ་རྟེན་བཞུས་པ་དང་། རག་གི་བཞུས་པ་གཉིས་སོ། །

དང་པོ་༼ རྩོམ་པ་ ༽ནི།

མདོ་བསྐྱེད་ལས།

སྒྲོང་མོ་བཟའ་མི་བཞུགས། །

མ་བསྐྱེད་ས་པ་ལ་འདྲ་ཆགས་མི་བྱ། །

འདོད་པ་ཀྱན་ལ་ཡོངས་སྒྲོང་ཅིང་། །

སྒྲུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཉམས་བཞུགས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པས་རྩོམ་པ་བཞུགས་པ་དཔལ་གྲུ་ལ།

ཞེས་ལེ་ཏུ་བདུན་པའི་གཞུང་དེས་སྐབས་འདིའི་རྩོམ་པ་བཞུགས་བསྐྱེད་པར་

བཤད་ཅིང་། མདོར་བྱས་སུ་ཡང་གཞུང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་སོར་བཞག་ཏུ་འབྱུང་

ངོ། །གཞུང་དེ་ལ་སྒྲོན་གསལ་དུ་བྱང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་གཉིས་མཛད་པ་ལས།

ངེས་ངོན་ནི་སྒྲོང་མོ་བཟའ་མི་དོན་རྒྱུད་སྒྲུགས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པ་ཡིན་པས་དེ་མི་

བྱ་བར་རྒྱུད་སྒྲུགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྱུར་ཏེ། རྒྱུད་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་

ལ་ཡི་གེ་གསུམ་ཀྱི་རྩོམ་པ་བྱེད་པའི་རྩོགས་རིམ་པའི་རྩོམ་པ་བཞུགས་ཡིན་

ལ། དེ་ནི་འདིར་སྐབས་སུ་བབ་པའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་བསྐྱེད་རིམ་

ཀྱི་སྐབས་འདིར་བྱང་དོན་དུ་བཤད་པ་ཉིད་སྐབས་སུ་བབ་སྟེ། དེ་གང་ཞེ་ན།

སྒྲོན་གསལ་ལས། སྒྲོང་མོ་བཟའ་མི་ཉེ་བར་མཆོན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་

ན་སྒྲོང་དུ་འགྲོ་བ་དང་འདྲ་བར་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་ལ་སོགས་པ་དཔལ་གྲུ་ལ་

འབྲུག་པ་གཞན་རྣམས་དང་ལྡན་པས་ཀྱང་བསྐྱོས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་བཟའ་བཏུང་སོགས་ལ་རྩེ་ཙམ་ལོངས་སྤྱད་པས་
དབང་པོ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་ལུས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བདེ་བ་འཕེལ་བའི་
གྲོགས་སུ་འགྱུར་བ་དེ་ཙམ་ལས་ཏ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པ། ཏ་ཅང་བཟང་པོ་དང་
མང་པོ་ལ་ལྟག་པར་སྐྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་དྲག་པོ་དང་། དེས་ཀྱུན་ནས་
བསྐྱང་བའི་སྤོང་བ་དང་། དེས་མཆོན་པ་ཞིང་ལས་དང་ཆོང་ལས་ལ་སོགས་
པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྤངས་ཏེ་བསྐྱེས་པ་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་པ་དང་པོ་
གཉིས་ཀྱི་དོན་ནོ། །འདི་སྟོན་གསལ་དུ་སྟོན་པའི་སྐབས་ལ་སྦྱར་ཀྱང་བསྐྱེད་
རིམ་པའི་སྐབས་ལ་སྦྱོར་བ་ཡང་མི་འགལ་བས་མདོ་བསྐྱེད་སྐབས་འདིར་
སྦྱར་རོ། །རྒྱུ་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། སྟོན་གསལ་ལས། སྤྲགས་ནི་ཡི་གེ་
གསུམ་མོ། །ཡན་ལག་མ་ཉམས་པ་ནི་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་དང་མི་བྱེད་པའི་འདོད་
པ་ཀྱུན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྤྲགས་པས་བསྐྱེས་པར་བྱ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་རང་ལྟའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པོ་དང་མ་བུལ་བའི་ངང་ནས་འདོད་ཡོན་ལྟའི་
རང་བཞིན་ལོངས་སུ་ཤེས་པའི་སྟོན་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བཞིན་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་
ཀྱི་བསྐྱེས་པ་བྱེད་པ་བརྟན་ཏེ། ཡི་གེ་གསུམ་དུ་མ་བཟད་བསྐྱེས་པས་ལྟའི་
སྤྲགས་རྒྱུད་བསྐྱེལ་བ་ལ་ནི་བསྐྱེས་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་
རྟོག་གིས་མི་བྱེད་པའི་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་དང་མ་བུལ་བ་དགོས་སོ། །ཡི་གེ་

གསུམ་གྱི་བཟླས་པ་ལ་ངག་བཟླས་དང་། རྟོར་བཟླས་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཀྱང་།
རྒྱུད་ཆིག་འདིའི་ངེས་དོན་རྫོགས་རིམ་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྟོར་བཟླས་
ཡིན་པས་བྱང་དོན་གྱི་བཤའ་བ་ཡང་། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྟོར་
བཟླས་ལ་སྒྲོར་དགོས་པར་དགོངས་ཏེ། མདོ་བསྐྱེད་ལས་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་
སོ། །དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་རྟོར་བཟླས་ནི། ལྷེ་དང་མཚུ་མི་འགྲུལ་ཞིང་སྒྲ་
སྒྲངས་པའི་ཡིད་གྱི་བཟླས་པ་སྟེ།

རྟོ་རྟེན་ཆིག་གིས་བཟླས་བྱ་སྟེ། །

རྟོ་རྟེན་ཆིག་ནི་སྒྲ་སྒྲངས་པ། །

ཞེས་དཔལ་འབྱས་རྟོ་རྟེན་བྱངས་པ་ལྟར་རོ། །

ངག་གི་བཟླས་པ་ནི།

མན་སྟེ་ལས་ཚུལ་བཞིར་བཤའ་དེ། དེ་ཡང་དམ་ཆིག་གི་བཟླས་པ་ནི་
ཐུགས་ཁའི་ས་བོན་ལ་སྟོང་པོ་དང་ཉེ་སྟོང་གིས་བསྐྱོར་བར་བསམས་ལ།
བསྐྱོར་བའི་ཆེ་ས་བོན་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས་སྟོས་ཏེ་འགོ་བའི་དོན་
བྱས་ནས་སྒྲགས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྒྲེང་བའི་སྒྱུད་པ་འདེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ནང་
དུ་འཇུག་པའི་རྒྱུད་གིས་སྟོང་ཁའི་ས་བོན་ལ་གཞུག་ཅིང་། ལྷ་སོ་སོའི་སྒྲགས་
བརྗོད་པ་རྫོགས་པ་ན་སོ་སོར་སྟོ་ཞིང་སྒྱུད་པ་སྟེ། སྟོང་པོ་དང་ཉེ་སྟོང་གི་

བཟླས་པའོ། །དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་མདོ་བསྐྱེད་ཡང་། ལེ་ཏུ་བཏུ་གསུམ་
པ་ལས།

བརྗོད་ནས་དོ་རྗེ་སྟོ་བ་ནི། །

རྗོགས་ནས་བསྐྱུ་བ་རབ་ཏུ་བྲ། །

ཞེས་བྲ་བས་ངག་གི་བཟླས་བརྗོད་བྲས་ལ་ཞེས་གསུངས་ཞིང་།
མདོར་བྲས་སུ་ཡང་གཞུང་འདི་ཉིད་ཆོག་སོར་བཞག་ཏུ་མཛད་དོ། །སྟོན་
གསལ་ལས་གཞུང་འདི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་མཐར་དགྱེལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་
རང་ལ་བསྐྱུ་བ་ལ་སྐྱར་མོད། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་རང་གིས་སྟོས་པའི་ལྷ་རང་གི་
ལུས་ལ་སྐྱད་པ་ཡིན་པར་བྱད་པར་མེད་པའི་བྱིར་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱར་དུ་རུང་
བར་དགོངས་པ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ། །དེ་ཡང་བཟླས་པ་ལ་སྐྱར་ན། ངག་
ཏུ་བཟླས་པའི་སྒྲགས་བརྗོད་ནས་སྟོ་བར་བྲའོ། །གང་ན། དོ་རྗེ་སྟོ་དགྱེལ་
འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས་སོ། །སྟོ་བ་དེ་རྗོགས་ནས་སྐར་ཡང་རང་གི་སྟོང་ཁར་
བསྐྱུ་བ་རབ་ཏུ་བྲའོ། །ཞེས་བྲ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། ཉེར་བསྐྱུ་ལ་སྐྱར་ན། དགྱེལ་
འཁོར་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་རྣམས་བརྗོད་པ་སྟེ་རང་རང་གིས་གནས་ནས་བསྐྱོད་
ནས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཕུང་ཁམས་སྟེ་མཆོད་རྣམས་ལ་སྟོ་བ་སྟེ་གཞུག་པར་བྲ་
ཞིང་། མཆོད་པའི་དོན་དུ་སྟོས་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་འབུལ་པའི་
བྲ་བ་རྗོགས་ནས། སྐར་ཡང་རང་གི་སྟོང་ཁར་བསྐྱུ་བ་རབ་ཏུ་བྲ། ཞེས་བྲ་

བའི་དོན་ནོ། །ཅིའི་སྤྱིར་དམ་ཚིག་གི་བཞུས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བཞུས་པ་བྱེད་
པའི་ཚུལ་འདི་ལས་འདའ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །
ཁྱོགས་ཀྱི་བཞུས་པ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་
སྤྲགས་སྤེང་རང་གི་ཞལ་དུ་ཞུགས་པ་དོ་རྗེ་ནས་འཐོན་ཏེ་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་སོང་
ཞིང་། ཡུམ་གྱི་ཙ་དབུ་མ་ལས་གྱེན་དུ་བྱུང་སྟེ། ཡུམ་གྱི་ཞལ་ནས་བྱུང་བ་
རང་གི་ཞལ་དུ་ཞུགས་ཞིང་རང་གི་ཙ་དབུ་མའི་ནང་ནས་འཁོར་བར་བསྐྱོམ་
པ་ཡི་གོ་སྟོང་ཅིང་ཞི་བའི་སྤེང་སྤྲགས་བསྐྱོས་པ་སྟེ། ཙ་སྤྲགས་སམ་སྤེང་
སྤྲགས་ཀྱི་བཞུས་པའོ། །ཁྱོས་པས་བཞུས་པ་ནི། དང་པོར་ཡུམ་གྱི་ཞལ་དུ་
ཞུགས་ནས་སྤར་བཞིན་འཁོར་བ་སྤྲག་ཅིང་རྩ་བ་པའི་ཡི་གོ་ཅན་ཏེ། འདི་ཡང་
སྤེང་སྤྲགས་ཀྱི་བཞུས་པའོ། །ཁྱོ་བོའི་བཞུས་པ་ནི། སྤྱིང་པོ་ལ་སོགས་པ་རང་
དང་གཞན་གཉིས་ཀས་ཐོས་པར་བྲག་ཏུ་བརྗོད་པ་སྟེ། འདི་ནི་སྤྱིང་པོ་ཉི་སྤྱིང་
ཙ་སྤྲགས་གསུམ་ཀའི་བཞུས་པའོ། །སྤྲགས་ཀའི་ས་བོན་ལ་སྤྲགས་རྣམས་
མགོ་གྱེན་དུ་བསྟན་པའི་རྣམ་པས་འབྲེང་སྟེ་ལྷུ་མ་པོར་བསྐྱོར་བ་མར་མེ་ལྟར་
འོད་འབར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་སེམས་ཀྱིས་བྲིས་པ་བཞིན་དུ་དམིགས་ནས་
བཞུས་པ་ནི་གོང་བུའི་བཞུས་པའོ། །བཞུས་པ་གང་བྱེད་ཀྱང་གཙོ་འཁོར་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཡོད་ཀྱིས་ཅིག་ཆར་དུ་འདོན་པར་དམིགས་ནས་
བཞུས་ན་དེ་སྟོད་ཀྱི་འགྱུར་འབྱུང་བར། ཇིལ་བྱ་བ་དང་། ལྷ་བ་བ་ལ་སོགས་

པའི་གྲུབ་ཆེན་དུ་མ་ཞིག་གིས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་སེམས་མ་
ཡེངས་པར་ལྟའི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་པའི་ངང་ནས་ཆོག་གཞན་གྱིས་བར་མ་
ཆོད་པར་བཞུས་པ་རྣམས་བཞུས་པའི་གངས་སུ་གཞུག་པར་བྱ་ཡི། དེ་ལས་
གཞན་པའི་སྐབས་སུ་བཞུས་པ་རྣམས་བཞུས་པའི་གངས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་ལ་མི་
པན་ཡང་། བར་ཆད་བསྐྱང་བ་དང་ལས་སྐྱབ་སྐྱོང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་དུ་
མ་ཞིག་ཡོད་པས། བཤད་གཅི་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་
བཞུས་པར་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱད་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཞིག་ནས་གསུངས་སོ། །

བཞུས་པའི་གངས་ནི། དབང་བསྐྱར་བ་དང་། བདག་ཉིད་འབྱུག་པ་དང་།
རབ་དུ་གནས་པར་བྱེད་པ་སོགས་ལ་དབང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བཞུས་པ་ལ།
གཙོ་བོ་ལ་འབྱུམ། འཁོར་རེ་རེ་བཞི་ཁྲི། བགེགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྲགས་
ལ་ཁྲི་སྒྲག་གཅིག་དང་། ཡེ་ཤེས་འབེབས་པའི་སྒྲགས་ལ་འབྱུམ། དེའི་བརྩ་
ཆའི་སྦྱིན་སྒྲིག་དང་བཅས་པ་རྫོགས་པའོ། །དངོས་གྲུབ་བསྐྱབ་པ་ལ་ནི་བྱེ་བ་
ལ་སོགས་པ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བཏུབས་དང་། དངོས་གྲུབ་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་
གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་འགྲུབ་པའི་མཆོན་མ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུའོ། །བཞུས་
བྱའི་སྒྲགས་ནི། འབྲེལ་བ་རིན་སྒྲིབ་ལས། རིགས་ལྷ་ཡུམ་བཞིའི་སྦྱིང་པོ་
འབྱིན་སྒྲགས་ས་བོན་མེད་པ་དང་། གཞན་རྣམས་ཀྱི་འབྱིན་སྒྲགས་ས་བོན་
དང་བཅས་པ་ཨོ་ཨྲུཾ ཧཱི་པཌ་སྐྱ་རྒྱའི་བར་དུ་བརྩུག་པ་ལ་སྦྱིང་པོ་དང་། ས་

བོན་རྒྱུ་པ་དེ་དག་གི་བར་དུ་བཅུག་པ་ལ་ཉེ་སྤྱིང་དུ་བཞག་ཀྱང་ཡིད་བརྟན་
དུ་མི་རུང་ཞིང་། ཉེ་སྤྱིང་གི་དོས་འཛིན་རྒྱུད་དང་དངོས་སྤྱུ་འགལ་བས་མི་
འཐད་ལ། བོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་སྤྲ་མ་དག་གིས་མི་འདྲ་བ་འགའ་རེ་བཞག་ཀྱང་ཡིད་
བརྟན་མི་རུང་བ་ལ་སྟག་ཏུ་སྤང་དོ། །འདི་ལ་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གིས་
དངོས་སྤྱུ་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་ཨ་ལྷ་ཡུས་ལྷ་རང་རང་གི་
མཚན་སྟགས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྟེལ་བ་ཉིད་སྤྱིང་པོར་
གསུངས་པ་ལེགས་ལ། ཉེ་སྤྱིང་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལས། མཚོག་གི་སྤྱིང་པོའི་སྤྱིང་
པོ་འདི། ཉིད་ཀྱི་སྤྱུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་དོ་རྩེ་ལས་ཕྱུང་དོ། །བཟོ་སྟག་
ཅས་སོགས་ཀྱི་མཚན་སྟགས་རྒྱུ་པ་རྣམས་ཉེ་སྤྱིང་དུ་གསུངས་ཤིང་། ཇོ་
ཞུང་ཏྱི་ནི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིང་པོར་གསུངས་སོ། །ཅ་སྟགས་
སམ་སྟེང་སྟགས་ནི། ཅ་རྒྱུད་དུ་ཡུམ་བཞི་དང་། ཁོ་བོ་དགའི་སྟེང་སྟགས་
གསུངས་པ་རྣམས་དང་། ལྷ་ལྷག་མའི་སྟེང་སྟགས་རྒྱུད་གཞན་ནས་གསུངས་
པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷ་ར་དག་གི་བཟླས་པ་ནི་སྤྱུ་ལ་པའི་སྤྱུ་ཆོས་སྟོན་པའི་
གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྟོམ་པ་འབྲས་བུ་ལམ་དུ་
བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཞུ་བ་ལ་སྤྱུ་བསྐྱུ་པའི་དོར་བཞེངས་པ་ནི།

དེ་ལྷ་ར་སྤྱུ་ལ་པའི་སྤྱུ་ཞིང་དེ་ཉིད་དུ་སྤྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་

མཛད་པ་རྫོགས་ནས། ཞིང་དེར་སྐྱེ་དངོས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་གདུལ་བྱ་མེད་
 བར་གྱུར་པ་ན་སྐྱེ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་རྣམ་པ་མ་ཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ་ནི།
 འདིར་གཙོ་བོར་ཡབ་ཡུམ་དོན་དམ་དུ་གཞུག་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལ་ཁྱེ་བ་ཞེས་ཐ་
 སྙད་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། རབ་ཏུ་སྐྱོན་གསལ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་གར་བ་ཁ་ཅིག་
 གིས། གཞུང་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ཆགས་པ་ཆེན་
 བའི་མེས་ཁྱེ་ནས་ཐེག་ལེར་གནས་པར་གྱུར་པར་འདོད་པ་ནི། འཕགས་པ་
 ཡབ་སྐུས་ཀྱི་བཞེད་པའི་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྒོ་ཁ་མ་
 རྩོགས་པར་བཟད་ལ། གྱི་རྫོང་དང་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་སོགས་ཀྱི་ལུགས་
 གཞན་ལ་ཁྱེ་བ་སྐུས་བསྐྱེལ་སྐྱུང་གཞི་སྤྱོད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་བསྐྱུན་
 ཞིང་། ཁྱེ་བ་ཐོད་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ནི་སྐྱུང་གཞིའི་སྐྱབས་ཀྱི་པ་མ་
 གཉིས་དང་ཆོས་མ་ཐུན་སྦྱོར་བ་སོགས་རྣམ་གཞག་གཞན་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་
 གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཅིན་པ་ལྟར་སྐྱུང་གཞི་དང་ཆོས་མ་ཐུན་མི་སྦྱོར་གྱི།
 འབྲས་བུའི་སྐྱབས་ཁོ་ན་དང་ཆོས་མ་ཐུན་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བས་ན་འདིར་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི། རིམ་གྱིས་འཇུག་
 ན་ཡུམ་ཡབ་ལ་ཐེམ། ཡབ་དམ་ཆེ་ག་སེམས་དཔའ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ་
 ཐེམ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ལ་ཐེམ། ཉིང་ངེ་
 འཛིན་སེམས་དཔའི་ཞབས་ཀྱི་ཡུ་ནི་ཏ་ལ། ཏའི་ལུས་ནི་མགོ་བོ་ལ། མགོ་བོ་

ཟླ་ཆེས་ལ། ཟླ་ཆེས་ཐིག་ལེ་ལ། དེ་རྒྱ་ད་ལ། རྒྱ་ད་ཡང་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་
པའི་སྒོ་ནས་སྒྱའི་ཆ་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་སྒྲིང་ཁར་བསྐྱས་ནས་འོད་གསལ་
དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། ཅིག་ཆར་དུ་འཇུག་ན་སེམས་དཔའ་སྐྱམ་བཅེགས་
ཡུམ་དང་བཅས་པ་ཅིག་ཆར་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་མོད་གྱི།
དེ་ལྟ་ན་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་གཟུགས་སྒྱའི་སྒྲིང་བ་འོད་གསལ་དུ་
སྒྱུད་པ་ཡང་ཡང་བསྒྲོམ་པ་ནམས་ནི། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དངོས་དང་
རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྐྱེ་ལུས་གཉིས། དོན་དང་དཔེའི་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱས་
པའི་སྒོ་ནས་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲིན་བྱེད་དུ་
བསྒྲོམ་པ་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། རྫོགས་རིམ་གྱི་འོད་གསལ་མཐར་
ཐུག་པ་འཆར་བའི་གནས་ཀྱང་སྒྲིང་ཁ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། སྐྱེ་ལུས་འོད་གསལ་དུ་
སྒྱུད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་རིམ་པ་དང་ཡང་ཆེས་མཐུན་པས། འདིར་ཡང་
རིམ་ཅན་དུ་སྒྱུད་པའི་ཚུལ་དེ་ཉིད་མཚོག་དུ་ལེགས་པར་བཞེད་དོ། །དོན་འདི་
ཉིད་སྟོན་པ་ན་མདོར་བྲས་སུ།

སྤར་ཡང་སྤགས་པས་བདག་ཉིད་ནི། །

དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞུག་པར་བྱ། །

ཞེས་པ་ལས་གཞུག་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་མ་གསུངས་ལ། དེའི་ཆེ་

ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ང་རྒྱལ་འཛོག་པའི་ཚུལ་གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བྲན་པར་

བྱེད་པ་ནི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །སྤྱུལ་པའི་སྤྱུས་ཞིང་དེར་སྤྱོད་དོས་གྱིས་
འདུལ་བའི་གདུལ་བྱ་མེད་པར་གྱུར་པ་ན། ཚད་མེད་པ་བཞིས་བསྤྱུལ་བའི་
དབང་གིས་སྤྲར་ཡང་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དུ་འཛང་རྒྱ་བའི་མཛད་པ་
སྟོན་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒྲོམ་པ་ནི་སྤྱུས་བསྤྱུལ་བའི་དོར་བཞེངས་པ་
སྟེ། དེ་ཡང་ཚད་མེད་པ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པའི་སྣ་མོ་བཞིས་བསྤྱུལ་བ་ནི།
ཚད་མེད་བཞིའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་
གྱུར་པ་མཆོན་པ་ཡིན་ཞིང་། བསྤྱུལ་བ་ན་འོད་གསལ་ལས་སེམས་དཔའ་
གསུམ་གྱི་ལྷའི་བདག་ཉིད་གྱི་སྤྱུར་ཅིག་ཆར་དུ་བཞེངས་པར་བསྒྲོམ་པ་ནི་
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དེའི་དབང་གིས་ཞིང་གཞན་དུ་འཛང་རྒྱ་བའི་མཛད་པ་
སྟོན་པ་དང་མཐུན་པའོ། །ཆོག་གང་གིས་བསྤྱུལ་བ་ནི། སེམས་ཅན་ཁམས་ན་
གནས་གྱི་དབང་ཐུག་ཁྲིད་ནི་དོ་རྗེའི་ཐུགས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་
སུ་བཅད་པ་བཞི་སྟེ། དེ་དག་གི་ཆོག་དོན་ནི་རྒྱད་འགྲེལ་ཉིད་གྱི་སྟེང་དུ་
ཏོགས་པར་བྱ་ཡི། འདིར་གཞུང་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་གྲིས་སོ། །

བཞི་པ་དེ་ལ་བསྟོད་མཆོད་བདུད་ཅི་མུང་བ་གསུམ་ལས།

བསྟོད་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱུལ་པའི་སྤྱུས་ཞིང་གཞན་དུ་འཛང་རྒྱ་བའི་མཛད་
པ་བསྟན་པ་ན། སྟེ་བོ་ཐམས་ཅད་སྟོན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་འཛིག་ཏེན་དུ་

བྱུང་བའི་ཐོག་མར་བསྐྱབས་པ་བརྗོད་པ་ལྟར་ལེན་ཞིང་། དེའི་འོག་ཏུ་མཆོད་
པའི་བྱེ་བྲག་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟེན་བཀྱར་བར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟ་
བུའི་བསྟེན་བཀྱར་བདག་གིར་མཛད་པའི་སྒོ་ནས་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཡོན་གནས་
མཛད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བདག་ཉིད་ལ་བསྟོད་མཆོད་བདུད་ཅི་མུང་བ་
བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དགྱིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་ཆོག་གས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་
ཉིད་ལ་རིགས་ལྡེ་གའི་ཡོན་ཏན་ཆང་བར་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་བྲག་ཆའི་
དབྱངས་བཞིན་དུ་བསྟོད་པར་མོས་ནས། ཅ་རྒྱུད་ཉིད་ལས་གསུངས་པའི།
མི་བསྟོད་དོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ཆེ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་ལྡེས་བསྟོད་
པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མདོར་བྱས་ལས་གསུངས་སོ། །ཤོ་ལོ་ཀ་ལྡེ་པོ་དེ་དག་གི་
ཆོག་དོན་ནི་རྒྱུད་འགྲེལ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་ཡི། འདིར་གཞུང་
མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས་སོ། །

གཉིས་པ་མཆོད་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་ཅིན་པ་ལྟར་བྱེན་གྱིས་བརྒྱབས་
ཤིང་བསྐྱེད་པའི་མཆོད་པ་དེ་དག་འདིར་བདག་ཉིད་དོ་རྗེ་འཆང་ངམ་མི་
བསྟོད་པར་ང་རྒྱལ་བྱས་པ་ལ་འབྱུལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདོད་ཡོན་ལྡེ་ལ་
མཆོན་ན། གཟུགས་དོ་རྗེ་མ་ལག་པའི་བརྒྱ་འཇམ་པས་གསལ་ཞིང་དྲངས་
པའི་མེ་ལོང་བརྒྱང་ནས་ཞི་བའི་མིག་གིས་བདག་ལ་བལྟ་ཞིང་། ལྷ་ཉིག་གི་
ཚུན་པོ་འཕྱང་བ། ལུ་མ་རྒྱས་ཤིང་མཐོག་གསལ་འབྱར་བ། བར་དོག་ཅིང་གོས་

ཅུང་ཟད་འཕྱར་བས་རོ་སྒྲད་མངེས་པ་སྟོན་པ་དེ་ལྟ་བུ་དུ་མས་ནམ་མཁའི་
ཁམས་གང་བ་བསམས་ནས། དེ་དག་གི་གཟུགས་ལ་བལྟས་པས་ནང་དུ་
བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པར་བསྐྱོམ་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་ངེས་པ་ཤུགས་ཅན་བསྐྱེད་དེ། དེ་ལྟ་
བུའི་མཆོད་པའི་འཁོར་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རོལ་ཏུ་
འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞིང་། མཆོད་པ་གཞན་རྣམས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་
ཚུལ་ཡང་དེས་མཆོན་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་བདུད་ཅི་ཐུང་བ་ནི། ལྷ་མེད་གྱི་སྐབས་སུ་ཤ་ལྷ་བདུད་ཅི་ལྷ་
སྒྲུངས་ཏེ་གས་སྒྲུང་གསུམ་བྱས་ནས་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ལ་མཆོད་ཅིང་། བདག་
ཉིད་གྱིས་ཀྱང་ཐུངས་ནས་ཆོམ་པར་བྱེད་པའི་ནང་གི་མཆོད་པ་ནི། རྒྱུད་དང་
གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་པལ་ཆེ་བ་ནས་གསུངས་ཤིང་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཡན་
ལག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཤ་ལྷ་བདུད་ཅི་ལྷའི་ངོས་འཛིན་དང་། དེ་དག་གཤེགས་
པ་ལྷ་དང་གཤེགས་མ་ལྷར་འཛོག་ཚུལ་དང་། ཐོད་པའི་ནང་གི་ཕྱོགས་མཆམས་
གང་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། ས་བོན་གང་ལས་བསྐྱེད་ཅིང་ཡི་གེ་གང་གིས་མཆོན་
པ་རྣམས་ལ་གཞུང་སོ་སོའི་བཤའ་བ་མི་མཐུན་པ་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། སྐྱུ་ཁྲི་
དགོངས་པ་མན་སྟེ་དང་དོ་རྗེ་སྤེང་བས་བཤའ་བ་ལྟར་ན། ཤ་ལྷའི་ས་བོན་སྟེ་
སྟེ་ཨི་སྟེ་ཁི་དང་། བདུད་ཅི་ལྷའི་ས་བོན་སྟེ་སྟེ་སྟེ་ཁྲི་རྣམས་སུ་བཤའ་ལ།

ཕྱོགས་མཚམས་གང་དུ་བསྐྱེད་པ། བྱེད་བ་དང་། མན་སྟེ་དང་། སྦྱུ་ཁ་དང་།
གདན་བཞི་དང་། རྩོམ་འབྱུང་གང་དུ་ཡང་དངོས་སུ་མ་བཤམ་དོ། །

གཤེད་དམར་གྱི་རྒྱད་ལས་གོ་ཀྱང་ཉ་ནའི་མིང་ཅན་གྱི་ཤུ་རིམ་པ་
བཞིན་དུ་རྣམ་སྒྲུང་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟའི་རང་བཞིན་དུ་
བྱས་ནས། ཤར་སྟོ་རྒྱབ་བྱང་དབྱས་སུ་རིམ་པས་འགོད་ཅིང་། དེ་དག་གྱང་
རིམ་པ་བཞིན། སྤྱི་ཨོ་རྒྱུ་ཁྱི་ལས་བྱུང་བའོ། །ཁི་ར་ཤུ་མ་མའི་མིང་ཅན་གྱི་
བདུད་ཅི་ལྟ་མེ་ནས་བཅམས་ཏེ། གཡས་བསྐྱོར་གྱིས་མཚམས་བཞི་དང་
དབྱས་སུ་འགོད་དེ། རིམ་པ་བཞིན་ལི་མི་བུ་གི་ཡི་གེ་ལས་བྱུང་ཞིང་། རང་
རང་གང་གི་མིང་ཅན་དུ་བརྗོད་པའི་ཡི་གེ་དེ་དག་གིས་མཚན་པར་བཤམ་དོ། །

མན་སྟེ་ལས། ཕྱོགས་མཚམས་སོགས་གང་དུ་བསྐྱེད་པ་དངོས་སུ་
གསལ་བར་མ་བཤམ་གྱང་། མན་སྟེ་ལས། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་
བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟ་ཉིད་དུ་མོས་པ་རྣམས་ནི་སྟོན་མ་ལྟ་རྣམས་
དང་ལྷགས་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་སོ། །ཞེས་སྟོན་མ་ལྟ་དང་ལྷགས་ཀྱི་ལྟ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ལྟར་བཤམ་ལ། མི་བསྐྱེད་པ་དང་། རྣམ་སྒྲུང་དང་། རིན་འབྱུང་
དང་། རྒྱང་མཐའ་དང་། དོན་གྲུབ་རྣམས་ལྷགས་ཀྱི་ལྟ་ཞེས་གོ་རིམས་གྱང་དེ་
ལྟར་བཤམ་པའི་ཤུགས་ཀྱིས། ས་བོན་དང་པོ་ལྟ་ལས་ཤུ་བསྐྱེད་པར་
མངོན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་དབྱས་ནས་གཡས་སྐྱོར་དུ་རིམ་པ་བཞིན་ཕྱོགས་

བཞིར་རྩྱུ་རྩྱུ་སོགས་ལས་ཤེ་ཆེན་སོགས་ལྷ་ཡི་གེ་དེ་དག་གིས་མཆན་པ་
དང་། མེན་ས་དབང་ལྷན་གྱི་བར་མཆམས་བཞིར་རིམ་པ་བཞིན་རྩྱུ་སོགས་
གྱི་ཡི་གེ་ལས་ངེ་ཆེན་སོགས་ཡི་གེ་དེ་དག་གིས་མཆན་པ་བསྐྱེད་ཅིང་། ཤེ་
ལྷའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་ཤེ་ཆེན་དེ་ཉིད་བདུད་ཅི་ལྷའི་ཡ་གྲུལ་ཡང་ཡིན་པས་བདུད་
ཅི་ལྷ་ལ་ས་བོན་བཞི་ལས་མ་བཤད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་མན་སྟེ་དང་དགྱིལ་
ཆོག་རྩེ་རྩེ་སྤང་བའི་དགོངས་པ་ལོ། །

ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལའི་རྒྱུད་དང་། གྲུབ་ཆེན་ངེལ་བྱ་པའི་བདེ་མཆོག་ལྷ་
ལྷའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་། གྲུབ་ཆེན་ལྷ་བ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེ་ལྷར་མ་ཟད། བདུད་
ཅི་ལྷ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷར་བཤད་ལ། དབྱ་ནག་གི་དཀར་འགྲེལ་
རིན་ཆེན་སྒྲོན་མ་དང་། རྩེ་བོས་མཛད་པའི་ལོ་མི་པའི་འགྲེལ་པ་དང་། རྩེ་ཡ་
སེ་ནའི་མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཆོའི་སྐྱབ་ཐབས་རྣམས་ལས་རྩེས་བརྩ་པོ་ཐམས་
ཅད་རང་རང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོས་བསྐྱེད་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལྷར་ན་གཤེགས་
པ་དང་གཤེགས་མའི་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྩེས་བརྩ་ཀ་རང་རང་གི་
མིང་ཡིག་ལས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། ས་བོན་ལ་ལྷགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་དང་། རྩེས་
བརྩ་ཀ་ཕྱོགས་བཞི་དབུས་དང་ལྷ་ཁོ་ནར་འགོད་པ་དང་། ཕྱོགས་མཆམས་
བརྒྱུད་དབུས་དང་དབྱ་ཀར་འགོད་པ་སྟེ། གང་དུ་འགོད་པའི་གནས་ལ་
ལྷགས་གཉིས་དང་། དེའི་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་ཤེ་ལྷ་ཕྱོགས་དང་། བདུད་ཅི་ལྷ་

མཚམས་སུ་འགོད་པ་དང་། བདུད་ཅི་ཕྱོགས་དང་ཤ་མཚམས་སུ་འགོད་
པའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ཤ་གཤེགས་པ་དང་བདུད་ཅི་གཤེགས་མར་
འཛོག་དང་། བདུད་ཅི་གཤེགས་པ་དང་ཤ་གཤེགས་མར་འཛོག་པའི་ལུགས་
གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ། །བདུད་ཅི་ལྗེ་དོས་འཛིན་དེ་ཆེན་དེ་ཆུ་ཁམས་
དཀར་དམར་གཉིས་ཏེ་བཞི་ལ་མི་འདྲ་བ་མེད་ཅིང་། ལྗེ་པའི་དོས་འཛིན་ལ་
མི་མཐུན་པ་མང་སྟེ། རྒྱ་རོ་པ་དང་། སྒྲན་ཞབས་ལ་སོགས་པས་ཤ་ཆེན་ལ་
བཤད། གདན་བཞིའི་འགྲེལ་པར་བྲུ་མ་ལྟ་བུ་ལུད་པ་སྐྱམ་པོ་དང་དར་སྐབས་
ལ་བཤད། རྩོམ་འབྲུང་དུ་ཐ་མ་ཤ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆེ་ལ་བྲ། འབྲིང་སྐབས་
ལས་སྐྱེས་པའི་རྒྱང་མར་དང་གཞུངས་པ། རབ་མགོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ལྷད་པ་
རྣམས་ལ་བཤད་དོ། །

ཤ་ལྗེ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ། ལུགས་ཀྱི་ལྗེ་དང་སྒྲོན་མ་ལྗེ་ཞེས་གྲང་
བཤད་དེ། དངོས་གྲུབ་འགྲུགས་པ་དང་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོད་
པ་ལྷ་བ་པས་དུམ་བུ་གཅིག་པ་སྤྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བར་བཤད་པ་དང་།
ཁ་ཅིག་གིས་དུམ་བུ་གསུམ་པ་དང་ཁ་དོག་དཀར་པོར་བཤད་པ་དང་། ཁ་
ཅིག་གིས་ཁ་དོག་དཀར་པོར་བཤད་ཅིང་དུམ་བུའི་གསལ་ཁ་མ་སྒྲོས་པ་
དང་། ཁ་ཅིག་གིས་དེ་གཉིས་ཀའི་གསལ་ཁ་མ་སྒྲོས་པ་དང་ཚུལ་བཞི་ཡོད་
ཅིང་། ཐོད་པའི་ནང་དུ་རྩིས་བཅུ་གདན་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་གདན་མེད་དུ་

བསྐྱེད་པ་གཉིས་དང་། གདན་ཅན་ལ་བསྒྲུབ་པ་གདན་དང་། ཟླ་བའི་གདན་བྱེད་
པའི་ལུགས་གཉིས་དང་། རྗེས་བཅུའི་སྟོང་ངམ་མཐའ་སྒྲོར་དུ་དབྱངས་
གསལ་གྱི་ཡི་གེ་འགོད་པ་དང་མི་འགོད་པའི་ཚུལ་གཉིས་དང་། དེ་དག་གི་
སྟོང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་ཁ་རྒྱུ་ག་འཛོག་པ་དང་མི་འཛོག་པའི་ཚུལ་གཉིས་དང་།
སྟོང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་ཟླ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་རྗེ་རྗེས་མཆན་པ་བྱེད་པ་དང་།
ཉི་མ་ལ་རྗེ་རྗེས་མཆན་པ་བྱེད་པ་དང་། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མི་བྱེད་པར་ཡི་
གེ་ཅམ་འཛོག་པ་སྟེ་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ལུགས་མི་འབྲ་དུ་མ་
ཞིག་ཡོད་ལ། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་གྱི་སྦྱབ་ཐབས་རྣམས་སྟུ། བདུད་ཅིའི་
སྐྱེད་ཆོག་གང་ཡང་མ་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་ཨ་ཟླ་ཡུས་སྦྱུ་
ཏ་ལས་བཤད་ཅིང་དེ་ཉིད་གསང་འདུས། བདེ་མཆོག་ །ཀྱི་རྗེར་གསུམ་ཀའི་
བདུད་ཅི་བསྐྱེད་ཆོག་ཐུན་མོང་བར་བཞེད་ཅིང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་
བོད་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ །གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་གྱི་བདུད་ཅི་སྐྱེད་
ཆོག་གི་ཚུལ་ལ་འཕྲ་བདུད་ཅི་ལྟའི་བསྐྱེད་ཚུལ། སྒར་ཨ་ཟླ་ཡུའི་ལུགས་
བཀོད་པ་ལྟར་བྱས་ནས་རྗེས་དེ་རྣམས་གྱི་སྟོང་དུ་ཡི་གེ་ཏ་མེར་པོ། ཉོ་རྒྱུ་ཀར་
པོ། རྒྱུ་མེན་པོ་རྣམས་ལས་རིམ་པ་བཞེན་འོད་དཔག་མེད། རྣམ་སྒྲུང་། མི་
བསྐྱེད་པ་གསུམ་བསྐྱེད་ནས་དེ་དག་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་འདུས་བོད་པའི་
ནང་དུ་ཐིམ་པས། རིམ་པ་བཞེན་ཁ་དོག་དེ་རོ་གསུམ་གྱི་ཉིས་པ་སྦྱངས། དེ་

ནས་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་རྒྱང་གཡོས་མེ་སྤར།
ཐོད་པའི་ནང་གི་རྩལ་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་ཁྱུ་ཞིང་ཁོལ་བའི་རྒྱངས་པ་ལས་
བྱུང་བའི་ཡི་གེ་རྩྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྩོམ་མཆན་པའི་ཁ་རྩྱུ་གེ་ས་
མཆན་པ་དེ་ཉིད་འོག་གི་རྩོད་གྱིས་ཁྱུ་ནས་ཐོད་པའི་ནང་དུ་ཐིམ་པ་ལན་
གསུམ་བྱས་པས་བདུད་རྩིའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པར་བསྐྱོམ་ཞིང་། དེ་ནས་
དེའི་སྟེང་དུ་ཨོ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ཨ་ཡིག་མགོ་བུར་བསྟན་
གྱིས་མཆན་པའི་སྟེང་དུ་ཨོ་ཨྲུམ་ རྩྱུ་གི་ཡི་གེ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་བཅེགས་པ།
དེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ལ་སོགས་
པ་བཀྲག་སྟེ་ཨོ་ཨྲུམ་ རྩྱུ་ལ་ཐིམ། དེ་གསུམ་ཡང་རིམ་བཞིན་ཁྱུ་ནས་ལྷ་བ་ལ་
ཐིམ། ལྷ་བ་ཡང་ཁྱུ་ནས་ཐོད་པར་ཐིམ་པར་བསམ་ཞིང་ཡི་གེ་གསུམ་ལན་
གསུམ་བརྗོད་པས་དདུལ་ཆུང་རང་བཞིན་ཤིན་ཏུ་དྲངས་པའི་བདུད་རྩིར་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །

ཐོད་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་བདུད་རྩིའི་སྐྱེད་ཆོག་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་
བྱས་པ་རྣམས་ནི་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་སློ་གཙོ་
འབའ་ཞིག་ཏུ་སྤང་ལ། ཅུ་བཤད་སྒྲུར་བའི་མན་ངག་དང་བཅས་པ་བྲིད་ལ་
འདུས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་ཤེས་བདུད་རྩི་སྐྱེད་ཆོག་ཅི་ཡིན་གཏོལ་མ་བྱུང་
བ་ནི་བདེན་གྱིས། འཕགས་པ་ཡབ་སྤྲས་ཀྱིས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་ཁོ་

བོས་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དོ་རྗེའི་ཞལ་གྱི་བདུད་ཅི་ལ་བརྟེན་
ནས། ཅ་བ་དང་བཤའ་བའི་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྦྱར་ཏེ་འདུས་པ་རང་ལུགས་
ཀྱི་བདུད་ཅི་སྦྱེད་ཆོག་ལ་ངེས་པ་སྤྲོད་མེད་པ་སྦྱིན་པར་བྱ་ཡིས་ན་བ་སྤྲུགས་
ཏེ་མཉན་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ཡང་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལཱ་བཙུང་བྱ་བ་ལས། སྒ
ང་པོའི་ཤ་དང་རྟ་ཡི་ཤ །

ཤ་ཆེན་དག་ཀྱང་བཟའ་བྱ་ཞིང་། །

སྤྲུགས་རྣམས་ཀྱན་ལ་དབུལ་བར་བྱ། །

དེ་ལྟར་བྱས་ན་མགོན་པོ་མཉེས། །

ཉིན་རེ་དོ་རྗེ་སློབ་མ་ལ། །

མཁས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྟན་པར་བྱ། །

བཤའ་གཅི་ཤ་ཡི་བྱ་བ་དང་། །

དོ་རྗེ་གསང་བའི་ཆོག་དག་གིས། །

སྤྲུགས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་ཡི་གེ་ཚོ། །

བསྒྲོམ་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབར། །

ཞེས་ཤ་ལྷ་བདུད་ཅི་ལྷ་རང་གིས་བཟའ་ཞིང་སྤྲུགས་ཀྱིས་ལྷ་ཀྱན་ལ་

དབུལ་བར་གསུངས་པ་དེ་ལ། ཤ་ལྷ་བདུད་ཅི་ལྷ་སྦྱངས་རྟོགས་སྤར་གསུམ་
ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། བྱས་ནས་བཟའ་ཞིང་བསྟན་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་

བྱ་བར་བཞེད་ནས། བཤད་པའི་རྒྱད་ཕྱི་མར། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས།

བདུད་ཅི་ལྔ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བཟུལ།

དེ་བཞིན་དཔའ་པོ་ལྔ་གང་ལགས།

ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ།

ཐ་མལ་ལུས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ནི།

དྲི་མ་ལྔ་རྣམས་སྣང་བ་ནི།

ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡིས་བྱིན་རྒྱབས་པས།

བདུད་ཅི་ལྔ་ཞེས་བྱ་བར་བཤད།

སྤར་དང་དེ་བཞིན་བསྐྱེད་པ་དང་།

སྣང་བར་བྱ་དང་གཟུགས་སྣང་ལ།

སྤགས་ཀྱི་ལུས་སྤར་བ་སྤྱོད་བས།

བདུད་ཅི་ལྔ་ནི་བཟུལ་བར་བྱ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཀླང་པ་དང་པོ་བཞི་ཡི་དོན་ནི་ལུས་ལས་བྱང་བའི་
ཆོས་ཞེས་པ་བདུད་ཅི་ལྔ་ཡིན་ལ། དེ་ལྔ་ཐ་མལ་བ་ལ་དྲི་མ་ཅན་ཡིན་ཡང་།
ཡེ་ཤེས་ལྔ་འི་ངོ་བོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་བདུད་ཅི་ལྔར་བཤད་དེ།
འདིས་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་སྟེ་རིགས་ལྔ་འི་ས་བོན་ལས་བདུད་ཅི་ལྔ་བསྐྱེད་ཅིང་།

རིགས་ལྔ་འི་ས་བོན་གྱིས་དེ་དག་ལ་མཚན་པའི་སྒོ་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
པར་སྒྲོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བདུད་ཅི་ལྔ་འི་ངོས་འཛིན་དང་། བདུད་ཅི་ལྔ་
རིགས་གང་དུ་འཛོག་པ་ནི། བཤད་རྒྱུ་དོན་རྗེ་སྤང་བ་ལས།

བདུད་ཅི་ལྔ་ཡི་བཟའ་བ་ནི། །

དངོས་གྲུབ་ཀྱི་བྱེད་དེ་ཉིད་མཚོག།

རྗེ་ལྟར་རིགས་པའི་རིམ་པ་བཞིན། །

ནམ་སྒྲུང་མཛད་དང་མི་བསྐྱོད་དང་། །

དོན་ཡོད་གྲུབ་དང་འོད་དཔག་མེད། །

རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་ལྔ་པོ་འདི། །

བདུད་ཅི་ལྔ་ཡི་མཚན་ཉིད་དོ། །

ཁྲག་ནི་རིན་ཆེན་དབང་ལྷག་དང་། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་འོད་དཔག་མེད། །

དེ་བཞིན་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ལ། །

མི་བསྐྱོད་དེ་བཞིན་རྗེ་རྗེའི་ཆུ། །

དེ་ཆེན་ནམ་སྒྲུང་མཛད་དུ་བཤད། །

དེ་དག་བདུད་ཅི་ལྔ་ཡི་མཚོག།

ཅེས་བདུད་ཅི་ལྔ་གཤེགས་པ་ལྟར་འཛོག་པའི་ཚུལ་དང་། བདུད་ཅི་ལྔ་

བ་ཡང་ཤ་ཆེན་ལ་བྱེད་པར་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །སྤར་དང་དེ་བཞིན་
བསྐྱེད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་བཞིའི་དོན་ནི། བདུད་ཅི་ལྷ་པོ་དེ་སྤར་
ཉོགས་སྤར་གསུམ་བྱས་ནས། རང་སྤྱུགས་ཀྱི་ལྷ་པོ་ལུས་སུ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བའི་
ང་རྒྱལ་གྱིས་བཟའ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འོ་ན་སྤར་ཉོགས་སྤར་
གསུམ་ཚུ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི་རྒྱད་ཕྱེ་མ་དེ་ཉིད་
ལས། རྩོམ་མུ་ལས་བྱུང་བ་ནི། །བར་སྤང་ལ་གནས་བསམ་པར་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་རྩོམ་མུ་ལ་ཉི་གཤན་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་རྒྱ་རོ་པས་རྒྱད་ཕྱེ་
མའི་འགྲེལ་པར་བཤད་ཅིང་། རྩོམ་མུ་ལ་ཡང་ཐུབ་པ་དཔལ་གྱིས་ཁ་དོག་དཀར་
པོ་དང་། ལྷ་ཉི་པས་སྤོན་པོ་བྱེད་དུ་འགྲེང་བར་བཤད་དོ། །

ཨྱུང་ལས་བྱུང་བའི་བརྒྱ་ནི། །

དེ་ཡི་འོག་ཏུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །

ཞེས་པས་བདུད་ཅི་ལྷ་པོ་དེའི་འོག་ཏུ་ཨྱུང་ལས་བྱུང་བའི་བརྒྱ་དམར་པོ་
བསྐྱོམ་པ་དང་། བརྒྱའི་སྤོད་ཅེས་པ་ཐོད་པ་ལ་སྐབས་དུ་མ་ཞིག་ཏུ་གསུངས་
པ་ལྟར་དེའི་འོག་ཏུ་ཨྱུང་ལས་བྱུང་བའི་ཐོད་པ་བསྐྱོམ་པ་གཉིས་ཀ་སྤོན་ནོ། །

ཨོ་གྱིས་མཚན་པའི་བདུད་ཅི་ནི། །

དེ་ཡི་དབུས་སུ་བཞག་པར་བྱ། །

ཞེས་པས་བདུད་ཅི་ལྷ་པོ་ཐོད་པའི་ནང་གི་དབུས་སུ་བརྒྱ་ལ་འགོད་པ་

དང་། བདུད་ཅི་ལྷ་ག་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཨ་ཡིག་གིས་མཆན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ནས་ཆོག་རྒྱུ་འོག་ཏུ། དེ་བཞིན་དཔལ་ལོ་ལྷ་རྣམས་བཟུང་། །
ཞེས་གསུངས་པ་འདིར་བྲངས་ནས་བཤད་ན་དཔལ་ལོ་ལྷ་ནི་ཤ་ལྷ་ལོ། །དེ་
བཞིན་ཞེས་པའི་དོན་ནི་རིགས་ལྷའི་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་ཅིང་རིགས་ལྷའི་ས་
བོན་གྱིས་མཆན་པ་དང་། ལྷ་ལས་བྱུང་བའི་ཐོད་པའི་དབྱས་སུ་ལྷ་ལས་
བྱུང་བའི་བརྒྱ་ལ་འགོད་པ་དང་། རང་སྤྱལ་གྱི་ལུས་སུ་སྦྱོར་བ་རྣམས་
བདུད་ཅི་ལྷ་ལ་བཤད་པ་རི་ལྷ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་བཟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་
བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ལ་ཤ་ལྷ་རིགས་གང་དུ་འཛོག་པ་ནི། ལེ་ཏུ་བྱག་པའི་
འགེལ་པ་སྦྱོན་གསལ་ལས། མི་བསྐྱེད་པའི་རིགས་གྱིས་ཤ་ཆེན་བཟུང་བར་
བཤད་ཅིན་པའི་འོག་ཏུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་གྱི་ཁོ་
བོ་རྣམས་གྱིས་ཉེ་བར་ལོངས་སྦྱོད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྤང་བའི་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་སོགས་གྱིས་ཤ་ལྷ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ལྷའི་རིགས་སུ་འཛོག་པ་གསལ་བར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤ་ལྷ་བདུད་ཅི་
ལྷ་གཉིས་ཀ་གཤེགས་པ་ལྷར་འཛོག་པར་བཤད་ཅིང་། ལུགས་འདི་ལ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་མཆོམས་སུ་འགོད་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་བས།
ལྷ་ཆོན་གཉིས་ཀ་སྦྱོགས་བཞི་དབྱས་དང་ལྷར་འཛོག་དགོས་པར་གྲུབ་པོ། །
དེས་ན་ཐུབ་པ་དཔལ་གྱིས་ཤ་ལྷ་བདུད་ཅི་ལྷ་གཉིས་ཀ་གྱི་ཨོ་རྩོ་ཁྱི་ལས་

བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་པས། དང་པོར་ཕྱོགས་བཞི་དབུས་དང་
ལྷར་ཡི་གེ་དེ་དག་ལས་ཤུ་ལྔ་བསྐྱེད་ཅིང་། ཡི་གེ་དེ་དག་གིས་རིམ་བཞིན་དུ་
མཚན་པར་བྱས། དེའི་རྗེས་སུ་སྤར་ཡང་ཕྱོགས་བཞི་དབུས་དང་ལྷར་ཡི་གེ་
དེ་དག་ལས་བདུད་ཅི་ལྔ་བསྐྱེད་ཅིང་། ཡི་གེ་དེ་དག་གིས་མཚན་པར་བྱས་
ནས་བདུད་ཅི་ལྔ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཨ་ཡིག་གིས་མཚན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །
ཐོད་པའི་འོག་ཏུ་རྒྱུང་མེ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་རྒྱུད་དུ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་།
རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པར་རྒྱ་རོ་པས་བཤད་ཅིང་། དེའི་བསྐྱེད་ཚུལ་ཡང་ཐུབ་
པ་དཔལ་གྱིས། རྩྱུ་ཡི་རྩྱུ་དང་། རྩྱུ་རི་རྩྱུ་ལས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་ཉིད་ཤིན་
ཏུ་ལེགས་ཏེ། ལུགས་གཞན་ལ་ཡང་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་
གི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་འབྲུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པའི་སྒྲུབས་དང་མ་ཐུན་
པར་བཤད་པ་ཤས་ཆེ་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་གོང་དུ་སྤར་དང་ཞེས་
གསུངས་པའི་སྤར་ཚུལ་ནི། རྩྱུ་རྗེའི་ལྷེ་བའི་རྩྱུ་ཡིག་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྒྲུལ་
བས་རྒྱུང་གཡོས་ཏེ་མེ་སྤར་བའོ། །བསྐྱེད་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་མེ་དེས་ཐོད་
པ་གསུངས་ཤིང་རྗེས་རྣམས་བསྐྱོལ་བའོ། །སྤང་བར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་རྒྱས་
པར་འཆད་པ་ནི།

ཨོ་གྱིས་མཚན་པའི་བདུད་ཅི་ནི། །

དེ་ཡི་དབུས་སུ་བཞག་པར་བྱ། །

ཞེས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ།

དོ་རྗེ་པརྩ་མཉམ་སྦྱོར་བ། །

འབར་བས་ནལ་འགྱོར་ཆིམ་པར་བྱ། །

ཤེལ་དང་མཚུངས་པར་སྒྲུང་གྱུར་ཞིང་། །

ཞེས་པ་སྟེ། གཟུགས་སྒྲུང་བ་ཅེས་པ་འཆད་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་གཉིས་
པར་གྱུར། །ཞེས་པའོ། །དེས་ན་བར་སྒྲུང་གི་དོ་རྗེ་པརྩ་མཉམ་མིང་ཅན་གྱི་ཐོད་
པར་སྒྲུང་ནས་རྗེས་ནམས་དང་རོ་མཉམ་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་དོ་རྗེ་པརྩ་མཉམ་
སྦྱོར་གྱི་དོན་དུ་པརྩེ་ཏ་མཁས་པ་ཐུབ་པ་དཔལ་གྱིས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་
རྗེས་བཙུ་བྱ་ཞིང་ཁོལ་བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་དོ་རྗེ་དང་པརྩ་མཉམ་པར་
སྒྱུར་བ་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མོས་པར་བྱས་
ནས་སྤངས་པ་དང་མཆོད་པས་རང་དང་སྟ་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཀྱན་ཏུ་
འབར་བར་བྱེད་པའི་མཆོན་བྱེད་དུ་ཤེས་པ་ཉིད་གནད་དམ་པའོ་ཞེས་གསུང་
དོ། །དེ་ལྟར་དོ་རྗེ་ཉི་གདན་དང་བཅས་པ་སྒྲུང་སྟེ་དགྲུགས་པས་རྗེ་ནམས་དང་
རོ་མཉམ་དུ་གྱུར་ཏེ་ཤེལ་དང་མཚུངས་པར་སྒྲུང་བ་ནི། ཤེལ་དང་མཚུངས་
པར་སྒྲུང་གྱུར་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནོ། །དེ་ནས་ཐོད་པའི་ནང་གི་
པརྩའི་བེད་འབྱུང་ལ་མཆོན་པའི་ཞུ་ ཡིག་ཁྱབ་ས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ཉི་མ་
གཉིས་པ་ལྟར་གྱུར་ནས་དམར་སེར་གྱི་གཟུགས་སྒྲུང་བ་ནི། གཟུགས་

སྒྲུང་བ། ཞེས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་གཉིས་པར་གྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །
ཆེ་བ་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ།

སྤྱོད་གས་བརྩའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་རྣམས་ཀྱི། །

མཚོན་ཆ་མཚོག་གིས་བྲངས་ནས་ནི། །

བདུད་ཅི་དེ་རུ་པབ་ནས་ཀྱང་། །

བཟའ་བའི་སྦྱོར་བས་བཟའ་བར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ། མཚོན་ཆ་མཚོག་ནི་འོད་ཟེར་གྱི་ལྷགས་
ཀྱ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་གང་ལས་བྱུང་བ་ནི་བདུད་ཅི་ལྷ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་མཚོན་
པའི་ཨ་ཡིག་ལས་སྦྱོས་པར་བྱབ་པ་དཔལ་གྱིས་བཤའ་ལ། དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་
ལེགས་ཏེ།

སྤྱོད་གས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་ཡི་གེ་ཨོ། །

བསྐྱོམ་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབར། །

ཞེས་པའི་ཅ་རྒྱུད་དང་། དེའི་འགྲེལ་བ་སྦྱོན་གསལ་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་
སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཨ་ཡིག་གི་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱ་ལྷ་བྱས་སྤྱོད་གས་
བརྩའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་གནས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་བདུད་ཅི་བཀྱག་ནས། དམ་ཆོག་གི་བདུད་ཅི་ལ་བརྩལ་བ་ནི་འབར་བར་
བྱས་པ་སྟེ་མང་པོར་སྤེལ་བའོ། །

དེ་བཞིན་དཔལ་པོ་ལྷ་རྣམས་བཟུང་།

ཞེས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ།

ཡིག་གསུམ་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་བྲ།

གཞན་དུ་དེ་ནི་འགྲུབ་མི་འགྲུར།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་ས་བོན་ལས་སྤྱང་རྟོགས་སྤར་

གསུམ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིར་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཡི་དེ་ལས་

གཞན་དུ་བྱས་ན། རི་སྐད་བཤད་པའི་པན་ཡོན་རྣམས་འགྲུབ་པར་མི་འགྲུར་

ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །ཡི་གེ་གསུམ་ནི་སྤྱང་གི་རྩོམ་ལྗོངས་ལ་མཆན་པའི་རྩྭ་

ཡིག་དང་། བར་གྱི་བདུད་ཅི་ལྷ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་མཆན་པའི་ཨ་ཡིག་དང་།

འོག་གི་བརྒྱའི་ཟུ་འབྲུ་ལ་མཆན་པའི་ཨྲུ་ཡིག་རྣམས་སོ། །སྤྱགས་ཀྱི་ལུས་

སྤར་བ་སྤྱོད་བས། །ཞེས་པས་བདུད་ཅི་ལྷར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བཟའ་

བདུང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆེ་རང་ལྟའི་སྤྱར་བསྐྱེད་པའི་ལྷེ་དང་སྒོག་མ་བྱིན་

གྱིས་བརྒྱབས་པ་སོགས་ཀྱང་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདུད་ཅི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་

པ་འདི་ནི་ནང་མཆོད་དང་གཏོར་མ་བྱིན་བརྒྱབས་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བཟད།

ལུགས་འདིའི་བདུད་ཅི་རིལ་བྱ་སྐྱབ་པ་དང་། ཅ་རྒྱུད་དང་། ལྷ་མོ་བཞིས་

ཁུས་སོགས་ནས་གསུངས་པའི་རིལ་བྱ་སྐྱབ་པ་དང་། བརྒྱད་ལེན་དང་།

ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གནས་སྐབས་སོགས་དུ་མ་ཞིག་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་

ཡིན་པས་ཞིབ་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་གྲིན་གྲིས་བརྒྱབས་ནས་འབྲུལ་བའི་
གོང་དུ། བདེ་མཆོག་ཙྰ་རྒྱུད་ལས།

སྒྲོམ་པོ་མཐའ་ལྷག་ཅེ་སྦྱར་བས། །

རྣལ་འབྱོར་རིག་པས་ཉག་ཏུ་སྦྱད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཐེ་བོང་དང་སྤྲིན་ལག་སྦྱར་བས་གཡས་སྒྲོར་
དུ་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བཀྲག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྲོན་ལྷ་རྣམས་གྲིས་རི་
རབ་ལ་སྦྱབ་ཤིང་བྲས་ནས་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱབས་པའི་དབྲུས་ནས་བདུད་ཅི་བྱང་
བ་ལྟར་ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་སྤྲི་ལས་རི་རབ་དང་། མིང་མེད་ཀྱི་
ལས་ས་ལ་གནས་པའི་རྒྱ་མཚོར་བྲས་ཏེ་བཀྲགས་པའི་དབྲུས་ནས་བདུད་
ཅི་རི་སྒྲིང་པོ་སྤངས་པར་མོས་ཏེ་དབྲུལ་བར་གདན་བཞི་ལས་བཤད་དོ། །གང་
ལ་འབྲུལ་བའི་རིམ་པ་ནི། དང་པོར་སྒྲ་མ་དང་། དེ་ནས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་
གྲིས་ཐོག་བྲངས་པའི་དགྲེལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་སྤུལ་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་
མཐེབ་སྤྲིན་སྦྱར་བས་སྤངས་པའི་བདུད་ཅི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱེ་ཅེ་ལ་བཞག་
ནས་མྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་ཆེན་ལྷ་བ་པའི་གཞུང་དུ་ཡང་བྲངས་པ།

མཁས་པས་གྲུབ་པའི་བདུད་ཅི་མྱང་། །

དང་པོར་སྒྲ་མར་དབྲུལ་བྱ་སྟེ། །

དེ་ཡི་རྗེས་སུ་ཏེ་རུ་ཀ། །

རྩེ་རྩེ་ཅན་གྱི་ཕྱིར་དབུལ་ལོ། །

ཕྱག་རྒྱ་ལ་ཡང་ཕུལ་ནས་ནི། །

བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཡང་དག་མུང་། །

སྒྲོར་བ་ཀུན་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཡི། །

བདུད་ཅི་རྣམ་པ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །

འདི་ལྟ་བུ་ཡི་སྒྲོར་བ་ཡིས། །

རྩེ་རྩེ་སེམས་དཔའ་དང་མཉམ་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་དག་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་
སུ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མུང་བ་འབའ་ཞིག་བྱ་ཡི། ལྷ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་
ལ་ནང་མཆོད་འབུལ་བ་བྱར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་སྒྲོ་བ་ནི་ལུང་རིགས་ཀྱི་ཤེས་
བྱེད་ཟུར་ཅམ་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་མཆོག་ལ་ནང་གི་
མཆོད་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བས་མཉེས་པར་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་
ཆོག་མཆོད་དུ་བྱུང་བ་ཆོག་མཆོད་ཆུང་དུས་སྐྱེད་པ་ཉིད་ནན་གྱིས་འགོག་པར་
བྱེད་པ་དགག་རྒྱས་པོངས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ལྷ་མ་སྒྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་
བཞེས་ལ་འདུག་པ་ལྟར་སྒྲི་སྒྲོས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲིང་དང་། གནས་ཉི་ཤུ་ཙམ་བཞི་
དང་། དུར་ཁྱོད་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་དཔའ་པོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་དང་།
ཕྱོགས་སྒྲིང་དང་། ཞིང་སྒྲིང་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། གཞི་བདག་

དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ར་མོས་ནས་བདུད་
ཅིས་མཆོད་ཅིང་ཆིམ་པར་བྱའོ། །

སྐབས་འདིར་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། བསྐྱེད་མཆོད་
བདུད་ཅི་མྱང་བ་གསུམ་ག་མ་གསུངས་ཤིང་། མདོར་བྱས་སུ་ཡང་མ་
གསུངས་ལ། མདོ་བསྐྱེད་ལས། ཆོ་ག་བཞིན་ལེགས་པར་མཆོད་ནས་ཞེས་པ་
འབའ་ཞིག་གསུངས་ཏེ། འདིས་བྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་
བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་ནོ། །མདོར་བྱས་ལས།

དེ་ལྷ་ར་འཁོར་ལོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱེད་གསོལ། །

མཆོག་ཏུ་གསང་བ་རིམ་བཞིན་དོན་སྤྱད་ནས། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོ་ག་རྒྱུ་གཉིས་པ་ནི། རོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་
ཐབས་ལས། དེའི་རྩེ་སེམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པར་གསལ་
བར་བྱས་ནས་དགྱིལ་འཁོར་ལ་རྩེ་སེམས་སུ་ཆགས་པར་བྱས་ལ། ཞེས་གསུངས་
པ་དང་དོན་གཅིག་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀས་སྐབས་འདིར་གསང་མཆོད་བྱ་བ་
སྟོན་པས། ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་གསང་མཆོད་སྐབས་འདིར་
ངེས་པར་དགོས་སོ། །དེའི་ཚུལ་ནི། རང་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རོ་རྩེ་དང་བརྒྱ་
འདུ་བྱས་ནས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ན།
དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་གཅིག་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་

ལྷ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་དུ་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཆོམ་པར་བསམ་མོ། །

ལྷ་པ་ཉི་བར་བསྐྱ་བའི་ཆོ་ག་ནི།

མདོར་བྱས་ལས།

རང་གི་འཁོར་ལོ་ལ་ནི་འཁོར་ལོ་གཞུག།

འཁོར་ལོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཕུ་བཞུགས། །

ཞེས་གསུངས་པའི་རྐང་པ་དང་པོས་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་འཁོར་གྱི་ལྷ་
རྣམས་རང་ལ་བསྐྱ་བར་བསྟན་ཅིང་། རྐང་པ་གཉིས་པས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་
གཅིག་ཕུ་མི་སྐྱད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རྩི་ལྷར་བསྐྱ་བའི་ཚུ་ལ་ནི། མདོ་
བསྐྱེ་ལས། དེ་ནས་ལེ་ཏུ་བཅུ་པ་ལས།

ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབྱས་གནས་པར། །

བཀོད་པའི་དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །

དེ་ཡི་དབྱས་གནས་ཡི་གོ་རྒྱུ། །

རང་གི་གཞུགས་སུ་རབ་ཏུ་བཟླ། །

རྩི་རྩི་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འབར། །

ནམ་པར་འཕྲོ་བར་བསམ་པར་བྱ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས། །

སྙིང་ལ་དེ་ཡིས་རྣམ་བསྐྱོམ་ན། །

དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེར་འགྱུར་བ། །

སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དོ་རྩེ་འཛིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་འདིས། ཡི་གེ་རྩྱི་གིས་རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཡོངས་སུ་
གང་བ་ནི་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་རང་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བསམས་ལ་ཉེ་བར་
བསྐྱེད་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྐྱེ་བ་ཐབས་ལས།
སྒར་བཞིན་དུ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟུག་ནས་རིམ་བཤའི་སྙིང་
བར་བསྐྱེད་བར་བྱའོ། །རང་གི་སྙིང་ཁར་གནས་པའི་རྩྱི་བརྗོད་ནས་དེས་སེམས་
ཅན་ཀྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་
གྱུར་པའི་གཟུགས་བརྩུང་ནས་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །

དེ་དག་གི་དོན་ནི། རང་གི་སྙིང་ཁའི་རྩྱི་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་འཁོར་གྱི་ལྷ་
ཐམས་ཅད་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱེད་བ་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རང་གི་ལུས་ལ་
བརྟུག་ཅིང་། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆ་སོ་སོ་ཡང་དང་པོ་ལུས་དགྱིལ་བསྐྱེད་
པའི་ཆོ། ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་དང་གང་ལས་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆ་གང་དང་གང་
བསྐྱེད་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་ལ་གཞུག་
པར་བྱ་ཞིང་། དེའི་རྩེས་སུ་རང་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་

སྒྲོར་མཚམས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱར་ཞིང་སྒྲིབ་པ་སྦྱངས་ནས་རྩྭ་ཡིག་ཏུ་གྱུར།
དེས་ནས་མཁའ་གང་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་དོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསམས་ཏེ་དེ་
ཐམས་ཅད་རང་གི་རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་བྱངས་ནས་རང་གི་ལུས་ལ་བརྩལ།
པར་བསམ་པ་ནི་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པའི་ཆོ་གའོ། །རྒྱད་ཀྱི་ཆོག་དེ་དག་སྒྲོན་གསལ་
དུ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྒྲིང་པོ་བསྐྱལ་བ་ལ་སྦྱར་མོད། རྒྱད་ཀྱི་དོ་རྗེའི་ཆོག་རེ་
རེ་ཡང་དོན་དུ་མ་ལ་སྦྱར་དུ་བྱང་བ་སྒྲར་བ་ཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པས་མི་འགལ་
ལོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ་རྗེ་སེམས་དཔར་གྱུར་ནས་རང་ལ་བསྐྱབ་
འདི་ནི་མདོར་བྱས་ལས།

དེ་ལྟར་ནས་འབྱོར་བཞི་བྱེད་ནས་འབྱོར་པས། །

རྩྭ་གི་སྒྲིང་པོས་འཛིག་ཏེན་རབ་ཏུ་བསྒྲོམ། །

དེས་འབྱུང་འགོ་ཀུན་དོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བསམ། །

ལངས་ནས་འགོ་ལ་བལྟས་ཏེ་དེ་བཞིན་སྦྱད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་ནས་འབྱོར་ལ།

ལུས་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཆོ་ག་དང་། ཁ་བས་ཀྱི་ནས་འབྱོར་གཉིས།

དང་པོ་༼ ལུས་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཆོ་ག ༽ནི།

མདོར་བྱས་ལས།

སྒྲགས་པ་ཉིང་འཛིན་དམིགས་པའི་ཆོ། །

གང་ཆེ་ལུས་ནི་སྐྱམས་གྱུར་ན། །

ལུས་ངག་ཡིད་ནི་ཆེ་མ་བྱེད་པའི། །

སྒྱོར་བ་འདི་ནི་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །

མཐོ་གང་ཅ་མ་གྱིས་འཕགས་པ་རུ། །

སྤྱི་བོར་ཟླ་བ་བརྟག་པར་བྱ། །

བདུད་ཅི་ལྔ་ནི་དེས་འབབ་པའི། །

ཨོ་ནི་དེ་རུ་བརྟག་པར་བྱ། །

དོ་རྩེ་སྒྱོར་བ་དེ་ཡིས་ནི། །

སྐད་ཅིག་གིས་ནི་གཟི་ཅན་འགྱུར། །

ལུས་ངག་ཡིད་ནི་བདེ་བ་དག། །

ཐོབ་འགྱུར་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད། །

ཅེས་གསུངས་ལ། དོན་འདི་ནི་ཙྰ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེ་བྱ་བ་ཅུ་བདུན་པ་ལས།

མཐོ་གང་ཅ་མ་གྱིས་འཕགས་པར་ནི། །

སྤྱི་བོར་དཀྱིལ་འཁོར་བརྟག་པར་བྱ། །

ཨོ་ནི་དབུས་སུ་གནས་བསམས་ནས། །

བདུད་ཅི་ལྷ་པོ་དབབ་པར་བྱ། །

དོ་རྩེ་འོ་སྦྱར་བ་འདི་ཡིས་ནི། །

སྐད་ཅིག་གིས་ནི་གཟི་ཅན་འགྱུར། །

ལུས་དང་ངག་སེམས་བདེར་གནས་པར། །

འགྱུར་བ་འདི་ནི་དོགས་པ་མེད། །

ཅེས་གསུངས་པ་བཀོད་པའོ། །འདི་ཉམས་སུ་སྒྲང་བའི་རིམ་པ་ནི། ཉན་
མཚན་དུ་བྱན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་དེལ་ནས་བསྒྲོམ་པས་ལུས་སྟོབས་ཆུང་
བ་དང་ལུས་ཉམ་ཆུང་དུ་སོང་ན། རང་གི་སྦྱི་བོའི་མཐོ་གང་ཅམ་གྱི་ནམ་མཁའ་
ལ་ཁ་ཡིག་དཀར་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་
བསམ་ཞིང་། འོག་གི་དབུས་སུ་ཨོ་དཀར་པོ་མགོ་བུར་དུ་བལྟ་བར་བསམས་
ལ། ཨོ་ཡིག་ལྷ་བ་དང་བཅས་པ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷའི་ངོ་བོའི་
བདུད་ཅི་ཁ་དོག་ལྷ་དང་ལྡན་པ་བབས་པས་སྦྱི་བོ་ནས་རྒྱང་མཐིལ་གྱི་བར་དུ་
དབང་བསྐྱར་བར་བསམས་ན། རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་ལུས་ཉམས་སྟོབས་
དང་གཟི་བརྟིད་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཉན་རེ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
གོམས་ན་ཆེ་རིང་ཞིང་སྐྱ་དཀར་དང་གཉེར་མ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ཁ་བས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་ནི།

མདོར་བྱས་ལས།

དེ་ལྟར་སློབ་པའི་སྒྲགས་པ་ཡིས། །

སྐྱང་དང་དེ་བཞིན་ཉོགས་འབར་བ། །

སློག་མ་སྦྱང་ཁ་ལེགས་སྐྱང་ཞིང་། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་ནམས་ཆེ་མ་བར་བ། །

རྩྭ་གིས་ལེགས་པར་སྐྱངས་བྱས་ལ། །

ཡི་གེ་ཡུལ་ཡིས་གཙོ་བྱས་ཏེ། །

ཞོ་གྱིས་མནན་ནས་འབར་བར་བ། །

འདི་ནི་ཁ་བས་སྐྱང་བའོ། །

དང་པོ་མགྱོན་པའི་མཆམས་བསམས་པ། །

དེར་ནི་རྩྭ་མས་སྐྱང་བ་ཡི། །

བསྐྱེད་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་བསྐྱོམ། །

བསྐྱེད་སྐྱང་དུ་ཡི་གེ་རྩྭ། །

རྩྭ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྩྭ་ཆེ། །

ཅེ་མོ་ལྷ་པ་ནམ་པར་བསམ། །

ཅེ་མོ་དབུས་མའི་སྐྱང་དུ་ནི། །

ཨོ་བསམ་སྒོག་མ་སྦྱང་བའོ། །
འབྲུག་གི་སྤྱི་ཉི་ལྷན་ཁར་བསམ། །
གྲུ་གསུམ་ཅེ་མོ་དེ་ལས་སྦྱོ། །
དེར་ནི་བཟའ་བ་སྟེག་པ་དག། །
འདི་ནི་ནང་གི་སྦྱིན་སྟེག་ཡིན། །
རྒྱུང་གིས་མེ་ནི་སྤར་བྱེད་པ། །
དེར་ནི་རྒྱ་དག་འཆོད་པར་བྱེད། །
དབང་ཆེན་དགྲིལ་འཁོར་གནས་སུ་ནི། །
གང་ནས་མེ་ནི་བྱུང་བ་དག། །
བཟའ་བ་དང་ནི་བུང་བ་རྣམས། །
གང་ཅིའང་རུང་སྟེ་རྒྱུ་དགྲིལ་འཁོར། །
བཟའ་བ་ཁ་ཡི་བརྒྱ་ལས། །
སྦྱིང་ཁའི་བརྒྱར་ཡང་དག་གཞུག། །
སྟེ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་སྦྱིན་འོག་ཏུ། །
ཁ་སྦྱར་བ་ཡི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །
གསང་བའི་བརྒྱ་ལས་བྱུང་བ། །
ཐལ་བའི་མཐར་ནི་རྣམ་པར་བཟླ། །

རིམས་སོགས་མེད་ཅིང་ནད་ཀྱང་མེད། །

དུག་སོགས་པས་ནི་མི་འཆི་ལ། །

དེ་ནི་དུས་མིན་འཆི་མི་འགྱུར། །

འཆི་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་འཛོམས་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་ནི། ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཆེ་ཁ་ཟས་
གཏོར་མ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སྒོག་མ་སྦྱང་བ་ནི། རང་དོན་རྗེའི་
རིགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིན་ན་མི་བསྐྱོད་པའམ་དོན་རྗེའི་འཆང་དུ་བསྒོམ་པའི་
མགིན་པའི་ནང་དུང་དམར་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ནང་དུ། རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་
བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ལྗེ་བར་རྩྭ་སྟོན་པོ་ལས་དོན་རྗེའི་ཅེ་ལྷ་པ་
སྟོན་པོ་དྲ་དབུས་མ་སྦྱ་གྱ་ཅན་གྱི་ཅེ་མོ་ལ་ཨ་དཀར་པོ་འོད་ཟེར་ཟས་ལ་འསྐྱོ་
བ་བསམ་པར་བྱའོ། །སྟོང་ཁ་སྦྱང་བ་ནི། སྟོང་ཁར་སྒྲ་ཆོགས་བརྒྱ་དང་ཉི་མའི་
སྟོང་དུ་རྩྭ་སྟོན་པོ་མེ་ལྷེ་ཅེ་གསུམ་པ་འབར་བ་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་
ལག་པ་གཡས་པ་དགང་སྒྲགས་སུ་མོས་ནས་ཨ་གྱི་འོད་གྱིས་ཟས་རྣམས་
བྲངས་ཏེ། ལྷེ་རྩྭ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་རྗེའི་ཅེ་ལྷ་པར་བསྒོམ་པའི་དྲ་དབུས་མའི་སྦྱ་
གྱ་ནས་ཞུགས་ཏེ། ལྷ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་སྟོང་ཁའི་རྩྭ་ལ་
འབུལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཟ་བ་ནི་ནང་གི་སྦྱིན་སྲེག་གོ། དེ་ནས་གསང་གནས་
སུ་ཡི་ལས་རྒྱང་། ལྷེ་བར་རི་ལས་མེ། སྟོང་ཁར་ལོ་ལས་ས། མགིན་པར་བོ་

ལས་ཚུའི་དགྲིལ་འཁོར་རྣམས་བསམ། རྒྱུད་གིས་མེ་སྤར་བས་ས་བསྐྱེགས།
དེའི་བྱོད་གིས་ཚུ་ཁོལ་བས་བས་རྣམས་མགྲིན་པའི་བརྒྱ་ནས་ཞུགས། སྤྱིང་
ཁར་སྐྱེབས་བ་ན་དྲངས་མས་ལྷ་རྣམས་ཆི་མ། ལྷེ་བར་སྐྱེབས་བ་ན་གཏུམ་
མའི་མེས་བསྐྱེགས་བས་བཅིགས་མ་རྣམས་ཐལ་བར་གྱུར་ཏེ་གསང་བའི་
བརྒྱ་ལ་བརྒྱད་ནས་འོག་སྒོ་ནས་འཐོན་པར་བསམས་ལ། བས་ཚུང་བད་ཞུ་
བའི་འོག་ཏུ་རྒྱུད་ཁ་སྤྱར་བྱས་ལ་བཟུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་རྒྱན་དུ་བྱས་ན་ནད་དང་
དུག་ལ་སོགས་བས་མི་ཚུགས་ཤིང་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་བརྒྱུག་གོ །དེ་
ཡང་ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས།

ཉོན་ཅིག་ཁྱོད་ཀྱི་ནང་གི་ནི། །

བརྒྱ་བཞི་རྣམས་འགྱོར་བ་ནི། །

ལུས་ཀྱི་དབུས་ན་ཉེ་བར་གནས། །

མེ་དང་དེ་བཞིན་རྒྱུད་དང་ནི། །

དབང་ཆེན་དང་ནི་ཚུ་དེ་བཞིན། །

རྒྱུད་གི་མེ་ལ་སྤར་བྱ་སྟེ། །

ཚུ་ཡིས་ཡོངས་སུ་སྐྱོན་པར་བྱེད། །

དབང་ཆེན་དགྲིལ་འཁོར་ལས་བྱུང་བ། །

གང་དུ་མེ་ནི་བསྐྱོད་པ་ཡི། །

ར་ཡིག་མངོན་སྟོན་ཡི་གེ་སྟེ། །
ཡ་ཡིག་དབང་གི་ལས་ཁོ་ན། །
ལ་ཡིག་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །
བ་ཡིག་ཞི་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
གང་ཞིག་ཟས་དང་བུང་བ་ནི། །
དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཚུ་ལ་སྟེ། །
བརྒྱ་ལྷ་ཡི་ཁ་མར་བཟླ། །
སྟོང་གི་བརྒྱར་གཞུག་པར་བྱ། །
སྟེ་བའི་བརྒྱར་འགོ་བྱེ་རོལ། །
ཁ་སྟོར་ཚུ་ལ་དུ་སྟུར་བ་ཡིས། །
གསང་བའི་བརྒྱར་འགོ་མ་ཐག། །
ཐལ་བས་མཐའ་རུ་ནམ་པར་བསྟན། །
དེ་ལྟར་སྟོན་སྟེག་བདག་བཤད་པ། །
ཉིན་དང་མཚན་དུ་བྱ་བ་སྟེ། །
ཉག་པར་རྒྱན་དུ་ཟས་ཐོས་ན། །
ཆེ་འདི་ཁོ་ནར་འགྱུབ་པར་འགྱུར། །
གས་པ་མེད་ཅིང་ནད་ཀྱང་མེད། །

ཞི་བའང་མེད་ཅིང་འབྲས་རྣམས་མེད། །

དེ་བཞིན་སྟོ་བྱར་འཆི་བའང་མེད། །

འཆི་བ་ཐམས་ཅད་ཟད་འགྱུར་ཞིང་། །

མི་ལམ་ངན་པའང་ཞི་བར་འགྱུར། །

བཟང་པོ་སྐལ་བར་གསོན་པ་སྟེ། །

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགའ་བར་སྟེ། །

མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྐྱལ་བྱེད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་མདོར་བྱས་སུ་བཀོད་པའོ། །ར་ཡིག་མདོན་སྟོང་
ཡི་གེ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཕྱི་འཇིག་རྟེན་སྟེག་གིས་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་
གི་ལས་བཞི་འགྲུབ་པ་ལྟར། ལུས་ཀྱི་ནང་གི་རྩ་ལེ་བརྒྱ་བཞི་ལ་ཡི་གེ་བཞི་
ལས་འབྱུང་བ་བཞི་འཇིག་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་རྒྱུ་གི་རྣལ་འབྱོར་དང་བཅས་
པའི་སྟོན་སྦྲུལ་ཐམས་ལ་ལོངས་སྟོང་པའི་ནང་གི་སྟེན་སྟེག་གིས་ཀྱང་ལས་བཞི་
པོ་དེ་འགྲུབ་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །བརྒྱ་ཀླ་ཡི་ཁ་མར་བཟླ། །ཞེས་པ་ནི།
སྐབས་འདིར་རྒྱ་དཔེ་ལ་ཀླ་ཡིག་ཡོད་མེད་གཉིས་ཡོད་པར་སྤང་ནའང་།
མདོར་བྱས་སུ། བཟང་བ་ཁ་ཡི་བརྒྱ་ལ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཀླ་ཡིག་མེད་པ་
རྒྱ་དཔེ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རིགས་གཞན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིན་ན་ལྟེ་
འཁོར་ལོ་དང་བརྒྱ་དང་རིན་པོ་ཆེར་བསྐྱེད་པ་སོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་།

ནང་མཆོད་ཐུང་བའི་སྐབས་ཀྱི་ལྷེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་ཡང་རིགས་སོ་
སོའི་དབང་གིས་འདི་ལྟར་ཞེས་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་བུའི་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་
དང་མ་བུལ་བའི་སྒོ་ནས་ཟས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ནི། བཟའ་བཏུང་ཇི་སྟེད་
ལོངས་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགྱེལ་འཁོར་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་ཅིང་མཆོད་པ་
དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཆེགས་
ཅུང་ཏུས་སྤྱོད་ཅིང་། དད་ཟས་ཀྱི་ཡོན་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཇི་སྟེད་ལོངས་སྤྱོད་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷག་མ་མེད་པར་སྤྱོད་ཏུས་པ་ཡིན་ཏེ། གདན་བཞི་ལས།

གང་ཞིག་ཅུང་ཟད་བཟའ་བཏུང་རྣམས། །

བསྡོམས་བྱས་ནས་བཟའ་བར་བྱ། །

འདི་ལྟར་སྤྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ག། །

བྱ་ལོན་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བསྡོམས་བྱས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རང་ལྟར་
བསྐྱེད་པ་ལ་བསྡོམས་བྱས་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་ཁ་
ཟས་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། རང་ཉིད་ལྟར་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་
བུལ་བའི་སྒོ་ནས་བཟའ་བཏུང་ལ་སྟེད་པའི་བསམ་བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་
ནས་རང་དོན་དུ་ལོངས་སྤྱོད་ན་ཟས་ཁམ་རེ་དང་བཏུང་བ་ཏུ་བ་རེ་ལ་བྱང་
སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དང་འགལ་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་བྱས་རེ་རེ་དང་།

སྒྲགས་ཀྱི་སྐབས་འདི་དག་ཏུ་ཙུང་བཙུ་གསུམ་པའི་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་སྒྲུལ་
པོ་རེ་རེ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་ཉེས་དམིགས་གཞན་ཡང་སྒྲུལ་
འབྱུང་ལས།

སྒྲགས་ལ་སོགས་དང་བྲལ་བས། །

གལ་ཏེ་སྤྱད་པུན་འབྱུངས་གྱུར་ན། །

དེ་ནི་དུག་འགྱུར་ཐེ་ཆོས་མེད། །

སྒྲགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྐྱེ་མི་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་བསྐྱེ་ལས། ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ཉིད་ཙུང་

གྱུད་ཀྱི་ལུ་ཁྱ་བཙུ་བདུན་པ་ལས།

སྐྱུ་ཡི་དོ་རྗེ་ཁ་ཟས་དང་། །

ཕྱི་རོལ་དོ་རྗེ་འཇིན་པ་དང་། །

མདོ་འདོན་ཆོ་གའི་བྱ་བ་ལ། །

རྟག་པར་དོ་རྗེ་ཆོས་སུ་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་བྱ་བར་བཤད་ལ། དེའི་དོན་སྒྲོན་གསལ་གྱིས་
ཟས་ཀྱི་ཆེ་རང་སྐྱུ་དོ་རྗེ་རྣམ་སྒྲུང་བསྐྱེད་པ་ལ་བཤད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་རྣམ་སྒྲུང་
དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། རང་རིགས་ཀྱི་སྒྲུར་བསྐྱེད་པ་གང་བྱས་ཀྱང་རུང་བར་
བཞེད་དོ། །འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་གསུམ་དུ་བྱུན་མཆོམས་ཀྱི་

རྣལ་འབྱོར་དེ་གཉིས་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་།

ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། ལུས་དགྲིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལྷག་མོས་འོད་
གསལ་དུ་སྤྱད་པའི་སྐབས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱས་པའི་མཐར་སེམས་
གཞན་དུ་མི་བཏང་བར་དེ་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་དམིགས་ནས་ཉལ་ཏེ་གཉིད་
གྱི་འོད་གསལ་གཟུང་ཞིང་། ལྡང་བ་ན་ལྷ་མོ་བཞིའི་གྲུས་བསྐྱལ་བར་བསམས་
ཏེ་འོད་གསལ་གྱི་ངང་ལས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱར་ལྡང་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་
བྱའོ། །གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གཏོར་མ་ནི་
བགོགས་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་དངོས་གྲུབ་གྱི་རྒྱར་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་
གལ་ཆེ་བར་རྒྱད་སྡེ་རྣམས་ལས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། གྲུབ་ན་ཐུན་བཞི་
ཀའི་མཐར་བྱ་བ་དང་། མ་གྲུབ་ནའང་ཐུན་ཐ་མའི་མཐར་དེས་པ་ཁོ་ནར་བྱ་
བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་གཏོར་མའི་སྣོད་ནི། རྒྱད་དང་རྒྱ་གཞུང་དུ་མ་ཞིག་
ལས་བརྒྱའི་སྣོད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་ཐོད་པའི་སྣོད་ཡིན་ལ། མན་སྟེ་ལས།
གཞོང་པ་སོགས་གྱི་སྣོད་དུའང་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། གཤེད་དམར་གྱི་
རྒྱད་ལས། ཁྱོགས་སམ་ཟངས་གཞོང་དུ་ཡང་བྱ་བར་བཤད་པའི་ཁྱོགས་ནི་
རས་དང་ལོ་མའི་ཁུད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། དགྲིལ་ཆོག་ཇོ་ཇེ་སྤེང་བར།
ཁམ་ཕོར་དང་ལག་པའི་སྦྱོར་བའི་ནང་དུའང་སྦྱིན་པར་བཤད་པས་མཐའ་
གཅིག་དུ་མ་དེས་སོ། །གཏོར་མའི་རྩིས་ནི་སྤེང་བ་སོགས་ལས། ཟན་དང་

འབྲས་ཆེན་དང་སྤྲོས་མ་དང་། འག་དང་ཉ་འག་དང་། ཆང་དང་ཚུ་དང་བཙུང་དང་
སྒྲིག་སྒྲུ་དང་། ཆན་ཐུག་དང་འཁྱར་བ་དང་འོ་མ་ལ་སོགས་པར་བཤམ་ལ། མ་
འབྱོར་ན་ཟན་དང་ཚུ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རུང་བར་བཤམ་ཅིང་། འོན་ཀྱང་སྒྲིམ་
འབྱུང་ལས།

གཏོར་མ་སྤྲོས་བྱེད་མེད་པར་ལས། །

སྒྱུར་དུ་འགྱུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་སྒྲིམ་གྱི་སངས་རྒྱས་གྱིས། །

གཏོར་མ་རབ་ཏུ་བསྐྱབས་པར་གསུངས། །

ཞེས་ཆང་མེད་ན་ལས་སྒྱུར་དུ་མི་འགྱུབ་པར་གསུངས་པས་དེ་ཉིད་
གཤམ་ཆེའོ། །གཏོར་མ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཚུལ་ནི་སྤྲོས་ནང་མཆོད་ལ་བཤམ་
པ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞུགས་པོ། །འཛིག་ཏེན་དང་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་གཏོར་
མའི་མགོན་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྲོས་བྱང་བའི་ཚུལ་ལ། དཀྱིལ་ཆོག་རྗེ་རྗེ་སྤེང་བ་
ལས། རང་གི་སྤྱིང་ཁའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཁོ་བོ་དང་བཅས་པའི་བསྐྱུང་
བའི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བཅུ་པའི་ལྟེ་བ་ལ་གནས་པའི་གཞུང་ཡས་ཁང་གི་ནང་
དུ་བཞུགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། སྤྱི་རོལ་ཏུ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་
དང་བཅས་པའི་སྐུ་རྣམས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཀྱག་ནས་དབང་
པོ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་ཅིག་གིས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པའི་རྗེས་ལ་འདུས་

པའི་ལྷ་ཤེས་རབ་མ་དང་བཅས་པའི་ངོ་བོར་བསམས་ནས། ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་གཏོར་མ་འབྲུལ་བའི་ཚུལ་དང་གཏོར་སྒྲགས་ནི། སྤང་བ་
ལས། བདུན་དུ་ཞབས་བསིལ་ལ་སོགས་པ་དབྲུལ་བ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བས་དེལ་
བུ་དགོལ་ཞིང་རྗེ་རྗེ་གསོར་ཏེ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་སྟོང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་ལྷག་པར་མོས་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་
པས་གཏོར་མ། ཨོ་ཨྲུཅུ་ཆེ་གོ་མོ་བཟླ་ཞེས་བྱ་བས་རང་གི་འཁོར་ལོའི་དབང་
པོ་ལ་སོགས་པ། གཞོད་མངེས་ཀྱི་བར་གྱི་ལྷ་རྣམས་རེ་རེ་ཞིང་བོས་ནས་
དེའི་ས་བོན་ཡང་བཟོད་དེ། སར་དུལྭ་ན་ས་མ་ཡ་ལྷ་བྱ་བ་བེ་ཇ་ཀ་མ་མ་ལྷོ་རྩི་
རྒྱན་ཅ་ཀྱ་རུ་སྒྲུ་བྱ་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
གཏོར་སྒྲགས་ཏེ། ལྷ་རྣམས་རེ་རེ་ཞིང་བོས་ནས་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ལྷ་
རང་རང་གི་མཆན་སྒྲགས་བཟོད་དགོས་པར་བསྟན་ཅིང་། དེའི་ས་བོན་ཡང་
བཟོད་དེ་ཞེས་པའི་མཆན་སྒྲགས་རྣམས་ཀྱི་མཐར་ལྷ་རང་རང་གི་ས་བོན་
ཡང་སྒྱུར་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་གཏོར་སྒྲགས་ནི། སྤང་བ་
ལས། ཨོ་ཨྲུཅུ་ སར་ཏེ་རྩ་ཇ་ད་ལ་དེ་ཀ་ལོ་ཀ་རྩ་བྱ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
རྣམས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ནི། དུས་གསུམ་སྤྱི་པ་ཀུན་དང་སྤྱོད་པ་བཅུ་
ཡི། །ཞེས་སོགས་སོ། །དེའི་ཆེ་དམིགས་པ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། སྤང་བ་ལས། དེ་
རྣམས་ཀྱང་དགྱེལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོ་ནས་བརྩམས་ཏེ་གཞོད་མངེས་ཀྱི་

བར་དང་། དེ་ནས་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་ནས་
སྐྱ་རྣམས་དང་། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལས་བྱུང་བའི་ལྗེ་རྗེ་ཅེ་
གཅིག་པ་དམར་པོ་ཅན་རྣམས། དེའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲ་གྲ་རྣམས་སམ། ཡིད་
གྱིས་བདུད་ཅི་བྲངས་པ་གསོལ་བས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་
ཉིད་དང་རོ་གཅིག་པར་རི་སྤྱོད་འདོད་པའི་བར་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

མཐུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། སྤང་བ་ལས། ཞལ་བསིལ་དང་། ཕྱག་བརྟུ་
བ་དང་། སོ་ཅི་ལ་སོགས་པ་གྱིན་ནས་མཆོད་དེ་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་ལྟར་བྱེད་
པ་རྣམས་ལ་བཞེད་པར་གསོལ་ཏེ། སྤར་བཞེད་པའི་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་བཞུས་
ནས། ཞོ་ཡོ་ག་ཤུད་རྣམས་ན་རྣམས་ཡོ་ག་ཤུད་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་བཞེད་ཅིང་པད་
སྟོར་དང་འབྱུང་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བྱེད་པས། ཞེས་དང་། སེ་གོལ་གསུམ་གཏོག་
ཅིང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གནས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་གཤེགས་སུ་
གསོལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྟོགས་
སྟོང་བཅོ་ལྔ་པོ་རྣམས་གྱི་སྒྲ་མདོག་དང་། ཕྱག་མཆོན་སོགས་ནི་མན་ངག་སྟེ་
མ་ལས་བཤའ་པ་རྣམས། རྗེ་ཉིད་གྱིས་མཛད་པའི་སྐྱབ་ཐབས་སུ་གསུངས་
པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་དབང་པོ་ལ་རྗེ་རྗེ་མཆོན་ཆ་ཞེས་པ་དང་།
ཆངས་པ་ལ་མི་སྐྱོད་རྗེ་ཞེས་སོགས་གྱི་མིང་བཏགས་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་འཆང་

གིས་ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་དགྲིལ་འཁོར་དུ་བརྩལ་ཅིང་དབང་བསྐྱར་བའི་དུས་
ཀྱི་གསང་མཆོན་ཡིན་པར་བཤད་ལ། དེ་རྣམས་འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་
པ་ན་འདུས་པའི་ལྷ་རི་ལྷ་བྱར་བསྐྱེད་པ་ཡང་རྒྱས་པར་བྱེད་ན། ཆངས་པ་
དང་སའི་ལྷ་མོ་སྐྱའི་རིགས་སུ་བཤད་པས་རྣམ་སྣང་དང་། ཉི་མ་རིན་པོ་ཆའི་
རིགས་སུ་བཤད་པས་རིན་འབྱུང་དང་། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དང་། རྡོ་རྗེ་ཁྲོ་བོ་
དང་། རྡོ་རྗེ་སྐྱ་རྣམས་གསུང་གི་རིགས་སུ་བཤད་པས་འོད་དཔག་མེད་དང་།
སྐྱུང་ལྷ་ལས་ཀྱི་རིགས་སུ་བཤད་པས་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་
མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་སུ་བཤད་པས་མི་བསྐྱོད་པར་བསྐྱེད་པར་བྱ་ལ། བསྐྱ་
ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རིགས་གཅིག་ཏུ་འདུ་བས་
བཅོ་ལྷ་པོ་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྟོན་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དུག་པ་རེག་བྱ་
རྡོ་རྗེ་མས་འབྱུང་པར་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ལས་
ཐོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐུན་མཆོམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

སྤྱི་ཐོག་བསྐྱོམ་པ་ནས་འདིའི་བར་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པས་ལས་རབ་
འབྱམས་དང་། ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལས་རྒྱལ་
མཆོག་ཡིན་པར། མདོ་བསྟེན་དང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་
གསུངས་སོ། །

ད་ནི་སྐྱབ་ཐབས་ཉི་བར་སྐྱད་པའི་སྐྱའི་ཆིངས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་

ཡང་སྒྲ་མེད་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་རྣམས་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་གྱི་ཆེངས་ལ་མི་འདྲ་བ་དུ་
མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་བསྟེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི་དང་། རྣལ་འབྱོར་
བཞི་དང་། ཉིང་ངེ་འཇིན་གསུམ་དང་། དེ་ཉིད་ཞེ་དགུའི་ཆེངས་གསུངས་སོ།།

དང་པོ་ནི། རྒྱུད་སྤྱི་མ་ལས།

རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ།

རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིས་ཉག་ཏུ་བསྒྲགས།

བསྟེན་པའི་ཆ་ག་དང་པོ་སྟེ།

ཉེ་བར་བསྐྱབ་པ་གཉིས་པ་ཡིན།

སྐྱབ་པ་ཡང་ནི་གསུམ་པ་ཡིན།

སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་བཞི་པའོ།

ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལ་བསྟེན་པའི་ཡན་ལག་ནི། འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་

ལས།

བསྟེན་པའི་ཉིང་འཇིན་རབ་སྐྱོར་བ།

བྱང་ཆུབ་མཆོག་ནི་བསྐྱོམ་པར་བྱ།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱིར་རིམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བསྟེན་པར་གསུངས་

པ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ཐུན་མོང་གི་བསྟེན་པ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཡན་ལག་གཞིར་

སྤྱི་བའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་བསྟེན་པའི་སྐད་དོད་ལ་ངེས་ཆོག་གི་བཤད་པ་བྱས་པས།

བསྟེན་པར་བྱ་བ་དང་། དམིགས་པར་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་དོན། སྟོན་གསལ་
ལས། མདོར་བསྟན་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བཤད་ཀྱང་། རྒྱས་བཤད་དུ་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བཤད་པས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ནི་བསྟེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་བསྟེན་པ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
འཛོག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྒྲུར་བ་ནི། བསྟེན་པའི་ཉིང་འཛིན་རབ་སྒྲུར་བ།
ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ཡང་། རྩ་བུ་རྒྱའི་ལྷགས་དོན་དབྱེད་
པ་ལས་བྱང་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་སེམས་བཞག་ནས་
བསྐྱོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ནི་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ཞེས་
པའོ། །དེས་ན་འདྲིར་བསྟེན་པ་དངོས་ནི་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱུས་པའི་
དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པ་ནས་ལྷག་
མོས་ལྷས་ལ་བསྐྱུས་པའི་བར་ནི་བསྟེན་པ་དངོས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་
བསྟེན་པའི་ཁོངས་སུ་བསྐྱུ་བར། རབ་སྒྲུར་བ། ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རུས་པས་
འཕངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བསྟེན་པའི་སྒྲ་དོན་ནི། ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བསྟེན་ཅིང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་
པའི་སྟོན་ས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་བསྟེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཉེ་བར་བསྐྱབ་པའི་
ཡན་ལག་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལས།

ཉེ་བར་བསྐྱབ་པ་བྱུབ་མཆོག་ལ། །

དོ་རྩི་སྤྱི་མཆེད་རྣམ་པར་དབྱད། །

ཅེས་པས་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་ཉེར་སྦྱབ་གྱི་སྦྱོར་ནི། གང་ལ་ཉེ་བའི་ཡུལ་
རྒྱུ་མེམས་ཅམ་ལས་གྲུབ་པའི་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྦྱོར་
ལ། དེ་དང་ཁད་ཉེ་བ་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་སྦྱིལ་སྒྲགས་གྱི་སྦྱར་བསྦྱབ་པའི་
ཕྱིར་ཉེ་བར་བསྦྱབ་པ་ཞེས་བྲལ། །དེས་ན་འོད་གསལ་ལས་ཉེ་མའི་དགྱིལ་
ལའོར་དུ་ལངས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་ཟེན་པའི་བར་
ནི་ཉེར་སྦྱབ་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་ནས་སྦྱལ་སྦྱོར་མེམས་སུ་བསྦྱར་བའི་ལུས་
ལ་ལུས་དགྱིལ་རྫོགས་པར་བཀོད་ཟེན་པའི་བར་དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས།
ཉེར་སྦྱབ་གྱི་ལོངས་སུ་བསྦྱབ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཉེར་སྦྱབ་གྱི་ཡན་ལག་
ཏུ་ཐུགས་རྩི་ཞབས་གྱིས་བཤད་པ་ཉིད་སྟོན་གསལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་ཅ་རྒྱུད་གྱི་གཞུང་། ཉེ་བར་བསྦྱབ་པ་གྲུབ་མཆོག་ལོ། །ཞེས་
པའི་དོན་ནི། མདོན་བྱང་ལྷ་ལས་ཉེ་བར་བསྦྱབ་པོ། །ཡུལ་གང་ལ་ཉེ་བར་
བསྦྱབ་ན། དངོས་གྲུབ་མཆོག་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྦྱོར་ལོ། །
ཞེས་པའོ། །དོ་རྩི་སྤྱི་མཆེད་རྣམ་པར་དབྱད། །ཅེས་པའི་དོན་ནི། དོ་རྩི་ཞེས་པ་
སྦྱོར་དོ་རྩི་རྣམ་སྒྲུབ་ནས་གཞོད་མཛེས་གྱི་བར་ལྷ་སོ་གཉིས་སོ། །སྤྱི་མཆེད་
ཅེས་པ་རང་གི་གཟུགས་ལུང་ནས་རྒྱུ་མེམས་ལྱི་བར་གྱི་ལུས་གྱི་ཆ་སོ་
གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་ནས་ལུས་དགྱིལ་འགོད་པ་ནི་རྣམ་

པར་དབྱང་པའི་དོན་ནོ། །འདིར་ལུས་དགྱེལ་འགོད་པའི་གཞི་སྒྲུལ་སྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
སེམས་སྒྲུབ་སྒྱུར་བ་ལ་འགོད་པར་དངོས་སྒྲུལ་གསུངས་ཀྱང་། རྒྱུད་ཀྱི་
སྐབས་གཞན་ལས་ཞེས་ཏེ་གོང་དུ་བཤད་ཅིན་ཏོ། །

བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལས།

སྒྲགས་ཀྱི་བདག་པོ་བསྐྱོམ་པ་ཡིས། །

བསྐྱབ་པའི་ཆེ་ན་བསྐྱལ་བར་གསུངས། །

ཞེས་པས་སྟོན་ལ། རྒྱབ་པའི་སྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
དང་དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། སེམས་དཔའ་སྒྲུལ་བཅེགས་སྒྲུབ་བསྐྱབ་
པའི་ཕྱིར་སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་དེའི་ཆོག་དོན་ནི། སྒྲགས་ཞེས་
པ་ཨོ་ཨུམ་ཏུ་མོ། །དེའི་བདག་པོ་ནི་སེམས་དཔའ་སྒྲུལ་བཅེགས་ཏེ། དེ་ལྟར་
རང་གི་ལུས་ཀྱི་གནས་གསུམ་དུ་བསྐྱོམ་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་ཀྱི་སྒྲོ་བསྐྱུ་ཡིས་
རང་གི་སྒྲོ་གསུམ་དོ་རྩེ་གསུམ་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཆེ་ན་རྣམ་སྣང་འོད་དཔག་མེད་
མི་བསྐྱོད་པ་གསུམ་ལ་བསྐྱལ་བར་གསུངས། ཞེས་པའོ། །དེས་ན་སྒྲོ་གསུམ་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནས་རིགས་བདག་གིས་དབང་བསྐྱར་བའི་བར་ནི་
རྒྱབ་པའི་ཡན་ལག་གོ། །བསྐྱབ་པ་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་ནི། །ཅ་རྒྱུད་ལས།
རྒྱབ་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་ཆོ། །
རང་སྒྲགས་དོ་རྩེ་ཅན་གྱི་གཟུགས། །

དབུ་རྒྱན་ལ་ནི་བདག་པོ་བསམ། །

ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །

ཞེས་པས་སྟོན་ཅིང་། དེའི་ཆོག་དོན་ནི། སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་ཆེ་རྗེ་
ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། རང་རང་གི་སྤྲུགས་གྱིས་སྤྱང་བའི་དོ་རྗེ་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཏེ་
ལྟའི་སྐྱ་སོ་གཉིས་ལ་རང་རང་གི་དབུ་རྒྱན་ལ་ནི། རིགས་གྱི་བདག་པོ་བསམ་
པས་དབང་བསྐྱར་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེ་
ན། ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་སྟེ་རང་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྟན་པའི་སྤྲུགས་པས་དོ་རྗེ་དང་
པར་འདུ་བྱས་ཏེ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ།
ཞེས་པ་སྟེ་འདིས་རིག་མ་འདུ་བ་ནས་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་རྫོགས་
པའི་བར་སྐྱབ་ཆེན་དུ་བསྟན་ཅིང་། དེས་མཆོན་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་
རྣམས་ཀྱང་སྐྱབ་ཆེན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་སྟོན་གསལ་ལས་གསུངས་སོ།
སྟོན་དོན་ནི། གཞན་དོན་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་བྱིར་སྐྱབ་ཆེན་
པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ལ། སྟོར་བ་ཆོགས་
བསགས་དང་བསྐྱང་འཁོར་གཉིས་སྐྱབ་ཐབས་དངོས་གྱི་ཡན་ལག་ཅུ་མ་ཡིན་
གྱི་སྐྱབ་ཐབས་དངོས་མ་ཡིན་པས། དེ་མ་གཏོགས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་
རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པ་ལ་བསྟེན་སྐྱབ་བཞིའི་ཆིངས་བྱེད་པས། བརྟེན་
པ་རྒྱང་པ་དང་། ལྟ་རེ་རེ་ལ་བསྟེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི་མི་སྟོར་རོ། །ཡེ་ཤེས་

ཞབས་ལུགས་ཀྱི་འདུས་པ་ལ་བསྟེན་པ་ནི་དམ་ཚིག་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཉེར་
སྐྱབ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་དང་། སྐྱབ་པ་ནི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་
ཚལས་དང་། སྐྱབ་ཆེན་ནི་དབང་བསྐྱར་ནས་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་གདབ་
པ་ལ་མཛད་ཅིང་། གཙུ་བོ་དང་དེའི་ཡུམ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་གི་
ལྷ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི་བཞི་སོ་སོར་ཆང་བར་སྐྱར་
ནས། དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་ཡན་ལག་བཞི་ཚུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོར་
བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ཆིངས་ནི། དབྱ་ནག་གི་རྒྱད་ལས། དང་
པོར་བསྒྲོམ་པ་རྣལ་འབྱོར་ཏེ། གཉིས་པ་རྗེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན། །གསུམ་པ་
ཞིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་ཏེ། །བཞི་པ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། རྣལ་འབྱོར་དང་། རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཞིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་དང་།
རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་དང་བཞིའོ། །དེ་ཡང་རྒྱད་གཞན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་
ན། སྐྱབ་ཐབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ཆིངས་བྱེད་པ་
ཡིན་ཏེ། དབྱ་ནག་གི་རྒྱད་ལས།

རྫོ་རྗེ་སེམས་དབའ་རྫོགས་པ་ནི། །

རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པར་འདི་ལྟར་འདོད། །

དེ་ཡི་རྒྱ་མཐུན་ལྟ་ཡི་སྒྱ། །

རྗེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པར་གྲགས། །

འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་པ། །

ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པར་འདོད། །

སྐྱོད་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྣམས་དང་། །

ལྷ་ཡི་མིག་སོགས་བྱིན་བརྒྱབས་དང་། །

ཡེ་ཤེས་འཁོར་ལོ་གཞུག་པ་དང་། །

མཆོད་དང་བསྟོད་པ་ཆེན་པོ་ནི། །

རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་འཕགས་པས་མདོར་བྱས་

སྟ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པ་ནས་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱུ་བའི་བར་རྣལ་

འབྱོར་དངོས་ཀྱི་སྡོན་འབྱོར་བྱས་ནས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་།

ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་དངོས་གཞི་དང་། མདོར་བྱང་ལྷག་

མ་གསུམ་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་དང་། དེ་ནས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྫོགས་པར་

བཀོད་ཆར་གྱི་བར་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་དང་། སྒོ་གསུམ་བྱིན་བརྒྱབས་ནས་

དང་པོ་སྦྱོར་བ་རྫོགས་ཀྱི་བར་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོར་གསུངས་ལ། དོན་འདི་

ནི་བཤད་རྒྱུ་དོན་རྗེ་ཐེང་བ་ལས།

རྣལ་འབྱོར་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་དང་། །

ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་རྣལ་འབྱོར་ཆེ། །

དང་པོའི་སྒྲོར་བ་མདོར་བསྐྱུས་པ། །

དེ་བཞིན་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་པོ་མཆོག།

ལས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣལ་འབྱོར་མཆོག།

ཅེས་དང་པོ་སྒྲོར་བ་དང་། དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དང་། ལས་རྒྱལ་
མཆོག་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་དང་པོ་སྒྲོར་བ་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་བཞིས་བསྐྱུས་པར་
གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་བྱིར་འདུས་པ་འཕགས་
ལུགས་ལ་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ནི་དང་པོ་སྒྲོར་བ་ཁོ་ནའི་ཆེངས་ཡིན་གྱི། སྐྱབ་
ཐབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆེངས་མ་ཡིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་སྒྲོ་དོན་
ལུགས་གཞན་ལ་བཤད་པ་རྣམས་འདི་ལ་སྒྱུར་དུ་མི་རུང་བར་སྤང་ཞིང་།
ལུགས་འདི་ལ་ཆད་ལྡན་སྐྱུས་ཀྱང་བཤད་པ་མི་སྤང་བས་མ་བཀོད་དོ། །

གསུམ་པ་ཉིང་ངེ་འཇིན་གསུམ་གྱི་ཆེངས་ལ། དང་པོ་སྒྲོར་བ་ནི་དགྲིལ་
འཁོར་གྱི་ལྷ་སྐྱུལ་བ་པོའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ཏེ། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་སྐྱུལ་བའི་དང་
པོ་སྒྲོ་སྒྲོན་དུ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་དུ་སྒྲོར་བའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ཡིན་པའི་
བྱིར་དང་པོ་སྒྲོར་བའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ཞེས་བྱའོ། །གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་སྐྱུལ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་རྫོགས་ནས་རང་གནས་
སུ་བཀོད་པ་ནི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་དགོད་བྱའི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་

ཉིང་ངེ་འཇིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གི་ཉིང་ངེ་
འཇིན་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སྤྲ་ཐིག་ནས་ལས་རབ་འབྱམས་བསྐྱབ་པའི་
བར་ཐམས་ཅད་ནི། གཙུ་བོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་
ལས་དང་ཆོས་མ་ཐུན་བར་བསྐྱོམ་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ལས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་མཆོག་གི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ཞེས་བྱའོ། །

འདི་ཡང་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། ཐུགས་གཞན་ནས་
ཚུལ་གཞན་དུ་བཤད་པ་ནམས་ནི་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་
སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་སོ་བརྒྱད་དུ་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཞེ་
དགྲུར་བཤད་པ་གཉིས་དོ་རྩེ་སྤོང་བའི་གཞུང་ལས་བྱུང་ཡང་། ཐུ་མ་རྒྱ་དཔེ་
དག་པའི་ལུགས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་སྐྱབ་ཐབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་
ཆེད་ས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཞེ་དགྲུར་འབྲེད་ཚུལ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་
དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱ་རོ་པས་བཤད་པ་ལྟར། རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱི་
ཞལ་སྐུ་ནས་སྐྱབ་ཐབས་སུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཡི།
འདིར་ནི་ཡི་གེ་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་གྲིས་སོ། །

བཞི་པ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་གོམས་པར་
བྱེད་ཚུལ་ལ།

ཐུན་བཞི་ལ་མངོན་རྟོགས་ཇི་ཅམ་ཞིག་བསྐྱོམ་པ་དང་། དམིགས་པ་

སྐྱོང་ཚུལ་དངོས་སོ། །

དང་པོ་༼ ཐུན་བཞི་ལ་མངོན་ཏྲོགས་ཇི་ཙམ་ཞིག་བསྐྱོམ་པ་ ༽ནི།

མདོ་བསྐྱེད་ལས། ཐུན་བཞིར་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གོམས་པས་བདག་
དང་གཞན་གྱི་དོན་ཐུན་སྐྱེམ་ཆོགས་པ་བསྐྱབ་པའི་བྱིར། ཞེས་དང་། ཐྱོན་
གསལ་ལས། དེ་ལྟར་ཏྲག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུན་བཞིར་བསྐྱབ་པ་བྱས་ན་དག་བའི་
ཙམ་ཡོངས་སུ་སྐྱོན་པས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་གཞན་
དུ་མ་ཞིག་ལས་ཀྱང་ཐུན་བཞིར་བསྐྱབ་པར་གསུངས་ལ། ཐུན་བཞི་ནི་རྩ་
ལན་རྩ་རིམ་སྤྱི་ལས། ཐུན་བཞིར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རིམ་པ་ནི།
ཐོ་རེངས་དང་། ཉི་མ་གྱང་དང་། བྱི་བོ་དང་། མཆོན་མོ་སྟེ་བསྐྱོམ་པའི་རིམ་
པ་འོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་སྐྱོན་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་བཤད་ཅིང་། བྱེད་བཅས་
བཞི་བརྒྱུ་པའི་འབྲེལ་པར། ཐུན་གསུམ་པ་ལ་ཉི་མཐའ་ཞེས་བཤད་དོ། །
སྐབས་དེ་དག་དུ་མངོན་ཏྲོགས་ཇི་ཙམ་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ནི། ཐུན་ཐོག་མཐའ་
གཉིས་རྒྱས་ཤིང་། བར་བ་གཉིས་བསྐྱས་པ་དང་། དང་པོ་རྒྱས་ཤིང་ཐ་མ་
གསུམ་བསྐྱས་པའི་ཚུལ་གཉིས་རྒྱ་གར་བའི་མཁས་གྲུབ་དུ་མ་ཞིག་གིས་
བཤད་པ་ནི། དལ་བྲེལ་གྱི་དབང་གིས་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱུན་པའི་བྱེད་ལྷགས་ཡིན་
ལ། དལ་བྲེལ་གྱི་དབང་གིས་བྲེལ་ན་ཐུན་དང་པོ་ལ་ཡང་བསྐྱས་པ་བྱེད་པར།
མན་ངག་སྟེ་མའི་སྟེ་མ་བརྩུ་གཉིས་པ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ། །མངོན་

རྟོགས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ལ།   བདེ་མཆོག་དང་བདག་མེད་མ་སོགས་
གཞན་རྣམས་ལ་འཆད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་སྤར་བ་ཤད་
བ་ལྟར་དོ་རྗེ་བཞི་བསྐྱེད་རྒྱས་བསྐྱེད་གཉིས་སྤྲེངས་སོ།   །དེ་ལྟར་ན་སྤྱོད་
ཐབས་བསྐྱེད་བ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི།   ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་བ་ནས་མགོ་བཟུང་
སྟེ་དང་པོ་སྤྱོད་བ་རྗེ་གས་པའི་མཐའི་མཆོད་པའི་ང་རྒྱལ་འཛིན་བ་ཡན་ཆད་
བྱས་ནས།   དེ་ནས་ལུས་དཀྱིལ་ཀྱི་ལྷ་སོ་སོའི་ཐུགས་ཁར་རང་རང་གི་ས་
བོན་ལ་བཞུས་བྱའི་སྤྲེངས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་བསྐྱོམ་བ་སོགས་བྱས་ནས་
བཞུས་པ་དང་།   བསྐྱོད་མཆོད་བདུད་རྩི་མུང་བ་བྱའོ།   །དེ་ནས་གཞལ་ཡས་
ཁང་གི་ཆ་སོ་སོ་ཡང་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་སོ་སོ་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཉེར་བསྐྱེད་བྱ་
ཞིང་།   ཚུལ་འདི་ལ་སྤར་སྤྲེང་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་
ནང་གི་ལྷ་སོ་སོའི་གདན་རྣམས་མི་དམིགས་པར་བྱའོ།   །འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་ལས་
དང་པོ་བའི་སྐབས་སུ་བསག་སྤྱང་དང་།   བར་ཆད་བསྐྱེད་བ་གནད་ཆེ་བའི་
རྒྱ་མཆོན་གྱིས།   སྐབས་ཡོད་ན་ཆོགས་ཞིང་མཆོད་པ་སོགས་དང་།   བསྐྱེད་
འཁོར་བསྐྱོམ་བ་གཉིས་ཀྱང་མ་ཆག་ན་བྱུང་ཆེ་བར་བཞེད་དོ།   །

གཉིས་པ་དམིགས་པ་སྤྱོད་ཚུལ་དངོས་ནི།

དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་ཐུན་བཞིར་སྤྱོད་བ་ནི།   གཙུག་པོར་རྗེ་གས་

རིམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྐྱེ་བའི་སྒྲིན་གྱེད་དང་། ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་གྱི་
གཉེན་པོར་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ལ། རྫོགས་རིམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྐྱེ་བའི་
སྒྲིན་གྱེད་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ནི། སྐྱབ་ཐབས་རྒྱས་བསྐྱུས་གང་བསྒྲོམ་ཀྱང་སྐྱེ་ཞི་
བར་དོ་གསུམ་སྐྱེ་གསུམ་དུ་འབྱེད་བའི་སྤང་གཞི་སྤྱོད་གྱེད་གྱི་གནད་རྫོགས་
པར་བསྒྲོམ་པ་དགོས་ཏེ། དེའི་ཚུལ་ནི་རྒྱས་པར་བཤད་ཅིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་གྱི་གཉེན་པོར་བསྒྲོམ་ཚུལ་ལ། ཐ་མལ་
གྱི་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྟ་བསྒྲོམ་པ་ན། སངས་
རྒྱས་གྱི་ཞིང་དག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་སྤྱོད་དང་། སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་
སྤངས་ཞིང་ཞེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཐུགས་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་
པའི་ལྟ་དེ་དང་དེ་དངོས་ཡིན་སྟུང་པའི་དག་པའི་ང་རྒྱལ་ལྷུགས་ཅན་རེ་
བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་དོན་ལ་སློ་དེའི་འཛིན་སྤངས་གྱི་ལྷུགས་
མ་ཡལ་གྱི་བར་དུ་རྟོག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་ཅིང་ཡིད་གཞན་དུ་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་མ་གཡོངས་པར་ཅི་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་དགོས་ཏེ། མདོ་བསྐྱེད་ལས།
དེ་ལྟར་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་དམ་ཆིག་དང་སྒྲོམ་པ་དང་
དབང་བསྐྱུར་བ་ཐོབ་པས་ཐ་མལ་བའི་ང་རྒྱལ་དང་བྲལ་བས། ཞེས་གསུངས་
ཞིང་། གཞུང་གཞན་དུ་མ་ཞིག་ལས་ཐ་མལ་གྱི་ང་རྒྱལ་བསལ་དགོས་པར་
ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་ཐ་མལ་གྱི་ང་རྒྱལ་གྱི་

གཉེན་པོར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ང་རྒྱལ་བསྟོམ་པ་ནི་གཙུག་པོ་
ཡིན་ལ། ཐ་མལ་བའི་སྤང་བ་འགོག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་
གྱི་རྣམ་པ་བསྟོམ་པ་ནི་དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །

ཐ་མལ་གྱི་སྤང་བའི་གཉེན་པོར་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་བསྟོམ་ཚུལ་
ནི། དང་པོར་སྐྱབ་ཐབས་རིམ་ཅན་དུ་བསྟོམ་པའི་ཆེ་ཡིད་གཞན་དུ་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་མ་གཡེངས་པར་བྱས་ནས་སྐྱབས་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེའི་དག་པའི་
སྤང་བ་རེ་ཡིད་ཡུལ་དུ་དོན་སྤྱི་ལེགས་པར་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་དལ་བྱས་
གསལ་བཏབ་ནས་བསྟོམ་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྐྱབ་ཐབས་རིམ་ཅན་དུ་བསྟོམ་
པའི་མཐར་འཛོག་བསྟོམ་བྱེད་པ་ན། འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་མཁས་གྲུབ་པལ་
ཆེ་བའི་བཞེད་པས། རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་
ལོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དོན་སྤྱི་ལམ་གྱིས་གསལ་བཏབ་ནས། དེ་ལ་རྩེ་
གཅིག་དུ་དམིགས་ཏེ་བློ་ཤེས་བསྟེན་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་དགྲིལ་
འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་ཅིག་ཆར་དུ་དམིགས་ནས་གསལ་སྤང་རིམ་གྱིས་
བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་སྤྱོད་ཚུལ་ཤེས་ན་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ། བོད་གྱི་
སློམ་རྣམས་གྱི་མན་ངག་ལྟར་ན། དང་པོར་ཡབ་རྒྱུ་བ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
གཉིས་པ་གསལ་བཏབ་ནས་དེ་ལ་སེམས་བཟུང་། དེ་ལ་སེམས་བཟུང་བ་ན་
གཞན་གང་གི་རྣམ་པ་སྟོ་ཡུལ་དུ་ཤར་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྱང་། ཅུ་བའི་

དམིགས་པ་མི་གསལ་ན་བསྐྱར་ནས་གསལ་བཏབ་ཅིང་བཟུང་། དེའི་ཡང་
སྒྱུ་ན་ནམ་མཛོད་སྤྱ་ལྟ་བུ་ཆ་གཅིག་གསལ་གྱི་གཞན་མི་གསལ་ན་ཆ་གཅིག་
པོ་དེ་ལ་སེམས་བཟུང་། དེ་བཏྱན་པ་ན་སྤྱི་ཆ་གཞན་རིམ་གྱིས་བསྐྱར་ཅིང་
བསྐྱོམས་ནས་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པའི་སྤྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་
སྒྲུང་བ་ལ་སེམས་བཏྱན་པ་ན། ཞལ་དང་ཕྱག་གཞན་བསྐྱར་ཅིང་བསྐྱོམས་
ནས་གཙོ་བོའི་ཞལ་ཕྱག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གསལ་བ་ལ་
སེམས་བཏྱན་པ་ན། དུམ་དང་། དེ་ནས་རྣམ་སྒྲུང་སོགས་ལྟ་རེ་རེ་ནས་བསྐྱར་
ཅིང་། མཐར་ཏྱེན་དང་བཏྱེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་དུ་གསལ་
བར་སྒྲུང་བ་ལ་སེམས་བཏྱན་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པར་
བྱའོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ལ་ལྟའི་ང་རྒྱལ་ཤུགས་ཅན་སྤྱི་ཡང་།
ཏྱེན་དང་བཏྱེན་པའི་རྣམ་པ་གསལ་པོ་མི་འཆར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ལ་རྣམ་པ་
གསལ་པོ་འཆར་ཡང་ང་རྒྱལ་ཤུགས་ཅན་མི་སྤྱི་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ལ་གཉིས་
ཀ་ཡོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ལ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་སྟེ་མུ་བཞི་འོང་བར་སྒྲུང་ཞིང་།
གཞན་ཡང་གདུལ་བྱའི་སྟོའི་དབྱེ་བས་སྤྱི་ཚུལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་
འོང་བས་སྟོ་དང་བསྐྱར་པའི་འབྲིང་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་། བྱད་པར་དུ་
གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ནས་འབྱུང་བའི་བྱིང་གོད་གཙོད་ཚུལ་དང་། དཔྱད་ཤེས་
བསྟེན་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་གི་གནད་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་སྟོང་བའི་འདུ་

བྱེད་བརྒྱད་ལྟན་དུ་བསྒྲུབ་པ་དགོས་སོ། །སྤང་བྱ་ཐ་མལ་གྱི་སྤྲོད་བཅུད་གྱི་
 སྤང་བ་ནི་དབང་ཤེས་ལྟེ་སྤང་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཡིད་ཤེས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤྲོད་
 བཅུད་དུ་སྤང་བ་འདི་ཡིན་ལ། དེ་དང་ཐ་མལ་གྱི་ང་རྒྱལ་གཉིས་བསྐྱེད་རིམ་
 བསྒྲུབ་ས་ནས་འགོག་པའི་ཚུལ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་
 སྤྲོད་བ་ལྟར་ས་བོན་སྤྲོད་བའང་མ་ཡིན་ཞིང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་
 འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་སོགས་སྤྲོད་བ་ལྟར། ལྟེ་
 རྣལ་འབྱོར་གསལ་བཏབ་མ་བཏབ་གང་ཡིན་ཀྱང་། རེ་ཤིག་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་
 ཞེན་མངོན་གྱུར་སྤྱེར་མི་རུང་དུ་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་སྤྲོད་བ་མ་ཡིན་གྱི།
 ཁམས་མི་སྟོམས་པ་སོགས་གྱི་སྟོ་བྱར་གྱི་རྒྱུན་གཞན་མེད་པ་ན། དགྱེལ་
 འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་གསལ་བཏབ་པ་ཙམ་གྱིས་ངེ་ལྟར་གསལ་བཏབ་པ་
 བཞིན་དུ་ཡིད་ངོར་མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་སྤང་བ་དང་། ང་རྒྱལ་
 གསལ་བཏབ་པ་ཙམ་གྱིས་རང་ཉིད་ལྟ་དེ་དང་དེ་དངོས་ཡིན་ནོ་སྟམ་པའི་ང་
 རྒྱལ་བཙུག་མ་མ་ཡིན་པ་འབད་ཚུལ་ལ་མི་སྟོས་པར་བྱན་འཁྱོངས་གྱི་བར་
 དུ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་སྟེ། མདོར་ན་ཡིད་ངོར་མ་དག་པའི་སྤྲོད་བཅུད་
 གྱི་སྤང་ཞེན་གཉིས་པོ་འདི། ལྟེ་རྣལ་འབྱོར་གསལ་བཏབ་པ་ཙམ་གྱིས་དག་
 པའི་སྤང་ཞེན་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་ཤུགས་དྲག་པར་འཕོས་ནས། དག་པའི་
 སྤང་ཞེན་དེ་ཉིད་འབད་ཚུལ་ལ་མི་སྟོས་པར་ཡུན་ཤིན་ཏུ་རིང་བའི་བར་དུ་

རང་གི་དང་གིས་འཇུག་པ་བརྟན་པར་གྱུར་པ་ཉིད་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་
གྱི་སྤང་ཞེན་འགོག་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གོམས་པ་ཆེ་བས་
བསྐྱེད་རིམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན། དབང་ཤེས་ལྷའི་ཡུལ་གྱི་སྤང་བ་
ལྡོག་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་དེ་དག་གི་སྤང་བ་བཀག་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཡིད་
ཤེས་དོན་དེ་ལ་བྱུགས་ཆ་བས་ཆེ་བས་དབང་ཤེས་ལྷ་སྐྱེ་བའི་དེ་མ་ཐག་སྐྱེན་
གྱི་རྣམ་པ་ཉམས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པའི་དབང་ལྷག་གིས། རྣམ་
ཤེས་དོན་གཞན་ཆགས་པ་ཡིས། །རྣམ་མེད་དོན་གཞན་མི་འཇིན་སྟེར།
།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་པའི་གནས་སྐབས་
ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དགྱེལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་སྤང་བ་ཡིད་དོར་གང་ཤར་
བ་ཐམས་ཅད་རི་ལྟར་སྤང་བ་བཞེན་དུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་ངེས་པ་བྱུགས་
ཅན་བསྐྱེད་ནས་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ལ་སློབ་པ་དང་། དེ་འདྲ་བའི་སྟོང་བ་
ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ལྟ་དང་
གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རོལ་ཏུ་བལྟ་བ་ལ་
བསྐྱབ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ་སྤར་ཡང་མང་དུ་བཤད་ཅིན་ཏོ། །རི་སྐད་
བཤད་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སློབ་ཚུལ་འདི་ནི་རགས་པ་དྲན་པ་གཅིག་པ་
ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ཡིན་ལ། སྤར་བ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ནི་
སྤར་བསྟན་པ་ཉིད་དོ། །

དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པས་རང་གཙུག་པོའི་ང་རྒྱལ་ཅུང་ཟད་བཏྲན་པ་ནས།
རང་ལྟ་དེའོ་སྙམ་པའི་འདྲིན་སྒངས་མཛོན་གྱུར་བར་མ་ཆད་དུ་མེད་ཀྱང་། ང་
རྒྱལ་གྱི་ཅི་མ་ཡིས་ཞིང་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་རུས་པ་མ་ཉམས་བར་དུ། ལུས་ཀྱི་
འགྲུལ་བསྐྱོད་དང་ངག་གི་སྒྲ་བརྗོད་ལུང་མ་བཏྲན་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱག་རྒྱ་
བཅིངས་པ་དང་སྒྲགས་བཞུས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཆོགས་རྗོགས་པར་བྱེད་
ཅིང་། ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་གོམས་པ་བཏྲན་པོར་སོང་བ་ན། གཞན་གྱིས་བྱས་ན་
མི་དགོ་བར་འགྱུར་བའི་ལུས་ངག་གི་ཀྱན་སྦྱོང་དུ་མ་ཞིག་ཀྱང་དེ་འདྲ་བའི་
ཆོགས་རྗོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྐྱར་རུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་སྦྱོང་ལས།

ལྷོ་ཏེ་རུ་ཀའི་གོ་འཕང་གནས། །

ཡན་ལག་གི་ནི་བསྐྱོད་པ་དང་། །

ཆོག་གི་རབ་འབྱམས་ཇི་སྟེད་པ། །

དེ་སྟེད་ཕྱག་རྒྱ་གསང་སྒྲགས་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ལྷ་པ་དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པས་བསྐྱོད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆད་བཤད་པ་ལ།

སྤྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆད་ནི། སྤྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཉིད་ཀྱི་
སྐབས་སུ་བཤད་བཅོམ་པས་ཤེས་ལ། རགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་པའི་

ཆད་ནི། དག་ནག་གི་དཀར་འགྲེལ་ལས། དེས་སྐྱེད་རིམ་ལ་སོགས་པ་ལག་
མཐེལ་གྱི་ཤིང་ཐོག་ལྟར་རང་དབང་དུ་མཐོང་བ་ན། དེ་ཡི་ཤེས་ལ་དབང་ཐོབ་
པ་ཡིན་པས་སྐྱེ་མཆོམས་ངེས་པ་མེད་པར་བྱས་ལ། ཞེས་དང་། ལྷ་ཉིག་
སྤང་བ་ལས། དངོས་གྲུབ་ནི་སེམས་བརྟན་པ་སྟེ་བདག་ཉིད་ལྟའི་རྣམ་པར་
སྤང་བ་དང་། དེའི་ང་རྒྱལ་བདག་ལ་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་
པ་དེ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉན་དང་བཟློན་པར་བཅས་པའི་
དགྱེལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་ཞལ་ཕྱག་གི་
གངས་དང་། ཕྱག་མཆོན་དང་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། སྤྱི་བོའི་
རིགས་བདག་ཡབ་ཡུམ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེན་འབྲས་ཀྱི་ནང་དུ་ས་སྟོང་
ཡབ་ཡུམ་བསྐྱོམ་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འང་སྐྱེ་མཐོག་དང་ཕྱག་མཆོན་
དང་། ཞལ་ཕྱག་གི་གངས་དང་། སྐྱེན་གྱི་དཀར་ནག་ཚུན་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་
འདྲེས་པར་ཅིག་ཆར་དུ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་སྤང་
ཞིང་། བདག་ཉིད་ལྟ་དངོས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དུ་འཕོས་པའི་འཛིན་སྤངས་དང་བཅས་
པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་ཏྲོག་གིས་བར་མ་ཆོད་པར་རི་
ཅ་མ་འདོད་ཀྱི་བར་དུ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པའི་གོམས་པ་དབང་དུ་གྱུར་
པའོ། །སྤར་སྐྱེན་འཁྱོངས་པའི་ཆད་སྟོས་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སེམས་བརྟན་
པའི་ཆད་ཡིན་གྱི་དབང་ཐོབ་པའི་ཆད་མ་ཡིན་ལ། མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་དབང་

ཐོབ་པ་དགོས་སོ། །ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་རྩེ་ས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་གཞུང་
རྣམས་ལས། ལས་དང་པོ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཅུང་ཟད་བབས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་
ལ་ཅུང་ཟད་དབང་ཐོབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དག་པར་དབང་ཐོབ་པའི་
གནས་སྐབས་བཞི་གསུངས་པའི་བཞི་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་
རྫོགས་རིམ་ལ་རྒྱས་པ་རྟེན་པའི་སྐབས་ཡིན་ཞིང་། དང་པོ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་
ཐོག་མར་སློབ་པ་ནས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རགས་པ་ལ་ཡང་གསལ་སྤང་མ་
ཐོབ་པའི་བར་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་རགས་པ་
རྣམས་ཅིག་ཆར་ཡིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་སྤང་ལ། མིག་ལ་བཀོད་
པའི་ས་སྤྲོང་སོགས་ལྷ་སྤྲ་བ་རྣམས་དེ་ལྟར་གསལ་བར་སྤང་མི་རྒྱས་པར་
རིམ་ཅན་དུ་བསྒྲོམ་པ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པའི་སྐབས་དང་། གསུམ་པ་ནི་དེ་འདྲ་
བའི་ལྷ་སྤྲ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྤར་བཞིན་གསལ་བར་སྤང་བའི་གནས་སྐབས་ཏེ།
ལུགས་དེའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྒྱས་པར་ནི་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་
རིམ་པར་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འོ་ན་ཡུན་རིང་ཐུང་རིམ་ཅན་གྱི་གོམས་ན་ལྷ་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་
གསལ་བར་སྤང་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་སྟམ་ན། དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་སྟོད་འགྲེལ་
ལས། དེ་ལྟར་རི་སྟོད་དོ་རྩེ་དབྱིངས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་
མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེ་སྟོད་ཀྱི་བར་དུ་ཉིན་རེ་བཞིན་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །ཡང་

ན་ཉིང་འཛིན་གསུམ་སྒོན་དུ་འགྲོ་བས་ཟླ་བ་དུག་གམ་ལོ་གཅིག་གི་བར་དུ་
བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བསྐྱོམ་པའི་ཡུན་ཆད་བསྟན་པ་
གཞན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ལོ་གཅིག་ལས་ཡུན་རིང་བའི་ཆད་མ་གསུངས་
པས། དབང་བསྐྱར་ལེགས་པར་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཚིག་དང་སྒོམ་པ་ལ་གནས་པ་
གཞིར་བཞག་ནས་སྐྱོང་ཚུལ་གྱི་གནད་ལ་མཁས་པས་ཉིན་མཚན་དུ་འབད་
ན་ཡུན་ཉ་ཅང་རིང་པོ་མི་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་གཙུབ་ཤིང་གཙུབས་པ་ལས་
ཤིང་ལ་རྫོད་བྱུང་བ་ན་རྫོད་དེ་ཅུང་ཟད་ཅུང་དུ་སོང་གི་བར་དུ་ངལ་བསོས་
ནས་ཡང་གཙུབས་ཤིང་། ཡང་ངལ་བསོ་བ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་མེ་འབྱུང་བ་མི་
སྲིད་ཀྱི། རྫོད་བྱུང་བ་ཙམ་ནས་ཀྱང་བར་མ་ཆད་པ་གཙུབས་ན་རྫོད་རེ་ཆེར་
སོང་ནས་མཐར་མེ་འབྱུང་བ་ལྟར། ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འབད་དེ་བསྐྱོམ་པས་
གསལ་སྤང་ཅུང་ཟད་སྐྱེས་པ་ན། ཡང་སྒོ་དེའི་ཅི་ཡལ་གྱི་བར་དུ་ཆོས་དང་
ཆོས་མ་ཡིན་པའི་བྱ་བ་གཞན་གང་ཡང་རུང་བས་སེམས་གཡེངས་ནས་
སྤར་ཡང་གོམས་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྤེལ་མར་འཇུག་པ་ལ་ནི་སྤྱི་རྣམས་
དེལ་བས་ལོ་གངས་ཆེས་མང་པོ་འདས་སུ་ཟེན་ཀྱང་གསལ་སྤང་མཐར་ཕྱིན་
པར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་ལ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་སྒོ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མའི་གསལ་སྤང་དང་
ང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཉམས་པ་ལ་གོང་ནས་གོང་དུ་བཙོན་པ་བསྐྱེད་དེ་
བསྐྱོམ་ན་སྤྱར་དུ་གསལ་སྤང་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒོ་བ་དཔོན་དཔལ་

བོས།

རྒྱན་མི་ཆད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །

བསམ་གཏན་བསྐྱབ་ལ་བཙོན་པར་བྱ། །

ཡང་དང་ཡང་ཞིང་ངལ་བསོས་ན། །

གཙུག་པས་པས་མེ་ཕྱིན་མི་འགྱུར་ཏེ། །

རྣལ་འབྱོར་ཚུལ་ལའང་དེ་བཞིན་དུ། །

བྱད་པར་མ་ཐོབ་བཏང་མི་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་ལྟའི་རྣམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་འཆར་
བའི་གསལ་སྒྲུང་བཏན་པོ་སྐྱེ་བ་ལ། སྡོན་དུ་ཞི་གནས་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡང་
མ་ཡིན་ཞིང་། རི་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དོན་དེ་
གོམས་པར་བྱས་ན་ཡིད་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་འཆར་བ་འགལ་བ་
ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་གིས།

མི་གཙང་ཟད་པར་ས་ལ་སོགས། །

ཡང་དག་མིན་པའང་བསྐྱོམ་པ་ཡི། །

སྟོབས་གྱིས་སྐྱལ་བ་རྟོག་མེད་དང་། །

གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཅན་དུ་མཐོང་། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་རྟོག་པ་བསྐྱོམ་པས་སྟོ་དེའི་རྒྱན་

རྟོག་མེད་དུ་འགྱུར་བ་འགལ་ལོ་སྟམ་ན།   དེ་ལྟར་ན་རྟོག་པ་ཇི་ཙམ་གོམས་
པར་བྱས་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ།

རྣམ་པར་རྟོག་དང་རྗེས་འབྲེལ་གང་། །

དོན་གསལ་སྒྲུང་བ་ཅན་མ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དེའི་རྣམ་པ་ཡུལ་དུས་མ་འདྲེས་པར་
གསལ་བར་ཤར་ཀྱང་རྟོག་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ན།   ཕྱི་རོལ་པ་དབང་ཤེས་རྟོག་
པར་འདོད་པ་རྣམས་རིགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་དགག་མི་རུས་པར་འགྱུར་
ཞིང་། རྟོག་པ་ཇི་ཙམ་གོམས་ཀྱང་གོམས་ཡུལ་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་མི་སྲིད་ན་
ཐར་བ་མི་སྲིད་པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་བའི་ངོར།   རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྐྱབ་
པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྗེས་བྲལ་ངེས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་མཐུན་དཔེ་མ་
རྟོག་ལ།

འདོད་འཇིགས་ལྷ་ངན་གྱིས་བརྒྱབས་དང་། །

རྒྱན་པོ་མི་སོགས་གྱིས་བསྐྱེད་པས། །

མདུན་ན་གནས་པ་གཞན་དུ་ནི། །

ཡང་དག་མིན་པའང་མཐོང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་སྐྱུར་བ་གདབ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་
དག་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་ཡི་གེ་མངས་པར་འགྱུར་བས་རེ་

ཞིག་བཞག་གོ། །དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་
ལ་སྒྲགས་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞིལ་བ་ཞེས་པ་དང་། སྤྱ་བ་ཡང་མཐར་ཕྱིན་པའི་
རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་ནང་ལ་མཆོག་ཏུ་བཞུགས་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་རྒྱད་འགྲེལ་
ལས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་སོ། །

དུག་པ་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་དངོས་གྲུབ་བསྐྱབ་པའི་རྣམ་
གཞག་བཤའ་པ་ནི།

སྐྱེར་སྒྲགས་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་དངོས་གྲུབ་ལ། འཇིག་རྟེན་དང་
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་གཉིས་ལས། རྫོགས་རིམ་གྱི་རྫོགས་
པ་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བསྐྱེད་རིམ་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་
དངོས་གྲུབ་ནི་དང་པོ་ལོ། །དེ་ལ་ཡང་། ཞེ་སོགས་བྱ་བའི་ཆོ་ག་དང་། །དེ་
བཞིན་གྲུབ་པ་བརྒྱད་དང་ནི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་གྲུབ་ཐ་མ་ནད་ཞེ་
བ་དང་། ཆེ་དང་ཤེས་རབ་དང་འབྱོར་བ་སོགས་རྒྱས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་།
སྒྲོན་པོ་དང་། ཡུལ་འཁོར་དང་། ཕྱག་རྒྱ་དང་སྐལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་དབང་དུ་
བྱ་བ་སོགས་དང་། གདུག་པ་ཅན་བསད་པ་དང་། བསྐྱད་པ་དང་། རེངས་པ་
ལ་སོགས་པ་ལས་བཞི་འདི་དངོས་གྲུབ་དང་། དངོས་གྲུབ་འབྱིང་པོ། ལྷ་མོ་
བཞིས་ཁུས་གྱི་རྒྱུད་ལས།

རྩེ་བརྒྱད་ཡན་ལག་བསྐྱབ་པ་བཤའ། །

རི་ལུ་མིག་སྒྲན་དངོས་གྲུབ་དང་། །

ས་འོག་རལ་གྱི་འི་དངོས་གྲུབ་དང་། །

ནམ་མཁར་འཕྱར་དང་མི་སྒྲན་དང་། །

ཞི་བ་མེད་དང་ནད་འཛོམས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་གྲུབ་པ་བརྒྱད་དོ། །དེ་ལ་རི་ལུའི་དངོས་གྲུབ་
ནི། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་ནས་ཉི་མ་རེ་ལ་
རེ་རེ་རྒྱན་དུ་ཐོས་ན་ལུས་འོད་ཟེར་གྱི་གཟི་བརླིང་དང་ལྡན་པ་དང་། གསེར་
བཙོ་མའི་མདངས་དང་ལྡན་པ་དང་། སྲིད་མེད་གྱི་བྱའི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་
དང་། དག་བ་ལ་སྟོ་ཤྱགས་དྲག་པོའི་བཙོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་
འདོད་པའི་སྟོན་ལམ་འགྲུབ་པ་དང་། རྩ་འཕྱལ་སོགས་མདོན་པར་ཞེས་པ་ལྟ་
ཐོབ་པ་སྟེ། བན་ཡོན་དུག་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

མིག་སྒྲན་ནི། དུད་པའི་མིག་སྒྲན་བསྐྱབ་པ་ལ་བཞེན་ནས་དངོས་གྲུབ་
རབ་མི་སྒྲན་བ་དང་། འབྲིང་ས་འོག་ན་གནས་པའི་གཏེར་མཐོང་བ་དང་། ཐ་མ་
བལྟས་པ་ཅ་མ་གྱིས་གཞན་དབང་དུ་བྱེད་པ་གསུམ་འགྲུབ་པར་སྟོན་གསལ་
ལས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །ས་འོག་གི་དངོས་གྲུབ་ནི་སྐྱབ་པ་པོའི་ལུས་ས་ཆེན་
པོ་འདིའི་འོག་གི་དཔག་ཚད་དུ་མའི་བར་དུ་ཚུལ་ཉ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་དང་
འོང་བ་བྱེད་པ་སོགས་སོ། །རལ་གྱི་འི་དངོས་གྲུབ་ནི་རལ་གྱི་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་

མཚན་བསྐྱབས་ནས་ལག་ཏུ་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས། མཁའ་སྐྱོད་དང་། རི་རབ་
གྱི་ཚེ་མོ་སོགས་དང་། འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་གང་འདོད་པའི་གནས་སུ་ཡུད་
ཙམ་གྱིས་བྱིན་པར་རུས་པའོ། །དངོས་གྲུབ་སྟག་མ་བཞི་ནི་གོ་སྟོའོ། །དངོས་
གྲུབ་དེ་དག་གྲང་སྟགས་ལ་གཞོལ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་པས་བཟླས་པ་དང་།
སྐྱིན་སྟེག་དང་། རྗེས་དང་། འབྲུལ་འཁོར་སོགས་ལ་སྟོས་ནས་བསྐྱབ་དགོས་
ལ། རྒྱང་ལ་གཞོལ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་པས་ནི་དེ་དག་ལ་མ་སྟོས་པར་བསམ་
གཏན་ཙམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པར་རུས་ཏེ། རི་ལུ་དང་སྟག་མཚན་གྱི་
དངོས་གྲུབ་སོགས་གྲང་རྗེས་ལ་མ་སྟོས་པར་བསྐྱོམ་པའི་རི་ལུ་དང་སྟག་
མཚན་ཙམ་གྱིས་འགྲུབ་པར་བཤད་དོ། །

དེ་ཡང་ནད་ནི་བ་སོགས་གྱི་ལས་སྟན་ཆེགས་འགྲུབ་པ་ནི། དམ་ཆོག་
དང་སྟོམ་པ་ལ་གནས་པའི་སྟགས་པ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་ཅུང་ཟད་བཏན་ཞིང་།
བཟླས་པ་སོགས་ཆད་དུ་རྫོགས་པས་ད་ལྟ་ནས་གྲང་བསྐྱབ་པར་རུས་པ་དུ་
མ་ཞིག་ཡོད་ལ། རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་རྣམས་ནས་བཤད་པའི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་
ཅད་ལས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྣམས་
འགྲུབ་པ་དང་། དངོས་གྲུབ་མཆོག་དམན་རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་རྣམས་དང་བྱན་
མོང་བ་ཙམ་ཡིན་གྲང་། དངོས་གྲུབ་བྱད་པར་ཅན་དེ་ཉིད་འགྲུབ་པ་ལ་རྒྱུད་སྟེ་
འོག་མ་ནས་བཤད་པ་སྟེ་བྱའི་ཆེགས་ཆེན་པོ་དང་ཡུན་རིང་པོ་མི་དགོས་

པར། ཆོགས་ཚུང་དུས་ཞག་བདུན་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཤིན་ཏུ་སྤར་བ་ལ་
འགྲུབ་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་སྤྱི་རགས་གཉིས་གང་ཡང་རུང་བ་མཐར་ཕྱིན་པའི་
སྤྲུགས་པས་སྐྱོད་པ་ནམ་པ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་སྐྱེད་པ་ལ་ངེས་པར་
ལྟོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཅ་རྒྱད་དང་རྒྱད་ཕྱི་མ་དང་། སྐྱོན་གསལ་ལས་བསྐྱེད་
རིམ་པས་ཀྱང་སྐྱོད་པ་ནམ་པ་གསུམ་གྱི་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་།
བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མི་བསྐྱུབ་པར་རྫོགས་
རིམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་འདུག་ན་འདིའི་གོང་དུ་སྐྱོད་པ་གྱེད་པའི་དོན་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ནང་ལ་མཚོག་ཏུ་གཞོལ་བའི་སྤྲུགས་པས་སྐྱོད་པ་གསུམ་
གང་ཡང་རུང་བ་སྐྱེད་པ་རྒྱུ་གི་བར་དུ་སྐྱེད་པས། དེ་ནས་དངོས་གྲུབ་ཐམས་
ཅད་ཐོགས་པ་མེད་པར་བསྐྱུབ་པར་རུས་ཀྱི། སྐྱོགས་ཚོག་དང་སྙིང་པོ་བསྐྱུལ་
བ་ལ་མི་ལྟོས་སོ། །སྤྲུགས་ལ་གཞོལ་བའི་སྐྱུབ་པ་པོས་སྐྱེད་པ་རྒྱུ་གི་སྐྱོད་པ་
བྱས་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་བྱེད་པར་ཅན་ནམས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་མ་གྲུབ་
ན། སྐྱར་ཡང་སྐྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་རྒྱུ་གི་སྐྱོད་པའི་སྐྱོགས་ཚོག་དང་། དེ་ནས་ཀྱང་
མ་གྲུབ་ན། ཡང་སྐྱོད་པ་སྐྱེད་པ་རྒྱུ་གི་སྐྱོད་པའི་སྐྱོགས་ཚོག་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྐྱོད་
པ་སྐྱེད་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་ལན་གསུམ་སྐྱེད་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་བྱེད་པར་
ཅན་ནམས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་མ་གྲུབ་ན། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ནས་གསུངས་པའི་
ལྟ་ལ་ཕྱར་གདབ་དང་། ཅ་རྒྱུད་ལེ་ཏུ་བརྩུ་བ་ནས་གསུངས་པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་

སྒྲོར་བ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲིང་པོ་བསྐྱུལ་བ་ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་བྲས་ན། དེ་ནས་
གདོན་མི་བ་བར་དངོས་གྲུབ་བྱད་པར་ཅན་རྣམས་རི་ལྷོ་བ་ཤད་པ་བཞིན་
སྐྲགས་ལ་གཞོལ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་པས་ཀྱང་འབྲུབ་པར་འབྱུར་རོ། །དོན་འདི་
ནི་རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས།

རི་སྒྲིང་མཐོང་བ་དེ་སྒྲིང་དུ།

རྣམ་གཉིས་ཟླ་བ་དུག་ཏུ་བསྒྲོམ།

འདོད་པ་ཀུན་ལ་ལོངས་སྒྲིད་པས།

ཐམས་ཅད་དུ་ནི་རྟག་ཏུ་བྲ།

གལ་ཏེ་ཟླ་བ་དུག་གིས་ནི།

རི་སྒྲིང་གསུངས་པ་མ་མཐོང་ན།

རི་སྒྲིང་བཤད་པའི་ཆོ་ག་དང་།

སྒྲོམ་པ་ལན་གསུམ་བཅུ་པར་བྲ།

དེ་ལྷོ་བྲས་ཀྱང་སྐྱབ་པ་པོས།

མཐོང་བ་འབྱུང་བར་མ་གྱུར་ཅིང་།

གལ་ཏེ་བྲང་ཆུབ་མ་གྲུབ་ན།

དག་ཤུལ་སྒྲོར་བས་བསྐྱབ་པར་བྲ།

དེ་ཆེ་དེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ནི།

འགྲུབ་པ་ངེས་པར་ཉི་བར་འགྱུར། །

རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་སྒྲོར་བས་ནི། །

རྫོ་རྩེ་ཕུར་བུས་ཕུར་བུ་གདབ། །

དེ་ནས་དབང་དུ་བྱ་བ་དང་། །

བསྐྱུང་བའི་སྒྲོར་བ་དག་ཀྱང་བྱ། །

ཞེས་པ་དང་། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེ་ལུ་བརྩུ་བའི་མགོ་ནས་བརྩམས་ཏེ།

རྫོ་རྩེ་ཡི་ནི་ཚུལ་མཆོག་འདི། །

ཞག་བདུན་པར་དུ་བྱས་ན་ནི། །

ཡེ་ཤེས་རྫོ་རྩེ་ཅན་ཀྱི་གསང་། །

སྐྱེ་དང་གསུང་ཐུགས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་བར་གྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིང་པོ་བསྐྱུལ་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དངོས་གྲུབ་བྱུང་པར་ཅན་དེ་རྣམས་དུས་ཤིན་ཏུ་
སྐྱུར་བར་འགྲུབ་པ་ལ་སྐྱོད་པ་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདེ་སྟོང་སྒྲོར་བའི་
རུས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་ནས། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷས་
མངོན་སུམ་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་རག་ལས་ལ། གང་གི་ཆེ་སྐྱུབ་པ་པོ་
འགའ་ཞིག་གི་སྒྲོ་དང་དབང་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་སྐྱོད་པ་ལྷ་བ་བཙོ་བརྒྱུད་ཀྱི་
བར་དུ་སྐྱུད་ཀྱང་། ད་དུང་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷས་མངོན་སུམ་དུ་བྱིན་གྱིས་

ཚྭ་པར་འགྱུར་བ་ཙམ་གྱི་བདེ་སྟོང་སྟོར་བའི་རྟོགས་པའི་རུས་པ་མ་ཉིད་
པའི་དབང་གིས་ལྷས་མངོན་སུམ་དུ་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་ན། མངོན་སུམ་
དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོང་པོ་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་
པོ་བསྐྱལ་བ་ནི་སྟོང་པ་སྟུང་གྲང་མ་གྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དེ་ཡང་
སྒྲགས་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བའི་སྒྲགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པར།
སྟོན་གསལ་ལས། སྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་པ་གསུམ་ལ་
གོམས་པ་ཉམས་འོག་ཏུ་ཚུད་པའི་རྣམ་འབྱོར་བས། གང་གི་ཆེ་དངོས་གྲུབ་
ཉིད་པར་མ་གྱུར་ན་དེའི་ཆེ་རང་གི་ལྷ་ལ་སྟོང་པོ་བསྐྱལ་བར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་སྒྲགས་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བ་རྣམས་
ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་རྒྱབ་གྱིས་སྟོགས་པར་གཟིགས་ནས་དངོས་
གྲུབ་འདོད་པ་དེ་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྟུན་རས་གྱིས་འཆོ་བའི་ཐབས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་
སོ། །

སྟོང་པ་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། སྟོང་པའི་རུས་ཀྱི་སྟོམ་བསམ་དང་། སྟོང་
པོ་རྗེ་ལྟར་བསྐྱལ་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས་
རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་དང་། རྒྱད་ཀྱི་མཐའ་གཙོད་དུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་
ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་པས་ལས་བསྐྱབ་པ་ཐམས་

ཅད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་
ལས་དེ་དང་དེ་བྱ་བ་ནི་ཞིན་ཏུ་བསྐྱགས་ཏེ། མདོ་བསྐྱེད་ལས། དེ་ནས་ལེ་ཏུ་
བརྟུ་བ་ལས། །

སྐྱགས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཇི་སྟེད་པ། །

དོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྩོགས། །

དབང་པོ་གཉིས་ནི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །

དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བརྟག་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་པ་འདི་སྔོན་དུ་དང་བརྒྱ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བས་ཞི་བ་
ལ་སོགས་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བསྐྱབ་བོ། །ཞེས་དང་། དོ་རྩེ་སེམས་
དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། སྤྱི་དང་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྦྱོན་སྟེག་དང་།
ཡི་གེ་གསུམ་མམ་སྤེང་བའི་སྐྱགས་སམ། སྐྱགས་དང་སྦྱོན་གྱི་སྦྱོར་བས་ཀྱང་
དོ་རྩེ་དང་བརྒྱ་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་བྱས་ནས་ལས་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ངོ། །དོན་འདི་ཉིད་རྒྱུད་སྟེ་ནམས་ལས་བཤད་
པ་ཞིན་ཏུ་མང་ངོ། །

གཞན་ཡང་ལས་གང་བསྐྱབ་ཀྱང་ལས་དེ་ཉིད་གང་ལ་གང་གིས་ཇི་ལྟར་
བསྐྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་དེ་དང་དེར་སྤྲང་བཞིན་དུ་
རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོང་བའི་སྦྱོར་མ་ལྟ་བུ་བྲན་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བས་

ལེགས་པར་བྱེད་པ་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ལས་སྒྲོར་རྣམས་བཤའ་པ་
བཞིན་འགྲུབ་པ་མི་སྲིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ལེ་འུ་བཙུ་པའི་མཆམས་སྒྲོར་དུ་
སྒྲོན་གསལ་ལས། བཤའ་པ་དང་མ་བཤའ་པའི་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་
རྣམས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ནི་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་
བྲལ་བས་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
ཤིང་། གཞན་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་གོང་འོག་དང་། ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་ལས་དེ་ལྟར་
བཤའ་པ་ཤིན་ཏུ་མང་དོ། །

གཞན་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་གསལ་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྲོར་བའི་དོར་བཞུས་ཀྱིས་ཀྱང་
བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྒྲགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཆེས་ཆེར་བྱུང་པར་དུ་གྱུར་ནས་ལས་
རྣམས་སྒྲུར་དུ་འགྲུབ་པའི་གོགས་བྱེད་པར། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེ་འུ་བཙུ་བཞི་བ་ལས།

འགོག་པའི་དོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་ནི། །

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མངའ་ས་མཆོག་གིས། །

ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་གསུམ་ལས་བྱུང་། །

ཀུན་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འགྲུགས། །

ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །

དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་ཆོགས་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ལ་
ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་བྱུང་པར་བརྒྱུད་ཡོད་དེ། ལས་བཞིའི་བྱེ་བྲག་

གིས་གང་དུ་ཁ་ལྟ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱང་པར་དང་། གང་གི་ཆེ་བྱེད་པའི་དུས་
ཀྱི་བྱང་པར་དང་། ལྟ་དང་ཆས་གོས་སོགས་ཀྱི་ཁ་དོག་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཁ་
དོག་གི་བྱང་པར་དང་། ལས་གང་བསམ་བ་གང་གིས་བྱེད་པ་བསམ་པའི་
བྱང་པར་དང་། ལས་གང་གནས་གང་དུ་བྱེད་པའི་གནས་ཀྱི་བྱང་པར་དང་།
ཡུལ་གང་ལ་ལས་གང་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཀྱི་བྱང་པར་དང་། ལས་གང་བསྐྱབ་
པའི་ཆེ་བས་ཇི་ལྟ་བུ་བསྟེན་པ་ཁ་བས་ཀྱི་བྱང་པར་དང་། ལས་གང་ཆོ་ག་ཇི་
ལྟ་བུས་བསྐྱབ་པ་ཆོ་གའི་བྱང་པར་ནམས་སོ། །དེ་དག་ལས་དང་པོ་བཞི་ནི་
བཤད་རྒྱུ་དོན་ཇི་ཕྱིང་བར་གསུངས་པ་སྟོན་གསལ་དུ་བྲངས་ཤིང་། བྱང་པར་
བྱི་མ་བཞི་ནི། ཅ་རྒྱུད་འབྲེལ་བ་དང་བཅས་པ་ལས་ཞིབ་ཏུ་འཆད་དེ། དེ་དག་
ཀྱང་རྒྱུད་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཞིབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་ཡི་འདིར་ཡི་གེ་ཉ་ཅང་མངས་
པར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས་སོ། །

དེ་ལྟར་ལས་དང་པོ་བ་ལྟའི་ནལ་འགྱུར་ཅུང་བད་གོམས་པ་ནས་བཟུང་
སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བར་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་ལས་གང་བསྐྱབ་ཀྱང་སྟོན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ལྟ་གཙོ་འཁོར་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་བསྟེན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བྱས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ལྟ་མོ་བཞིའི་
ཕྱིང་སྒྲགས་དང་། ཁོ་བོའི་ཕྱིང་སྒྲགས་སོགས་སྒྲགས་གང་གི་སྟོན་ལས་
བསྐྱབ་པའི་སྒྲགས་དེ་ལ་སྟོས་སུ་བཞུགས་པ་འབྲུམ་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། ཅ་

རྒྱུད་ཀྱི་ལེ་བྱ་བ་ཅུ་བཞི་པ་ལས།

ཡང་ན་ཁོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི། །

དབེན་པའི་གནས་ནི་ཆེན་པོ་རུ། །

སྒྲགས་པས་འབྱམ་དུ་བཞེས་བྱས་ནས། །

ལས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པར་བཤད། །

ཅས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་སྒྲུང་འབྱུང་ལས།

རྗོགས་ལྡན་ལ་ནི་བཞེས་བྱ་གཅིག།

ཉིས་འགྲུར་གསུམ་ལྡན་ལ་བཞེས་བྱ། །

སུམ་འགྲུར་གཉིས་ལྡན་ལ་རབ་བརྗོད། །

ཙོད་ལྡན་བཞེས་པ་བཞི་འགྲུར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལས་སྒྲུར་གྱི་སྒྲོས་གྱི་བཞེས་པའི་ཆད་ཇི་ཙམ་

གསུངས་པ་དེ་དང་དེ་ད་ལྟ་བཞི་འགྲུར་དུ་བཞེས་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་བསྐྱེད་རིམ་པས་དངོས་གྲུབ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་
བཤད་ཅིན་ཏོ། །

གསུང་རབ་མཁའ་དབྱེངས་མཛེས་པའི་ལང་ཆོ་ལ། །

རིགས་པའི་འོད་སྒྲོང་ཅེ་དགས་རྣམ་རྩལ་ཅིང་། །

ལེགས་བཤད་ཚུ་སྐྱེས་བཞད་པའི་དཔལ་སྟེར་བ། །

བསྟན་པའི་ཉི་མ་གཉིས་པ་གཞན་ཡོད་མིན། །
དེ་ཡིས་ས་སྟངས་མཁས་སྟོམ་མེ་བྲེར་ཆོགས། །
ཕྱག་དོག་ཁྱུང་བྱར་སྦྱར་དུ་འཇུག་འགྱུར་ཞིང་། །
ལོག་སྤྱོད་འགྱུར་པའི་བྱ་ཆོགས་ལོང་གྱུར་གྱང་། །
བདག་སྟོའི་ཉིན་བྲེད་སྟོན་དུ་འགྱུར་མ་ཡིན། །
རིམ་གཉིས་འདོད་དགུ་འགྱུར་བའི་ནོར་བུ་དེ། །
རྒྱད་སྟེ་རྒྱ་མཚོའི་ཁྲོན་ལ་དབང་བསྐྱར་པའི། །
མཁས་མཆོག་གཏེངས་ཅན་དབང་པོའི་ཅོད་པན་ལ། །
གནས་ཀྱི་བ་ལང་མིག་རྗེས་ཚུ་ལས་མིན། །
ཁོ་བོ་མདོ་རྒྱད་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་སོན་ནས། །
རིམ་གཉིས་ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་འབྲེད་པ་ལ། །
སྟོང་ན་རིགས་བརྒྱད་ཀན་པོའི་ལྷགས་འཛིན་ནམས། །
སྤང་བས་རང་ཉིད་དུ་བ་པར་མ་བྲེད་ཅིག། །
མདོ་སྤྲལས་གཞུང་ལྷགས་ཆེ་དང་རིགས་ཚུ་ལ་ལ། །
ཅུང་ཟད་མ་སྦྱངས་ཆ་ཅམ་མི་ཤེས་གྱང་། །
སྟན་ཆོགས་ཆོ་གའི་འདོན་པ་གོམས་ཅམ་གྱིས། །
རྒྱད་དོན་འཆད་པར་འདོད་པ་གད་མོའི་གནས། །

རྒྱུད་དང་བསྟན་ཆེ་ཤིན་ཏུ་འགལ་གྱུར་ཅིང་། །
རྩི་མེད་རིགས་པའི་དབྱུང་པས་འདོར་དགོས་ཀྱང་། །
གན་རབས་ཆིག་གི་ཞེན་པས་འཇུག་དགོས་པའི། །
ལམ་དེས་སྟུན་པོ་མིན་པ་སུ་ཞིག་མགྲ། །
སྦྱབ་དང་སུན་འབྱེན་བརྟེན་ལ་མ་བྱང་ཡང་། །
སྟུན་པོའི་དབྱུང་ཆོག་ས་ཆིག་ངན་བྱུང་རྒྱལ་གྱིས། །
རང་ཕྱོགས་བསྦྱབ་དང་གཞན་ཕྱོགས་སུན་འབྱེན་པ། །
དེ་དག་བདེ་གཤེགས་བསྟན་པའི་ཆོམ་རྒྱན་ཡིན། །
དམ་ཆིག་སྒྲོམ་པ་སྤངས་པའི་སྒྲོབ་མ་ནི། །
བརྒྱ་ཕྱག་དབང་གིས་སྦྱད་པའི་བརྗེ་ཆོང་མཁན། །
སྟོ་ཕྱིར་ཆོས་འཆོང་དེ་དག་བསྟན་པ་ལ། །
རེ་ཤིག་ངལ་བསོ་བྱས་ན་གཞོད་པ་ཅུང་། །
མཐའ་དྲུག་འཆིང་བས་བཅིངས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན། །
རི་བཞིན་ཕྱེ་ནས་སྒྲོན་མེད་ལེགས་བཤའ་མཆོག། །
བསྐྱེད་རིམ་འདོད་དགུ་འབྱུང་བའི་དགའ་སྟོན་འདི། །
སྐལ་བཟང་སྒོ་གྲོས་ལྡན་ལ་བདག་གིས་བསྦྱབས། །
དགེ་བ་འདི་ཡིས་ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་བདག། །

དོ་རྩེ་འཆང་དབང་སྤྲེལ་མའི་ཞབས་བསྟན་ཅིང་། །
ལམ་བཟང་འདི་ཡིས་བསྟན་པའི་སྤྲིང་པོ་མཆོག་། །
རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་མ་ལུས་ཁྲབ་བྱེད་ཤོག་། །

རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་པའི་
རིམ་པ་ལ་སྟོབ་པའི་ཚུལ། བསྐྱེད་པའི་ཐབས་རྣམ་པར་བཤད་པ་དངོས་གྲུབ་
ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་དོ་རྩེ་འཆང་
དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག ལ་རྩེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་
མཁུན་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཞབས་ཀྱི་བརྒྱ་ལ་སྤྱི་བོས་
རིག་པས། རྩེ་སྟོང་གསུམ་དང་རྒྱུད་རྩེ་བཞིའི་དོན་མཐའ་དག །དྲི་མ་མེད་
པའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་བྱེ་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་
པ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་སར་འདེགས་པ་མེད་པ་ཁྱུ་མཆོག་རྒྱ་བས་
པོ་ཆེའི་གནས་ཐོབ་པ། ཕྱི་དང་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་པ་རོལ་ཏུ་
སོན་པའི་བཙུན་པ་དག་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས། གཙང་ཉང་སྟོང་རིགས་
པའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སའི་ཆ། ཆོས་བྲལ་ཆེན་པོ་ལེགས་བཤད་སྟོགས་པའི་
ཆལ། དཔལ་འཁོར་རྩེ་ཆེན་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར་ལེགས་པར་སྦྱར་
བའི་ཡི་གེ་བ་ནི། རྩེ་སྟོང་དང་རྒྱུད་རྩེ་མཐའ་དག་ལ་སྦྱངས་ཤིང་། ཐུབ་པའི་

བརྟུལ་ཤུགས་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པའི་སྟན་གཅིག་པ་སྟོ་གྲོས་ཆོས་སྟོང་
གིས་བགྱིས་སོ། །

འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་
ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག། །

སྙེ། རྒྱལ་བསྟན་པ་ད་ཆ་ལ་པན་བདེའི་དྲི་བསྐྱུང་ཅན། །

བཤད་སྐྱབ་འདབ་རྒྱས་ནམ་གྲོལ་སྐྱང་ཅིའི་བཅུད། །

འགོ་ཀུན་སྟོང་ཕྱིར་སྐྱེ་འབྱུང་བྱམས་པ་སྟོང་། །

ཆོས་སྡེ་ཆེན་མོ་ཆོས་སྦྱིན་ཆར་འདི་སྟེལ། །

སཐ་ཇ་ག་ཉི། །

འབྲུལ་དབ་སྦྱིག་པ་པོ།

སེར་སྒྲད་དམར་དགེ་བཤེས་འཇམ་དབྱངས་བསོད་ནམས།